İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Kuddûsî, şiirleri ile insan psikolojisine ve toplum yaşamına hayatî bir tedavi reçetesini sunuyor. Bu reçeteyi, tasavvufî eğitim merhalesi olan seyr u sülükle, yani temelde bir değişim ve dönüşüm süreci ile başlatıyor. O, hitap ettiği kitleyi pişmek ve yanmak seyrine çıkarırken, eski hâle dönmemek şartıyla bütün geri dönüş gemilerini yakıp yok ediyor. O, öncelikle ihlâsla, samimiyetle Allah'a bağlamanın, O'nunla her şart altında ve her ân birlikte yaşamanın yolunu gösteriyor. Rabiâtu'l-Adeviyye gibi, Allah'a koşulsuz bağlanmanın aşkıyla cennet ve cehennem kaygılarını "yok" ederek, O'nu gönülden sevmenin gereğini öğretiyor. O, âşıkın, Sevgilisinin gözüyle gördüğünü, Sevgilisinin sözleriyle konuştuğunu ve ancak O'nun ahlâkıyla ahlâklandığını haykırıyor.

Kendilerine "Müslüman" diyen fakat kalbini ve aklını Allah dışındaki ağyar ile mühürleyen, O'na ya cennet ümidiyle ya da cehennem azabı korkusuyla ibâdet edenlerin aslında "menfaatleri" ve "korkuları" içinde boğulup bir "hiç" olduklarını tanımlıyor. Kuddûsî, bu "korku" ve "sevinç"lerle yaşayanları kâbusları ile baş başa bırakmayarak, onlara, "benlik/nefis"lerini "hiç"liyerek, kendilerini "fenâ" ile temizleyerek, daima Sevgili ile yaşamanın "bekâ"sını salık veriyor. Bu kurtuluş reçetesini verirken, ağdalı ifadelerden kaçarak, herkesin anlayabileceği bir "tasavvuf dili"ni kullanıyor. Zira o "dil", vezin/ölçü kaygısının ötesinde Rahmân'dan gelen ve insanı "elest"teki rûhunun özüne döndüren nağmelerin sesidir.

O, insanlara yalın olarak, ilkin kendilerini tanıyıp bilmelerini, sonra diğer varlığı tanımayı ve ondan sonra da Allah'ı Allah ile bilerek, O'nunla yaşayarak, bütünleşerek tanımalarını tavsiye ediyor. Bu tanımanın ve bilmenin yolu da ancak "arşta, kürsü"de bir hükümdar, bir kral, bir despot gibi benliklerinde yer edinen yanlış Yaratıcı algısından sıyrılarak, O'nu kendi hayatlarının içine dâhil edip, O'nu içselleştirmekle, O'nu her şey de hissetmekle, görmekle, kucaklamakla mümkün olabileceğini vurguluyor.

O, dillendirdiği hakîkatleri sadece Yaratıcısının gönlünün sarayına yerleştirdiği ilâhî ilhâmın diliyle şiire döküyor. O, eşyayı, kendimizi ve Rabbimizi tanımanın ve ifade etmenin dilini öğretirken,

bu "dil"in tamamen "sevgi ve bilgi" dili olduğunu öğretiyor. Bu dilde "insan"ın tümü vardır. İnsanlar arasındaki bütün "renk" ayrımlarını kaldırarak, tamamıyla bir "renksizlik" diliyle sesleniyor. Bu öyle bir tutkunun dilidir ki; o, "Rabbim", "Allah'ım" derken, aslında O'na "Sevgilim" diye hitap etmek istiyor. Bu hitapla aslında o, Rabbinin benliğine işlediği sevgiyle bütünleşerek, O'nun rengine boyanıyor.

O, şiirinde varlığı ilmik ilmik keşfederek, "Sevgilisinin" her nesnede tecellî eden hîkmetinin sırrını algılamanın haykırışını yapıyor. Onun şiirlerinde ilâhî ilmin damlaları insanın gönül atmosferine düşüyor. Kuddûsî, şiiriyle insana kendini bilme bilimine kavuşması için farkındalığa kavuşma bilincini veriyor. O, şiirinde ilâhî hîkmete ve ma'rifete ulaşmanın yolunun; derûnî/dikey düşünmekle, sürekli anmakla, tutkuyla bağlanmakla gerçekleşebileceğinin ve Allah'la yaşamanın hazını, tadını tahkîkî ilmin çeşmesinden doyasıya içmekle mümkün olabileceğini söylüyor. Taklîdî bilgiyle irâdesi elinden alınan, başkasının gönül penceresinden nesnelere, hadiselere bakan "robot" insanlardan değil, gönlü daima Allah'a açık olan ve O'nun sevgisiyle yanıp tutuşan "insan"ın yolunu açıyor. O, insanlara tahkîkî ilimle farkındalığa ulaşarak, kendilerini tanımalarını şiirleriyle öğretiyor.

Ayrıca o, insanın zâhir ilimlerden ziyâde irfân ilmiyle hem kendilerini hem diğer varlığı bilip Yaratıcıyla hemhâl olabileceğinin haykırışını yapıyor. O, öze dönüş ilminin yöntemini öğreterek, gerçek ilmin; "benlik" keşfini gerçekleştirmede olduğunu açıklıyor. Yani en büyük hazinenin insanın kendisi olduğu ve insan da, kendinde saklı bu defineyi keşfedip bulursa en büyük servete kavuşacağını söylüyor. Buda önce enfûsa inip kendini bildikten sonra âfâka açılıp, Allah'ı gereği gibi tanımakla gerçekleşebileceğini öğretiyor. Kısacası o, ilâhî cevhere kavuşmanın işaretini veriyor.

O, dizelerinde eşyanın özünün Hakk'ın kendisi olduğunu ve her varolan şeyde ilâhî hakîkatin yansımasının olduğunu vurguluyor. Yani Allah'ın her varlıkta kendisini nakış nakış işlediğini beyitleri aracığıyla bize hatırlatıyor. Aslında o bununla, insana Allah'ın kendilerinde varolduğunu ve ona seyretmenin yolunu öğretiyor. Ve eşyadan ilâhî hakîkatin farkındalığına varan insanın ma'rifet bilgisine ulaşarak Allah'ın her varlıktaki hikmet ilmine kavuşacağını söylüyor. Bu Rabbanî hikmet, insana eşyayı olduğu gibi görme idrakini vererek, her eşyada Allah'ı görmeyi, O'ndan gayrıyı görmemeyi, yani kendini bağımsız algılamama anlayışı kazandırıyor.

Kuddûsî, okullarda, medreselerde öğretilmeyen, okutulmayan ilâhî aşkın dersini öğretiyor. O, bunları öğretirken, gönülden çıkan sevgiyi lisan diliyle dışarıya aksettiriyor. Allah'ın insandaki arşı olan gönülden gelen bu beyitler insanı kendine getirerek, gönül kulağının açılmasına vesile oluyor.

Kuddûsî, şiirinde işlediği tasavvuf konularıyla insanların psikolojik ve sosyal sorunlarına eğilen bir sosyo-psikolog bilinciyle yaklaşıyor. Örneğin o, "îsâr" kavramıyla, Allah'ın bir nefhâsı olan insana her türlü yardım ve fedakârlığın en üst sınırını gösteriyor. Bulamadığında üzülmeyen, bulduğunda da diğer insanları kendisine tercih eden bu anlayışın en güzel resmini çizerken, paylaşmanın gönülden yapıldığı bir toplumda oluşacak olan refâh ve huzûru haykırıyor.

O, insana, Allah dışındaki ağyardan geçip, gönül sarayını O'na arş yapmak için tertemiz hale getirdikten sonra mutlu ve huzûrlu bir hâl yaşamanın yolunu gösteriyor. O, varlıktan tam sıyrılıp Allah'la her ân beraber yaşamanın mutluluk reçetesini sunuyor. O, bu reçeteyle, psikolojik ve sosyal değerlerin en üst seviyesinde olan "ehl-i Hakk" insan tipinin portesini çiziyor. O, tasavvufî hâl ile donanan insanların toplumun psikolojik ve sosyal yaralarını nasıl onardığının gerçeğini dillendirirken, bireylerin ve toplumların çıkmazlarına, travmalarına şiirlerinde çözüm yollarını gösterip, bireysel ve toplumsal huzûra yeni bir hayat sunuyor. O, bu reçeteyi takdim ederken, "tarikat" ve "ihvân" bağnazlığının sınırlarını yok ediyor. Bir taraftan hiçbir tasavvufî terbiye yolunun rehbersiz olamayacağının altını çizerken, diğer taraftan insanın en büyük öğretmeni ve rehberi olan Kur'ân ve Hz. Peygamber ile de Allah'a olan vuslatını gerçekleştirebileceğini ifâde ediyor.

Kuddusî, şiirinde insanı, Yaratıcısı gibi karşılıksız iyilik yapmaya davet ediyor. O, bütün eşyaya, Allah'tan bir parça; bir rûh, bir nefha, bir nefes taşımalarından dolayı hep sevecen yaklaşmayı, varlık sahnesine çıkan her nesnenin bir can taşıması hasebiyle de onların canlarını incitmemeyi tavsiye ediyor. O, sevginin en etkili anlaşma ve kaynaşma dili olduğunu, varlığın Allah'ın "Rahîm" sıfatı gereği sevgi ile yaratıldığını hatırlatarak, yaratılan her şeye sevgi ile yaklaşıp "sevgi dili"ni öğrenmemiz gerektiğini ve eğer insan "sevgi dili"ni öğrenirse, en yakınından başlayarak bütün insanlarla sevgi diliyle iletişime geçeceğini söylüyor. O, Allah'ın nefesiyle üflediği nesnenin O'nun kelimeleri olduğunu, Allah'ı anmakla, nefes alıp vermekle

evrendeki ilâhî enerji ile yaşamayı ve onunla ayakta durmayı öğretiyor.

Kuddûsî kendi isteğiyle şiir söylemediğinden, gönül sarayından, cân ocağından pişen her kelimesine rûh giydirilen sözlerle hikmet pırıltılarını ortaya döküyor. Bu hikmet pırıltıları, Kuddûsî'nin şiirlerindeki ilhâmla, insanların içinde yüzebilecekleri rahmet denizine dönüşüyor. Ve nefsin yakıcı alevinden serinlenmek isteyenlere de burayı tavsiye ediyor. O, şiirlerinde "insan" olmakla yüzleşmeyi öğretiyor. Bununda, ancak varlığı bilmek, anlamak ve idrâk etmek seyrine çıkmakla gerçekleşebileceğini beyan ediyor.

O, insanı bu seyre davet ederken, sadece enfûsa ve âfâka bakmayı değil, onlardaki mânâyı, hakîkati, hikmeti algılamaya davet ediyor. Bu çağırıyı da, melâmet gömleğini giyip, insanların hoş olmayan davranışlarına, iğneli sözlerine aldırmayıp, ilâhî bilgiyle donanan ve o bilgiyle âmel eden âriflere yapıyor. Zira ârif, Allah güzel olduğu için, genetik olarak yarattığı varlıkları güzel ve mükemmel bir şekilde kodladığını fark edebiliyor. Yeter ki insan güzellikle ve hayırla eşyaya bakıp eşyadaki ilâhî feyzi görebilsin. Kuddûsî de, tıpkı ashâbın görüp de tiksinti duyduğu köpek leşinde Resûlullah'ın ilâhî güzelliğin numunesi olan dişlerini fark etmesi gibi, bir şuur hâlinin oluşmasını öğütlüyor.

O, insanın hamlığının, çilelerin ateşinde pişerek giderilebileceğini bildiriyor. O, hamlıktan pişmeye ve oradan da yanıp "yok" olmaya uzanan yolları öğretiyor.

O, aşk tutkusuyla Allah'ın eşyadaki hikmetini idrak edenlerin hâlinin tıpkı Hakk'ın cemâlini gören kişinin hâli olduğunu ifade ediyor. Zâtın cemâlinin farkındalığına varanın başka güzelliklere aldanmayacağını, o, bu aşkın, fâni olanlarla değil, ancak bakî olanlarla yaşanabileceğini haykırıyor. İnsanın içindeki ilâhî cevherin ortaya çıkması olan aşk için, insanın yanmasının gerekliliğini ortaya koyuyor. Zira bu cevherinde, ancak zorluk, çile ve sabırla gerçekleştiğini hatırlatıyor. Zorluk ve çilelere tahammül edebilecek bir sabra veya sabır kavramını "terk" edebilecek bir hâle gelebilmek için, dalgıç gibi derûnî hakikatler denizinde inci toplamakla mümkün olabileceğini ifade ediyor.

Kuddûsî, şiirinde işlediği aşk ve âşıklar yolunun, Allah'ın âyetinde işâret ettiği gibi, "Onların Allah'a olan sevgisi çok şiddetlidir" (Bakara, 2/165) ilkesinin ışığında bu güzel ifâdenin gereğini yerine getiriyor. O, sûfî için sevgi ve tutkunun amaç olduğunu, sevenin rûh, sevilenin ise Allah olduğunu söylüyor. Kuddûsî'nin şiirleri, tıpkı

Cüneyd'in dediği gibi; "Allah'ın sendeki "ben"i öldürüp, Kendisiyle diriltmesi"nin bilincini aşılıyor. O, bilincin altında kedersiz, tasasız Allah'la oturmanın, O'nunla hasbihâl etmenin hakîkati yatıyor.

O, insanın kendini bilmenin, tanımanın yolunun aşk şarabının içmesine bağlı olduğunu, yani insanın Allah'a kavuşmasının kendisini bilmekten geçtiğini vurguluyor. Bu kendini tanıma ve bilme yolunda insanın önce kendi keşfini gerçekleştirip, kendi rûhuyla dost olmasını istiyor. Kuddûsî'ye göre, eğer insan kendi içindeki bağları çözüp, engelleri aşarsa kendi mutluluğunu gerçekleştirip dışarıya, yani âfâka açılabilir. İşte o zaman, Yaratıcıya âşık olan bir insan olarak birliği yakalayıp, bütünün bir parçası olmanın ve ona bağlamanın hazını tadarak, O'na vasıl olmanın yolunu bulabilir. Bu kılavuzlukla o, insanlara, başkasından önce kendilerini değiştirmeyi, kendi devrimlerini gerçekleştirmeyi öğütlüyor.

Şiirlerinde aşkı tanımlarken, âşık kişiye aşk ve ma'rifet kanatları takıp, onun yücelerin yücesine bu iki kanatla uçtuğunu vurgulayarak aşkın transformasyonunu yapıyor. Aşkın en büyük sermayesinin, Allah için kendinden geçip sarhoş olmak olduğunu ifâde ediyor. Yani ilâhî aşk sarhoşluğunun, önce insanın kendisinden, sonradan bütün varlıktan geçip O'nunla buluşmanın hazzını tatmak olduğunu açıklıyor. Bu öyle bir hazdır ki, onu tadan Allah'tan gayrisinden zevk almıyor. O, Allah'la sevgiyle birlik olmak, bütünleşmek, bütünün bir parçası olmanın gayesini öğretiyor.

Kuddûsî'nin şiirinin her beytinde, ilâhî güzellikler tanıtılıyor. Gönülleri her şeyin efendisi olan Allah'a has kılıp, ağyar ile paslanmış, kırılmış gönülleri tamir ediyor. Zira sevgiyle yoğrulan her yaklaşım, sevginin Rabbi olan Allah'ın hoşnutluğunu kazanıyor ve sevgi aşılanan her gönülde korkular tamamıyla siliniyor. Çünkü korku üzerine inşâ edilen yanlış din anlayışı ancak bu şekilde özüne döndürülür.

O, bu şiirleri ile sanki İsa (a.) gibi, ölü rûhlara dokunup onları dirilten birer iksir olduğunu gösteriyor. Bu şiirler, gerçek bilginin ışıklı yolunu gösterip, insanın rûh dünyasına dalıp harabat olanı bir anda rahmete çevirerek, gerçek bilgininin aydınlığıyla uyanan kişiyi uyandırıyor. Yani ona hiçbir şey bilmediğini fark ettirip, denizin derinliklerinde haberi olmayan kişinin elindeki çakılları denize attığında bir şeylere sahip olacağını zanneden kişi gibi, gafletinden uyandırıyor.

O, şiirlerinde, "elest bezmi"nde Allah'ın "Vedûd" sıfatıyla mutlak aşkı tadıp, sevdalanmış rûhlara asıllarına dönüşün yol işaretlerini

gösteriyor. Yani o, insana unuttuğu geçmişini hatırlatarak, o ulvî geleneğe dönmeye çağırıyor. İnsanları firkattan/ayrılıktan kurtarıp Allah ile kaynaşmaya çağırırken, kalplerini Allah'a açarlarsa, o zaman her nesnede Allah'ın görülebileceğini hatırlatıyor. O, gönül atmosferinden çıkan ilâhî tutku olan muhabbetin özünü değil, yansımasını satıyor. Satıyor ki, insanlar da, o nûrla kendilerine Kuddûsî gibi şahsiyetleri ayna edinip, ondan aldıkları feyiz ile şekillensinler istiyor.

Kuddûsî'nin gönül dünyasından yansıyan ilâhî feyzin aynısını okuyucuya sunmak iddiasından değiliz. Malûm olduğu üzere, "şiirin mânâsı şâirin batınındadır" sözünden hareketle başkasının şiirine şerh koymak, o şiiri, farklı formatlarla bir ayna gibi, şâirin gönül dünyasındaki duyguların aynısını insanlara yansıtmanın mümkün olamayacağı hakikatinin bilincindeyiz. Zira "Allah'a giden yollar, Allah'a yürüyen insanların sayısı kadardır." anlayışı çerçevesinde değerlendirirsek, Allah'a açılan her gönlün kendi hâlince Allah'ı farklı bir algılaması ve yansıması vardır. Buna binaen öncelikle Kuddûsî'nin mânevîyatına sığınarak ve kendisi üzerinde yaptığımız doktora çalışmasından cesaret alarak böyle ağır bir mesûliyeti yüklendik.

Çalışmanın günümüz Türkçesi bölümünü hazırlarken, Kuddûsî'nin anlayışına ve rûh hâline uygun olarak şiirin vezin/ölçü kaygısından ziyâde şiirdeki tasavvufî manayı gözeterek anlaşılır bir dille ifâde etmeye çalıştık. Bu konudaki hatalar tamamen bize aittir. Bu çalışmada asıl amaç, Kuddûsî'nin tasavvuf anlayışını yansıtabilmektir. Zira Kuddûsî çok az sayıda mutasavvıf şâirin şiirinde değindiği birçok tasavvufî konuyu akademik bir anlayışla şiirine yansıtmıştır. Yani Kuddûsî, Allah sevgisinden, tutkusundan hareketle tasavvufun ma'rifet/bilim, zikir, tefekkür, insan, varlık, varoluş, tevhîd, aşk, uzlet-halvet, tasavvufî eğitim, seyr u sülük vb. konu ve kavramların getirdiği o yalın, içten şiirsel dilin, salt ilâhî atmosferle kaplanmış gönül sarayından dışarıya yansıyan samimi dizelerdir. Kuddûsî'nin şiirini böylesine özel kılan, onun şiiri kendi arzu ve isteğiyle değil de, Allah'a olan samimi, ihlâslı bağlanışı, aşkı ve ilmiyle gönül dünyasına dolan nûrla insanları ilâhî aydınlığa çağıran nağmeler olmasından kaynaklanıyor.

Metnin dipnotlarını oluştururken, günümüzde kullanılmayan ya da çok az sayıdaki insan tarafından kullanılan kelimelerin günlük dilde kullanılan anlamlarını verdik. Kelimeler genellikle ilk şiirlerde dipnot olarak verildi. Sonraki şiirlerde çok fazla kelime tekrarı olacağından dolayı aynı kelimelerin anlamlarını dipnot olarak

vermekte kaçındık. Diğer taraftan şiirler, günümüz diline çevrildiği için, bazı kelimelerin günlük anlamlarına olan ihtiyaç çeviride karşılığını bulacaktır. Kuddûsî'nin Dîvân'ındaki şiirlerin en önemli özelliği, sanat ve ölçü kaygısının ötesinde, gönülden yansıyan ilâhî güzellikler olduğu için her seviyedeki okurun anlayabileceği şiirlerdir. Zira Kuddûsî'nin şiirleri bir dönem birçok medresede öğrenciler tarafından ezberlenmiştir. Dîvân'ı ise medreselerde tasavvuf eğitiminin önemli bir eseri görülerek okutulmuştur. Bu şiirler okunduğunda fark edilecek ki, Kuddûsî belli başlı tasavvufî konuları herkesin anlayabileceği bir dille şiirine yansıtmış hata bu konuların çoğu farklı şekillerde şiirde tekrarlanarak açıklanmıştır. Öte yandan bu şiirler o kadar açıktır ki, kapalı, muğlak konu ve kelimelerin varlığı söz konusu değildir.

Çalışmamızda, her okuyucunun okuduğu şiirde verilen mesajı daha iyi anlayabilmesi için, şiirin muhtevasına uygun birer başlık koyduk. İnşallah bu düşüncemizde haklı çıkar, değerli okurların bu konudaki yükünü hafifletmiş oluruz. Aslında bu konuda gerçek kolaylığı zaten Kuddûsî şiirinde açıkça ortaya koymuştur. Zira bir şiirinde; hiçbir sözün, güzelliğin dışarıda kalmadığını, her şeyi şiirine yansıttığını ve bunu yaptıranın da ilâhî aşk ve rabbanî ilhâm olduğunu ifade etmektedir.

Çalışmamızı hazırlarken, Kuddûsî Dîvân'ı üzerinde yapılan çeşitli çalışmaları ve farklı nüshaları inceleme imkânı bulduk. Bugün elimizde Kuddûsî Dîvân'ının birçok değişik nüshası bulunmaktadır. Bu nüshalar; Mevlânâ Müzesi nüshası, İbrahim Eren nüshası, İstanbul Üniversitesi nüshası ve Cüneyt Köksal nüshası gibi nüshalardır. İsmi zikredilen nüshaların yanında Dîvân, 1955, 1954, 1972 ve 1977' de olmak üzere dört adet taş basma nüshası yapılmıştır. Taş basma nüshaların hepsi hemen hemen aynı özellikleri taşımaktadırlar. Diğer nüshalarda birçok ilavenin bulunması, yani Kuddûsî'nin tasavvuf hâlinden ve anlayışından uzak şiirlerin bulunması bizi Mevlânâ Müzesi nüshasını bu çalışmada kaynak olarak almaya sevk etti. Daha önce doktora çalışmamızda da bu nüsha üzerinde detaylı bir inceleme imkânı bulduğumuz için, bu nüshanın diğer Dîvân nüshalarına göre Kuddûsî'nin rûh hâline uygun şiirleri yansıttığı neticesine vardık. Çünkü başta İbrahim Eren nüshası olmak üzere diğer nüshalarda bulunan çok fazla sayıda dışardan ilavelerin mevcudiyeti böyle bir yol takip etmemize sebep oldu. Mevlânâ Müzesi nüshasında bulunan beş yüz kırk şiirin yanında diğer nüshalarda bulunan şiirlerden Kuddûsî'nin rûh hâline uyan yirmiye yakın şiir ilavesinde bulunduk.

Neticede, beni bu çalışmaya teşvik eden ve maddî-manevî desteklerini esirgemeyen “Bor’lu Ahmed Kuddûsî Vakfı” başkanı ve manevî önderi Muhterem Kuddûsîoğlu Seyyid Ali Eren Efendi’ye teşekkür ederim. Çalışma süresince bana vermiş oldukları moral destekten dolayı başta eşim ve çocuklarıma minnettarım. Onların sevgisi ve ilgisi olmasaydı bu çalışma ortaya çıkmayacaktı. Ayrıca çalışmaya farklı şekillerde destek veren kişilere de müteşekkirim.

.

Ali TENİK

1. ALLAH'IN KUDDÛS İSMIYLE DILEMEK

1 Bismike'l-fettâhî kad bâşertü yâze'l-Kibriyâ
Nazme şi'rin misle dürrin tâliben minkerir-rızâ

2 Hâmiden yâ Rabbi hamden şâkiren şükren leke
Mil'e ekvânin 'âlâ mâ sâre min cinsi'l-elâ

3 Ellezî en'amtehu lutfen 'aleynâ mevhiben
Kad'aceztü'lan edâ'i şükrihi Hakke'l-edâ

4 Ve's-salâtû ve's-selâmû 'adde mahlûkun 'alâ
Men hûve hayrü'l-berâya ma'cemîü'l-enbiyâ

5 Sümme âli'l-müctebâ ve's-sahbi ve'z-zürriyeti
Hem ulû'l-müctebâ ve's-sahbi ve'z-zürriyyeti

6 Yâ amîme'l-lutfi 'amme'l-'âlemine lutfike
Ci'tû ercû katreten yâ Rabbî min yemmi'l-'atâ

7 Lâ tûâhiznî bî-cürmin iktesebtü muhte'en
Ente settârü'l-'uyûbu gatti 'aybî bi'l-gıtâ

8 Ente Rahmânun Rahîmün ente Hallâku'l-verâ
Ente Hayyün ente Hakkun ente Rabbun zü'n-nevâ

9 Ente Gaffârun ve innî müznibün mustağfirûn
Ente ma'ûdun ve innî küntû 'abden kad elâ

10 Tüb'aleyye va'fü'annî v'ahdini v'erham ve cûd
Rabbi v'ağfirlî zünûbî elletî eznebtûhâ

11 Rabbi vağfir lillezîne minhûmâ ebda'tenî
İz hûma kad Rabbeyânî münzû eyyâmi's-sıbâ

12 Rabbenâ v'erham cemî'a ümmeti hayri'l-verâ
Va'fu 'annâ Rabbenâ v'eltuf bihâ v'ağfir lehâ

13 V'eskiyâ Kuddûsî Kuddûsiyyeke'l-hamie'llezî
Mâ-sahâ men zâkahu cüdden ilâ va'kti'l-likâ

1. Allah'ın Kuddûs ismiyle dilemek

1 Ey yüceler sahibi Fettâh Allah, bütün kapılar açan isminle,
Senin rızanı talep ederek inci taneleri benzeri şiirime başlarım.

2 Ey Rabbim seni överek, şükrederek,
Senin bize vermiş olduğun inciler dokusu kâinat kadar,

3 Ki o nimetleri sen bize hibe olarak lütfettin
Kim senin şükrünü gereği kadar yerine getirebilir

4 O'na yaratılmışların sayısı kadar salât ve selâm olsun
O, insanların ve bütün peygamberlerin en hayırlısıdır

5 Sonra O'nun seçkin arkadaşlarına ve nesline olsun
Hem O'nun kıymetli, üstün, tertemiz ailesine olsun

6 Ey lütfu bütün âlemi kuşatan Rabbim
Senin bağış okyanusundan bir katre almaya geldim

7 Hata ile yaptığım günahlarımdan ceza verme
Zîrâ sen kusurları örtensin benim kusurlarımı ört.

8 Sen öteleri yaratan Rahmân ve Rahîmsin
Sen dirisin, Hakkısın sığınılacak tek Rabbsın

9 Sen bağışlayıcısın, ben bağışlamayı bekleyen günahkâr kulum
Sen ibadet edilmeye lâyık, ben ise muhtaç bir kulum

10 Tövbemi kabul et, affet, doğru yola ilet, merhâmet ve imdat
Ey Rabbim! yıllarca işlediğim günahları bağışla

11 Rabbim çocukluğumdan beri terbiye edip,
Yetiştiren anne ve babamı bağışla.

12 Ey Rabbim! en hayırlı ümmete merhamet et
Rabbim, bizleri affet, onları da bizleri de bağışla

13 Ey Kuddûs Rabbim! Kuddûsî'ye öyle bir içki içir ki,
Rabbinin yüzünü göreceği vakte kadar, tadında şifa olan içecekten içir.

2. Kalbin aklanması için sürekli Allah'ı anmak

1. Kapanur ise bir kapu ne kapular açar Mevlâ
Tevekkül it yime kaygu işini hoş yapar Mevlâ

2. Tabîbindir senin inan ider her derdine dermân
Olur müşkillerin âsân kılar zahme tîmâr Mevlâ

3. Günâh dermân istiğfâr dimiş Peygamber-i Muhtâr
Hemân sen ağlayub yalvar kulunı yargılar Mevlâ

4. Sığın hem ana şeytandân dahi dost gibi düşmendan
Niyâz eyle dil û cândan adû mekrin[1] bozar Mevlâ

5. Gurûr etme öğerlerse hazîn olma söğerlerse
Tahammül et döğerlerse olur nâçâr'e[2] çâr Mevlâ

6. Su'âl it âfiyet her dem şikâyet itme gelse gam
Hemîn ol sâbır û elsem kışı eyler bahâr Mevlâ

7. Güneş-veş âmiyye nef et Hızır-veş çağırana yit
Tarîk-ı muhsinâta git ki bire on yazar Mevlâ

8. Telâttuf eyle yârâna teleyyün eyle düşmâna
Otur kalk gez hakîrâne ider a'dâyı yâr Mevlâ

9. Sakın bühtân u gıybetden dahi buğz-u 'adavetden
Ediblerden edeb öğren ki bî'ârı yakar Mevlâ

10. Zinadân çün eşed gıybet düşünür meclise zulmet
Virir câlislere kasvet eder hem ihtimâr Mevlâ

11. Sevinme mâl-ı dünyâ'ya kıvanma zühd-ü takvâya
Tekebbür etme ednâya sana hürmet kılar Mevlâ

---

[1] Mekr: Hile, düzen, aldatma
[2] Nâçâr: Çaresiz.

2. Kalbin aklanması için sürekli Allah'ı anmak

1. Bir kapı kapanırsa nice kapılar açar Allah
Tevvekkül et, kaygılanma, kolaylaştırır işini Allah

2. O, tabibindir bütün dertlerinin çaresidir.
Bütün zorlukları kolay eder, tüm yaraları iyileştirir Allah

3. Günâhın ilacı istiğfar diyor Mümtaz Peygamber
Hemen ağlayarak yalvar, zira kulunu bağışlar Allah

4. Sığın hem şeytandan hem dost görünen düşmandan
Kalpten yalvarsan, düşmanın hilesini bozar Allah

5. Övseler gururlanma, sövseler hüzünlenme
Dövseler tahammül et, zira çaresizlere çare olur Allah

6. Her zaman afiyet iste, keder gelse de şikâyet etme.
Gelene karşı sabırlı ol, kışı bahara çevirir Allah

7. Güneş gibi her şeyi faydalı ol, Hızır gibi çağırana yetiş.
İhsan edenlerin yolunda git, bire on yazar Allah

8. Dostlara lütufta bulun, düşmana karşı yumuşama
Otur, kalk, gez hakir eder düşmanı dost Allah

9. Yalandan ve dedikodudan, buğz ve düşmanlıktan sakın
Edeplilerden edep öğren ki; arsızı yakar Allah

10. Zinadan daha şiddetlidir gıybet, meclise zulmet verir
Hem meclistekilere gönül darlığı verir, hem de bozar

11. Sevinme dünya malına zühd ve takvaya aldanma
Alçak şeylere büyüklenme, sana değer verir Allah

12. Hakîr zann itme dervîşi odur Hak sevdiği kişi
Anı bil şöyle ey şaşı ki itmış bahtiyar Mevlâ

13. İdüp yağma kamu varın kabûl itmiş hemân yârin
Zelîl bu gün ‘azîz yarın kıslar şehr-yâr Mevlâ

14. Dakikdir kalbi miskînin yıkarsan yıkılır dînin
Yaşını bil ki şâhînin idübdür ihtisâr Mevlâ

15. Hazer kıl ehl-i ilhâddan urur yolunı ol râhzen
Tutar isen sözimi sen elini bil tutar Mevlâ

16. Erenler-veş giyer bir tâc henüz bilmez nedür minhâc
İşi gücüdür istidrâc hemin olır kâr-güzâr Mevlâ

17. Be-sûret ehl-i Haklar var ki dünya ehlidür onlar
‘Âzâbı onlara ey yâr idiser bî –şümâr Mevlâ

18. Kanı bir sâlik –i sâdık kanı bu yola bir lâyık
Kanı zikr ile mest ‘âşık ki dir leyl ü nehâr Mevlâ

19. Sebepler halk edüp Rezzâk verirmahlûkuna erzâk
Teşebbüs itmeyen fakfâk ma’âşında sıkar Mevlâ

20. Katî çok sûret uğrısı bilinmez özı toğrısı
Zamânın balsız arusı yaratmış sad-hezâr Mevlâ

21. Çalış sen zikr-i tevhîde dem â dem dîni tecdîde
Gönülden mâsivâ ana ol dem sığar Mevlâ

22. Lîsânın ile zikr eyle dahi kalbinde fikr eyle
Ganî vehhâba şükr eyle sever ol kird-gâr[3] Mevlâ

---

[3] Kird-gar: Yaratıcı, Tanrı

12. Hakir görme dervişi Hakk'ın sevdiği kişi odur
Ey şaşkın kişi bil ki, onu mutlu kılmış Allah

13. Bütün varlığını yok ederek yarı tamamen kabul etmiş
Zelili bu gün azizi, yarın padişah kılar Allah

14. Miskinin kalbi dakiktir kırarsan dinin yıkılır
Bil ki şahinin yaşını kısa eylemiştir Allah

15. Allah'ı alıkoyandan uzak dur, yolunu eşkiya gibi keser
Eğer sözümü tutarsan elinden tutar Allah

16. Yolun ne olduğunu bilmez, erenler gibi taç giyer
İşleri güçleri istidrâcdır, kolaylaştırır işlerini Allah

17. Görünüşte Hakk ehli görünen dünya ehlidir.
Onlara azabı sayısız verir Allah

18. Hani nerede sâdık bir sâlik, hani nerede bu yola lâyık biri
Gece gündüz Allah'ı zikr ederek kendinden geçen âşık nerede?

19. Rezzâk olan, sebepler yaratarak mahlûkatına rızıklar verir
Sebepere teşebbüs etmeyen ahmakın yaşayışında kısar Allah

20. Çok görünüşlü/maskeli kişilerin doğrusu bilinmez özü
Allah binlerce bal vermeyen arı yaratmış

21. Her an tevhîd zikrine çalış dînî tecdîd için
Allah'a sığındığın an gönlünden mâsivâ gider.

22. O'nu dilinde zikr et kalbinde de düşün daima
Zengin ve çok bağışlayana şükret, sever şükredeni Allah

23. Dilinde virdı[4] olmayan içinde derdi olmayan
Ki ‘ışk adına yanmayan harı nâra yakar Mevlâ

24. Şu kez zikr eyle dün ü gün diyeler tâ sana Mecnûn
Sakın olmayasın mahzûn seni kılmaz nâçâr[5] Mevlâ

25. Tevekkül eyle her işde koma gönlüni teşvîşde[6]
Koyubdur kalb-ı dervîşde bu ‘ışkı yâdigâr Mevlâ

26. Bu nazmı sanma yâbânî çün ol ilhâm-ı Rabbânî
Okuyup pendi[7] tutanı erenlere katar Mevlâ

27. İdersen zikr-i Kuddûsî siler kalbindeki pâsı
Komaz hiç dilde vesvâsı hem eyler pâydâr Mevlâ

---

[4] Vird: Belirli bir periyotla yapılan zikir ve dua
[5] Nâçâr: Çaresiz
[6] Teşvîş: Karıştırmak, allak bullak etmek
[7] Pend: Öğüt

23. Dilinde duası olmayan, içinde derdi olmayan,
Aşk ateşiyle yanmayanı, alevli ateşte yakar Allah

24. Sana mecnûn denilene kadar, gün be gün sürekli zikret O'nu
Sakın mahzûn olma, seni çaresiz bırakmaz Allah

25. Her işinde tevekkül et, gönlünü şüphelerden arındır.
Allah bu aşkı sûfînin gönlüne yâdigâr olarak koydu.

26. Bu şiiri yabanî sanma, çünkü bu Rabbin ilhâmıdır.
Okuyup nasihati tutanı, erenlere katar Allah

27. Kuddûs olanı zikr edersen, kalbindeki kiri siler.
Kalpteki vesveseleri giderir, orayısürekli temiz kılar Allah

3. ALLAH İNSANLARI

1. Eğer hak ise maksûdun karışma sû'yı akrâna[8]
Bu vaktin ehlinin meyli hemân ağyâr-ı Yezdâna[9]

2. Gürûh-ı evliyâullâh bilinmez oldılar şimdi
Gezerler nâsın içinde hakîrâne fakîrâne

3. Zuhûr güni değl bu gün sakın şöhretden ey sâlik
Tezellül it tesettür it tevâzu eyle ihvâna

4. Özini cümleden alçak bilûb da'vâyı terk eyle
Tekessürden temâcüdden hazer kıl uyma şeytana

5. Hudâ'nın ubbeler altında gizli evliyâsı çok
Di her kimi görürse bu velîdir dime bîgâne

6. Sıfâtlanurlar imiş evliyâ nâsın sıfâtıyla
Bize layık olan itmek muhabbet ehl-i îmâna

7. Onların ba'zı ef'âli muhâlif görinür şer'e
Anın sırrı olur ma'lûm gürûh-ı ehl-i irfâna

8. Kaçub mecnûn gibi onlar 'avâmdan vahşet iderler
Görişmezler kavuşmazlar karışmazlar her insâna

9. Eğer anın biri itse zuhûr iş bu vakitlerde
Gelür halk yedi iklimden[10] kılarlar âsî Rahmâna

10. Kimisi tâlib-î dünyâ kimisi tâlib-î ukbâ
Gönüller uğrıları[11] heb görinürler sadîkâne

---

[8] Akrân: Yaşıt
[9] Yezdân: Allah
[10] İklim: Bölge, memleket
[11] Uğrı: Hırsız, çapulcu

3. Allah insanları

1. Eğer amacın Hakk ise, kötü arkadaşlardan uzak dur.
Bu tür insanların meyli Hakk'tan başkasınadır.

2. Zamanımızda Allah'ın veli/dost kulları bilinmez oldular.
İnsanlar içinde itibarsız ve fakir olarak dolaşırlar.

3. Ey sâlik! Bu gün gösteriş günü değil, şöhretten sakın
Tevâzu göstererek kendini hor gör, kendini insanlara karşı gizle

4. Kendini her varlıktan hakir görüp, davayı bırak mânâya yönel
Çoklukla övünmekten ve büyüklenmeden uzak dur, uyma şeytana

5. Allah'ın gök kubbe altında sayısız bilinmeyen velisi var.
Fakat her gördüğüne de kayıtsız "bu velidir" deme.

6. Allah'ın veli kulları insanların özelliklerini taşır.
Bize düşen bütün ehl-i imanı sevmektir.

7. Allah dostlarının bazı halleri muhalif görünür şer ehline
Allah'ın sırrı malum olur irfan ehlinin bütününe

8. Onlar, avamdan vahşet görmüş şekilde deliler gibi kaçarlar.
Onlar, her insanla görüşmezler, kaynaşmazlar,karışmazlar

9. Eğer onlardan biri bu vakitlerde ortaya çıksa
Yedi diyardan gelen insanlar Rahmâna isyan ederler.

10. Kimi dünyayı ister kimi ahireti
Gönül hırsızları daima sadık görünürler

11. Kalîldür[12] ‘âşık-ı Mevlâ benim gibi yalancı çok
Alışmış dillerimiz gıybet û bühtân û yalana

12. Nasîhat itse bir nâsih muhibbi yâr-ı gârına
İder isyan olur düşmân gazûbâne abûsâne

13. Hüdâ’nın oldığı içün nişânı bilmesi âsân[13]
Ki cümle halk nişân ana bilinsün aklı olana

14. Velînin yok nişânı hîç Hüdânın gayrısı bilmez
Anı bildirmemiş Mevlâ ne dânâya[14] ne nâdâna[15]

15. Sorarsan hikmetin anın bizi hıfz u himâyetdur
Abes mi zann edersin yohsa sen bu işi dîvâne

16. Ki insân biri birine cefâ vü cevre[16] mechûldür[17]
İderler lâ cerem cevr cefâ düşmâna yârâna

17. Bilürken evliyâyı cevr iden olur helâkol dem
Eğer bilmez ise kalur cezâsı ulu dîvâna

18. Anınçün gizlemiş Hakk evliyâsını dâr-ı dünyâda
Diyen bu sözi ehlullâh durur zann itme efsâne

---

[12] Kalil: Az
[13] Âsân: Kolay
[14] Dânâ: Bilen,, bilgili
[15] Nâdân: Bilgisiz, cahil
[16] Cevr: Haksızlık, ezâ, cefa
[17] Mechûl: Bilinmeyen

11. Allah'a âşık olanlar azdır, benim gibi yalancı çok
Alışmış dillerimiz gıybet iftira ve yalana

12. Bir nasihatçı sevgili mağara arkadağına nasihat etse
İsyan edip düşman olur, kızgın ve somurtgan olur.

13. Allah'ın her yere koyduğu işaretlerin bilmesi
Tüm işaretler, O bilinsin diye, aklını kullanan insanlar içindir.

14. Velînin görünürde bir işareti olmaz, Allah'tan başkası bilmez onu
Bunu Allah ne bilene ne de bilmeyene bildirmemiştir.

15. Eğer onun hikmetini sorarsan, bizi koruması ve kollamasıdır
Bu işi sen boş/abes mi zannedersin ey divâne kişi

16. İnsanlar birbirlerine cefâ ve eziyet vermek için yaratılmıştır.
Birbirlerine kesintisiz cefâ ve eziyet verirler, hem dosta hem düşmana

17. Evliyaya bilerek eziyet eden o ân helak olur.
Eğer bilmeyerek eziyet ediyorsa cezası ahirete kalır.

18. Onun için gizlemiş Hakk evliyâsını dünyada
Allah erleri bu sözleri söylüyorsa efsane zannetme.

19. Sene bin iki yüz elli altıdır[18] ey kardaş
Yaşım yitmiş ikiye irdi muhtâc oldum ihsâna

20. Du'a matlûbum ancak sanmanız kim cîfe-i[19] dünya
Karışdursun beni fazlıyla Mevlâ hizb-i merdâna

21. Selamet bulayım dirsen eğer dâreynde Kuddûsî
Firâr eyle kâmû nâsdan devâm itzikr-i Mennâna[20]

---

[18] 1256
[19] Cîfe: Leş
[20] Mennân: Allah'ın sıfatı, kullarına hesapsız nimet veren

19. Ey kardeş! Sene bin iki yüz elli altıdır.
Yaşım yetmiş ikiye vardı. Allah'ın ihsânına muhtacım

20. Duâdaki talebim sanıldığı gibi dünya leşi değil
Mevlâm fazlıyla beni cömertler grubuna katsın

21. Kuddûsî, eğer dünyada kurtuluş bulmak istersen
Bütün insanlardan kaçarak Mennân olan Allah'ın zikrine devam et.

4. KUDDÛSÎ'NİN HAYATINDAN BİR KESİT

1. Hikâyet eyleyim ahvâlimi fi'l-cümle yârâna
Sabâvetden berû başa geleni diyem ihvâna

2. Sabî iken gelürdi gönlüme âsârı[21] 'ışkın pes[22]
Yanar idi yüreğim, gice gündüz nâr-ı sûzâna[23]

3. Peder merhûm icâzet virdi zikrullâha pes bana
Didi çalış hemân ben sağ iken tevhîd-i Yezdâna

4. Şu kez çok eyle, kim zikri olasın mest-i lâ ya'kıl
Münâfıklar disünler yâ mürâ'îdür yâ dîvâne.

5. Vefat itdi peder ben on sekiz yaşında iken bil
Karârım kalmadı hiç, başladım pes âh ü efgâne

6. Resûlin 'ışkı düşüb gönlüme Hakk'a niyâz itdim
Didim; aç yâ ilâhî yol varam ol, fahr-ı ekvâne[24]

7. Kabûl itdi du'âmı bir sene oldum mücâvir[25] hem
Gelüb Rûma yine gitdim o şâhlar şâhı Sultâna.

8. Mecâzî o 'ışka oldum mübtelâ, kalmadı hiç sabrım.
Hevâlandı düşüb dîvâne gönlüm hubb-ı nisvâna[26]

---

[21] Âsâr: Eser, iz, alamet
[22] Pes: Öyle ki
[23] Sûzân: Yakan, yakıcı
[24] Ekvân: Varlıklar, dünyalar
[25] Mücâvir: Komşu
[26] Nisvân: Kadınlar

4. Kuddûsî'nin hayatından bir kesit

1. Sonunda hallaerimi anlatayım dostlarıma
Geçmişten beri başıma gelenleri anlatayım arkadaşlarıma.

2. Çocuk iken, gönül dünyâma aşkın işaretleri öylesine gelirdi ki,
Gönlüm gece gündüz bu yakıcı ateş ile yanardı.

3. Merhûm babam zikrullâh için bana izin verdi.
Dedi ki; ben hayatta iken Allah'ın tevhîd zikrine çalış.

4. Öyle çok zikret ki, kendinden geçmiş sarhoş gibi ol.
Münafıklar sana ya deli ya da iki yüzlü desinler.

5. Ben on sekiz yaşında iken babam vefat etti.
Kendimi hiç tutamadım, başladım ağlayıp inlemeye.

6. Resûlullâhın aşkı gönlüme düşünce, Allah'a duâ ettim,
Dedim: Ey ilâhî, izin ver gideyim varlıkların en şereflisine.

7. Kabul oldu duâm, bir sene O'na komşu oldum.
Döndüm Anadolu'ya, yine o şahlar şahı sultana gittim.

8. Mecâzî aşka tutuldum, sabrım hiç kalmadı.
Deli gönlüm kadın sevgisiyle doldu.

9. Beni rüsvâ-yı ‘âlem eyledi, ‘ışk-ı mecâzî pes
Atardım kendimi pervâne[27]-âsâ[28] şemu[29] hûbâna[30]

10. Tezevvüc[31] eyledüm çok zen[32] toğırdılar nice evlâd
Kimisi oldı yâr bana, kimisi oldı bîgâne[33]

11. Kimisi gitti ‘ukbâya kimisi kaldı anların
Kalanlar oldılar fitne, giden düşürdi ahzâna[34]

12. Sene bin iki yüz kırk altıda yazdım bu ebyâtı[35]
İrişdirdi Hudâ fazlıyla nısf-ı mâh-ı şâ’bâna.

13. Peder târihimi yazmış ki, bin iki yüz seksen üç deyü
Ana Hakk eylesün râhmet ve cümle ehl-i îmâna

14. Rebî’ü’l-evvelin pes on biri isneyn gicesinde
Dimiş kim toğdı, oğlum çok şükür Vehhâb[36] u Rahmân’a

15. Komuş hem ismimi Ahmed teyemmün[37] idü ben dimiş
Adaş olsun bu oğlan fahr-ı ‘âlemkân-ı ‘irfâna

16. Anın bî-had salât-ıla selâm it rûhına yâ Rab
Bu Kuddûsî güneh-kârı bağışla hem o hâkâna

---

[27] Pervâne: Kelebek
[28] Âsâ: Gibi
[29] Şem: Mum
[30] Hübân: Güzeller
[31] Tezevvüc: Evlenme
[32] Zen: Kadın
[33] Bîgâne: Habersiz, alakasız
[34] Ahzân: Hüzünler, sıkıntılar
[35] Ebyât: Beyitler
[36] Vehhâb: Çok hibe eden, çok bağışlayan
[37] Teyemmün: Uğurlu saymak

9. Öylesine ki, mecâzî aşk beni rüsva etti bütün âleme
Kendimi kelebek gibi aşk ateşine atardım.

10. Bir çok kadınla evlendim, bir çok çocuk doğurdular.
Onlardan kimisi bana dost oldular, kimisi de kayıtsız kaldılar.

11. Onlardan bazıları ahirete göçtü, bazıları da hayatta kaldı.
Kalanlar benim için imtihan oldu, gidenler ise beni hüzünlendirdi.

12. Bin iki yüz kırk altı senesinde yazdım bu beyitleri.
Rabbim keremiyle şaban ayının yarısına kavuşturdu.

13. Babam doğumumu bin yüz seksen üç diye yazmış.
Allah ona ve iman ehlinin cümlesine rahmet eylesin.

14. Rebî'ü'l-evvel ayının on birinci gecesinde
"Çok bağışlayan Rahmân'a şükürler olsun ki; oğlum doğdu" demiş.

15. İsmimi "Ahmed" koymuş, uğurlu etsin demiş.
Bu oğlan âlemlerin seçkinine, irfânın kaynağına adaş olsun demiş.

16. Ya Rab, O'nun rûhuna sonsuz sâlât ve selâm olsun.
Bu günahkâr Kuddûsî'yi o Padişaha bağışla.

5. SADECE AŞK İLE ALLAH'A YÖNELMENİN YOLU

1. Oğlum Efendi gûş[38] eyle pendi[39]
Yi bal u kandi şükr it Hudâya

2. Gezme yabanda bul Hakk'ı sende
Sıdk-ıla bende ol pişvâya[40]

3. İt istikâmet bulgil selâmet
Çekme vahâmet[41] uyub hevâya

4. Bir ferdi yirme kendini görme
Dînârı dirme[42] topma sivâya

5. Sözimi işit gel hoşça işit
Turma hemân git râh-ı rızâya

6. Câha[43] kıvanma 'ilme tayanma
Nefse inanma say it likâya[44]

7. Zen olma merd ol hem ehl-i derd ol.
'Asrında ferd ol bul yüce pâye

8. Zikre meşgûl ol deryâ gibi tol.
'Işık ile mest ol gel râh-ı bâba

---

[38] Gûş: İçmek
[39] Pend: Öğüt, nasihat
[40] Pişvâ: Reis, başkan
[41] Vahâmet: Güçlük, ağırlık, işin önemi
[42] Dirmek: Toplamak
[43] Câh: İtibar, makam-mevki
[44] Likâ: Görme, surat

5. Sadece aşk ile Allah'a yönelmenin yolu

1. Oğlum Efendi ! dinle nasihatı
Bunlar şeker bal gibidir Allah'a şükret.

2. Hakkı başka yerde arama
Sadık bir şekilde bağlan O Padişaha.

3. İstikâmette ol selamet bul
Arzuna uyupta güçlük çekme

4. İnsanı yerme, kendini yok bil.
Parayı biriktirme, dünyaya tapma

5. Sözümü işit gel, güzel şeyler duy.
Durma, hemen koyul O'nun rızasına.

6. İtibara sevinme, ilme güvenme.
Nefse inanma, çalış Allah'a kavuşmaya.

7. Cömertler gibi, koşuşturarak dert ehli ol.
Öyle bir yüce makam bul ki; asrında tek ol.

8. Zikirle meşgûl ol, deniz gibi dol.
Aşk ile kendinden geçerek, yolun kapısına gel.

9. Korkma günahdan ayrılma râhdan
'Afu iste Şâhdan yüz tut recâya[45]

10. Çün bâb-ı rahmet boldur be-gâyet
Yok hiç nihâyet yemm-i 'atâya[46]

11. Kesme ümîdi yâd it Mecîdi[47]
Anın va'idi ehl-i şekâya[48]

12. Ol ana 'âşık hem valsa lâyık
Kapusı açık şâh u gedâya[49]

13. Zâhidlerin sen dime âslâ ben
Ol râha rahzen[50] katlan cefâya

14. Kı 'ışkı rehber ki olasın er
'Işk ila iner inen 'alâya

15. Her dem de Allah şevk ila it âh
Kalb[51] eyler ol şâh derdi devâya

16. Koy bu sıfat-ı bulgıl necâtı
Çok it sâlâtı dost Mustafa'ya

17. Eyle diyânet dinde metânet
Olgıl emânet Rabbu'l-Verâya[52]

18. Kuddûsî'yi bil bir şahs-ı câhil
Gümrâh-ı gafil meşgûl du'âya

---

[45] Recâ: Ümit, Allah'ın ihsanına kavuşma düşüncesi, Allah'ı dilemek
[46] 'Atâ: Bağış
[47] Mecîd: Şerefli, ulu, yüce
[48] Şekâ: Bedbahtlık, rezillik, alçaklık
[49] Gedâ: Hiçmetçi, köle
[50] Rahzen: Eşkıya, yol kesen
[51] Kalb: Gönül
[52] Verâ: Takva, şüphelerden arınarak Allah'a bağlanmak

9. O’nun yolundan ayrılma, günahlardan korkma
Zira ümit var ol, af dile O, Şahlar Şahından

10. Çünkü O’nun rahmet kapısı hesapsız çoktur.
O’nun bağışlayan denizi sonsuzdur.

11. Mecîd olan Allah’tan ümidin kesme, O’nu an
Onun cezası rezillik içinde olanlaradır.

12. O’na âşık ol, vuslata layık olan da O’dur.
Dilencilerin şahı O’dur. Zira kapısı devamlı açıktır.

13. Zâhidler gibi asla ‘‘ben’’ deme
O yola yol kesen ol, cefaya katlan.

14. Aşkı kendine rehber kıl ki; insan olasın
Aşk ile en yücelere varılır.

15. Her an şevk ile ‘‘âh’’ çekerek ‘Allah’ de
O Allah, derdi devâya dönüştürür.

16. Beşeri sıfatı yok ederek bul kurtuluşu.
Dost Mustafa (s.a.v.)’a salât getir.

17. Dindar ol, dinde metanetli ol.
Kendini âlemlerin Rabbine emanet et.

18. Kuddûsî’yi cahil bir şahıs olarak bil.
Gaflet ile yolunu şaşırma, dua ile meşgul ol.

6. MADDE/DÜNYADAN YÜZ ÇEVİRİP ALLAH'A YÖNELMEK

1. Sakın aldanma kardaş u 'azîzim gel bu dünyâya
Ki o mekkâredir zîrâ salar başını gavgâya

2. Ana dil virüben cem' eyleyen oldı cüdâ Hakdan
Kulak tut nutkuma dinle gider dîn yoksa yağmaya

3. Resûlullâh hadîsinde buyurrmuş cîfedir dünya
Kilâbdır[53] dahi tullâbı[54] virir Hak anı a'dâya[55]

4. Ve buyurmuş ki dünyâ bubbıdır başı kâmu zenbin
Hu dâ-yı Lem-Yezel virmez anı hizb-i ehibbâya

5. Anı dostlarına dahi virir Mevlâ dir isen bil
Gönül vermezler onlar hiç dünyâya ne 'ukbâya

6. Kişi bir dilber-i ra'nâyı sevse cân u gönülden
Yanar 'ışkı ile anın düşer mi gayrı sevdâya

7. Kifâf[56] mikdârına üç nesnenin râzî vû kâni'[57] ol
Biri mesken biri melbes[58] dahi bir kas'a çorbaya

[53] Kilâb: Köpek
[54] Tullâb: Talebeler, Talipler
[55] A'dâ: Düşman
[56] Kifâf: Terazi gözü, kefe
[57] Kâni': Kanaat etmek
[58] Melbes: Elbise, giyilecek şey

6. Madde/dünyadan yüz çevirip Allah'a yönelmek

1. Gel aziz kardeşim sakın bu dünyaya aldanma
Ki o, hilecidir zira kavgaya hemen hazırdır.

2. Dünyaya kalbini verip mal biriktiren, Hakk'tan uzak olur.
Nasihatime kulak ver, yoksa dinin yağmalanır.

3. Resûlullah hadisinde "dünya cefadır" buyuruyor.
"Köpek gibidir", Allah, onu talap eden düşmana verir

4. Ve buyurmuş ki; "bütün günahların sebebi dünya sevgisidir."
Zevâl bulmaz Yaratıcı onu vermez kendi âşıklarına.

5. O aşkı dostlarına veren Mevlâ'dır bilirsen
Onlar gönüllerini ne dünyaya ne de ahirete vermezler.

6. Kişi bir güzel dilberi can-ı gönülden severse
Onun aşkıyla yanar başka sevdaya düşmez.

7. Üç nesnenin ölçüsüne miktarına razi ve kanaat et
Biri ev, biri giyecek, birisi de bir kase çorba

8. Buhûlden[59] ihtirâz[60] bahîli çünki Hak sevmez.
Sever cömerdi hem idhâl ider cennât-ı ‘ulyâyı

9. Elinde var iken fursat, heman sa’y-i beliğ eyle
Sa’âdet bulayım dirsen koyma işni ferdâya[61]

10. Kamûdan nefsini alçak tutub eyle tevâzu’ sen
Bu râhın ehline çünki tevâzu’ oldı sermâye

11. Hudâ’nın ni’metine hem suçunu i’tiraf eyle
Güvenme zerre mikdârı kemâl û zühd û takvâya

12. Günâhım çok deyû kesme ümîdi bahr-ı rahmetden
Ki ‘afu olunsa hep gümrâh nakıs gelmez o deryâya

13. Bulub bir şeyh-i kâmil girenler gittiği râha
Olur kalbinde hâsıl ‘ışk ki oldur vuslata mâya

14. Şerî ‘atsız tarikat işi bitmek mümteni’[62] zîrâ
O bir kapu ki andan irilür maksûd-ı aksâya[63]

15. Ana kim ki ider ta’zim odur mü’min velî Hakka’a
Dahî mülhid münâfık şol ki uymaz şer’-i zîbâya[64]

16. Buyurmuşdur Resûlullâh kaçın ehl-i ilhâddan[65]
Uyuz gibi sirâyet eyler ol lâ-büdd[66] esihhâya[67]

---

[59] Buhûl: Cimrilik, pintilik
[60] İhtiâz: Sakınma
[61] Ferdâ: Gelecek zaman, ati, yarım
[62] Mümteni’: Çekinen
[63] Aksâ: Son, uzak
[64] Zîbâ: Süslü, yakışıklı, güzel
[65] İlhâd: Allah’a inanmama
[66] Lâ-büdd: Lazım, gerekli
[67] Esihhâ: Sıhhatli olan

8. Cimrilikten sakın çünkü Allah cimri kişiyi sevmez.
Cömerdi sever hem de en yüce cennetine dahil eder.

9. Elinde fırsat varken hemen düzgün iş yap.
Saadet bulmak istiyorsan işini yarına bırakma

10. Herkesten nefsini alçak tutup, tevâzu eyle
Çünkü bu yolun yolcusuna sermaye olan tevâzudur

11. Allah'ın sana olan nimetini ve senin sorumsuzluğunu itiraf eyle
Zerre kadar kâmilliğine zûhdûne ve takvana güvenme

12. Günahım çok diye rahmet denizinden ümidini kesme
Bütün günahlar affolunsa o derya eksilmez.

13. Bir kâmil mürşid bul, erenlerin gittiği yolu takip et.
Bununla kalbinde vuslatın mayası olan aşk oluşur.

14. Zira dini kurallara uymayan tarîkatlardan çekin
O öyle bir kapıdır ki; ondan son isteğe varılır.

15. Kim Hakk'a saygı gösterirse, odur O'nun mü'min velisi
Mülhid münafıklar o kimseler ki; dinin güzel kurallarına uymazlar.

16. Resûlullah, "hakîkatten yüz çevirenlerden kaçın" buyurmuştur.
Uyuz gibi, geçer sağlıklı sıhhatli vücûda

17. Tefekkür eyle âyâtında hem Hallâk-ı ekvânın[68]
Dilinde zikrini kesme inersin câh-ı bâlâya[69]

18. Hûdâ'dan iste gel 'ışk-ı hakîkî geç mecâzîden
Nedâmet[70] eyledi Mecnûn sonunda 'ışk-ı Leylâya

19. Nâsihat itdi Kuddûsî sana bu on tokuz beytde
Tutarsan vâsıl olursun anı bî şübhe Mevlâ'ya

---

[68] Ekvân: Varlıklar
[69] Câh-ı bâlâ: Yüce makam
[70] Nedâmet: Pişmanlık

17. Tüm varlığı var eden Allah'ı âyetleriyle tefekkür et
Dilinde zikrini kesmesen, varırsın yüksek makâma

18. Mecâzî aşktan geç Allah'tan iste hakîkî aşkı
Ve sonunda, Mecnûn vazgeçti Leylâ'nın aşkından

19. Kuddûsî sana nasihat ediyor bu on dokuz beyitle
Nasihatı tutarsan şüphesiz kavuşursun Allah'a

7. HER VARLIK YERLİ YERİNCE YARATILMIŞTIR

1. Hudâ her şeyi halk idüb komuş yirlü yirince
İderler cümlesi O'na 'ibâdet rütbesince

2. 'Abes bir nesne yoktur , kim ola bî-fa'ide hâşâ
Büyük küçük duruşur hidmetine cüssesince.

3. Hemân bir sen misin, kulluk iden ey ibn-i Âdem
Hudâ'ya cümle mevcûdât ider tesbîh dilince

4. Beher nev'in cihânda var durur bir hidmeti kim
Anı bir nev'-i âhâr[71] göremez teklif olunca

5. Dahi bunlarda vardır çok menâfi' çok mesâlih
Sana ma'lûm olısar sıdk-ıla idrâk idince

6. Deve at har[72] dahi sâirleri yük götürürler.
Koyun, keçi, inek süd virirseler sağılınca

7. Tolaşûb tağ û bağı bal arusı emr-i Hakk'la
Alur dürlü çiçekden balı sen yirsin toyunca.

8. Köpek avlar dahi bekler tolanur gice gündüz.
Kedi fâre tutar dahi muzarrâtı bulunca.

9. Dâhi fâre yılanı yir bulub vakt-i şitâda[73]
Yılan da fâreyi tutub yudısaryaz olunca

10. Yılanın yarası olursa vay ona ki zîrâ,
Biriküb 'akıbet ihlâk ider anı karınca

---

[71] Âhâr: Kağıtlara sürülen, nişastalı yumurta
[72] Har: Eşek
[73] Şitâ: Kış

7. Her varlık yerli yerince yaratılmıştır

1. Allah her şeyi âhenkli ve dengeli bir şekilde yaratmış.
Her şey O'na, bulunduğu makama göre ibâdet eder.

2. Hiçbir nesne boşuna ve faydasız bir şekilde yaratılmamıştır.
Büyük, küçük her şeye gücüne göre hizmet verilmiştir

3. Ey insanoğlu bir sen misin kulluk eden?
Allah'a bütün varlıklar, kendi dilince tesbih ederler.

4. Evrende her türün O'na karşı bir hizmeti var.
O'nu başka tür göremez, mesuliyet yüklenince.

5. Bunlarda bir çok faydalar ve maslahatlar vardır.
Doğru bir şekilde idrak edersen, hakikatler sana malum olur.

6. Deve, at, eşek gibi hayvanlar yük taşırlar.
Koyun, keçi, inek sağılınca süt verirler.

7. Bal arısı Allah'ın emriyle dağı, bağı dolaşır.
Doyuncaya kadar yemen için her çiçekten balı alır,

8. Köpek avlar, bekler, dolanır gece, gündüz
Kedi zararını görünce fare avlar.

9. Kışın fare, yılanı bulduğunda yer.
Yaz olunca da, yılan fareyi tutup yutar

10. Zira yılan yaralanınca vay haline
Onun yarasına karıncalar üşüşür helak ederler.

11. Nazar kıl Hakk Te'âla'nın kemâl-ı kudretine
Ki filden intikâm alır o asgar[74] bili ince

12. Dahi çok nef'i[75] koymaz devşiririyirden hubûbı
Kapub etmek ufacıklarını alur görünce.

13. Eğer kim olmasa fâre, yılan dünyayı zapt eyler,
Ve fÂre zabt ider dünyayı yılan olmayınca.

14. Tonızlan böceğinde var menâfî' dürlü dürlü
Biri bu kim tutub yir 'akrebi tâ dükenince.

15. Kyâs it bunlara var on sekiz bin dürlü halkı
Nefî'siz nesne yok filden karıncaya varınca.

16. Bi küllî ferd-i mahlûkât melek hem cin cemadât
Çalışub hidmet iderler kamû hâlla u hâlince

17. Hevâda dahi yirde, suda, taş, ağacda Mevlâ,
Yartmış dürlü hayvânât semâvâta varınca

18. Nola şu şöyle olsaydı diyecek yir komamış,
Bilürsin onı Kuddûsî tefekkür eyleyince.

---

[74] Asgar: Küçük
[75] Nef'i: Çıkarcı, faydacı

11. Bak Allah'ın mükemmel kudretine
Ki fil'den intikam alıyor, o beli ince küçük yaratık.

12. Yerden her şeyi devşirir, diğerleri faydalanmasın diye
Ufak bir şey görse dahi, onu hemen alır.

13. Eğer fare olmazsa, yılan dünyayı feth eder.
Yılan olmazsa da fare dünyayı istila eder.

14. Tonuzlan böceğinde, çeşit çeşit faydalar var
Bu böcek akrebi yakalar, bitinceye kadar yer.

15. Bunlarla kıyas edince, on sekiz bin farklı halk vardır.
Filden karıncaya kadar, faydasız bir nesne yoktur.

16. Bütün varlıkların her biri melek, cin ve hareket etmeyenler.
Hepsi kendi hallerine göre çalışıp hizmet ederler.

17. Mevlâ havada, yerde, suda, taşta, ağaçta,
Yaratmış çeşit çeşit canlı, semaya varıncaya kadar.

18. Keşke şu şöyle olsaydı diyecek yer bırakmamış.
Kuddûsî eğer tefekkür edersen O'nun hikmetini bilirsin.

8. HALİFENİN MÜSLÜMAN TOPLUM İÇİN ÖNEMİ

1. Cihânın halkına bir ni'met-i 'uzmâ[76] halife
'İbâd-ı Muslimîne rahmet-i Mevlâ halife

2. Anınladır bekâ-yı dîn ilâ yevmi'l-kıyâme
Ki bu din-i 'azîzi eyleyen ibkâ halife

3. Sebeb kılmış hayâtına çü dînin anı Yezdân
Anınla hayy olur bu dîn ider ihyâ halife

4. Halife olmasa bir gün ider tuğyan kamû nâs
Anın çün eksik olmaz ez-kadîm[77] aslâ halife

5. Nizâm-ı mülk olur ancak anınla bu cihanda,
Hudâ'nın bir ulu nu'mâsıdır hakkâ halife

6. Dâhi ol olmasa yer nâs etin ba'zısı ba'zın
Cemî'-i nâsa şefkat idici baba halife

7. Ne dîn kalır ne 'ırz ne cân ne mâl olmasa ol zât
Za'îfe ümmete bil hâris[78] ü bînâ halife

8. Anın esrârının bilür şümârın[79] Hakk Te'âlâ
Ne mümkin eylemek İdrâk 'akıl deryâ halife

9. Anınla terbiye eyler 'usâtı[80] Mâlikü'l-mülk
'Adûyı seyf-i şevketle[81] ider ifnâ[82] halîfe

---

[76] 'Uzmâ: Daha büyük
[77] Kadîm: Eski
[78] Hâris: Bekçi, muhafız
[79] Şümâr: Hesap, sayı
[80] 'usât: Asiler
[81] Şevket: Büyüklük, heybet
[82] İfnâ: Yok etmek, tüketmek

8. HALİFENİN MÜSLÜMAN TOPLUM İÇİN ÖNEMİ

1. Dünya insanları için büyük bir nimettir, halife
   Müslüman kullara Allah'ın rahmetidir, halife

2. Dinin bekâsı kıyâmet günü onunladır.
   Aziz dinî devamlı kılan halifedir.

3. Allah, onu dinin hayatiyeti için sebep kılmış.
   Bu din onunla yaşar, dini halife ihyâ eder.

4. Halife olmazsa bütün insanlar isyan eder.
   Onun için eskiden beri, asla eksik olmaz halife

5. Bu dünyada adaletin nizamı, ancak onunla gerçekleşir.
   Halife Allah'ın yüce bir bağışıdır hak ve adalete

6. Eğer halife olmazsa, bazı insanlar diğerlerini yerlerinden eder
   Bütün insanlara şefkat, merhamet eder baba halife

7. Halife olmazsa ne din, ne ırz, ne can, ne de mal kalır.
   Ümmetin zayıf ve güçsüzlerine muhafızdır, korunma yeridir.

8. Onun sayısız sırrını bilir Hakk Teâlâ
   Akıl deryası halifeyi anlamak mümkün değildir.

9. Mülkün sahibi Allah onunla asileri terbiye eder.
   Düşmanları heybet kılıcıyla yok eder halife

10. Görüb zâhid anın ba'zı umûrını ider ta'n
Dimez kim emr-i Hakk ila kılar mahzâ[83] halîfe

11. Ki me'mûr 'abdidür Hakk'ın anın emrine işler.
Mutî'i[84] eyler idhâk[85] 'âsîyi ibkâ[86] halife

12. Bu vaktin halkının pes ekseri mâ'il fesâda
İder müfsidleri ta'zîbde[87] istikzâ[88] halîfe

13. Sanur câhil ki râ'îsi[89] ğanem bulur selâmet
Ra'iyye[90] heb ğanem[91] râ'isi müstesnâ halife

14. Ana he kim ki eyler i'tirâz 'ârif değil ol
Bilüben kadrini medh itmeye ahrâl[92] halîfe

15. Resûl sultânı meth itmiş hadîsinde katî çok
Dimiş mazlumlara hoş melce'-i[93] me'vâ[94] halîfe

---

[83] Mahzâ: Yalnız, tek; saf, arı
[84] Mutî': İtaat eden
[85] İdhâ: Dahil etme
[86] İbkâ: Ağlatma
[87] Ta'zîb: Eziyet etme, boşuna yorma
[88] İstikzâ: Hüküm
[89] Râ'î: Çoban
[90] Ra'iyye: Gören, görücü
[91] Ganem: Koyun
[92] Ahrâ: Daha uygun münasip
[93] Melce: Sığınılacak yer
[94] Me'vâ: Sığınılacak yer, yurt

10. Zâhid kişi onun bazı işlerini görünce ayıplar
Kimse halifenin Hakk'ın emirleri dışında bir işle emrettiğini diyemez.

11. Halife, Allah'ın memur kuludur, ancak O'nun emrini ifa eder
Halife, itaat edeni güldürür, isyan edeni de ağlatır.

12. Bu zamanın insanlarının kahır ekseri fesat işlere meğilli
Halife, toplumda fesat çıkaranlara ceza için hüküm verir.

13. Cahiller sanır ki, çobansız koyun güven içindedir.
Çobanı halife olan sürünün dışında, koyun güvende değildir.

14. Ona kim karşı gelirse, o ârif değildir
Bil ki, halife övülmeye daha layıktır.

15. Resûlullâh hadisinde sultanı çok kati şekilde övmüş
'' O, mazlumların sığınacağı en güvenilir meskendir'' demiş.

16. Buyurmuş hem ki sultân sâye-i Hallâk-ı halkdur
Muhakkak şübhesiz bil sâye-i kübra halîfe

17. Dimiş hem ona ikrâm idene ikrâm ider Hakk
Dahi mubgızlara buğz-ı ‘âziz zîrâ halîfe

18. Dahi ana ihanet idene eyler ihanet
‘Ulûvv-ı[95] kadrini fehm it Şeh-i zîbâ[96] halîfe

19. Hudâ’nın sevdiğin çünkü sever imiş kamû halk
Bilür Hakk dosta oldığın kamû eşyâ halîfe

20. Yazılur defterine cümle halkın ecr-i misli
İder pes cümlesinin hakkını îfâ halife

21. Hadîs çok medhi hakkında selâtinin velâkin
Bulunmaz böyle kılan ‘âlemi ahlâ halîfe

22. Dimişler sırr-ı levhi[97] keşf idenler bu nesilden
Gelenler heb olırlar gün gibi rahşâ[98]

23. Yedi iklime şâmil nûrı bu nesl-i ‘azîzin
İder din düşmenin diz üstine icsâ[99] halife

24. Dimiş İhyâ kitâbında Ebû Hâmîd[100] ki sultân
İderse zulmi seksen yıl dimem ednâ[101] halîfe

---

[95] ‘Ulûvv: Yücelik, yükseklik
[96] Zîbâ: Süslü
[97] Levh: Yaratılmışlar hakkındaki bütün bilgiyi kapsayan kitâb-ı mübîn
[98] Rahşâ: Parlak
[99] İcsâ: Çökertme, dizüstü getirme
[100] İmam Gazâlî (ö. 1111): Büyük mutasavvıf ve âlim
[101] Ednâ: Aşağı, çok alçak

16. Sultan buyurmuş ki;, “halka Yaratıcının gölgesidir.’’
Muhakkak bil ki, şüphesiz halife en büyük gölgedir.

17. Yine buyurmuş Resûl ‘’Ona ikram edene Hakk’ta ikram eder’’
Aynı zamanda halife, buğz edenlere en büyük buğzu eder.

18. Kendisine ihanet edene ihanet eder.
Güzel olan halifenin yüce kadrini anla

19. Çünkü Allah’ın sevdiğini bütün insanlar severmiş.
Bütün her şey halifenin Allah dostu olduğunu bilir.

20. Onun amel defterine, bütün insanların ki kadar mükafat yazılır.
Halife bütününün hakkını ziyadesiyle yerine getirir.

21. Sultanları öven bir çok hadis vardır.
Alemi halife gibi güzel ve tatlı yapan bulunmaz.

22. Bilinmeyenlerin sırlarını keşfedenler, bu nesildendir demişler.
Onlardan gelen halifeler gün gibi aydınlatırlar.

23. Bu aziz neslin aydınlığı yedi kıtayı kapsar.
Din düşmanlarını diz üstü çöktürür halife.

24. İhyâ kitabında İmam Gâzâlî sultan için demiş ki;
Eğer halife seksen yıl zulm ederse, ona alçak demem.

25. Eşedd ondan ki bir demde ra'iyye itdiği şer
Güneş tek nef'i şâyi' 'âleme bil ha halife .

26. Husûsâ bu halife kim adı ' ' Abdülmeciddür' '
Yedi ceddinden ekrem û eshâ[102] halife.

27. Sever sâlihleri eyler hemin ihsan telâttuf
Virir muhtâçlara dînâr ide iğnâ[103] halîfe.

28. Özi pâk gıll û gışdan[104] kendü pâk bir padişahdur
Bulunmaz bu zemânda böyle bî-hem tâ[105] halife.

29. Yapar her işini Mevlâ güzel sen sonına bak
Olur bir gün ki, dirler; cümle halk â'lâ halîfe.

30. Cehûl insân cehâletle lisânın eder ıtlâk[106]
Dimez ahkâm-ı takdîri ider icrâ halîfe

31. Murâdım bu halife hazretin medh û senâdan
Cemî'-i halk disünler Bâ yezîd-âsâ halife

32. Yaşım yitmiş dahi dörttür beni zam itmeniz kim
Garaz ancak ide câh u zeheb[107] i'tâ[108] halife

33. Bana virmez mi şu sinnimde rızkı Râziku'l-halk
Hulâsa göremezsin böyle bir ra'nâ halife

---

[102] Eshâ: Çok cömert, eli açık
[103] İgnâ: Zengin etme, edilme
[104] Gış: Hile,
[105] Bî-hem tâ: Benzerlik
[106] Itlâk: Salıverme, koyuverme
[107] Zeheb: Altın
[108] İ'tâ: Verme, ödeme

25. En şiddetli bir anda çobanın yaptığı kötülükler
Halifenin yaptığı iyilikler, bil ki, güneş gibi ortadadır.

26. Özellikle bu halifenin adı ''Abdülmecid''dir.
Yedi dedesinden ikrâm sahibi cömert bir halifedir.

27. Salih insanları sever, onlara iyilik ve lütufta bulunur.
Bu halife muhtaçlara para vererek ihtiyaçlarını giderir.

28. Kendisinin özü pak, kin ve hileden arı bir padişahtır.
Bu zamanda bulunmaz böyle benzersiz bir halife.

29. Sonuna baksan Allah onun her işini güzel yapar.
Bir gün bütün insanlar ne yüce bir halife derler.

30. Cahil insanlar dillerinde salıverdikleri Sözler cahilcedir.
Bilmezler halife var olan hükümleri yerine getir.

31. Bu halife hazretlerini meth ve övmekteki gayem.
Bütün insanlar ne yüce bir halife derler.

32. Beni itham ve zann etmeyin yetmiş dört yaşındayım.
Halifenin maksadı ancak itibar ve maddi şeyler vermektir.

33. Bütün mevcûdatı rızıklandıran Allah bana şu ömrümde vermez mi?
Neticede böyle güzel bir halife görmek zordur.

34. Olalım rûz û şeb meşgûl du'âya anın içün.
Ki bulsun dü cihânda rütbe-yi bâlâ[109] halife

35. Yalan dimen bu Kuddûsî fakirin sözüne kim.
Yakında gelmemiş böyle melek-simâ halife

9. İNSANLARI İRŞADA ÇAĞIRMANIN ZORLUKLARI

1. Hak size gönderdi bizi hidmet-i irşâd ile
Güç imiş dünyâda 'işret[110] eylemek ezdâd ile

2. Çektiğim zahmet meşakkat içinizde bî-hisâb
Yanınızda çûn berâberdir sitem imdâd ile

3. Eylik eden kimseye kemlik[111] iden imiş habîs
Noldığınız oldı ma'lûm işbu memkûtât[112] ile

4. Başsız 'asker gibi herkes kendi cinsiyle gezer
Ülfet[113] itmezler hemin 'ûbbad ile zûhhâd ile

5. Kaçtım arslandan kaçar gibi Hûdâ tevfîk idüb
Ayağımda dürlü dürlü bend ü bağ asfâd[114] ile

6. Aldanub erkek nisâ cümle cihânın aşkına
Eylemişler erler ünsiyyet zen-i bî-dâd[115] ile

---

[109] Bâlâ: Ulu, yüce
[110] 'İşret: İçki, İçki içmek
[111] Kemlik: Kötülük, bozukluk
[112] Memkûtât: Düşmanlık edenler, hasetçiler
[113] Ülfet: Alışma, kaynaşma
[114] Asfâd: Demir ve kayış kelepçe
[115] Bî-dâd: Zalim, zulüm, işkence

34. Gece gündüz sürekli onun için dua edelim.
Halife her iki dünyada da en yüce rütbeyi bulsun.

35. Kimse Kuddûsî'nin bu sözlerine yalan demesin.
Yakın zamanlarda böyle melek yüzlü bir halife gelmemiştir.

9. İNSANLARI İRŞADA ÇAĞIRMANIN ZORLUKLARI

1. Allah bizi size irşâd hizmeti ile gönderdi.
Dünyada z ile uğraşmak zormuş.

2. İçinizde çektiğim zahmet ve zorluklar hesapsızdır.
Çünkü sizin siteminiz imdadınız hep beraberdir.

3. Çirkin olan, iyilik yapan kişiye kötülük yapmaktır.
Bu kıskançlıkla ne olduğunuz ortaya çıktı.

4. Başsız asker gibi herkes kendi cinsiyle gezer.
Ahidler ve zahidlerle hemen kaynaşmazlar

5. Bunlardan Allah'ın yardımıyla arslanlardan kaçar gibi kaçtım.
Ayağımda türlü türlü bağ ve kelepçelerle

6. Erkek ve kadınların hepsi dünyanın sevgisine aldandılar.
Erkekler kadınların zulmüyle yakınlaşmışlar.

7. İçinizde ehl-i dünya çokdur ahret ehli az
   Ehl-i Mevlâ gizlü bilinmezler aslâ ad ile

8. Kim bilüb evliyâdan aldığın âgâh[116] olur
   Kimi bilmez hiç makâmın üns ider enkâd ile

9. Ehl-i dünyâ sûretinde var nice Hakk dostları
   Saklamış anları halkdan sûret-i berbâd ile

10. Gayret itdim ben sizi îkâz û irşâd itmeğe
    Kaçdınız benden nice dem kalb ile ecsâd ile

11. Ben öğüt verdikçe size itdiniz buğz û cefâ
    Dün u gün itdim nidâ toldı cihân feryâd ile

12. Cife-i dünyâya her kim ki mahabbet eyler ol
    Kopısar Kârûn ile Nemrûd ile Şeddâd ile

13. Dahi ahmak kuldur ol kim cennet içûn çalışır
    Dûr[117] olub ol Bânîden[118] kalur hemân bünyâd ile

14. Olmayınca ‘ışkû ihlâs ehl-i Hakk olmaz mürîd
    Hâsıl olur kalbde ‘ışk ism-i Hudâ’yı yâd ile

15. İtmek ile zikri girer cennete paşa vü mîr[119]
    Kavl-i Peygamber durur bu bil sahih isnâd ile

16. Hem buyurmuş cümle zikrin efdali tevhîd-durur
    Hak celîs olur kulına ismini çok yâd ile

---

116 Âgâh: Bilgili, haberli
117 Dûr: Uzak
118 Bânî: Bina eden, kuran, kurucu
119 Mîr: Baş, başkan

7. İnsanlar içinde dünyaya meyl edenler çok, ahirete ise az.
Allah ehli ise gizlidir, bilinmezler asla.

8. Kimi evliyadan olduğundan haberli olur.
Kimi de hiç bilmez makamını yakınlık karar enkazın ile.

9. Nice Hakk dostları dünya ehli gibi görünürler.
Yaratıcı onları gizlemiş, insanlardan berbat bir sıfatla.

10. Sizleri irşad ve ikaz etmeye çaba sarfettim
Çoğunlukla hem kalbinizle hem de bedenininizle benden kaçtınız.

11. Ben size öğüt verdikçe eziyet ve nefret ettiniz.
Gün be gün size hitap ettim, dünya feryadım ile doldu.

12. Dünya malına her kim muhabbet ederse.
Karun, Nemrut ve Şeddâd gibi dünyaya tapar.

13. Kim cennet için çalışırsa, o ahmak bir kuldur.
Çünkü o, her şeyi bina eden Yaratıcı'dan uzak kalır.

14. Müridte aşk ve ihlas olmayınca Hakk insanı olamaz.
Aşkta ancak Allah'ın ismini anmakla kalpte oluşur.

15. Paşalar ve emirler zikir etmekle cennete girer.
Bu sahih bir senede dayanan Peygamber sözüdür.

16. Peygamber, bütün zikirlerin en hayırlısı tevhid diye buyurmuş.
Allah kendini çok ananın meclis arkadaşı olur.

17. Nefsimi ‘add eyledim ehl-i kuburdan ben bugün
Ülfeti yok gönlümün ezvâc ile evlâd ile

18. Dîr û ‘âciz olmuşam mevtim yakındur şöyle kim
Zikr û istiğfârdır işim mevte isti’dâd[120] ile

19. Müsta’id mevte bu Kuddûsî fakîr râzî-durur
Hâliki alırsa nolur cânını is’âd[121] ile

[120] İsti’dâd: Kabiliyet
[121] İs’âd: Mesut etme

17. Bugün kendimi kabir ehlinden saydım.
Gönlümde hanım ve evlatlara karşı bir sıcaklık yok.

18. Yaşlı ve aciz biri oldum, ölümüm yakındır.
İşim, ölüm gelmeden O’nu zikir ve istiğfar etmektir.

19. Bu fakir Kuddûsî mesud ölüme razı olur.
Yaratıcısı ne olur canını mesud bir şekilde alsın.

10. EHL-İ HAKK İNSANIN TEK DERDİ ALLAH'TIR

1. Sakla gönlün derdini, sen söyleme hiç derdsize
Derdi kazan sa'y idegör, kat giceyi gündize

2. Derdi olmayan behâ, imdendir[122] ol insân değil
Varmayalım yanına biz, gelmesün yanımıza

3. Derdi 'ışkdur pes murâdım zikr ile kalbe tolar.
Ol kadar zikr eyle kim 'ışk tola deryâ-veş öze

4. Cümle zikrin efdâli tevhîd buyurmuşdur Resûl,
Ol kadar çalış ana, kim kalbinin bendin çöze.

5. Zikr ile toğar gönülde şems û 'ırfân nûr-ı zât
Mâsi vâ[123] görünmez olur zerre mikdârı göze

6. Umma düşmândan vefâ nâdâna sır keşf eyleme
Sanma sâdık her sana dostum deyû gülen yüze.

7. Hem sadîkından hazer[124] eyle emîn olma ki ol.
'Aybını düşmândan artuk bilüben katar söze.

8. Varma namert kapusına, bitmez işin hem sana
Görücek hışımla bakar yüzine, eyler meze[125]

9. Şerre bin altun verir, hayra viremez birisine
İstesen bir nesne andan, pes kıyamaz bir koza

---

[122] İm: İşaret, alamet, iz
[123] Mâsivâ: İlgiler, alakalar, Allah dışşındaki her şey
[124] Hazer: Sakınma, kaçınmak
[125] Meze: Alay, eğlence

10. Ehl-i Hakk insanın tek derdi Allah'tır

1. Sakla gönlümün derdini, söyleme hiç dertsize
Allah'la dertlenmek için, geceyi gündüze katarak çalış.

2. Derdi olmayan insan değil, hayvandır.
Onunla yanyana olmayalım, o da yanımıza gelmesin.

3. Derdim, muradım aşktır, o da zikr ile kalbe dolar.
Yaratıcıyı öyle zikir et ki; aşk derya gibi özüne dolsun.

4. Resûlullah '' Bütün zikirlerin en faydalısı tevhîddir.'' buyurmuştur.
Bu zikre o kadar çalış ki; kalbinin bütün bağları çözülsün.

5. Zikir ile doğar, gönlünde Allah'ın nûru, ilmin güneşi
O vakit zerre kadar masiva görünmez olur.

6. Düşmandan vefa bekleme, bilmeyene de, sırrını açma.
Sana dostum deyip, güleni de sadık bilme.

7. Sadık diyenden de sakın ve ondan emin olma
Ayıplarını düşmandan bilerek, bir söze on katar.

8. Namertin kapısını çalma, orada işin hallolmaz.
Zira görünce, hışımla bakar yüzüne ve seni alaya alır.

9. Kötü işlere binlerce para verir, hayırlı işlere bir lira vermez.
Ondan bir şey istesen, bir başak vermeye kıyamaz

10. Mâlını itlâf[126] ider Mevlâ kalur müflis melûl
Gider elden cümle varı, kıyamaz iken aza

11. Ağniyânın[127] meyli şimdi fâsık û bî-dînlere
Ehi Hakk açlıkdan ölse dir ana gelme bize

12. İsteme hiç kimseden rızkı virir Rezzâk-ı Halk
Her ne istersen dimez yok tâ ki varınca tuza.

13. Di ne lâzım ise yâ Rab vir bana şu nesneyi
Sensin ancak rızkı viren çün bizim cümlemize.

14. Ol Semî'dür hem Mûcib'dür[128] hem Ganî'dur[129] hem Cevâd
Viriser matlûbına atmaz seni yaza, güze.

15. Gice iste gündüz iste kapusı dâ'im açık.
İder ihsân cümle ins û vahş û baykuş û kaza

16. Çün virir dostlarına düşmânlarına nimeti.
Gussalanma[130] rızk içün Hâlik virir bize size.

17. Zâhiri tâ'mire meşgûl olmagil zâhidleyin
İtme tezyîn kalıbı var kalbi 'ışk ilâ beze

18. İt tesebbüb yâ tevekkül besleyen perverdigâr
Ko riyâyı kıl gönül kapusına 'ışkı reze[131]

---

[126] İtlâf: Mahfetme, öldürme
[127] Ağniyâ: Zenginler
[128] Mûcib: İcap eden, gereken, lazım olan
[129] Ganî: Zengin, ihtiyacı olmamak
[130] Gussalanmak: Kederlenmek, kaygılanmak
[131] Reze: Demir zemberek

10. Allah servetini yok edince, müflis mahsun kalır.
Bir tek şey vermeye kıyamazken, bütün varlığı elden gider.

11. Şimdiki zenginlerin meyli, fasık ve dinsizleredir.
Allah dostları açlıktan ölse, ona gitme bize gel derler.

12. Mevcudata rızık veren Yaratıcı'dan başka hiç kimseden isteme.
Tuza varıncaya kadar her ne istersen hepsini verir.

13. Her ne lazımsa ‘‘ Ya Rab ver bana şu nesneyi’’ de.
Çünkü hepimize rızkı veren ancak Sensin.

14. O Semî'dir, Mûcib'dir Ganî'dir, Cevâd'dır.
O talep edeni anında verir, bırakmaz yaza, sonbahara

15. İster gece ister gündüz iste, kapısı devamlı açıktır.
Bütün insanlara ve hayvanlara verir, vahşihayvana, baykuşa, kaza.

16. Çünkü dostlarına da düşmanlarına da nimet verir.
Rızık için kaygılanma, Yaratıcı bize de size de verir.

17. Dış görünümü zâhidce düzeltmekle meşgul olma.
Kalıbını süslemekten vazgeç, o kalıbı aşkla doldur.

18. Sebeplere tevekkül et, zira her varlığı doyuran Allah'tır.
Riyayı kov, gönül kapısına aşk meyvesini koy.

19. Ergen isen itme rağbet şu zemân hatunına,
Hakk didi ezvâca fitne dahi oğlana kıza.

20. Dinle Kuddûsî kelâmın tut bulam dirsen felâh,
Münkirin sağır kulağı kalbi hem benzer buza.

11. ALLAH'A YAKIN OLMANIN İLK YOLU AŞKTIR

1. Nâr-ı ‘ışk ıla yanub kûl olmayan nâdâna yaf
Ölmeden evvel ölüb dirilmeyen bî câna yuf

2. Kadrini ‘uşşâk-ı Hakkın bilmeyüb ta'n eyleyen
Bed kelüm û bed lika[132] vû bed nefis hayvâna yuf

3. Züm[133] ider ki özi yahşi tâgiyândır ehl-i ‘ışk
Yuh o tâginin özine itdiği tuğyâna yuf

4. Mü'minin budur nişânı ki seve mü'minleri
Ehl-i îmâna ‘adâvet eyleyen düşmâna yuh

5. Zemm û istihzâ[134] û gıybet etmek anın ‘adeti
Ana insân deyü rağbet eyleyen insâna yuf

6. Söyleyüb elfâz-ı küfri güldürür nâsı müdâm[135]
Dinleyüb anın kelâmın gülüşen yârâna yuf

7. Ger gazab eylerse kalmaz anda asla ‘akl ûdîn
Bî-vefâ vû ‘aklû hem bî-dîn û bî-îmâna yuf

8. Kârıdır gazm û nemîme kizb û sebb û ifk û zem
Halk içinde fitneyi îkâz iden fettâna yuf

---

[132] Lik: Lakin
[133] Zu'm: Zan, şüphe
[134] İstihzâ: Alay etme, eğlenmek
[135] Müdâm: Devam eden, kesilmeyen

19. Ergensen, zamanın kadınlarına rağbet etme.
Allah : ‘‘Evlenmek erkek ve kız çocuğ imtihandır’’ diyor.

20. Kuddûsî, eğer kurtuluşa ermek istiyorsan, sözümü dinle diyor.
İnkar edenin kulağı sağır, kalbi de buz gibidir.

11. Allah’a yakın olmanın ilk yolu aşktır

1. Aşk ateşiyle yanıp ‘yok’ olmayan bilgisize yazıklar olsun
‘Ölmeden önce ölüp’ dirilmeyen cansıza yazıklar olsun.

2. Allah aşkının kıymetini bilmeyip, O’na küfreden
Kötü sözlü, kötü yüzlü, kötü nefse sahip olan hayvana, yuh olsun.

3. Zanneder ki aşk ehlinin yaptığı güzel bir coşmadır.
Yazıklar olsun o coşanın haline, yaptığı coşkuya, yuh olsun.

4. Mü’minin en büyük işareti, mü’minleri sevmesidir.
İmanlı insanlara düşmanlık eden düşmana yuh olsun.

5. İnsanları yermek, alaya almak ve gıybetlerini yapmak onun işi.
Onu insan görerek değer verene yuh olsun.

6. Küfür sözler söyleyip, devamlı insanları güldürür
Bu küfürlü sözleri dinleyip, gülen dostlarıma, yuh olsun.

7. Eziyet görürse onda asla akıl ve din kalmaz
Hem vefasız ve akılsız hemde dinsiz ve imansıza yuh olsun.

8. Buların sermayesi gazm, dedikodu, yalan, sövma, fitne ve kınamadır.
İnsanlar arasında fitneyi yayan gence yuh olsun.

9. Öğrendiler anı hussâd[136] şeyhe dahl eyle deyü
Öğreden hussâda hem şeyhine taş atana yuf

10. İ'tirâz eyler Cenâb-ı Hakk'a hem cebrâ' ile
Şeyhine itmez mi yâ ol 'asî-yi Rahmâna yuf

11. Asdikâyı fırka fırka eyleyûb iblis gibi
Ara yirde ceng û gavgâ buğz u kin koyana yuf.

12. Nân-ı nimet 'iş û sohbet hakkını niyan[137] idüb
Şol kuduz hayvân gibi her gördiğin kopana yuf.

13. Çün 'ayân oldı bu yüzden dostımız dûşmânımız
Bize dostluk gösterüb gizlü 'adû olana yuf

14. İsteyen bizim rızâmız varmasun hiç yanına
Bize rağmen ol sefîhin yanına varmana yuf.

15. İtmeniz anınla ülfet ey bizizm ahbâbımız
Pes didik ol münkire yuf hem ana uyana yuf.

16. Hâsılı anda vefâ yuk bilüriz lâkin ana
Taş virüb Kuddûsî'ye ur diyüben salana yuf.

---

[136] Hussâd: Kıskanan, haset eden
[137] Niyan: Unutmak

9. Öğrettiler ona hasedliği şeyhe tesir etsin diye,
Hem öğreten hasetçiye, hem şeyhe taş atana, yuh olsun.

10. Hem Allah'A hem Cebrail'e itiraz eden
Şeyhine itiraz etmez mi?

11. Sadık dostları şeytan gibi fırkalara ayıran
Aralarına savaş, kavga, nefret ve kin koyana, yuh olsun.

12. Ekmek nimetini, eş ve sohbet hakkını unutan
Kuduz hayvan gibi her gördüğünü kapana, yuh olsun.

13. Çünkü bu yüzden açık oldu dostumuz düşmanımız.
Bize dostluk gösterip, gizli düşmanlık yapana, yuh olsun.

14. Rızamızı isteyene, hiç kimse yanına varmasın.
Bize rağmen o zevkine düşkünün yanına gidene, yuh olsun.

15. Ey dostlarımız, onunla yakınlıkta bulunmayın.
Hem o inkar edene hem de ona uyana, yuh olsun.

16. Sonuç olarak lakin biliriz onda vefa yok
Taş veripte Kûddûsî'ye vur diyene, yuh olsun.

12. İnsanları aydınlatan güneş; Aşk

1. Ey Cevâd u Lem-Yezel[138] eyle bana ‘ışkı semâh[139]
Bula sadırım ‘ışkın ile inşirah[140] ü infisâh[141]

2. Komagıl bu zulmet içre gönlümı yâ Rab meded
Âfitâb[142]-ı ‘ışkı gönder giceler olsun sabâh

3. Nefs-i emmârem[143] fesâda meyl ider durmaz hemân
Nâr-ı ‘ışkınla anı yak ki ola işi salah

4. Düşmenim yanımdadır pes fursatım gözler müdâm
‘Işkını vir-gil Hudâ’ya arayım ana mızrak.

5. Enbiyâ vü evliyâ vü sâlik ü mürşid kamu
Eyledile ‘ışkını nefs-i Azâzîle silâh.

6. ‘Işk ıla itdi tekarrûb heb mûkarebler sanâ
‘Işk ıla buldu fîrâkından kamu ‘âşık felâh

7. ‘Işk la irdi yüce menzillere ehl-i visâl,
‘Işk la hûri iderler cennet ehli pes nikâh.

8. ‘Işk la bozdı Nebi Musa ‘aduın sihrini
‘Işk la esdi Nebî Yâ’kûb’a Yûsuf’dan riyâh[144]

---

138 Lem-Yezel: Zeval bulmaz, yok olmayan
139 Semâh: Cömertlik
140 İnşirah: Açılmak, ferahlık
141 İnfisâh: Boşalma, genişleme
142 Âfitâb: Güneş
143 Emmâre: Emreden, emir edici benlik, nefs
144 Riyâh: Rüzgarlar

12. İNSANLARI AYDINLATAN GÜNEŞ; AŞK

1. Ey zeval bulmaz cömert Allah'ım! Bana cömertlik aşkını nasip et.
   Gönlüm aşkınla ferahlık ve genişleme bulsun.

2. İmdâd ey Rabbim! Bu gönlümü karanlıklar içinde koyma.
   Aşkın aydınlığını gönder geceler sabah gibi olsun.

3. Nefs-i emmârem hemen fesada meyl eder.
   Onu aşkının ateşiyle yok et ki, kurtuluşa ersin, işleri iyi gitsin.

4. Düşmanım yanımdadır öyle ki gözler devamlı fırsat kollar.
   Rabbim aşkını ver bana, ona mızrak vurayım.

5. Peygamberler, evliyalar, salikler ve bütün mürşidler.
   Aşkını isyan eden azgın olan nefse silah yaptılar.

6. Sana yakın olanlar hep aşkla yakınlaştı.
   Seninle ayrı düştüklerinde bütün aşıklar aşkla kurtuluş buldular.

7. Vuslat insanı aşkla yüce hedeflerine vardı.
   Cennet insanı aşkla hurilerle nikâhlanır.

8. Musa peygamber düşmanın büyüsünü aşkla bozdu.
   Yakup peygambere Yusuf'un rüzgarı aşkla esti

9. ‘Işk la sabr itdi Eyyûb derdine âh itmedi.
‘Işk la buldu yine derde şifâ oldı sıhah.

10. ‘Işk la dostun Halîle nar-ı Nemrûd oldı nûr.
‘Işk la ‘İsâ Nebî itdi semâvâta tamâh[145]

11. ‘Işk la server[146] Muhammed Sidreye[147] itdi ‘urûc[148]
‘Işk la cümle nebîler içre pes oldı hicâh[149]

12. ‘Işk la âşıkların nâlân[150] olurlar rûz û şeb
’Işk la her dem mücâzib iniler bî-irtiyâh[151]

13. ‘Işk la sell-i süyûf eyler ‘adûya gâziyân
‘Işkla tuymaz şehidler hergiz[152] âlâm-ı cirâh

14. ‘Işk la kat’ı mesâfe eyler ebdâlin senin
‘Işk la uçar melâ’ik anlara ‘ışkdur cenâh[153]

15. Sırr-ı ‘ışkı gizlemek müşkil katî âşıklara
Kim ki oldıysa giriftâr[154] oldı anın ‘akl zâh

16. Her kimin gönlü evine dâhil oldıysa bu ‘ışk
İşleri olır dem-â-dem âh û efgân u nibâh[155]

---

145 Tamâh: Gözünü dikerek yüksek, yüce yere bakmak
146 Server: Baş, başkan
147 Sidre: En yüksek makam
148 ‘Ûrûc: Yükselmek, yukarı çıkmak
149 Hicâb: Utanma, perde
150 Nâlân: İnleyen, inleyici
151 İrtiyâh: Genişleme
152 Hergiz: Asla, kat’i
153 Cenâh: Kanat
154 Giriftâr: Tutulmuş, yakalanmış
155 Nibâh: Köpek havlaması

9. Eyyüp, derdine âh etmeden aşkla sabretti.
Yine aşk ile derdine şifa bulup sıhhatine kavuştu.

10. Dostun İbrahim'e Nemrud'un ateşi aşkla nûr oldu.
İsa peygamber aşkla göklere yükseldi, yüceldi.

11. Baş tacı Muhammed (s.) aşkla sidreye yükseldi.
Bütün peygamberler O'nunla makamlarını buldu.

12. Aşıklar gece gündüz Allah'ın aşkıyla inlerler.
Şüphesiz her zaman aşkla mucizeler iner.

13. Gaziler aşkla düşmana kılıç sallarlar.
Şehitler aşkla duymazlar asla yaranın acısını.

14. Kendini Allah'a adamış kişi aşkla kesin mesafe alır.
Aşkla uçar melekler, onlara aşktır kanat.

15. Aşkın sırrını gözlemek gerçek aşıklara zordur.
Kim bu aşka tutulduysa, onun aklı yok oldu

16. Bu aşk her kimin gönül evine girdiyse,
O her an acı çekerek inler ve feryad eder.

17. Şol kişi kim nâr-ı ‘ışkınla yanub kül olmadı.
    O denî[156] nakes görür mahşerde yarın iftizâh[157]

18. Dâr-ı dünyâda eğer ‘ışkınla rüsvâ olsa merd
    Cennet içre yapılur ana nice ‘âlî serâh[158]

19. Yâ ilâhî vir bu Kuddûsî gedana ‘ışkını
    Ol cemâl-i bî-misâlin göre fazlınla kafâh[159]

13. ALLAH’IN YÜCE SIFATLARI

1. Şeribne’l-hamre yeu’mel-icmâ’
   Ma’a’l-uşşâk fî hayri’l-bûkâ’

2. Felâ nashû ilâ vakti’l-vüsûl
   İle’l-mahbubî min gayr-ictizâ’

3. Ve künnâ’l-yevme ke’t-tıfli’ sağir
   Yesîhû dâ’imen li’l-irtidâ’

4. Nesinâ mâsivâ’l-mahbûbi turran
   Ve’asrınâ’l-âne sekrâne’s-simâ’

5. Yerânâ mâ nerâhu bi’l-istimâ’
   ‘Alimnâ hüsnehû bi’l-istimâ’

[156] Denî**:** Rezil, alçak
[157] İftizâh**:** Rezil olmak, kırmak
[158] Serâh: Köşk, saray
[159] Kefâh: Yüz yüze gelme, güzelliğini görmek.

17. Eğer bir kimse Senin aşkının ateşiyle yanıp kül olmazsa,
O rezil kişi, yarın mahşer gününde kimseyi görmeyecek.

18. Eğer Allah dostu dünyada aşkıyla itibarsız olsa,
Cennette ona nice yüksek, güzel köşkler yapılır.

19. Ya ilâhî bu Kuddûsî kuluna aşkını ver.
O emsalsiz güzelliğini fazlınla görüp, yüzyüze gelsin.

13. ALLAH'IN YÜCE SIFATLARI

1. Hayırlı beldede o gün bütün aşıklar toplandık.
Âşıklarla beraber ağlaştık

2. Kavuşmak mümkün mü sevgiliye,
Ancak zorlu bir çile çekmek gerekir.

3. O gün küçük bir çocuk gibiydik,
Hep süt emmek için bağırıyorduk.

4. Sevgili dışında her şeyi unuttuk.
Öyle ki; kulaklarımızdaki ilâhî sesle sarhoşuz.

5. Biz O'nu görmedik, O, bizi gördü.
O'nun güzelliğini dinleyerek bildik, tanıdık.

6. Âşıknâhu fesâre'l-'ışku bahren
Fe gudnâ[160] fîhi ke'l-mer'i'ş-şücâ'

7. Te'âlâ Rabbunâ 'an küllî kavlin
Ye'kûlü ehlu'uzzan ve's-suvâ'

8. Hüve'l-Hallâku zû't-tavle'l-'azîm
Benâ sakfen bilâ nasbi's-sitâ'

9. Felemmâ kâle ''kün''li'l-halki câ'ü
Bi emrin vâhidin bi'l-intıbâ'

10. Felemmâ kâle kün ve inşâ'e'z-zevâle zûlû
Yezûlûne cemî'an bi'n-kımâ'

11. Meliku'l-mülki Vehhabu Ganiyyun
Nezîhun 'an şerikin ve'n-tifâ'

12. Semî'un yesma'u's-savte'l-hafiyye
Mûcîbun lâ yeruddu kavle alâ'

13. Gafûrun yağfiru'l-müstağfirîne
Rahîmun yerhâmu ehle'd-dumâ'

14. Şekûrun yeşkuru'l-a'bde'l-mutî'
Halîmun lâ yubâlî zenbe lâ'

15. Yuhibbu's-sâ'ilîne minhû rızkan
Fe yu'tî men yeşâ'u bi'l-kubâ'

16. Tevessel bi'n-nebiyyi fi'l-umûri
Şefîkun yecdehu li'l-incilâ'

17. Ve lâ edri metâ yahmî Habîbî
'Ani'l-ehvâ' kalbî ve'l-vicâ

18. Murâdî zikrû Rabbî bi'l-huzûrî
Ve terkü'l kîli ve kâli'şiya'

---

160 Gudnâ:

6. O'na âşık olduk ve aşk bir derya oldu.
   O aşka bir kahraman gibi daldık.

7. Ey yüce Rabbimiz, Sen,
   Söylenmiş bütün sözlerden güzelsin.

8. O, Yaratıcıdır, yüce kudret sahibidir.
   Gök kubbesini direksiz kurmuştur.

9. O, "Ol" dediğinde bütün varlıklar.
   Emre tam birlik içinde itaat ederler.

10. O "Yok olun" diye dilerse,
    O an hepsi yere serilerek yok olurlar.

11. Var olan her şeyin hakimi, cömert ve zengindir.
    Ortağı yoktur, hiçbir şeye ihtiyacı da yoktur.

12. Semi'dir, en gizli sedayı bile duyar.
    Mücîb'dir, dua edenin duasını geri çevirmez.

13. Gâfûr'dur, kendisine yakaranlara mağfiret eder.
    Rahimdir, merhameti gözyaşı akıtanadır.

14. Şekûr'dur, iltifatı itaatkar kulunadır.
    Halim'dir, yüklü günahlara aldanmaz.

15. Bütün ihtiyaç sahipleri O'ndan rızık ister.
    O'da, avuçlar dolusu olarak ölçüsüz verir.

16. İşlerde Peygamber (s.a.v)'i aracı kıl!
    Bil ki, şefaati ve gayreti mücrimedir.

17. Bilmem ki sevgili sızıdan çatlayacak,
    Olan kalbimi ne zaman kurtaracak.

18. Rabbimi anmamın amacı, huzurda olmak;
    Korku ve dedikodulardan uzak kalmaktır.

19. Ve kâne'l-cismu ma'lûlen nah^şfen
Feyen 'ânî bi-na'yi'l-mevti nâ'ı

20. Ve a'dâ'î tünâdî külle yevmin
Tekûlü hâlûnâ'l-yevme't-tenâ'

21. Fercullâhe Rabbî hüsne hatemin
Masûnen salimen min irtiyâ

22. Ene'l Kuddûsî el-'abdü'l-fakîr
Nazımtu şi'ra hâle'l-izdicâ'

14. ALLAH'TAN BAŞKA HER ŞEYİ UNUTMAK

1. Elhamdüli'l-hakemi'l-muheymini'l-ahad'
Hamden 'alâ külli ni'metin bilâ-'aded'

2. Ma'a's-salâti'alâ Ahmede hayrü'l-verâ
Ve'l-âlÎ ve's-sahbi ve'l-ehli zevir-reşed

3. Bâşertû nazme kasîdetin mübâreketin
Ve kultû mütekkilen fîhâ 'ale's-Samed

4. Kad ci'tû bâbeke yâ Gaffâru mu'teziren
Min külli zenbin 'azîmen mûcibi's-sa'ad!

5. F'ağfirlî va'fû 'annî külle seyy'ât'
Ve an abî ve ümmî ve'l-ehli ve'l-veled

6. Ve 'ammen kânelehu hakkun 'alayya vecûd
Ente'l-Cevâdü'l-kerîmu sâhibu'l-mededi

7. Ve'ltuf binâ v'ehdinâ ve âfînâ ve ecib
Du'a'enâ yâ Mücîbe's-sâ'ili'l-vahadi

8. Nercüke'l-'afiyete ve's-setre mübtehilen
Min küllî sÛ'in ve min hevlin ve mink edemi.

19. Bedenimiz tatlı bir hülyaya dalmış,
Ölüm meleği kapıyı çalmış

20. Bütün azalarım her gün bağırarak:
"Vay halimize, ölüm gelecek!" der.

21. Rabbim! Senden en güzel sonu dilerim.
Sen, bizi her türlü korkudan koru.

22. Ben fakir, aciz kul Kuddûsî,
Bu şiiri yerlere serilip yazdım.

14. Allah'tan başka her şeyi unutmak

1. Tek gözetleyici, hâkem olana hamd ederim.
Sayısız olan nimetlerden dolayı bütün yüce hamdler O'na olsun.

2. Yaratılmışların en şereflisi Ahmed'e,
İrfân sahibi arkadaşlarına ve ailesine selâm olsun.

3. Kutlu bir kaside yazmaya başladım.
Samed olan Allah'a güvenerek söyledim.

4. Ey bağışlayan Gaffar, kapına geldim
Cezayı hak etmiş bütün büyük günâhlarla.

5. Annemin, babamın, ailemin ve çocuklarımın,
Bütün günâhlarını affet, mağfiret eyle.

6. Ve üzerimde hakkı olanları da bağışla,
Sen cömert, kerem sahibi ve yardıma koşansın.

7. Bize lütfet, doğruya yönelt, affet
Ey tenhada yalvaranların duasını kabul eden, duamızı kabul et.

8. Senden, bütün samimiyetimizle affiyet,
Ve her türlü kötülük, bela ve sıkıntıdan korunmayı ümit ederiz.

9. V'erham ve heyyi' lenâ min emrinâ reşeden
V'ahrusnâ min mûcibâti'l-kahri ve't-taradi

10. Velâ tekilnâ illâ men ente Hâlikuhu
İnneke hâfizunâ min esbâbi'l-ba'adi

11. Vessi'ma'âyişenâ min gayri mazlemetin
V'erzuk halâlen bilâ keddin vela kebedi

12. Va'sımnâ min şerri İblîse ve a'vânihi
Ve sellim îmânenâ min reybeti'l-haledi

13. Yâ vâhibe'n-ni'ami zidnâ i'lmen nâfi'an
V'ehdinâ yâ hâdiye'n-nâsi ile's-sededi

14. Rabbi'stür 'avretnâ ve âmin rav'atena
İnnâ ne'ûzû bike min mûrisi'l-haredi

15. V'erfuk binâ v'ekfinâ külle mühimmâtinâ
V'akdi havâyicenâ v'ahfez 'ani'l-faredi

16. Yâ men agâse habîbehu ve ummetehu
Unsurnâ v'eftah lanâ 'alâ ehli'l-cehadi

17. V'eftah li-sultâninâ fethan bilâ nasa bin
V'ensurhu nasren ma'e'l'-eltâfı men've'r-ragadi

18. Ve lâ tu'âhizhu in ahtâ'e ev nesiye
V'ahrushu v'esturhu v'ahfezhu 'ani'l-evedi

19. V'eburhu v'erhâmu yâ Rahmânu v'erfuk bîhi
V'asımhu 'an şerri zî- şerrin ve zî-hasedi

20. Ve 'allimhu'r-rüşde ve'l-'adle ve'r-rıfka binâ
Ve elkı fî kalbihi'l-hanâne li'r-reşedi

21. V'erzukhû'l-'âfiyete fî küllî hâlâtihi
Ve temmim tevfîkahu bi'n-nebiyyi's-senedi

22. V'ağfir lehu ve li-eşyâ'ihi kâtibeten
Ve li-ebîhi ve ecdâdihi ve'l-'amedi

9. Merhamet et ve işimizde doğru olanı göster.
Kovulmaktan ve ezilmekten bizi koru.

10. Bizi yarattıklarına bırakma.
Bizi adileşmekten koruyan Sensin.

11. Dertsiz bir yaşam nasip et.
Kedersiz, sıkıntısız helâl rızık nasip et.

12. Bizi şeytanının ve ehlinin şerrinden koru
İmanımızı kalbe gelen şüpheden emin kıl.

13. Ey nimetler bahşeden Allah, faydalı ilmimizi arttır.
Ey insanlara hidayet veren, bizi doğruya ilet.

14. Rabbim, kusurlarımızı ört ve korkudan emin eyle.
Öfkelenmekten sana sığınırız.

15. Yaptıklarımızda bizi destekle, bütün önemli işlerde yardım et.
İhtiyaçlarımızı gider, acze düşmekten koru.

16. Ey habibinin ve ümmetinin imdâdına yetişen,
Bize yardım et, inkarcılara karşı fetih nasip et.

17. Padişahımıza kolay fetihler nasip et.
O'na lütfunla, kereminle yardım et.

18. Unutur ve isyan ederse onu cezalandırma.
Onu koru, zor hallerde ona yardım et.

19. Ey Rahman, ona merhamet et, rıfk ile merhamet et.
Ona huzur ver, hasetçilerden ve kötülüklerden koru.

20. Ona hikmeti, adaleti, bize karşı yumuşak davranmayı öğret.
Kalbine sevgi ve bilgelik tohumları ek.

21. Ona güzel rızıklar ver her hâlükârda
Güvendiği Peygamber hürmetine başarılar ver.

22. Onu ve taraftarlarını tamamen affet.
Babasını, ecdadını ve büyüklerini de affet.

23. V'afir li-hazihi'l-ümmeti bi'l-ecma' ihâ
Ve li-cemî'i ehhli'l-îmâni ve's-sadedi

24. V'erham kutbe'l-'asri v'esturhu setren ve 'agîs
Fe'l-hamlû eskal^ü sellim hu 'ani'n-nekedi

25. Ve a'tıhi'l-cehede 'alâ tahammalihi
V'ahrushu ve encihi min mihneti's-safedi

26. Ve elhimku'l-hakka fî külli tasarrufihi
V'akdi havâyicehu bi'l-yüsri ve'l-ğayed

27. Ve lâ tezerhu vâhiden 'acizen hazinen
Ve kûn mu'înen lehu fi'l-emri'l-müctedi

28. V'afezhu v'eltufhu v'acburhu v'ağfir lehu
Ve'âfihi min sekâmi'r-rûhi ve'l-cesedi

29. Sâmihhu in tereke'l-evlâ fî-hizmetihi
Sehhil lehu'l-hükme ve'r-re'ye bilâ 'ukadi

30. Ma'a ehli't-tabakâti't-tâbi'îne lehu
Ve'l-evliyâ'i zevi'l-ahkâmi ve'l-cehedi

31. Kaddis serîretehûm v'erfa' makâmâtihim
V'ecma' lehum şemlehum min cemî'il-'anedi

32. V'ahşurhû yâ câmi'el-halâ'iki ma'ahûm
Tahte livâ'i nebiyyin şâfi'r-remedi

33. Salli 'aleyhi salâten lâ-hisâbe lehâ
Sellim 'aleyhi bilâ haddin ve lâ emedi

34. Ma'a ihvânihi'l-enbiyâ'i ve'r-rûsûli
Ve küllü men âmene bike ile'l-ebedi

35. Habbib İlahi manzûmeti ilâ halkike
Vec'al fihâ lezzeten ahlâ mine'ş-sehedi

36. V'ağfir li nâzımıha'l-Kuddûsîyyi'l-hâtı'î
V'ahfuzhu min şerri zî-hıkdin ve zî-damedin.

23. Bütün bu ümmetin hepsine mağfiret et.
Ve bütün iman sahiplerini ve yakınlarını affet.

24. Asrın kutbuna merhamet et, bağışla ve yardım et.
Yükü ağırdır, sıkıntıdan kurtar onu.

25. Ona dayanma gücü ver.
Onu koru ve onu zindanlardan kurtar.

26. Her davranışında hakkı ilham et.
İhtiyacını kolaylıkla hemencecik ör.

27. Mahzun, yalnız, âciz koyma,
Zor işlerinde ona yardımcı ol.

28. Onu koru, mağfiret eyle, rıfk ile muamele et.
Beden ve ruh hastalıklarından onu uzak tut.

29. Hizmetinde kusur etse onu hoş gör.
Hükmünde, görüşünde kolaylıklar ver.

30. Ailesine, ona tabi olanlara,
Hikmet ve gayret sahibi olan dostlarına da,

31. İçlerini pak eyle, makamlarını yücelt.
Çetin düşmanlarına karşı saflarını sıklaştır.

32. Ey mahlukatı bir araya toplayacak olan,
Onları her şeye şifa Peygamberin sancağı altında topla.

33. Sonsuz selam ve salat olsun Hz. Peygamber'e
Sayısız ve sonsuz selam olsun.

34. Enbiya ve Resullerin arkadaşlarına,
Sonsuza kadar sana iman herkese de selam,

35. İlahi şiirlerim insanlara sevdir.
Onu baldan daha tatlı eyle.

36. Onun şairi günahkar Kuddûsî'yi bağışla.
Onu kindarların ve zararlıların kötülüklerinden koru.

37. V'ağfir li-kâriihâ ve'l-müslimîne ma'an
Yâ Râfi'a's-sukufi'l-'ulyâ bilâ-'amedin

38. Bi'men li-eclihi'l-mevcûdâtu kad hulikat
Zi't-tâci ve'l-miğfari ve's-seyfi'l-muhtefedi

39. Salli 'aleyhi ve sellim ve'alâ âlihi
Zevi'l-merâtibi'l-'âliyetti'l-celedi

15. EHL-İ HÂL İNSANIN ÖZELLİKLERİ

1. Ey İbn-i Hâli ko kîl û kâli û kâli
Kesb eyle hâli seyr it cemâli

2. Cümle sivâdan kes nazarı sen
Gönlüni 'ışkda eyleme hâlî

3. Zikre devâm it 'ışkı idâm it
Nefsini râm it 'ışkı idâm it.

4. Gönlimi yorma Hakk'tan ayırma
Gözini ırma gözle visâli

5. Nefsine rıfk it yoluna bin git.
Pendimi işit görme melâli

6. Mâla sevinme alçağa inme
Meslek idinme râh-ı delâlı

7. İlleri yirme kendini görme
Hırsla dirme mâl û menâli

8. Dostumi özle veçhini gözle
Sırrını gizle bulma nikâli

9. Zühde tayanma 'ilme kıvanma
Özüni sanma buldu kemâli

37. Bütün Müslümanları ve okuyanı bağışla
Yâ direk olmadan onu göğe yükselten Allah.

38. O kişi hürmetine ki, varlığı onun için yarattın.
Taç, miğfer, keskin kılıç sahibi,

39. O'na ve ehline salat ve selam olsun.
O yüce mertebeler sahibine.

15. Ehli hâl insanın özellikleri

1. Ey hâlin çocuğu, bırak sözü, lafı
Hâlı kazanmak için çalış ki, O'nun güzelliğin seyredesin.

2. Yaratıcı dışındaki herşeyden ilişkini kes,
Gönlünde ise, sürekli O'nun aşkı olsun.

3. Devamlı O!nu zikr et , aşkın daim olsun.
Benliğini tamamen O'na ver aşkına devam et

4. Gönlünü Hakk'ın dışındakilere ayırıpta yorma,
Rabbine kavuşmak için gözünü kırpmadan uyanık ol.

5. Nefsin senin yol bineğindir, yumuşak davran.
Nasihatimi dinle, sakın bıkkınlık gösterme.

6. Malın varlığına sevinme, alçalmış insanın seviyesine inme.
Sapık yollardan uzak dur, onlara dalma.

7. Başkalarını yerme, kendini 'hiç' bilerek, görme.
Hırsla mal ve servet biriktirme.

8. Dost olanın özlemini yaşa, O'nu görmeyi bekle.
Sırrını gizle ki, kendini ateşe atma.

9. Zühd hayatına güvenme, ilminle övünerek,
Kemâl derecesine vardım sanma.

10. İsteme devlet, çekme meşakkat
Kor gider elbet her kişi mâlı

11. ‘ömri ziyâne virme divâne
İtme bahâne ehl û ‘ıyâli

12. Mürşide vir el turma çalış gel.
Perde tağın del özle visâli

13. ‘Işkı gıdâ it derde devâ it
Terk-i sivâ it bul Müte’âli

14. Bâb-ı şerî’at ulû be-gâyet
Girmeyen elbet buldu zevali

15. Lübdür hakikat zarf-ı tarikat
Kışr-ı şeri’at anla me’âli

16. Sırr-ı şeri’at oldı tarikat
Şân-ı hakikat a’le’l-e’âli

17. ‘Işka gulâm ol mest-i müdam ol.
Nâvil-i câm ol hamr-ı zülâli

18. İste hudâyı gözle rızayı
Olma mürâ’î görme habâli

19. Kavle inanma odlara yanma
Bâkîye sanma zill û hayâli

20. ‘Işk-ıla inle ol bu deminle
Sözümi dinle tut bu hısâli

21. Kuddûsî’den al öğidi sen bul
Çalışuban al menzil-i ‘âlî

10. Meşakkat çekerek, isteme dünya servetini,
Zira herkes bırakıp gider dünya malını.

11. Hayatını divaneler gibi sorumsuzca harcama.
Bunun için bakmakla mükellef olduklarını bahane etme.

12. Bir mürşide el vererek, durmadan çalış.
Ve perdeleri delerek O'na kavuşmayı özle.

13. Aşk hem gıdadan hem de derdine ilaç olsun.
Allah'tan başka her şeyi terk et ki; en Yüce'yi bulasın.

14. Şeriatın kapısı sınırsız yücedir,
Öyle ki; bu kapıdan girmeyen yok oldu demektir.

15. Bu yokla asıl olan özdür, tarikat ise zarftır, kabuktur.
Kabuk olan şeriatın manasını da anlar.

16. Şeriatın sırrı tarikat oldu,
Hakikatin gerçeği ise yücelerin yücesi oldu.

17. Aşka esir ol, bu aşkla devamlı kendinden geçer ol.
İçinde tatlı şarap sunulan kadeh gibi aşk sun.

18. Rızasını gözetleyerek Rabbi talep et.
İkiyüzlülük yapma ki, sıkıntı çekmeyesin.

19. İnsanların sözlerine inanıpta ateşe atma kendini.
Gölge ve hayali şeyleri ebedi sanma.

20. Her anınla O'nun aşkıyla inle.
Bu yüce menzil için çalış.

21. Kendini bulmak için Kuddûsî'den al öğüdü.
Bu yüce menzil için çalış.

16. GÜNÂH VE GÜNÂHKÂRLAR

1. Günâhlar ‘afu eden Gaffâr değil mi?
‘Ayıplar setr eden Settâr değil mi?

2. Günâhım çok deyü kesme ümidi
Ki kânıt ekfer-i küffâr değil mi?

3. Günâhın nef’i vardır Müslimâna
Diyen Peygamber-i Muhtâr değil mi?

4. Günâh eyler kulı ehl-i temellük
Tevâzu’ inkisâr hoş kâr değil mi?

5. Günâhkâr kurtılur ucb û kibirden
Tekebbür ekber-i evzâr değil mi?

6. ‘Azâzîli sezâ-yı la’net iden
Gurûr u ‘ucb u istikbâr değil mi?

7. Özini ahkar-ı mahlûk tutanlar
Ulû’l-elbâb ulu’l-ebsâr değil mi?

8. GünÂh işlenmese kim ola mağfur
Gönül rencine ol tîmâr değil mi?

9. Günâhını bilen bulur selâmet
Günâhım yok diyen bî-âr değil mi?

10. Günâhın i’tirâf itmekle mü’min
Terakkî idiser her bâr değil mi?

11. Günâhda hikmeti bî-had Hakîmin
Günâhda bî şûmâr esrâr değil mi?

12. Günâh ile iden çokdur tekarrûb
Ki tevvâblar kamu dostlar değil mi?

13. Günâh itmez zarar yâran-ı Hakk’a
Ehibbâsı anın anlar değil mi?

16. Günâh ve günâhkârlar

1. Günâhları affeden, Gaffâr olan Allah değil mi?
   Ayıpları örten, Settar olan Allah değil mi?

2. Günâhım çok deyipte ümidini kesme.
   Bunun kanıtı da en büyük inkarcılar değil mi?

3. Günâhın Müslümana faydası vardır
   Diyen o seçilmiş Peygamber değil mi?

4. Dalkavuklar günâh işlerler,
   Tevazu gösterip insanları kırmamak güzel bir iş değil mi?

5. Günahkâr kendini beğenmişlikten ve kibirden kurtulur.
   Büyüklenmek en büyük günah değil mi?

6. Şeytanın lanetlenmesine sebep olan,
   Gurur, kendini beğenmişlik ve büyüklenme değil mi?

7. Kendini insanlardan en aşağıda görenler,
   Akıllı ve ileri görüşlü insanları değil mi?

8. Günâh işlenmezse mağfiret olmaz.
   Gönül kırılınca tamir edilir mi?

9. Günâhının farkında olan kurtuluşu yakalar.
   Günâhsız olduğunu söyleyen yüzsüz değil mi?

10. Mümin günahını itiraf etmekle,
    Her türlü yükten, engelden ilerlemez mi?

11. Günâhta Hakim olan Allah'ın sınırsız hikmeti,
    Sayısız sırları olmaz mı?

12. Günâh ile Yaratıcıya yakınlaşanlar çoktur.
    Zira tövbe edenlerin hepsi O'nun dostu değil mi?

13. Hakk'ın dostlarına günâhın bir zararı yok.
    Sevenleri O'nu anlamaz mı?

14. Günâh nebbâş velî olmağa bâ'is
Ki ta'ib yâr-ı Hakk'a yâr değil mi?

15. Günâhı nefsine isnâd edenler
Hudâ'nın sevdiği ahyÂr değil mi?

16. Günâh takdir ile oldı diyenler
Ke'is-i zümre-i eşrâr değil mi?

17. Günâh-kârın var ise havf û zıllî
Mutî'in 'ucb û kbri var değil mi?

18. Günâh-kâr mu'terif cürm û günâhın
Benim diyen mutî' berdâr değil mi?

19. Mutî'in naz û istiğnâdur işi
Günâh-kâr müftekir zinhar değil mi?

20. Mutî'in matlabı 'izz û teraffu'
'Usâtın hâli istihkâr değil mi?

21. Mutî'in maksad-ı aksâsı cennet.
O miskin tâlib-i ağyâr değil mi?

22. Günâh-kâr tevbe-kâr olub sonında
Hudâsın zikri der ağlar değil mi?

23. Gice gündüz hemân dir Allah Allah
O zâkir 'aşık-ı dil-dâr değil mi?

24. Gurûra düşdi İblîs oldı merdûd
Ki mağrur efcer-i füccâr değil mi?

25. Kıvanma 'ilm û a'mal kesretine
Kıvanmak mûcib-i idbâr değil mi?

26. Hudânın kullarını yirme aslâ
İli din-dâr bilen din-dâr değil mi?

27. Nasîhat eylemek ihvân-ı dine
Güzel haslet güzel güftâr değil mi?

14. Kefen soyucu günâh veli olmaya sebeptir ki;
Tövbe eden Hakk dostu dost değil mi?

15. Günâhı kendi nefislerinde bulanlar,
Allah'ın sevdiği hayırlar değil mi?

16. Günâh takdirle oldu diyenler,
Şerliler grubunun başı değil mi?

17. Günâhkârın korku ve alçaklığı varsa,
İtaat edenin kibri ve beğenmişliği var değil mi?

18. Günâhını ve suçunu itiraf eden günahkâr,
"Benlik" sahibi itaat edende daha muteber değil.,

19. İtaat edenin işi naz ve aza kanaat etmeden,
Muhtaç günahkarın işi sanki öyle değil mi?

20. İtaat edenin talebi şeref ve yükselme ise,
Asilerin durumu insanları hor görmek değil mi?

21. İtaat edenin son gayesi cennettir.
O aciz kulun hayırlı talebi de bu değil mi?

22. Günâhkâr sonunda tövbekar olup,
Yaratıcısını ağlayarak zikretmez mi?

23. Gece gündüz sürekli Allah Allah der.
O Allah'ı zikr eden gönülden aşık değil mi?

24. Şeytan gururuna kapılarak inkarcı oldu.
Ki o, gururlanarak kötü huylu günâhkâr değil mi?

25. İlim ve amelinin çokluğuna güvenme ki;
Bu güven bahtsızlık değil mi?

26. Allah'ın kullarını asla yerme.
Başkasını dindar bilen dindar değil mi?

27. Din kardeşine nasihat etmek,
Güzel bir mizaç ve güzel bir söz olmaz mı?

28. Nasihat dutmayan mağrur le'îmin
Cehennemde cezâsı nâr değil mi?

29. Bu Kuddûsî günahda bî-nazîr hem
Rahîmin rahmetin umar değil mi?

17. HER ÂN HER ŞEYİ ALLAH'TAN İSTEMEK

1. Yâ Rabbî âhmedûke 'alâ vehbi'l-minen
İnneke zû keremin ve zû fazlin hasen

2. Ebda'teni yâ bedî'el-halkı ecma'ihim
Ve künte dâminen bi'r-rızk-ı ile'l-cenen

3. 'Ammertenî sırtu şeyhân şâ'iben herimen
Ve küntû kablû sabiyyen râdi-el-leben

4. 'Allemtenû edeben fahhemtenî hikemen
Sayyertenî lâkinen fî ekalliz-zemen

5. Erşedtenû li't-tarîkı'l-müstakîmi kemâ
Sellemtenî min zühûbi'l-minheci'l-hacen

6. Lev lâ hidâyetüke lemmâ'tedî ebeden
Ve mâ teyesserelî i'tisâmü'r-resen

7. Ve salli ya Rabbenâ 'alâ Muhammedike
Ve hayri halkıke zî-'ılmin ve zî'zehen

8. Ve âlihi ve ashâbihi'l-lezîne ertakav
Fî'- 'izzî ve'ş-şerefi ve'l-fazlı ve't-tâben

9. Ve't-tâbi'îne lehûm ve'l-muktedîne bihim.
Zevi'l-ma'ârifî ve't-tibyâni ve'l-lesen

10. 'Azemtû müttekilen 'aleyke Rabbi 'alâ
Terkimi nazmin ma'an-noksânı ve'l-vehen

28. Nasihat dinlemeyen gururlu alçağın,
Cehennemdeki cezası ateş değil mi?

29. Bu Kuddûsî'de günâhtan uzak değildir
Rahim olan Allah'ın rahmetini ummuyor mu?

17. Her ân her şeyi Allah'tan istemek

1. Ya Rabb! Bizi nimetlendirdiğin için sana hamd olsun.
Muhakkak sen yüce Kerem ve yüce güzel faziletler sahibisin.

2. Ey bütün mahlukatı yaratan ve eşi benzeri bulunmayan!
Ölene kadar rızkımıza daima kefil olan Sensin.

3. Ömür verdin, sonra çocukken süt emerdim.
Şimdi de fani olacak bir ihtiyarım.

4. Edebi öğrettin, hikmeti idrak ettirdin.
Zamanın ibretlerinde dolaştırdın beni.

5. Beni dosdoğru yola ilettiğin gibi,
Kötü, yanlış yollara sapmamı da engelledin.

6. Sen bize hidayet vermeseydin, biz asla bulamazdık.
Azgınlıklarımızın dizginlenmesi mümkün olmazdı.

7. Ya Rabbi salat yüce olan Muhammed'ine,
Ve Yaratıklarının en hayırlısı, en âlimine ve zekisine olsun.

8. Ve selem ve dua, izzet, şeref ve faziletin zirvesinde olan
Ailesine ve arkadaşlarına olsun.

9. Ve selam onlara uyanlara ve ardından gelenlere,
Bilgi, kültür ve belagat örneklerine olsun.

10. Ey Yüce Rabbim, Sana kelam etmeye cesaret ettim.
Fakat eksikliğimi bilerek ve Sana güvenerek yazdım.

11. Ve innî es'elüke min hayri mâ se'ele
Nebiyyüke'l-müctebâ zü'l-mecdi ve'z-zekeni

12. Ve aclubu'n-nusrate minke fî külli münen
Marzıyyetin 'indike lâ-fi'lin muhtedan

13. Ve esta'izû bike min şerri İblûse iz.
Hüve'l-'adûvvü'l-mübinû sâhibû'l-'anen

14. Ve min şerri'n-nefsi ve'l-a'dâ'i fâtıbeten
Ehillehü'd-dageli ve'l-mekri ve'l-fiten

15. Ve esta'înûke yâ ze'l-'avani ve'l-meded
İnneke maktedirûn 'alâ ref'i'l-hazen.

16. Li-enne'l-gaflete ve'l-fetrete kad temenâ
Fi'l-kalbi ve'r-rûhi ve'l-akli ve fi'l-beden.

17. V'esta'sati'n-nefsû min ecli hâzâ ve ti'at
Mislü's-sayyibeti lâ tahlû 'ani'd-deden

18. Terasade'l-fûrsat e'ş-ŞeytÂnû ve'z-zafere
Yurîdu en yec'alenî 'abede'l-vesen

19. Yâ men yucîbu du'â e'l-muzterrîne ecib
Da'vete müstağrikın fî lücceti'ş-şezen

20. Femen yugîsuhu yâ mugîsu in lem tugis
Ve men yuferricuhu 'an kürbeti'l lezen

21. Ve inne'r-râhmete yâ Rahmânû kad vesi'at
Külle şey'in ve mahat mâ kâne min kenen

22. Ed-dünyâ sâhiretûn teshurû mâ'ilehâ
Ve fî hakîkati'l-emri akbahû's-seken

23. Ve'n-nefsû câhiletûn temîlü zineteha
Ve hiye dârü'l-cevâ ve'l-keddi ve'l-mahani

24. Selektû mürtahiyenminke'l-hidâyete yâ
Rabbi ile'l-menheci'l-eseddi'l-mü'temini

11. Ve muhakkak Senden en hayırlı olan şeyi isterim,
O da Nebi'nin sende istediği en hayırlı olan şeydir.

12. Her talebimden Senden yardım dilerim.
Uzaklaşmanı değil, rızanı isterim.

13. İnsanın apaçık düşmanı olan,
O şeytanın şerrinden Sana sığınırım.

14. Ve bütün düşmanların ve nefsin şerrinden,
Yalan, dolan, hile ve fitnecilerin şerrinden Sana sığınırım.

15. Ey Yardımcı! İmdat, yardım et.
Bütün hüzünleri gidermeye gücün yeter.

16. Uyuşukluk ve gaflet aldı yürüdü.
Beden, kalp, akıl ve ruhu bürüdü.

17. Bundan nefis, kir ve pasa bulanarak
Bir çocuk gibi isyana daldı.

18. Şeytan fırsat ve zafer peşinde,
Beni hevesinde başkasına kul etme.

19. Ey dualara icabet eden, yakaranların,
Hüzün deryasına dalanların duasını kabul eyle.

20. Ey yardım eden, Sen gelmezsen kim yardıma gelir?
Derdi ve tasayı kimler giderir?

21. Ey Rahmân! Rahmetin her şeyi kuşattı.
Dünyada pislikler, musibetler vardır.

22. Hakikatte çirkin, berbat bir diyar olan,
Füsunkar dünyamız, gözler boyadı.

23. Ve cehâlet içinde olan nefis,
Arzu, minnet ve sıkıntılar evinin süslerine meylet

24. Ey Rabbim! Senden hep hidâyet ümit etmişim.
En emin, en doğru yola girmişim.

25. Sehil tarîkike lî ve lâ tekilnî ilâ
NefsÎ ve lâ gayrihâ yâ menzile'd-decen

26. Ve vakkifni v'ehdinî ilâ sebîlike yâ
Hâdiye külli mâ sadere min nefsiyi'd-dageni

27. Kad ci'tu bâbeke yâ ze'l-'afvi mu'terifan
Bi-küllî mâ sadere min nefsiyi'd-dageni

28. Ve bi'z-zünûbi'l-kibâri'l-letî sadaret
Minha bilâ' adedin fi's-sırrı ve'l-'alen

29. Ve bi'z-zünûbi'-sağâ'iri'l-letî 'umilet
Ve bi'l-hatî'ati ve'z-zellâti ve'z-zegan

30. Emertenâ Rabbenâ bi'en nestağfireke
Ercûke ğufrâneke bi'l-Mustafâyye'l-Meden

31. Ve külte innenî lâ uhlike müstağfiren
F'ağfir bi fazlike li'l-Kuddûsîyi'l-yefen

32. V'ağfir livâlideyhi ve li-akâribihi
Ve'l-müslimîne ulû'l-îmâni ve's-senen

33. Bi'n-Nebiyyu'l-müctebâ ve'r-Rescîli-murtezâ
Ve'l-âlî ve's-sahbi ve'l-îmâni ve'l 'ayen

34. Salli 'aleyke salâten l'enkıdâ'e lehâ
İz hüve ehlû lehâ 'ale'l- vechi'l-kamen

35. Sellim 'aleyhi selâmen l'enkı-â'e lehâ
İz hüve eşrefi'l-halkı sâhibû's-sünen

36. Sümakdi hâcâtınâ vekfi mühimnatinâ
Ve âmin rav'âtinâ yâ kâdiye'ş-şahan

37. Rabbi v'ensurnâ 'ala a'dâ'i milletinâ
Zevi'd-dini'l-'iveci'l-müstakbihi'l-haşen
38. V'ağfir li-kârî hâze'n-nazmi muhtesilen
V'ahfezhu min kûrebi'd-dâreyni ve'l-fiten

25. Yolumuzu açıp, engelleri kaldıran Rabbim.
    Beni nefse veya başkasına bırakma.

26. Ey bütün akıl sahiplerine yön veren!
    Bize, kendi yoluna iletmek için yardım et.

27. Ey affedici olan! Kapına geldim, günâhım belli.
    Bütün günâhlar nefsimden südur etti.

28. Ve büyük günâhlar öylesine ortaya çıktı ki;
    Sayısızca, hem gizli ve hem de açık olarak işlediğim.

29. Ve bildiğim, yaptığım küçük günâhlarımla,
    Yanılma, hata ve dalgınlıkla yaptıklarım.

30. Rabbim bize pişmanlık duymayı emrettin.
    Muhammed (s.) hürmetine Sana yöneldim, af dilerim.

31. Ve muhakkak ki; Allah istiğfar edenleri helâk etmez diyorsun.
    Rabbim! İmanlı Kuddûsî'yi fazlınla affet.

32. Anne baba ve akrabalarını affet,
    Bütün iman ve hikmet sahibi müminleri de affet.

33. Seçkin Peygamber ve beğenilmiş Resûl hürmetine,
    Seçkin ailesi, dostları, iman edenler ve enbiyâ hürmetine,

34. Sevgili Resûlü'ne sonsuz merhamet eyle
    O, her şeye lâyıktır, rahmetini tamamla.

35. Selâm ve esenlikler yol gösterenin üzerine olsun.
    O, insanların en şereflisi ve sünnet sahibi kimsedir.

36. Ey Rabbim! İhtiyaçlarımızı gider.
    Bizi muhtaç etme, korkularımızı yok et.

37. Rabbim! Milletimizin azgın düşmanlarına karşı
    Ve yanlış dine uyupta güzeli çirkin yapana karşı da yardım et.
38. Rabbim! Bu şiiri okuyanı da affet.
    Her iki dünya sıkıntısı ve fitnesinden koru.

18. SÛFÎNİN EN BÜYÜK DERDİ AŞK ÇİLESİDİR

1. Başıma geldi benim bir derd ki hiç dermânı yok
Olmışam bîmâr û nâçâr sıhhatin imkânı yok

2. İdemez Lokmân Hekim olsa dahi ona ʻilâc
Bu sözüm gerçek durur kardaş inan yalanı yok.

3. Gülşen-i dîdârı ʻâbid çün temâşâ itmemiş
Bildiği oruç nemâz hac âhı yok efgânı yok.

4. Derd imiş dermânı derdin derdsize derler himâr
ʻUcb ile tolu içinde âteş-i sûzânı yok.

5. Derd-i ʻışkdur didiğim her kişiye olmaz nasib
Bir mübârek tuhfe kâr kim heybet û hüsrânı yok.

6. Mürşid-i kâmil bu ʻışk insân arar irşâd içün
Nice bin hayvan gezer içinde bir insan yok.

7. Ehl-i ʻışk olmağa himmet eyle sende kendine
ʻIşkı olmayanların var cismi lâkin cânı yok.

8. ʻÂşkın artar yakîni ʻışkı oldukça mezîd
Her kimin yoktur yakîni[161] dîni yok îmânı yok

9. Yok imiş ʻışka nihâyet, kimse bilmez haddini.
Bir ulû deryadır, ol kim haddi yok, pâyâni [162]yok.

10. Dürr[163] û mercân bahr-i a'zamda bulunur bî-gümân[164]
Bahr-i asgardan ne hâsıl durri yok mercânı yok.

11. Bahr-i a'zam ʻilm-i bâtın dürr û marcân ma'rifet.
Bahr-ı asgar ʻilm-i zâhir ehlinin irfânı yok.

---

[161] Yakîn: Yakın Olmak
[162] Pâyân: Son, nihayet
[163] Dürr: İnci
[164] Gümân: Sanmak, zannetmek

18. Sûfînin en büyük derdi aşk çilesidir

1. Başıma öyle bir dert geldi ki; hiç çaresi yok.
Öyle hasta ve çaresizim ki, iyileşmemin imkanı yok.

2. Lokman Hekim dahi bulamaz ona çare
İnan kardeşim bu sözüm doğru, yalan değil.

3. Çünkü abid olan Sevgilinin gül bahçesini gereği gibi seyredememiş.
Abidin yaptığı oruç, namaz ve hacının inlemesi ve ateşi yoktur.

4. Sufi kişi için derdin dermanı dertlenmektir, dertsiz kişilere eşek derler.
İçi kibir dolu insanın hiç yakıcı ateşi olur mu?

5. Dertten kastım aştır ki, her insana nasip olmaz.
Öyle bir mübarek hediye ki, kârdan başka korkusu ve zararı yok.

6. Kâmil mürşid, bu aşkı sunmak için ‘insan’ arar.
Fakat binlerce hayvan tabiatlı bulur, içlerinde tek bir insan yok.

7. Aşk ehli olmak için çok çalışmak gerekir.
Çünkü aşkı olmayanların cesetleri var fakat rûhları yok.

8. Aşığın aşkı fazlalaşınca Allah’a olan yakınlığı artar.
Allah’a yakınlığı olmayanda din ve imanda yok.

9. Allah aşkının, sevgisinin ne sonu ne de sınırı var.
O, uçsuz bucaksız okyanus gibidir, sınırı da yok.

10. Şüphesiz inci ve mercan büyük denizlerde bulunur.
Küçük denizlerde ne inci var ne de mercan.

11. Büyük deniz bâtın ilmidir inci ve mercanı da ma’rifet ilmidir.
Küçük deniz ise zâhir ilimdir, zira bu ilim ehlinde irfan yok.

12. Dir isen ki ben bu ‘ışkı nice tahsil ideyim.
Ne alınur ne satılur, sevki yok, dükkânı yok.

13. Benzemez zahirîsine ki ta’allûm[165] olına.
Hocası yok, mektebi yok, meclis û meydanı yok.

14. ‘İlm-i zâhir kesb ile hâsıl olur hirfet[166] gibi.
‘Işk bilinmez kesb olınmaz ismi mevcûd sânı yok.

15. Bu su’âlin vireyim cevâbını sana işit.
Tâlib-i sâdık iner maklûbuna hırmânı[167] yok.

16. Tenrisini isteyen bulur dinur dilde mesel.
Sıdklar ‘ışk isteyen bulmaz mı hey iz’anı[168] yok.

17. Ol kadar iksâr-ı zikr it ki münafıklar sana,
Diyeler Mecnûn müra’î[169] ‘aklı yok erkânı yok.

18. Katre katre gönlüne deryâ gibi ‘ışk dola tâ.
Diye nâs erbâb-ı ‘ışkı içre anın akrânı yok.

19. Buldı taklîd ile Kuddûsî bu ‘ışkı çünki ol.
Bir mukallid idi ki hiç ‘ilmi yok, ferzâni[170] yok.

---

[165] Ta’allûm: Öğrenme
[166] Hirfet: Sanat, meslek
[167] Hırmân: Mahrumluk, ümitsizlik
[168] İzân: Anlayış, edep
[169] Müra’î: İki yüzlü
[170] Ferzân: İlim ve hikmet

12. Bu aşkı eğer ben öğrenmek istiyorum dersen,
Bu aşk ne alınır ne satılır ne sevk edilir ne de kurumu var.

13. Bu aşkın eğitimi diğer zahir ilimler gibi değildir.
Zira öğretmeni yok, okulu yok, meclis ve meydanı yok.

14. Zahir ilimler sanat gibi çalışmakla kazanılır.
Aşk ise, ne çalışmakla kazanılır ne de bilinir ismi var namı yok.

15. Dinle! Sana bu sorunun cevabını vereyim;
Sadık mürid, ümitsiz değil, mutlaka istediğine ulaşır.

16. "Rabbini isteyen, bulur" diye dillerde bir söz vardır.
Ey edepsiz kişi, samimiyetle aşkı isteyen bulmaz mı?

17. Rabbi sürekli o kadar an ki, münafıklar;
"Mecnûn" desinler. Zira münafıkların ne aklı ne de gidilecek bir yolu yok.

18. Öyle ki, gönlüne aşk damla damla düşüp denize dönüşsün.
Tâ ki, insanlar: "Aşk ehline sevgide sınır yok" desinler.

19. Kuddûsî bu aşkı taklit ile buldu. Çünkü o,
İlim ve hikmeti olmayan bir taklitçiydi.

19. KUDDÛSÎ'NİN GÖZÜYLE İSTANBUL

1. Selâtîn-i cihânın 'azamı sultân-ı İslâmbol.
Nücûm[171]-âsâ tecemmu'[172] eylemiş merdân-ı İslâmbol.

2. Bilad-ı Müslimîne kâh-ı[173] kâf- tel Sedd-i muhkemdir.
Gazâ ecrin olurlar bî-'aded sükkân-ı İslâmbol.

3. Halîfe oldığı yirde birikür evliyâ dirler.
Kat' çok bu ecilden sâhib-i 'irfan-ı İslâmbol.

4. İhâta idemez 'akl-ı beşer esrârını dirler.
Ne mümkindir bilmek, hikmet-i ferzân-ı İslâmbol.

5. Münâcât-ı harâbâtı erenler ekseri nâsı.
Sanur zâhid ki hep füccâr durur mestân-ı[174] İslâmbol.

6. Sıfât-ı halk ile eyler tesettür evliyâullâh
Olur mu vech-ile kuvvetli sıddîkân-ı İslâmbol.

7. Gürûh-ı ehl-i hâl û 'ışk û cezbe bî-şûmâr[175] anda.
Dem-â-dem dost-ıla cünbişde meczûbân-ı İslâmbol.

8. Sınık[176] gönülleri ta'mir iderler hûb devâlarla.
Bu ahlâk ile rif'at buldığı a'yân-ı[177] İslâmbol.

---

[171] Nücûm: Yıldızlar
[172] Tecemmu': Toplanma, yığma
[173] Kâh: Köşk, kasır
[174] Mestân: Sarhoşlar
[175] Şûmâr: Hesap, sayı
[176] Sınık: Kırık, kırılmış, incinmiş
[177] A'yân: İleri gelenler

19. Kuddûsî'nin gözüyle İstanbul

1. Dünya şehirlerinin en büyük sultanı, sultan İstanbul.
Parlayan yıldızlar gibi toplanmış cömertle İstanbul'a

2. Müslüman şehirlerinin Kaf dağı gibi en sağlamıdır.
Zira İstanbul sakinleri sayısız gaza sevabı alırlar.

3. Halifenin bulunduğu yerde Allah dostları toplanır derler.
Bu nedenle bir çok irfân sahibi ârif İstanbul'dadır.

4. İnsanoğlunun aklı varlıktaki gizli sıraları kavrayamaz derler.
Onun için İstanbul'daki ilmi, hikmeti anlamak mümkün değil.

5. İnsanların çoğunun içinde, erenlerin kırık gönüllerinden çıkan yakarışı,
Zâhid sanır ki, İstanbul tutkunları günâhkârdır

6. Allah'ın dostları halkın vasıflarıyla kendilerini gizlerler.
İstanbul'un sadık Allah dostları sadece dış görünüşleriyle bilinir mi?

7. Onda hâl, aşk ve cezbe ehlinde sayısız kişi var.
İstanbul'un Allah dostları her an Allah'ı sevgi ile anarlar.

8. Onlar, kırık gönülleri sevgi ilaçları ile iyileştirirler.
İşte İstanbul'un ileri gelenleri bu ahlâkla yücelirler.

9. Beşâşet[178] tatlu dil i'zâz[179] û ikrâm û tevâzû' hem
Tahabbüb hem telattuf pîşe-i yârân-ı İslâmbol.

10. Mürüvvet merhamet re'fet[180] durur 'âdâtı ol kavmin.
Gârîb û bî-kese[181] rağbet ider ihvân-ı İslâmbol.

11. Varan ol beldeye iner muradına mücerrebdür[182].
Olur handân û mesrur lâ-cerem[183] mihmân-ı İslambol.

12. Anı medh eylemişdir on sekiz bin 'âlemin fahri.
Budur ez-cümle memdûhiyyete[184] bürhân-ı İslâmbol.

13. Eğer 'âlim eğer câhil eğer sâlik eğer tâlih[185]
Tarîk ehli fakîr û tâcir û hâkân-ı İslâmbol.

14. Kamusı 'âşık ân-ı Hazret-i Şâh-ı rüsûldür hem,
Severler âli hem ashâbı müştâkân-ı İslâmbol.

15. Tolu 'ilm û ma'ârif ehli Eflâtûnleyin zâtlar.
Muvaffak ma'rifet tahsîline inân-ı İslâmbol.

16. Cevâmi'de[186] medârisde ider kesb-i 'ulûm tullâm.
Beher vech-ile büldân[187] üzre var rüchân-ı İslâmbol.

17. Telâvîde zevâyâda çalışur zikre âşıklar.
Ki 'ışk adına yanmak kârı dervişân-ı İslâmbol.

---

178 Beşâşet: Güler yüz
179 İ'zâz: Aziz kılma
180 Re'fet: Acım, merhamet etme
181 Kese: Tembellik, uyuşukluk
182 Mücerreb: Tecrübe edilmiş
183 Cerem: Ayrılmak, kesilmek
184 Memdûhiyyet: Makbul olmak
185 Tâlih: Yaramaz, faydasız
186 Cevâmi': Camiler
187 Büldân: Şehirler, beldeler

9. Güleryüz ile tatlı dilin yanında hem tevâzu ikrâm ve azîz kılma var.
Hem de sevgi ve lütufta bulunma mesleği var İstanbul dostlarında.

10. Merhamet, yakınlık, dostluk adetidir o insanların
Garip ve kimsesizlere kucak açar, İstanbul'daki dostlar.

11. Tecrübe edilmiştir ki, o şehre varanlar isteklerine kavuşur.
İstanbul'un misafiri şüphesiz sevinçli ve mutlu olur.

12. On sekiz bin âlemin efendisi İstanbul'u methetmiştir.
İşte İstanbul'u tamamıyla makbûl kılan bu delildir.

13. İster âlim, cahil, sahih kişi olsun ister yaramaz,
İstanbul'un yöneticisi, fakiri ve zengini tarîkat ehlidir.

14. Onların hepsi Resûllerin şahı Hz. Peygamber (s.)'in âşıklarıdır.
İstanbul'un bu âşıkları hem ehline hem arkadaşlarına can atarlar.

15. Burası ilim ve irfân sahibi filozof kişilerle doludur.
İstanbul insanı ma'rifet ilminin tahsilinde başarılıdır.

16. Öğrenciler, medrese ve camilerde ilim çalışırlar.
Mümtaz şehir İstanbul'da her memlekette insan var.

17. Âşıklar tekke ve zâviyelerde zikredeler.
Zira İstanbul dervişlerinin işi, aşk ateşiyle yanmaktır.

18. Kişi sâlihleri sevmekle anlardan olur lâ-büdh[188]
Muhibbân heb ulû kişi nisâ sıbyân-ı İslâmbol.

19. Kazâya râzıyân anlar belâya sâbirân cümle
Rızâ vû sabr û teslîm û tevekkül şân-ı İslâmbol.

20. Ki bir anda yanar meskenleri ‘uryân[189] kalurlar pes.
İder biri birini tesliye ‘uryân-ı İslâmbol.

21. Bu ‘âlemde virir Yezdân belâyı sevdiğini bil.
Sever İslâmbol’un mü’minlerin Yezdân-ı İslâmbol.

22. Bizim bir kâsemiz kırılsa olırız katı gam-nâk[190]
Cihanda yok durur her vech ile akran-ı İslâmbol.

23. Görür özini yahşi ehl-i İslâmboli kem[191] sûfî.
Özi düşmân-ı Hak iken olur düşmân-ı İslâmbol.

24. Yiyüb, içüb, giyüb dürlü-be-dürlü ni’metini ol.
Teşekkür yerine eylerhemîn küfran-ı İslâmbol

25. İder buğz û ‘adâvet Kird-gârin dostlarına çün.
Kubâb[192] altında dostlarla gezer dostân-ı İslâmbol.

26. Kimi görse koyub tartar terâzüsine ol ahmak.
Sanursın ki virilmiş destine mîzân-ı İslâmbol.

27. İki fırka kılar nâsı biri nâcî biri hâlik.
Necât ehlinden eyler nefsin ol nâdân-ı[193] İslâmbol.

---

[188] Büd: Varlık
[189] Uryân: Çıplak,
[190] Nâk: Sonuna “lı” anlamı katar
[191] Kem: Kötü
[192] Kubâb: Kubbeler
[193] Nadân: Bilgisiz

18. Şüphesiz kişi, Salihleri sevmekle onlardan olur.
İstanbul'un çocukları, kadınları hep seven yüce kişilerdir.

19. Hepsi kaza-kadere razı, belaya sabırlıdır.
Rıza, sabır, teslimiyet ve tevekkül İstanbul'un şanındandır.

20. Öyle ki, evleri yandığında, evsiz barksız kaldıklarında bile,
Birbirlerini teselli edenler çıplak kalan İstanbullular

21. Bil ki, bu alemde Allah sevdiğini imtihana tabi tutar.
İstanbul'un Yaratıcısı İstanbul'un müminlerini sever, sevmektedir.

22. Bir tabağımız kırılsa, kederler içinde kalırız.
Dünyada her yönüyle hiçbir şehir İstanbul gibi ayakta duramamıştır.

23. Cahil sûfiler kendilerini İstanbul'un en iyileri olarak görür.
Kendisi Hakk düşmanı iken İstanbul düşmanı olur.

24. Yerler, içerler, giyinip türlü türlü nimetlerinden faydalanırlar.
Teşekkür edecekleri yerde İstanbul'un nimetlerini inkar ederler.

25. Çünkü Allah'ın dostlarına kin ve düşmanlık ederler.
Kubbeler altında dostlarla gezerler İstanbul dostları

26. Ahmak kişi, kendi aklınca herkese bir değer biçer.
Zannedersin ki, eline verilmiş İstanbul'un ölçüsü.

27. İnsanlar kurtuluşa erenler ve helak olanlar diye iki gruba ayrılır.
İstanbul'un bilgisizleri kendilerini kurtuluş ehlinden sayarlar.

28. Tekebbür eyleyüb dâ'im öğer özini ol miskin.
Gurur û 'ucb-ıla dir çok-durur tuğyân-ı İslâmbol.

29. Günâh işler bu ümmet ma'rifet eyler Gafûr'dur Rabb.
Değil mi yoksa ümmetten güneh-kârân-ı İslâmbol.

30. Günâhın nef'i vardır mü'mine buyurdı Peygamber.
Ki oldur 'âmmenin Lokmân'ı hem Lokmân-ı İslâmbol.

31. 'Abes mi nefs û iblis û hevâ şehvet bu inşanda.
İder mi zan ki 'afv olmaz 'aceb 'isyân-ı İslâmbol.

32. Olur taksimde gufrân[194] müznib[195] 'isyanı mikdârı.
İdiser mağfiret Rahmân-ı halk Rahmân-ı İslambol.

33. Resûl didi 'azâb yok ahirette ümmetime hîç.
Bu ümmetten değil mi yoksa gümrâhân-ı İslâmbol.

34. 'Azâbı ümmetin dünyâda çektiği belâlardır.
Bu ümmetten değil mi sâhib-i îmân-ı İslâmbol.

35. Hudâ bu ümmete uyku virir imiş cehenneme
Cinân[196] içre olurlar şâd-mân[197] giryân-ı[198] İslâmbol.

36. İdelim dâ'im istiğfâr cemî'-i mü'minân içün
Be-küllî kulların Hannânıdur Hannân-ı İslâmbol.

37. Hadîs-î beşşirü ile 'amel it sen de ey vâ'iz.
Recâ[199] itsün Hûdâ'nın râhmetin sekrân-ı[200] İslâmbol.

---

194 Gufrân: Affetmek, merhamet etmek
195 Müznib: Suçlu, günah işleyen
196 Cinân: Cennetler
197 Şâd-mân: Sevinçli
198 Giryân: Ağlayan
199 Recâ: Ümitli olmak, Allah'tan ümit kesmemek
200 Sekrân: Sarhoş

28. Miskin olan daima büyüklenerek kendini över.
Gurur ve kibirden aşırı giden İstanbullular var.

29. Gafûr olan Allah bu milletin işlediği günahları bağışlar.
İstanbul'un günah işleyenleri yoksa bu ümmetten değil mi?

30. Hz. Peygamber; "Müminlere günahın faydası vardır" diye buyurdu.
Ki herkesin ve İstanbul'unda derdine derman olan O'dur.

31. Bir insanda nefsin, İblis'in, arzu ve şehvetin bulunması boşuna mı?
Zannedilir ki bu duygular, affedilmez isyanlar İstanbullularda.

32. İsyan derecesine göre günahlara da affetme taksim edilir.
İnsanların ve İstanbulluların Rahman olan Allah'ı onları affeder.

33. Hz. Peygamber; "Ahirette ümmetime hiç azap yoktur." diye buyurdu.
Yoksa İstanbul'un günahkarları bu ümmetten değil mi?

34. Müslüman milletin azabı dünyada çektiği belalardır.
İman sahibi İstanbullular da bu milletin bir parçası değil mi?

35. Allah, cehennemde uyku verirmiş bu ümmete.
İstanbul'un ağlayanları sevinç içinde cennette bulunurlar.

36. Devamlı olarak Allah'tan bütün müminleri bağışlamasını isteyelim.
Bütün kullara merhamet eden Allah, İstanbul'a da merhamet edendir.

37. Ey nasihatçı! Peygamberin İstanbul için müjde veren hadisiyle amel et.
Zira Allah'ın rahmetinden İstanbul'da ikamet ümitvar olsunlar edenler.

38. Ne tenfîr[201] it ne tâ’sir it hemân teysîr û tebşir it.
Ne taknît it ümidi kesmesün meccân-ı İslâmbol.

39. Ne teşdîd it ne tazyik it ki rahmet bhr-i evsâ’dur.
Ne terhîs it ki ruhsat bulmasun şübbân-ı İslâmbol.

40. Recâ vû havfı ta’lim idüben tergib[202] û tehdîd it.
Ki kansunlar işidüp pendini atşân-ı[203] İslâmbol.

41. Makarr-ı[204] evliyâ vû ‘ârifân ol belde-i zibâ[205]
Bakuban zâhire itme sakın bühtân-ı İslâmbol.

42. Nasîhat eyle kavl-i nerm[206] -ile nâzik- durur anlar.
Zemîn û âsumânın halkı heb a’vân-ı İslâmbol.

43. Kebâ’ir irtikâb –ile dinilmez mü’mine kâfir.
‘Usatı[207] itme tekfir olmagil fettân-ı[208] İslâmbol.

44. Bu ümmet ümmet-i merhumedir pek çok şefî’âti
Sakın olma idüben sû-i zan ta’ân-ı İslâmbol.

45. Halife anda olmakla yedi iklime mir’âtdır.
İder insân melek cin cümle istihsân-ı[209] İslâmbol.

46. Cesed ‘âlem halîfe cân diri olmz cesed ansız.
Halîfe ‘âlemin cânı-durur hem cân-ı İslâmbol.

---

[201] Tenfîr: İğrenmek, nefret etmek
[202] Tergib: Aru etmek, istemek
[203] Atşân: Susuz, susamış
[204] Makarr: Karargah
[205] Zibâ: Süslü, güzel, yakışıklı
[206] Nerm: Yumuşak
[207] ‘Usat: Günahkarlar, asiler
[208] Fettân: Fitne ve fesad çıkaran
[209] İstihsân: Beğenme, beğenilme

38. Ne zorlaştır ne de nefret ettirme, hemen kolaylaştır ve müjdele.
Ne de kısıtla ki, İstanbul'da oturanlar ümidini kesmesin.

39. Ne şiddet uygula, ne sıkıştırma yapma, çünkü rahmet en genişidir.
Ne de ruhsat verme ki, İstanbul'un gençleri izin almasın.

40. Ümidi ve korkuyu gören, arzuyu yok et.
Ki, nasihata susamış İstanbullular nasihatini dinlesin.

41. O güzel belde Allah dostlarının ve âriflerin karargahıdır.
Dış görünüşüne bakıp da sakın İstanbullulara iftira etme.

42. İnsanlar yumuşak ve nâzik sözle nasîhat et ki, etkilensinler.
Yer ve göklerin halkının hepsi İstanbul'a hizmet ederler.

43. Büyük kötü işleri neticesinde, müminlere kâfir denilmez.
İstanbul'un fitne-fesat çıkaran asilerini küfürle itham etme.

44. Bu millet merhamet ümmetidir, çok şefaati vardır.
Sakın İstanbul'a karşı kötü zan içinde olma.

45. Halifenin İstanbul'da olması yedi devlete aynadır.
Bütün insanlar, melekler, cinler beğenir İstanbul'u.

46. Alem ceset, halife cân gibidir, cest cansız diri olmaz.
Halife hem bütün İslâm âleminin hem de İstanbul'un canıdır.

47. Nişânı yok velinin kimse bilmez Tenriden gayrı,
Dime bu padişâh û ‘asker û dihkân-ı [210] İslâmbol.

48. Kabâ da şimdi ehlullâh gurûhı oldığı içün.
Bu Kuddûsî fakîr olmuş-durur hayran-ı İslâmbol.

49. Hayâ eyler bu Kuddûsî zelil çârşûda gezmekte.
İdüb zan her kimi görse ki, bu arslan-ı İslâmbol.

50. Olub meddâh-ı İstanbul bu Kuddûsî hakirdir.
Kazâdan saklasun Mevlâ bülendir şân-ı İslambol.

20. Sûfî, bu dünyaya Allah’ı bilmek ve ilim için gelmiştir

1. Ben bu cihana ‘irfâna geldim.
Bulmağa kenzi vîrâna geldim.

2. Cümle mevcûdât kulluk ederler.
Bendelik içün sultâna geldim.

3. Bir katre sudur çün benim aslım.
Sun’-ı Hakk ile bu şâna geldim.

4. Ana rahmine bir nutfe düştüm.
Turub tokuz ay bu hane geldim.

5. Dürlü meşakkat çektim bu handa.
Terbiye için zindana geldim.

6. Esdi başımdan ‘ışkın rüzgârı.
‘Andelîb[211]-asa efgâna geldim.

7. Cümle mahlûka olmışam mir’ât.
Sırr-ı pinhânı[212] tibyâna geldim.

---

[210] Dihkân: Çiftçi, köylü
[211] ‘Andelîb: Bülbül
[212] Pinhân: Gizli

47. Allah dostlarının bir nişanı yok, Allah'tan başka kimse bilemez onları.
Bunlar padişah, asker ve çiftçi diyemezsin.

48. Zamanımızda Allah dostları topluluğu kendilerini kamufle ettiği için.
Bu fakir Kuddûsî hep İstanbul hayranıdır.

49. Kuddûsî utanarak zelil bir şekilde gezer çarşılarında,
Her kimi çarşıda gorse, İstanbul'un arslanı zanneder.

50. Bu hakir Kuddûsî kimdir ki, İstanbul'u meth etmektedir?
Rabbim kaza-belâdan korusun, yücedir İstanbul'un şânı.

20. Sûfî, bu dünyaya Allah'ı bilmek ve ilim için gelmiştir

1. Ben bu dünyaya, irfân ilmiyle aydınlanıp ârif olmaya geldim.
Bu gaye ile ilim hazinesi ararken, kendimi harabede buldum.

2. Yaratılan bütün nesne, Yaratıcıya kulluk eder.
Kendimi bulmak, keşfetmek için Sultan'a geldim.

3. Zira benim aslım, varoluşum, bir damla su iledir.
Hakk'ın mümtaz eseri ile "İnsan" yüceliğine geldim.

4. Ana rahmine bir nûtfe olarak düştüm.
Dokuz ay sonra Dünya denilen bu eve geldim.

5. Birçok sıkıntılar çektim bu dünyada.
Terbiye için dünya denilen zindana geldim.

6. Allah aşkının atmosferine düştüm.
Onun için bülbül gibi feryada geldim.

7. Bütün varlıklara ayna oldum.
Hakk'ın gizlediği sırrı bildirmeye geldim.

8. Bu ne san'at kim bir tamla sudan,
Yapdı ol üstâd bu şâna geldim.

9. Geldiğim gibi giderim âhir.
Pes iki üç gün mihnâna geldim.

10. Ma'rifet tahsil eylemek içün.
Sıdk-ılâ râh-ı merdâna geldim.

11. Boynuma takdım tabla-i 'ışkı.
Satmağa anı alana geldim.

12. Tâlib olanlar bana gelsinler.
Çünki ben ta'lim-i ihvana geldim.

13. Bildiğim mikdârı öğredem anı,
Hasbetenlillâh[213] ihsâna geldim.

14. 'Işkı ister isen ol zikre meşgul,
Ben de zikr-ile bu kâne[214]geldim.

15. 'Işkdur silâhım destime anı.
Aluban kahr-ı düşmana geldim.

16. Dünyâ vû âhret 'aşıka perde.
Atdım kamuyı Rahmân'a geldim.

17. Hüsn-i cinânı tuyucak ruhum.
'Işk-ı sıdk-ıla cenâna geldim.

18. Yanarım 'ışkın adına dâ'im
Şem'-i cemâle pervâne geldim.

19. 'Işkı tâc idüb başıma koydum.
Sahn-ı gülzâra cevlâna[215] geldim.

---

[213] Hasbeten: Rıza için
[214] Kân: Kaynak, ocak
[215] Cevlân: Gezmek, dolaşmak

8. Bu ne muhteşem sanattır ki, bir damla sudan,
Oluşturdu o büyük Üstat ki, bu duruma geldim.

9. Dünyaya geldiğim gibi, ahirete giderim.
Öyle ki, bu dünyaya birkaç gün misafirliğe geldim.

10. Ma'rifet ilmini öğrenip, kendimi bulmak için,
Doğru bir şekilde mertlerin yoluna geldim.

11. Boynuma aşk tabelasını taktım.
Bu aşkı almak isteyene, satmaya geldim.

12. Bu aşkı isteyenler bana gelsinler.
Çünkü ben dostları bu konuda eğitmeye geldim.

13. Gayem bildiğim oranda aşkı öğretmektir.
Allah rızası için iyilik sunmaya geldim.

14. Aşkı istiyorsan, daima O'nu anmakla meşgûl ol.
Ben de O'nu sürekli anmakla aşkın kaynağına geldim.

15. Elimdeki tek silahım bu aşktır.
Onunla düşmanın/nefsin kahrını yok etmeye geldim.

16. Dünya ve ahiret âşığa engeldir.
Onun için her ikisini de atıp Rahman'a geldim.

17. Cennetin güzelliğini duyacak diye rûhum,
Sadık aşkla Canan'a/Allah'a geldim.

18. Daima O'nun aşk ateşiyle yanmaktayım.
Mum'un (Yaratıcının) güzelliğine kelebek olmaya geldim.

19. Aşkı başıma taç olarak koydum.
Gül bahçesinde dolaşmaya geldim.

20. Dir ki Kuddûsî geçdim sivâdan.
Neylerem gayrı Yezdân'a geldim.

21. Aşk İle Allah Ârifî Olmak

1. Dünyâya emr-i Hakk ile geldim.
Anı tesbîh û tehlîle[216] geldim.

2. Ma'rifet içün halkı yaratdı.
Ben de 'irfânı tahsî'le geldim.

3. Çün buyurdı ben gizli kenz[217] idim.
Ben de o remzi te'vile geldim.

4. Aslım benim bir katre su idi.
Bu şekle gör n ehâl ile geldim.

5. Aluban lezzet babam vikâ'dan[218]
Cümle a'zâsından bile geldim.

6. Bilden kopıban rıfk –ile akub.
Turmayub ol dem ihlîle[219] geldim.

7. Ana rahmine akıb ihlîlden.
Haml û sakile tahmile geldim.

8. Pes iki nutfe[220] karışub sonra.
Bir kıt'a lahme[221] tebdile geldim.

9. Olıcak dört ay bak sun'ı Hakk'a
Şekl-i inşanı temsile geldim.

10. Tokuz ay durub ana rahminde,
Dünyaya cism û cân-ıla geldim.

---

[216] Tehlîl: Tevhid kelimesi, "Lâ ilâhe illâllah"
[217] Kenz: Hazine, Define
[218] Vikâ: Çiftleşme
[219] İhlîl: Sıddık yolu
[220] Nutfe: Duru saf su
[221] Lahm: Et

20. Kuddûsî, ‘‘Allah’tan başka her şeyi terk ettim.’’ der.
Ne yapayım O’ndan başkasını, ben O’na geldim.

21. Aşk ile Allah ârifi olmak

1. Dünyaya Allah’ın emriyle geldim
Zira O’nu anmaya ve birlemey geldim

2. İnsanları ma’rifet, yani bilinmek, tanınmak için yarattı.
Ben de irfân ilmini öğrenmeye geldim.

3. Çünkü Yaratıcı: ‘‘Ben gizli hazineydim’’ diye buyurdu.
İşte ben de, o gizli remzi açıklamaya geldim.

4. Aslım bir damla su idi.
Bu hale nasıl geldiğimi göstermeye geldim.

5. Babam lezzet aldı birleşmede,
Bütün organlarının aldığı lezzetten geldim.

6. Belden gelen yumuşak suyun akmasıyla
Durmadan akan o uzuvla dünyaya geldim.

7. Erkeklik uzvundan ana rahmine akan,
Can sıkıcı şeyleri yükleyerek, bırakmaya geldim.

8. Öyle ki, iki duru su karıştıktan sonra,
Bir et parçasına dönüşerek geldim.

9. Allah’ın eşsiz sanatıyla dört ay sonra olacak,
İnsan şekliyle temsil olarak geldim.

10. Ana rahminde dokuz ay doldurduktan sonra,
Dünyaya canlı bir beden olarak geldim.

11. Şekl û suret hiç yok idi evvel.
    Şimdi bu gökcek[222] şekl-ile geldim.

12. Tıfl[223]-idim, dilim söylemez idi.
    Büyüyüb sonra hoş dile geldim.

13. İrdim bülûğa ‘ışk beni tutdı.
    Râh-ı merdâna ‘ışk-ıla geldim.

14. Gün be gün artdı derd-i ‘ışk dilde.
    ‘Âr û nâmûsı ta’tîle geldim.

15. Yalnız sanman siz beni, zîrâ
    ‘ışk-ıla Hakk’ı ben bile geldim.

16. Gerçi bir tamla su idim ammâ,
    ‘Işk-ıla akub ben sîle geldim.

17. Karışub sîle çağlayub coşdum.
    Bahri özleyüben Nîle geldim.

18. Cümle halk Hakk’a ta’zim iderler.
    Ben de ta’zîm û tebcîle[224] geldim.

19. ‘Uşşâkı gördüm dosta giderler.
    Olmağa yoldaş ol cîle geldim.

20. Gelmişem andan, giderim ana.
    Ana rücu û tebdîle geldim.

21. ‘Ârif-i Hakk’ım ben tâ ezelden.
    Varlığ û birliğin bile geldim.

22. Dilim de zikri kalbimde fikri.
    Özimi ana tavsîle[225] geldim.

---

[222] Gökçek: Güzel
[223] Tıfl: Küçük çocuk
[224] Tebcil: Ululama, ağırlama
[225] Tavsîl: Ulaştırma

11. Önceden şekil ve sûret hiç yoktu.
Şimdi bu güzel şekille geldim.

12. Çocuk iken konuşma bilmezdim.
Sonra büyüyüp güzel konuşmaya geldim.

13. Akıl kâmil olunca aşka tutuldum.
Mertlerin yoluna aşkla geldim.

14. Gün geçtikçe gönülde aşkın elemi arttı.
Ar ve namusa tatil etmeye geldim.

15. Zira siz beni yalnız sanmayın.
Hakk'ı aşkla bilerek geldim.

16. Hakikate bir damla su iken, sonra
Aşk ile akarak sele dönüşerek geldim.

17. Sele karışıp çağlayarak coştum.
Denizi özleyen Nil gibi geldim.

18. Bütün varlıklar Hakk'a saygı gösterirler.
Bende O'nu ululamak ve kulluğa geldim.

19. Aşıkları gördüm, dosta yürürler.
Onlarla yoldaşlık edip Dosta yürümeye geldim.

20. O'ndan geldim, O'na gidiyorum.
Değişmeye ve O'na geri dönmeye geldim.

21. Ezelden beri Hakk'ı bilenim.
Varlık ve birliği bilerek geldim.

22. Kalbimde O'nu düşünür, dilimde anarım
Kendimi O'na ulaştırmaya geldim.

23. Bed huylarımı ‘ışk himmetiyle.
Hulk-ı hamide tahvîle geldim.

24. Gerçi taksirim kullukta çoktur.
Pes i’tizârı[226] tatvîle[227] geldim.

25. Zühdün safâsın bulamadım hergiz[228]
‘Işkı kamuya tafsîle geldim.

26. Dir ki, Kuddûsî rütbemi bunda.
‘Avn-i[229] Bâr[230] ile tekmîle geldim.

22. ÜVEYS EL-KARÂNÎ

1. Gör nince bülend oldığını şân-ı Üveys’in.
Bu ümmete hem itdiği ihsânı Üveys’in.

2. Eylerdi ana şâh- Rûsul hubb-ı teşevvud.
Bî-had idi çün cezbe vû ferzânı Üveys’in.

3. Ol cebhe-i tâbânın açub vakt-i seherde.
Hoş geldi bana dir idi reyhânı Üveys’in.

4. Ârzûlar idi gömeği olmadı mukadder.
Çün itdi nihân[231] cismini Yezdân’ı Üveys’in.

5. Ashâbına şol kez anı vasf eyler idi kim.
Olurlar idi cümlesi hayrânı Üveys’in

6. Dir idi sa’âdetle o şâh-ı rûz-ı mahşer.
Bir devr ola kim sürile devrânı Üveys’in.

7. Pes idi şefâ’at nice yüz biz ümmete hem.
İrişe nice dertliye dermânı Üveys’in.

---

[226] İ’tizâr: Özür dileme
[227] Tatvîl: Uzatma
[228] Hergiz: Asla, kat’iyyen
[229] ‘Avn: Yardım, yardım eden
[230] Bâr: Yük, defa
[231] Nihân: Gizli, saklı, sır

23. Kötü huylarımı aşkın gücüyle,
Övülmüş huyla değiştirmeye geldim.

24. Gerçi kul olarak kabahatim çoktur.
Öyle ki, pişmanlığı uzatmaya geldim.

25. Asla zühdün neşesini bulamadım.
Aşkı bütün varlığa anlatmaya geldim.

26. Kuddûsî der ki, derecemi bunda,
Yükümü hafifletip olgunlaşmaya geldim.

22. Üveys el-Karânî

1. Üveys'in sanının ne kadar yüce olduğunu gör.
Hem de Üveys'in bu ümmete yaptığı iyiliği gör.

2. Peygamberin şahı ona büyük bir sevgi beslerdi.
Çünkü Üveys'in cezbesi, ilim ve hikmeti sınırsızdı.

3. Tan vakti aydınlık tarafını bana açıp,
''Hoşgeldin'' der, Üveys'in güzel kokusu

4. Onun arzusu Resûlü görmekti, fakat nasip olmadı.
Çünkü Üveys'in Yaratıcısı cismini kendisinden gizledi.

5. Resûlullah, ashabına Üveys'i anlattığı zaman,
Hepsi Üveys'e hayran olurlardı.

6. Mahşer gününün şahı mutlulukla diyordu ki;
''Kim Üveys'in yaşadığı dönemde bulunursa

7. Onun ümmete şefaati yüz bin kişiyi bulacaktır.''
Bir çok dertli kişiye Üveys'in dermanı ulaşacaktır.

8. Çün hırka-i mergûbesini[232] kıldı vasiyyet.
Bahş itdi safâ[233] cânına cânânı Üveys'in.

9. Gittiler ana itmeğe teblîğ û emânet,
Ashâb-ı güzîn sevgili yârânı Üveys'in.

10. Birisi 'Ömer biri 'Alî hem birez ashâb.
Didiler olaydık nola mihmânı Üveys'in

11. Arayub anı buldular iklim-i Yemen'de,
Bir çölde kurulmuş ulu dîvânı Üveys'in.

12. Gördükçe 'Ömer köhne pelâs içre didi kim.
Hoş geldi bana sîne-i 'uryânı Üveys'in.

13. Hem didi gerekmez bana bu câh-ı[234] hilâfet.
Görüb yüce olduğını eyvân-ı Üveys'in.

14. O didi birâder seni efdal bilürem ben.
Sanma ki ola üstüne rüchânı[235] Üveys'in.

15. İtdiler ana hırka-i mergûbeyi teslîm.
Dünyâ tolusı buldı ferah cânı Üveys'in

16. Didi kirevâ gördi mi ol bahr-ı keremden.
Bu bürde-i şâhâneyi sultânı Üveys'in.

17. Pûs[236] eyleyüben başına koydı anı derhal.
Ağlatdı yeri gökleri efgânı Üveys'in.

18. O demde varub secdeye çok itdi münâcât.
Hem didi ki yâ Hazret-i Râhman Üveys'in.

19. Bağışlar isen ümmetini eşref-i halkın,
Âdâb olur ol dem dil-i vîrânı Üveys'in.

---

232 Mergûbe: Rağbet edilmiş, beğenilmiş
233 Safâ: Neşe, gönül şenliği
234 Câh: Mevki, makam
235 Rüchân: Üstünlük, üstün olma
236 Pûs: Öpmek

8. Çünkü Peygamber en değerli hırkasını ona vasiyyet bıraktı.
Üveys'in ruhunun gönül şenliği, canına can kattı.

9. Üveys'in sevgili dostları seçkin sahabeler,
Resulullah'ın bu vasiyetini ona tebliğ etmeye gittiler.

10. Birisi Hz. Ömer, biri Hz. Ali ve birkaç sahabe,
''Keşke Üveys'e misafir olsak dediler.''

11. Arayıp Üveys'i Yemen memleketinde buldular
Üveys'in ulu meclisi bir çölde kurulmuştu.

12. Hz. Ömer onu köhneleşmiş elbiseler içerisinde görünce;
''Üveys'in saf gönlü bana huzûr verdi.'' Dedi.

13. Hz. Ömer Üveys'in gönül makamının yüceliğini görünce;
'' Bana bu hilafet makamı lazım değil'' dedi.

14. Hz. Ömer ''Kardeşim! Ben seni en hayırlı kişi biliyorum.''
Sanma ki; Üveys'in yüce şahsiyeti üstünde bir üstünlük vardır.

15. Ona mübarek hırkayı teslim ettiler.
Üveys'in rûhu dünyalar dolusu huzur buldu.

16. Üveys ''O derya kadar engin ikrâmından
Bu mübarek elbiseyi Üveys'e mi layık gördü?'' dedi.

17. Elbiseyi hemen öperek başına koydu.
Üveys'in figanları yeri ve göğü ağlattı.

18. O gün hemen secdeye kapanıp çok yalvardı.
Ve dedi ki; ''Ey Üveys'in Hz. Rahman'ı''

19. "Eğer bu ümmetin hayır ehli insanlarını bağışlarsan
O zaman Üveys'in yıkılmış olan gönlü şen olur."

20. Hem hoşnûd olur ‘âşık û ma’şûk ol sebebden.
Ol eşref-i mahlûk ulu hâkânı Üveys’in

21. Hâtif[237] didi oldı sana bahş sülüs-i ümmet.
Bahş itdi sülüs ümmeti hannânı Üveys’in.

22. Baş indirüben itdi yine secde Hudâya
Didi dileği cümle-yi ihvânı Üveys’in.

23. Hâtif didi oldı sülüs-i ümmet dahi bahş.
‘Avf eyledi sülüsini Mennânı Üveys’in.

24. Kuddûsî’ye olur mı ‘aceb lutfı müyesser.
Ol bahr-ı kerem fazl û ‘atâ kânı Üveys’in.

23. ALLAH’TAN UZAK YAŞAMANIN ZORLUĞU

1. Firâkın derd-i müşkil kara benzer.
Visâlin intizârı nârâ benzer.

2. Bu gönlüm hayrete düşdi yanılmaz.
Nigârın[238] ‘ışkı anda vara benzer.

3. Figân u âhımı dir işidenler.
Bu miskin ‘aşık-ı dil-dâra benzer.

4. Hemân tîz tîz gönül şehrini bu ışk.
Gelüb yağma ider Tâtâra benzer.

5. Beni ‘ışk-ıla tevbîh[239] eyleyen şol.
Fakîhin güft û gûsı[240] hâra[241] benzer.

6. Ne bilsün kadrini zâhid bu ‘ışkın.
Ki tab’ı[242] câmid-i[243] ahcâra benzer.

---

[237] Hâtif: Seslenici
[238] Nigâr: Sevgili
[239] Tevbih: Azarlama, tekdir
[240] Gûs: Dinleme, Kulak
[241] Hâr: Diken
[242] Tab’: Huy, yaratılış, tabiat
[243] Câmid: Donuk, donmuş cansız

20. O sebepten âşık ve Ma'şûk birbirlerinden hoşnut olur.
Hayırlı insanların yüce hakanı Üveys'in bu duâsıyla.

21. Görünmeyen ''Ümmetin üçte biri senin duânla affedildi.''dedi.
Üveys'in merhametiyle Allah ümmetin üçte birin bağışladı.

22. Üveys baş eğerek yine secdeye gitti.
Üveys'in dileği, bütün kardeşlerinin affıydı.

23. Yaratıcı ''O üçte bir de bağışlandı.'' dedi.
Üveys'in merhametli Yaratıcısı, o üçte birini de bağışladı.

24. Acaba Kuddûsî'ye de böyle bir lütuf verilir mi?
Nerede Üveys'e bağışlayan, fazilet ve bağış denizi nerede?

23. Allah'tan uzak yaşamanın zorluğu

1. Ayrılığın çekilmez derdi kar gibidir.
O'na kavuşmayı beklemek ise ateş gibidir.

2. Bu gönlüm hayrete düştü, yanılmaz.
Sevgilinin aşkı onda varlığını buldu.

3. Feryadımı ve inlemelerimi işitenler,
"Bu miskin, gönlünü kaptırmış âşıka benzer" derler.

4. Bu aşk, gönül şehrini hemen,
Gelip işgal ve yağma eden Tatar'a benzer.

5. Beni aşktan ötürü azarlayan,
Şu fıkıhçıların dedikodusu, dikene benzer.

6. Zâhid bu aşkın kıymetini nereden bilebilir?
Çünkü onun huyu katı taşa benzer.

7. Celîsidir Hudâ çün zâkirinin
‘İbadet var mıdır ezkâra benzer.

8. Olanı söyle zann eyler ki vâ’iz
Semâ’ û vecdi[244] heb evzâra benzer.

9. Tolanırlar olar şem’-i cemâle
Olar pervâne-i devvâra benzer.

10. Eğer var ise di işbu cihânda
Ki Mevlânâ gibi hünkâra benzer.

11. Anın tabl û kudüm û nâyını heb.
Merâmı zâhidin inkâra benzer.

12. Onlar mestâne-i[245] bezm-i elestdir[246].
Veli zâhirleri huşyâna [247] benzer.

13. Onları dost idinmiş Hak özine.
Onları sanmanız ağyâra benzer.

14. Onlar dersi olurlar ol Hudâdan,
‘Ulûmı anların ebhâra[248] benzer.

15. Ferah eyler halâ’ik[249] sevdiğiyle.
Onlara sevgili yok, Yâra benzer.

16. Onların bende-i müştaki[250] çokdur.
Bu Kuddûsî fakîr anlara benzer.

---

[244] Vecd: Bulmak, Allah’ın sırrına talip olan ruhun ulaştığı, huşû, ahenk
[245] Mestâne: Sarhoşçasına
[246] Elest: Anlamı, “Ben değil miyim?”, Ruhların ilk yaratılışta verdiği söz.
[247] Huşyân: Ayık, sarhoş olmayan
[248] Ebhâr: Denizler
[249] Halâ’ik: Yaratılanlar, mahlukat
[250] Müştak: İştiyaklı, özleyen, can atan

7. Allah her ân, Kendisini ananın yanındadır.
Bu sebeple zikir gibi ibadet var mıdır?

8. Nasihatçı, sufinin hâlini bilmediğinde, zanneder ki,
Onların semâ ve vecdleri hep günaha benzer.

9. Onlar mumun güzelliği etrafında dolanan,
Dönen kelebeklere benzerler.

10. Eğer bu dünyada, bu gibi kişiler varsa,
Onlarda Mevlânâ gibi hünkâr kişilere benzerler.

11. Onun davulu, kudümü ne neyi,
Zâhidin onu inkar etmesinin gayesidir.

12. Onlar, elest meclisinde verdikleri sözün sarhoşudurlar.
Zâhirlerin veli ayıkları gibidirler.

13. Allah onları kendisine dost edinmiş.
Onları, Allah'tan gafil zannedersiniz.

14. Onlar, eğitim ve terbiyelerini Allah'tan alırlar.
Onların ilimleri, engin denizlere benzer.

15. Yaratılanlar sevdikleriyle huzûr bulur.
Zira O, onlara sevgilinin ötesinde dosttur.

16. Onların Allah'a bağlılıkları çok fazladır
Bu Kuddûsî'de, bağlılıktan onlara benzer.

24. HZ. MUHAMMED (S.) 'İN ÜSTÜNLÜĞÜ

1. Gürûh-ı[251] enbiyâ içre Muhammeed ulu sultândır.
   Semâ vû kâ'inât üzre Muhammed şems-i tâbândır.

2. Muhammed seyyidü's-sâdât Muhammed nûr-i Hak bizzât
   Muhammed sâhibü'l-âyât, Muhammed ehli bürhândır.

3. Muhammedür nebiyullah, Muhammedür safîyullah.
   Muhammedür necîyullah, Muhammed 'abdür-Rahmândır.

4. Muhammed bâ'is-i[252] eflâk[253] Muhammed mürşid-i süllâk.
   Muhammed 'ârif-i zerrâk[254] Muhammed kân-ı[255] 'irfândır.

5. Muhammed fâtih û miftâh Muhammed müncî[256] vû mısbâh[257].
   Muhammed ebû'l-ervâh Muhammed cânlara cândır.

6. Muhammedle bilünür Hakk Muhammedle bulunur Hakk.
   Muhammedle görünür, Hakk Muhammed Yâr-ı Yezdân'dır

7. Muhammed âşık û ma'şûk Muhammedle bu halk mezrûk.
   Muhammed bâ'is-i mahlûk Muhammed kutb-ı eyvândır.

8. Muhammed ümmete rehber Muhammed sâhib-i kevser.
   Muhammed şâfî'-i mahşer Muhammed kâmil insandır.

9. Muhammedle toğar envâr Muhammedle turur bâzâr[258]
   Muhammedle sevilür Yâr Muhammed 'aynel-a'yândır

10. Muhammed mürşid-i ekber Muhammed ulu Peygamber.
    Muhammed cümleye sever, Muhammed şâh-ı şâhândır.

[251] Gürûh: Takım, cemaat, bölük
[252] Bâ'is: Sebep olan
[253] Eflâk: Gökler, semalar, zamanlar
[254] Zerrâk: Himaye edici
[255] Kân: Kaynak, ocak
[256] Münci: Kurtaran
[257] Mısbâh: Kandil, çıra, lamba
[258] Bâzâr: Pazar

24. Hz. Muhammed (s.) ’in üstünlüğü

1. Bütün peygamberler içerisinde yüce sultan olan Muhammed’dir.
Gök ve evren üzerinde batmayan güneş Muhammed’dir.

2. Muhammed mutluluk efendisi, Muhammed Hakk nûrunun kendisidir.
Muhammed âyet sahibi, Muhammed delil sahibidir.

3. Muhammed Allah’ın nebisi, Muhammed arınmış Allah’ın saf kuludur.
Muhammed Allah’ın kurtulmuş kulu, Muhammed Rahman’ın kuludur.

4. Muhammed evrenin yaratılış sebebi, Muhammed sufiler mürşididir.
Muhammed himaye edici arif, Muhammed bilginin kaynağıdır.

5. Muhammed her şeyin anahtarı, Muhammed yol göstericidir.
Muhammed rûhların babası, Muhammed varlıklara cândır.

6. Muhammed ile bilinir Allah, Muhammed ile tanınır Allah.
Muhammed ile görünür Allah, Muhammed Allah’ın dostudur.

7. Âşıkta, ma’şûkta Muhammed’dir, Muhammed ile insanlar aklanır.
Muhammed mahlûkatın kurtarıcısı, Muhammed en büyüğüktür.

8. Muhammed ümmetin rehberi, Muhammed Kevser’inin sahibidir.
Muhammed hesap gününün şefaatçisi, Muhammed en kâmil insandır.

9. Muhammed ile doğar nûrlar, Muhammed’le durur hayat.
Muhammed ile sevilir dost Allah, Muhammed ile her şey apaçıktır.

10. Muhammed büyük yol gösterici, Muhammed en yüce peygamberdir.
Muhammed peygamberlerin baş tacı, Muhammed şâhların şâhıdır.

11. Muhammedle yağar yağmur, Muhammed cihan ma'mûr.
Muhammed nâsır û mansûr[259] Muhammed ehl-i Kur'ândır.

12. Muhammedle toğar ay gün, Muhammedle akar seyhûn.
Muhammedle kamu memnun Muhammed fahr-ı ekvândır[260].

13. Muhammedle nizâm-ı mülk Muhammedle kıyâm-ımülk.
Muhammedle devâm-ı mülk Muhammed mülke hâkândır.

14. Muhammedle olur diller, Muhammedle coşar siller.
Muhammedle eser yiller, Muhammed böyle bir handır.

15. Muhammed mahzen-i[261] esrâr Muhammed Matlâü'l-envâr.
Muhammed şâfî-i bîmâr[262] Muhammed derde devâdır.

16. Muhammed rahmet-i Rahmân Muhammed sâkî-yi atşân[263]
Muhammed mahrem-i 'irfân, Muhammed dost-ı cânândır.

17. Muhammed sâhib-i mi'râc, Muhammedle doyar her aç.
Bu Kuddûsî ana muhtaç, Muhammed ehl-i ihsandır.

25. AŞKIN DAYANILMAZLIĞI

1. 'Işk kime mihmân olur gözleri giryân olur.
İşleri efgân olur hâli perîşân olur.

2. Yârini ister müdâm[264] zikrin ider subh û şâm.
Vaslını idüb merâm vâlih[265] û hayrân olur.

3. Fikr idüben yârini terk ider ağyârını
Görmeğe didârını tâlib-i dermân olur

4. Gece ile gündüzi fark idebilm
Kande bakarsa gözi gördiği cânân olur.

.

[259] Mansûr: Yardım edilmiş, Allah'ın yardımını alan
[260] Ekvân: Varlıklar, dünyalar
[261] Mahzen: Hüzünlenen yer
[262] Bîmâr:Hasta
[263] Atşân: Susuz, susamış
[264] Müdâm: Devam eden, kesilmeyen
[265] Vâlih: Şaşkın

11. Muhammedle yağmur yağar, Muhammed'le her şey imar olur.
Muhammed en büyük yardımcı, Muhammed Kur'an insanıdır

12. Muhammed ile ay, gün doğar, Muhammed'le akar Seyhun Nehri.
Muhammed ile varlık memnun, Muhammed varlığın efendisidir.

13. Muhammed var olan her şeyin düzeni, Muhammed varlığın direğidir.
Muhammed varlığın devamı, Muhammed varlığın hükümdarıdır.

14. Muhammed ile dil konuşmaya gelir, Muhammed ile coşar kalpler.
Muhammed sevgiyle eser, Muhammed işte böyle bir sultandır.

15. Muhammed sırların kaynağı, Muhammed nurların doğuş yeridir.
Muhammed hastaların şifa kaynağı, Muhammed dertlerin ilacıdır.

16. Muhammed Allah'ın rahmeti, Muhammed susamışlara su dağıtandır.
Muhammed bilginin mahremi, Muhammed Hakk'ın dostudur.

17. Muhammed miracın sahibi, Muhammed'le her açı doyurandır.
Bu Kuddûsî O'na muhtaç, Muhammed iyiliğin kaynağıdır.

25. Aşkın dayanılmazlığı

1. Aşk kime misafir olursa, onun gözleri hep ağlamaklı olur.
İşi hep inleme, hali de perişân olur.

2. Dostu devamlı Allah'ı ister, sabah akşam O'nu anar.
O'na ulaşmayı dert edinir, O'na şaşkın ve hayran olur.

3. Dostu sürekli Rabbini düşünür, O'ndan başkasını terk eder.
Sevgilinin yüzünü görmek isteği, dertlerinin ilacı olur.

4. Rabb ile hasbihalde gece gündüzü farkını görmez.
Gözü nereye bakarsa, her nesnede gördüğü Cânân'dır.

5. Birdir ana harr[266] û berd[267] hayrete[268] dalmış o merd.
Dem-be-dem artmakda derd ‘ışk-ıla nâlân olur.

6. ‘Âdet-i nâsın o cân ‘aksini işler hemân,
Hakk ile hal bî-gümân[269] halk ana düşmân olur.

7. Ekseri uzlet ider ba’zısı hultat[270] ider.
Kalıbı kesret ider kalb tolu ‘irfan olur.

8. Hırkası bin pâredir ciğeri pür yâredir.
Zâhirî âvâredir mahîde hakan olur.

9. Gâhî[271] yalıncak yürür köhne ‘abâ bürinür.
Nâs onu Mecnûn sanur çün katî sekrân olur.

10. Gâhî samurlar giyer dürlü ta’am yir toyar.
Oturub altun sayar, kisesi milyân olur.

11. Gâhî olur bir geda[272] varını eyler fida.
Cümleden olur cüdâ şöylece ‘uryân olur.

12. Sâ’il[273]olur, nice dem dirler ana oldı kem.
Her gören eyler sitem meskeni külhân[274] olur.

13. Hâsılı ol merd-i pâk geh zer olur gâhî hâk.
Perde ider inhitâk vâsıl-ı Yezdân olur.

14. ‘İzzet anın ‘izzeti rif’at anın rif’ati.
İki cihan devleti çün ana ihsân olur.

15. Horlama bir ferdi sen itme sakın sû-i zan.
Pend-i ‘acîbdir diyen kim tutar insân olur.

---

[266] Harr: Sıcaklık, hararet
[267] Berd: Soğuk
[268] Hayret: Şaşkınlık, Allah’ı arzulamakla ümitsiz durağı, Derin düşünceyle Allah’ın huzurunda ariflerin kalbine gelen hal,
[269] Gümân: Zan, sanı, zannetmek
[270] Hultat: Karışma
[271] Gâhî: Bazen, ara sıra
[272] Geda: Dilenci, yoksul, köle
[273] Sâ’il: Soru soran, dilenci
[274] Külhân: Hamam ocağı

5. Yaratıcının hayretine dalan mert kişi için, sıcak-soğuk birdir.
O, her ân artan ilâhî aşk derdiyle inlemektedir.

6. O cân insanların adetinin aksini yerine getirir.
Hakk ile hâl edenin şüphesiz düşmanı olur.

7. Onların çoğu yalnızlığı tercih ederken, bazısı halka karıştı.
Kendisi çokluk içinde yaşarken, kalbi Allah'ın ilmiyle dolar.

8. Elbisesinde binlerce yama var, kalbi ise çok yaralıdır.
Görünüşte âvâredir, fakat mânâ aleminin padişahıdır.

9. O, yalnız yürür, eskimiş elbiselere bürünür.
O, Allah aşkıyla öyle sarhoş ki; insanlar deli sanır.

10. Kürkler giyer, türlü türlü yemekleri tıka basa yer.
Oturup altın sayar, kasası milyonlarla dolu.

11. Bazen varlığını feda ederek, bir dilenci olur.
Her şeyden ayrılarak, uzaklaşarak çıplak olur.

12. Çoğu zaman sorular sorar, ona ''Kötü oldu'' derler.
Her gören sitem eder, meskeni hamam olur.

13. Bazen altın, bazen toprak, neticede, her şeyden arınmış civanmert olur.
Perdeleri yırtarak Allah'a kavuşur.

14. İzzet, şeref O'nun izzeti, yücelik onun yüceliği,
İki dünya serveti ona ihsan olarak verilir.

15. Bir insanı horlama, insan hakkında kötü düşünme.
Bu farklı bir nasihattir, bunu yerine getiren ''İnsan'' olur.

16. Tâ'ife-i evliyâ eylediler ihtifâ[275]
Her kimi görsen di hâ kevne bu sultân olur.

17. Her sıfat-ıla bular cümle sıfatlandılar.
Kim ki anı Hakk diler server-i merdân olur.

18. 'Âşık olan behr olur pâdişâh-ı dehr olur.
Katre iken nehr olur nerh iken ammân olur.

19. 'Işk-ıla Kuddûsî'ye hem-dem olub bul safâ.
'Işka olan âşinâ ma'rifete kân olur.

26. İNSANLARIN NANKÖRLÜKLERİ

1. Hudâvendâ sana kavmimden eylerem şikâyet.
Mu'in-i[276]âcizânsın kıl bana 'avn[277] û 'inâyet[278]

2. Buyurdın Çün Resûline ki eyle kavmine pend[279]
Bize lâzım olan itmek bu emre hoş ri'âyet.

3. Rızâ-yi pâkin içün itdim anlar nasîhat.
Didim itmeyesiz mebgûzedir[280] dünyâ be-gâyet

4. Tutalım emrini Hakkın menâhîden[281] kaçalım.
Seçelim Hakkı bâtıldan olub ehl-i dirâyet.

5. Çıkardık mevti hâtırdan ki havf-Hakk'ı unuttuk.
İçimiz dâ'imâ gaflet hatâ 'isyân gavâyet[282],

6. Siva kirini yuyalım, gönüller bula safvet.
Gönül pâsı olubdur mü'mine büyük cinâyet.

---

[275] İhtifâ: Saklanma
[276] Mu'in: Yardım eden, yardımcı
[277] 'Avn: Yardım, yardım eden
[278] 'İnâyet: Lütuf, ihsan
[279] Pend: Öğüt nasihat
[280] Mebgûze: Nefret edilmiş
[281] Menâhî: Yapılması dinen yasak şeyler
[282] Gavâyet: Hak yolundan sapma

16. Allah'ın veli veli dostları kendilerini gizlediler.
Onlardan her kimi görsen, ''Bu varlığa sultan olur'' dersin.

17. Onlar, kâinatta mevcut olan Rabbin her sıfatıyla sıfatlandılar.
Kim Hakk'ı dilerse cömertlerin şahı olur.

18. Allah'a aşık kişi deniz gibi engin olur, zamanın padişahı olur.
Damla iken nehire dönüşür, nehir iken okyanus olur.

19. Kuddûsî! Aşk ile bütünleşerek mutluluğu yakala.
Aşk ile bütünleşen kişi ma'rifet bilgisinin kaynağı olur.

26. İnsanların nankörlükleri

1. Allah'ım! Kavmimden dolayı Sana şikayetim var.
Çaresizlerin yardımcısısın, lütuf ve yardımını beklerim.

2. Çünkü Resûlüne, ''Kavmine nasihat et'' buyurdun.
Bizim görevimiz bu emre en güzel şekilde riâyettir.

3. Yüce rızanı almak için kavmine nasihatte bulundum.
''Dünya çokça nefret edilen bir şeydir, itibar etmeyin'' dedim.

4. Allah'ın emirlerini yerine getirelim, haramlarıdan kaçınalım.
Kavrayış sahibi olup, Hakk'ı bâtıldan ayırt edelim.

5. Ölümü hatırdan çıkarınca Hakk'ı unuttuk.
Zira iç dünyamız devamlı, gaflet, hata, isyan ve sapıklıkla doludur.

6. Allah'tan gayrısını gönülde yıkayıp temizleyelim ki, saflık bulsun.
Allah dışında her şey gönülde kirdir, bu da mü'mine cinayettir.

7. Ben isterim ki anlar bulalar dâreynde ‘izzet.
Bana anlar didiler ki gele zillet hazâyet[283].

8. Ben anları sıyânet[284] eylerem yetdikçe vüs’im[285]
Beni anlar helâk içün idiserler rimâyet.

9. Sana ben anları da’vet iderem ki bana ol.
İderler kibr adâvet buğz û inkar bi-nihâyet.

10. Ben îsâr eylerem anlara vaktimi senin çün,
İderler benden anlar afe dünyayı vilâyet[286]

11. Tetebbû’[287] eyleyûb dâ’m ben anlara kütübden.
Uyansınlar deyû nakl eylerem dürlü hikâyet.

12. Eğer başlarına zulmet gelürse yâr olurlar.
Necât buldukça bağlarlar ayağıma sinâyet[288]

13. Ne derdi ‘ışk ne hüzn-i âhiret vr ekserinde.
Münâfıklar gibi bâtınları şerr-i nifâyet[289]

14. İderler birbirine ol husumet gâ’ib-âne
Yüe geldikde eylerler beşâşet hem vikâyet[290]

15. Bulunmaz dîn içün gayret çeken, iş bu zemânda.
Hezârân[291] bulınur dünyâ içün iden cinâyet.

16. Agısınî[292] yû ilâhî ol habibin hürmetine.
Garîb-i derd-mendim it beni setr-i himâyet.

17. Yâ it anları ıslh yâ beni lutfınla kurtar.
Sırât-ı müstakime eyle irşâd û hidâyet.

---

283 Hazâyet: Zelillik, alçaklık, horluk
284 Sıyânet: Koruma, korunma
285 Vüs’: Güç, kuvvet, takat
286 Vilâyet: Vali yönetimindeki idari bölüm
287 Tetebbû’: Ardından yürümek
288 Sinâyet: Bağ, ip
289 Nifâyet: Sürgünlük, atılacak
290 Vikâyet: Koruma, sahip çıkma
291 Hezârân: Bülbüller; Binlerce
292 Agısınî: “Bize yardım et” anlamında dua

7. İsterim ki, insanlar iki dünyada da mutluluk bulsunlar.
Onlar ise, zilletin ve zelilliğin gelmesini isterler.

8. Kuvvetim elverdikçe onları bağ kılarım.
Onlar ise, beni yok etmek için atarlar.

9. Ben onları Hakk'a davet ederken,
Onlar, hesapsız kibir, düşmanlık, buğz ve inkar ederler.

10. Rabbim! Ben Senin için vaktimi insanlara harcıyorum.
Onlar, eziyet etmek için, dünyayı benden koruyorlar.

11. Onlara sürekli olarak Kur'an'dan âyetler okurum.
Uyanmaları için çeşitli hikayeler anlatırım.

12. Eğer başlarına bir belâ gelirse, dost kesilirler.
Kurtuluş buldukça, ayağıma ip bağlarlar.

13. Çoğunda ne aşk derdi ne de ahiret hüzünü var.
Onların içinde iki yüzlüler gibi kötülük sürgüleri var.

14. Yalnız olduklarında birbirlerine düşmanlık ederler.
Yüzleştiklerinde hem birbirlerine gülerler hem de birbirlerini korurlar

15. Bu zamanda din için çaba harcayan bulunmaz.
Binlerce insan madde için cinayet işler.

16. Ey Rabbim! O habibin Hz. Peygamber hürmetine bize yardım et.
Dertlerimin içinde yalnızım, beni himayenle koru.

17. Ya onları ıslah et, ya da beni lütfunla kurtar.
Dosdoğru yol üzere irşad ve hidayet ver.

18. Dem-â-dem[293] cezbe gönlümde temevvüv[294] eylesün kim.
Hem itsün dem-be-dem[295] ‘ışk ateşi kalbe sirâyet[296]

19. Semâ-ı dilde tevfîkınla şems-i ma’rifet toğsun.
Şu’â’-ı ten zemininde inüb itsün devâyet.

20. Bu Kuddûsî kulundan kimse yok alçak Rahimâ.
Ana deryâ-yı rahmetinden ider katre kifâyet.

27. MA’RİFET BİLGİSİNİN DOĞUŞU

1. Salikâ dinle beni diyem sana bir hoşça râz[297]
Çün gereklidir be-gâyet[298] eyle gönülden rikâz[299]

2. Hakk Te’âla Hazretleri buyurdı gizlü kenz[300] idim.
Halkı yaratdım ki bilsünler beni bî-inhicâz.

3. Bildiler O’nu bilenler, oldular üç tâ’ife.
Birisinin bildiği çok, biri evsât biri az.

4. Biri taklîd ile bildi biri istidlâl ile,
Biri tahkik ile bilüb itdi Hakk’a in’iyâz[301]

5. Şol mukalliddir ki, ilden işidüb bildi anı.
Müstedil naklen û ‘aklen bilüben oldı türâz[302]

6. Bildi Allah’ı muhakkak bî-gümân ‘ayne’l-yakîn
Cümlesinden anı a’lâ eyledi ol bî-niyâz.

7. Kim ki bu sırra olursa âşinâ Hakk’ı bilür.
Hakkı bilmek diler isen bunı levh-i dilde yaz.

---

[293] Dem-â-dem: Her vakit, sıkı sık
[294] Temevvüc: Dagalanma
[295] Dem-be-dem: Zaman zaman
[296] Sirâyet: Bulaşma, geçme, yayılma
[297] Râz: Sır, gizli
[298] Be-gâyet: Aşırı, pek çok, sınırsız
[299] Rikâz: Define
[300] Kenz: Hazine
[301] İn’iyâz: Sığınma
[302] Türâz: Güzel, gökçek

18. Her vakit çekiciliğin gönlümde dalgalansın dursun.
Zaman zaman aşk ateşi gönlüme geçsin.

19. Gönül atmosferinde yardımınla ilmin güneşi doğsun.
Aydınlığı her yerde lütuflar indirsin.

20. Ey rahmet sahibi Allah, bu Kuddûsî kulundan daha alçak yoktur.
Rahmet denizinden ona bir damla yeterlidir.

27. Ma'rifet bilgisinin doğuşu

1. Ey sûfî dinle beni! Sana güzel bir sır vereyim.
Çünkü çok gereklidir, gönüldeki defineyi bulman.

2. Allah ''Ben gizli bir hazineydim'' diye buyurdu.
''İnsanları yarattım ki Beni engelsiz bilsinler.''

3. O'nu bilenler, tanımak ve bilmek konusunda üç gruptur.
Birincisi çok iyi bilir, ikincisi orta, üçüncüsü az bilir.

4. Biri taklit ile bildi, diğeri delil ile,
Biri de tahkik ile bilip, Hakk'a sığındı.

5. Taklit eden, başkasından işiterek bildi O'nu.
Delille hareket eden ise, nakle ve akla dayanarak güzel bildi O'nu.

6. Muhakkak ki, Allah'ı şüphesiz ve kat'î olarak bildi.
Onu duasız, istenmeden herkesten yüce kıldık.

7. Kim ilâhî sırra vakıf olursa Hakk'ı gereği gibi bilir.
Hakk'ı bilmek istersen bu sırrı gönül levhasına yaz.

8. Ma'rifet virildi insana hemin gayride yok.
Anın içün oldı insân cümle mahlûkdan firâz[303]

9. Ma'rifet didikleri bir feyz-i Rabbânî-durur.
'ilm-i zâhir ile ancak kişi anı bulamaz.

10. 'İlm-i bâtın[304] zâkirin kalbinde tîz hâsıl olur.
Zühd û takvâ itmek ile kimse 'ârif olamaz.

11. Okusan bin cild kitâbı, eylesen bin yıl 'amel.
Ma'rifetden zerre tammaz kalbine, gel itme nâz.

12. Hem bu denlü olsa ömrin eylesen hac her sene.
Her gice kılsan kamu şart-ıla bin rek'at namâz.

13. Sâ'im[305] olsan her gün aslâ yimesem hem içmesen.
Cân kulağı ders-i 'irfân noktasını tuyamaz.

14. Cümle halk ola muhibbin, itseler i'zâz[306] seni
Anı 'izzet sanma çün Hakk ile olur i'tizâz[307]

15. Dir isen kim nice tahsil olunur bu ma'rifet.
Cân û dilden dinle diyem sana eyle iktiyaz[308]

16. Ma'rifet gönülde toğar cezbe ile gün gibi.
Cezbe[309] de zikr-ile tolub kelbe ider ihtirâz[310]

17. Zikrin envâ'ı dahi çokdur kamunın efdali.
Nefy-ile isbât buyurdı, sâkın-i arz-ı Hicâz.

18. Bu yola şeyhsiz sülük itmekde var havf u hatar
Bir icâzet sâhibi şeyhden izin al kıl cihâz.

19. Bulamazsan şeyhi sana benden olsun izn-i tâm.
Eyle imdi zikr-i Hudâ itme aslâ ihtirâz.

---

303 Firâz: Yüksek, yukarı
304 Bâtın: İç yüz, iç âlem, sır veya hikmet âlemi,
305 Sâ'im: Oruçlu
306 İ'zâz: Azîz kılma
307 İ'tizâz: Kendini azîz tutma
308 İktiyaz: Kıyaslama
309 Cezbe: Allah'ın kulunu kendi alanına çekmesi
310 İhtirâz: Sakınma

8. Başka hiçbir varlıkta bulunmayan ma’rifet insana verildi.
Onun için insan bütün varlıklardan yüksek oldu.

9. Ma’rifet denilen şeyi bir Rabbanî ilimdir.
Ancak kişi bu ilmi zâhir bilgiyle anlayamaz.

10. Batın/kalp merkezli ilim Allah’ı sürekli ananda çabuk oluşur.
Bu ilme ulaşmak zühd ve takvaya bağlı değildir.

11. Bin cilt kitap okuyup, bin yıl amel etsen bile,
Boşuna kendini kandırma, ma’rifet ilminden zerre tadamazsın

12. Bin yıl ömrün olsa da ve her yıl hac etsen de,
Her gece tam olarak bin rekat namaz kılsan da,

13. Her gün oruçlu olup, asla yiyip içmesen de,
Can kulağıyla ma’rifet derslerinin noktasını duyamazsın.

14. Bütün insanlar seni sevip, yüceltseler bile,
Bunu bir şeref bilme, çünkü yücelik ancak Allah ile kazanılır.

15. Eğer dersen bu ma’rifet ilmi nasıl öğrenilir.
O zaman tam kalbinle dinle ve bunu iktibas et.

16. Cezbede ile gün gibi aydınlatan ma’rifet ilmi gönülden doğar.
Cezbe ise sürekli Allah ile yaşayarak kalbi doldurur ve sakındırır.

17. Zikrin bir çok çeşidi vardır, zira zikir en faydalısı,
Hicaz bölgesinin sakinleri, “tevhîd” dediler.

18. Korku ve tehlike de olsa bu yolda şeyhsiz yürümekte var.
İcâzet sahibi şeyhden izin alıp yola koyulmak en iyisidir.

19. Eğer bir şeyh bulamazsan, bu izini ben verdim.
Hiç sakınmadan Allah’ı zikr etmeye başla.

20. Bu icâzet ‘âmmedir virdim izin isteyene.
Tâ kıyâmet günine dek zâkirine var cevâz.

21. Yazana, okuyana, dinleyene verdim izin.
Bu hakikat emridir, zann itmeniz emr-i mecâz.

22. Didi Peygamber ki taşa hüsn-i zann iden dahi
Nef’ini bulur o taşın menzili olur nişâz

23. Her kim eyler bu icâzet-nâmeye hoş husn-i zann.
Anı Allah ehl-i ‘irfândan ider mahrum komaz.

24. Girmek istersen erenler zümresine ey’azîz
Turma dâ’im eyle tevhîd gice-gündüz kış û yaz.

25. Dört neferden ‘uzlet eylersen bulursun tîz murâd.
Ehl-i dünya, ehl-i gaflet, ehl-i bid’at[311], hile-bâz.

26. Kesme dilden her nefes her dem beher hâl zikri sen.
Zâkirin kalbiine şeytân mâsivâyı koymaz.

27. Bulamadım bir şeyh deyüb, terk itme zikrullahı çün,
Sana Kuddûsî icâzet virdi, oldun sen mücâz[312]

---

[311] Bid’at: İcad etmek, sonradan türeyen şey,
[312] Mücâz: Caiz olan, icazetli

20. Bu genel bir izindir, isteyene bu izni veriyorum.
Kıyâmet gününe kadar bu izin verilmiştir.

21. Yazan, Okuyan ve dinleyene izin verdim.
Bu gerçek bir emirdir, kimse mecâz zannetmesin.

22. Hz. Peygamber buyurdu ki; ‘‘Taşa iyi muâmele eden kişi,
Bu davranışın faydasını görür, öyle ki, taş yolunun işâreti olur.’’

23. Her kim bu verdiğim icâzetnâmeyi güzellikle karşılarsa,
Allah onu irfân ehlinden sayar ve mahrum bırakmaz.

24. Ey yüce kişi, erenler grubuna girmek istiyorsan,
Gece-gündüz, kış ve yaz durmadan sürekli Allah’ı birle.

25. Dört sınıf insandan uzak durursan erken isteğine kavuşursun.
Maddeci, Allah’tan uzaklaşan, Allah adına din uyduran ve hilekâr kişi,

26. Her nefeste, her ân her halükârda Allah’ı kalbinde an,
Şeytan, zikredenin kalbine, Allah dışındaki şeyleri koyamaz.

27. Bir şeyh bulamadım diye, asla terk etme, Allah’ı anmayı.
Bu konuda Kuddûsî izin verdi ve artık izinlisin sen.

28. UZLET/ALLAH İÇİN YALNIZ KALMAK

1. ‘Uzletde vahdet, vahdet de vuslat olmamak olmaz.
Heltat[313] da şöhret, şöhret de âfet olmamak olmaz.

2. Eşrârı çokdur nâsdan firârın eyle istihfâ[314]
Ülfet de kesret, kesret de zahmet olmamak olmaz.

3. Çün nev’-i insân mecbûl[315] birbirine ezaya
Sohbet de külfet, külfet de kürbet olmamak olmaz.

4. Zâkir huzûrı tenhâda bulur zikr û fikrinde
Halvet[316] de rikkat, rikkat de safvet[317] olmamak olmaz.

5. Gâfiller ile olma mecâlis gâfil olursun.
Celset de gaybet, gaybet de nekbet olmamak olmaz.

6. İhvân-ı ‘asrın binde birinde yoktur sadâkat.
Vahşet de hikmet, hikmet de rahmet olmamak olmaz.

7. Nefsini lâkin yeğ bilme ilden itme istikbâr
‘İzzetle zillet, zillet de hasret olmamak lazım.

8. Şâh û gedaya eyle tevâzu yirme dervişi.
Hürmet de re’fet, re’fet de devlet olmamak olmaz.

9. ‘Uzletin şartı nefsini alçak ili hoş bilmek.
Savlet de haybet,[318] haybet de dehşet olmamak olmaz.

10. Aktâb[319] û ebdâl çeşm-i ‘avâmdan gizlü gezerler.
Gurbet de ‘ismet, ‘ismet de kurbet olmamak olmaz.

11. Mü’minin dünya sicnidir[320] zinhar rahat bulamaz.
Zülmet de kasvet, kasvet de ‘illet olmamak olmaz.

---

313 Heltat: Topluluk, cemaat.
314 İstihfâ: Saklanma, gizlenme
315 Mecbûl: Yaratılmış
316 Halvet:
317 Safvet: Saflık temizlik, arılık
318 Haybet: Mahrûm olmak, mahrumiyet
319 Aktâb: Efendiler, sahipler, tarîkat kurucuları
320 Sicn**:** Ceza evi hapishane

28. Uzlet/Allah için yalnız kalmak

1. Yalnızlıkta Allah'ı birlemek, O'nu birlemede vuslat olmazsa olmaz.
Toplulukta şöhrete düşkün, şöhrette de bela/musibet olmazsa olur mu?

2. İnsanlardan uzletin birçok sırrı vardır, O'nun dışındakilerden kaçın.
Yakınlaşmada çokluk, kesrette zahmet olmadan birliğe ulaşılmaz.

3. Zira insan türü birbirine eziyet etmekle yaratılmış.
Sohbette bir yükümlülük, yükümlülükte de gam olmazsa olmaz.

4. Allah'ı anan huzuru zikrinde, fikrinde ve O'nunla olmakta bulur.
Allah ile olmaktan rahmet oluşur, bu rahmette arınma olmazsa olmaz.

5. Gafillerle aynı yerde bulunma, sende Allah'tan uzak kalırsın.
Oturmada gıybet, dedikodudan da felaket beklenir.

6. Asrın dervişinin binde birinde sadakat yoktur.
Her vahşette bir hikmet, her hikmette de bir rahmet olması gerekir.

7. Kendini başkasından daha iyi bilerek büyüklük taşlanma.
Her yücelikte bir hakirlik, hakirlikte de hasret olmazsa olur mu?

8. Yöneticiye de, sıradan insana da, tevazu göster, dervişi de yerme.
Hürmette merhamet, merhamette de devlet olmazsa olur mu?

9. Uzletin şartı kişinin nefsini alçak, başkasını ise hoş görmek,
Hücumda mahrumiyet, mahrumiyette dehşet olmazsa olur mu?

10. Efendiler ve dervişler, insanların gözüne görünmeden gezerler.
Sıladan günâhsız/masum, masumiyette yakınlık olmazsa olur mu?

11. Mümin için dünya hapishanedir, hiçbir zaman rahata kavuşmaz.
Zulümde sıkıntı, sıkıntıda da dert olmazsa olur mu?

12. İtme icâbet da’vet-i halk-ı âhir zamâna,
Da’vet de vefret[321], vefret de nefret olmamak olmaz.

13. Eyle kanâ’at kût-ı mevcuda Rezzâk’a şükr it.
Hiffet[322] de ‘iffet, ‘iffet de râhat olmamak olmaz.

14. Zînet-i nâsa bakuban, itme sen dahi tuğyan.
Zînet de satvet[323], satvet de şıkvet[324] olmamak olmaz.

15. Nâsa görünme hem görme nâsı bulgıl selâmet,
Rü’yet[325] de gaflet, gaflet de hıclet[326] olmamak olmaz.

16. İtsen nasîhat düşmân oluban mevtin dilerler.
Himmet[327] de hiddet, hiddet de ‘usret[328] olmamak olmaz.

17. Sana kim itsün nushı bu kaht-ı merdân[329] güninde.
Nedret[330] de fakat, fakat da ‘âhet olmamak olmaz.

18. Emvâl û evlâd fitnedir bize vâcib sakınmak.
Nedhet de selvet, selvet de firkat olmamak olmaz.

19. Kârûn, çok mâl yire batırdı batmakda hâlâ
Ruhsatda vüs’at[331], vüs’at da nikmet[332] olmamak olmak.

20. Hak sevdiğine çok virmez imiş mâl û evlâdı.
Kuvvet de ehvet, şehvet de levmet[333] olmamak olmaz.

---

321 Vefret: Bolluk, çokluk.
322 Hiffet: Hafiflik, hoppalık.
323 Satvet: Ezici kuvvet, zorluluk, bir şeyi hışımla almak, kavramak
324 Şıkvet: Bedbahtlık
325 Rü’yet: Görmek, bakmak, göz veya kalp gözüyle görmek.
326 Hıclet: Utanmak
327 Himmet: Çalışmak, çabalamak
328 ‘Usret: Zorluk, güçlük.
329 Kaht-ı merdân: Adam yokluğu.
330 Nedret: Azlık, seyreklik
331 Vüs’at: Genişlik, bolluk, fırsat
332 Nikmet: Şiddetle ceza vermek.
333 Levmet: Çekiştirmek

12. Son zamanın insanlarının davetine icabet etme,
    Davette bolluk, bollukta ise nefret olmazsa olur mu?

13. Elinde bulunan madde için Rezzâk olan Allah'a şükret.
    Hafiflikte temizlik gerek, temizlikte rahat olmazsa olur mu?

14. İnsanların süslerine bakıpta isyan etme.
    Süse kapılıp almak, kapılıp almakta bedbahlık olmazsa olur mu?

15. İnsanlara görünme, görünme ki, kurtuluş bulasın.
    Görmede gaflet, gaflette de utanmak olmazsa olur mu?

16. İnsanlara nasihat ettiğinde, düşman kesilip ölümünü isterler.
    Çabalamakta hiddet, hiddette güçlük olmazsa olur mu?

17. Adam kıtlığı yaşanan bu günlerde kim sana nasihat etsin?
    Azlıktaf akat, fakat da âh etmek olmazsa olur mu?

18. Mal ve çocuklar imtihandır, bize düşen bu imtihanı yerine getirmek,
    Çoklukta rahatlık, rahatlıkta ayrılık olmazsa olur mu?

19. Karûn ve onun gibileri, çok servete sahip olmak batırdı.
    İzinde genişlik, genişlikte şiddetli ceza olmazsa olur mu?

20. Hakk sevdiğine mal ve evladı çok vermez.
    Kuvvetli olmakta şehvet, arzuda da paylamak olmazsa olmaz.

21. Sultâna kulluk bendeye[334] farzdur, olma keselân[335]
Hizmet de lezzet, lezzet de ferhât[336] olmamak olmaz.

22. Uyma hevâ-yı nefse ey zâhid iç hamr-ı ‘ışkı
Sabvet[337] de reybet[338], reybet de haybet[339] olmamak olmaz.

23. Kuddûsî’ya it Yezdân’a ikbal[340] geç mâsivâdan
Vechet[341] de rehbet, rehbet de rif’at olmamak olmaz.

29. ALLAH İNSANININ AHLÂKI, HÂLI

1. Bugün ‘ışk-ıla kim nâlân olunmaz.
Yarın vuslat bulub handân[342] olunmaz.

2. Temellük[343] eyleyüb yalvar Hudâya.
Onun bâbında hiç hırman[344] olunmaz.

3. Tefekkür eyle masnû’ında[345] Hakk’ın,
Ne var ‘âlemde ki bürhân[346] olunmaz.

4. Hudâdan gâfil olma tarfetü’l-ayn[347]
Huzûrsız bendelik[348] bir ân olunmaz.

5. Şerî’atsız tarikat işi bitmez.
Hakikat sırrı hem tıbyân[349] olunmaz.

---

[334] Bende: Kul, köle
[335] Keselân: Gevşeklik, tembellik
[336] Ferhât: Rahatlık, sevinç
[337] Sabvet: Çocukluk
[338] Reybet: Şüphe
[339] Haybet: Mahremiyyet, isteğine kavuşmamak.
[340] İkbal: Yönelmek, istemek
[341] Vechet: Bakma, yönelme
[342] Handân: Gülen, sevinen.
[343] Temellük: Yağalık, dalkavukluk.
[344] Hırman: mahrumiyet, nasipsizlik
[345] Masnû: Sanat
[346] Bürhân: Delil kanıt.
[347] Tarfetü’l-ayn: ân, göz kapağının açılıp kapanması süresi.
[348] Bendelik: Bağlanmış olan, hzmetçi, köle
[349] Tibyân: Açık anlatmak, bildirmek

21. Sultana itaatle bağlı olmak farzdır, bu konuda gevşeklik gösterme.
Hizmet etmekte lezzet, lezette ise rahatlık, sevinç vardır.

22. Arzularının doğrultusunda hareket etme, iç aşk şarabını.
Çoklukta yılmak, yılmakta mahrumiyet olmazsa olur mu?

23. Kuddûsî! Allah dışında her şeyden yüz çevirerek Allah'a yönel.
Yönelmede çekingenlik, çekingenlikte yücelik olmazsa olur mu?

29. Allah insanının ahlâkı, hâlı

1. Bugün Yaratıcının aşkıyla kim inlemez ki,
Yarın bu aşkla O'na kavuşup gülmez?

2. Yağcılık yaparak yalvar Allah'a
O'nun kapısında reddedilme, geri çevrilmek yoktur.

3. Allah'ın ortaya koyduğu her sanatında derûnî düşün.
Evrende mevcut olan her şey O'na kanıt değil mi?

4. Bir an bile Allah'tan ayrı kalma.
Huzursuz şekilde O'na bağlanmak bir an bile mümkün olur mu?

5. Allah'ın dinine uygun olmayan tarikatla iman edilmez.
Hakikatin sırları açıklanabilir mi?

6. Hilâfın işle ‘âdât-ı avâmın.
Hevâya uyma kim iz’an[350] olunmaz.

7. Tama’dan[351] ictinâb[352] idüb ganî ol.
Kanâ’at kenz i hîç tâlân olunmaz.

8. İlin ‘ayıbını görme kendine bak.
Suçunı bilene hizlân olunmaz.

9. Sana kemlik[353] idene eyle ihsan,
‘Afiv[354] olmasa ‘âli-şân[355] olunmaz.

10. Ne dilerse disünler kıl tahammül.
Sabırsızlıkla dervîşân olunmaz.

11. Dem-â-dem toklığı ‘âdet edinme.
Karın aç olıcak tağyân olunmaz.

12. Zemâne halkına keşf etme râzi,
Ki a’daya silâh ihsan olunmaz.

13. Yüzine her gülen zann eyleme dost.
Nifâk ehli ile yârân olunmaz.

14. İder bir ‘ayıbını gördikde ifşâ,
Karîn-i[356] su’a[357] itmînân[358] olunmaz.

15. Bu halkdan ‘uzlet it Hakk’ı bulasın.
Ki hultat ile yol âsân olunmaz.

16. ‘Alaik[359] fitnesinden kurtulana.
Kıyâmetde hisâb mîzân olunmaz.

---

350 İz’an: Anlayış, kavrayış, ferâset
351 Tama’: Hırs, doyumsunluk, aç gözlülük.
352 İctinâb: Kaçınmak
353 Kem: Kötülük.
354 ‘Afiv: Bağışlayan
355 ‘Âli-şân:
356 Karî: Yakın akraba
357 Su’: Kötülük.
358 İtmînân: İnanmak, kararlılık.
359 ‘Alaik: İlişki, ilgi, engel

6. İnsanların adetlerinin aksine hareket et.
   Arzu ve istekleriyle hareket edende basiret olur mu?

7. Açgözlülükten kaçınarak varlıklı ol.
   Kanaat hazinesi hiç yağmalanır mı?

8. Başkasının ayıbını görme, kendine bak.
   Suçunu bilen Allah'tan mahrum kalmaz mı?

9. Sana kötülük edene iyilikte bulun.
   Bağışlayıcı olmadan yücelik şanı kazanılır mı?

10. Ne derlerse desinler, katlanmasını bil.
    Sabırsızlıkla derviş olup erenler safına girilir mi?

11. Her vakit tok olmayı adet haline getirme.
    Karnı aç olandan isyan olur mu?

12. Günün insanlarına keşfinden inandıramazsın.
    Ki düşmana silah ile iyilikte bulunulur mu?

13. Yüzüne her güleni dost zannetme.
    Ayrılıkçı insanlarla dost olunur mu?

14. Bir ayıbını gördüğünde hemen yayar.
    Kardeşin kötülük etmesine inanılır mı?

15. Bu insanlardan yalnızlığı tercih et ki, Allah'ı bulasın.
    Ki onlara karışmakla O'na giden yol kolaylaşır mı?

16. Allah'tan başka bütün ilgilerin imtihanından geçmiş kişiye,
    Hesap gününde terazi, hesap sorulur mu?

17. Mücâhid ol mücâhid, mücâhid.
Cehdsiz nâil-i ferzân[360] olunmaz.

18. Revâ mı subha dek yatub uyuman,
Dünû gün hâb[361] ile merdân olunmaz.

19. Taleb kıl sen de Kuddûsî bu ‘ışkı,
Ki ansız sâhib-i ‘irfân olunmaz.

30. AŞK VE İLİM İLE İNSAN OLMAK

1. Marîz[362] olmayana derman olunmaz.
Taleb kılmayana ihsan olunmaz.

2. Meşakkat çekmeyen bulmaz terakkî.
Belâsız vuslât-ı cânân olunmaz.

3. Ne hoş yerdir bu ‘ışkın hân-kâhı
Ki andan özgede mihmân olunmaz.

4. Muhabbet şâhına kul olmayınca.
Dü-kevnin mülkine sultân olunmaz.

5. Şarâb-ı ‘ışkı gel nûş eyle sûfî.
Anı içmeyicek sekrân olunmaz.

6. Hudâyı ‘ışk-ila bildi bilenler,
Ki ansız sâhib-i ‘irfân olunmaz.

7. Sivâdan[363] ‘âşıkı tecrîd ider ‘ışk.
Bu ‘ışk olmayıcak ‘uryân olunmaz.

8. Sakın ‘uşşâkı ta’yir[364] itme sûfî,
Onların sırları tıbyân olunmaz.

---

[360] Ferzân: İlim ve hikmet
[361] Hâb: Uyku, rüyâ
[362] Marîz: Hasta, şifa arayan
[363] Sivâ: Allah’tan başka her şey
[364] Ta’yir: Suçunu yüzüne vurma, utandırma

17. Mücadele et, mücadele et, mücadele,
Çaba sarf etmeden ilim ve hikmet sahibi olunmaz.

18. Uygun düşer mi sabaha kadar yatıp uyumak,
Sürekli uyumakla insan olunur mu?

19. Ey Kuddûsî! Sende bu aşkı iste.
Aşksız hiç irfan sahibi olunur mu?

30. Aşk ve ilim ile insan olmak

1. Hasta olmayana ilaç verilir mi?
İstemeyene bağışta, iyilikte bulunulur mu?

2. Zorluklarla karşılaşmayan, ilerlemede bulunamaz.
İmtihanları geçmeden Allah'a kavuşmak olur mu?

3. Ne güzel bir yerdir, ilâhî aşkın misafirhanesi.
Orada misafirden başkası bulunur mu?

4. Sevgi şahına kul olmayınca,
İki alemin varlığına hakim olunur mu?

5. Ey sûfi! Gel aşk şarabını iç.
Onu içmeyen sarhoş olur mu?

6. Allah'ı aşk ile bilenler, tam bildi.
Aşk olmadan ilim sahibi olunur mu?

7. Aşk kişiyi Allah'tan başka her şeyden uzaklaştırır.
Bu aşk olmazsa,insan çıplak kalmaz mı?

8. Aşktan anlamayan sûfi (!) sakın âşıkları utandırma.
Âşıkların sırları açıklanır mı?

9. Mücerred zühd û takvâ ile zinhar
Ma'ârif cevherine kân[365] olunmaz.

10. Özini sanma kim insân olubdur.
Kuru davâ ile insan olunmaz.

11. Hemân taklîd ile ol Kird-gâra[366]
Yakîn û sıdk-ıla îmân olunmaz.

12. Bu ‘ilm-i müstedillin[367] ile aslâ
Hakikat üzre Hak îkan[368] olunmaz.

13. Zevâhir ehli kurtulmaz gümândan.
Ledünn[369] ‘ilminde hîç nâdân olunmaz.

14. Riyâ şirk-i hafidir ancılayın.
Bu yolda salike hüsrân olunmaz.

15. Tutulmuş ‘ucb-ıla mürâ'î kalbin.
Tonuk gönülde ‘ışk iskân olunmaz.

16. Enâniyyetle merdûd[370] oldı İblis.
Tevâzu' idene hizlân[371] olunmaz.

17. Halâ'ik[372] içre alçak kendini bil.
Kibirden bed Hakk'a ‘isyân olunmaz.

18. Eğer oldun ise nâ'il bu ‘ışka
Sınâya bakmağâ imkân olunmaz.

19. Bu ‘ışk bir tâc-ı devletdir ki başa.
Anı giymeyicek sultân olunmaz.

20. Hemân dûr olma Kuddûsî bu ‘ışkdan.
Ki ‘ışksız vâsl-ı Yezdân olunmaz.

---

[365] Kân: Kaynak, menba
[366] Kird-gâr: Yaratıcı, Tanrı
[367] Müstedill: Kanıt ve delille ispatlanmış.
[368] İkân: Bilmek sağlam biliş
[369] Ledünn: İlâhî hîkmete ve sırlara dair ilim, Allah indi.
[370] Merdûd:Reddolunmuş
[371] Hizlân: Yalnız kalıp zelil olmak.
[372] Halâ'ik: Yaratılmış, mahlûkat.

9. Yalnızca zühd ve takva ile asla,
Ma'rifet ilminin cevherine, kaynağına ulaşılır mı?

10. Öz benliğinin insan olduğunu sanma,
Zira kuru iddia ile insan olunur mu?

11. Hemen taklit ile Allah'a bağlanan,
Kesin delil ve doğrulukla iman olmazsa olur mu?

12. Bu delil ve kanıta dayalı ilimle asla anlaşılmaz.
Hakikat üzerine Hakk bilinmez mi?

13. Dış görünüşe açık bilgiyle amel edenler zandan kurtulmaz.
Allah'ın sırlarına vakıf olanlar hiç cahil olur mu?

14. Riya, gizli şirktir ancak.
Bu yolda sâlik hüsranla karşılaşmaz mı?

15. İkiyüzlü kalbin kibirlenmiş,
Doruk gönülde hiç aşk yerleşir mi?

16. Şeytan, büyüklük göstererek Hak yoldan ayrıldı.
Alçak gönüllülük gösteren zelil olur mu?

17. Yaratılmışlar içinde kendini en alt seviyede bil.
Allah'a kibirden daha kötü isyan olur mu?

18. Eğer ilâhî aşka kavuşursan,
Allah'tan gayrısıyla meşgul olmaya imkan olur mu?

19. Bu aşk öyle bir sermayedir ki, başa taçtır.
Bu tacı giymeyen sultan olu mu?

20. Kuddûsî! Uzak durma bu aşktan, yapış ona.
Zira aşksız Allah'a kavuşmak olur mu?

31. EN GÜZELE ÂŞIK OLMAK

1. Ne mümkin yârden ayrılmak bu behcet[373] anda oldukça.
   Bu zîbâlık bu hûblık bu letâfet anda oldukça.

2. Beşâret[374] kıldı vaslıyla bana çün ol şehen-şâhım.
   Ümîdi kesmezem hergîz[375] beşâret anda oldukça.

3. ‘Azîz olmak karîb[376] olan ‘azîze ‘âdet olmuşdur.
   Tekarrüb isterem mâdem ki ‘izzet anda oldukça.

4. Ferâgat idemem iki cihânda ben bu sevdâdan.
   Yanaram ‘ışk adına bu zarâfet anda oldukça.

5. Deli gönlümde bir hâlet var ammâ nidiğin bilmem.
   Nasîhat eylemez te’sîr o hâlet anda oldukça.

6. Kalur zann itme ey zâhid beni ‘ışk-ı mecâzîde
   Dime geçmez hakikiye fazîhet[377] anda oldukça.

7. O yâr-i bî-nazîre ‘âşık oldı çünki Kuddûsî.
   İder mi iftirâk şevk u mahabbet anda oldukça.

32. İLAHİ AŞK İLE BÜTÜNLEŞMEK

1. Kurbân ideyin cânımı cânânı bulınca.
   Yanub tüteyin ‘ışkı ile tâ kül olınca.

2. Yağmaladı dil kişverini[378]’asker-i ‘ışkı
   Hâşâ ki ferâgat ideyin andan ölince.

3. Tâkat mı kalur ‘âşık-ı bî-çârede vâ’iz[379]
   Meclis kurılub ney çalınub mey sunulınca

---

373 Behcet: Sevinç, güzellik, şirinlik güler yüzlülük
374 Beşâret: Müjde, hayırlı iş.
375 Hergiz: Asla, kat’iyyen, hiçbir zaman.
376 Karîb: Çok yakın akraba.
377 Fazîhet: Alçaklık, edepsizlik
378 Kişver: Memleket, Ülke.
379 Vâ’iz: Dini nasihat ve tavsiye eden kişi.

31. En güzele âşık olmak

1. Bu güzellik O'nda oldukça yardan ayrılmak mümkün mü?
   Bu güzellik, bu aşk ve zariflik O'nda oldukça.

2. Müjde verdi bana, O şâhların şâhı Allah'ım.
   Kesinlikle ümidimi kesmem, bu müjde O'nda oldukça.

3. Yücelik, yakın olan Yüce'nin âdetidir.
   O'nda izzet oldukça O'na yakın olmayı istiyorum.

4. İki dünyadan da ben bu sevdadan vazgeçemem.
   Bu güzellik O'nda oldukça, aşkının ateşiyle yanarım.

5. Deli gönlümde öyle bir hal var ki, fakat ne olduğunu bilmiyorum.
   Gönlümde bu hâl varken, hiçbir nasihat onu etkilemez.

6. Ey zâhid kişi! Ben de mecâzî aşkın kalacağını sanma.
   Alçaklık oldukça hakîki aşka geçer deme.

7. Çünkü Kuddûsî eşsiz, benzersiz olan Dost'a aşık oldu
   Bu şevk ve sevgi onda oldukça hiç ayrılır mı O'ndan

32. İlahi aşk ile bütünleşmek

1. Vereyim canımı cânân olan Allah'ı bulunca.
   Aşkıyla yanıp tutuşayım tâ kül olunca,

2. Aşkın güçleri yağmaladı gönül ülkemi.
   Hâşâ! Ölünce O'ndan vaz mı geçeyim?

3. Ey nasihatçi! Çaresiz âşıktan güç mü kalır.
   Meclis kurulup, ney çalınıp şarap sunulunca

4. Yâ nice figân eylemesün ‘âşık-ı şeydâ
Va’d itmiş idi çünki ana vaslını gonca.

5. Mâ’şûkına elbette iner ‘aşık eğer kim.
Ağyârını terk eyleyüben gitse yolınca.

6. Kemâle iremez sâlik di rîgâ[380]
Bu ‘ışkın adına haşlanmayınca,

7. Maksûdını lâ-büdd kişi hîç bulmamak olmaz.
‘Işk derdi ille benzi hazân gibi solunca.

8. Kuddûsî-yi bî-çare nice sabr idebülsün.
Bin şîve ile yüzüne mahbûbı gülünce.

33. SÛFÎ YOLUNUN TEMEL İŞÂRETLERİ

1. Selâmet yok bu yolda ‘ışka yoldaş olmayınca.
Gönül içinde ‘ışk derya misâli tolmayınca.

2. Silahı ‘ışk olan korkmaz ‘adûdan râh-ı Hakk’da
İrilmez menzile hem ‘ışk kılavuz olmayınca.

3. İbâdet zühd û takvâ hoş güzel velâkin,
Kabûl itmez Hudâ anlarda ihlâs bulmayınca.

4. Bilinmez ‘ilm-i zâhir ile çün ‘ayne’l-yakîn hakk.
Ki evvel nefsini ‘ârif oluban bilmeyince

5. Serâya pâdişâh girmez süpürüb silmeyince.
Dahi kalbe Hudâ girmez supürüb silmeyince.

6. Gönül pası silinmez ‘ilm-ile Kuddûsî’ye bil.
Çalışub zikre ‘ışkın lüccesine[381] talmayınca.

---

[380] Di rîgâ: Yazık, eyvah
[381] Lücce: Engin deniz

4. Divâne âşık, aşkından dolayı nice inlemelerde bulunur.
   Çünkü Yaratıcı kendisine kavuşmayı vadetti.

5. Kim âşık olursa mutlaka Ma'şûk'una kavuşur.
   Eğer Allah'tan başka her şeyi terk edip, sülûkunu böyle sürdürürse.

6. Kemâle ermez sâlik eyvahlarla ancak,
   Bu aşkın ateşiyle haşlanınca erer.

7. Kişiye düşen amacını gerçekleştirmek değil mi?
   Aşk derdiyle benzi sonbahar gibi solunca.

8. Çaresiz kalan Kuddûsî nasıl sabredebilsin?
   Binlerce cilveyle sevdiği yüzüne gülünce.

33. Sûfî yolunun temel işâretleri

1. Sûfilik yolunda aşk olmayınca, bu yolda kurtuluş olmaz.
   Gönülde aşk deniz gibi dolmayınca.

2. Silahı aşk olan, Allah yolunda düşmandan korkmaz.
   Aşk kılavuzluk yapmayınca hedefe varılmaz.

3. İbadet, zühd ve takva çok hoş, güzel şeyler ama,
   Bunlarda ihlas, samimiyet olmayınca Allah kabul etmez.

4. Zâhir ilimle, Allah eserlerini görmek ve gözlemlemek ile bilinmez.
   Öncelikle nefsini bileceksin, o da ârif olunmadan bilinmez.

5. Padişah saray silinip süpürülünceye kadar girmez.
   Onun için kalp tüm ağyardan temizleninceye kadar Allah girmez.

6. Bil ki, gönül pası ilim ile silinmez Kuddûsî,
   Aşk denizine dalıncaya kadar, Allah'ı sürekli anmaya çalış.

34. Allah, dünya ve ahiret insanı

1. İki cennet var birinde dürlü ni'metle safa.
   Yok birinde nesne hergiz,'ışk-ı Hakdan mâ'adâ[382]

2. Âhiret ehline dünyâ çün harâm dimiş Resul.
   Ehl-i dünyaya haramdur âhiret dinle şehâ

3. Ehl-i Mevlâya haram dünya ile âhret kamu
   'Âşıkın kalbine girmez bil ki aslâ mâ-siva

4. Nice sâlihlerde çokdur mâl-i dünyâ dir isen.
   'Abdinin bilür ki kalbinde ne muzmerdür[383] Huda

5. Sen kıyâs itme sakın anları kendi nefsine.
   Hırs-ıla cem' itme dünya cifesin ey bî-hayâ

6. Üç gürûhdan kankısı a'lâ idügin fehm idüb.
   Ol gürûhdan olmak iste Tenriden Kuddûsî'ye

35. Allah'ı bilme bilgisi, ma'rifet

1. 'Âşıka gelmez kanâ'at 'ışkı deryâ olsa da.
   Hem usanmaz mübtelâsı halka rüsvâ olsa da

2. İdemez idrâk anın esrârını 'akl-ı beşer.
   Zâhidin kalbine sığmaz zerre âsâ olsa da.

3. Nûr-ı şemsi kör ne bilsün ider inkâr dâ'imâ
   Gözi açık olana zâhir hüveydâ[384] olsa da.

4. Şol ki açıkdır basiret gözi 'arşı seyri der.
   Her ne denlü cümle göklerden mu'allâ[385] olsada.

5. Keşf-i eşyâ eyleyen kalb gözidir 'ayne'l-yakîn.
   Baş göziyle Hakk bilinmez bellü peydâ olsa da,

---

[382] Mâ'ada: Gayri, den başka
[383] Muzmer: Saklı, gizli
[384] Hüveydâ: Aşikâr, apaçık, belli
[385] Mu'allâ: Yüksek, yüce, ulu

34. Allah, dünya ve ahiret insanı

1. İki cennet var; birinde, çeşit çeşit nimetler ve eğlence,
Diğerinde ise, Hakk'ın aşkından başka asla bir şey yok.

2. Resûlullah, ahiret ehline dünya haram demiş.
Dünya ehline de ahiret haramdır.

3. Allah ehline, dünya ve ahiretin hepsi haramdır.
Aşık olanın kalbine bil ki, asla Allah'tan gayrısı girmez.

4. Bazı salih kullarda dünya malı çoktur diyorsan,
Allah kulunun kalbinde neyin saklı olduğunu bilendir.

5. Sen onları kendi nefsinle kıyas etme.
Ey hayasız hırsla dünya leşini toplama.

6. Yukarıda saydığımız üç gruptan hangisi yücedir bunu iyi anla.
Kuddûsî, Allah'tan o gruptan olmayı dile

35. Allah'ı bilme bilgisi, ma'rifet

1. Aşkları derya kadar olsa da, aşık bu aşkla yetinmez.
Aşka mübtela olan insanlara rezilde olsa.

2. İnsan akıl ile bu aşkın sırrın anlayamaz.
Zâhid insanın kalbine bir damla da olsa sığmaz.

3. Güneşin aydınlığını kör ne bilsin, devamlı onu inkar eder.
Gözü açık olan zahire her şey apaçık olsa da ne anlar?

4. Basiret gözü açık olan kimse yaratılan yücelikleri gözlemler.
Her ne kadar Yaratıcı bütün göklerden yüce olsa da.

5. Eşyâyı ayne'l-yakîn/müşahede eden, kalp gözüdür.
Her ne kadar normal gözle Hakk açık olarak bilinmese de,

6. Açılur zikr-ile kalb gözi devâm it sen ona.
‘Ârif olmaz kişi nahv û sarfda yaktâ olsa da

7. ‘İlm-i zâhir ehli Allah’ı bilür ‘ilme’l-yakîn[386]
Bilmez ‘ayne’l-yakîn[387] her fenne dânâ olsa da,

8. Ma’rifetden zerre mikdârı olmaz hisse-yâb.
Okusa bin cild kitâb hem ahl-i takvâ olsa da.

9. Kalpde ‘irfân hâsıl olmaz zühd ile Kuddûsî’ye.
Dahli der ‘uşşâka zâhid kendi a’mâ olsa da.

36. Aşk, Daima Allah’a Özlem Duymaktır

1. ‘Âşıkam ey dil-rübâ[388] cân û gönülden sana
Derdime ‘ışkın devâ ruhıma ol hem gıdâ

2. Sevmişem ey yâr seni sürme kapundan beni.
Vaslın ile kıl ganî eyleme senden cüdâ.

3. Zikrini leyl û nehâr eylerem ey Kird-gâr.
Olmışam ‘ışkınla yar bulmışam anda safâ.

4. Nâm û nişân istemem câh-ı cihân istemem.
Mülk-i cinân istemem vechini göster bana.

5. Yetmiş iki çün yaşım kalmadı hergiz dişim.
Zikre devamdur işim çıkdı gönülden sivâ.

6. Vuslatını özlerem ismini vird eylerem.
Gayrini ben neylerem sen var iken ey Hudâ.

7. Aç yoklunı varayım Sen şâhıma ireyin.
Hem yüzini göreyin mest olayın daima.

---

[386] ‘İlme’l-yakîn: Allah’I, nakil ve rivayet yolu ile gelen bilgiyle tanımak. Kitaplardaki bilgilere gore bilgilenmek.
[387] ‘Ayne’l-yakîn: Allah’ı, Allah’ın yarattığı her nesneye, eşyaya tecelli ettiği nûruyla müşahede edip bilmek.
[388] Dil-rübâ: Gönül alan, gönül kapan.

6. Kalp gözü ancak Allah'ı anmakla açılır, sen devam et ona.
   Kişi Arap dilinin sarf ve nahivinde tek âlim de olsa ârif olamaz.

7. Tasavvufun dışındaki ilimler Allah'ı ilme'l-yakîn bilir.
   Onlar, her ilimde bilgi sahibi olsalar bile Allah'ı yakînî bilemezler.

8. Onların Allah'ın ilminden çok çok az da olsa, bir hissesi olmaz.
   Hem bin ciltlik kitap okusalar hem de takva ehli olsalar da.

9. Ey Kuddûsî! Zühd ile kalpte Allah'ın ilmi oluşmaz.
   Zahid, kendisi hakikatleri görmese de, Allah aşıklarına sataşır.

36. Aşk, daima Allah'a özlem duymaktır

1. Gönlümü alan, cân ve gönülden aşığım sana.
   Aşkın derdime deva, rûhuma gıdadır.

2. Ey Yâr! Sevdim Seni, beni kapından kovma.
   Sana kavuşmayla beni memnun et, beni kendinden uzaklaştırma.

3. Ey Allah'ım! Gece gündüz Seni anmaktayım.
   Aşkında dost oldum, onda buldum mutluluğu.

4. Yeryüzünde nâm ve şân istemem.
   Cennet nimetlerini istemem, yüzünü göster bana yeter.

5. Yetmiş iki yaşına vardım, hiç kalmadı dişim.
   İşim, sürekli O'nu zikretmektir, kalmadı gönlümde ondan başkası.

6. Sana kavuşmayı özlüyorum, devamlı ismini anıyorum.
   Ey Allah'ım! Sen olduktan sonra başka bir şey istemem.

7. Ey Rabbim! Aç yolunu, Sen şahıma varayım.
   Yüzünü görüp, daima kendimden geçeyim.

8. Gönlümi cezb it hemin eyle firâkdan emîn.
Ben kuluna ol mu'in[389] kıl Sana hem âşinâ

9. 'Ayıbımı setr eyle hem hiç bana gösterme gam.
Cürmi[390] kesîr bendeyem mağfiret eyle şehâ.

10. Tut elimi düşmişem bî-tes olub şaşmışam.
Oda yanub bişmişem 'ışkını it râh-nüma[391]

37. Nasil Ârİf Olunur

1. 'Aceb var mı garîb olmış benim gibi vatanda,
Katî suçlu gözi yaşlu hakir meczûb cihân da.

2. Mecâzî 'ışk-ıla 'ömr-i 'azîzimi geçirdim.
İçim vîrân dışım ma'mûr adım dervîş lisânda

3. Şerî'âtdan tarîkatdan hakîkatden habersiz.
Kocayım halk beni 'ârif ssanurlar şu zemânda.

4. Ne bilsün Tenrisin ol kim henüz nefsini bilmez.
Nice 'ârif oluram ben ki kaldım şekk û zanda.

5. Olur tevhide meşgul olmag-ıla kişi 'ârif.
Billür kimdir tasarruf eyleyen kevn û mekan da

6. 'Aşâ'irde[392] kabâ'ilde esîr-i şöhret olan.
Cüdâ[393] olur Hudâ'sından murâd sürmez cihânda.

7. Bu dünyâ ehl-i 'ukbâya harâm 'aksi de böyle.
İkisi de harâm Hakk ehlini çün gönli anda.

8. Diler Kuddûsî'yi bî-çâre olmak ehl-i Yezdân,
Hemîn bakmak cemâline ki dâr-ı câvidânda[394]

---

[389] Mu'in: Yardımcı, muâvin.
[390] Cürm: Günah
[391] Râh-nüma:
[392] 'Aşâ'ir: Boylar, aşiretler, oymaklar
[393] Cüdâ: Ayrı, ayrı düşmüş
[394] Câvidân: Ebedî, sonsuz

8. Gönlümü cezb ederek, beni ayrılıktan emin kıl.
Bana yardımcı ol, kendine karşı bilgili yap.

9. Ayıbımı ört, bana hiç keder gösterme.
Ey Sevgili! Günâhı çok bir insanım, bağışla beni.

10. Düştüm tut elimi, kimsesiz olup yolumu şaşırdım.
Ateşe düşüp piştim, aşkını bana kılavuz et.

37. Nasıl ârif olunur

1. Acaba benim gibi vatanından ayır düşmüş biri var mı?
Dünyada, suçlu, gözü yaşlı, hakir ve aşk ile kendinden geçmiş biri var mı?

2. En güzel ömrümü mecâzî aşkla geçirdim.
İç dünyam yıkılmış, dışım sağlam, sözde adım derviş.

3. Şeriâttan, tarîkattan, hakikatten habersiz,
Şu zamanda yaşlandığım için insanlar ârif zannediyor.

4. O daha nefsini bilemiyor, nereden Rabbini bilecek?
Şüphe ve zanda kaldım, nasıl ârif olurum?

5. Kişi Allah'ı tevhidlemekle ârif olur,
Varoluşu ve yaratılışı, kimin gerçekleştirdiğini bilir.

6. Aşiret ve kabileler arasında şöhretin esiri olanlar.
Rabbinden ayrı kalır, dünyada isteğini sürdüremez.

7. Dünya, ahiret ehline haram, dünya ehline ahiret haram.
Hakk ehline ise ikisi de haram, çünkü onun gönlü Rabbiyle.

8. Kuddûsî, çaresiz Hakk ehli olmak ister.
Ebediyette O'nun güzelliğine kavuşmak ister.

38. AŞKIN DAYANILMAZ YOLCULUĞU

1. Bugün bir bahre taldım kim görünmez hîç kenâr anda.
Elimi ka'rına[395] saldım ki bî-had inci var anda.

2. Anun birini sultâna götürdüm isteyüb bahşiş.
'Ata[396] itdi bana ol bî-nihayet bî-şümâr anda.

3. Metâ'ımı alub kıldım 'azîmet bir ırak yola.
Giderken bir nazar kıldım ki var hoş gül'izâr anda.

4. O nâra kendimi atdım didim yanub olayım kül.
Düşüben sahnına bakdım ki var hoş gül'izâr anda.

5. Gözüm gördi nazîrsiz[397] bir gül-i ra'na[398] o gülşen de.
Ana bülbül olub ötdüm nice dem bî-karâr anda.

6. İhâta eyledi etrâfını bî-had diken anın.
Batar dirmek murâd itsem elime has[399] û hâr[400] anda.

7. Bu Kuddûsî olub meczûb[401] unutdı zühd û takvâyı
Melâmiyyûna karışdı ne nâmûs var ne'âr anda.

39. HZ. PEYGAMBER (S.) REHBERLİĞİ

1. Elif, Allah'ın habîbidür Muhammed Mustafâ
Be, beni dûr itmesin rahmetle 'ışkından ol Hudâ,

2. Te, teşerrüf eylerem ism-i şerifin yâd ile.
Se, sevâb olur anı yâd idene bî-had şehâ.

3. Cim, cemâli nûrının bir zerresidür âfitâb
Ha, hayât-ı câvidân bulur olan 'âşık ana

---

[395] Ka'r: Çukur, derinlik.
[396] 'Atâ: Bahşiş, bağışlama
[397] Nazîr: Benzer, eş
[398] Ra'na: Güzel, hoş, lâtif
[399] Has: Ot kırıntısı
[400] Hâr: Diiken
[401] Meczûb: Allah sevgisinden dolayı kendinden geçen kimse.

38. Aşkın dayanılmaz yolculuğu

1. Bu gün öyle bir denize daldım ki, hiç sahili yok.
Elimi derinliğine daldırdım, hesapsız inci buldum.

2. O incilerden birini Sultan'a götürüp, bahşiş istedim.
Bana sınırsız, sayısız bağışta bulundu.

3. Sermayemi alıp uzak bir yola koyuldum.
Giderken aldığım şeye baktım; ondan alevler çıkmakta.

4. O ateşe kendimi atıp, "Yanıp kül olayım" dedim.
Ateşin alanına düşünce, kendimi hoş bir gül bahçesinde buldum.

5. Gözüm, o gül bahçesinde eşsiz bir güzel gül gördü.
Nice zaman ona bülbül olup kararsız öttüm.

6. Onun etrafını sayısız diken kuşattı.
Kopartmak istesem, elime dikenler ve çöpler batar.

7. Kuddûsî meczûb oldu, zühd ve takvayı unuttu.
Melâmîlere karıştı, onda ne haya ne de namus kaldı.

39. Hz. Peygamber (s.)'in rehberliği

1. Elif, Allah'ın sevgilisidir, Muhammed Mustafa.
Be, Allah, beni uzak bırakmasın rahmet ile aşkından.

2. Te, güzel ismini anmakla şeref duyarım.
Se, O'nun ismini anana sınırsız, hesapsız sevap vardır.

3. Cim, güneş O'nun cemâlinin, aydınlığının bir zerresidir.
Ha, O'na aşık olan ebedi hayata kavuşur.

4. Hı, halîlidir Hudâ'nın hem resûli bî-gümân
Dal, didi peygamberimdir ol habib-i bâ-safâ

5. Zel, Zelil[402] olmaz ona her kim ki eyler ittibâ'[403]
Re, risâlet tahtının sultânı fahr-ı[404] enbiyâ.

6. Ze, zevâl[405] yok şer'ine anın ilâ-yevmü'l- kıyâm
Sin sa'âdet bulısar ol şâha iden iktidâ[406]

7. Şın, şefa'at tâcını başına geydiydi Hudâ.
Sa'd, salât ile selâm üstüne olsun inkızâ

8. Dad delâlet üzre itmez ümmeti hiç ictimâ'
Tı, taparlar Hakk'a ancak dileyüb vasl-ı vasl-ı[407] likâ[408]

9. Zı, zuhur itikde nûrı gitdi küfrin zülmeti.
'Ayn âlemlere rahmet geldi ol Hayrü'l-verâ

10. Ğayn, gârât eyledi 'ışkı bu gönlüm şehrini.
Fe, firâkıyla tutuşub yanaram, subh u mesâ.

11. Kaf, kudûmiyle teşerrüf eyledi halk-ı cihân.
Kef, kerimdür sâ'iline bî-hisâb eyle 'atâ

12. Lam, livâ'ül-hamdi ihsan itdi Yezdân hem ana
Mim, muhabbet eyleyen bulur o sultâna 'ulâ[409]

13. Nun, nebîler hâtemidür hem kamûnın efdali.
Vav, vücuda geldi anın çün bu arz-ile semâ.

14. He, hidâyet bulmışuz anınla biz Hakk râhına
Lâm, Elif lâ lâ-yezâlin[410]dostıdur ol tâ' û hâ

---

402 Zelil: Hor, hakir, alçak
403 İttibâ: İtaat etmek, boyun eğmek
404 Fahr: Efendi
405 Zevâl: Yok olmaz, tükenmez.
406 İktidâ: Uymak, tâbi olmak
407 Vasl: Kavuşma
408 Likâ: Yüz, çehre, sima
409 'Ulâ: Şan, şeref
410 Lâ-yezâl: Bitimsiz, zevalsiz

4. Hı, Allah'ın sevdiğidir şüphesiz Resulullah.
   Dal Allah; " O, sefalı sevgili Peygamberimdir" dedi

5. Zel, kim O'na itaat ederse hor, hakir olmaz.
   Re, Peygamberlik tahtının sultanı peygamberler efendisi

6. Ze, kıyamet gününe kadar onun şeriatı devam edecektir.
   Sin, O peygambere uyan mutlaka huzura kavuşacaktır.

7. Şın, Allah, Peygamberin başına şefaat tacını giydirdi,
   Sad, Bütün selâm ve sâlât O'nun üzerine olsun.

8. Dad, O'nun ümmeti sapıklık üzerine hiç birleşmez.
   Tı, Allah'a ibadet ederler ancak onun veçhine kavuşmayı dileyerek.

9. Zı,O'nun nuru çıkınca, küfrün zülmeti yok oldu.
   'Ayn, âlemlere rahmet olarak geldi mahlûkatın en hayırlısı.

10. Ğayn, O'nun aşkı bu gönül şehrimi yağmaladı.
    Fe, O'nun ayrılık acısıyla sabah akşam tutuşup yanarım.

11. Kaf, Dünyadaki insanlar, varlıklar O'nun varlığıyla şereflendi.
    Kef, Öyle cömerttir ki, isteyene hesapsız bağışta bulunur.

12. Lam, Allah O'na livâ'ü'l-hamd bayrağını ihsan etti.
    Mim, O'nu seven sultanla şeref bulur.

13. Nun, O, hem peygamberlerin sonuncusu hem de hepsinin başıdır.
    Vav, Yer ve gök onun için varlık buldu.

14. He, Allah yolunda bizler O'nunla doğru yolu bulmuşuz.
    Lâm, O, zevâl bulmayanın dostudur.

15. Ye, yaraşur hâlik û mahlûk anı medh itmeye.
Sende Kuddûsî anın meddâhı olgıl dâ'ima

40. O'NA AŞKLA BAĞLANMAK

1. Cennetde çok imiş yiyüb, içüb, giyüb itmek safâ.
Men isterem itmek nazar gökcek[411] yüzine ey Hudâ

2. Vakt-i sabâda başladım 'şkın odına yanmağa,
İsm-i şerifini işdüb olmışam 'âşık sana

3. Uyub hemin 'ışka hisâbsız çekişmem zahmet mihen.
A'dâyı taslit[412] eyledi iblis hased idüb bana.

4. Kullarını îkâz içün çok say'û gayret eyledim.
Âhir zeman 'âlimleri pes itdiler bana cefâ.

5. Şimdi olup pîr û za'if nâsdan firâr itdim kamu.
Sen eyledin Tevfik bu Kuddûsî gedaya inzivâ

41. HER KONUDA YARATICI'YA SIĞINMAK

1. Ehl û evlâd nefs ile mâl cümlesi düşmen bana.
Senden erham dahi ekrem yok-durur dost ey Hudâ.

2. Cinn û inşanda vesâ'irelerde a'dâ bî-hisâb
İsti'âze[413] eylerim dâ'im kamusından sana.

3. Hem gülüb yüzime ardımdan 'adâvet idenin,
Sakla şerrinden ey Rabb û Hallâku'l-verâ[414]

4. Eyledim çünki cemî-i emrini tefvîz[415] hemîn.
Sana yalvarub iderem gice-gündüz iltica.

5. Yok bu Kuddûsî garîbin 'askeri etbâ'ı hîç,
Sen şehen-şâh û Hafîza sığını ol dâ'imâ

---

[411] Gökcek: Güzel
[412] Taslit: Sataştırma
[413] İsti'âze: Allah'a sığınma
[414] Hallâk'ul-verâ: Âlemi yaratan.
[415] Tefvîz: Her şeyi Allah'tan bekleme.

15. Ye, O'na yakışır, hem Yaratıcının hem de yaratılanların övmesi.
Ey Kuddûsî sende daima O'nu metheden ol.

40. O'na aşkla bağlanmak

1. Cennette yemek, içmek ve giyinip sefasının sürmek hesapsızdır.
Ey Allah'ım! Güzel yüzüne bakmak istiyorum.

2. Sabah seherinde başladım aşk ateşiyle yanmağa,
Şerefli ismini işitip, âşık oldum Sana,

3. Hemen aşka uyarsan, hesapsız zahmet ve eziyet çekmem.
İblis bana kıskanarak, düşmanlıkla sataştı.

4. Kullarını uyarmak için büyük bir çalışma ve gayret yeltendim.
Son dönem âlimleri, bana bir çok eziyette bulundular.

5. Şimdi yaşlandım ve zayıf düştüm, bütün insanlardan kaçtım.
İnzivayı bu yoksul kul Kuddûsî'ye Sen uygun buldun.

41. Her konuda Yaratıcı'ya sığınmak

1. Ailem, çocuklarım, nefsim ve malımın hepsi bana düşman
Ey Allah'ım! Sen'den daha merhametli, cömert ve dost olanı yoktur.

2. İnsan ve cin gibi varlıklarda düşmanlık hesapsız.
Allah'ım hepsinden sana sığınırım.

3. Yüzüme gülüpte, arkamdan düşmanlık edenin.
Ey âlemi yaratan Rabbim! Beni şerrinden koru.

4. Çünkü olan biten her şeyi Sen'den beklerim.
Gece-gündüz yalvarıp, Sana sığınırım.

5. Bu garip Kuddûsî'ye bağlı hiç askeri yok.
O daima koruyucuların şahı olan Sana sığınır.

42. Hz. Peygamber

1. Kird-gârın âşinâsıdır[416] Muhammed Mustafa,
   ‘Âş ı kânın dil-rübâsıdır[417] Muhammed Mustafa.

2. Nûr-ı pâkinden Hudâ bu halkı inşâ eyledi.
   Kâ’inâtın mübtedâsıdır Muhammed Mustafa

3. İns û cin peygamberi iki cihânın serveri[418]
   Enbiyânıı pîşvâsıdır[419] Muhammed Mustafa.

4. ‘Âlemine rahmet irsâl eyledi, Meylâ anı.
   Bize Yezdânın ‘atâsıdır Muhammed Mustafa.

5. Olmasaydı ol eğer biz ihtidâ[420] itmez idik.
   Ehl-i îmânın hüdâsıdır Muhammed Mustafa.

6. Nûr-ı ‘irfân-ı Hudâ’dan itdi bizzât iktibâs.
   ‘Ârifânın reh-nümâsıdır Muhammed Mustafa.

7. Sırr-ı mirâcın tuya bilür ‘ulûvv-i şânını.
   Cümle a’lâlar ‘ulâsıdır Muhammed Mustafa

8. Andan özge[421] kimse Hakkı baş göziyle görmedi.
   Hakk habîbi bâ-safâdır[422] Muhammed Mustafa

9. İtdi anınla tevessül enbiyâ vû mürselin[423]
   Çünki dertlüler devâsıdır Muhammed Mustafa

10. Ana geydirdi şefa’at hil’atini[424] ol Hudâ
    Cümle emzârın şifasıdır Muhammed Mustafa.

---

416 Âşinâ: Bildik, tanıdık.
417 Dil-rübâ: Gönül alan, gönül kapan.
418 Server: Başkan, resis, baş, ulu
419 Pîşvâ: Reis, başkan
420 İhtidâ: Doğru yola girmek, İslâmı kabul etmek.
421 Özge: Başka
422 Bâ-safâlı: Safalı
423 Mürselin: Peygamberler
424 Hil’at: Kaftan, süslü elbise

42. Hz. Peygamber

1. Allah'ın tanıdığıdır Muhammed Mustafa.
   Aşıkların gönül kapanıdır Muhammed Mustafa.

2. Allah insanları tertemiz nurundan yarattı.
   Evrenin var oluşunun sebebidir Muhammed Mustafa.

3. O, insan ve cinlerin peygamberi, iki dünyanın reisidir.
   Peygamberlerin reisidir Muhammed Mustafa.

4. Allah, O'nu yarattığı âleme rahmet olarak gönderdi.
   Bize Allah'ın bağışıdır Muhammed Mustafa.

5. O olmasaydı Allah'ın yolunu bulamazdık.
   İman edenlerin yol göstericisidir Muhammed Mustafa.

6. Nûrunu bizzat Allah'ın ilminden iktibas etti.
   Âriflerin yol göstericisidir Muhammed Mustafa.

7. Mirâcın sırrını anlayan O'nun yüce şanını bilir.
   Bütün yüce insaların en yücesidir Muhammed Mustafa.

8. Ondan başka hiç kimse Allah'ı normal gözle görmedi.
   O Allah'ın safalı sevgilisidir, Muhammed Mustafa

9. Peygamberler ve Allah'ın dostları O'nu vesile kıldılar.
   Çünkü bütün dertlere devadır Muhammed Mustafa.

10. Allah O'na şefaat kaftanını giydirdi.
    Bütün hastalıkların şifasıdır Muhammed Mustafa.

11. Gökde Ahmet dahi cennetde ana Mahmûd dinür
    Yir yüzünün rûşenâsıdır[425] Muhammed Mustafa.

12. Sıdk û şevk ile bu nat'ı okuyan hem dinleyen.
    Bildi halkın müntehâsıdır[426] Muhammed Mustafa.

13. Eyle Kuddûsî ana her dem salât-ile selâm
    Ki Hudâ'nın Mustafâsıdır Muhammed Mustafa

43. YOLLARA DÜŞÜREN PEYGAMBER SEVGİSİ

1. Olmışam müştâk[427] û tevvâk[428] ben sabi iken sana.
   Ey Hudâ'nın dostı Mahmûd û Muhammed Mustafa.

2. Gün-be-gün gönlümde şevkın[429] artub oldum bî-karâr
   Halk içinde Senden a'lâ yok güzel mahbûb bana

3. Kayseriden bir gece çıkdım senin sevdân ile.
   Şeyh-i Turhal Hazretiyle[430] görişüb buldum 'ula

4. Sonra Arzingâna gitdim uyuben bir kâmile
   Sâkin oldum anda birkaç mâh şedîd idi şitâ.

5. Yaz gelince Şâm'a 'azm itdim yayan hem yalnız.
   Mısır'a andan Mekke'ye varub idüb haccı edâ.

6. Hak Te'âlâ eyledi Tevfik irişdim şehrine
   Oluben anda mücâvir sana itdim iltika[431]

7. Cümle mahlûk yaradılmışdur, senin içün hemîn.
   Kendisi içün yaratmışdur seni ancak Hudâ.

8. Şimdi Kuddûsî olub pîr û za'if eyler hemân.
   Rûz û şeb sana salât-ile selâm bî-had ana.

---

425 Rûşenâ: Aydınlık, parlaklık
426 Müntehâ: Son bulma, varılabilinecek en son nokta.
427 Müştâk: İsteyen, can atan, arzulayan
428 Tevvâk: İştiyak, arzu
429 Şevk: Şiddetli arzu, keyf, neşe
430 Turhallı Şeyh Mustafa Efendi: (ö.1794) Nakşi şeyhidir. Müceddidiye kolundan icâzetini almıştır. İç Anadolu ve Orta Karadeniz'de birçok müridi olmuştur.
431 İltika:

11. O'na gökte Ahmet cennette ise Mahmud denilir.
Yeryüzünün aydınlığıdır Muhammed Mustafa.

12. Rabbanî doğruluk ve istekle bu nâtı hem okuyan hem dinleyen,
Bilir ki, her şeyin son durağıdır Muhammed Mustafa.

13. Kuddûsî, O'na her zaman selam ve salat getir
Zira Allah'ın Mustafa'sıdır, Muhammed Mustafa.

43. Yollara düşüren peygamber sevgisi

1. Çocuk iken sana iştiyak ve arzu ile bağlanmışım.
Ey Allah'ın dostu! Mahmud Muhammed Mustafa,

2. Gün geçtikçe gönlümde arzun arttı, kararsız kaldım.
Benim için insanlar içinde Sen'den daha yüce bir sevgili yok.

3. Bir gece Senin aşkınla Kayseri'den çıktım.
Turhal şeyhi ile görüşüp, yüceliği buldum.

4. Sonra Erzincan'a gidip, orada bir Allah dostuna uydum
Orada birkaç ay ikamet ettim, kışı şiddetli soğuktu.

5. Yaz gelince, yalnız ve yayan Şam'a gittim.
Sonra Mısır'a oradan da Mekke'ye gidip hacc ettim.

6. Allah'ın yardımıyla O'nun şehrine ulaştım.
Sana kavuşarak, oranın tebası oldum.

7. Bütün varlık Senin için yaratılmıştır.
Ancak Allah'ta Seni kendisi için yaratmıştır.

8. Kuddûsî şimdi yaşlı ve zayıf bir kişi oldu.
Gece-gündüz Sana hesapsız salat ve selam eder

44. ALLAH DOSTLARINI HAFİFE ALANLAR

1. Ey ‘Azîz û Müntakim[432] men eylerem şekvâ sana.
   Şol kişlerden ki dâ’im işlerii nâsa cefâ.

2. Çok emek çekdim ki irşâd[433] eylerem anları pes.
   Olmayub irşâda lâyık oldılar düşmn bana.

3. Âşikârefıskı eylerler o fâsıkar hemân.
   Eylemezler çünki Senden havf dahi halkdan hayâ.

4. Ehl-i ‘ilm iden istihfâf[434] olur kâfir o dem
   ‘Avreti[435] boş cümle a’mâli dahi olur hebâ.

5. Ekserinde yok devâm tîz bozılur dostlıkları.
   Söyledi Hakk’ı deyû küfre iderler ictirâ’[436]

6. Şetm[437] iderler buğz[438] iderler, ehl-i ‘ilm û ‘irfana hem.
   Katl iderler güçleri yiter ise ol eşkiyâ.

7. Ehl-i ‘ırz havf eyleyûb kurtdan koyun korkar gibi.
   Ağlaşurlar, inleşürler, ditreşürler dâ’imâ

8. Korkmayub hem pâdşâhdan ol gürûh-ı tâğiyân.
   Zann iderler başımıza hîç bizim gelmez kazâ.

9. İtdi Kuddûsî bugün şekvâ sana ey Müntakîm.
   Yetmiş üç yıl eyledi yardım kamu hâlde ana.

---

432 Müntakim: İntikam alan, Allah’ın ismi.
433 İrşâd: Doğru yolu göstermek.
434 İstihfâf: Hafife alma, önem vermeme.
435 ‘Avret: Eksik, gizlenmes gereken şey.
436 İctirâ’: Cesaretlenme, yeltenmek.
437 Şetm: Sövüp sayma.
438 Buğz: Kin, nefret, sevmemek.

44. Allah dostlarını hafife alanlar

1. Ey yüce ve intikam sahibi Allah'ım! Şikayetim Sanadır.
O kişiler ki, insanlara daima eziyet ederler.

2. Öyle ki, onlara doğru yolu göstermek için çok emek verdim.
Doğru yola girmeye layık olmadılar, buna düşmanlık gösterdiler.

3. O günahkarlar, açık olarak günah işlerler.
Onlar Sen'den korkmaz, insanlardan da utanmazlar.

4. İlim ehlini hafife alanlar inkarcı olur.
Eksik boş cümleyle onlara yaklaşanların, hayırlı işleri boşa gider.

5. Onların çoğunda dostluğu devam ettirme kabiliyeti yok.
Allah şöyle buyurdu derler, sonra küfre yeltenirler.

6. İlim ehline ve değerlerine söverler ve nefret ederler.
O eşkıyanın gücü yeterse, öldürürler de.

7. Namuslu insanlar, onlardan koyunun kurttan korktuğu gibi korkarlar.
Devamlı ağlayıp, inleyip, titrerler.

8. Bu isyankar topluluk padişahtan da korkmaz.
Zannederler ki, başlarına hiç kaza gelmez.

9. Ey intikam sahibi Allah'ım, Kuddûsî bugün Sana şikayet etti.
Yetmiş üç yıldır her durumda ona yardım eylersin.

45. ALLAH'I BİRLEYİP YALNIZCA O'NA SIĞINMAK

1. Gel sözimi tut eyle firâr Hakk û îlâh'a
Kulluk idegör şevk-ı hulûs-ıla o şâha.

2. Tevhîde devâm eyle hemîn gice vû gündüz.
Anın ile irer kişi zîrâ ulu râha.

3. Dirlerse disünler sana dîvâne 'adûlar
Kendi üşer elbette 'adû kazdığı çâha[439]

4. Zikr ide ide kalbde toğar şems û ma'ârif
Hakk 'ârifi ol gir çalışub sen o penâha[440]

5. Kuddûsî 'ye zikri pederi eyledi telkin.
Ol itdi sülük mürşidinin gitdiği râha

46. SÛFÎNİN DOĞRU SEYRİ

1. Zikre devam it dir isen çeliş Mevlâ bana
Bu pendi işit cân û dilden itme gaflet sâlikâ

2. Çün Hakk sever zâkirleri hem zikri der anları ol
Evkâtini fevt[441] eyleme zikre çalış subhû mesâ

3. Gâfillere olma karîn kaç ehl-i dünyadan dahi
Uyuz gibi eyler sirâyet anların hulkı sana

4. 'Âşıklara ol yâr-ı gâr iki cihân eyle terk
Pes ol gürûhun işleri zikr-i Hudâ terk-i sivâ

5. Eyle şerîatle 'amel gir râh-ı 'Abdü'l-Kâdire
İder seni irşâd o zât Kuddûsî'dür mensûbâna

---

[439] Çâh: Çukur, hendek, tuzak.
[440] Penâh: Sığınma, sığınacak yer.
[441] Fevt: Kaçırma, elden çıkarmak

45. Allah'ı birleyip yalnızca O'na sığınmak

1. Gel sözümü dinle, ilâh olan Allah'a sığın.
   Halis bir iştiyakla O, şâhlar şâhına kulluk et.

2. Gece-gündüz Allah'ı durmadan tevhidle,
   Kişi, onunla ulaşır yüce yola.

3. Düşmanlar isterlerse sana deli desinler.
   Elbette düşman, kazdığı kuyuya kendi düşer.

4. İlmin güneşi zikir ede ede kalbde doğar.
   Allah'ı bilen olarak, sende çalışıp o sığınağa gir.

5. Kuddûsî'ye babası zikri telkin etti.
   O da mürşidi olan babasının yolunda girdi.

46. Sûfînin doğru seyri

1. Eğer daima O'nu anarsan, O senin arkadaşın olur.
   Ey sâlik kişi! Bu öğüdümü gönülden ve candan duy, gaflete düşme

2. Çünkü Allah kendisini ananları çokça anarak sever.
   Zamanını boşa geçirme, sabah akşam Allah'ı anmaya çalış.

3. Gafillere yakın olma, dünyaya değer verenden uzak dur.
   Zira onların ahlâkı insana uyuz hastalığı gibi geçer.

4. Âşıklara mağara dostu gibi ol, iki dünyayı da terk et.
   İki dünyadan da geçenlerin işi, O'nun dışındakileri terk etmektir.

5. Şeriâtle âmel edip, Abdülkâdir Geylânî'nin yoluna gir.
   O zât seni doğru yola götürür, çünkü Kuddûsî'de ona mensup.

47. DUÂ İLE ALLAH'TAN RAHMET DİLEMEK

1. Sen Rahimsin hem Halîmsin bize ram it ey Hudâ
   Geldi istihkâkımız[442] ile bu envâ-ı belâ

2. Cürmimiz hadden tecâvüz eyledi çünki bizim
   Ehl-i tevhidiz bilürsin itmişüz îmân sana

3. Hem habibin ümmetiyüz ol bize re'fet[443] ider
   Eyleriz dâ'im salât ile selâm bî-had ona

4. Bizi ıslah it olalım sâlihin û muslihîn[444]
   İdelim kulluk sana cân û gönülden dâ'imâ

5. 'Ayıbımız sâdır olur ise eğer setr eyle hem
   Dû cihânda kılma rüsvâ bizi sen beyne'l-verâ[445]

6. Lutf û rahm idüb bize ref'it beliyyâtı kamû
   Gice gündüz eyleyelim şevk ile hamd û senâ[446]

7. Pîr-i fâni haste Kuddûsî dahi olub hazîn
   Senden eyler 'afu û gufrân neşr-i bârânı recâ[447]

48. GÜNÂH VE BELÂ

1. Eyledik biz cürmi itdi gazab şimdi Hudâ
   Geldi çünki birbirinden büyük dürlü bela

2. 'Uzlet[448] itdim pîr-i fâni oluban lakin bugün
   Yok huzûr kalbimde bî-had hüzne oldum mübtela

3. 'Âmeten geldi kamumuza mesâ'ib Tenriden
   Eylerem ref'i belâ içün gice gündüz du'â

---

[442] İstihkâk: Hak kazanma
[443] Re'fet: Merhamet, acıma
[444] Muslihîn: Islah eden
[445] Verâ: Halk, mahluk, alem
[446] Senâ: Övmek, övgü
[447] Recâ: Ümit, umma
[448] 'Uzlet: Yalnızlık, bir yerde yalnızca yaşamak

47. Duâ ile Allah'tan rahmet dilemek

1. Ey Rahîm ve Halîm olan Allah'ım! Bize rahmet et.
   Her türlü belâlar bizim elimizle geldi.

2. Günâhlarımız her daim aştı.
   Seni birleyerek Sana inandık.

3. Senin sevgili kulunun ümmetindeniz, O bize merhamet eder.
   O'na daima hesapsız/sonsuz selâm ve salât ederiz.

4. Bizi ıslah et ki, sâlihlerden ve ıslah edilenlerden olalım.
   Sana daima candan ve gönülden kulluk edelim.

5. Ayıbımız açığa çıkarsa onları ört.
   İnsanlar arasında iki dünyada da bizi rezil etme.

6. Rahmet ve lütfun ile bizi bütün belâları üzerimizden kaldır.
   Gece gündüz büyük bir coşkunlukla Sana hamd ve senâ edelim.

7. Ölümlü yaşlı, hasta Kuddûsî bile hüzünlendi.
   Senden ümit yağmuruyla birlikte mağfiret ve af ister.

48. Günâh ve belâ

1. Allah, günah işlediğimizden dolayı çokça gazab gönderdi.
   Çünkü birbirinden büyük, birçok belâ geldi.

2. Bugün ölümlü bir yaşlı olduğumdan uzlete çekildim.
   Hesapsız bir hüzüne girdiğim için kalbimde huzur kalmadı.

3. Allah'tan genel olarak hepimize felaketler geldi.
   Belâların yok edilmesi için gece-gündüz duâ ederim.

4. Pâresi yok çâresi yok ekseri nâsın fakir.
Ağlayub dirler hemân yâ Rabbenâ fâğfirlenâ

5. Çıkdı çü on dört guruşa bir bir ratl[449] hınta[450]
Ey istiğfâr dahi ramet recâ Kuddûsî yâ

49. ALLAH İÇİN HÜZÜNLENİP AĞLAMAK

1. Eğer bitsün işim dirsen gice gündüz hemân ağla
Virir maksûdını elbette Hallâk-ı cihân ağla

2. Du'anın kıblesi çünki semâdır sen hemân dâ'im
Semâya destini ref' eyleyüb di el-emân[451] ağla

3. Budur 'âdet ki hüzn-ile muradına irer tâlib
Hudâ ya vuslat istersen hemân turma ki kan ağla

4. Ferah eyle kimi gördün bağışlanmış hatî'âtı[452]
Suçunı i'tirâf it iste Hannândan hanân[453] ağla.

5. Eğer 'âşık isen dîdârın ey sâlik
Cinânın[454] arzusından geç hemîn 'ışk-ıla yan ağla

6. Meseldir ağlayan düşde güler uyanıcak dirler.
Yarın olmak dilersen ahiretde şâd-mân ağla

7. Nişân-ı ehl-i 'ışkın ağlamakdır derd-i 'ışk-ıla
Sakın zâhidleyin olma ki sen de bî-nişâ ağla

8. Murâdı ağlamakdan 'âbidin cennet imiş ancak
Yaraşmaz 'âşıka ücret hemân sen rây-gân ağla

---

[449] Ratl: Bir litrelik sıvı ölçeği
[450] Hınta: Buğday
[451] el-emân: "Bıktım, yeter artık, illallah" anlamında şikayet
[452] Hatî'ât: Hatalar, günahlar, kabahatler
[453] Hanân: Merhamet, yürek yufkalığı
[454] Cinân: Cennet, cennetler

4. İnsanların çoğunun ne parası nede derdine deva gücü var, hepsi
   Ağlayarak "Ey Rabbim! Bizleri bağışla" derler.

5. Çünkü bir ölçek buğday bugün on dört kuruşa çıktı.
   Ey Kuddûsî Allah'tan bağış, rahmet ve ümit dile.

49. Allah için hüzünlenip ağlamak

1. Eğer işinin olmasını istersen gece-gündüz Rabbin için ağla.
   Dünyanın yaratıcısı elbette isteğine karşılık verir, ağla.

2. Duânın kıblesi gökyüzüdür, sen daima oraya yönel.
   Gökyüzüne ellerini kaldırıp "iimdât" diyerek ağla.

3. Adet olan, Allah'ı talep edenin hüzün ile muradına ermesidir.
   Allah'a vuslat istiyorsan, durmadan kan ağla.

4. Günâhlarından bağılanmışları gördüğünde sevin.
   Suçunu itiraf et ki, Hannân olan Allah merhamet etsin.

5. Ey Allah'ı talep eden sâlik! Eğer sevgilinin yüzüne âşık isen
   Cennet arzusundan geç, aşk ile yanıp ağla.

6. Darb-ı meseldir; "rüyasında ağlayan uyanınca güler" derler.
   Yarın ahirette sevinçli olmak istiyorsan ağla.

7. Aşk ehlinin işareti; aşk derdiyle ağlamaktır.
   Sakın zahidler gibi olmayasın ki, işaretsiz ağlayasın.

8. Âbidin ağlamaktaki gayesi, cennete kavuşmaktır.
   Ancak âşık kişi ücretle amel etmez, sen çok ağla

9. Melikdir bedenin maksûd-ı aksâsı değil mülki
Sivâyı[455] ko Hudâ içün beher[456] dem[457] her zaman ağla.

10. Riyâ olmaz gürûh-ı ‘aşıkânda zerre mikdârı
Gözünden seller aksun âşikâr ağla nihân[458] ağla

11. Ferâ’izde kusûr nevâfille tekarrüb kıl
Kula kuluk gerek kardaş virüb cânâna cân ağla

12. Tefekkür eyle masnû’unda[459] ki Hallak Te’âlâ’nın
Basîret gözin açılsun görüb anı ‘ayân ağla

13. Mukarrebler bükâ[460] ile tekarrüb itdiler Hakk’a
Dahi ağladı hüzn-ile Resûl-i ins û cin ağla.

14. Lisânın zikre meşgul ola Kuddûsî gönül fikre
Dem-â-dem ‘andelîb-âsâ idüb âh û figân ağla.

50. ALLAH DIŞINDAKİ HER ŞEYİ AŞK İLE YOK ETMEK

1. Ben bu sahrâya geldim ‘ışkınla
Bahr-i sevdâya taldım ‘ışkınla

2. Târ-mâr itdi ‘aklımı şevkin[461]
‘Âkıbet mecnun oldum ‘ışkınla

3. Neylerem ey dost mâsivâyı çün
Hüsn-i dîdârın bildim ‘ışkınla

4. Zühd û takvâyı değişüb ‘ışka
Varımı yağma kıldım ‘ışkınla

5. Dilde kir û pas her ne var ise
Komayub zerre sildin ‘ışkınla

---

[455] Sivâ: Allah dışındaki herşey
[456] Beher: Her
[457] Dem: An
[458] Nihân: Gizli, saklı
[459] Masnû: Sanatla yapılmış
[460] Bukâ: Ağlama
[461] Şevk: Şiddetli arzu, sevinç, keyif

9. Bedenin en son gayesi, padişah olmaktır, mülk değil.
Allah dışındki her şeyi bırak, Allah için her ân her zaman ağla

10. Âşıklarda zerre miktarı iki yüzlülük yoktur.
İster açık ister gizli ağla, yeter ki gözünde seller aksın.

11. Farz ibadetlerini aksatma, nafileleri yerine getirmeye çalış.
Ey kardeş! Kula düşen kulluktur, Cânâna cânını verirken ağla.

12. Her şeyi büyük bir sanatla yaratan Allah'ın sanatı üzerinde derin düşün.
Basiret gözü açılsın ki, onları apaçık görüp ağla.

13. Allah'a yakın olanlar ağlayarak O'na yakınlaştılar.
İnsanların ve cinlerin Rasûl'u dahi büyük bir hüzünle ağladı.

14. Ey Kuddûsî! Sürekli dilin Allah'ı ansın, gönlün de O'nu düşünsün.
Her an bülbül gibi âhlar ve figânlar çekerek ağla.

50. Allah dışındaki her şeyi aşk ile yok etmek

1. Bu dünyaya aşkınla geldim.
Sevda denizine aşkınla daldım.

2. Sana olan arzum aklımı yağma etti.
Sonunda aşkınla Mecnûn'a döndüm.

3. Ey dost! Sen'den başkasını ne yapayım.
O güzel yüzünü, endamını aşkınla bildim.

4. Zühd ve takvâyı aşkla değiştirdim.
Varlığımı aşkınla yok ettim.

5. Gönülde günâh adına kir ve pas her ne varsa.
Tümünü aşkınla silip, temizledim.

6. ‘Ârû nâmûsın şişesini hem
Uruban taşa çaldım ‘ışkınla

7. Bağrımı yaktı âteş-i firkat
Göklere tütün saldım ‘ışkınla

8. Mübtelâyım bir derde yok ‘ilâc
Bilmezem ki ben noldum ‘ışkınla

9. Kalmadı tâkat nice sabr idem
Başıma gavgâ aldım ‘ışkınla

10. Katre-yi nâçîz[462] idim evvel ben
‘aleme şimdi toldum ben ‘ışkınla

11. Ağladım bî-had sen nigârım çûn
Buluban âhir güldüm ‘ışkınla

12. Dû cihânın ben istemem câhin[463]
Cümleden geçdim kaldım ‘ışkınla

13. Dir ki Kuddûsî istedim senden
Sen dilârâyı buldum ‘ışkınla

51. HATALARDAN ALLAH'A SIĞINMAK

1. Kapuna gelmişem yâ Rab tehî[464] destim[465] yüzüm kara
Ki kulluk itmedim sana ‘aceb hâlim nice ola

2. Şerîat emrini tutub tarîka olmadım sâlik
Sanurdum kendimi ‘ârif muhakkak Bâyezid-âsâ

3. Hevâ-yı nefs û iblise uyub itdim hata bî-had
Menâhî[466] irtikâb[467] itdim evâmir tutmadım kat'â

---

[462] Nâçîz: Değersiz, önemsiz
[463] Câh: İtibar, mevki, makam
[464] Tehî: Baş
[465] Dest: El
[466] Menâhî: Yapılması dinen yasaklanan şey
[467] İrtikâb: Kötü iş işleme

6. Hem de ar ve namus şişesini
Aşkınla taşa vurup parçaladım.

7. Ayrılık ateşi gönlümü yaktı.
Aşkından tütün tüttürdüm göklere.

8. Öyle bir derde düştüm ki, ilacı yok.
Aşkınla ne olduğumu bilmiyorum.

9. Gücüm kalmadı nasıl sabredeceğim?
Aşkınla kavgaya bulaştım.

10. Önceden önemsiz bir damlaydım.
Aleme senin aşkınla doldum.

11. Sevgin için hadsiz/hesapsız ağladım.
Sonunda bulunca aşkını, güldüm.

12. İki dünyadan da mevki-makam istemem.
Hepsinde geçtim, yalnızca aşınla kaldım.

13. Kuddûsî der ki; "İstedim Senden,
Sen'in gibi gönül olanı aşkınla buldum.

51. Hatalardan Allah'a sığınmak

1. Ey Rabbim! Kapına elim boş, yüzüm kara geldim.
Sana kulluk edemedim, acaba halim nasıl olacak.

2. Ne şeriâtın emrini tuttum ne de bir tarîkata bir sâlik,
Kendimi Bâyezîd-i Bistâmî gibi bir ârif sandım.

3. Nefsin isteklerine ve şeytana uyup, hesapsız hatalar yaptım.
Yasaklanan bir çok işler yaparak kesinlikle emirleri tutmadım.

4. Riyâ û süm'a vû taklîd ile celb eyledim nâsı
Bilür iken ki şöhret 'ışkına bir fitne-i 'uzmâ

5. Severdim medh-i nâsı havf ederdim zemlerinden hem
Bana hak söz diyen mebgûz idi sevmez idim aslâ

6. Edeb iz'an hayâ nâmûs û 'arı cümle terk itdim.
Mecâzî 'ışk beni bu hâle koyub eyledi rüsvâ

7. İki nesne zelîl eyler buyurdı mer'î[468] Peygamber
Biri şehvet biri hırsdır bu iki bende çok hâlâ

8. Mehâsinden[469] melâ'ik yazmadı dîvânıma bir harf
Mesâvîde[470] ma'asîde[471] velâkin olmışam yektâ

9. Bu hâl-ile ümidi kesmeyüb hiç rahmetinden ben
Dilerim mağfiret senden gice gündüz Hudâvendâ

10. Günâhım çokluğından var mıdır sana keder hergiz
Beni 'avf eylesen rahmet tükenir mi ki bir deryâ

11. Hatâmı i'tiraf idüb 'otânı isteyü geldim.
Gerk 'afu it gerek 'adl it vezirin yok senin haşâ

12. Velakin 'afv idersen dostlarım heb sevinişürler.
Dahi gamnâk[472] olub heb cümle a'da zümre-i tersâ[473]

13. Kamû dostlarının başı Muhammed Mustafa kim ol
Bana atamdan erham oldığı ma'lûm durur sana

14. 'Azâb itsen bana mahzun olur elbette ol dostun
Olur bî-şübhe mesrur hem beni bağışlasan ana

15. Habîbin hakkı çün tard[474] itme Kuddûsî gûnâh-kârı
Senin kapundan evsâ' var mı bir kapu ki ol vara

---

468 Mer'î: gözle görülen
469 Mehâsin: Göze hitab eden güzellikler
470 Mesâvî: Fenalık, kötülük
471 Ma'asî: Gönül
472 Gamnâk: Gamlı, tasalı
473 Zümre-i tersâ: Hıristiyanlar
474 Tard: Kovma, uzaklaştırma

4. İnsanları riyâ ile görsünler, işitsinler diye ve taklit ederek etkiledim.
   Bilerek şöhret olmak aşkına büyük bir fitnenin içine girdim.

5. İnsanların övmesinden hoşlanır, eleştirmelerinden korkardım.
   Bana hakkı söyleyen nefret edilendi, asla sevmezdim.

6. Edebi anlayışı hayayı, namus ve utanmanın hepsini bıraktım.
   Beni bu hale koyup rezil eden mecazi aşktı.

7. Peygamber: "İki nesne insanı rezil eder." diye buyurdu.
   Biri şehvet diğeri de hırstır, bu ikisi bende hala çoktur.

8. Güzelliklerinden melekler divanıma bir harf yazmadı.
   Lakin günah ve kötülüklerinden tek oldum.

9. Allah'ım bu haldeyken de senin rahmetinden hiç ümidimi kesmedim.
   Allah'ım gece-gündüz bağışlanma dilerim senden.

10. Günahımın çokluğundan sana asla keder yoktur.
    Beni affetsen rahmet rahmet denizin tükenir mi?

11. Hatamı itiraf edip, affımı istemeye geldim.
    İster affet ister cezalandır, haşâ ortağın yok senin.

12. Eğer affedersen dostlarımın hepsi sevinirler.
    Bütün Hıristiyan, gayr-i müslimler ise kederlenirler.

13. Bütün dostların başı Muhammed Mustafa'dır.
    Rahmetini bana göstermeden, merhametli olduğu sana malumdur.

14. Allah'ım, bana azab edersen elbetteki O dostun buna üzülür.
    Beni bağışlarsan, şüphesiz bundan mutluluk duyar.

15. Sevgili Peygamberinin hakkı için günahkar Kuddûsî'yi kovma
    Senin kapından daha geniş bir kapı var mı?

52. AŞK, BÜTÜN KAYITLARDAN ARINMAKTIR

1. Şol kişi kim hamr-ı ‘ışkı bir kadeh içmiş ola
Dû cihânın ârzûsından bil heme geçmiş ola

2. Kat’ idûben meylini cümle ‘alâ ikdan hemân
Per açub gönli kuşı yârdan yana uçmış ola

3. Zühd û takvâsına mağrur olanın hüsrân işi
Ol meğer ağyârı koyub yârine kaçmış ola

4. Cennete dil bağlayan ahmak olur Hakk’dan cüdâ[475]
Ehl-i Hakk ancak odur ki ‘ışk anı kuçmış[476] ola.

5. Her neye baksa görür anda Hudâ’nın veçhini
Ol kişi kim çeşmini bir ehl-i ‘ışk açmış ola.

6. Behlivân dinür ona per seyf-i ‘ışk-la hemîn
Nefs-i şûmın bilini urubiki biçmiş ola.

7. Cân û dilden tâlib-i vuslat olan Kuddûsî’yâ
Mâsivâsını koyub dost kûyine[477] göçmiş ola.

53. AŞK, SÛFÎ İÇİN VAROLUŞTUR

1. Girüb dil şehrine heb varımı ‘ışk itdi yağma
Komadı hiç yakub yıkdı sivâdan zerre asla

2. Getürdi başıma dürlü belâlar gerçi bu ‘ışk
Velâkin geçmezem andan enîsimdür o zîrâ

3. Ne devlet oldığın bilmez bu ‘ışkın çünki vâ’iz
Bana dir ‘ışkı terk it gel ki hoşdur zühd û takvâ

4. Anın zu’mınca[478] zühdin kadri bu ‘ışkdan bülendir
Ricâlu’l-lâh katında şân-ı ‘ışk ez-cümle bâlâ[479]

---

475 Cüdâ: Ayrı, ayrılmış uzak kalmış
476 Kuçmış: Kucaklamak
477 Kûyine: Köyüne
478 Zu’m: Yanlış zan, şüphe
479 Bâlâ: Yüksek, yüce

52. Aşk, bütün kayıtlardan arınmaktır

1. Eğer kişi aşk şarabından bir kadeh içse,
İki dünyanın isteklerinden hemen vazgeçer.

2. Allah dışındaki her şeyden ilgilerini kes ki,
Gönül kuşu kanat açıp Yar'a doğru uçsun.

3. Zühd ve takvâsıyla gururlananın sonu hüsrandır.
Eğer gayriyi bırakıp Dostuna kaçarsa, kurtulur.

4. Cennete gönül veren ahmak, Hakk'tan uzak olur.
Hakk ehli, ancak insandır ki, aşk onu kucaklamıştır.

5. O her neye bakarsa baksın, onda Yaratıcının tecellisini görür.
O kişi ki; gözlerini aşk ehli biri açmıştır.

6. Öyle ki; aşk kılıcıyla ona pehlivan denilir.
Uğursuz nefsin belini vurup, ikiye ayırmıştır.

7. Gönülden ve cândan Allah'a vuslata talip olan Kuddûsî
Allah'tan başka her şeyi bırakıp, Dostun yanına göçmüş ol.

53. Aşk, sûfî için varoluştur

1. Aşk gönül şehrine girip, her ne varsa hepsini yağmaladı.
Allah dışında var olan her şeyi yok edip yıktı.

2. Bu aşk başıma türlü belâlar getirdi.
Zira o arkadaşımdır, ondan vazgeçmem.

3. Nasihatçı, bu aşkın nasıl bir servet olduğunu bilemez.
Onlar, aşkı terk edip, zühd ve takvâya gelmemi isterler.

4. Onların zanlarına göre, zühdün kıymeti aşktan daha yücedir.
Allah katında aşkın şerefi her şeyden daha yücedir.

5. Kulağıma o tab'ı[480] câmidin[481] girmez kelâmı
Ferâgat eylemek 'ışkdan bana lâyık mı hâşâ

6. Benim başımda tâcım 'ışk libâs-ı fâhirim 'ışk
Ta'amım 'ışk şarâbım 'ışk gıdamdur 'ışk-ı zîbâ

7. Benim vird-i[482] zebânım[483] 'ışk içimde tolu hâlâ
Bedende tatlu cânım 'ışk tamar içinde kanım

8. Refîkım 'ışk şar3abım 'ışk delil û mürşidim 'ışk
Sadîkım 'ışk habibim 'ışk tabibim 'ışk-ı ra'nâ

9. Benim seyf û sinânım 'ışk dahi tîr[484] û rimâhum[485]
Benim muhkem hisârım 'ışk bana Hakk bana itdi i'tâ[486]

10. Benim çûr 'unsurum 'ışkdûr mürekkeb oldum ondan
Atam anam benim 'ışdur beni toğırdı gûyâ

11. Bilür 'uşşâk bu 'ışkın kıymetini gayri bilmez.
Bahâ salmak ne mümkin ehl-i dünya ehl-i 'ukbâ

12. Bu 'ışkın himmetiyle[487] irdi Kuddûsî murada
İder dostın cemâlini ki anınla temâşâ

54. NESNENİN VARLIK SAHNESİNE ÇIKIŞI

1. Ey altı günde yidi kat eflâk-ile zemîni yaradan Mevlâ
Kün emri ile hem cümle halkı eyleyen îcâd yoğiken aslâ

2. Hem on sekiz bin dürlü hayvanât rızkını viren rûz û şeb dâ'im
Toyar kamûsi aç kalmaz biri bulur nâsibin pes gelür ona

3. Berr û deryâda hâk û hevâda taş û ağaçda rû-yi zemînde
Cânlu olanlar rızkını yirler nesne eksilmez idiser îfâ

---

[480] Tab': Huy, Yaradılış
[481] Câmid: Cansız, donmuş, donuk
[482] Vird: belli zamanlarda tekrarlanan dua elfazı
[483] Zebân: Dil
[484] Tîr: ok
[485] Rimâh: Yay, mızrak
[486] İ'tâ: Verme, verilme
[487] Himmet: Çalışma, çabalama

5. Donuk yaradılışlı kimselerin sözleri kulağıma girmez.
   Haşa! Aşktan vazgeçmek bana yakışır mı?

6. Aşk, başımın tacıdır, aşk şeref elbisemdir.
   Yemeğim aşk, içeceğim aşk, güzellerin güzeli aşk gıdamdır.

7. Aşk, dilimdeki duâ, damarımdaki kanımdır.
   Aşk, bedendeki tatlı canımdır. Hala aşk içimde doludur.

8. Arkadaşım aşk, içeceğim aşk, yol göstericim ve delilim aşktır.
   Sadık olanım aşk, sevgilim aşk, doktorum güzel aşktır.

9. Aşk, benim kılıcım ve süngüm, aşk ok ve mızrağımdır.
   Aşk, sarsılmaz kalem, aşk, Allah'ın bana vergisidir.

10. Oluştuğum dört unsurum aşktır.
    Beni doğuran annem babam aşktır.

11. Âşıklardan başkası bilmez bu aşkın kıymetini.
    Onun kıymetini dünya ile ahiret ehlinin bilmesi mümkün değil.

12. Kuddûsî bu aşk sayesinde muradına ererek,
    Dostu Allah'ın güzelliğini aşkla seyreder.

54. Nesnenin varlık sahnesine çıkışı

1. Ey yedi kat göğü ve yeri altı günde yaratan Allah!
   Hiçbir şey yok iken "Kün" emriyle bütün mahlûkatı var ettin.

2. Gece-gündüz on sekiz bin çeşit canlının rızkını veren
   O'na gelen herkes nasibini bulur, hepsi doyar, kimse aç kalmaz.

3. Yeryüzünde; karada ve denizde, toprak ve havada, taş ve ağaçta
   Canlılar rızıklanırken hiçbir nesne eksilmez.

4. Nev'-i insanı dahi yaradub eyledin tekrîm dürlü hasletle[488]
Eyledin mü'min anların kimin kimisin müşrik eyledin sana

5. Dostın Muhammed içün yaratmışsın hem cemî-i' halk-ı cihânı
Hem kendin içün halk eylemişsin ol dostını hoş mahbûb-ı ra'nâ

6. Kuddûsî'ye hem idüb hidâyet ümmei kıldın fazlınla anın.
Hem sana itdin meddâh û müştâk[489] eyleyüb tevfîk sen dahi ana

55. Günahlardan Allah'ın Rahmetine Sığınmak

1. Kula mü'min mutî' iken tekebbürdür kılan tersâ
'Azâzîl kibr û'ucb idüb tarîd itdi anı Mevlâ

2. Birader ictinâb eyle tekebbürden tevâzu' it
Tekebbür Hakka muhtastur tezellül it hemân ana

3. Günah sâdır[490] olur ise Hudâ'dan mağfiret iste.
Gafûr'dur ol dahi gaffâr ider lutfû kerem sana

4. Sen ol kullukta da'im korkma zenbim var deyü bî-had
'Azâba muktedirdür Hakk dahi 'avfa kadîr zîra

5. Çalış tevhide ışk û cezbe tolub dil serâyına
Dahi Kuddûsî'yâ olsun yerinüz bir ulu deryâ

56. Aşkın Kişide Gerçekleştirdiği Yeni Oluşum

1. Cânânıma[491] geldim ki idem hâlimi şekvâ
Çün leşker-i 'ışk varımı heb eyledi yağma

2. Dünyâyı benim başıma tar ayledi şol kez
Ki sabr idemem idemem içime od toldı ser-â-pâ[492]

---

488 Haslet: Özellik
489 Müştak: Özleyen, göreceği gelen, can atan
490 Sâdır: Çıkan
491 Cânânım: Kuddûsi'nin şiirinde bu kelime, Allah için kullanılmıştır.
492 Ser-â-pâ: Baştan ayağa

4. İnsan türünü, saygı duyulacak bir varlık olarak yarattın.
Onlardan bazılarını mü'min, bazılarını da müşrik yaptın.

5. Alemdeki bütün varlıkları dostun Muhammed için yaratmışsın.
Kendin için yaratmışsın, O, en hoş, en güzel sevgiliyi.

6. Kuddûsî'ye hidayet verip, fazlınla ümmet kıldın kendine
Onu, kendine çok metheden ve iştiyaklı hale getirdin.

55. Günahlardan Allah'ın rahmetine sığınmak

1. Mü'min, itaat eden bir kulken, onu saptıran, böbürlenmedir
Allah, Şeytanı kibir ve kendini beğenmeden dolayı kovdu.

2. Kardeş! Büyüklenmekten kaçın alçakgönüllü ol.
Büyüklenmek Allah'a aittir, O'na karşı kendini alçak bil.

3. Günahın varsa Allah'tan bağışlanma iste.
O, lütuf ve keremiyle günahları affedip yargılayandır.

4. Hesapsız günâhım var diye kulluk etmede hiç korkma.
Zira Hakk azaba muktedir olduğu gibi, affetmeye de kadîrdir.

5. Allah'ı sürekli birle ki aşk ve cezbe gönül sarayına dolsun.
Ey Kuddûsî, makamınız yüce bir deniz gibi engin olsun.

56. Aşkın kişide gerçekleştirdiği yeni oluşum

1. Halimi şikayet etmeye Rabbim'e geldim.
Çünkü aşkın askerleri beni tamamıyla yağmaladı.

2. Bir kez dünyayı başıma dar eyledi.
Artık sabr edemem zira beni baştan aşağıya ateş kapladı.

3. Kalmadı figân aylemeye tâb[493] û tûvânım[494]
Dil şehrini ‘ışk yakdı harâb eyledi zîrâ

4. Geydirdi hemîn başıma tâc eğnime hırka
Ussumı alub itdi beni ‘âleme rüsvâ

5. Bu ‘ışka giriftâr[495] oluben zühdı unuttum.
İnsâna kemâl virmez imiş zühd-ile takvâ

6. Ben dersimi aldım bu gün ol hoce-i ‘ışkdan
Varsun okusun zühd û ‘amel dersini monlâ

7. Kuddûsî’ye öğretti şi’ir tarzını bu ‘ışk
Her kime virilürse olur ‘ışk dili deryâ

57. Allah’ın Âşık Kuluna Merhameti

1. Olmışam ‘âşık bugün ben çün şeh-i hûbânıma
İstemem ağyânını hiç gelmesünler yanıma.

2. Mest û bî-hûş[496] eyledi şevki[497] beni oldum delü
‘Arz-ı hâl sunmaya geldim ol ganî sultanıma

3. Bir elimde ‘arz-ı hâlim bir elimde dest-mâl
Silerem göz yaşım yalvaruban cânan’ıma

4. Beklerem kapusını boynum eğüb giryân[498] û zâr[499]
Umarım ki rahm ide bu âhıma efgânıma

5. Cürm û ‘isyân bî-nihâyet eylesem de da’imâ
Bakmaz ol aslâ benim hîç cürmüme ‘isyanıma

6. Setr[500] ider hem ‘ayıbımı halk içre rüsvâ eylemez.
Dir hemÎn ‘afu eylerem ben kaçma gel divanıma

---

[493] Tâb: Güç, Kuvvet, Takat
[494] Tüvan: Güç, Takat
[495] Giriftâr: Tutulmuş, yakalanmış
[496] Bî-hûş: Şaşkın, sarhoş
[497] Şevk: Şiddetli arzu, keyif, neşe
[498] Giryân: Ağlayan
[499] Zâr: Önleyen
[500] Setr: Örtmek

3. Bağırıp çağırmaya gücüm-kuvvetim kalmadı.
   Zira gönül şehrini aşk yakıp, viran etti.

4. Başıma tac giydirip, sırtıma hırka verdi.
   Aklımı başımdan alıp, beni âleme rezil etti.

5. Bu aşka tutulduktan sonra zühdü unuttum.
   İnsanı mükemmel noktaya taşımaz zühd ile takvâ

6. Ben dersimi bu gün aşk hocasından okudum.
   Molla olan kişi de, varsın okusun zühd ile takvâ

7. Kuddûsî'ye şiir dilini öğreten bu aşktır.
   Her kime bu aşk verilirse gönlü deryaya döner.

57. Allah'ın âşık kuluna merhameti

1. Bugün güzeller şâhıma âşık oldum.
   Allah'tan başka bir şey istemem, yanıma gelmesinler.

2. Aşkın neşesi beni kendinden geçirip, sarhoş edip deliye çevirdi.
   O muhtaç olmayan Sultan'a kendi halimi sunmaya geldim.

3. Bir elimde âmelim, diğer bir elimde mendilim.
   Silerek gözyaşımı yalvarırım Cânânıma/Allah'ıma

4. Ağlayarak, inleyerek boynumu büküp kapısını beklerim.
   Umarım ki bu âhlarıma ve figanlarımdan dolayı merhamet eder.

5. Daima hesapsız günâh ve isyan etsemde
   O, asla günâhlarıma ve isyanlarıma bakmaz

6. İnsanlar içinde rezil olmamam için ayıplarımı örter.
   "Ben, huzuruma gelenleri affederim, korkmayın gelin" der.

7. Dürlü ni'metler virir lâyık değil isem de ben
Gönderir mi'mârı tîz tîz bu dil-i vîrânıma

8. Böyle behçet[501] böyle ahlâk bu güzellik kimde var?
İsmini yâd[502] eylemek virir safâlar cânıma

9. Nice 'âşık olmasun bî-çâre Kuddûsî ana
Ki dimiş ol 'âşıkam ben 'aşık-ı nâlânıma

58. Zikir, Aşk ve İlim

1. Meyhâne-i 'ılk sâlikâ bil hân-kâh-ı evliyâ
Ol ânda sâkin câ-be-câ[503] hem mest û hayrân dâ'imâ

2. Anlara her kim ki celîs olur ise olmaz hasîs.[504]
Ol zikr-i Mevlâ'ya enîs kalbinde kalmasın sivâ

3. Bir lahza 'ârif sohbeti uşşâka virir hayreti[505]
Hem zikr ile ünsiyyeti[506] bin yıl 'amel uymaz ana

4. 'Âşıklara 'ışk cezbe hâl mahbûb-durur sûfiye kâl
Sen zikre eyle iştigâl bulsun dil û cânın safâ

5. Bal û şkerden tayub insân usanur zâhidâ
'Işkdan usanmaz yanar 'âşık dün û gün dâimâ

6. Zikre sa'y it 'âşık ol hem 'ârif ol Mevlâyı
'ışksız olan 'âbidin heb çektiği zahmet hebâ

7. Salikin gönlünde 'irfân 'ışk-ıla hâsıl olur.
Zikr ile 'ışk 'ışkla 'irfân tolar kalbe cilâ

---

[501] Behçet: Güzellik, güler yüzlülük, şirinlik
[502] Yâd: anmak
[503] Câ-be-câ: Yer yer
[504] Hasîs: Cimri
[505] Hayret: Allah'ın tecellilerinin sürekliliğine bakmak, her tecellide kendini tanıyıp, Allah'ı bilmenin bilgisini pekiştirmek, Allah bilgisinin kişiyi kuşatması ve kişinin de bu ilim deryasında olması fakat uyanıklığını kaybetmemesi.
[506] Ünsiyet: Yakınlık, Ahbaplık, ülfet

7. Layık değilsem de çeşit çeşit nimetler verir.
   Harap olan gönlüme hemen mimar gönderir.

8. Böyle ahlâk, böyle tatlılık ve böyle bir güzellik kimde var?
   O'nun ismini anmak, mutluluklar verir ruhuma.

9. Çaresiz olan Kuddûsî nasıl âşık olmasın O'na
   Zira o, "Ben âşığım, aşkımdan inleyenim" demiş.

58. Zikir, aşk ve ilim

1. Ey sâlik! Aşkın meyhanesi evliyânın tekkesidir.
   Oradakiler yer yer kendinden geçip büyük bir hayranlık içindedir.

2. Her kim onlara meclis arkadaşı olursa cimri olmaz.
   Allah'ı zikredene arkadaş olursan, kalbinde Allah'tan gayrısı olmaz.

3. Bir anlık Allah'ı bilenle sohbet, âşıkları hayrete götürür.
   Allah'la sürekli ülfete olanın hali bin yıllık âmelden üstündür.

4. Âşıklara, aşk, cezbe ve hâl, sûfiye ise söz sevgili olur.
   Allah'ı anmakla meşgûl ol ki, gönlün ve ruhun mutluluk bulsun.

5. Ey zâhid! İnsan bal ve şekerden doyup usanır.
   Fakat âşık her gün aşk ile yanar yine de usanmaz.

6. Allah'ı bilen kişi olmak için zikre çalışıp âşık olmak gerek.
   Aşksız ibadet edenin çektiği zahmetin bir karşılığı yok.

7. Sûfinin gönlünde ilim aşkla oluşur.
   Kalbin aydınlanması; zikir- aşk, aşk ve irfânla gerçekleşir.

8. ‘Âşıkın bir cezbesi[507] bin yıl ‘ibâdetten güzel.
Eyle tahsil ‘ışk û cezbe ki seni sevsin Hudâ.

9. Kuddûî’ye iki cîhan zînetleri ider ziyân
Ancak anı mesrur kılan leyl û nehâr zikr-i Hudâ

59. AŞK RAHAT VERMEYEN BİR ARAYIŞTIR

1. Nideyin ben gönlüm ârâm eylemez sensiz şehâ[508]
Bende Mevlâsını özler gice gündüz dâ’imâ

2. İtmesün zâhid buna levm[509]ki tarab[510] eyler deyü
Cân kulağına gelür senden beher dem çûn nidâ

3. Hâlime koymaz beni ‘ışk gönlümü tahrik ider.
Muktedîm dur ol benim pes eylerem hoş iktidâ[511]

4. Zikrin ile rûz û şeb bulur tesellî[512] ehl-i ‘ışk
Gönlime ey dost virir zikrin senin zevk û safâ

5. Geldi Kuddûsî fakirin varını heb aldı ‘ışk
Kalmadı ilm û ‘amel takvâ edeb ‘ışk û hâyâ

60. ALLAH İNSANI, BONCUK DEĞİL, CEVHER SATINALANDIR

1. Tarîk-ı evliyâya it sülûk[513] zâhirle kalma.
Bakuban ‘ilmine bahr-i gurur û kibre talma

2. Eğer kalbinde cezbe var ise mikdâr-ı zerre
Hemân Mevlâya ol mukbil[514] sivâya kalbi salma.

3. Çü lâzım sâlike cezbe sülûk ansız hebâdur
Çalış tevhîde bul Hakk’ı gönülde gayrı bulma

---

[507] Cezbe: Allah’ın, kendine yürüyen kulunu kendine çekmesinden doğan coşkunluk, rûhî yükseliş.
[508] Şehâ: Ey şâh, ey pâdişah, ey sevgili
[509] Levm: Çekiştirmek, kınama, zemmetme.
[510] Tarab: Sevinmekten gelen coşkunluk.
[511] İktidâ: Uyulan kişi, örnek, kılavuz
[512] Tesellî: Avutma, rahatlama
[513] Sülûk: Yol almak, yola girmek, katılmak. Bir öndere, mürşide tarikata bağlanan kişinin bağlandığı kişinin veya yerin metoduna göre kemâlâta, Allah’a doğru yapılan yolculuktur.
[514] Mukbil: İkbâl, talihli olmak yüksek makamlara ulaşmak, kutlu-mutlu olmak.

8. Âşığın Allah'a bir cezbesi bin yıllık ibadetten güzel.
   Allah'ın seni sevmesi için aşkın ve cezbenin eğitimini al.

9. Kuddûsî! Dünya ve ahiretin süsleri kişiye hep zarar verir.
   Onu mutlu kılan, ancak gece-gündüz Allah'ı anmaktır.

59. Aşk, rahat vermeyen bir arayıştır

1. Ey Sevgili! Gönlüm sensiz huzur bulmuyor.
   Daima, gece-gündüz Mevlâsını özler.

2. Zâhid, beni kınamasın fakat "Coşkunluk yapmaktadır" diyor.
   Çünkü ruhunun kulağına her an Rabbin nidası gelmektedir.

3. Aşk, beni rahat bırakmaz, gönlümü sürekli tahrik eder.
   Aşk kılavuzumdur, öyle ki; onu en güzel şekilde örnek alırım.

4. Âşıklar Seni gece-gündüz anmakla rahatlar.
   Ey Dost! Seni sürekli anmak gönlüme zevk ve mutluluk verir.

5. Aşk gelip fakir Kuddûsî'nin bütün varlığını aldı.
   İlim, amel, takvâ, edeb, aşk ve haya bırakmadı.

60. Allah insanı, boncuk değil, cevher satınalandır

1. Allah'ın dostlarının yoluna gir, zâhirî bilgiyle yetinme
   İlmine aldanıp da, gurur ve kibir denizine dalma

2. Eğer kalbinde zerre kadar cezbe varsa,
   Hemen Allah'a ulaşmaya çalış, kalbin O'ndan başkasına sapmasın.

3. Allah yolunda olan kişiye cezbe gerek, zira sülûk onsuz boştur.
   Tevhîdle yaşa ki, sadece Allah'ı gönlünde bulasın.

4. Tolub deryâ gibi ‘irfân û ‘ışk-ıla tarabkıl.
Kenef[515] gibi sakın encâs-ı dünyâ ile tolma

5. Sözin tut sen bu Kuddûsî fakirin ey birâder
Virüben cevher-i ‘ömr-i ‘azîzi boncuk alma

61. GÜZELLER GÜZELİNE YAPIŞMAK

1. Dila geç gayriden ol dilber-i ra’nâdan ayrılmaz
Nidersin özge[516] sevdâyı k bu sevdâdan ayrılma

2. Ne buldum mâsivâdan bunca dem dûr ülfet eylersin.
Sözüm dinle hemân ol sâhib-i îtâdan ayrılma

3. Katî gayretlidür sevmez şeriki bakma ağyâra
Letâfetde[517] hüsünde ferd-i bî-hemtâdan[518] ayrılma

4. ‘Ulûvu-i himmet îmândan özine it yüce himmet
Tenezzül itme ednâya sen ol a’lâdan ayrılma

5. O Bir mahbûb-ı zîbâ[519] kim naziri yok güzellikte.
Sözi ahlâ[520] özi bâlâ yüzi zîbâdan ayrılma

6. Kişi maksûdına vâsıl olur sıdkıla cehd itse
Çalışub sen de ir ol maksad-ı aksâdan[521] ayrılma

7. Bir ednâ ‘âşıkıdur ol şehen-şâhın bu Kuddûsî
Hemân ey dil o şâh-ı ‘âlem-i yektadan ayrılma

---

[515] Kenef: Tuvalet, hela
[516] Özge: Başka, gayrı
[517] Letâfet: hoşluk, güzellik, incelik
[518] Bî-hemtâ: Benzersiz
[519] Zîbâ: Güzel, süslü
[520] Ahlâ: Tatlı, pek tatlı
[521] Aksâ: Uzak, yüksek

4. Deniz gibi de, gereksiz dünya cisimleriyle dolma
Hela gibi de, gereksiz dünya cisimleriyle dolma.

5. Ey kardeşim! Fakir Kuddûsî'nin sözünü dinle
Değerli ömrün cevherini verip, boncuk alma

61. Güzeller güzeline yapışmak

1. Ey gönül! O'ndan başkasından geç, O güzel sevgiliden ayrılma.
Ne yapacaksın başka sevdayı, bu sevdadan ayrılma.

2. Şimdiye kadar mâsivâdan ne buldun ki, onunla kaynaşırsın?
Beni dinle, O, görevini yerine getirenden ayrılma.

3. O, kesinlikle ortak kabul etmez, O'ndan başkasına takılma.
Güzellikte, incelikte, benzersiz olandan ayrılma.

4. En yüce ihsan olan imandan, kendine yüce bir bağışta bulun.
O, yüceler yücesinden ayrılıp da, aşağılık olana tenezzül etme.

5. O, sevgililerin en güzeli, güzellikte benzeri yok.
Sözü tatlı, özü yüce ve yüzü güzel olandan ayrılma.

6. Kişi dürüst olup, çaba sarf ederse, amacına ulaşır.
Sende çalış en yüce gayenden ayrılma.

7. Bu Kuddûsî, şâhlar şâhının bir alçak âşıkıdır.
Ey gönül! Âlemin tek şâhı olan Allah'tan ayrılma.

62. PEYGAMBER AHLÂKIYLA KİBİRDEN KAÇINMAK

1. Hudâ'ya hamd û şükr eyle, sakın kardaş le'îm[522] olma.
   Seni bir nutfeden halk eyledi, bilgil hasîm olma.

2. Tayanma rif'ate[523] câha güvenme sıhhate mâla
   Halîm ol hem rahîm ol sâhib-i hulk-ı zemîm olma.

3. Hazer[524] eyle tekebbürden riyadan hubb-ı dünyâdan
   Selim ol, bul selâmet lâyık-ı nâr-ı cahîm olma.

4. Tehalluk[525] eyle ahlâk-ı Nebî ile nasîhat tut.
   'Uyubın setr olur elbet ki sen tab'-ı sakîm[526] olma.

5. Yaman bil kendini Kuddûsi'ya zinhâr[527] ili yahşi
   'Azazil-terk idüben nefsini i'câb esim olma.

63. BAĞIŞLANMAK İÇİN ALLAH'A YÖNELMEK

1. Hudâ vendâ beni bir lahza vaslından ayırma.
   Dakîkdür şişe-i kalbim anı hicrinle kırma.

2 Ki olmaz dû cihânın mülk û câhı[528] bana devlet
   Amân sensiz bana zindân olan eyvânı verme.

3. Benim var gerçi taksîrim[529] sana kullukda lâkin
   Halîmsin hem Gafûrsın 'ayıbımı yüzime vurma

4. Habîbinle tevessül eyleyüb geldim kapuna
   Ana bahş it beni ol kapunda lutf eyle, sürme

5. Ganîsin 'âleminden kimseye yok ihtiyâcın
   Kerîmsin Sen, şu ben miskini mîzâna çağırma.

---

522 Le'îm: Alçak, aşağılık
523 Rif'ate: Yücelik, yükseklik, büyüklük
524 Hazer: Kaçınmak
525 Tehalluk: İstekle atılma, can atma
526 Sakîm: Hasta, hastalıklı
527 Zinhâr: Sakın, asla
528 Câh: İtibar, makam, mevki
529 Taksîr: Kabahat, suç

62. Peygamber ahlâkıyla kibirden kaçınmak

1. Ey kardeş! Allah'a hamd ve şükür et, sakın alçaklık gösterme.
   Bil ki, seni meniden yarattı, düşmanlık gösterme.

2. Yüksek mevkiye dayanma, servete ve sağlığa güvenme.
   Alçakgönüllü ve merhametli ol, kötü ahlak sahibi olma.

3. Büyüklenmekten, iki yüzlülükten ve dünya/mal sevgisinden kaçın.
   Ağyardan arınmış ol ki, kurtuluş bul, cehennem ateşine layık olma.

4. Peygamberin ahlâkıyla nasihat tutmaya can at.
   Hasta tabiatlı olmazsan, elbette ayıpların örtülür.

5. Kuddûsî kendini kötü bil, asla başkalarından iyi bilme.
   Şeytan'a uyup da, nefsini beğenip de günahkar olma.

63. Bağışlanmak için Allah'a yönelmek

1. Allah'ım, bir an bile Sana ulaşma yolundan ayırma.
   Gönlümün şişesi dakiktir, ayrılığınla onu kırma.

2. İki dünyanın mülkü ve malı bana servet olmaz.
   Sensiz olan bir yeri bana barınak olarak verme.

3. Lâkin benim, kullukta Sana karşı suçum var.
   Merhametli ve günahları bağışlayansın, ayıbımı yüzüme vurma.

4. En sevgili kulunu vesile kılıp kapına geldim.
   O'nun hürmetine, lütfunla bağışta bulun, kapından beni kovma.

5. Zenginsin, yarattığın âlemlerden hiç kimseye ihtiyacın yok.
   Sen cömertsin, bu fakir kulunu hesaba çağırma.

6. Hatâmı i’tirâf idüb recâmı nîşe kıldım.
   Beni setr eyle mahşerde zebaniye duyurma.

7. Re’is oldı bu Kuddûsî, gürûh-ı mücrimine[530]
   Anın ‘afu it günâhını dime kûyime girme.

64. VUSLATIN İÇİN DUÂ

1. Ey şah-ı kerem kapuna geldim beni sürme
   Setr eyle komû suçlarımı yüzime vurma.

2. Aç yolını vâsıl olayın sana kerem kıl.
   Hıfz eyle beni zümre-i hussâda[531] tuyurma.

3. Çekdirme meşakkat bana rıfk[532] it ki za’ifem
   Âsân[533] idüben lutfın ile râhını yorma

4. Çün mihnete[534] ben sabr idemem sana ‘ayândır.
   Tahmil[535] idüben haml-i[536] sakil[537] belimi kırma.

5. Kuddûsî’ye gösterme firâk acısını hem.
   Vaslın ile şân eyle anı senden ayırma.

65. ÖLÜM

1. Zikrin çok eyle mevtin olma gâfil sâlikâ
   Anı iksâr[538] eyleyen sâlih olısar ey hümâ[539]

2. Mevt yıkar lezzetleri hem tağıdır direkleri
   Hiç unutma mevti sen eyle tefekkür da’imâ

---

530 Mücrîm: Suçlu
531 Hussâ: Kıskanç
532 Rıfk: Yumuşaklık, tatlılık
533 Âsân: Kolay
534 Mihnet: Sıkıntı, eziyet
535 Tahmîl: Bir işi birinin üzerine bırakma
536 Haml: Yük, yük yükleme, gebe
537 Sakîl: Ağır, can sıkan, çirkin
538 İksâr: Çoğaltma, artırma
539 Hümâ: Efsanevi kuş

6. Hatamı itiraf edip, ümidimi meslek edindim.
   Günahlarımı ört, hesap gününde azap meleklerinden koru.

7. Bu Kuddûsî, suçlular grubuna başkan oldu.
   Onun günahlarını bağışla, “Meskenime girmesin” deme.

64. Vuslatın için duâ

1. Ey cömertlerin padişahı kapına geldim, beni kovma.
   Bütün suçlarımı ört, yüzüme vurma.

2. Yolunu aç, keremde bulun, Sana ulaşalım.
   Koru beni kıskançlar zümresine duyurma.

3. Bana zorluk çektirme, zayıfım, yumuşak davran.
   Lütfun ve yolunu kolaylaştır, yorma beni.

4. Sana açıktır ki, ben sıkıntıya sabredemem.
   Taşıyamayacağım yükü yükleyipte belimi kırma.

5. Kuddûsî’ye ayrılık acısını gösterme.
   Onu Sana kavuşma ile sevindir, Kendinden ayırma.

65. Ölüm

1. Ey sâlik! Ölümü çok an, bu konuda gafil olma.
   Onu çok anan salih kişi hümâ kuşu gibi Rabbine uçar.

2. Ölüm bütün lezzetleri yok eder, bütün umutları dağıtır.
   Ölümü hiçbir zaman unutma, daima onu düşün.

3. Olmasa dünyâda üç nesne azar nâsın coğı
Biri mevt biri maraz biri dahi fakr û fenâ

4. Mü'mine vâ'iz durur mevt dâ'imâ îkâz ider.
Tuhfetü'l-mü'min buyurmuşdur ana Hayrü'l-verâ

5. Mevti Kuddûsî unutmaz her zamân zikrin ider
Eyledi mevlâsı tevfîk tâ sabî iken ana

66. ALLAH'I ZİKRETMEK O'NA ARKADAŞ OLMAKTIR

1. İşit ey 'âşık-ı Hakk bir harfi sır söyleyim sana
Devâm it zikre dir isen celis olsun Hudâ bana

2. Gice gündüz olub tevhide meşgul sıdk û şevk ile
Celis olur enîs[540] olur mugîs[541] olur sana Mevlâ

3. Ana her işini tefviz[542] idüb zikre devam eyle.
Kifâyet eyler ol sana sakın hüzn eyleme aslâ

4. Münâfıklar ne dirler ise disünler hemân sabr it.
Dögüb sögerseler dahi bozılub itmegil ısgâ[543]

5. Eğer tutar isen sözin bu Kuddûsî günâh kârın
Olursın tîz vakitde sırra vâkıf ârif û dânâ

67. YARATICININ VASIFLARI

1. Sana hamd eylerem dâ'im Kerîmâ
Virürsin bî-hisâb çün rızkı bana

2. Teşebbüb itmeğe yok iktidârım
Tevekkül[544] hirfetim[545] sıdk-ıla sana

---

[540] Enîs: Arkadaş, dost
[541] Mugîs: Yardım eden
[542] Tefvîz: İşi başkasına ihale etmek
[543] Isgâ: Kulak vermek, dinlemek
[544] Tevekkül: Her türlü gerekli sebeplere başvurduktan sonra işi Allah'a bırakmak ve sonucunu Allah'tan beklemek.
[545] Hirfet: İş, meslek, zanaat

3. Dünyada şu üç hakikat olmazsa insanların çoğu azar.
Biri ölüm, biri hastalık diğeri ise fakirlik ve yokluktur.

4. Mü'minler için ölüm, nasihatçı gibidir, daima uyarır.
İnsanların en hayırlısı ölüm için, "Mü'minleri hediyesidir"demiş

5. Kuddûsî ölümü unutmaz, her zaman anar.
Rabbi, daha çocuk iken onu buna müyesser kıldı.

66. Allah'ı zikretmek O'na arkadaş olmaktır

1. Ey Hakk'a aşık kişi, dinle sana bir sırlı harf söyleyeyim.
Eğer Allah'ın meclis arkadaşı olmak istiyorsan, O'nu anmaya devam et.

2. Gece-gündüz doğru ve coşkulu bir şekilde Allah'ı birle, sen
Allah arkadaşın olur, dostun olur, yardımcın olur.

3. Her işini Allah'a teslim ederek, sürekli O'nu an.
Sakın hüzüne kapılıpta O'nu anmayı yeterli görme.

4. İkiyüzlüler ne derlerse desinler, sen sabret.
Dövüp sövseler bile, sen bozulup kulak verme onlara.

5. Eğer günahkar Kuddûsî'nin sözünü dinlersen,
Hemen sırlara vakıf, âlim ve bilen olursun.

67. Yaratıcının vasıfları

1. Sana devamlı hamd ederim, kerem sahibi Allah'ım.
Bana hesapsız rızık verirsin.

2. Sebep kılmaya gücüm yok.
Tevekkül işimi samimi olarak Sana yaparım.

3. Benim Perverdigârım[546] sensin ancak
Kapundan gitmezem bir lahza aslâ

4. İdersin fazlın ile halk sebepler
Bu ‘âciz bendene lutfınla şâhâ

5. Ulu tağlarda hem çöllerde hergiz
Komadin ac susiz mahzun kadîrâ

6. Kefîlsin cümle halkın rızkına hem
Münezzehsin zühulden[547] sen ‘Alîmâ

7. Gice gündüz ider hamd û şükrler
Bu Kuddûsî’ye itdin çok ‘atâya

68. KUDDÛSÎ’NİN İLK TERBİYESİ

1. Bir hubâ âşık olmışam ki cümle halk mütâk ana
Lâyık değil isem de ‘ışka lutf idüb virdi bana

2. Rûz-ı ezelde eylemiş ben kuluna anı nasîb
‘Ubbâda virmiş cenneti ol sâhib-i fazl-ı ‘atâ

3. Pes itmişem feryâd ana rahminde işitmiş anam
Girmiş kulağına ‘ayânen ‘ışk û şevk-ile sadâ

4. Havf eyleyüb anam babama söyledi de ol dahi
Dimiş ki fazlıyla anı bahş eyledi bize hudâ

5. Bir kez dahi çağırmışam anı işitmiş bir ‘acûz
Anam dimiş ki ey ‘acûz keşf eyleme bu sırrı hâ

6. Rüyâda hem görmüş peder üç ay emâda hoş kamu
Ortadaki ayda çağ-imiş behçet û nûr û ziyâ

7. Ana dimişler bil bu ay oğlun ana rahmindeki
Halk-ı cihânın akserin irşâda olısar sezâ

---

[546] Perverdigâr: Terbiye edici
[547] Zühûl: Unutma veya erteleme

3. Benim terbiye edicim ancak Sensin.
Bir ân bile kapından ayrılmam.

4. Lütfunla sebepler yaratırsın.
Ey Padişahım! Bu aciz bedene de lütfunu gönder.

5. Hem ulu dağlarda hem de çöllerde asla,
Kimseyi aç, susuz ve mahzun bırakmadın Allah'ım.

6. Bütün varlıkların rızkını vermeye kefilsin.
Sen unutmaktan ve ertelemekten beri, alimsin Allah'ım.

7. Gece-gündüz hamd ve şükür eder.
Kuddûsî'ye çok bağışlarda bulundun.

68. Kuddûsî'nin ilk terbiyesi

1. Öyle bir sevgiliye aşık oldum ki, bütün varlıklar O'nun için cân atar.
Ne kadar layık değilsem de o aşka, lütfedip verdi aşkını.

2. İlk günde/elest bezminde aşkı bana verdi.
Faziletleri bağışlayan Allah kullarına cenneti verdi.

3. Ana rahminde öyle bağırmışım ki, annem işitmiş.
Kulağıma apaçık bir şekilde, aşkın coşkun sedası girmiş.

4. Bu hali annem korkuya kapılarak babama söylediğinde,
Babam; "Allah onu, lütfuyla bize bağışladı" demiş.

5. Bir kez daha aynı feryat ile çağırınca, kocakarı işitmiş.
Annemde kocakarıya; "Bu sırrı açığa vurma" demiş.

6. Babam rüyasında, gökte parlayan üç ay görmüş.
Ortadaki ayın güzelliği, aydınlığı ve parlaklığı çokmuş.

7. Babama; "Bu parlak ay ana rahmindeki oğlundur."
"Dünyadaki çoğu insanların irşâdı, onun vasıtasıyla olacak" demişler.

8. Ana muhabbet eyleyen 'aşıkları Mevlâ sever.
Bulmaz felâh her kim ider ise ana buğz[548] û cefa

9. Telkin-i zikr ile ana irsün makâme tıfl iken
Hem eyle tenbîh ki hemân zikr eylesün ol dâ'imâ

10. Vakt-i sabâvet[549] de bana tevhidi telkin eyledi.
Dir idi Kuddûsî çalış virdim icâzet ben sana

69. YARATICI OLARAK ALLAH

1. Dimişdür Fahr-i âlem medh olunmağı sever Mevlâ
Anın medhin değil hergiz münasib eylemek bana

2. Kitabda bu hadis-i görüben itdim heves medhe
Umaram bu tarik ile tekarrüb eylemek ana

3. Zemîn û âsûmânı hem cemî'-i halkı Hâlikdur
Nazîri[550] yok şeriki yok mu'îni[551] yok-durur hâşâ

4. Murad eylerse bir şeyi heman "kün" dir, olur mevcûd
Anın emriyle gelmişdür vücuda bil kamu eşya

5. Kadîr her şeye Hallâk û 'Azîm û Hayyû Kayyûm'dur.
Bu mahlûkâtı heb oldur yoğiken eyleyen inşâ

6. Yaratmış kendi nûrından Muhammed Mustafâ nûrın
Cemî'-i halkı nûr-ı Mustafâ'dan eylemiş peydâ

7. Cihânda her ne var ise, senin cisminde var misli
Hudâ'nın kudretin sen de görüb ol ârif û dânâ

8. Dahi birliğine şâhid cihânın halkı bi'l-cümle
Bu mülkin mâliki oldur Ahad[552] Ferid û Ahad Yektâ[553]

---

[548] Buğz: Kin, nefret, sevmemek
[549] Sabâvet: Çocukluk
[550] Nazîr: Benzer, eş.
[551] Mu'în: Yardım eden, yardımcı
[552] Ahad: Tek, bir
[553] Yektâ: Tek, eşsiz, benzersiz

8. Onu seven âşıkları Allah da sever.
Ona eziyet edip sevmeyen kurtuluş bulamaz.

9. Çocuk iken makama ulaşsın diye bana zikir telkin edildi.
"Allah'ı zikir etmesi devamlı olsun diye tembih etti.

10. Babam çocukluk zamanımda bana tevhidi tvsiye etti.
"Kuddûsî, çalış ben sana izin verdim" derdi.

69. Yaratıcı olarak Allah

1. Alemlerin efendisi peygamber, "Allah meth edilmeyi sever" demiştir.
Onu meth etmek, asla bana münasip değildir.

2. Kitapta bu hadisi görünce, O'nu meth etmeye heveslendim.
Umarım bu yolla O'na yakınlaşırım.

3. Yer, gökler ve bütün varlıkların Yaratıcısıdır.
Haşa! Benzeri yok, ortağı yok, yardımcısı yoktur.

4. Dilediği bir şeye "kün" dedi mi, o şey var olur.
O'nun emriyle varlık sahnesine çıkmıştır bütün varlık.

5. Her şeye gücü yeten Yüce Yaratıcı diridir, bâkidir, kerimdir.
Bütün varlıkları, yokken var eden O'dur.

6. Kendi nûrundan Muhammed Mustafa'nın nûrunu yaratmış,
Bütün varlıkları, Muhammed'in nûrundan yaratmış.

7. Âlemde her ne varsa, insanın bedeninde bir örneği var.
Allah'ın kudretini kendinde görüp, bilen ârif ol.

8. Evrenin Bütün varlıkları O'nun birliğine şahitlik eder.
Var olan her şeyin sahibi tek varlık ve benzersiz, bir O'dur.

9. Tefekkür eyle Kuddûsî kemâl-i kudretin Hakk'ın
Ki insân nev'ini[554] kılmış cihânda âyet-i kübrâ[555]

70. ALLAH SEVGİSİ

1. Ey Hudâ çün 'aşkım rûz-ı ezelden ben sana
Kıl visâlin devletin lutf eyleyüb ihsân bana

2. İtdi 'ışkın varımı yağma eser koymadı hiç
Gözime aslâ görünmez oldı şimdi mâ-sivâ

3. Zikr û fikrinle hemân divâne gönlüm eylenür.
'ışkın ile rûz û şeb bulur dahi cânım safâ

4. Var bu 'âlem halkını her birinin bir sevdiği.
Ben de olmışam senin sevdana dostum mübtelâ

5. Yok ise Kuddûsî'yi âvârede 'ilm û 'amel
Her hüner olan sen şehin 'âşıklığı yeğdir ana

71. SADECE ALLAH'I İSTEMEK

1. Ey Cevâd[556] û Ferd û Vehhâb[557] sâ'ilem[558] geldim Sana
İt habibin hürmetine 'ışkını ihsân bana

2. İstemem câh-ı riyâset[559] dâr-ı dünyâda dahi
Dâr-ı 'ukbâda kusûr[560] û hûr[561] ile zekık û safa

3. Derd-i 'ışkın tatludur bâl û şekerden 'âşıka
Vir baa lutf it o derdi kim kamu derde devâ

4. Merhamet eyler bana halk-ı cihân pîrdür deyû
Râhimînin erhamisin sen de rahm it eyle Hudâ

---

[554] Nev': Tür
[555] Âyet-i kübrâ: En büyük işaret
[556] Cevâd: Cömert, eli açık
[557] Vehhâb: Çok hibe eden, bağışlayan
[558] Sâ'il: Dilenci, soru soran
[559] Riyâset: Başkanlık, reislik
[560] Kusûr: Köşkler, saraylar, kasırlar
[561] Hûr: Hûrî (cennet efsanesinde kadına verilen ad)

9. Kuddûsî, Allah'ın o mükemmel gücünü düşün ki,
Varlık içinde insan türünü dünyada en büyük işâret kılmış.

70. Allah Sevgisi

1. Ey Allah'ım! Sana ilk günde/elest bezminden beri aşığım.
Bana, sana kavuşma servetini iyilik olarak ver.

2. Aşkın varlığımı yağmaladı, ondan hiçbir iz bırakmadı.
Senin varlığından başka bir şey gözüme görünmez.

3. Deli gönlüm her an Senin zikrin ve düşüncenle eğlenir.
Ruhum aşkınla gece-gündüz mutluluk bulur.

4. Bu dünyadaki her insanın bir sevdiği var
Dostum, bende Senin sevdana tutulmuşum.

5. Başıboş gezen Kuddûsî'de ilim ve amel yoksa,
Ey şahların şahı, her işinde ona aşkı tattır.

71. Sadece Allah'ı istemek

1. Ey cömert, tek ve bağışlayan Allah'ım! Dileyen olarak Sana geldim
Sevgili Peygamberinin hürmetine aşkını bana ihsan et.

2. Dünyada başkanlık gibi makamlar istemem.
Ahiretde de köşkler, huriler, zevk ve sefa istemem.

3. Ey âşık! Aşkın elemi, bal ve şekerden tatlıdır.
Her derde çare bu aşkı lütfunla bana ver.

4. Dünyadaki insanlar yaşlı diye bana merhamet ederler.
Ey Allah'ım! Merhametlilerin en merhametlisisin, bana merhamet et.

5. Senden özge her ne gelse gönlüme virir keder
Sâlim it cümle kederden gel buyur gir sen ana

6. Eyle meşgul zikrine dâ'im bana hem ol habîb
Kalmasın gönlimde hergiz iltifât-ı mâsivâ

7. Cümle halk mesrur[562] olurlar dürki ni'metler ile
Eyle Kuddûsî'yi mesrur 'ışkın ile dâ'imâ

72. "BEN"DEN GEÇİP AŞKLA ALLAH'A BAĞLANMAK

1. Ey keremi çok Hudâ it bana 'ışkı 'ata
Eyleme senden cüdâ vechini göster bana

2. 'Âşıka iki cihân oldı haar3am bî-gümân
Çün bu hadisi beyân eyledi hayrü'l-verâ

3. Neylerem ağyârı ben sen bana hoş yâr iken.
'Işkını virt â ki sen 'âşık olayım sana

4. Benliğimi benden al vaslını eyle nevâl[563]
Ey Samed[564] û bî-zevâl[565] sana olam âşinâ[566]

5. 'Işk-ı mecazdan geçir tûl-ı[567] tırâzdan[568] geçir.
Söz ile sazdan dilde koma mâ-sivâ

6. Nefse uyub çok günâh işledim ey pâdişâh
Yüzimi kılma siyâh görme 'azâba revâ[569]

7. Şehvet ile hırs beni eylediler pes denî[570]
Bilürem ammâ seni gâfir-i zenb[571] û hata

---

[562] Mesrûr: Memnun, sevinmiş
[563] Nevâl: Talih, kısmet, bağış, bahşiş
[564] Samed: Kimseye muhtaç olmayan.
[565] Bî-zevâl: Bitimsiz, sonsuz
[566] Âşinâ: Bildik, tanıdık
[567] Tûl: Uzunluk, uzun müddet
[568] Tıraz: Tutulan yol
[569] Revâ: Yakışır, uygun, yerinde
[570] Denî: Alçak,rezil.
[571] Zenb: Günah, suç, kabahat

5. Senden başka gönlüme gelen her şey keder verir.
Kalbim bütün kederlerden temizleyerek Sen buyur gir oraya.

6. Beni daima Seni anmakla meşgul ederek sevgilim ol.
Gönlümde senden başka şeylere karşı asla ilgi kalmasın.

7. Bütün insanlar türlü nimetlerle sevinirler.
Kuddûsî'de daima aşkınla mutlu olur.

72. "Ben"den geçip aşkla Allah'a bağlanmak

1. Ey cömert Allah'ım! Bana aşkını bağışla
Kendinden ayırma, yüzünü bana göster.

2. Âşığa iki dünyada şüphesiz haramdır.
Çünkü bu hadisi mahlûkatın en hayırlısı söyledi.

3. Sen benim en güzel dostum iken, başkasını ne yapayım.
Aşkını ver ki, ta ki sana âşık olana kadar.

4. Benliğimi benden alıp vuslatını nasip et ki;
Ey muhtaçsız ve sonsuz Allah'ım! Seni bileyim.

5. Mecâzî aşk ve uzun yoldan geçir.
Sözden, eğlenceden geçirerek, gönülde senden başka şey koyma.

6. Ey Padişah! Nefsime uyup çok günâh işledim.
Yüzümü kara çıkarıp, azaba uygun görme.

7. Öyle ki, şehvet ve hırs beni rezil etti.
Fakat Sen, günâh ve hataları bağışlayansın.

8. Di bana Kuddûsî'ya yetişür itdin bana
Vaslımı kıldım sana it bana hamid û senâ

73. BÜTÜN KİRLERİ AŞK SUYU İLE AKLAMAK

1. Ey şehen-şâh 'arz-ı hâle gelmişem bugün sana
Bağrı başlu gözi yaşlu kulunum rahm it bana

2. 'Âlemin dikkatle kıldım halkına çünki nazar
Bulamadım hîç bir güneh-kâr kimse benden mâ'adâ

3. Olmışam ilimde bir bî-çare-i merd –i fakîr
Ummazam hiç Senden özge kimseden fazl[572] û âtâ

4. Kavm û yârânım beni fehm eylemezler derdimi
Var mı gayrı bir tabîb kim ide ol bana devâ

5. El-gıyâs[573] ey çâresizler nâsırı[574] tut destimi
Yüreğimin yarasına merhem it bulsun şifâ

6. Âb-ı[575] 'ışk-ıla serây-ı gönlimi pâk eyleyüb
Eyle teşrif yalnuz sen kalmasun hîç mâ-sivâ

7. Çok 'ubûdiyyetde[576] taksirim[577] işim dâ'im günâh
Sarpa uğradı yolum eyle hidâyet ey Hudâ

8. Eylesem şol kez gûnâhlar tolsa yir gök arası
Kesmezem hergiz recâmı senden olmazam cüda

9. Kopunı bekler bu Kuddûsî kulun ey Pâdişâh
Ol habibin hürmetine fethû bâb eyle ana

---

572 Fazl: İyilik, erdem, yardım
573 El-gıyâs: Yardım
574 Nâsır: Yardımcı, yardım eden
575 Âb: Su
576 'Ubûdiyyet: Kulluk
577 Taksîr: Suç, kabahat, günah

8. Ey Kuddûsî söyle bana; “Bana ulaştın mı?”
Vuslatını kabul ettim, Bana şükret ve Beni öv.

73. Bütün kirleri aşk suyu ile aklamak

1. Ey şâhların şâhı Allah’ım! Bugün halimi bildirmeye geldim.
Bağrı yanık, gözü yaşlı kuluna yardım et.

2. Âlemdeki insanlara dikkatlice baktım.
Benden başka bir günâhkâr bulamadım.

3. İlimde çaresiz, fakir bir adam oldum.
Senden başka hiç kimseden yardım ve bağış istemem.

4. Dostlarım ve yakınlarım derdimi anlayamazlar.
Senden başka derdime çare olacak bir tabib var mı?

5. Ey çaresizlerin yardımcısı, imdat! Tut elimi.
Gönlümün yarasına merhem sür.

6. Aşk suyuyla gönül sarayımı temizle.
Orada mâsivâ kalmasın, yalnız Sen şereflendir.

7. Kulluktaki suçum daima günah işlemek.
Ey Allah’ım! Çıkmaz yola girdim, doğru yolu göster.

8. Yer le gök arası Yaptığım günahlarla dolsa.
Senden asla ümidimi kesip, ayrı düşmem.

9. Ey Padişah Kuddûsî kulun kapını bekler.
Sevgili Peygamberinin hürmetine kapını aç ona.

74. AŞK RENGİNE BOYANMAK İÇİN HER ŞEYDEN GEÇMEK

1. Dilemez ‘âşıkân içinde ‘âşık bülbülâne
Diler ma’şûkı zîrâ kıymaz asla cism û câna

2. Fıdâ itmek gerek pervâne-veş varını yâre
Ana ‘âşık dinür ancak ki şem’e[578] karşı yana

3. Herâzân âferînler âb-ı ‘ışk-ıla nigârın[579]
Ne denlü var ise ağyârını dilden yuyana

4. Uyub ‘akl-ı ma’âşa[580] ahmak û bî-aklı gör kim
Sanub özini pes ‘ârif düşer zann û gümâna

5. Revâ mıdır sana ey müft-yi mâcin[581] bu rütbe
‘Adâvet eyleyüb tersâ dimek kars Müslimâna

6. Küdûret[582] virme bizim gönlümüze ebsem olgil
Ki te’sir eylemez va’zin gürûh-ı ‘âşikâna

7. Visâl-ı yâri umarsın riyâ vû zevk ile sen
Müyesser[583] olmaz ol vallahi illâ muhlisâne

8. ‘Ulüvv-i kadrini bilüb be-küllî halk-ı ‘âlem
Kamusı dir ki ‘ışk olsun bu ‘ışkın toyana

9. Melâ’ik dahi ins û cin iderler cümle gıbta
Erenler sofrasında hûnına ‘ışkın toyana

10. Ne ulu bahtı var anın ki ‘ışka ola nâ’il
Ne a’lâ kadri var anın ki bu renge boyana

11. Sala şol terk-i terk[584] idüb gidüp giren meydân-ı ışkâ
Dahi cânını îsâr eyleyüb câna kıyana

---

[578] Şem’: Mum
[579] Nigâr: Sevgili
[580] Akl-ı ma’âş: Manevî akıl, akıl ile kalbin uyumunda doğan akıl
[581] Mâcin: Hileyi öğreten
[582] Küdûret: Gam, üzüntü, bulanıklık
[583] Müyesser: Kolay gelen, kolay gerçekleşen
[584] Terk-i terk: Allah’a vuslatta hâl ve makamları yaşayarak, bütünleşerek Allah ile varolmak

74. Aşk rengine boyanmak için her şeyden geçmek

1. Âşık, âşıklar içinde bülbül gibi dilemez
O, rûha ve bedene kıymadan sadece Ma'şûk'u diler

2. Dosta kelebek gibi varlığını fedâ etmek gerekir.
Ancak muma karşı yanana, âşık denir.

3. Aşk suyuyla sevgili olanlara binlerce aferin.
Aynı zamanda Allah'tan başka, her şeyi kalpten silenlere aferin,

4. Dünyalık akla uyan ahmak ve akılsızı gör.
Öyle ki, kendini arif bilip günah ve zanna düşer.

5. Ey fetva veren hileci! Sana bu makam uygun mudur?
Müslümana düşmanlık gösterip, ona dinsiz demek.

6. Gönlümüze üzüntü verme, insanları kıracak yerde dilsiz ol.
Nasihatçıların nasihatı âşıklar grubuna tesir etmez.

7. Sen Sevgili Dosta kavuşmayı ikiyüzlülük ve zevkle mi umarsın?
Bu vuslat ancak samimiyetle istenirse gerçekleşir.

8. Âlemde bütün varlıkları yüce kadrini bilip,
Hepsi bu aşk sırrını duyana, "aşk olsun" derler.

9. İnsanlar, cinler hatta meleklerin hepsi kıskanırlar.
Erenler sofrasında kanına aşkını duyan herkes.

10. Aşka kavuşanların ne yüce bahtları var?
Aşk rengine boyananın ne yüce kıymeti var.

11. Her şeyini bırakıp aşk meydanına giren,
Kendi canını o'nun için bağışlayıp feda eden.

12. Virilmez tab'ı câmid zâhide bil ni'met-i 'ışk
Tayanub zühd û takvâsına ol uğrar ziyana

13. Ne mümkindir bu 'ışkın sırrını vasf eyleye
Ki bir deryâ-yı a'zamdır sığar mı hiç beyâna

14. Cemî-i enbiyanın evliyanın yâri 'ışkdır.
Değişmez anı Kuddûsî na'îm-i dû cihana

75. HER VARLIĞA İLİMLE, AŞKLA DAVRANMAK

1. Bu pendi okuyup tutan olur hâs benden Yezdân'a[585]
Karışur 'âkıbet bir gün gürûh-ı ehl-i 'irfâna

2. Sevicek bir kulın Mevlâ virir birkaç güzel ahlâk
Günâhın mağfiret eyler ki koymaz anı nîrâna[586]

3. Eğer sevmez ise bir kimseyi virir kötü ahlâk
Kabul itmez anın a'mâlini kor dâr-ı hizlâna[587]

4. Tevâzu' it tezellül it tevekkül it terahhum it
Tezekkür it tefekkür it ta'abbüd eyle Rahmâna

5. Muhabbet eyle ehl-i 'ilmû irfân û salâha çün
Ki bunlar sevgilü bil Hazret-i Hallâk-ı ekvâna

6. Yetâmâya garibe hem fakire eylegil ikrâm
Kebîre eyle tevkîr merhamet it hem sagîrâne

7. Sebepsiz kimseyi incitme hiç, it Müntakimden havf
Refîk ol rıfk û lutf eyle kamu inşana hayvâna

8. Eğer i'lân iderse zenbini bir fâsık u fâcir
Hemân buğz it edeb bilmez hayâ bilmez o bîgâna

9. Dahi küffâr-ı ben-kâne münafık mülhide buğz it.
Mukârin olma yok ise zaruret sû-yi akrâna

---

[585] Yezdân: Allah, Yaratıcı
[586] NÎrân: Cehennem
[587] Hizlân: Kimsesiz, yardımcısız.

12. Donuk tabiatlı zâhide, aşk nimeti verilmez.
O, ancak zühd ve takvâsına güvenip, zarara uğrar.

13. Dilin bu aşkın sırrının özelliklerini anlatması mümkün değil.
Zira bir kocaman okyanusun sözle anlatılması mümkün mü?

14. Bütün Peygamberlerin, evliyânın dostu aşktır.
Kuddûsî aşkı iki dünyanın nimetlerini değişmez

75. Her varlığa ilimle, aşkla davranmak

1. Bu nasihatımı yerine getiren, Allah indinden benden samimi olur
Sonunda bir gün kendini bilen ârifler grubuna dahil olur.

2. Allah sevilecek kuluna birkaç güzel ahlâk verir;
Onun günâhlarını bağışlar, cehennemden uzak tutar.

3. Eğer bir kişiyi de sevmezse, ona kötü ahlâk verir.
Onun âmellerini kabul etmeyerek, kimsesizler yurduna koyar.

4. Hoşgörülü ol, alçak gönüllü ol, merhametli ol.
Allah'ı devamlı an, tefekkür et ve kulluk et.

5. İlim, irfân ve salih kişilere sevgi besle.
Zira bunlar, bütün varlığı yaratan Allah'ın sevgili kullarıdır.

6. Yetimlere, gariplere ve fakirlere bağışta bulun.
Büyüklere hürmet, küçüklere merhamet et.

7. Allah'tan haya ederek, sebepsiz hiç kimseyi incitme.
Bütün insanlara ve hayvanlara, yumuşaklıkla ve iyilikle yoldaş ol.

8. Eğer bir günâhkâr günâhlarını açığa vurursa,
Edep ve haya bilmez bu kayıtsız kişiden nefret et.

9. Bunun yanında Allah'ı inkar eden ikiyüzlü inkarcıdan da nefret et.
Mecbur kalmadıkça kötü arkadaşların yanında bulunma.

10. Tecessüs eylemek câ'iz değil mü'minlerin 'aybın
Görürsen dahi setr eyle, dime yârâna düşmana

11. İki kişiye zinhar olma münis hem yakın olma
Bu dünyâ ehline dahi sakalsız taze oğlana

12. Çalış tevhide gâfil olma, bir dem zikr-i Mevlâdan
Bu Kuddûsî ider nushı sana hem cümle yârâna

76. HER GÜN İSTİĞFAR ETMEK

1. Eyle istiğfârı[588] yüz kere beher gün dâ'ima
Çün devam ider imiş her gün Resûl-i Hakk ana.

2. Hem salât-ile selam eyle Hudâ'nın dostına.
Ol-durur bî-şek muhkkak bâ'is-i halk-ı verâ.

3. Kıl cemâ'at-ile namâz eyle tevhide devâm.
Tîz vakitde ider ihsân bil hudâ 'irfân sana

4. San'at veyâhûd ticâret itmeğe sa'y eyle sen
Dı hemîn yâ Rabbi rızkı fazlın-ila vir bana

5. Dinle Kuddûsî fakirin pendini tut-gıl dahi
Okudukça nazmını eyle anın içün du'â

77. AŞKSIZ İBÂDETTEN ZEVK ALINMAZ

1. Her kimi kim derd-i 'ışka mübtelâ kıldı Hûdâ
Nimet-i 'uzmâyı[589] ihsân eylemiştir bil ana

2. Derd-i 'ışkdır çün bu yolda salike lâzım olan,
'Işkı olmayan kişinin zühd û takvâsı hebâ.

3. Cezbesiz[590] makbul değil zîrâ sülük bu yolda hîç,
Zikre çalış, cezbe tolsun, gönlüne bulsun safâ.

---

[588] İstiğfâr: Allah'tan günahların bğışlanmasını istemek.
[589] 'Uzma:
[590] Cezbe: Ruhun, Yaratıcının varlıktaki tecellilerine karşı hayret ve sevince kapılarak, bedende ayrı düşmüş gibi olması, heyecan ve coş halini yaşaması.

10. Müminlerin ayıplarını araştırıp açığa vurmak caiz değil.
Ayıplarını görsen dahi ört, dosta düşmana söyleme.

11. İki grup insana asla yakınlaşıp arkadaş olma.
Dünyaya değer verenler ve genç oğlanlara.

12. Tevhit ile hemhâl ol, bir an bile olsa Allah'ı anmakta uzak durma.
Bu Kuddûsî hem sana hem de bütün dostlara nasihat eder.

76. Her gün istiğfar etmek

1. Her gün devamlı olarak yüz defa istiğfar et.
Çünkü Resûlullâh her gün yüz kere istiğfar çekermiş.

2. Allah'ın dostuna hem selâm ve sâlât getir.
Çünkü O, şüphesiz yaratılan varlığın varlık bulma sebebidir.

3. Namazı cemaatle kılıp Allah'ı tevhîde devam edersen,
Allah, sana irfân ilmini hemen ihsan eder.

4. Sanat veya ticaretle çalışmaya devam et.
"Ey Rabbim, lütfunla rızkımı ver." de.

5. Fakir Kuddûsî'nin verdiği öğüdü dinle.
Şiirini okudukça, onun için duâ et.

77. Aşksız ibâdetten zevk alınmaz

1. Allah, her kimi aşk derdiyle karşılaştırmışsa,
Bil ki, ona büyük bir bağış ile iyilikte bulunmuştur.

2. Tasavvuf yolunda yürüyen kişiye gerekli olan, aşk derdidir.
Aşkı olmayan kişinin zühd ve takvâsı boşa gider.

3. Cezbe olmadan tasavvuf eğitiminde mertebe aşmak makbul değildir.
Allah'ı an ki, gönle cezbe dolsun, mutluluk bulasın.

4. Efdali zikrin dimiş tevhîd Resûl-i Kird-gâr
Ol ana meşgul hemân sen gice gündüz da'imâ

5. Tut bu Kuddûsî sözin ol zikre meşgul itme şekk[591]
Tiz vakitde ma'rifet in'âm ider Mevlâ sana

78. MEVLÂNÂ

1. Sâbî iken semâya oldı çün seyrân-ı[592] Mevlânâ
Velîler üzre her vech ile var rüchân-ı[593] Mevlana

2. Bulur her demde rûhâniyetinden mürde[594]
İrişür çâresiz dertlülere dermân-ı Mevlânâ

3. İder deryada hem berde[595] olan muztarlara[596]
Hemânçağır olur lâ-büdd[597] sana ihsân-ı Mevlânâ.

4. Kerâmâtı anın günden 'ayân her ân zuhur eyler.
Gurûh-ı 'arifân içre bülenddir şan-ı Mevlânâ.

5. Hudâ eylerdi bir günde tecelli on yedi kere.
Tahammül itmek içündür ana devrân-ı Mevlânâ

6. Basîret[598] gözi görmez münkirin inkâr ider anı.
Ne yâr oldığını ancak bilür yârân-ı Mevlânâ

7. Olayım dir isen sen de eğer şâh ol ana bende[599]
Nüfûz eyler nice şâhâne çün fermân-ı Mevlânâ

8. Cihânda evliyanın her biri gösterdi bürhânlar[600]
Sekiz yaşında zâkir oldı bil bürhân-ı Mevlânâ

---

591 Şekk: Şüphe
592 Seyrân: Gezinti.
593 Rüchân: Üstünlük, üstün olma.
594 Mürde: Ölü
595 Berd: Soğuk
596 Muztar: Çaresiz kalmış
597 Lâ-büdd: Lazım, gerekli
598 Basîret: Önceden görüş.
599 Bende: Kul, köle
600 Bürhân: Delil, kanıt, ispat

4. Allah'ın Peygamber'i (s.) "Zikrin en faydalısı tevhîddir."der.
Gece-gündüz demeden hep O'nunla meşgûl ol.

5. Şüphe etmeden Kuddûsî'nin sözünü tutup, Allah'ı sürekli an.
Allah, sana hemen ma'rifet nimetiyle ihsanda bulunur.

78. Mevlânâ

1. Mevlânâ, çocuk iken göklere yolculuk yaptı.
Mevlânâ'nın her yönüyle veliler üzerinde üstünlüğü var.

2. Onun mânevîyatından her an ölü canlar hayat bulur.
Mevlânâ'nın dermanı çaresiz dertlilere erişir.

3. Hem denizde hem soğukta kalan çaresizlere yetişen,
Mevlânâ sana lazım olduğunda , çağır, hemen ihsânda bulunur.

4. Onun kerameti her an, gün gibi ortaya çıkar.
Mevlânâ'nın şanı, arifler topluluğu arasında daima yücedir.

5. Allah, ona günde on yedi defa tecelli ederdi.
Buna ancak Mevlânâ'nın içinde bulunduğu an tahammül ederdi.

6. İnkâr edenin basireti olmadığında onu inkâr eder.
Mevlânâ'nın dostları ancak O'nun nasıl biri olduğunu bilirler.

7. Eğer şah olmak istiyorsan, ona ram ol
Zira Mevlânâ'nın söyledikleri, nice padişahlara emreder.

8. Dünyadaki evliyânın her biri bir delil gösterdi.
Mevlânâ'nın delili daha sekiz yaşındayken açığa çıktı.

9. Giren anın tarikatına olur Mevlâ'ya vâsıl
Hudâ'nın sevgülü dostları dervîlşân-ı Mevlânâ

10. Şeb-i mi'râcda gösterdi anı Yezdân habibine.
Melâ'ik oldılar ol gice heb hayrân-ı Mevlânâ

11. İder züvvârına ikrâm û in'âm ol kerem kânı[601]
Seni mahrum komaz sen ol hemân mihmân-ı Mevlânâ

12. O şâhım bende-i ednâsıdır bî çâre Kuddûsî,
Bu 'âli[602] câhı bahş itmiş ana Yezdân-ı Mevlânâ.

79. Tasavvufta "İnsan"lik Dereceleri

1. Resûlallah buyurmış ehl-i 'ukbâya harâmm dünyâ.
Dahi 'ukba harâmdur ehl-i dünyâ inan ana

2. Hudânın ehli 'uşşâka harâmdur bu ikisi bil.
Sakın meyl itme ey sâlik harâmdır mâ-sivâ sana.

3. Gice gündüz çalış, tevhide ol 'âşık unut gayrı,
Münafıklar disünler kim delidür bu mürâ'î[603] yâ

4. Olur 'ışk zikr ile hâsıl gönülde ez-kadîm[604]
Akar Nil-i mübarek-veş tolar kalbe olur deryâ

5. Celîsi zâkirin çün Hak Te'âlâ Hazreti imiş.
Hemân zikr eyle Kuddûsî sana olsun celîs Mevlâ

80. Allah'a Buluşma

1. Ey Şehen-şâh-ı 'azîm hem idemem kulluk sana.
Hem umaram vaslını lâyık değil iken ana.

2. Böyle bir meczûb koca oldum utanmak bilmezem.
Muktedirsin[605] çünki her şey'e anı virgül bana.

---

[601] Kân: Kaynak, ocak, menba
[602] 'Âli: Yüce, yüksek.
[603] Mürâ'î: İkiyüzlü, münafık.
[604] Ez-kadîm: Eskiden beri.
[605] Muktedir: Her şeye gücü yeten

9. Onun tarîkatına giren, Allah'a çabuk ulaşır.
Allah'ın sevgili dostları, Mevlânâ'nın müritleridir.

10. Allah, mirâc gecesinde onu Peygamber (s.)'e gösterdi
Meleklerin hepsi o gece Mevlânâ'ya hayran oldular

11. O, ikrâmın kaynağıdır ki, ziyaretçilerine vergi ve iyilikte bulunur.
Mevlânâ'nın misafiri olursan, seni ala bağışta mahrum bırakmaz.

12. Çaresiz Kuddûsî, Allah'ın en bayağı kuludur
Mevlânâ'nın Yaratıcısı, ona bu yüce makamı bağışlamış.

79. Tasavvufta "insan"lık dereceleri

1. Resûlullah; "Ahiret ehline dünya haramdır."
Aynı şekilde "Dünya ehline de, ahiret haramdır" buyurmuş.

2. "Allah ehli âşıklara ise, her ikisi de haramdır."
Ey sûfî! Sakın Allah'tan başka şeylere yönelme, zira haramdır.

3. Gece-gündüz Allah'ı birleyerek aşık ol, O'ndan başka her şeyi unut.
Münafıklar senin bu halinden dolayı "Deli" desinler.

4. Eskiden adettir; aşk, O'nu sürekli anmakla gönülde oluşur.
O aşk, mübarek Nil gibi akarak, deniz dönüşür

5. Allah'ı ananın/zikredenin meclis arkadaşı Allah'tır.
Ey Kuddûsî, hemen zikre başla ki, Allah sana meclis arkadaşı olsun.

80. Allah'a buluşma

1. Ey Yüce Şâh'ım! Sana gereği gibi kulluk edemem.
Umarım ki, âmelim sana olan vuslata layıktır.

2. Yaşlı bir meczûb oldum, utanma nedir bilmiyorum.
Her şeye gücü yetensin, vuslatını nasip et.

3. Hateyem seksen yaşında isterem Senden Seni.
   Nesne[606] gelmez pes elinden hîç su'âlden mâ'adâ[607]

4. Heb girerler ehl-i cennet rahmetinle cennete.
   Men cemâline nazar etmek dilerem dâ'imâ

5. Vir bu Kuddûsî fakire rahmetinle vaslını.
   Gönli bulmaz zinet-i[608] cennet ile hergiz safâ

81. AŞKIN DÖNÜŞTÜREN GÜCÜ

1. Ta'n eylemesün zâhid-i bî-'ışk bana zîrâ
   Cezb eyledi bu gönlimi bir dilber-i râ'nâ[609]

2. Ol eyledi Mecnûn nice dânâ[610] fuzalâyı[611]
   Hem kıldı nice ahmek û dîvâneyi dânâ.

3. Sevdâsı nice şâhları soyub kodı 'uryân.
   Geydirdi külâh başlarına etdi sükârâ[612]

4. Belh pâdişâhın çöllere düşürdü, yayan, aç.
   Altun tabak üzre yir iken sükker û helvâ.

5. Kuddûsî'yi 'ışkdır anın odlara yakan.
   Pîr oldı usanmaz yanar 'ışk odına hâlâ

82. TAKLÎD CEHÂLETTİR

1. Yâ ilâhe'l-'âlemin itme 'ikâb[613] lutf it bana.
   Nice demdür eylerem kullarrını irşâd sana.

2. Heb işim kâmilleri taklîd mukallid câhilem.
   Pîr-i fâni oluban itdim bugün ben inzivâ.

---

606 Nesne: Şey, eşya
607 Mâ'ada: -den başka
608 Zînet: Süs, değerli eşya
609 Râ'nâ: Lâtif, güzel, hoş görünen
610 Dânâ: Bilen, bilgiç, bilgili
611 Fuzalâ: Faziletli, erdemli kişiler.
612 Sükârâ: Sarhoş
613 'İkâb: Eziyet cefâ, işkence

3. Allah'ım, seksen yaşında hasta bir yaşlıyım.
   Öyle ki, soru sormaktan başka bir şey gelmez elimden

4. Cennet ehli cennete Senin merhametinle girerler.
   Ben ise, daima güzelliğini seyretmek istiyorum.

5. Bu fakir Kuddûsî'yi, rahmetinle kendine kavuştur.
   Onun gönlü cennet süsleriyle asla mutluluk bulmaz.

81. Aşkın dönüştüren gücü

1. Zira aşksız zâhid beni yermesin ama,
   Hoş bir güzel, gönlümü kendine çekti.

2. Aşk, nice erdemli bilgili kişileri mecnuna çevirdi.
   Hem de nice ahmak ve deli kişiyi de bilen kıldı.

3. O'nun sevdası nice padişahları soyup çıplak bıraktı.
   Başlarına külah geçirip, sarhoş etti.

4. Altın tabak üzerinde şarap içip helva yerken,
   Belh padişahını yayan ve aç olarak yollara düşürdü.

5. Kuddûsî'yi ateşlerde yaktıran, onun aşkıdır.
   Yaşlı olmasına rağmen, hala aşk ateşiyle yanar.

82. Taklîd cehâlettir

1. Ey âlemin ilâhı! Bana lütfet, azapta bulunma.
   Ne zamandan beridir kullarını, Senin yoluna dâvet ederim.

2. Ben kamil insanları taklit eden, mukallit cahilin biriyim.
   Yaşlı bir fâni olup, bu gün inzivaya çekildim.

3. Eyledim bî-had hâtâ gerçi velâkin ey Rahîm.
   Rahmetin bahri yanında zerredir, bî-had hatâ.

4. Tâ sabâvetten[614]berü tevhidi derem çün Seni.
   Bu-durur zannım ki, itmezsün beni nâra sezâ

5. Gice gündüz yüreğim titrer, düşünüb hışmını[615]
   Ol habîbindür şef'im kıl beni bahşiş ana.

6. Çün bilürsün ki, yaşı yetmiş-durur dahi tokuz.
   Mağfiret eyle şu Kuddûsî kocayı ey Hudâ

83. YAKÎNÎ OLARAK ALLAH'TAN AŞK VE İLİM İSTEMEK

1. Ey Hudâ-yı Lem-Yezel vr 'ışk û irfânı bana.
   Bileyin 'ayne'l-yakîn[616] hem olayın 'âşık sana.

2. 'Ömrimi uyub hevâ-yi nefse itlâf eyledim.
   Gönlime perde olu ben itdi iğfâl mâ-sivâ

3. Sâlik[617] oldum gerçi evvel hoş erenler yolına,
   Geldi pes 'ışk mecâzî varımı kıldı hebâ[618]

4. Hubb-ı nisvân oldı müstevli bu gönlüm şehrine
   Kıldılar meftun[619] beni emvâl û evlâd û nisâ

5. Hırs ile şehvet zelil iderler imiş mü'mini.
   Yok benim gibi olan hîç zillete bir mübtelâ[620]

6. Pîr-i 'âciz oldım ammâ geçmedi gönlüm henüz.
   'Işk-ı hûban-ı mecâzîlerden ey güzel Hudâ.

7. Dir bu Kuddûsî dem-â-dem yâ ilâhe'l-'âlemin.
   'Işkını vir yolumu aç gieyim Senden yana

---

[614] Sabâvet: Çocukluk
[615] Hışm: Kızgınlık, öfke
[616] 'Ayne'l-yakÎn: Allah'ın Yarattığı varlıklarda tecllisini görerek, isim ve sıfatlarını nesnede müşahede etmek ve kesin kat'i varlığını görmek.
[617] Sâlik: Bir tasavvuf yolunda giden bir yola giren , bir tarikate girmiş bulunan.
[618] Hebâ: Boş nafile
[619] Meftûn: Gönül vermiş, tutkun, vurgun
[620] Mübtelâ: Bağımlı

3. Ey Rahim Allah'ım! Hesapsız hatalar yaptım.
   Hesapsız hata, rahmet denizinin yanında bir katre gibidir.

4. Tâ çocukluktan beri Seni birlerim.
   Umarım ve zannederim ki, beni ateşe münasip görmezsin.

5. Senin kızgınlığını düşününce gece-gündüz kalbim titrer.
   Şefaatçim Sevgili Peygamber (s.)'indir, beni O'na bağışla.

6. Malumundur, yaşı yetmiş dokuz oldu.
   Ey Allah'ım, kocamış Kuddûsî'yi bağışla.

83. Yakînî olarak Allah'tan aşk ve ilim istemek

1. Ey yok olmaz Allah'ım! Bana aşkını ve ilmini ver.
   Seni 'ayne'l-yakîn olarak bilip, âşık olayım.

2. Ömrümü nefsin istekleriyle heba ettim.
   Allah'tan gayrisi gönlüme perde olupi gaflete düşürdü.

3. Önce erenlerin yoluna girip sâlik oldum.
   Öyle ki, mecâzî aşka düşerek varlığımı boş kıldı.

4. Kadın sevgisi, gönül şehrimi ele geçirdi.
   Beni mal, evlat ve kadınlar tutkun kıldı.

5. Mümini hırs ve şehvet alçaltır.
   Benim gibi zillete bağımlı hiç kimse yok.

6. Yaşlı aciz biri oldum fakat gönlüm daha kaymamakta.
   Ey güzel Allah'ım! Güzellere karşı olan mecazi aşkım,

7. Kuddûsî her an "Ey âlemlerin Rabbi" der.
   "Ver aşkını, yolumu aç, gideyim Sana doğru"

84. ARZULANAN HAYATLAR

1. Nedir maksûdın ey ‘âbid ibâdetden digil bana.
Eğer tâlib isen dünyâyı bil âhiret harâm sana

2. Eğer ahret diler isen gönül verme şu dünyaya
Ki ahret ehline dünya harâmdır, böylece bil ha.

3. Eğer ‘âşık isen Mevlâ’ya geç dünya vû ‘ukbâdan.
Harâmdur, çünki ehlu’l-lâha anlar şüphe yok asla.

4. Sığar mı gönülde iki mahbûb, var düşün bir kez.
İki zıd ictimâ’ itmek muhal mümkin değil zîrâ,

5. Bu Kuddûsî kelâmna eğer ısgâ[621] ider isen.
Hudâ’ya vâsıl olursın makâmını ider bala

85. ALLAH İNSANI OLMANIN YOLU

1. Dünyâ harâmdur ehl-i ‘ukbâya rükûn itme ana.
‘Ukba harâm hem ehl-i dünyaya, işit direm sana.

2. Bu iki dahi ehl-i Mevlâ’ya harâmdır, bilmi ol.
Kankı gürûldan olmak istersen haber virgil bana.

3. Matlubın ise âhiret çok dirme dünyâ malını.
Hakk ise maksûdın eğer hîç eyleme meyl-i sivâ.

4. Sâdıklar ile hem-dem ol kaç ehl-i ‘ukbâdan dahi.
Çün ülfet itmez mâ-sivâ ehl-i ile ehl-i Hudâ,

5. Tevfîk-ı Hakk ile bu pendi itdi Kuddûsî koca.
Tutgil anın sözini sen ol ehl-i Mevlâ salikâ

---

621 Isgâ: Kulak vermek, Dinlemek

84. Arzulanan hayatlar

1. Ey çokça ibâdet eden, söyle bana ibadetten amacın nedir?
   Eğer dünyayı istiyorsan bil ki, ahiret sana haramdır.

2. Eğer ahireti diliyorsan, dünyaya gönül verme.
   Zira ahireti isteyenlere dünya haramdır, bil.

3. Eğer Allah'a âşık isen, hem dünyadan hem ahiretten geç.
   Zira her ikisi de şüphe yok ki, Allah dostlarına haramdır.

4. Düşün bir kez, bir gönülde iki sevgili olur mu?
   İki zıddı bir arada bulundurmak mümkün değildir.

5. Eğer Kuddûsî'nin bu sözüne kulak verirsen,
   Allah'a vuslatın gerçekleşir ve yüce bir makama ulaşırsın.

85. Allah insanı olmanın yolu

1. Ahiret ehline dünya haramdır, onu gönülden isteme.
   Dinle! Ahiret de dünya ehline haramdır.

2. Bilmiş ol ki, dünya da ahiret de Allah ehline haramdır.
   Hangi gruptan olmak istersen haber ver bana.

3. Eğer isteğin ahiret ise dünya malını çok biriktirme
   Eğer gayen Hakk ise, O'ndan başkasına yönelme.

4. Sadık kişilerle arkadaş ol, ahiret insanından dahi kaç.
   Çünkü Allah ehli ile mâsivâ ehli kynaşmaz.

5. Yaşlı Kuddûsî bu nasihatı Hakk'ın izniyle yaptı
   Ey salik! Onun sözünü tutup Allah ehli ol.

86. İNSANIN RABBİNE KARŞI ACZİYETİ

1. Kime varub yalvarayım kapçını koyub ey Hudâ
   Bir bende-i bî-çâreyim boynum egüb geldim Sana.

2. Destim tehî[622] Yüzüm siyâh geldim Sana ey Pâdişâh.
   Dâ'im işim efgân û âh ol dest-gir lutf it bana.

3. Girdâb-ı hicre[623] düşmişem şebkin adına bişmişem.
   Al destimi ki şaşmışam Sen derdime eyle devâ.

4. Sana benim hâlim 'ayân lâzım değil itmek beyân
   Sensin mu'in[624] û müste'ân 'avn eyle gel baa şehâ

5. Nefsin uyub sevdâsına taldım günâh deryasına,
   Eyle ilâc dil pâsına kılma beni Senden cüdâ

6. Hîç Sana kulluk itmedim buyurdığını tutmadım.
   Râh-ı rızaya gitmedim oldı kam3u ömrüm hebâ.

7. 'Işkı mecâzda geçemedim hamr-ı hakîkî içemedim.
   Yahşi yamanı seçmedim itdim hevâya iktidâ[625]

8. Dostum Muhammed hakkı çûn, koyma bizi zar[626] û zebûn[627]
   Kudret yedinle[628] câmı[629] sun çıksun gönülden mâ-sivâ

9. Yok nideyim kâmil delil kaldım yetîm oldum zelil,
   Gönlüm hazîn, cismiz 'alîl bu renclere[630] virgil şifâ.

10. Ey sâhibi fazl û kerem Kuddûsî'ye vir câm-ı cem.
    Artsun safâsı dem-be-dem ana gerekmez mâ'adâ.

---

[622] Tehî: Boş
[623] Hicr: Ayrılık
[624] Mu'in: Yardım eden, yardımcı
[625] İktidâ: Tabi olma, uyma
[626] Zar: ağlayn, inleyen.
[627] Zebûn: Güçsüz, zayıf, âciz
[628] Yed: El
[629] Câm: Kadeh
[630] Renc: Zahmet, eziyet, sıkıntı

86. İnsanın Rabbine Karşı Acziyeti

1. Ey Allah'ım! Senin kapını bırakıp da kime gidip yalvarayım?
   Çaresiz bir kul olarak boynumu eğip Sana geldim.

2. Ey Padişah'ım! Elim boş, yüzüm kara Sana geldim.
   İşim daima feryat edip ah çekmektir, elimden tutup iyilikte bulun.

3. Ayrılık çıkmazına girdim, arzunun ateşinden piştim.
   Tut elimi ki, şaşırdım, Sen derdime çare bul.

4. Benim halim açıktır, Sana gerekmez bu hali açıklamaya
   Ey Şâhım1 Gel bana yardım et, Sen yardım edenlerin en yücesisin.

5. Nefsime uyup günah denizine sevdasına daldım.
   Beni Senden uzak kılma, gönül kirime ilaç ver.

6. Sana tam kulluk etmedim, buyurduğunu tam yerine getiremedim.
   Rızanı kazanacak yola girmedim, bütün ömrüm heba oldu.

7. Mecazi aşktan geçemedim, hakiki içkiden içemedim.
   İyiyi ve kötüyü seçemeden, arzu ve isteklere uydum.

8. Dostun Muhammed (s.) hakkı için bizi aciz ve inleyenlerden eyleme!
   Kudretinle aşk sun ki, gönlümüzden Senden başkası yok olsun.

9. Bana kılavuzluk edecek bir delil olmayınca, yetim kalıp, rezil oldum.
   Gönlüm hüzünlü, bedenim sakat. Ey Allah'ım! Bu sıkıntılara şifa ver.

10. Ey fazilet ve iyilik sahibi Allah'ım! Kuddûsî'ye aşk kadehini ver.
    Zaman zaman mutluluğu artsın, onun başka bir şeye ihtiyacı yok.

87. ALLAH'IN RAHMETİ VE AFFEDİCİLİĞİ

1. Ey rahmeti bol Pâdişâh! Cürmim ile geldi Sana.
Ben işledim hadsiz günâh, cürmim ile geldim Sana.

2. Hadden tecâvüz eyledim deryâ-yı zenbi boyladım.
Ma'lûm Sana ki neyledim, cürmim ile geldim Sana.

3. Senden utanmayub hemân itdim hata gizlü 'ayân.
Urma yüzime el-amân, cürmim ile geldim Sana.

4. Aslım çü bir damla menî, halk eyledin andan beni.
Aslım denî fer'im[631] denî, cürmim ile geldim Sana.

5. Gerçi kesel fıdk û fücûr[632] 'ayb û zelel[633] çok her kusûr.
Lâkin Senin adın Gafûr, cürmim ile geldim Sana.

6. Zenbim ile toldı cihân Sana 'ayân zâhir nihân[634]
Ey lutfı bî-had Müste'ân[635], Cürmim ile geldm Sana.

7. Adın senin Gaffâr iken, 'ayb örtüci Settâr iken
Kime gidem Sen var iken, cürmim ile geldim Sana.

8. Hîç Sana kulluk itmedim râh-ı rızaya gitmedim.
Hem buyruğını tutmadım, cürmim ile geldim Sana.

9. Bin kere bin ey Pâdişâh, itsem dahi böyle günah.
Lâ-taknatû[636] yeter penâh[637], cürmim ile geldim Sana.

10. 'İsyânda Kuddûsî şedîd kulluk da bi battâl[638] pelîd[639]
Dir kesmeyüb Senden ümid, cürmim ile geldim Sana.

---

631 Fer: Bir aslın neticesi
632 Fücûr: Günahkârlık
633 Zelel: Eksiklik, noksanlık
634 Nihân: Gizli, saklı, sır
635 Müste'ân: Yardımı beklenen, Yaratıcı, Allah
636 Lâ-taknatû: senden başka
637 Penâh: Sığınak, sığınılacak yer
638 Battaâl: Hantal, işe yaramaz.
639 Pelîd: Pis, alçak, murdâr, rezil

87. Allah'ın rahmeti ve affediciliği

1. Ey rahmeti çok Rabbim! Günâhımla geldim Sana.
   Hesapsız günah işledim, günâhımla geldim Sana.

2. Gerçekten de Senin koyduğun sınırı aştım, günâh denizini boyladım
   Yaptıklarımın hepsi Sana açık, Günahımla geldim Sana.

3. Senden utanmadan gizli ve açık günâhlar işledim.
   Aman! Yüzüme vurma hatalarımı, günâhımla geldim Sana.

4. Aslım bir damla menidir, beni ondan yarattın.
   Aslım alçak, ferim alçak, günâhımla geldim Sana.

5. Zira tembellik, sapıklık, günahkarlık, ayıp ve eksiklik gibi her kusur var.
   Lakin Sen Gafûr'sun, bütün günâhlarımla geldim Sana.

6. Sana malum olan açık ve gizli günâhlarım dünyayı doldurdu.
   Ey lütfu ile hesapsız yardım eden Allah'ım, günâhımla geldim Sana.

7. Sen! Günahları affeden ve ayıpları öten Yaratıcı iken,
   Senden başka kime gideyim? Günâhlarımla geldim Sana.

8. Sana hiç kulluk edemedim, rızanı kazanma yoluna gitmedim.
   Ayrıca buyruğunu tam tutmadım, günâhlarımla geldim Sana.

9. Ey Allah'ım! Yüz binlerce günah işlesemde,
   Senden başka sığınılacak yoktur, günâhlarımla geldim Sana.

10. Kuddûsî asilikte çetin, kullukta işe yaramaz bir rezil.
    Senden ümidini kesmez, günâhlarımla geldim Sana.

88. ALLAH SEVGİSİ BÜTÜN ARZULARI YOK EDER

1. Ey Hudâ pîr olmışam it 'ışkını ihsân bana
Sen Ganîsin, ben fakîr û sâ'ilem geldim Sana.

2. Fazlın ile eyle iğnâ gayre, muhtâc eyleme.
Kalmasun gönlimde hergiz iltifât-ı mâ-sivâ,

3. Merhamet eyler bana halk-ı cihân pÎrdür deyü.
Râhimînin erhâmisin Sen de rahm it ey Hudâ.

4. İstemem câh û riyâset dâr-ı dünyâda dahi.
Dâr-ı 'ukbâda kusûr û hûr ile zevk û safâ

5. İsterem 'âşık olub dâ'im seni zikr eylemek.
Neylerem beyhude kîl û kâli çünki yok vefâ

6. Senden özge her ne gelse gönlime virir keder.
Sâlim it cümle kederden dâ'imâ sen gel ana

7. Derd-i 'ışkın 'âşıka bal û şekerden tatludur.
Vir bana şol derdi kim oldur kamu derde devâ.

8. Cümle halk mesrur olur anınla hem 'indindedir.
Eyle Kuddûsî'yi mesrur 'ışkın ile dâ'imâ

89. ALLAH'A AŞKLA VUSLAT

1. Lutf-ile vir her ne ihsân ide isen ey Hudâ,
Pîr-i fâni hasteyim cismim nahîf[640] ma'lûm Sana.

2. İsterem bu hâl ile Sen Pâdişâhın vaslını.
Eylerem ârzû cemâline nazar hem dâ'imâ.

3. Olmışam 'âşık sana ez[641]-cân û dil çocuk iken,
Cennet'in Zînetleri virmez bana hergîz safâ

4. Ana rahminde senin 'ışkınla feryâd eyleyüb.
Seksen iki yıl seni zikr itmişem subh û mesâ.

[640] Nahîf: Zayıf, alız
[641] Ez: Ben

88. Allah sevgisi bütün arzuları yok eder

1. Ey Allah'ım! Yaşlandım, bana aşkını ihsan et.
   Sen zenginsin, ben ise muhtaç ve dilenci olarak Sana geldim.

2. İhsanınla bizi zengin edip, başkasına muhtaç etme.
   Öyle ki, gönlümüzde asla Senden başkasına yer kalmasın.

3. Dünya insanları, yaşlı diye bana merhamet gösterirler.
   Ey rahmet edenlerin en merhametlisi Allah'ım! Sende merhamet et.

4. Dünya yurdunda makam ve başkanlık istemem.
   Ahiret yurdunda ise, saraylar, huriler ile zevk ve sefa istemem.

5. Âşık olup, devamlı Seni anmak itiyorum.
   Zira boş laf ve dedikodudan fayda yoktur.

6. Sen'den başka gönlüme ne gelirse keder verir
   Onu her tür üzüntüden uzak tut, daima Sen ona gel

7. Aşkın çilesi âşık için bal ve şekerden daha tatlıdır.
   Her derde deva olan o aşk derdini bana ver.

8. Allah'ın yanında olanlara, bütün mahlukat memnun kalır.
   Kuddûsî'yi devamlı aşkınla mutlu et.

89. Allah'a aşkla vuslat

1. Ey Allah'ım! Hangi iyilikte bulunacaksan lütuf ile ver.
   Sana malumdur ki, bedeni zayıf, hasta ve yaşlı biriyim.

2. Ey Allah'ım! Bu hal ile Sen Padişahıma kavuşmayı istiyorum.
   Daima Senin güzelliğini seyretmeyi arzuluyorum.

3. Rabbim! Çocuk iken Sana can û gönülden aşık oldum.
   Cennetin süsleri bana asla mutluluk vermez.

4. Ana rahminde Senin aşkınla çığlık atarak bağırmışım.
   Seksen iki yıl sabah-akşam Seni anmışım.

5. İdemez oldum lîsân-ile bugün çok zikrini.
   Zikr-i kalbî eylerem ‘ışkın dahi bî-intihâ[642]

6. ‘Arş û kürsîye ider seyrân bu gönlüm rûz û şeb.
   Yidi kat yirler nazar-gâhım dahî yidi semâ.

7. Cezbe[643] Kuddûsî kocanın dil serâyına tolar
   Rahmetinle ni’met-i vaslı dahi bahş it bana.

90. ALLAH’IN DIŞINDAKİLERLE YAKINLAŞMA

1. Hazer[644] kıl ey püser[645] olma mukârin sû’-i akrâna[646]
   Karînin[647] fi’li hem hulkı sirâyet[648] eyler insana

2. Karîninden bilinür kişi sorma kimseden hâlin,
   Karîn sâlih ise hüsn-i zann it düşme bühtâna[649]

3. Resûlullah buyurmuş kim ki mülhidden[650] firâr eylen
   Uyuz gibi gelür ilhâdı çün yanına varana.

4. Hudâ emr itdi Kur’âna’da ki sâdıklarla olun siz.
   Bu emre imtisâl[651] iden karışur ehl-i ‘irfâna

5. Şerî’at’den ‘udûl iden olur mülhid hâkîkatde,
   Nasîhat tut karîn olma birâder hizb-i ‘irfâna.

6. Usûli anların söğmek Râsûle dahi ashâba
   Yanarlar ol münâfıklar cahîmde nâr-ı sûzâna[652]

7. Kabûl it ey gözüm nûr-ı bu Kuddûsî nasîhatın,
   İder irşâd seni tutar isen bî-şübhe Yezdân’a

---

642 Bî İntihâ: Kesintisiz, sonsuz
643 Cezbe: Rabbânî heyecan, ruhun hayret ve sevince kapılarak cesetten ayrıymış gibi olması, heyecan bulması.
644 Hazer: Sakınma, korunma, çekinme.
645 Püser: Erkek çocuk
646 Sû’-i akrân: Kötü arkadaş
647 Karîn: Yakın olan
648 Sirâyet: Bulaşmak, geçmek
649 Bühtân: İftira
650 Mülhid: İnkarcı, Allah’ı inkar eden, Ateist
651 İmtisâl: Boyun eğen
652 Sûzân: Ateş, alev

5. Bugün dil ile Seni çok anamadım.
   Sonsuz aşkınla gönülden Seni andım

6. Gönlüm gece-gündüz arş ve kürsüde seyahat eder.
   Yedi kat yer ve gök müşâhede alanımdır.

7. Yaşlı Kuddûsî'nin gönül sarayına Rabbânî heyecan dolunca,
   Rahmetinle Sana kavuşma nimetini de bana ver.

90. Allah'ın dışındakilerle yakınlaşma

1. Ey oğul! Kötü arkadaştan uzak dur.
   Yakın kişinin hem fiili hem de ahlâkı insana.tesir eder

2. İnsan yakınında olan kişiyle bilinir, başkasına gitmeye hacet yok.
   Arkadaşı iyi ise güzel yaklaş, sakın iftira etmeye düşme.

3. Resûlullah buyurmuş; "İnkarcıdan kaç."
   Zira inkarı, yanında bulunana uyuz gibi geçer.

4. Allah Kur'ân'da "Sadıklarla olun." diye buyuruyor.
   Bu buyruğu yerine getiren, irfân ehlinden olur.

5. Dinin emirlerinden sapan, hakîkati inkâr eder.
   Kardeş! Söylediklerimi dinle, şeytanın yoluna yakın olma.

6. Onların âdeti, Peygambere ve sahabeye sövmektir.
   O münafıklar cehennemin yakıcı ateşinde yanarlar.

7. Ey gözümün nûru! Kuddûsî'nin nasihatini tut.
   Tutarsan sözünü, şüphesiz seni, doğru yol olan Allah'a götürür.

91. ALLAH'A YALVARARAK SIĞINMAK

1. Ey Hâlik-ı arz û semâ sen rahm û 'avn[653] eyle bana.
   Olub bugün hste koca geldim niyâz içün sana.

2. Cismin 'alîl kalbim hazîn dâ'im işim âh û enîn.
   Sensin bana ancak mu'în ol dest-gîrim ey Hudâ

3. Nefsim ise 'isyân ider her dem virir bana keder.
   Kâri hemîn tuğyân û şer Sana iderem iştikâ[654]

4. Oldur kılan müznib[655] beni dahi ider gâfil denî
   Ey rahmeti evsa'[656] Ganî pes eylerem rahmet recâ

5. Sensin gafur dahi Rahîm[657] Sensin Ra'ûf[658] Rahmân, Halîm[659]
   Sensin Hafîz, sensin Kerîm hıfz it beni Sen dâ'imâ

6. Sensin hidâyet eyleyen Sensin himâyet[660] eyleyen.
   Bize meveddet[661] eyleyen hem Nusret eyle Sen bana.

7. Kuddûsî'yi setr eyle hem iki cihanda virme gam.
   Çekdirme hiç zahmet elem itsûn Sana hamd û senâ.

92. TEVHÎDİN- ALLAH'I "BİR"LEMENİN- GETİRİSİ

1. Sana bir ma'cûn-ı nâfi' öğredeyim sâlikâ
   Anı her kim yir ise görmeyiser renc[662] û 'anâ

2. Gerçi her derde devâ vermiş Hudâ lâkn begim.
   Yok-durur anın gibi dünyâda kuvvetli devâ.

3. Bir kişi 'ömründe bir kere yise bulur necât.
   Sâlim olur her belâdan hîç 'azâb olmaz ana.

---

[653] 'Avn: Yardım, Yardım eden
[654] İştikâ: Şikâyet etme, Yakınma
[655] Müznib: Günah işleyen, suçlu
[656] Evsâ: Daha geniş.
[657] Rahîm: Acıyan, merhamet eden
[658] Ra'ûf: Çok merhamet eden
[659] Halîm: Yumuşak huylu, alçak gönüllü
[660] Himâyet: Koruyan
[661] Meveddet: Sevmek, sevgi
[662] Renc: Zahmet, eziyet

91. Allah'a yalvararak sığınmak

1. Ey yeri ve gökleri yaratan Allah'ım! Bana merhamet ve yardım et.
Bugün yaşlı ve hasta olarak, yalvarmak için Sana geldim.

2. Bedenim sakat, kalbim hüzünlü, işim; devamlı âh çekip inlemektir.
Ey elimden tutan Allah'ım! Bana yardım edecek ancak Sensin.

3. Nefsim ise isyan ederek, her ân bana üzüntü verir.
Onu Sana şikayet ediyorum, işi azgınlık ve kötülüktür.

4. O nefistir ki, suçlu yapıp, gaflet ve alçaklığa sevk eden,
Ey rahmeti geniş olan ganî Allah'ım! Senden ümitle rahmet beklerim.

5. Sen Gafûr, Rahîm, Ra'uf, Rahmân ve Halîm'sin
Cömert ve koruyucu olan Sensin, beni daima koru

6. Sen doğru yolu gösterip, koruyansın.
Bize sevgi gösteren Allah'ım, bana yardım et.

7. Kuddûsî'ye her iki dünyada da acı, keder verme, onu koru.
Ona acı verme ki, Sana gereği gibi hamd ve övgüde bulunsun

92. Tevhîdin-Allah'ı "bir"lemenin- getirisi

1. Ey salik! Sana faydalı bir macun tavsiye edeyim.
Onu her kim yerse, güçlük ve zahmet çekmez.

2. Lakin, Allah her derde bir çâre vermiş.
O'nun gibi başka bir çâre yoktur dünyada

3. Bir kişi, ömründe bir kere yese, kurtuluş bulur.
Bütün kötülüklerden kurtulur ve ona azap edilmez

4. Gice-gündüz turmayub her dem diyen ‘âşıklara
Bil hayât-ı sermediyye[663] bahş ider Bârî Hudâ.

5. Hem ider rûhı telezzüz[664] anı iksâr[665] idenin.
Gönline deryâ gibi ‘ışk toluben bulur safâ.

6. Ol olur Hakk’ın enîsi Hakk olur ana celîs
‘Akibet eyler o ma’cûn anı Hakk’a âşinâ

7. Bil ki ma’cûn didiğim tevhid-i Yezdân’dır benim.
Semm[666] ile tiryâkdan[667] olmuşdur mürekkeb[668] dinle hâ.

8. Semm-i nefy’ isbât dahi hem salike tiryâkdır.
Sâlike ma’cun-ı müshildir[669] virir kalbe cilâ.

9. Anı bir kez dişe kâfir mü’min olur şüphesiz.
Rûz û şeb meşgul olan ana velî olmaz mı yâ

10. Anı iksâr eyle Kuddûsî gice gündüz hemân.
Olmasun ömr-i ‘azîzin hâb-ı gafletle[670] hebâ

93. ALLAH’A TUTKUN KİŞİNİN MUTLULUĞU

1. Olmışam bir güzelin sevdâsına çûn mübtelâ[671]
Ki naziri yok anın hîç benzemez bir şey ana.

2. Var diyen müşrik münâfıkdur o hûbın mislini.
Bu söze eyler şehâdet cümle halk arz û semâ

3. Neylerem dünyâ vû ‘ukbânın safâ vû zevkini.
Derd-i ‘ışkı ol şehin virir bana zevk û safâ

---

663 Sermediyye:Sonsuz
664 Telezzüz: Lezzet almak.
665 İksâr: Çoğaltma, artırma
666 Semm: Zehir ağı
667 Tiryâk: Panzehir
668 Mürekkeb: Oluşum, karışım
669 Müshil: Kolaylaştıran
670 Hâb-ı gaflet: Gaflet uykusu
671 Mübtelâ: Tutkun olmak, yakalanmak

4. Gece-gündüz durmadan her an O'nu anan âşıklara,
Bil ki; Allah, ebedi bir hayat bağışlar.

5. Hem Allah'ı çokça ananın, ruhuna lezzet verir.
Gönlüne derya gibi aşk dolarak, mutluluğu bulur.

6. O, Allah'ın dostu olur, Allah da onun meclis arkadaşı.
Neticede o macûn; onu, Allah'a tanıdık kılar.

7. Bil ki; macundan kastım, Allah'ı birlemektir.
Zehir ile panzehirden meydana gelmiştir.

8. İspat edilmiş ki; faydalı zehir, salike panzehirdir.
Salikin kalbini parlatan, hafifleten macundur.

9. İnkarcı, onu bir kez söyledi mi, şüphesiz mümin olur.
Gece-gündüz Allah'ı birleyen, O'nun dostu olmaz mı?

10. Kuddûsî, Hakk'ı birlemeyi, gece-gündüz demeden çoğalt.
Allah'ın bahşettiği, yüce ömrün gaflet uykusuyla yok olmasın.

93. Allah'a tutkun kişinin mutluluğu

1. Bir güzelin sevdasına yakalandım.
Eşi yok, benzemez hiçbir şey O'na.

2. Sevginin benzeri var diyen ortak koşan münafıktır.
Bu söze yer ve göklerin bütün mahlûkatı şahitlik eder.

3. Ne yapayım, dünya ile ahiretin eğlence ve zevkini.
O şahlar şâhı, bana aşk derdinin zevk ve eğlencesini verir.

4. İsmini yâd[672] itmek-ile rûz û şeb eğlenirem.
Görmeği ârzû kılar gönlüm cemâlin dâ'imâ,

5. Dileğim andan budur kim ben kuluna diye sen,
Tâ ebed eyle nazar hûd yüzime Kuddûsî'yâ

94. KUDDÛSÎ'NİN TASAVVUF YOLU

1. Vasıl olmak ister isen cümle halk Allah'ına
Gir birâder sıd û şevk-ıla erenler râhına.

2. Anların yolına sâlik oluban zikre çalış.
'Âbidin bin nyılı değmez 'âşıkın bir âhına

3. Zikr-ile tîz 'ışk û cezbe kalbe deryâ-veş tolar
Pâdişâhlar câhı[673] uymaz ehl-i zikrin câhına

4. Çok erenler râhı cümle hak-durur lâkin bize.
Râh-ı Gîlânî münâsib varalım dergâhına

5. Cisim-ile varmak güç ise kalb-ile varmak yiter.
'Akıl irişmez seyr-i[674] kalbin sâl[675] û rûz[676] mâhına[677]

6. Ol ider irşâd müridin şeyhe muhtâç eylemez.
'Avn[678] ider mensûbının hem sâlih û gümrahına

7. Hem ulaşır çağıran muztarlara[679] şür'at ile
Bildirir Mevlâsı hâlı çünki ol âgâhına[680]

8. Dinle Kuddûsî fakirin sözini tutgil hemîn
İr murada iktidâ[681] idüb erenler şâhına

---

672 Yâd: Anmak
673 Câh: Makam, mevki
674 Seyr: Yolculuk
675 Sâl: Yıl, sene
676 Rûz: Gün
677 Mâh: Ay
678 'Avn: Yardım etmek
679 Muztar: çaresiz, bi çare kişi
680 Âgâh: Bilgili, haberli, uyanık
681 İktidâ: Tabi olmak, uymak, peşinden gitmek.

4. Senin ismini gece-gündüz anmak, benim için en büyük eğlencedir.
Gönlüm, daima Senin güzelliğini görmeyi arzular.

5. Allah'tan tek dileğim, bu kuluna söylesin ki;
"Kuddûsî, ebedî olarak Benim güzel yüzümü seyredebilirsin."

94. Kuddûsî'nin tasavvuf yolu

1. Bütün varlığınla Allah'a kavuşmak istiyorsan,
Gir kardeşim, doğrulukla, neşeyle erenlerin yoluna.

2. Onların yolunda yürüyen bir nefer olmak için, devamlı Allah'ı ân.
Abidin bin yıllık ibadeti, âşığın bir ahını karşılayamaz.

3. Allah'ı anmakla kalbe aşk ve Allah coşkusu deniz gibi dolar.
Padişahların makamı asla ulaşamaz, Allah'ı zikredenin makamına.

4. Bütün erenlerin yolu, bizim için haktır.
Fakat Abdülkadir Geylani'nin yolu en uygundur, o dergâha varalım.

5. Eğer bedenen varmak zorsa, gönül ile varmak yeter.
Akıl, kalp, gün, ay ve yıl olarak yaptığı yolculuğu kavrayamaz.

6. O, talep edeni/müridi, muhtaç bırakmaz.
İster iyi olsun ister günahkar, bütün mensuplarına yardım eder.

7. Çaresizler çağırdı mı, hemen süratle ulaşır.
O, her şeyden haberdar olan Rabbi, durumu bildirir.

8. Fakir Kuddûsî'nin sözünü dinle ve yerine getir.
Erenler Şahına uyup, isteklerine kavuş.

95. ALLAH'I BİRLEME-TEVHİD

1. Tevhîde çalışan kişi irmez mi yohsa yârine,
Zikr-i Hudâ olan işi bakmaz mı dîdârına[682]

2. Gelsün bugün câna kıyan bu ‘arsada başın koyan.
‘ışk odına bunda yanan yanmaz câ hîmin nârına.

3. Tevhîde meşgul ol hemân zikr eyle her dem her zemân.
Bülbül gibi eyle figân koyma bu güni yarına.

4. Bu yolda tevhîddür usûl anınladur Hakk'a vusul.
Cehd idüben müstağrak[683] ol tevhîd-i zât envârına

5. Kesme dilinden hîç anı ‘âşık nider şunı bunı,
Döndür Hudâ'ya sen yöni meyl itme hîç ağyârına.

6. Kuddûsî'ya tevhidi sen eyle gıdâ-yı cân û ten.
Anı gice gündüz diyen vâsıl olur Gaffârına.

96. MALIN/SERVETİN GEÇİCİLİĞİ

1. Çünki değmez goncası fâni cihânın hârına.
Dil virüb aldanma anın bî-vefâ gülzârına.

2. Kim ana itdiyşe rağbet düşdi ol Hakdan cüdâ.
Dînini değişme kardaş cife-i murdârına.

3. Hâl-ı Kârûnı tefekkür[684] eyle noldı âkıbet.
Dirme[685] mâlı düşmiyem dirsen cahîmin nârına.

4. Rızkını virmez mi ‘âlem halkının rızkını viren
Yi bugünki rızkını di Hakk Kerimdir yarına.

5. Sana lâyık mu ki dünyâ mâlını cem' idesin
Hem tapasın eyleyüb put sîmine [686] dînârına[687]

---

[682] Dîdâr: Sevgilinin yüzü
[683] Müstağrak: Gark olmuş, dalmış, batmış.
[684] Tefekkür: Yaratıcıyı ve mahlukâtı derinlemesine düşünmek.
[685] Dirmek: Toplamak, bitirmek.
[686] Sîm: Gümüş
[687] Dînâr: Para

95. Allah'ı Birleme-Tevhid

1. Allah'ı birleyen, Dost'una ermez mi?
   İşi Allah'ı anmak olan kişi, O sevgilinin yüzüne bakmaz mı?

2. Bugün canını ve başını ortaya koyan meydana gelsin.
   Aşk ateşiyle burada yanan, cehennem ateşinde yanmaz.

3. Allah'ı her an, her zaman anarak tevhitle meşgul ol.
   Öyle ki, bülbül gibi ızdırapla inle, bugünün işini yarına bırakma.

4. Allah'a giden yolun kuralı tevhittir, onunla Hakk'a kavuşulur.
   Çalışarak, O'nun zatını birleyerek, nurunun içine dal.

5. Aşık kişi tevhidi dilinden hiç bırakmaz, zira ondan gayrısın takılmaz.
   Allah'a çevir yüzünü, O'ndan başkasın asla yönelme.

6. Allah'ım! Tevhidi Kuddûsî için ruhun ve bedenin gıdası kıl.
   Onu gece-gündüz onu söyleyen Gaffâr'ına ulaşır.

96. Malın/servetin geçiciliği

1. Onun gülleri, geçici dünyanın dikenine değmez.
   Gönül verip aldanma, onun vefasız gül bahçesine.

2. Kim dünyaya ilgi duymuşsa, Allah'tan uzaklaşmıştır.
   Kardeşim! Dinini, nefsinin pis leşine değişme.

3. Karun'un halini düşün, sonu e oldu bir bak.
   Eğer cehennem ateşinde yanmak istemiyorsan, servet yığma.

4. Kainattaki bütün varlıkların rızkını veren, senin rızkını vermez mi?
   Günlük rızkını al, "Yarına Allah kerem sahibidir." de.

5. Sana yakışır mı, dünya servetini toplamak?
   Hem de gümüş ve para putuna tapıyorsun.

6. ‘Ârif-i Hallâk[688] olan halka gönül virir mi hîç.
Sen de ol ‘ârif gönül virme anın ağyârına.

7. ‘Âşık-ı sâdık geçer iki cihandan sâlikâ,
Neylesün ol masivâyı ki virir dil yârine.

8. Yığma gel zahmet çeküb mâlı sözimi dinle sen.
Uyma zinhâr[689] bu zemânın halkının füccârına[690]

9. Bin sene olsan mu’ammer[691] ‘âkıbet ölsen gerek.
Gayret eyle koma Kuddûsî bu güni yarına.

97. İLÂHÎ AŞKIN GÜCÜ

1. Düşmişem bugün güzeller şâhını sevdâsına.
Bakmazam fâni cihânın ağına karasına.

2. Geçdi gönlüm mâsivâsından anın şimden girü
Talmışam zîrâ o hûbın ‘ışkının deryasına.

3. Öyle bir ma’şuk-ı zîbârdır[692] ki yok ana nâzir.
Lutfu çok itmez sitem hena ‘âşık-ı rüsvâsına[693]

4. Gözime görünmez oldı hergiz ağyârı anın.
Kılalı bir kez nazar ol çehre-i rahşâsına[694]

5. Hüsnine hayrân olan bir ben değilem yalnız.
Virdi hayret Âdeme hem Âdemin Havvasına.

6. Bilmeyüb ol hayret-ile dâneyi ekl[695] itdiler.
İtmeyüb rağbet cinânın[696] nimet-i zîbâsına

---

688 Hallâk: Halk edici, yaratıcı, yaratıp var eden.
689 Zinhâr: Sakın, asla
690 Füccâr: Kötü huylu, günahkâr
691 Mu’ammer: Ömür süren, yaşayan
692 Zîbâr: Güzel, süslü, yakışıklı
693 Rüsvâ: Rezil, itibarsız, haysiyetsiz.
694 Rahşâ: Parlak, nurlu
695 Ekl: Bir şeyi yemek
696 Cinân: Cennetler

6. Yaratıcıyı gereği gibi bilen, yaratıklarına gönül verir mi?
Sende arif ol ki, Yaratıcıdan başkasına gönül verme.

7. Ey Rabbi talep eden! Samimi âşık, her iki dünyadan da vazgeçendir.
O, Allah'tan başkasını istemez, kendini tamamen gönül dostuna verir.

8. Gel, sözümü dinle, servet yığıpta boşuna zahmet çekme.
Asla uyma zamanın insanlarının kötü huylarına.

9. Bin sene de yaşasan, neticede öleceksin.
Kuddûsî, çalış, bugünün işini yarına bırakma.

97. İlâhî aşkın gücü

1. Bugün güzeller Şah'ının sevdasına düştüm.
Geçici dünyanın ne akına ne de karasına bakmam.

2. Gönlüm O'ndan başka her şeyden geçip, O'na yöneldi
Zira O sevgilinin aşk denizine daldım.

3. Öyle güzel bir sevilendir ki, O'nun benzeri yok.
Lütfu, iyiliği o kadar çoktur ki, itibarsız aşığa bile sitem etmez.

4. O'nun yarattığı her şey, asla gözüme görünmez.
Bir kez O parlak nurlu çehreye baktığında,

5. O güzelliğe hayran olan, yalnız ben değilim.
Hayretler içine soktu hem Âdem'i hem de Havva'yı

6. Onlar bilmeden hayretle taneyi yediler.
Cennetin güzel nimetlerine rağbet etmeden

7. Gördi Âdem rûy-ı Havvâ'da hûbın hüsnini
   Gitdi elden ihtiyârı[697] bakmadı me'vâsı

8. Hem göründi vech-i Yûsuf'dan Zelîhâ'ya o hûb.
   Anı mir'ât eyleyüb düşirdi 'ışk gavgâsına.

9. İbn-i Edhem[698] mübbbtelâ olub o yârın 'ışkına,
   Geydi bir köhne 'abâyı değişüb atlâsına.

10. Gösterüb Leylâ yüzünden hüsnüni Mecnûn'a hem.
    İtdi 'ışkı ile anın elvâdı elvedâ' Leylâ'sına

11. Çünki ol cezb itdi Kuddûsî fakirin gönlini.
    İltifât itmez anın dünyasına 'ukbâsına

98. HER EŞYADA ALLAH'IN SANATINI GÖRMEK

1. İrmek istersen ma'ârif[699] sırrının gâyâtına[700]
   Aç gözini kıl nazar ol Halk'ın âyâtına

2. Zât-ı pâkinde tefekkür itme asla ey 'azîz
   Ki bilinmez 'aklı irişmez ol Hûda'nın zatına.

3. Sıdk-ıla bak göklere hem dahi itme asla ey 'azîz
   Âfitâb û mâh û pâr[701] û seb'-i seyyârâtına[702]

4. Yirlere hem yirde olan sun'-ı Hakk'a kıl nazar
   On sekiz bin 'âleme hem dürlü mahlûkatına

5. 'Arşın altında bu yir gök cümle bir kandil ile.
   Asılubdur bak şu Hakk'ın bunca manû 'âtına

---

[697] İhtiyâr: Seçme, seçilme
[698] Edhem: İbrahim İbn-i Ethem
[699] Ma'ârif: Marifetler, bilimler
[700] Gâyât: Gayeler
[701] Pâr: Geçen yıl
[702] Seb'-i seyyârât: Yedi Gezegen

7. Âdem, Havva'nın yüzünde gördü sevginin güzelliğini.
Elinden ihtiyârı alındı, cennetteki yerinden oldu.

8. O sevgi, Yusuf'un yüzünde Zeliha'ya göründü.
Ona ayna olup, aşk kavgasına düşürdü.

9. İbrahim İbn-i Edhem O dostun sevdasına tutulunca,
İpekten elbiseleri bırakıp, yamalı, eski bir abaya büründü.

10. Leylâ, yüzündeki güzelliği Mecnûn'a gösterince,
Aşkı onu Leylâ'sından kopardı.

11. Çünkü o aşk fakir Kuddûsî'nin gönlünü de kendine çekti.
O artık dünyaya da ahirete de ilgi duymaz.

98. Her eşyada Allah'ın sanatını görmek

1. İlimlerin gayelerinin sırrına ulaşmak istiyorsan,
Aç gözüne ve bak, O Yaratıcının âyetlerine/işaretlerine.

2. Ey yüce dost! Asla Allah'ın pak zâtını düşünme.
Zira Allah'ın zâtını bilmeye aklın gücü ulaşamaz.

3. Doğru bir şekilde hem göklere hem de içindekilerine.
Güneş'e, Ay'a, geçen yıla ve yedi gezegene,

4. Yere ve orada bulunan Hakk'ın eşsiz sanatına bak.
On sekiz bin âleme ve çeşit çeşit mahlukatına,

5. Arşın altındaki bu yer ve gök bir kandil gibi asılıdır.
Bak şu Yaratıcının sayısız sanatına.

6. Tab'ı[703] câmidlerden[704] olma 'âşık ol âşık yüri.
   Himmet eyle kendine sen bine gör 'ışk atına.

7. Eyle Kuddûsî tefekkür Hâlikin halkında kim.
   Feyz-i Rabbânî tola bir gün göönül mir'âtına.

99. ALLAH'IN SONSUZ BAĞIŞ VE MERHAMETİ

1. Beni setr eyle ey Settâr kerem kıl eyleme rüsvâ
   Günâhkârım katî hadden tecâvüz eyledim zîrâ

2. Cihâne gelmedi mislim benim hîç cürm û 'isyânda.
   Senin de 'âfu û gufrânda[705] nazîrin yok Hudâvendâ[706]

3. Hatâmı i'tirâf idüb kapuna ağlayu geldim.
   'Atâya[707] hem 'azâba muktedirsin bilürem şâhâ.

4. Nice gümrâhları 'afu eyleyüben evliyâ kıldın.
   Nice âbidleri târd[708] eyledin pes oldılar tersâ.

5. Nice kullarını sevdin yolına eyledin irşâd.
   Nicesine gazab idüb cahî mi eyledin me'vâ[709]

6. Kerîmsin[710] Sen sığınuram sana ey fazlı bol Rahmân[711]
   Rahîmsin[712] rahmetin sebkat idübdür hışmına hakkâ[713]

7. Senin insân melek cin heb umarlar lutfını dâ'im.
   Ki evsâ[714] rahmetin aslâ tükenmez bir ulu deryâ.

8. Habîbinle tevessül eyledi sana bu Kuddûsî,
   Diler gufrânını ey mağfiret ehli olan Mevlâ.

---

[703] Tâb': Tabiat, yaradılış, huy
[704] Câmid: Donuk varlık
[705] Gufrân: Affetmek, merhamet etme.
[706] Hudâvendâ: Allah
[707] Atâ: Bağışlama
[708] Tard: Kovmak, uzaklaştırmak, sürmek
[709] Me'va: Yurt, mesken
[710] Kerîm: Cömert
[711] Rahmân: Allah'ın vergi, bağış, merhamet, bolluk, bereket sıfatı
[712] Rahîm: Allah'ın sevgi, şefkat, halim sıfatı
[713] Hakkâ: Doğrusu
[714] Evsâ: Geniş

6. Cansız huylu olma aşka yürü âşık ol.
Kendin için çalış, çabala. Aşk atına bindiğinde görürsün.

7. Kuddûsî, Yaratıcının var ettiklerine kalkıp tefekkür et.
Bir gün gönül aynasına Rabbânî ilim, irfan dolar.

99. Allah'ın sonsuz bağış ve merhameti

1. Ey Settar olan Allah'ım! Günâhlarımı ört, açığa vurup da rezil etme.
Günâhkârım zira Senin koyduğun sınırları çiğnedim.

2. Günâh ve asilikte benim bir benzerim dünyaya gelmedi.
Allah'ım affetmek ve merhamet etmekte bir benzerin yoktur.

3. Hatamı itiraf edip, kapına ağlayarak geldim
Ey Şâh'ım hem bağışlamaya hem de azaba gücün yeter.

4. Nice günâhkârları affedip, Kendine dost kıldın.
Nice ibadet edenleri de Kendinden uzaklaştırıp, inkârcı kıldın.

5. Nice kullarını sevip, doğru yolunu gösterdin.
Nicesine de azap edip, cehennemi onlara yurt ettin.

6. Ey iyiliği çok Rahman! Cömertsin, Sana sığınırım.
Rahimsin, doğrusu rahmetin gazabını geçmiştir.

7. İnsan, melek, ve cinin hepsi daima Senden iyilik beklerler.
Bir ulu derya olan geniş rahmetin asla tükenmez.

8. Kuddûsî, en sevgili Hz. Peygamberle Sana vesile aradı.
Ey bağışlayıcı Mevla! O bağışlanmasını bekler.

100. ALLAH'I ANMANIN EN GÜZEL ŞEKLİ

1. Sa'âdet râhına şol kim sülûk idüb sa'id olsa
İrişür menzile muhlis müstefîd sa'id olsa

2. Hudâ Kur'an içinde zikr idin deyü buyurdı pes
Murâdını bulur zâkir eğer sâdık mürîd olsa

3. Buyurdı cedd-i dû îmâna kim ol fahr-i mevcûdât
N'olur tevhidi çok itsen ki îmânın cedîd olsa

4. Bu ilm û zühd û tâ'atler düşürmüşler seni 'ucba
Nefi' virmez sana bunlar ne denlü de mezîd olsa

5. Tefekkür eyle Bel'âm'ın ki noldı 'âkibet hâli
Gider mi idi küfr-ile hemân 'ilmi yûfîd olsa

6. Salât û hacc û savm-ıla ledün 'ilmi bilinmezmiş
Bu dersi anlamaz monla cihânda hem ferîd olsa

7. Muhakkak bil ki zikrullah kılar âdemleri 'ârif
'Aceb midir ki 'âşık zikr ile bahr-i sefîd olsa

8. İnanmazsan sözime tecribe eyle otur kırk gün
Gelür 'ışk û muhabbet gönline taş û hadîd olsa

9. Riyâ itmez idi zâhid şarâb-ı 'ışkı nûş itse
Olurdı ma'rifet kânı ne mikdâr-ı pelîd olsa

10. Ne güzel rûz û şeb tevhide meşgul olsa bir 'âşık
Ki Kadir olsa gicesi dahi gündizi 'îd olsa

11. Yiyüb içüb uyumazdı behâ'im gibi şol gafil
Özünde zerre denlü 'ışkı yâ havf va'îd olsa

12. İrer retbe-i 'ulyâya ki Kuddûsî okul kim tâ
Ki seyf-i 'ışk-ıla katl olunub ol-dem şehîd olsa

100. Allah'ı anmanın en güzel şekli

1. Kim mutluluk yoluna girip yürürse, o kişi mutlu olur.
   İhlaslı bir şekilde istifade ederse, mutlaka hedefine ulaşır.

2. Allah, Kur'an'da; "Beni anın" diye buyurdu.
   Eğer Allah'ı zikreden dürüst bir mürit ise, isteğine ulaşır.

3. İki iman atası, bütün varlığın efendisi buyurdu:
   "Ne olur, Allah'ı çokça birleyin ki, imanınız yenilensin."

4. İlmin, zühdün ve ibadetlerin, seni kendini beğenmişliğe götürmüş.
   Bunların hiçbiri ne kadar da fazla olsa sana bir faydası yok.

5. Düşün! Bel'âm'ın sonu ne oldu?
   Eğer faydalı bir ilme sahip olsaydı, küfre düşer miydi?

6. Namaz, hac ve oruçla Allah ilmi bilinmez.
   Molla, dünyada ilminde eşsiz de olsa Allah ilmini anlayamaz.

7. Muhakkak ki, Allah'ı sürekli anmak, insanı bilen yapar.
   Allah sevdalısı âşık O'nu anmakla Akdeniz gibi dolsa tuhaf mıdır?

8. Sözüme inanmıyorsan, otur kırk gün bunu
   Gönlün taş ve demirde olsa, aşk ve sevgi gelir.

9. Eğer zâhid aşkın şarabını içse, ikiyüzlülükte bulunmazdı.
   Ne kadar da alçak olsa, marifetin kaynağı olurdu.

10. Bir âşığın gece gündüz tevhîd ile meşgûl olması ne güzel.
    Ki onun her gecesi Kadir gecesi, gündüzleri de bayram gibi olsa.

11. Gafil kişi o zaman hayvan gibi yiyip, içip, uyumazdı
    Eğer kendisinden zerre kadar aşk ve edeb uyanmış olsa.

12. Kuddûsî, o yüce mertebeye çıkacak kul var mı?
    Aşk kılıcıyla can verip, o ân şehit olacak.

101. KUDDÛS OLAN ALLAH

1. Şu ben gümrâhı kapundan kerem kıl sürme Kuddûsa[715]
Yarın mahşerde suçımı yüzime urma Kuddûsa.

2. Halâ'ik içre keşf itme ne denlü var ise zenbim.
Cahîmin nârına hışım eyleyüb yandırma Kuddûsa.

3. Nedâmet tevbe imiş nâdim oldum her günâhıma.
Ki tevvâblar gürühından beni ayırma Kuddûsa.

4. Mukaddessin, münezzehsin, müberrâsın[716] 'uyûbdan[717] sen.
Menim 'aybumsa bî-had bî-hisâbdır sorma Kuddûsa.

5. Günâhlar setr idici oldığın bildür o günlerde.
Zebânî'ye bu Kuddûsî kulunı virme Kuddûsa.

102. AŞK YOLUNA BAŞ KOYMAK

1. Hamd-i bî-had şükr û minnet dâ'imâ olsun sana.
Çün bize îmân û islâm nimetinin kıldın 'atâ.

2. Cümle mahlûkun şü'mârınca salât ile selâm.
Rûh-ı pâkine o şâhın kim bize ol pişvâ[718]

3. Hem anın ashâbına evlâdına ezvâcına
Turdığınca 'arş û kürsî levh kalem arz û semâ.

4. Sensin ol kevn-i mekân û kâ'inâtın sâni'i
Vâlid û Ferd û Ahad'sın yok şerikin ey Hudâ.

5. 'Işkın ı rehber idüb râha sülük itdim hemân.
Muktedâmdır[719] 'ışk benim ben ana itdim iktidâ

---

[715] Kuddûs: Temiz, arı, kutsal ve münezzeh olmak
[716] Mübârrâ: Aklanmış, temize çıkmış.
[717] 'Uyub: Ayıplar, kabahatlar
[718] Pişvâ: Reis, başkan
[719] Muktedâ: Uyulan, örnek alınan

101. Kuddûs olan Allah

1. Ey Kuddûs Allah'ım! Ben günahkâr kulunu kovma, iyilikte bulun.
   Ey Kuddûs olan Allah'ım! hesap gününde, suçumu yüzüme vurma.

2. Ne kadar günahım varsa, yaratılanlar içinde açığa vurma.
   Ey Kuddûs olan Rabbim! Gazablanıp cehennem ateşinde yandırma.

3. Tövbe, pişmanlıkmış. Bütün günahlarımdan pişmanım.
   Ey Kuddûs olan Rabbim! Beni tövbe edenlerden ayırma.

4. Sen, ayıplardan temizlenmiş, arınmış, mukaddes bir zatsın.
   Ey Kuddûs olan Rabbim! Benim ayıplarım ise sınırsız ve hesapsızdır.

5. Hesap gününde günahları örten olduğunu bildir.
   Ey Kuddûs olan Rabbim! Kuddûsî'yi cehennem bekçisine teslim etme.

102. Aşk yoluna baş koymak

1. Allah'ım, sayısız övgü, şükür ve minnet daima sana olsun.
   Çünkü Sen bize İslâm ve iman nimetini hediye olarak verdin.

2. Yarattığın bütün varlıklar O'na sayısız sâlât ve selâm getirir.
   O şâhın tertemiz ruhu bize önderlik yapmaktadır.

3. Hem Peygamberin arkadaşlarına, evlatlarına ve hanımlarına selam olsun.
   Arş, kürsi, lehv-i mahfuz, kalem, yer ve gök durduğu sürece.

4. Varoluşa gelen her şeyin ve bütün evrenin sanatkârı Sen'sin.
   Ey Allah'ım! Vâhid, Ferd, Ahad sıfatıyla öylesin ki, bir benzerin yok.

5. Aşkını rehber edinip, yolunda hemen yürümeye başladım.
   Aşkın benim kılavuzumdur, ben onu örnek aldım.

6. Dost bana ‘ışkın gerek ben istemezem gayrisin.
Hânmânım[720] cism û canım ‘ışkına olsun fidâ.

7. Ben bu ‘ışkın yolına başım komışam dönmezem.
Neylerem hûr-i cinânı ‘ışk bana çün âşinâ[721]

8. Dünyâ vû ‘ukbâyı virdim ‘ışka ben şimden girü.
Bildim kim gönlüme perde olurmış mâ-sivâ.

9. Esrikem ‘ışkın meyinden bir nefes ayrılmazam.
Cür’a-i câmı yedinden nûş idelden berü tâ.

10. Bana ‘ışkın zehri baldan tatludur billâhi çün.
Derdime ‘ışkın devâ hem ruhuma ‘ışkın gıdâ.

11. Düşdü Kuddûsî gedanın sana gönli dâ’imâ
Rûz û şeb bî-sabr û ârâm[722] ârzular vasl-ı likâ[723]

103. ALLAH’IN BAĞIŞI BEŞ DERECE

1. Hudâ biş dürlü mansıb[724] virdi fazlıyla baa zîrâ.
Budur evvelkisi ma’dûm iken itdi vücûd i’tâ[725]

2. İkincisi hayât dur virdi mevcûdâtın içinde.
Ki cân yokdur cemâdâtda virüb itdi beni ihyâ.

3. Üçüncü bu ki hayvânât içinde eyledi insân.
Bu mansıb yüce anlardan ki insân cümleden a’lâ.

4. Dahi dördüncüsü îmân û islâm mansıbın virdi.
Bu mansıb mansıb-ı bâlâ[726] bu devlet, devlet-i ‘uzmâ[727]

5. Beşinci bu ki ümmet kıldı şâh-ı enbiyâ ol.
Bu mansıb cümleden a’zam ki ümmet olmışam ana.

---

720 Hânmân: Ev, bark
721 Âşinâ: Bildik, tanıdık
722 Ârâm: Karar kılma, yerleşme, durmak
723 Likâ: Görme, yüz, sarat
724 Mansıb: Rütbe, özellik
725 İ’tâ: Verme, verilme, ödeme
726 Bâlâ: Yüksek, yüce,yukarı
727 ‘Uzmâ: Daha büyük

6. Ey Dost! Bana aşkın gerek, ondan başkasını istemem.
Evim barkım, bedenim ve ruhum aşkına feda olsun.

7. Bu aşkın yoluna başımı koydum, dönemem.
Ben istemem cennetin hurilerini, çünkü aşka aşinayım.

8. Dünyayı ve ahireti aşk karşılığında verdim.
Allah dışındaki her şeyin gönlüme perde olduğunu bildim.

9. Aşkın esiri oldum, şarabından bir nefes olsa da ayrılamam.
Elindeki kadehten bir yudum şarabı içtiğimden beri,

10. Allah için bana aşkın zehri baldan tatlıdır.
Aşk hem dertlerime ilaç hem de ruhuma gıdadır.

11. Kuddûsî kulunun daima gönlü Sende'dir.
Gece-gündüz, sabırsız ve kararlı olarak yüzüne kavuşmayı arzular.

103. Allah'ın bağışı beş derece

1. Allah lütfuyla bana beş tane rütbe verdi.
Birincisi, yok iken beni varlığa getirdi.

2. İkincisi, bütün varlığın içinde bana hayat verdi.
Cansızların rûhu yokken, rûh vererek beni canlı kıldı.

3. Üçüncüsü şu ki, canlılar içinde beni insan olarak yarattı.
Yüce olan bu mertebeler içinde, insan hepsinden yücedir.

4. Dördüncü olarak, İslâm ve iman mertebesin verdi.
Bu derece derecelerin en yücesi ve servetlerin en büyüğüdür.

5. Beşincisi şu ki, Peygamberlerin şahına bizi ümmet yaptı.
Bu derece hepsinden büyük ki, O'na ümmet oldum.

6. Bu mansıb cümleden esnâ[728] bu mansıb cümleden erfa'[729]
Bana bu mansıbı lutfıyla ihsân eyledi Mevlâ

7. Nice hamd itmesün Yezdân'a Kuddûsî gice-gündüz.
Ki anı eyledi Hayrü'l- verâya bende-i ednâ[730]

104. ALLAH'A YAKIN OLMANIN YOLU

1. İki haslet var inşanda birinin sâhibi dânâ.
Birini sahibi müşrik ana dûzah[731] olur me'vâ[732]

2. Biri ihlâs-durur lâkin katî az sâhibi anın
Dahi biri riyâdur sâhibinin hasmıdır Mevlâ

3. Bu ihlâs 'ışk ile kalbde dur hâsıl karar eyler.
Hemîn 'ışk ile zikr-ile dâhil olur kalb şehrine bil hâ.

4. Habibu Hakk buyurmuşdur ki tevhîd efdâ-i ezkâr
Devâm eyle birâder sen hemân leyl û nehâr ana

5. Sana öğretdi Kuddûsî tarîklar akrebîn sâlik
Sülûk eyle bu râha kim bulasın rütbe-I bâlâ

105. ALLAH'IN AFFEDİCİLİĞİ

1. Nideyim harmen-i[733] 'ömrim oldı gafletle hebâ
İtmedim bir lahza kulluk ki ola Hakka revâ

2. Eyledim zâhiri ta'mîr bâtınım oldı harâb.
İtdi ihrâc beni yoldan nefs û şeytan û hevâ

3. Azığım yok yazığım çok yol ırak yalınuzam.
Ne olur 'âkıbetim bu alem ile 'acebâ

4. Umaram rahmet-i Rahmânı kunût eylemezem.
Vay eğer 'adl ider ise bana 'ukbâda Hudâ

---

[728] Esnâ: Yüksek, yüce, ulvî
[729] Erfa': En yüce, en yüksek
[730] Ednâ: Alçak, aşağlılık
[731] Dûzah: Cehennem
[732] Me'vâ: Yer, mesken
[733] Harmen: Harman

6. Bu mertebe hepsinden yüce, bu derece hepsinden en yüksek.
   Allah'ım bana bu mertebeyi lütfuyla bağışladı.

7. Nasıl Kuddûsî gece-gündüz Allah'ı övmesin?
   Ki onu aşağı bir kulluktan alıp hayırlı mahlûklar içine koydu

104. Allah'a yakın olmanın yolu

1. İnsanda iki özellik var, birisi bilgi sahibi insan,
   Diğeri de müşrik kişi, onun meskeni cehennemdir.

2. Biri de ihlâslı kişidir, fakat bu haslete sahip olan azdır.
   Biri de riyâdır, ikiyüzlü Allah'ın düşmanıdır.

3. Bu ihlâs kalbe aşk ile dolar ve kalıcı olur.
   Aşk da kalbe, sürekli Allah'ı anmakla yerleşir.

4. Allah'ın sevgilisi , "Tevhid, zikirleri en faydalısıdır." buyurdu.
   Kardeşim gece-gündüz sürekli tevhîdi zikret.

5. Ey sâlik! Kuddûsî yolların en yakınını öğretti.
   Bu yola gir ki, en yüksek dereceye ulaşasın.

105. Allah'ın affediciliği

1. Ne yapayım, ömrümün harmanı gafletle yok oldu.
   Bir ân bile Hakk'a yakışır bir kullukta bulunamadım.

2. Zâhir âmelime dikkat ederken, iç dünyam harap oldu.
   Nefs, şeytan ve arzular beni O'nun yolundan alı koydu.

3. Sana gelmeye azığım yok, acınacak halim çok ve hep yalnızım.
   Bu çektiğim acıyla acaba sonum ne olacak?

4. Rahmân'ın rahmetini umuyorum, O'ndan ümidimi kesmem.
   Eğer Allah bana ahirette düşmalık ederse vay halime.

5. Gele imdâd ide rahm eyleyüb ol demde kerem
Ol şefî'ül-müznibîn şâh-ı rüsûl kân-ı vefâ

6. Hüsn-i zann it Hazret-i Gaffâra Kuddûsî hemân.
Çünki eyler 'abdinin ol zannına göre cezâ

106. MECÂZÎ VE İLÂHÎ AŞK

1. Ben iki bahri içmişem ta'n[734] itmesin münkir[735] bana.
Hem dû cihândan geçmişem gönlim girmez mâ-sivâ

2. 'Işk-ı mecâzîdür biri mecnûn ider içenleri.
Kor nûş iden cân u seri kâr eylemez öğüt ana.

3. Biri hakîkî ey püser olur içen bu yolla er.
Çok nâsı ol irsâl ider mürşid kılar anı Hudâ

4. Geldi mecâzî başına ağu katıldı aşuma.
Hîç gitmedi pend gûşıma itdim teevvüc çok nîsâ

5. 'Işk âteşi kıldı harîk[736] pes oldı dünyâ sicn-i dîk
Yâr olmadı bana nefis râhımdn eyledi cüdâ.

6. Ezvâc û evlâd ey ahî fitne kamusı mal dahi,
Me'vâ kılarlar dûzahı[737] anlarda yokdur hiç vefâ

7. 'Işk-ı hakîkî gelmedi mîm-veş içime tolmadı.
Medhûş û hayrân kılmadı çekdim nihâyetsiz cefâ

8. Gençlikde sa'y itmiş idim Hakk râhına gitmiş idim.
Mürşid elin tutmış iydim eyler idim hoş inzivâ

9. Dünyâ-yı sehhâre[738] beni sihr eyleyüb itdi denî
Didi iderem ben seni igrâk[739] bulursun bil 'ulâ

---

[734] Ta'n: Sövme, yerme, ayıplama
[735] Münkir: İnkâr eden
[736] Harîk: Yangın, ateş
[737] Dûzah: Cehennem, tamu
[738] Sehhâre: Büyücü, sihirbaz
[739] İgrâk: Gark etmek, boğmak

5. Umarım o an rahmetini gösterip imdadıma yetişip iyilikte bulunur.
O, günahların şefaatçisi, Peygamberlerin sultanı, vefanın kayağı

6. Kuddûsî hemen bağışlayan Hazreti Allah'a iyi zannda bulun.
Çünkü O, kulunun zanna göre ona muamelede de bulunur.

106. Mecâzî ve ilâhî aşk

1. İnkâr eden beni ayıplamasın, çünkü ben iki denizden içtim.
İki dünyadan da vazgeçtiğimden, gönlüme O'ndan başkası girmez.

2. Biri mecâzî aşktır, içenleri deli eder.
Ondan içenin rûhuna ve aklına öğüt fayda vermez.

3. Diğeri de hakîkî aşktır, bunu içen O'nun yolunun eri olur.
Allah, bir çok insanı o yola göndererek yol gösterici kılar.

4. Mecâzî aşkla karşılaşınca, hayat zehir oldu bana.
Nasihatler kulağıma girmediğinde, birçok kadınla evlendim.

5. Aşk ateşi öyle bir yangın çıkardı ki, dünyam daracık bir hapis oldu.
Nefsim bana dost olmaktan ziyade, Allah'ın yolundan ayırdı.

6. Ey kardeş! Kadınlar, çocuklar ve servetin hepsi imtihanıdır.
Bunlarda hiç vefâ yoktur, insana cehennemi yurt ederler.

7. Hakîkî aşk gelip mim gibi içimi doldurmadı.
Dehşetli bir şekilde hayran bırakmadı, sonsuz eziyet çektim.

8. Gençlikte çalışıp Hakk'ın yoluna girmiştim.
Bir irşâd edenin elini tutup, inzivâ hayatı yaşıyordum.

9. Büyülü dünya bana büyü yaparak beni rezil etti.
"Benim arzularımla dolarsan, o zaman yücelik bulursun." dedi.

10. Oldum bu dün bî-çâre pîr gâfil zelil münzib hakir.
Dir Hakk bana olub beşir kesme ümîd Kuddûsî'yâ

107. Kendilerini gizleyen Allah'ın âşık kulları

1. Olmışuz biz tâ ezelden çünki 'uşşâk-ı Hud
Gönlimizde sâkin olmaz hîç bizim hubb-ı sivâ

2. Nefsine itme kyâs Hallâk-ı 'âlem kulların,
Su'-i zan idüb dime 'uşşâk-ı Hakk'a eşkiyâ

3. Evliyâ var kubbeler altında kim zühhâd[740] hemân,
Göricek anları dirler zümre-i ehl-i lazâ[741]

4. Gizlenürler pes sıfât-ı nâs ile Hakk dostları,
Yiyüb içüben uyurlar kimse bilmez sûfîyâ

5. Fâsıkın buğzı[742] hemân zâhirde olan fıskına.
Zâtına it hüsn-i zan, dime cahîm ehl-i ana.

6. Kendini yüce tutarsan Hakk seni alçak ider.
Cümle halkın alçağıyam dır-isen devlet sana.

7. Sâlikin 'ışk-ı mecâzîci riyadan yeğ imiş.
Şirk-i mahfî bil muhakkak eyleme hergiz riyâ

8. Münkirin inkârına bakub sakın bulmaa fütûr[743]
Ehl-i zikr û 'ışka sen olgıl muhib Kuddûsî'yâ

---

[740] Zühhâd: Zâhidler
[741] Lazâ: Ateş, cehennemin adı
[742] Buğz: kin, nefret, sevilmeme
[743] Fütûr: Zayıflık

10. Bugün çaresiz bir, gafil, alçak, günahkâr ve aşağılanmış biri oldum.
Allah müjdeledi; “Kuddûsî ümidini kesme.” dedi.

107. Kendilerini gizleyen Allah’ın âşık kulları

1. Biz tâ ezelden beri, Allah’ın âşıklarıyız.
Gönül dünyamıza Allah’tan başkası oturmaz.

2. Âlemlerin Yaratıcısının kullarını, nefsine kıyas etme
Kötü zanda bulunup da, Allah âşıklarına eşkıya deme.

3. Kubbeler altında Allah’ın dostları var. Onlardan kimi zahidlerdir.
Cehennem ehli: “olanları görecekler” diyorlar.

4. Hakk’ın dostları normal insan sıfatlarıyla kendilerini gizlerler.
Yiyip-içip, uyurlar. Kimse onların sûfî olduklarını bilmez.

5. Günâhlara olan nefret, onun zâhirdeki günâhınadır.
Onun kişiliğine iyi zanda bulun, “Bu ateş ehlidir.” deme.

6. Kendini yücelerde tutarsan, Allah seni alçak eder.
“ Bütün yaratılmışların en alçağıyım” dersen, Allah seni yüceltir.

7. Sâlikin mecâzî aşkı, ikiyüzlü olmaktan iyidir.
Riyâyı gizli şirk olarak bil ve asla riyâya bulaşma.

8. İnkarcının inkarına bakıp sakın zayıflık gösterme.
Ey Kuddûsî! Aşk ve zikir ehlini sev.

108. ALLAH'A MÜNACAAT

1. Yok benim gibi cihânda bir kulun hîç ey Hudâ.
Ak sakalım çok zünûbum[744] eylerem Seenden hayâ

2. Kapuna varmağa yok yüzüm benim lâkin bu gün,
Nâdim[745] olub itdiğime toğrılub geldim Sana.

3. Rahmetinden kesmezem hergiz ümidi çün Senin,
Eylerem ben şöyle zan, kim rahmi dersin Sen ban.

4. Eylemezsin red beni hem 'afu idersin suçumı
Çün bana 'isyân yaraşur, mağfiret Sana şehâ

5. Kul hâtâsız olmz imiş eyledim zünb[746] bî-hisâb.
Bendeye lâyık günâh, Sultân'a da 'afv û 'ata

6. Nefs û iblis û hevâ, şehvet beni azdırdılar.
Uyuben anlara itdim bî-'aded cürm û hatâ

7. Zühd[747] û takvâmı gelüb yağmaladı 'ışk-ı mecâz
'ilm û a'mâl û riyâzâtım[748] kamu oldı hebâ.

8. Çok nisâ idüb tezevvüc bahre düşdüm bir zemân.
İrtikâb[749] itdim günâhlar şimdi inzivâ[750]

9. 'Âkıbet 'ucb û gururdan eyledi pâk 'ışk beni
Sâlike virir keder bunlar dahi kibr û riyâ

10. Yeğ imiş 'ışk-ı mecâzîsi riyadan sâlikin.
Çün riyâ şirk-i hafîdür müşrikin bi'ri lazâ[751]

11. Mağfiret eyle bu Kuddûsî günâh-kârı dahi.
Cümle îmân ehlini lütfunla yâ Rabbü'l-verâ

---

744 Zünûb: Günahlar
745 Nâdim: Pişmanlık
746 Zünb: Günâh, hata
747 Zühd: Dünya zevkinden tam arınarak, yerine getirilen rabbânî bağlılık.
748 Riyâzet: Nefsi, azulara ilahi hâkimiyet sağlamak. Dünya zevklerinden sakınmak.
749 İrtikâb: Suç işlemek, günah işlemek
750 İnzivâ: Çekilmek, elini eteğine çekmek.
751 Lazâ: Ateş, cehennem

108. Allah'a münacaat

1. Ey Allah'ım! Dünyada benim gibi hiçbir kulun yoktur
Ak sakalımla çok günâhım var, Sen'den utanıyorum.

2. Lakin bugün kapına gelmeğe yüzüm yok.
Yaptıklarıma pişman olup, Sana geldim.

3. Senin rahmetinden asla ümidimi kesmem.
Umarım ki, bana merhamet edersin diye zannederim.

4. Hem beni reddetmezsin, hem de suçumu affedersin.
Ey Şahım! İsyan benim işim, bağışlamakta Sana yakışır.

5. Kul hatasız olmaz derler, hesapsız günâh işledim.
Bana günah işlemek, Sultanıma ise af ve bağış düşer.

6. Beni azdıran nefs, şeytan, arzular ve şehvettir.
Onlara uyarak sayısız günâh ve hata işledim.

7. Mecâzî aşk, zühd ve takvamı yağmalayıp, yok etti.
İlmim, âmelim ve riyâzetimin hepsi yok oldu.

8. Bir zamanlar çok kadınla evlenip, evlilik denizine düştüm.
Birçok günâh işledim, şimdi hepsinden elimi ayağımı çektim.

9. Neticede, aşk, beni kibir ve gururdan temizledi.
Allah yolunda yürüyene verir keder, bunlar dahi kibir ve riyadır

10. Sâlikin mecâzî aşkı, iki yüzlülükten daha iyidir.
Çükü riya gizli şirktir ve müşrikin ateş kuyusudur.

11. Ey varlığın Rabbi! İman edenlerin tümünü lütfunla bağışla,
Bu günahkâr Kuddûsî'yi de onlarla birlikte bağışla.

109. TASAVVUF İLMİNİN YOLU

1. Çalış tevhîde dir isen olayım ‘ârif û dânâ.
   Tolar tîz kalbine ‘ışk-ı Hudâ olur ki bir deryâ.

2. Irag[752] ol ehl-i gafletden dahi dervîş-i câhilden.
   Muhib ol ehl-i Mevlâ’ya olursun ‘âşık-ı Mevlâ.

3. Tarîka gir şerî’atla hakÎkat ‘ilmini kesb it.
   Muhkkıklar gürûhına krış nush eylerem sana.

4. Kabûl idüb ‘amel kıl çûn erenler volıdır bu yol.
   Sülûk ahvâlini bilmek gereklidür salike bil ha.

5. Bu yola girdi Kuddûsî çalışdı zikre hâlince.
   Hidâyet eyledi hâdî yolı bilmez iken ana.

110. ALLAH’I ÖVMEK

1. Hakk sever medhin buyurmuş çün Resûl-i bâ-safâ[753]
   Olm’ışam meddâhı ben hergiz değilsem de sezâ[754]

2. Cümle mahlûkâtı havl[755] û kavvetiyle var iden.
   Rabb û Hallâk û Azîm u Muktedirdür ol Hudâ.

3. Varlığına birliğini kudretine dâll[756] kamu.
   On sekiz bin ‘âlemin halkı dahi arz û semâ

4. Âdemi hâkden yaradub hem halîfe eyledi.
   Hem kamu esmâyı ta’lîm[757] itdi fazlıyla ana.

5. Bizi bir katre meniden haalk idüb ol Kird-gâr
   Bî-hisâb ni’metleri kıldı dahi bahş û ‘atâ.

---

752 Irag: Uzak
753 Bâ-safâ: Gönüllerin neşesi
754 Sezâ: Uygun, münâsib
755 Havl: Güç, kuvvet, takat
756 Dâll: Delil, kanıt
757 Ta’lîm: Öğretmek

109. Tasavvuf ilminin yolu

1. Eğer bilgili ve bilen olmak istiyorsan, Allah'ı birlemeye çalış.
   Allah aşkı çabuk dolar kalbine, olur bir deniz misali.

2. Gaflet ehlinden ve cahil dervişlerden uzak dur.
   Allah'a yönelen, insanları sev ki, O'na âşık olasın.

3. Tarîkat yoluna gir, şeriâtla hakîkat ilmine çalış.
   Tahkîkle âmel edenler arasına, karışmanı tavsiye ediyorum.

4. Çünkü bu yol, erenler yoludur. Teslim olup amel et.
   Bil ki, yolun gereklerini bilmek, yolda yürüyene şarttır.

5. Kuddûsî, bu yola girerek, kendince O'nu hep andı.
   O yol bilmezken, yol gösteren Allah, ona yolu gösterdi.

110. Allah'ı övmek

1. Gönüllerin neşesi Peygamber; "Allah, övülmeyi sever" buyurmuştur.
   Ben, O'nu methetmeye layık değilsem de, O'nu metheden olmuşum.

2. Bütün varlığı, güç ve kuvvetiyle var eden,
   O Allah, yaratan, yüce ve her şeye güç yetiren bir Rabbdır

3. Varlığına, birliğine bütün varlık delildir.
   On sekiz bin âlemin halkı, yer ve gökler de kanıttır.

4. Âdem peygamberi topraktan yaratıp, kendine vekil kıldı.
   Faziletiyle, bütün isimleri ona öğretti.

5. O, Allah ki, bizi bir damla meniden yarattı.
   Hesapsız nimetler bahşedip, bağışladı.

6. Virdi îmân devletin hem ümmet itdi dostına.
   İtmese bize hidâyet itmez idik ihtida.

7. Yok bu Kuddûsî de istihkâk[758] anı medh itmeğe.
   Kendi ider kendini künh[759] ile çün medh û senâ[760]

111. ALLAH'TAN BAŞKASINDAN UZAKLAŞIP, ZİKİRLE O'NA BAĞLANMAK

1. Sâlik-i Hakk'a gerekdür ide halkdan ictinâb[761]
   Çünki gayre meyl idenler oldılar âhir tebâb.

2. Sen eğer anı dilersen mâ-sivâ terk üzre ol
   Bu-durur bilgil muhakkak ey begüm toğrı cevâb.

3. Zikrini ruha gıdâ it rûz û şeb eğlenmesün
   'Âşıka ma'şûkının pes zikri olur nân û âb.

4. Giceler tâ subha dek zikr eyleyüb mezkûre ir[762]
   'Ayn-ı 'uşşâka gelür mi giryeden bir lahzâ[763] hâb[764]

5. 'Uzlet[765] eyle vahdet eyle kaç kamudan Hakk'a gel.
   Çünki hultat[766]oldı ehlu'l-lâha yetmiş kat hicâb[767]

6. Var yüri cümle 'alâ'ikden[768] özin pak eyle kim.
   Görmeyesin mecmâ'-i ekberde[769] hîç havf-ı hisâb

7. Ehl-i 'irfâna musâhib[770] olmağa sa'y[771] eyle çün.
   Ki celîsi anların olmaz şakî[772] bî-irtiyâb

---

758 İstihkâk: Hak kazanmak
759 Künh: Bir şeyin aslı, hakikatı
760 Senâ: Övme, övüş
761 İctinâb: Sakınmak, korunmak
762 İr: Ermek
763 Lahzâ: Ân
764 Hâb: Uyku
765 'Uzlet: Yalnızlık
766 Hultat: Karışma, engelleme
767 Hicâb: Utanma, Perde
768 'Alâ'ik: İlişkiler
769 Mecmâ'ı ekber: Büyük toplanma, mahşer günü
770 Musâhib: Biriyle sohbette bulunan
771 Sa'y: Çaba, gayret
772 Şakî: Bahtsız

6. Bize iman servetini verdi hem de dostu Peygamber'e ümmet eyledi.
   Bize doğru yolu göstermeseydi, doğruya/Hakk'a gelemezdik.

7. Kuddûsî'de O'nu methetmeye hak kazanacak bir âmel yok.
   Zira ancak Allah hakkıyla kendi kendini metheder ve över.

111. Allah'tan başkasından uzaklaşıp, zikirle O'na bağlanmak

1. Allah yolunda yürüyenin, insanlardan sakınması şarttır.
   Zira Allah'tan başkasına yönelenler, sonunda kaybettiler.

2. Eğer Allah'ı dilersen, O'ndan gayrısını terk et.
   Ey beyim bil ki, bu aradığın hakikatin cevabıdır.

3. Allah'ı anışını, gece-gündüz ruhuna gıda et ki, başka şeyle oyalanma.
   Âşığa, Maşuk'unun anması ekmek su gibidir.

4. Gecelerden sabaha kadar zikret ki, andığın Rabbine eresin.
   Âşıkların gözüne ağlamaktan bir an uyku girer mi?

5. Allah'ı birleyerek ve uzletle her şeyden arınarak Allah'a gel.
   Çünkü Allah'ın dostlarına, yetmiş kat perde engel oldu.

6. Var bütün bağlardan kendini tamamen arındır.
   Ki hesap gününde hesap vermenin korkusunu hiç yaşamayasın.

7. İrfân sahibi kişilerle sohbet arkadaşı olmaya gayret et.
   Çünkü onların meclis arkadaşları, şüphesiz bahtsız değildir.

8. Zâd-ı ‘ışk olmaksızın seyr u sülük itme sakın.
Bu yola aslâ azıksız idemez kimse zehâb[773]

9. Yok dime dünyâda mürşid kıl şerî’atle ‘âmel.
Ki gelir bir gün seni irşâd ider bir merd-i nâd.

10. ‘Işka her kim uydı ise görmedi hergiz hatâ
Sen de cehd[774] it ki ola Kuddûsîyâ re’yin[775] sevâb

112. İHLÂSLI AŞK

1. ‘Âşık-ı sâdık ide kibr û riyadan ictinâd.
Zâhid-i bî-‘ışka zühdi olısar aglez[776] hicâb.

2. Gizli şirk imiş riyâ müşrik mürâ’î[777] şübhesiz
‘Iş û cezbe olmayınca bil ki olmaz feth-i bâb.

3. Çünki â’mâl zühd û takvâ bî-hulûs[778] makbul değil.
Böyle ol bin yıl çalışsa yine olmaz feyz-yâb[779]

4. Zikr ile hâsıl olur ‘ışk zâkirin kalbinde çün.
Dâ’imâ sa’y eyle zikre ki olasın müstetâb[780]

5. Cümle zikrin efdâli tevhîd-i Hakk dimiş Rasûl.
Her kim eylerse devâm ana olur ‘âlî-cenâb[781]

6. Anda esmânın kamusınınn hemîn esrârı var.
Ol ana meşgul ki nef’i bî-nihâyet bî-hîsâb

7. İşte Kuddûsî Hudâ’dan ‘ışkı muhlis olasın.
Sıdk û ihlâs ‘ışk-ıla hâsıl olur bî-irtiyâb.

---

773 Zehâb: Gitmek
774 Cehd: Gayret, çaba
775 Re’y: Görme, görüş
776 Aglez: Kaba
777 Mürâ’î: İkiyüzlü
778 Bî-hulûs: Halis olmayan
779 Feyz-yâb: Feyz bulma.
780 Müstedâb: Hoş, güzel
781 ‘Âlî-cenâb: cömert, şerefli, haysiyet.

8. Aşk azığı olmadan sakın Allah'a vuslat yolunda yürüme.
Bu yola asla kimse aşk azığı olmadan giremez.

9. Dünyada yol gösterecek biri yok deme, dinin ilkeleriyle âmel et.
Bir gün gelir sana doğru yolu gösterecek halis bir mert çıkar.

10. Aşka uyan kişi asla hataya düşmedi.
Kuddûsî, sen de gayret et ki, görüşünde sevap kazanasın.

112. İhlâslı aşk

1. Samimi âşık kibirden ve ikiyüzlülükten kaçınır.
Aşksız zahidi zühd hayatı daha da kaba bir örtüyle örter.

2. Gizli şirk riyâdır, şüphesiz ki, müşrikte ikiyüzlüdür.
Aşk ve ilâhî coşkunluk olmayınca bil ki, kapılar açılmaz.

3. Zira âmel, zühd, takvâ halis olmazsa makbûl sayılmaz.
Bu şekilde on yıl çalışıp âmel etse de feyiz bulamaz.

4. Çünkü aşk, Allah'ı ananın gönlünde zikir oluşur.
Allah'ı daima anmaya çalış ki, güzel insan olasın.

5. Resulullah, "zikirlerin en faydalısı Allah'ı birlemektir." buyurmuş.
Her kim ona devam ederse, Allah'tan şeref kazanır.

6. Tevhîd zikrinde, ilâhî isimlerin hepsinin sırları var.
Bu zikirle meşgûl ol ki, sonsuz, hesapsız faydalar göresin.

7. Kuddûsî, Allah'tan ihlâslı aşk iste.
Şüphesiz doğrulukla ihlâslı aşk olurmuş.

113. AŞK İLE YOK OLAN PERDELER

1. Nâr-ı firkat cism û cânım yakuben itdi kebâb.
   Kişver-i[782] mülk-i vücûdım yıkılub oldı harâb.

2. Dilerem ki pâdişâhım bendene rahm idesin.
   Söyünüb[783] bu nâr-ı firkât aradan kalka hicâb.

3. Zulmet-i gaflet[784] gönül iklimine toldı sehâ
   Zerre kalmaz gider lutfınla toğsa âfitâb.

4. Nice demdir sicn-i hasretde kakıb âh eylerem.
   Ey kerem ıssı[785] Hudâ lutfınla eyle feth-i bab.

5. Teşnedür[786]cânım eyâ[787] sâkî[788] piyâle[789] sun bana.
   Şerbet-i vaslından özge ‘âşıka yokdur şarâb.

6. Susayub vardım serâba ki susuzlığım gide.
   İki kat oldı harâret bulmadım bir katre âb

7. Çâre Kuddûsî garibe irişe Senden meğer
   Yohsa görmez gözlerine bunca ahzân ile hâb.

114. Metnin Osmanlı Türkçesi

1. Yok benim gibi gûnâhkâr kul zünûbum bî-hisâb.
   Zâkirim ma’mur görinür bâtınım lâkin harab.

2. Ol Rahîm û Rabbû Tevvâba işim kaldı heman
   Defterim cürm-ile memlû yok-durur bir harf sevâb

3. Var Melâmiyyûn Hudâ’nın evliyanın hâsları.
   Tışları virân görinür içleridür mâh-tâb[790]

---

782 Kişver: Memleket, ülke
783 Söyünmek: Yanmak, yanar gibi olmak
784 Gaflet: Hakk’tan habersiz, Allah’ı anmaktan uzak olmak, gerçeği görmeme.
785 Iss: Sahib
786 Teşne: Susuz, susamış, çok istekli
787 Eyâ: Ey, hey
788 Sâkî: Şarab dağıtan (Burada kast edilen ilâhî aşkı dağıtan Allah’tır.)
789 Piyâle: Kadeh, şarap kadehi.
790 Mâh-tâb: Ay ışığı, aydınlık

113. Aşk ile yok olan perdeler

1. Ayrılık ateşi bedenimi ve ruhumu yakıp, pişirip, kebaba çevirdi.
   Vücudumun varlığı aşk ateşiyle yanıp virana dönüştü.

2. Padişahım dilerim ki, bana merhamet edesin.
   Aramızda perde olan ayrılık ateşini, yakıp yok edesin.

3. Ey Allah'ım! Sensiz yaşamanın karanlığı, gönül iklimimi doldurdu.
   Senin lütfunun güneşi doğarsa, bir zerresi kalmadan hepsi silinir.

4. Ne zamandır hasret hapishanesinden, âh çekmekteyim.
   Ey kerem sahibi Allah'ım! Lütfunla bütün kapıları aç.

5. Ey Allah'ım! Rûhum susadı, kadehte bu aşkı ver bana.
   Sana ulaşma şerbetinden başka, aşık için şarap yoktur.

6. Susadım, susuzluğu gidermek, bir seraba vardım.
   Susuzluğum iki katına çıktı, yine de bir damla su bulamadım.

7. Kuddûsî, çare, Sen'den gariplere ulaşandır.
   Yoksa bunca inlemelerle gözlerine uyku girmez.

114. Metnin Günümüz Türkçesi

1. Benim gibi günâhları hesapsız bir kul yok.
   Dışım güzel görünür fakat içim haraptır.

2. Tövbeleri kabul eden, rahmeti bol Rabbime kaldı işim.
   Âmel defterim günâh ile dolu, tek harf sevap yok.

3. Allah'ın melâmiler gibi has dostları var.
   Dış görünüşleri sıradan insanlar gibi viran, içleri ise ay ışığı gibidir.

4. ‘Aksi anların benim hâlim katî havf eylerem.
   Dâ’imâ gönlümde merkûzdur[791] bu hüzn û ıztırâb

5. Çûn münâfık fi’lidır ta’mir-î suret eylemek.
   Cümle küffardan ziyâde anlara olur ‘azâb.

6. Kendime pend eyleyüb direm hemân Kuddûsi’yâ
   Eyle istiğfâr[792] gice-gündüz olursın müstehâb[793]

115. İSYANDAN ALLAH’A YALVARIŞ

1. Hatâ ‘isyân işim dâ’im mutî’ it şu beni yâ Rab,
   Bî-küllî şey’e kâdirsin bilürem ben seni yâ Rab.

2. İhâta eyledi gaflet kamu endâmımı[794] şol kez
   Ki taksir eyleyüb kullukda oldum pek denî yâ Rab,

3. Erenler râhına girdim idi oes yolı yanıldım.
   ‘İnâyet[795] kıl sana döndür bu kalb-i âheni[796] yâ Rab

4. Ma’âsîde civân[797] olur bu nefsim pîr ‘ibâdetde.
   Habîbin hürmetine eyle gel ıslâh anı yâ Rab

5. Bu Kuddusî za’îfe kevveti kuddusiyye ihsân it
   Senin adın-durur Vehhâb û Fettâh û Ganî yâ Rab.

116. AŞKIN SARHOŞLUĞU

1. Ey rahmet-i bî-had Hudâ gösterme bana hîç ‘azab.
   Çün gussa-i[798] firkat virir ‘uşşâka hüzn û ızdırâb.

2. Gönlimi cezb eyle sana dâ’im seninle kalayın.
   Çıkar sivâyı kalmasun hergiz aramızda hicâb.

---

[791] Merkûz: Dikilmiş, saplanmış
[792] İstiğfâr: Allah’tan hataların ve günahların bağışlanmasını istemek
[793] Müstehâb: Hoş, güzel
[794] Endâm: Vücûd, beden
[795] ‘İnâyet: Lutûf, ihsan
[796] Âhen: Demir
[797] Civân: Genç, delikanlı
[798] Gussa: Keder,kaygı

4. Onların aksine kendi halimden kesinlikle korkmaktayım.
Onun için daima gönlümde hüzün ve ızdırabın okları saplanmıştır.

5. Dış görünüşe önem vermek münafıkların fiilidir.
Bütün inkâr edenlerden daha fazla azap çekerler.

6. Kendime nasihat edip, derim ki; "Ey Kuddûsî!
Gece-gündüz bağışlanma iste ki, belki O'nun indinde makbul olur.

115. İsyandan Allah'a yalvarış

1. Ey Rabbim! Hata ve isyan etmekten devamlı itaat eden bir kul et.
Ey Rabbim! Biliyorum ki, Senin gücün her şeye yeter.

2. Bu kez gaflet bütün vücudumu kapladı.
Ey Rabbim! Kulluk görevimi çok aksattım, rezil oldum.

3. Erenler yoluna girmiştim fakat bu yola yanıldım.
Ey Rabbim! Lütfunla bu katılaşmış kalbimi kendine döndür.

4. Günâhlarda nefsim gençleşir, ibadette ise yaşlanır.
Ey Rabbim! Sevgili kulunun hürmetine nefsimi ıslah et.

5. Bu zayıf Kuddûsî'ye kendi kudsî sıfatını ihsan et.
Ey Rabbim! Sen kapıları açan, çok bağışlayan ve zengin olansın.

116. Aşkın sarhoşluğu

1. Ey rahmeti hesapsız Allah'ım! Bana hiç azap gösterme.
Çünkü ayrılığın kaderi âşıklara hüzün ve ızdırap verir.

2. Gönlümü kendine çek ki, sürekli Seninle olayım.
Senden gayrisini gönlümden çıkar ki, aramızda bir perde kalmasın

3. Sen her kimi sevdin ise kıldın anı ‘âşık sana.
Bir lem’asın yeğ eyledim ez[799]-‘ilm û a’mâl bî-hisâb

4. Rûz-ı ezelden hamr-ı ‘ışkı nûş iden mestândan it.
Mest-i müdâm olam hemîn fark itmeyüb vizr[800] û sevâb

5. ‘Ubbâdına vir cenneti Kuddûsî’ye ‘ışk vir hemân.
Kûyine varırise it fazlınla ana feth-i bâb

117. SUÇUNU İTİRAF EDİP, O’NDAN DİLEMEK

1. Bunca ‘isyân ile bilmem nolısar hâlim ‘aceb.
Çünki bende ne ‘amel var ne ibâdet ne edeb.

2. Zühd û takvâya cüvânlık[801] da heves eyler idim.
Pîr-i fâni olıcak ‘ışk geldi yağma ıtdi heb.

3. İ’tirâf idüb suçumı isterem gufrânını.
Nesne gelmez hîç elimden ki ola ‘afva sebeb

4. Ağlaram kapunda boynumı eğüb yâ Rab Senin,
Hâ’ib[802] olmaz sâ’ilin giryân[803] olursa rûz û şeb.

5. Yok vezirin ki anınla eyleyesin hasb-ı hâl.
Hem tükenmez rahmetin deryası ey Rahmân û Rab.

6. Eylerem her dem tevessül[804] ol habîbinle sana
El-emân gösterme lutf eyle bana ta’b û naseb[805]

7. Kudretim yok çille-i merdânı bir gün çekmeğe
Tâkatım yok âteşe yanmağa hem misk-i hatab[806]

8. ‘Adl idersen râzîyım haddim mi var ki olmayam.
‘Afvını hem râcîyem[807] çün eylerem dâ’im taleb

---

[799] Ez: -den, -dan
[800] Vizr: Günah, suç
[801] Cüvânlık: Delikanlılık
[802] Hâ’ib: Mahrum, ümitsiz, kederli
[803] Giryân: Ağlayan
[804] Tevessül: Sarılma
[805] Naseb: Dert, zahmet, sıkıntı
[806] Hatab: Odun
[807] Râcî: Yalvaran, rica eden

3. Her kimi sevdinse, onu kendine âşık ettin.
O aşk bir aydınlık ki; onu, hesapsız bir şekilde ilme ve amele tercih ettin.

4. Elest bezminden aşk şarabından içip sarhoşlardan eyle
Öyle bir sarhoş olayım ki, günahı ile sevabı fark etmeyeyim.

5. Kullarına cenneti ver, Kuddûsî'ye aşkı ver.
Huzuruna varırsa, lütfunla bütün kapıları ona aç

117. Suçunu itiraf edip, O'ndan dilemek

1. Acaba bunca isyan ile halim ne olacak?
Çünkü bende ne âmel, ne ibâdet ne de edep var.

2. Gençlikte zühd ve takvâya büyük bir bağlılığım vardı.
Yaşlı bir fani olunca, aşk gelip hepsini yok etti.

3. Suçumu itiraf edip, affımı isterim.
Affıma sebep olacak herhangi bir şeyde elimden gelmez.

4. Ey Rabbim! Boynumu büküp, kapında ağlarım.
Gece gündüz kapında ağlayan, ümitsiz olmaz.

5. Yardımcın da yok ki onun hal hatırını sorsun.
Ey Rahman ve Rab olan rahmetinin denizi tükenmez.

6. Sana ulaşmak için her ân sevgili habibine sarılmaktayım,.
Dert ve sıkıntılarımdan usanıp yüz çevirme, lütfunu ver bana.

7. İnsanların çilesini bir gün bile çekmeğe kuvvetim yok.
Odun gibi ateşe yanmağa gücüm yok.

8. Adaletine razıyım, haddime ki, razı olmayayım.
Affına ricacıyım, çünkü daima O'nu istiyorum.

9. İtme Kuddûsî fakiri der-be-er ey Kird-gâr.
Görmesûn ol dû-cihânda fazlın-ile gam küreb[808]

118. ZÜHD VE TAKVÂ KALBE PERDEDİR

1. Ey Cevâd[809] û Kayyum[810] û Kerîm û Hakk û Rab
Vaslını fazlınla Senden eylerem dâ'imâ taleb

2. Mâ-sivâdan eyle ignâ[811] 'ışkını virüb bana,
Oldı zîrâ gönlime bu zühd û takvâ perde heb

3. İlm û a'mâlimde ihlâs yok işim 'ucb û riyâ.
Kıl gürûh-ı âşık âşıkan görmeyem ta'b û naseb.

4. Aldanub kaldım hemân dünyâda nâm û şöhrete.
Bu zemânda evliyâ heb itdiler nâsdan hereb[812]

5. Rahmet û lutfınla cezb eyle Sana bu gönlümi
Ehl-i âhret zümresinden kıl beni hem müntahab[813]

6. Gözime gösterme hergiz mâ-sivân ı şöyle kim.
Vechine bakub olam hayran idem vecd[814] û tarab[815]

7. Koma senden dûr[816] idüb cennetde bu Kuddûsî'yi
Sen ana kâfisin ancak dilmez menzil rütbe.

119. Allah'ı anmanın varlık için önemi

1. Sâlikâ zikre devam it Hakk'ı eylersen taleb.
Hem dir isen hâsıl olsun kalbde 'irfân bî-naseb

2. Çün dimiş Mevlâ celîsîyem beni zikr idenin
Bil muhakkak eylemez ol zâkire hışm[817] û gazab

---

808 Küreb: Üzüntüler, kederler
809 Cevâd: Cömert, eli açık
810 Kayyûm: Kaim ve Bakî olan Rab
811 İgnâ: Zengin etme.
812 Hereb: Kaçma
813 Müntahab: Seçilmiş, seçkin.
814 Vecd: Kendin kayb edercesine Allah aşkıyla oluşan coşku
815 Tarab: Sevinçlilik, şenlik
816 Dûr: Uzak, ırak
817 Hışm: Kızgınlık, öfke

9. Ey Allah'm! Fakir Kuddûsî'yi kapı kapı dolaştırma.
O, iki dünyada da fazlınla üzüntü görmesin.

118. Zühd ve takvâ kalbe perdedir

1. Ey daim olan, cömert, eli açık Hakk ve Rab olan!
Sana kavuşmayı lütfunla devamlı senden istiyorum.

2. Senden başka her şeyden koru, aşkını vererek zengin kıl.
Zira zühd ve takvâ gönlüme hep perde.

3. İlim ve âmelimden ihlas yok, yaptığım kibir ve riyadır.
Beni aşıklar zümresine kat ki, zahmet ve sıkıntı görmeyeyim.

4. Dünyada şan ve şöhrete aldanıp kaldım.
Zamanımızda Allah dostları insanlardan kaçtılar.

5. Rahmet ve lütfunla bu gönlümü kendine çek.
Beni ahiret zümresinden seçkinlerin içine kat.

6. Senin dışındaki varlığı asla gönül gözüm görmesin ki.
Senin vechine hayranlıkla bakıp neşe ve çoşku bulayım.

7. Bu Kuddûsî'yi cennete kendinden uzak koyma
Makam ve mevki istemez, Sen ona yetersin.

119. Allah'ı anmanın varlık için önemi

1. Ey Salik! Allah'ı talep etmek istiyorsan zikre devam et.
Eğer kalpte ilmin zahmetsiz hasıl olmasını istiyorsan

2. Çünkü Allah; "Beni zikredenin meclis arkadaşıyım" demiş
Bil ki, O, kendisini anan kişiye öfkelenip kızmaz

3. Gavs-ı a'zam[818] zikr-ile eyler tasarruf dâ'imâ.
Her ne dilerse ider ihsân ana Vehhâb u Rab.

4. Hızr û ilyâs 'avn[819] iderler zikr-ile muztarlara[820]
Bahş iderler açlara muhtâdara nân û zeheb[821]

5. Götürürler 'arş-ı Rahmâna melekler zikr-ile.
Gafil olmazlar zikirden bil ki yir gök ehl-i heb

6. Zikr-ile Zâkir olub a'dâya galib hedm[822] ider.
Zikr-ile mü'minden eyler asker-i iblis hereb

7. Medh iderler zâkiri Allah dahi Peygamberi
Buğz ider zâhid anı hîç yok mı iz'anı 'aceb

8. Dir imiş câ'iz değil cehren kıyâmen zikr-i Hak.
Tab'ı[823] câmid münkir'i bî-dîn û imânû edeb.

9. 'Işk u cezbe zâkiri tahrîk idüb raks itdiren.
İhtiyâr[824] ile değildür itdiği vecd û tarab

10. Cümle zikrin efdali tevhîd dimiş şâh-ı rüsûl
Bize inanmak anafarz dahi vâcîb müstehab[825]

11. Tut bu Kuddûsî fakirin pendini zikre çalış.
Âhiretde zâkire virir Hudâ bâlâ rütbe.

---

818 Gavs-ı a'zam: Büyük yardımcı, Kadîr-i tarikatında Abdülkâdir Geylânî'nin lakabı
819 'Avn: Yardım, yardım eden
820 Muztarr: Çaresiz kalmış
821 Zeheb: Altın
822 Hedm: Yıkma, harap etme
823 Tab': Huy, yaradılış, tabiat
824 İhtiyâr: İrade, tercih
825 Müstehabb: Sevilen, beğenilen

3. Gavs-ı azam daima zikirle tasarruf eder.
Bağışlayan ve terbiye eden Allah her ne dilerse onu bağışlar,

4. Hızır ve İlyas zikirle çaresizlere yardım ederler.
Muhtaçlara ve açlara ekmek ve altın bahşederler.

5. Melekler, kişiyi zikirle Rahmanın katına götürürler.
Yer ve gök varlıklarının hepsi Allah'ı anmaktan gafil olmazlar.

6. Allah'ı anmakla donan zâkir kişi düşmana galip gelerek onu yok eder.
Mümin, Allah'ı anmakla şeytanın askerlerini bertaraf eder.

7. Allah ve Peygamberi, Allah'ı ananı methederler.
Zahid ise nefret eder, acaba onun hiç mi anlayışı yok?

8. "Allah'ı ayakta ve sesli olarak zikretmek caiz değil" derler.
Bunlar donuk tabiatlı, dinsiz, imansız ve edepsiz inkarcılardır

9. Allah'ı ananı tahrik edip sema yaptıran aşk ve ilâhî coşkudur.
Bu ilâhî neşe ve coşku, kendi tercihi değildir.

10. Peygamberlerin şahı "Bütün zikirlerin en faydalısı tevhiddir" demiş.
Buna inanmak, bizim için farz, vacip ve müstehabtır.

11. Bu fakir Kuddûsî'nin öğüdünü tutup zikre çalış.
Allah ahirette zâkire yüce makam verir.

120. GÖNÜLE AŞKIN AKIŞI

1. Vasl-ı Hudâyı cân û gönülden ider isen taleb.
   Turma hemân zikre devâm eyle birâder rûz û şeb.

2. Kalbinde ‘irfân güneşi toğub olur rûşen[826] dahi
   Mevlâ celîsin olmağa zikr-i kesîrdür bil sebeb.

3. Çün ol buyurmuş ki celîsiyem beni zikr idenin,
   Eyler takarrüb enbiyâ vû evliyâ zikr-ile heb

4. Tolar gönül iklimine zikr ile ‘ışk u cezbe tîz
   Hallâk-ı halk ‘aşıklarına eylemez kahr[827] û gazab[828]

5. ‘Işkın şarâbını içen itmez sivâya iltifât
   Ma’şûkının zikri ana olur kamu kârdan ahâb[829]

6. Kuddûsî yâ zikre beher dem her zemân sa’y eyle çün
   İki cihânda zâkire virmez Hudâ gussa[830] küreb[831]

121. AŞKIN DAİMA DİRİ TUTAR

1. Bin ki yüz elli beşte bunı yazdım ey habîb
   Yetmiş iki yaşına irüb henüz oldum garib.

2. Geçmedi ‘ışkdan bu gönlüm olmuş isem dahi pîr,
   Eylemez te’sir bana pend çekmesün zahmet lebîb[832]

3. Rûz-ı taksimde virilmişdür bana zîrâ bu ‘ışk
   ‘Abide cennet safâsı bana ‘ışk oldu nasîb.

4. Kani’ û memnûn û şâkir olmışam bu ‘ışka ben
   Çünkii bildim anı kim her derde hoş hazık tabîb

---

826 Rûşen: Aydınlanma
827 Kahr: Yok edici, kahredici
828 Gazab: Öfkelenmek, kızmak
829 Ahâb: Daha çok, fazla sevilen
830 Gussa: Keder , kaygı
831 Küreb: Üzüntüler, gamlar
832 Lebîb: Akıllı

120. Gönüle aşkın akışı

1. Eğer Allah'a kavuşmayı candan, gönülden istiyorsan,
   Ey kardeş, gece gündüz durmadan O'nu anmaya devam et.

2. Kalbinde bilgi güneşi doğup, her şey aydınlanınca.
   Allah'ın seninle oturmasının sebebi, O'nu çokça zikretmen der.

3. Çünkü Allah "Beni ananın oturma arkadaşıyım" diye buyurmuş.
   Peygamberler ve Allah dostları O'na zikir ile yaklaştılar.

4. Gönül şehrine aşk ve ilahi coşkunluk O'nu anmakla dolar.
   Mahlûkatın Yaratıcısı kendisine âşık olanlara öfkelenip yok etmez.

5. Aşkın şarabını tadan, Allah'tan başkasına meyletmez.
   Ma'şûk/sevgilisini anmak bütün faydalı şeylerden daha sevimli olur.

6. Kuddûsî her ân, her zaman zikre çalış, çünkü;
   Allah iki dünyada kendisini anana üzüntü ve keder vermez.

121. Aşkın daima diri tutar

1. Ey sevgili! Bu şiiri bin iki yüz elli beşte yazdım.
   Henüz yetmiş iki yaşına girip garipleştim.

2. Yaşlı olsam da bu gönlüm aşktan vazgeçmedi.
   Kendini akıllı zanneden bana nasihat etmesin, çünkü tesir etmez.

3. Zira bu aşk, taksim gününde bana verilmiştir.
   Çokça ibadet edene cennet mutluluğu, bana ise aşk nasip eder.

4. Bu aşka, kanaatkâr, memnun ve şükreden olmuşum.
   Çünkü bildim ki bu aşk, her derde en maharetli doktordur.

5. Cismime kuvvet benim hem ruhuma bu îşk gıdâ
Tecribe kıldım hazârân ki umurumda musib[833]

6. ‘Işk ider pîri civân dirler Hudâ ârifler
Şöyle bil hem sâliki Mevlâ’ya ‘ışk eyler karîb

7. ‘Işk istersen eğer tevhide meşgul ol hemân
Oldı Kuddûsî dahi tevhid ile Hakk’a münîb

122. ALLAH’A KAVUŞMANIN ÜÇ YOLU; AŞK, ‘UZLET, ZİKİR

1. Yok bir ‘amelim vuslat-ı Yezdâna münâsib,
Me’mûl[834] iderem menzil-i merdâna münâsib

2. Gafletle geçirdim nideyim ömr-i ‘azîzi
Kesb idemezdim tuhfe-i[835] sultâna münasib

3. Zâhidliği zann eyler idim hoş hüner ammâ
‘Işk gibi hüner yoğimiş insana münâsib

4. Yağmalasa heb varımı ‘ışk zerre komasa
Ansız olamaz çün kişi ‘irfâna münâsib

5. Kalsam yalnız dost ile hiç olmasa ağyâr
‘Işk ehline dünyâ ile ‘ukbâ ne münâsib

6. Leylâ deyü Mecnûn nice dem yandı yakıldı.
Son demde idi baa bu gavga ne münasib

7. Yiyüb içüb uyumag ile Tenri sevilmez
Çünki bu sıfat zümre-i hayvâna münasib

8. Sa’yine göre irse gerek kişi mûrada
Cehd eylemeyen olmadı ihsana münâsib

9. Zikr eyle hemân leyl û nehâr turma çalış kim
Dost vasıl olur zâkir-i hayrâna münâsib

---

[833] Musîb: İsabet eden, yanılmayan
[834] Me’mûl: Umut edilen
[835] Tuhfe: Hediye

5. Bu aşk hem bedenime hem de rûhuma gıdadır.
Bu hususta yanılmam, çünkü binlerce kez tecrübe ettim.

6. Allah'ın ârifleri "Aşk, yaşlıyı gençleştirir" derler.
Şunu bil ki, aşk Allah'a yürüyen saliki O'na yakınlaştırır.

7. Eğer aşkı istiyorsan, hemen Allah'ı birlemeye başla.
Kuddûsî'de tevhid ile Allah'a yöneldi.

122. Allah'a kavuşmanın üç yolu; aşk, uzlet, zikir

1. Allah'a kavuşmamı sağlayacak bir amelim yok.
Umarım cümleten münasip görülen menzile ulaşırım.

2. Ne yapayım, bu yüce ömrü gafletle geçirdim.
Sultan'a hediye edecek münasip bir amel kazanamadım.

3. Zannederim ki, zâhidlik güzel bir ameldir.
Fakat insana uygun aşk gibi bir hüner yokmuş.

4. Aşk zerre bırakmadan bütün varlığımı yağmalasa da.
Zira kişi onsuz münasip bir irfana kavuşamaz.

5. O'nun dışındakiler olmasa, yalnız Dostla kalsam.
Âşıklara ne dünya ne de ahiret münasip

6. Mecnûn "Leylâ" diye zaman zaman yandı, yakıldı
Son anda "Bana bu mücadele uygun değil" dedi.

7. Yiyip, içip, uyumakla Yaratıcı sevilmez.
Çünkü bu özellikler hayvanlar âlemine aittir.

8. Kişi yaptığı çabaya göre muradına kavuşur.
Gayret göstermeyen iyiliği hak etmeye kavuşmaz.

9. Gece gündüz durmadan Allah'ı anmaya çalış.
Dost olan Hakk'ın kendisine hayran olan zakire ulaşması yakın olur.

10. Kuddûsî'ye dirler ki niçün 'uzlet idersin
Ol dir ki firâr 'âşık-ı cânâna münâsib

123. AŞK, YENİDEN DOĞUŞTUR

1. Bu 'ışk nice dil kişverini eyledi târac
Çok sîneleri kıld belâ okuna âmâc

2. Tağlar gibi ehl-i emelin varını cüml
Esdikde hemân eyledi sarsar gibi iz'ac

3. Giydirdi pelâs eğnine şol padişahın kim
Ki nâz iile ol giyer idi atlası û dîbâc

4. Çok kimselerin saltanatın meskenet itdi.
Kıldı nice erbâb-ı 'atâyı ile muhtâc

5. Ol sükker û helva yir iken zer tabak üzre
Kah arpa ragîfin yidirüb kâhî kodı ac

6. Taht üzre hükümler sürüci hanları bu 'ışk
'Urgân û sefîl itdi mağaralara îlâc

7. Çün tan mı kayalar kesüben 'ışk-ıla Ferhâd
Şirin iline vuslat içün eylese minhâc

8. Toldıkda bu 'ışk gönlne deryâ gibi Kaysın
Leylâ deyü oldı dün û gün derd-ile 'uccâc

9. Bi mürgı bu 'ışk bir çiçeğe eyledi 'âşık
Kıldı gözinin yaşını bârân gibi seccâc

10. Pervâne feda kıldı bu 'ışkın yoluna cân
Pes yakdı kebâb itdi anı şu'le-i vehhâb

11. Bil kadrını 'ışkın dime beyhude hevâdur
Virdiyse Hudâ anı sana başına kıl tâc

12. Kuddûsî bu 'ışk-ıla irer menzile herkes
Zîrâ ki bu 'ışk oldı kamu salike mi'râc

10. Kuddûsî'ye diyorlar ki, "Niçin 'uzlet ediyorsun?"
O da diyor ki; "Allah aşkına uygun düşen O'na kaçıştır."

123. Aşk, yeniden doğuştur

1. Bu aşk nice gönül memleketini yağmaladı.
Birçok gönlü belâ okunan nişan tahtası yaptı.

2. Arzularına yenik, büyük kitlelerin hepsi.
Esip, sarsarak, yerinden koparak

3. Kim giydirdi şu padişahın sırtına abayı?
Nazlanarak giyerdi atlası ve kumaşı.

4. Çok kimselerin saltanatını alarak fakirleştirdi.
Birçok bağış insanını muhtaç hale getirdi.

5. O altın tabakta şeker ve helva yerken.
Bazen arpa yufkası yedirip bazen da aç bıraktı.

6. Bu aşk, hüküm süren nice hanları, padişahları,
Çıplak ve sefil ederek, mağaralara soktu.

7. Ferhat'ın aşkla kayaları kesmesi ayıp mı?
Zira şiirin memleketine ulaşmak için yol açması,

8. Bu aşk deniz gibi, Kays'ın gönlüne doldukça.
"Leylâ" diyerek her gün dert ile tozlandı

9. Bir kuş, bu aşkla bir çiçeğe âşık oldu.
Gözyaşları yağmur olup çağlayan gibi aktı.

10. Kelebek bu aşkın yoluna kendi canını feda etti.
Öyle ki, onu çok parlak bir alev yakıp kebap etti.

11. Aşkın kıymetini bil, "Boş bir hevestir" deme.
Bu aşkı Allah verdiyse, başına taç eyle.

12. Kuddûsî, herkes bu aşkla hedefine ulaşır.
Zira bu aşk, bütün salikler için Allah'a kavuşmadır.

124. GAYE SADECE ALLAH İSE BAŞKASINA YÖNELME

1. Garaz ‘ukbâ ise kardaş bu cem’-i sîm û zerden geç
Eğer dünyâ ise cennât-ı Huld-ı bî-kederden geç

2. Eğer Mevlâ ise maksûd nidersin gayriye meyli
Ana ikbâl[836]-i külli it sivâsına nazardan geç

3. Dirersin cife-i murdârı dirsin ‘âşık-ı Hakkam
‘Azîzim gel bu tarzı ko bu kâr-ı pür-zarardan geç

4. Hudâ bilmez mi sanursın ‘aceb içindekii şirki
Riyâ-yı süm’ayı terk eyle gel bu şirk û şerden geç

5. Liânı zikre meşgul it cenânı fikre Kuddûsî
Bu gafletten bu kesretden bu evsâf-ı beşerden geç

125. MAL VE ÇOCUKLA İMTİHAN

1. Olayım dirsen ey kardaş belâ vü fitneden âzâd
Hamâkat eyleyüb mutlak Hudâdan isteme evlâd

2. Hayırlısını iste kim seni Hakk hıfz ide şerden
Mutî’ olmaz ise sana ider lâ-büd seni berbâd

3. Zemân âhir fesâd zâhir çok insân fitnede mâhir
Uyarsan anlara bil kim iderler dinini ifsâd

4. Husûsâ irkek evlâdı ki olmaz binde bir sâlih
Atasına ider ‘isyân olur İblîs ana üstâd

5. Buyırdı Hakk kelâmından size evlâd û mâl fitne
Hazer kılın siz anlardan olalım derseniz âbâd

6. Buyurdı hem Resûl bir gün gele ki beslemek kelbi
Hayırlu beslemekden irkek evlâd ki olur bî-dâd

7. Hudâ’dan her ne isteren hayırlu iste Kuddûsî
Olur ol dest-gîrin her umûrında ider imdâd

---

[836] İkbâl: Baht, mutluluk

124. Gaye sadece Allah ise başkasına yönelme

1. Ey kardeş! Hedefin ahiret ise, altın ve gümüş toplamaktan vazgeç.
Eğer dünya ise, kedersiz ve tasasız olan cennetten vazgeç

2. Eğer gayen Allah ise, O'ndan başkasına yönelme, zira faydası yok.
O'na tamamıyla yönel, yarattıklarına yönelmekten vazgeç.

3. Ölü leşi gibi mal toplayacağına Hakk aşkını derle.
Azizim gel kârı az zararı çok bu işten vazgeç.

4. Acaba içindeki şirki Allah bilmez mi sanırsın?
Riyâ'yı terk ederek, bütün şirk ve şer olan şeylerden arın.

5. Kuddûsî, kalbin fikirle, dilin Allah'ı anmakla meşgul olsun.
Çokluktan, gafletten ve bütün beşeri sıfattan kurtul.

125. Mal ve çocukla imtihan

1. Ey kardeş! Belâ ve fitneden uzak durmak istiyorsan.
Ahmaklık edip de, Allah'tan çocuk isteme.

2. Hayırlısını iste ki, Allah seni kötülüklerden korusun.
Eğer itaat etmezsen, sana gereken cezayı verir.

3. Zaman yaklaştıkça bozgunculuk âleni, fitne maharetli olur.
Eğer onlara uyarsan dinini helâk ederler.

4. Ayrıca erkek evladın binde biri sâlih olmaz.
Babasına asi olup, şeytan üstadı olur.

5. Allah, "Mallarınız ve çocuklarınız birer imtihandır" buyuruyor.
Eğer Allah'a karşı ayakta kalmak istiyorsan, onlardan sakının.

6. Rasûlullah buyurdu; "Bir gün gelecek ki, köpek beslemek
Zalim erkek evlat beslemekten hayırlı olacak" .

7. Kuddûsî, Allah'tan her ne istersen hayırlısını iste.
O, her işinde imdadına yetişerek, en iyi yardımcı olur.

126. VAROLUŞUN GAYESİ AŞK VE MA'RİFET İLMİDİR

1. Zâhidâ gel ‘ışka âr ol eyleme ‘âr û ‘inâd
‘ışk û irfân oldı ins û cini îcâddan murâd

2. Şol ki ‘ışka dil virüb ‘uryân oln izzet bulur
Zühd û ilmine irişür ‘âkibet anın kesâd[837]

3. Varını ‘ışka virüb ‘uryân olan ‘izzet bulur
Sen de merd isen eğer işde bâzâr isde mezâb

4. Gel ‘Azâzîl sözine uyma vû nefse olma kul
Çünki anların işidir mekr û telbîs û fesâd

5. Câhid[838] û fillâhi geldi gerçi Kur'an'da velî
Fahr-ı âlem didi nefs-ile gazâ ekber cihâd

6. Uçmağa girmek dilersen ‘ışka rabt[839] it özüni
Çün meseldir bil ‘azîzim uçmağa lazım kanad

7. Gezme a'mâ gibi bunda râh-ı ışka it sülûk
Çekmeesin âhiretde ızdırâb û irti'âd[840]

8. Cezbe-i Rahmân-ile meczûb olam dirsen eğer
Zikre meşgul ol dem â dem her gice eyle semâd

9. İt kanâ'at virdiği rızka Hudâ'nın şâkir ol
Fi'l hakîka bil kanâ'at oldı kenz-i bî-nefâd

10. Var ‘alâ'ik mekrine aldanma Kuddûsî hemân
‘Işka nâr ol ki bulasın ‘ışk-ıla vastı cevâd

---

837 Kesâd: Yokluk
838 Câhid: Gayret eden
839 Rabt: Bağlamak
840 İrti'âd: Yıldım çarpmışçasına titremek

126. Varoluşun gayesi aşk ve ma'rifet ilmidir

1. Ey zâhid! Gel, aşka dost ol, bunu inatlaşıp da ar meselesi yapma.
İnsanlarla cinlerin var olmalarının muradı aşk ve irfan olur.

2. Gönlünü aşka açıp, O'nun dışındaki şeylerden arınan şeref bulur.
Sonunda zühd ve ilme yoklukla ulaşır.

3. Varlığını aşka verip çıplak kalan, şeref bulur.
Eğer sende bu işte varım diyorsan, işte pazar işte mezât.

4. Gel şeytanın sözüne uyup da nefse kul olma.
Çünkü onların işi, fesat, hile ve oyundur.

5. Kur'ân'da Allah için çalışana, Allah'ın dostu denir.
Peygamber Efendimiz, "Nefis ile savaş büyük cihaddır" buyurdu.

6. Kendini aşmak istiyorsan, benliğini aşka bağla.
Çünkü meşhur sözdür "Uçmaya kanat" lazım.

7. Körler gibi, dolaşıp durma, aşk yoluna gir.
Ki ahiret de korku ve ızdırap çekmeyesin.

8. Eğer Rahmân'ın ilahi coşkusuyla kendinden geçmek istersen.
Her an Allah'ı an, her gece şevkle O'na yönel.

9. Allah'a şükür et, verdiği rızka kanaat getir.
Gerçekten şunu bil ki, kanaat, tükenmez bir kaynaktır.

10. Kuddûsî, masiva ilgilerinin hilelerine aldanma.
Aşka ateş ol ki, aşkla cömert olan Yaratıcıyı bulasın.

127. SÛFİNİN GÖNLÜNDE DEVRİM YAPAN ZİKİR VE AŞKTIR

1. Çün seni zikr eylerem ey kerem ıssı Cevâd
Gayrını bn neylerem gönlüme virür fesâd

2. Kendime leyl û nehâr eylemişem zikri kâr
Zikr ile ey Kird-gâr münşerâh olur fu'âd[841]

3. Gönlime yâr û enîs ruhuma çâr û nefîs
Zâkire sensin celîs zikr ile buldum reşâd[842]

4. Buldı bulanlar seni zikrin ile ey Ganî
Lütfın ile kıl beni sana mürid hem murad

5. İstemezem mülk û câh medrese vû hân-kâh
Eyler isen sen nig^h oluram ol-demde şâh

6. 'Işkını deryâ-misâl kişver-i gönlüme sal
Eyle 'atâ vecd û hâl eyleme ehl-i 'inâd

7. Hamr içüben kanayın 'ışk odına yanayın
Gayriden usanayın 'ışk odına yanayın

8. Sâdık erenlerden it, râha gidenlerden it
Varı virenlerden it mahv ola heb nâm û ad

9. Eyleme Kuddûsî yâ meyl-i sivâ-yı Hudâ
Zikrini subh û mesâ eyle hemân i'tiyâd

128. GÜNAH VE MAĞFİRET

1. EyKerîm û Kadir û Settâr û Gaffâr û Ahad
Bahr-i 'isyânda garîk oldum günâhım lâ-yu'âd

2. Çün Halimsin sana lâyık hilm û setr û mağfiret
Ben le'îmem bana lâyık ma'siyet ef'âl-i bed

3. Var ise kullukta taksirim benim sen şâhıma
Rahmetin boldur günâhımda benim yok ana had

---

[841] Fu'âd: Kalp, Gönül
[842] Reşâd: Doğru yolu bulma

127. Sûfinin gönlünde devrim yapan zikir ve aşktır

1. Ey ikram eden cömert Allah'ım! Ben seni çok anarım.
Gönlüme bozgunculuk veren Senden başkasını ne yapayım.

2. Gece gündüz zikri kendime iş yaptım.
Ey Allah'ım! Ancak Seni anmakla gönül açık olur.

3. Gönlüme dost ve arkadaş, rûhuma çare ve nefes,
Allah'ım, zikredenin meclis arkadaşısın. Seninle buldum Hakk yolu.

4. Ey Ganî Allah! Seni hakkıyla bilenler, Seni sürekli anmakla bildiler.
Lütfunla beni Kendine talip ve isteyen kişi kıl.

5. Servet, itibar, medrese ve tekke istemem.
Ancak bana bir bakışın gelirse o an mutlu olurum.

6. Aşkını deniz gibi gönül iklimime sal.
Onunla bana ilahi coşku ve hal bağışla, inat ve inkarcılardan eyleme.

7. Kana kana şarap içip, aşk ateşiyle yandım.
Senden başkasından uzaklaşıp, sana boyun eğdim.

8. Samimi erenlerden ve senin yolundan gidenlerden eyle.
Senin varlığını infak edip, bütün isim ve namdan geçenlerden eyle.

9. Kuddûsî, Allah dışındaki varlıklara meyletme.
O'nu sabah akşam anıp, bunu adet haline getir.

128. Günah ve mağfiret

1. Ey cömert, kudretli, günâhları örten ve affeden tek Allah
İsyan denizine daldım, günâhım pek çok.

2. Halim olduğun için Sana, affetme ve günahları örtmek yakışır.
Alçak olduğum için bana da günâhlar ve kötü fiiller yakışır.

3. Allah'ım Senin gibi Şâha kullukta varsa bir suçum,
Sayısız günâhlarımı yok edecek rahmetin çoktur.

4. Nefs-i emmâre hevâ şehvet ‘Azâzil birleşüb
İtdiler igvâ beni oldum gavî yâ Rabb meded

5. ‘Afu ider isen eğer itmez bana zenbim zarar
‘Adl idersen ıssı kalmaz olsa a’mâl bî-aded

6. Biz günâh-kâr olmasak kimi iderdim mağfiret
Sen Gafûrsun, isteriz gufrânını biz ey Samed

7. Hem kime itsün şefâ’at itmesek biz hîç günâh
Ol şefî’ül-müznibîn dostun senin yevmü’l-kebed[843]

8. Geldi Kuddûsî günâh-kâr kapuna ey Kird-gâr
Fahr-i ‘âlem hürmetine itme ol gümrâhi red

129. YAŞLI KUDDÛSÎ

1. Bende kocayınca eyler padişah rahmi ziyâd
Ya Rahîm û ya Vedûd û ya Ra’ûf û yâ Cevâd

2. Çün bülirsin hâlmikim uyhu gelmez çeşmime
Vir bana sen hâb û sıhhat cismime gedi fesâd

3. Yâ Gıyâse’l-müstagîsîn eyle tefrîh[844] kürbemi[845]
İtmişem sana tevekkül sıdk-ıla hem i’timâd

4. Eyledin ashab-ı Kehfe uyhu ihsân lutf idüb
Vir bana hem lutf idüb uyhu yanub oldum remân

5. Ehl-i kehf’in hürmetine eyle hâb ihsân bana
Artdı Kuddûsî kocanın derdi çünki izdiyâd

---

[843] Kebed: Şiddet
[844] TefrÎh: Ferahlandırma
[845] Kürbem: Dükkan

4. Aşağlık nefis, arzular, şehvet ve Şeytan birleşip,
Ey Allah'ım imdat! Bunlar beni yoldan çıkarıp, azgın ettiler.

5. Bağışlarsan günahlarımı, bana zarar vermezler
Adaletli davranırsan sayısız ameller sahipsiz kalmaz.

6. Bizler günâh işlemeseydik, kimi bağışlardın.
Ey Samed Allah'ım! Sen yargılayansın, bize merhamet et.

7. Bizler hiç günâh işlemesek; O, kime şefaat etsin?
O, günâhkârların şefaatçisi ve mihnet gününde seni dostundur.

8. Ey Allah'ım! Günahkar Kuddûsî kapına geldi.
Âlemlerin efendisinin hürmetine o günahkârı geri çevirme.

129. Yaşlı Kuddûsî

1. Yaşlanınca en büyük padişah, rahmetini fazlasıyla gönderdi.
Ey Rahîm, Vedûd, Ra'ûf, ve Cevâd Allah.

2. Sen bilirsin halimi gözlerime uyku girmez.
Bedenime kırgınlık geldi, bana uyku ve sağlık ver.

3. Ey yardım dileyenlerin yardımcısı! Kalbime ferahlık ver.
Hem Sana tevekkül ettim, hem de Sana sıdk ile güvendim.

4. Ashâb-ı Kehfe lütfunla uyku ihsanında bulundun.
Yanıp kül oldum, bana da uyku lütuf eyle.

5. Kehf ehlinin hürmetine bana uyku ihsan eyle.
Çünkü yaşlı Kuddûsî'nin derdi, gittikçe arttı.

130. AŞK SARHOŞLUĞUNUN VERDİĞİ ACI

1. Vechini görmekdir ancak bunca efgândan murâd
Zümre-i ‘uşşâkın içre it benim adım da yâd

2. Tuyuban cânım nesîm-i zülfüni yanar tüter
Ey güzeller güzeli vakt-i seher esdikçe bâd

3. Az-ı ‘ışkın gönlümi sayd eyledi şimd-girü
‘Akl û fikrim bana hergiz eylemezler inkıyâb

4. Mest-i medhûş[846] olmışam şol dem ki hîç ayılmazam
Çünki nûş itdim yedinded tolu câmı ey Cevâd

5. Yanarım hicrin gamından rûz û şeb âh eylerem
İntizârın odına cânım yanub oldı remâd[847]

6. Ben nice sabr ideyim bu firkâtin nârına kim
Eylemez ana tahammül taş û toprak û polâd[848]

7. Hasteyim derd-i fîrâkın acısından ağlaram
Virdi ârzû-yı visâlın cism û câna irti’âd

8. Destimi tutub müdam dergâhına yalvarıram
Sâ’ilem zâr’am zelîlem[849] isterem feyz û reşâd

9. Füik-i Kuddûsî Hudâ’ya düşdi gam girdabına
Hak Rasûlin hürmetine eyle ol mahzûni şâd

131. FAYDALI İLİM

1. İlâhi ‘ilm-i nâfî’de bizi sen eyle üstâd
Seni ‘ayne’l-yakîn bilüb idelim ismini yâd

2. O bir nimet ki ancak dostlara ihsân idersin
Olub rehber ider anları sana çünki irşâd

---

[846] Medhûş: Dehşete düşmüş
[847] Remâd: Kül
[848] Polâd: Çelik, polat
[849] Zelîl: Aşağılık

130. Aşk sarhoşluğunun verdiği acı

1. Bunca inlemeden murâd, Senin vechini görmektir.
   Benim ismimi âşıklar grubunun içinde an.

2. Rûhum Senin zülüflerinin rüzgârıyla yanıp tüter
   Ey güzeller güzeli! Seher vakti rüzgar estikçe,

3. Bazen aşkın gönlüme girerek avladığında,
   Akıl ve fikrim bana asla boyun eğmez.

4. Dehşetle kendimden geçip, şu ân hiç kendimden değilim.
   Ey cömert Allah'ım! Çünkü şarap dolu bardağı içtim.

5. Ayrılığın üzüntüsünde, gece-gündüz âh çekip yanarım.
   Bekleyişin ateşiyle canım yanıp kül oldu.

6. Nasıl sabredeyim bu ayrılığın ateşine?
   Bu ayrılığa taş, toprak ve çelik bile tahammül edemez.

7. Ayrılık derdinin arasında hastalandım, ağlarım.
   Kavuşmanın arzusu, bedenime ve rûhuma çarpıp, titretti.

8. Yalvarıyorum, elimden tut, daima dergâhında olmak istiyorum.
   Dilenciyim, inleyenim, zelilim, Senden ihsan ve doğruluk diliyorum.

9. Allah'ım, Kuddûsî'nin sandalı, kederlerin girdabına girdi.
   Hak Peygamberin hürmetine, bu kederli kulunu neşelendir.

131. Faydalı ilim

1. Allah'ım! Bizi faydalı ilimlerden bilgili kıl
   Seni doğru anmak için, müşâhede kesinliğini ver

2. O öyle bir nimettir ki, ancak dostlarına verirsin
   Rehber olup, onları senin doğru yoluna iletir

3. Koma bu zülmet-i cehl içre bizi Sen kerem kıl
Ki olur işi cühhâlin iki cihânda berbâd

4. Senin dostun-durur ‘âlim olur ise de fâsık
Dahi düşmân-durur câhil eğer ‘ubbâd û zühhâd

5. Nefi’siz ‘ilim virme el emân ey Rabb û Settâr
Ki anın ehli olur ‘âkıbet Şeddâd[850]-ı bîdâd

6. Niyâz eyler bu Kuddûsî cenâb-ı ‘izzetinden
Kılasın ‘ilm-i nâfi’ ile ol vîrânı âbâd

132. KUDDÛSÎ’NİN HİCÂZ GÜNLERİ

1. Bende-i bî-çârenem eyle ban çâre meded
Yâ şefî’u’l-müznibîn kıl ben güneh-kâr meded

2. Eyledim gerçi ziyâret ravzanı[851] kerrât[852] ile
Bakmadın yüzime kaldım böyle âvâre meded

3. Baş açık yalın ayak şehrine vardım şevk-ile
Yalvarub didim günâhım çok, yüzüm kara meded

4. Bir sene oldum mücâvir gice gündüz ağladım
İtmedin ey Fahr-i ‘âlem bu pür-evzâra meded

5. Çün senin ‘ışkınla itdim ‘azm[853]-i iklim-i Hicâz
Eylesün şâhım deyû bu bende-i zâra meded

6. Tolanub gezdim cihânı ‘ışkın ile bir zemân
Dir idim kurtar amân yakma beni nâra meded

7. Bî-karâr olub yine şevkinle vardım şehrine
Zehr-i hicrin yüreğimi itdi bin pâre meded

8. İntizâr-ı mâderim ayırdı şehrinden beni
Hasretinle oldı içim tobtolu yara meded

---

850 Şeddâd: Ad kavminin hükümdarı
851 Ravza: Bahçe
852 Kerrât: Birçok kez
853 ‘Azm: Kast, niyet

3. Kereminle bizi cehalet karanlığında bırakma
Cahillerin işi iki dünyada da perişan

4. Alîm kişi fâsık olsa da sana dost gibi görünür
Cahil kişi âbid ve zâhid de olsa, sana düşman olur

5. Ey günâhları örten Allah'ım! Ne olur faydasız ilim verme
Ki o ilmin sahiplerinin akibeti zalim Şeddâd gibi olur.

6. Bu Kuddûsî senin yüce şanından diler ki,
Faydalı ilimle yıkık şahsiyetini imar edesin

132. Kuddûsî'nin Hicâz günleri

1. Çaresiz bir kulum, imdat bana bir çare!
Ey günâhların şefaatçısı, imdat! Beni günâhsız kıl

2. Birçok defa bahçeni ziyaret ettim
Yüzüme bakmayınca öyle başıboş kaldım

3. Büyük bir zevkle baş açık, ayak yalın şehrine vardım
Yalvarıp yakardım günahım çok imdat dedim

4. Bir sene o'na komşu oldum, gece-gündüz ağladım
Ey âlemin efendisi bu çok ağlayıp-sızlayana imdat etmedin

5. Senin aşkınla Hicaz memleketinde karar kıldım
Şâhım bu inleyen kuluna medet etsin diye

6. Bir zaman aşkınla gençken dünyayı gezdim
İmdat, ne olur ben ateşten yakma

7. Kararsız kalınca sana olan özlemle tekrar şehrine geldim
İmdat, senden ayrılığın acı zehri yüreğimi bin parçaya ayırdı

8. İmdat, hasretinden içim yarayla dopdolu
Ayrılık haseti beni şehrinden ayırdı

9. Kalıb ise pîr-i fâni kalb ise bir nev-cüvân
Ak sakallu bir yetimem salma ağyâra meded

10. Çek bu Kuddûsî fakiri kıl civârında mukim
Eyle müstağrak anı lutfınla envâre meded

133. HZ. PEYGAMBER SEVGİSİ

1. Dil çeşmine göründi ç'u dîdâr-ı Muhammed
Toğdı gönül iklimine envâr-ı Muhammed

2. Mevlâ'ya dem-â-dem iderim hamd û şükür kim
Lutf eyleyû ben kıldı beni yar-ı Muhammed

3. Hem virdi bana şevkini fazlıyla o şâhın
Oldu çû bugün bülbül-i gülzâr-ı Muhammed

4. Sabr idemeyüb firkatine şhrine vardım
Büldân-ı cihân eşrefidür şâr-ı[854] Muhammed

5. Lâyık değil isem de beni kıldı mücâvir
Mihmânına ikrâm û 'atâ kârr-ı Muhammed

6. Çün 'âdetidür c^d û kerem lutf û mürüvvet
Dâreynde şeref 'izzeti züvvâr[855]-ı Muhammed

7. Kuddûsî'ye Hakk 'ışkını bahş eyledi anın
Dilinde Hudâ zikri vû güftâr-ı Muhammed

134. SÜREKLİ ALLAH'I BİRLEMEK

1. Resûlullah buyurmuş cümle zikrin efdâli tevhîd
Anı iksâr ile mü'min ider imânını tecdîd[856]

2. İçinde ism-i Zât vardur bu sırrı bil tefekkür it
Oku dâ'im sana olsun beher dün Kadr û her gün 'îd

---

[854] Şâr: Şehir
[855] Züvvâr: Ziyearet edenler
[856] Tecdîd: Yenileme

9. Bedenim ölümlü bir yaşlı kalbim ise delikanlı
Ak sakallı bir yetimim, senden başkasına medet ummam

10. Bu fakir Kuddûsî'yi çek yanına ikamet et ki
O'na, lütfunun nûruna gark olmuş şekilde medet eyle

133. Hz. Peygamber sevgisi

1. Gönül gözüne göründü Hz. Muhammed'in yüzü
Gönül iklimine doğdu Muhammed'in nûru

2. Allah'a her vakit hamd ve şükür ederim
Lütfuyla beni Muhammed'e kul kıldığı için

3. O şahin arzusunu bana fazlasıyla verdi
Bugün Muhammed'in gül bahçesinin bülbülü oldum

4. Senin ayrılığına sabredemeyip şehrine geldim
Dünya beldelerinin en şereflisidir Muhammed'in şehri

5. O'na lâyık değilsem de beni komşu yaptı
Muhammed'in işi misafirine ikram ve bağış yapmaktır

6. Çünkü cömertlik, iyilik, lütuf ve yiğitlik âdetidir
Her iki dünyada da şeref ve izzet Muhammed'i ziyaretçilerinedir

7. Allah Kuddûsî'ye aşkını verdi ki,
Dilinde daima Allah'ın zikri ve Muhammed'in sözü var

134. Sürekli Allah'ı birlemek

1. Rasulullah "Allah'ı anmanın en faydalısı, O'nu bilmektir" buyurmuş
Onu fazla tekrar etmek mü'minin imanını yeniler

2. Tevhidin içinde Zât'ın ismi var, bu sırrı bilerek tefekkür et
Onu devamlı oku ki, gecelerin Kadir gecesi, günün bayram olsun

3. Taleb itmiş Resûlden çün ‘Âlî Hakk’a yakın bir yol
Ana tevhidi telkin eylemiş ol itmeyüb terdîd[857]

4. Tefâsirde ehâdisde dahi sâ’ir kitâblarda
Olınur fazlı anın bî-hisâb beyyin dahi tezdîd

5. Sabâvetden berû tevhidi Kuddûsî okur dâ’im
İder Mevlâ’yı hem takdis û hem tehlîl[858] û hem temûd

135. MÜRŞİDİN REHBERLİĞİNDE ALLAH’I ANMAK

1. Zikr-i Hakk’a iştigâl iden kişi olur sa’id
Kadr olur her gicesi anın dahi her nâzi ‘îd

2. Gönline cezbe toluban gözlerinden yaş akar
Derd-i ‘ışk içinde deryâ-veş olur her dem mezîd

3. Gâfil olma rûz û şeb sen zikr-i Yezdân’ı hemân
Al icâzet şeyh-i kâmilden ana sen ol mürîd

4. İzini gözle sakın dûr olma şeyhden bir kadem[859]
Nutkını tut ki olasın ol ‘azîzden müstefîd

5. Sende halkı eyle irşâd mürşid-i kâmil olub
Himmet eyle kendine olmağa üstâd-ı müfid

6. Zâkirin olur celîsi Hak Te’âlâ Hazreti
Zikir iksâr idenin îmânı hem olur cedîd

7. Olma Kuddûsî gibi battâl gözüm nûrı çalış
Zikre çalışan irer mezkûre bil olma ‘anîd[860]

---

857 Terdîd: Tereddüd, itiraz, red
858 Tehlîl: “Lâ İlâhe İllâllah” sözü
859 Kadem: Ayak
860 ‘Anîd: Çok İnatçı

3. Ali, Resûl'den Allah'a yakın bir yol talep edince
O'na tevhidi telkin etmiş, O da tereddütsüz kabul etmiş

4. Tefsir, hadis ve diğer kitaplarda
Onun faziletiyle ilgili hesapsız fazla beyan var

5. Kuddûsî çocukluktan beri devamlı tevhidi okur
Allah'ı hem kutsallaştırır, hem birler hem de büyüklüğünü bilir

135. Mürşidin rehberliğinde Allah'ı anmak

1. Allah'ı anmakla meşgul olan daima mutlu olur
Her gecesi Kadir olur, her günü bayram

2. Gönlüne Allah'ın coşkusu dolanın gözünden yaş akar
Aşk derdi içinde derya gibi her gün büyür

3. Gece-gündüz Allah'ı anmaktan uzak durma
Bir kâmil şeyhten izin alarak, ona mürîd ol

4. O'nu gölge gibi takip et, sakın bir adım geri durma
Sözümü tut ki, o muhteremden faydalanasın

5. Sende kâmil bir mürşid olup halkı doğruluğa çağır
Sende insanlara faydalı bir kişi olmaya çalış

6. Allah'ı zikredenin arkadaşı Allah'tır
Allah'ı devamlı ananın imanı hep sağlam kalır

7. Gözümün nuru Kuddûsî gibi tembel olma çalış
Bil ki 'Allah'ı sürekli anan zikrettiğine kavuşur' inatçı olma

136. Aşk Derdi

1. Sana ‘âşık mı dirler derd-i ‘ışşkı çekmeyince
Dü çeşminden beher şeb kanlu yaşlar tökmeyince

2. Bu yolda her bir insân sâlik-i sâlim olamaz
Külüng-i ‘ışk-ıla nefsin belini bükmeyince

3. Makâmım mürtefi’[861] olsun diri en ‘ışka yapış
Meseldir bu ki kalkmaz yeğni[862] ağır basmayınca

4. Çıkar dilden sivâyı yerine nasb[863] eyle ‘ışkı
Gönül şehri nizâm bulmaz halîfe dikmeyince

5. Beden bahçesine nefsin tolub kökler tolaşmış
Onulmaz fe’s-i ‘ışk-ıla çalışub sökmeyince

6. ‘Adûya olayım gâlib dir isen al ayağın
Ki sen anı yıkamazsın ayağın kesmeyince

7. Budur ‘âdet ki, Kuddûsî eken biçer biçen yir
‘Aceb sen ne biçüb yirsün ki tohmı ekmeyince

137. Allah’a Adanan Bir Hayat Serüveni

1. Sene bin iki yüz elli tokuz mâh-ı saferde
Bu nazmı eledim inşâ’ ki vakt-i muteberde

2. Oluban pîr-i fâni kalmadı cismimde kuvve
Ne mümkin ki ola ‘irfân bu Türkmân bî- hünerde

3. Bilâl-i Rûmda bulunmaz ider izhâr kemâlin
Hemân bir şeyhlik adı var bu Ahmed der-be-derde

4. Henüz kârım behâ’im-veş yiyüb içüb uyumak
‘Aceb var mı benim gibi denî nev-i beşerde

---

[861] Mürtefi’: Yükselen
[862] Yeğni: Hafif
[863] Nasb: Yerine koymak

136. Aşk derdi

1. İki gözünden her gece kanlı yaşlar döküp
Aşkın derdini çekmeyince sana âşık mı derler?

2. Aşk kazmasıyla arzuların belini bükmeyince
Her insan bu yolda dürüst bir sâlik olamaz

3. Makamım yüksek olsun diyorsan aşka yapış
Darb-ı meseldir, hafif olan ağır basmayınca kalkmaz

4. Gönülden Allahtan başka her şeyi çıkarıp yerine aşkı koy
Gönül nizama girmez, oraya halife koymayınca

5. Beden bahçesine arzular dalıp, kök salmış
Aşk baltasıyla bunlar sökülmeyince, orası temizlenmez

6. Düşmana galip geleyim diyorsan, onlarla ilişkiyi kes
Çünkü irtibatını kesmeyince, onu yıkamazsın

7. Kuddûsî, adet olan şudur ki, eken biçer, biçen yer
Acaba sen tohumu ekmeyince ne biçip yersin

137. Allah'a adanan bir hayat serüveni

1. Bin iki yüz elli dokuz senesinin sefer ayında
Bu şiiri muteber bir vakitte yazdım

2. Yaşlı fâni biri oldum bedenimde kuvvet kalmadı
Bu hünersiz Türkmen'de irfân yoktur

3. Rum diyarında kemâlini açıklayacak kişi yok
Bu derbeder Ahmed'in "Şeyh"lik adı var

4. Benim işim henüz hayvanlar gibi yiyip, içip uyumak
Acaba beşer cinsinden benim gibi alçak var mı?

5. Tezâyüb itse cezbe eksilür ‘aklı kişinin
Nolur hâli anın olmayıcak hîç ‘aklı serde

6. Keder çok râhatım yok hastedir cism-ile ruhum
İrer imiş gönül maksuduna hüzn û kederde

7. Tahammül idemez oldum belâ-yı mihnete hîç
Temelluk[864] idemem Mevlâ’ya her vakt-i seherde

8. Hemân dilimde var zikri anın kalbimde ‘ışkı
İkisinde olan lezzet halâvet[865] yok şekerde

9. Cevârih[866] ile kulluk idemez isem Hudâya
Gelür gönlüme hoş cezbe yine göğe nazarda

10. Berâber ins û cin a’mâline bir cezbe dimiş
Resûl-i Hakk sahîhdür böyle gelmiş çün haberde

11. Dükenmez derdi Kuddûsî fakirin söylemekle
Anı dostıdur ancak düşüren bu dürlü derde

138. ‘UZLET İLE ALLAH’I BULMAK

1. Hudâ ehli Hudâsıyla ider bâzârı ‘uzletde
Huzûr-i kalb-ile dilden sürer ağyâr-ı ‘uzletde

2. Tefekkürle olur hâsıl gönülde ma’rifet nûrı
Bilür ol nûr ile ‘ârif hemîn Cebbârı ‘uzletde

3. Be-küllî fitnenin başı ‘âvâmı nasa hultatdır[867]
Bulur sâlik gönül emrazına[868] tîmârı ‘uzlet de

4. Zemâne halkının yok ekserinde zikr-i Hakk şuglı
Birâder it hemân sen rûz û şeb ezkârı ‘uzletde

5. Nasîhat eylesen düşman olub hem mevtin isterler
Karışma anlara it zikr û istiğfarı ‘uzletde

---

[864] Temelluk: Dalkavukluk, yağcılık
[865] Halâvet: Tatlılık, Şirinlik
[866] Cevârih: İnsanın el ayak gibi azaları
[867] Hultat: Karışma
[868] Emrâz: Hastalıklar

5. Ziyadeleşince Allah coşkusu, kişinin aklı eksilir
O zaman hâlı nasıl olur? Aklı sende hiç olmayacak

6. Kederim çok rahatım yok, bedenimle rûhum hastadır
Gönül hüzün ve keder ile murâdına erermiş.

7. Artık tahammülüm kalmadı belâların eziyetine
Her seher vaktinde Allah'a dalkavukluk yaptım

8. Her an dilimle O'nu anar, kalbimde de O'nun aşkı
Bu ikisinde olan lezzet, tatlılık şekerde bile yok

9. Allah'a el ve ayak ile kulluk edemezsem
Yere-göğe baktıkça gönlüme hoş bir ilahi coşku gelir

10. İnsan ve cinnin âmellerine beraber cezbe demiş
Sahih gelen bir haberde Allah'ın Peygamberi

11. Fakir Kuddûsî'nin derdi söylemekle tükenmez
Ancak onu bu derde düşüren dostudur

138. 'Uzlet ile Allah'ı bulmak

1. Hakk ehli Allah'ı ile uzlette pazar eder
Kalp huzuru ile uzlet de gönülden Allah'dan gayrisini siler

2. Gönülde ma'rifet aydınlığı teşekkürle oluşur
Ârif o aydınlıkla Allah'ı uzlette bulur

3. Fitnelerin başı insanların avamına karışmaktır
Sâlik, gönül hastalığına pansumanı uzlette bulur

4. Zamanımızın insanının çoğunda Allah meşguliyeti yok
Ey Kardeş! Sen gece-gündüz Allah'ı ân uzlette

5. İnsanlara nasihat etsen, düşman kesilip, ölümünü isterler
Karışma bu insanlara, uzlette zikir ve istiğfar et

6. İden nâs ile istînâs olur müflis dimişler bil
Geçüb bu kâr-ı bedden bulagör hoş kârı ‘uzletde

7. Hıra tağında Peygamber iderdi ‘uzlet ahyânen[869]
Gelüb Cebrail ana bildirdi pes esrârı ‘uzletde

8. Ferâgat eyle Kuddûsî halâ’ik ile sohbetden
Özine ihtiyâr it sohbet-i Settârı ‘uzletde

139. ALLAH ÂŞIKLARI İLE ZÂHİDLER ARASINDAKİ FARK

1. ‘Âşık olmaz kişi Hakk’a böyle nâm û ‘âr ile
İremez hem Ka’be-yi maksûdına bu kâr ile

2. Zümre-i merdâna[870] girmek kibr û ‘ucb-ıla muhâl[871]
Sen dilersin ki olasın hem nişîn[872] anlar ile

3. Yiyüb içüb uyumakla subh dek öküzleyin
Zann ederin ki tolar dil hânesine envârı ile

4. Pes ne mümkündür nigârı rây-gân bir ferd bula
Buldılar anı bulanlar varını îsâr ile

5. Gûşıma[873] girmez benim lâf û güzâfı zâhidin
Yâre vuslat itmek ister ülfet-i ağyâr ile

6. Himmeti alçak imiş bî-çâre magbûn vâ’izin
Oturub kürside satar dinini dînâr ile

7. Celb-i nâs içün ider nakl-i hikâyat û kasas
Cem’-i dünyâdur merâmı fazlını izhâr ile

8. Kendüyi sanur ki nâcî ehl-i ‘ışk bulmaz felâh
Nice bulur ol necâtı tobtolu evzâr ile

9. Korkarım âhir nefesde hışm olınur şöyle kim
Mevt ana olmaz müyesser tevbe û ezkâr ile

---

869 Ahyân: Zamanlar, vakitler
870 Merdân: Mertler, yiğitler
871 Muhâl: Mümkün Olmayan
872 Nişîn: Oturan
873 Gûş: Kulak

6. “İnsanlarla çok kaynaşan iflas eder” demişler
Maddi kârdan geçip, en güzel kârı uzlette ara

7. Hz. Peygamber bazen Hira dağında uzlet ederdi
Cebrâil gelip O’na sırları uzlette bildirdi

8. Kuddûsî halk ile sohbet etmekten vazgeç
Kendine Settâr olan Allah’la uzlette sohbet tercih et

139. Allah âşıkları ile zâhidler arasındaki fark

1. Kişi böyle bir nam ve namusla Allah’a âşık olamaz
Hem maksadının kâbesine bu çabayla eremez

2. Kibir ve böbürlenmekle mertler topluluğuna girmek mümkün değil
Sen hem de onlarla aynı mecliste oturmayı diliyorsun

3. Sabaha kadar öküz gibi yiyip-içip, uyumakla
Zanned ersin ki gönül dünyası nûrla dolar

4. Öyle ki, fedakâr bir sevgili bulmak mümkün müdür?
O, sevgiliyi bulanlar bütün varlıklarını hibe ederek buldular

5. Kulağıma zâhidin boş lafları girmez
Zira o, Dost’a ağyarla kaynaşarak kavuşmak ister

6. Şaşkın, çaresiz vaizin çabası alçakçadır
Zira o kürside oturup dinini para ile satar

7. İnsanların dikkatini çekmek için hikâye ve kıssa anlatır
Faziletlerini ortaya koymadaki gayesi dünyalık toplamadır

8. Zanneder ki kendisi kurtulmuş, aşk ehli ise kurtuluş bulmaz
Günâha boğulmuşken nasıl kurtuluş bulacak?

9. Korkanın son nefesinde korku olur
Tövbe ve zikir ile ölüm kendisine nasip olmaz

10. İftihâr eylen Hudâ ‘âşıklarına ta’n ile
    Zu’m[874] ider me’cûr olur zâkirleri inkâr ile

11. Bilmez ol kim nef’i olmaz bî-‘âmel ‘ilmin ana
    Farkı yokdur gâfilin hîç taş ile dîvâr ile

12. İste Kuddûsî Hudâ’dan ‘ışkı sen geç gayriden
    Çünki istînâs[875] iderler ‘âşıkân ol yâr ile

140. VUSLAT İÇİN AŞK ATINA BİNMEK

1. Buldunsa eğer yâri sürûr û tarâb eyle
   Bulmadın ise turma çalışub taleb eyle

2. Bulmağa sebep maksadı sa’y-ile talebdir
   Tut pendimi tevhide devâm rûz û şeb eyle

3. Yiyüb içüb uyuma behâ’im gibi dâ’im
   Aç gözini bak göklere havf û edeb eyle

4. ‘Işk atına bin git yola tîz vâsıl olırsın.
   Kıl zikre gıdâ rûhına def’-i küreb eyle

5. Kuddûsî-yi gâfil geçüben cümle hevâdan
   Ashâb-ı Kehif gibi sivâdan hereb eyle

141. ALLAH’TAN BAŞKA HER ŞEYİ “TERK” ETMEK

1. Eğer sıdk-ıla cânanı dilesen cânı terk eyle
   Yaraşmaz ‘âşıka kesret bu bed sâmânı terk eyle

2. Ne eylesin ki cennet de ekil şurb maksûdın ancak
   Sivâdan geç birâder mûcib-i hicrânı terk eyle

3. Rükûn itme dahi dâr-ı fenanın mâl û câhına
   Güler gerçi yüze lâkin ‘adûdur anı terk eyle

4. Gidersin sen kalur köşkler serâylar var ise cümle
   İçine il girüb devrân süren eyvânı terk eyle

---

[874] Zû’m: Yanlış zan, şüphe
[875] İstînâs: Alışmak, korkaklığı kalmamak

10. Allah âşıklarını ayıplamakla gururlanır
Zanneder ki Allah'ı ananları inkar etmekle sevap bulacak

11. O kişi bilmez ki, kendisine amelsiz ilmin bir faydası olmaz
Gaflette olanın taş ve duvardan farkı yoktur

12. Kuddûsî, Allah dışında her şeyden geçip, aşk'ı ondan iste
Çünkü âşıklar o Dost'a alışırlar

140. Vuslat için aşk atına binmek

1. Eğer Dostu buldunsa, şen ve sevinçli ol
Bulamadınsa durmada çalış ve iste

2. Dostu bulmanın sebebi, gönülden çalışma ile talep etmektir
Nasihatımı tutup, gece-gündüz O'nu birlemeye devam et

3. Hayvan gibi devamlı yiyip –içip uyuma
Aç gözünü! Edep ve hayâ ile bak göklere

4. Aşk atına binip gidersen, yola çabuk ulaşırsın
Allah'ı sürekli anmayı kederleri yok etmek için gıda eyle ruhuna

5. Kuddûsî gafil kalma bütün arzulardan geç
Kehf ehli gibi Allahtan başka her şeyden kaç

141. Allah'tan başka herş şeyi "terk" etmek

1. Eğer samimi olarak Hakkı istiyorsan cânı terk et
Âşığa kesret/çokluk yakışmaz, bu kötü serveti terk et

2. Vazgeç, ne yapacaksın yeme- içmeyi
Ey kardeş! Allah'tan başkasından geçip, ayrıl

3. Geçici dünyanın malına ve mülküne gönülden yönelme
Onu terk et, zira o insanın yüzüne güler fakat düşmanıdır

4. Eğer köşkler, saraylar varsa, sen gittikten sonra hepsi kalır
İçine başkalarının girip keyif sürecek eyvanı terk et

5. Didi Allah Resûli hubb-i dünyâ re'si her zebîn
   Cemî'i seyyi'ât başı olan 'isyânı terk eyle

6. Vefâsı yok bekâsı yok cefâsı çok 'anâsı çok
   Öni ma'mûr û âbâdân sonı vîrânı terk eyle

7. Vefâ görmiş mi eslâfın düşün Kuddûsî'yâ andan
   İşi güci kamu kârı hemân destânı terk eyle

142. Gönlü aydınlatan aşk nûru

1. Hudâvendâ bana mahbûb û ma'şûkı sen eyle
   Ki nûr-ı 'ışk-ıla gönlüm evini rûşen eyle

2. Serây-ı dilde evsâh-ı sivâyı koyma hergiz
   Anı sen şâha lâyık bir mücellâ mesken eyle

3. Sana cezb it beni kes dû cihânın ârzûsından
   Hemân maksûdumı seyr-i cemâl-i ahsen[876] eyle

4. Nider ağyârı 'âşık var iken sen şâh-ı hûbân
   Benim gönlimi ancak 'ışk-ıla hoş mahzen eyle

5. Bu Kuddûsî sabırsız 'âşıkındur ey Hudâvend
   Anı ma'şûkına lutfınla vasıl irken eyle

143. Dünya servetine güvenmemek

1. Dünyâda gönül devlet-i ikbâle güvenme
   Vârislere âhir kalacak mâle güvenme

2. Bil ahl-û 'ıyâlın seni sağlıkda severler
   Halkın sana itdikleri iclâle güvenme

3. Bin yıl tutalım 'ömrin eğer olsa cihânda
   Bir gün gibi gelüb geçecek sâle güvenme

4. Geçdin mi sırâtı gülüb oynarsın 'aceb sen
   Bu 'iş û safâlarla geçen hâle güvenme

---

[876] Ahsen: Güzel

5. Allah'ın Resulü; "Her günâhın başı dünya sevgisidir" buyurdu
Bütün günâhların başı olan isyanı terk et

6. Dünyanın vefâsı ve bekâsı yok, fakat cefâsı ve zahmeti çok
Onu imar ve inşa edenin âkıbeti virandır, onun için terk et

7. Kuddûsî, düşün daha öncekiler dünyadan vefa gördüler mi?
Herkesin işi-gücü oyun, bunu hemen bırak

142. Gönlü aydınlatan aşk nûru

1. Allah'ım, benim sevgilim ve Ma'şukum sen ol
Ki aşk nûruyla gönül dünyam aydınlansın

2. Gönül sarayına Allah dışındaki kirleri asla koyma
Allah'ım orayı sen Sultana lâyık bir akpak olunmuş bir yer yap

3. Beni iki dünyanın arzusundan kendine çek
Gayemi senin güzelliğin seyreden güzelliklerden kıl

4. Senin gibi güzellerin şâhı varken, âşık ne yapsın ağyârı
Gönlümü ancak aşkla hoş bir hüzün yeri yap

5. Ey Allah'ım bu Kuddûsî sabırsız âşığındır
O'nu ma'şukuna lütfunla çabuk kavuştur

143. Dünya servetine güvenmemek

1. Gönül, dünyada servet mutluluğuna güvenme
Sonunda mirasçılara kalacak mala güvenme

2. Bil ki bakmakla yükümlü oldukların sağlığında seni sevecek
İnsanların sana iltifat gösterdiklerine güvenme

3. Farz edelim ki dünyada bin yıllık ömrün olsa da
Bir gün gibi gelip geçen yıllara güvenme

4. Sıratı geçtin mi ki acaba gülüp oynamaktasın
Neşe ve zevkle geçen hale güvenme

5. Kuddûsî'yi bî-çâre Hudâdan dile rahmet
Dünya tolusı olsa da a'mâle güvenme

144. MADDENİN ALDATICILIĞI

1. Ey bülbül-ı şeydâ bu gülistâne güvenme
Her vakt-i seher itdiğin efgâne güvenme

2. Bu gülşeni bâkî sanulan olma ferâh-nâk
Çün evveli ma'mûr sonı vîrâne güvenme

3. Aldanma gülün güldiğine yüzine zinhar
Yok zerre vefâsı ana dîvâne güvenme

4. Gül mevsimi birkaç gün imiş bâğ-ı fenâ da
Zâ'il olacak zıll gibi seyrâna güvenme

5. 'Işk odına yak canını Kuddûsî'yi gâfil
Son demde cesedden çıkacak câna güvenme

145. İLİM AŞKTIR

1. Sevinme ey birâder şu cihânın gülşenine[877]
Sakın aldanmayı anın güline bülbüline

2. Virüben kendine zînet ider sihr ile meftun
Sonunda indirir virmez mehil zîr û zemîne

3. Anın Hallâkına ikbâl idüb terk it sivâsın
Eğer dirsen ki yanmayam cahîmin ateşine

4. Tutub fermânını kullukda taksîrr itme zinhar
Gazab eyler ise virir zebânîler eline

5. Dahi tahsil-i 'ilm ile cehâletden hazer kı
Zarar îrâs ider bil anı pes îmân û dîn

6. 'Amel eyle hemîn 'ilmin ile muhlis olagör
Riya şirkdir ki müşrik olma Rabbül-âlemîne

---

[877] Gülşen: Gül bahçesi

5. Çaresiz Kuddûsî Allah'tan rahmet dile
Dünya dolusu amelin olsa da güvenme

144. Maddenin aldatıcılığı

1. Ey divane bülbül bu gül bahçesine güvenme
Her sabah vakti yaptığın ahu zarlara güvenme

2. Bu gül bahçesini ebedi sanıp da sevinme
Çünkü onun öncesi mamur sonu viran olur, güvenme

3. Dünyanın yüzüne güldüğüne asla dokunma
Ona dediler gibi güvenme, zira hiçbir vefâsı yok

4. Dünya hayatı gül mevsimi gibi kısa ve geçicidir
Gölge gibi yok olacak, orada gezip-tozmana güvenme

5. Ey gafil Kuddûsî! Cânını aşk ateşiyle yok
Son anda bedenden çıkacak câna güvenme

145. İlim aşktır

1. Ey kardeş! Şu dünyanın malına/metasına sevinme
Sakın aldanma sana zevk veren servetine

2. İnsana süsler vererek sihir ile kendine bağlar
Sonra bir darbe indirir ki, alttakilere ve üsttekilere bir zaman tanıma

3. Eğer cehennem ateşinden yanmak istemiyorsan
Ona bağlanan insanlara mutluluklar dileyip terk et.

4. O'nun emrini tutup kullukta asla suç işleme
Eğer azap ederse, seni azap meleklerine teslim eder

5. İlim öğrenerek cehâletten uzak dur
Bil ki cehâlet kişinin imanına ve dinine zarar verir

6. İhlâslı olmak için ilmin ile âmel et
Âlemlerin Rabbine ortak koşma zira riyâ şirktir.

7. Gice-gündüz çalış tevhide gâfil olma hergiz
Olayım dir isen dâhil gürûh-ı ‘ârifîne

8. Tolar hem ‘ışk û cezbe gönline ‘ârif olursın
Güzeller şâhı gökçek yüzlü Hallâk-ı Mübîne

9. Bu Kuddûsî hakir gerçi velâkin sözi hakdır
Anı söyleyene bakma bak onı söyledene

146. PEYGAMBERLE ALLAH’A YALVARMAK

1. Ey Hudâ ‘afu it beni Hayrü’l-verâ hürmetine
Ahmed û Mahmûd Muhammed Mustafa hürmetine

2. Sâhib-i seyf-i fütuhat kâhir-i a’dâ-yı dîn
‘Amme-i rahmet habîb-i bâ-safâ hürmetine

3. Tayyib û tâhir nebîler hâtemi hem eşrefi
Hâşir-ı şemsû’d-Duhâ bedrüd-Dücâ hürmetine

4. Halkı anın-çün yaratdın anı da kendin içün
Bâ’is-i îcâd-ı halk bahr-i vefâ hürmtine

5. Hâmid û muhtâr enîsi ins û cin Peygamberi
Şâfi’-i rûz-ı kıyâmet Müctebâ hürmetine

6. Eyle Kuddûsî gûneh-kârı Gafûrâ mağfiret
‘İllet-i gâ’iyye-i arz û semâ hürmetine

147. GÜNÂHIN ÇÂRESİ

1. İsteyen derd-i cürmine çâre
Toğrılub varsun bâb-ı Gaffâre

2. Gice-gündüz ol kapu kapanmaz
Olınur tîmâr gönli bîmâre

3. Rahmetin bahri bî-nihâyettir
Var Nusret anda çok güneh-kâre

7. Eğer ‘arifler meclisine dahil olmak istiyorsan
   Gece-gündüz O’nu birlemeye çalış, asla bundan gafil olma

8. Eğer ârif olursan gönül dünyana hem cezbe hem aşk dolar
   Eğer hayrı ve şerri ayıran güzel Rabbi bilirsen

9. Lâkin bu hakir Kuddûsî’nin sözü haktır
   Bu sözü söyleyene değil, O’nu Kuddûsî’ye söyletene bak

146. Peygamberle Allah’a yalvarmak

1. Ey Allah’ım mahlukatın en hayırlısının hürmetine affet beni
   Ahmed ve Mahmud Muhammed Mustafa hürmetine

2. Din düşmanlarını yok eden fetihler yapan kılıç sahibi
   Âlemlere rahmet safalı sevgili hürmetine

3. Hem Peygamberlerin en şereflisi hem sonuncusu tertemiz olan
   Kuşluk güneşini ve karanlıkta ayı toplayanın hürmetine

4. Varlığı O’nun için yarattın, onu da kendin için
   Tüm varlığın kendisi için yaratıldığı vefa denizi hürmetine

5. Övgüye lâyık seçilmiş dost insan ve cin Peygamberi
   Kıyamet gününün şefaatçisi seçilmiş Peygamber hürmetine

6. Ey mağfiret eden Allah günahkâr Kuddûsî’yi bağışla
   Yer ve göklerin Yaratılış illetinin hürmetine

147. Günâhın çâresi

1. Günâh derdine çâre bulmak isteyen
   Doğrulup bağışlayan Rabbin kapısına varsın

2. Gece-gündüz o kapı kapanmaz
   Hasta yaralı gönülleri pansuman eder

3. Rahmetinin denizi sahilsizdir
   Onda birçok günâhkâra kurtuluş vardır

4. Kesmeyüb mü'min zinhar ümidi
Talmış ise de bahr-ı evzâre

5. Hakk sever tevvâb zümresini bil
Tevbe it her dem ol Kird-gâre

6. İli a'lâ bil kendini alçak
Bulmasun ruhsat nefs-i emmâre

7. Hîç felâh bulmaz iden istikbâr
Sen tevâzu' it yâre ağyâre

8. Kibr û gururdan kurtulur müznîb
Dir güneh-kârım biz yüzi kare

9. İştigâl eyle zikre şol kez kim
'Işk-ıla yansun cism û cân nâre

10. 'İlm û a'mel hîç olma mağrûr
Uyma Kuddûsî kavl-i mekkâre

148. AŞK İLE AVLANMAK

1. Tâ ezelden 'âşıkam ben misli yok bir dil-bere
Virmişem dil şöyle kim hîç bakazam cân û sene

2. Girdi 'ışkı gönlümün şehrin perîşân eylei.
Bu perîşânlık sürer zann eylerem tâ mahşere

3. Boynı eğri gözi yaşlı bağrı başlı kulıyam
Sayd[878] olundum kayd olundum geçdi nâmım deflere

4. Nideyim ben ol şehen-şâh yüzime itmez nigâh
Korkaram yüzini göstermez bu 'abd-i kemtere

5. Dir ki Kuddûsî eğer korsa beni ol cennete
Bakmayam hîç û gılmân û kusûr û kevser

[878] Sayd: Av, Avlama

4. Mü'min günâhlar denizine dalmışsa da
Asla ümidini kesmemelidir.

5. Bil ki Allah tövbe edenleri sever
Tövbe et ki, her gün Allah'la olasın

6. Başkasını kendinde yüce, kendini ise alçak bil
O zaman kötülüğe götüren nefis kendine yüz bulamaz

7. Büyüklenen hiçbir zaman kurtuluş bulmaz
Sen, Dost'a ve O'nun yaratıklarına tevâzûlu ol

8. Günahkâr kibir ve gururdan kurtulur
Der ki; "Yüzü kara bir günahkârım"

9. Kim O'nu sürekli anmakla meşgulse
O zaman beden ve ruhu aşk ateşiyle yanar

10. İlim ve âmelinle asla gururlanma
Kuddûsî, hilecinin sözüne uyma

148. Aşkl ile avlanmak

1. Ezelden beri, benzeri olmayan gönül alan bir güzele âşığım
Öyle bir gönül vermişim ki, başka kimseye bakmıyorum

2. Aşk gönül dünyama girip, perişân etti
Zannederim ki, bu perişânlık tâ mahşere kadar sürer

3. Boynu bükük, gözü yaşlı, bağrı yanık Hakkın kuluyum
Avlandım ve bağlandım, ismim deftere geçti

4. Ne yapayım O, şahlar şahı yüzüme bakmaz
Korkarım ki, bu değersiz kuluna yüzünü göstermez

5. Kuddûsî der ki; "Eğer beni cennete koyarsa"
Hiç bakmam cennetteki hûri gılman köşkler ve kevser gibi nimetlere

149. MA'RİFET AŞK İÇİNDE GİZLİDİR

1. Tâc-ı 'ışk her kimin başına giydirdi Latîf
   Bil ki cümle halk içinde oldı muhtâr-ı şerif

2. Dû cihânda anı sultân eyledi bî-şek Hudâ
   Şol kişi kim ola gönli ışk-ıla her dem elîf

3. Devlet-i 'uzmâ bu 'ışkdır iste virsün Hakk sana
   Rütbe-i bâlâya sâlik 'ışk-ıla olur refîf

4. Ma'rifet lü'lü-durur deryâ-yı 'ışk içre nihân
   Kim ki gavvâs oldı bu bahre olısardır 'arif

5. Hacc û savm û zühde mağrur olma ey zâhid yüri
   'Işk û 'irfân olmadıkça olmaz kişi arîf

6. Hısn-ı 'ışka giregör kim bulasın şâhım necât
   Girmeyem zîrâ bu hısna oldı muztarr-ı lehîf

7. Eyle Kuddûsî vefâ şol 'ahdine itdin ezel
   Çün elest bezminde sen 'âşıklara oldın harîf

150. AŞK İÇİN FEDÂ EDİLEN HAYATLAR

1. 'Işkına düşüb sivâdan eyledim çünki ferâğ
   Yüreğimde oldı hâsıl firkatin odıyla dağ

2. Ol sıfat-ı hüsn-i veçhin tuyalı dîvâne dil
   Kat' idüb meylin sivâdan sana itdi pes rivâg

3. Derdine olan giriftâr 'aleme sultân olur
   Kim ki derdin çekmediyse didiler adına zâg

4. İbn-i Edhem Şâh-iken 'ışkın anı itdi fakîr
   Kıldı hem 'ışkınla Mansûr Boynına urganı bağ

5. Yüzdiren Seyyid Nesim'in derisin 'ışkın-durur
   'Işk elinden oldı Mecnûn'un hemîn turagı dağ

149. Ma'rifet aşk içinde gizlidir

1. Güzel Allah, kimin başına aşk tacını giydirirse
Bil ki, bütün insanlar arasında en seçilmiş kişi oldu

2. Allah, şüphesiz iki dünyada da onu sultan yaptı
O kişi ki, gönlü her an aşkla elif oldu

3. Hakk'tan işte bu büyük aşk servetini versin
Sâlik en yüksek mertebeye bu aşkla yükseldi

4. Ma'rifet incisi aşk denizi içinde saklı durur
Kim dalgıç olup bu denize dalarsa, ârif olur.

5. Ey zahid, hac, oruç ve zühdünle gururlanam, yürü git
Aşk ve "irfan bilgisi olmadıkça, kişi ârif olamaz"

6. Şâhım! Kim aşkın sarp kalesine girerse kurtuluş bulur
Zira bu sarp kaleye girmeyen çaresiz ve üzgün olur

7. Kuddûsî, elest bezminde Allaha verdiğin sözde sadık kal
Çünkü sen elest bezminde âşıklara yol arkadaşı oldun

150. Aşk için fedâ edilen hayatlar

1. Senden başkasından vazgeçip aşkına düştüm.
Gönlüm Senden ayrı düşmenin ateşiyle dağlandı.

2. Senin o cemâl yüzünü dayalı gönlüm divânedir.
Onun için gönül, başkasına olan meylini tamamen kesip Sana yöneldi.

3. Aşk derdine tutulan aleme sultan olur.
Aşk derdini çekmeyenlere ise, "karga" dediler.

4. İbrahim Ethem hükümdar iken, Allah aşkıyla fakirliği seçti.
Aşkın aynı zamanda Hallâc-ı Mansurun boynuna ipi geçirdi.

5. O aşk için Seyyid Nesimi'nin derisini yüzdüler.
Mecnûn aşk için yurdundan oldu, meskeni dağlar oldu.

6. Sevdi Kuddûsî seni pes neylesün ağyârı
Çünki ‘ışkınla onun gönlinden yandırın çerâğ

151. Aşk, oruç ve namaz değil, kendini O’na satmaktır

1. Her kime ‘ışk hem-dem oldıysa çürüği oldı sağ
Hem anın rûz-ı cezâda olısardır yüzi ağ

2. Zühd ü Takvâ ‘ilm û a’mâl gerçi hoş lâkin eğer
Sâhib-i kibr û riyâ eylerse dirler ona zâğ

3. Bülbülün yeri gülüstan olmasına ‘ışk sebeb
Cîfenin etrafını cevlân idr miskin kelağ

4. Sürme it sen hâk-ı pây-i ‘âşıkânı çeşmine
‘Işkı olmayan kişinin kaç yanından ol ırağ

5. Derd-i ‘ışkın hastesi halkdan kaçub vahşet ider
Ol ecilden oldı Mecnûn’ın mekânı ulu tağ

6. Gönlüni ma’şûka viren gayrıya meyle eylemez
Mâl-ı dünyâ mülk-i cennet ana olmaz berd û bağ

7. ‘Âbidin içi gurur û ‘ucb ile memlû olur
‘Âşıkın dil hanesinde yanısar nûrdn çerâğ

8. İde gör ‘ışk-ıla ülfet olma hîç andan cüdâ
Dir isen ki sana olsun âsitân-ı yâr turağ

9. Kimse nâ’il olmadı bu ‘ışka savm û hacc ile
Zikr-i Hakk’a ol müdâvim mâsivâdan it firâğ

10. Söz tutan insân olur elbette gel tut sözimii
Gice-gündüz turma zikr it dem bu demdir çağ bu çağ

11. Cümle zikrin efdali tevhîd didi şâh-ı rûsûl
Ol ana meşgul şu kez kim bilmeyesin sol û sağ

12. ‘Âşık-ı sâdık dinlemez bil Kuddûsîyâ
İtmeyince gönlini dostun sivâsından dibâğ

6. Kuddûsî Seni sevdi, yaratıklarını ne yapsın.
Çünkü aşkınla onun gönlündeki ateşi alevlendirdin.

151. Aşk, oruç ve namaz değil, kendini O'na satmaktır

1. Her kim aşk ile sıkı fıkı olursa bütün dertleri derman bulur.
Hem de kıyamet gününde yüzü ak-pâk olur.

2. Lakin zühd, takvâ, ilim ve amel güzel şey
Kibir sahibi riyâ gösterirse, ona "Karga" derler.

3. Aşığın, sevgilinin semtinde bulunmasına aşkı sebeptir.
Miskin karga ise leş etrafında dolanıp, dolaşır.

4. Sen, ayağının toprağını âşıkların gözüne sürme et.
Aşkı olmayanlardan kaç, uzak dur.

5. Aşk derdinden hasta olan insanlardan kaçıp, ıssızlığı tercih eder.
Bu sebepten Mecnun'un mekanı ulu dağlar oldu.

6. Gönlünü Sevgilisine veren O'ndan başkasına yönelmez
Dünya malı, cennet nimetleri ona asla bağ ve engel olmaz.

7. Çokça ibadet eden, ibadetinden ötürü içi gurur ve kibirle dolu olur.
Âşıkın gönül hanesinde ise, nûrdan bir aydınlık yansır.

8. Eğer Dostun dergâhı bana durak olsun diyorsan.
Aşk ile kaynaş, ondan asla ayrı kalma.

9. Kimse bu aşka oruç ve hacc ile ulaşamadı.
Allah dışındaki her şeyden kaçarak, sürekli O'nu zikret.

10. Söz tutan insan bulunur, sen gel tut sözümü.
Devir bu devir, an bu andır, gece-gündüz durmadan zikre devam et.

11. Resûllerin şâhı buyurdu; "Bütün zikirlerin en faydalısı tevhid zikridir."
Sağa-sola sapmadan sürekli onunla meşgul ol.

12. Kuddûsî bil ki; samimi aşık dinlemez.
Gönlünü tamamen Dost'tan başkasından temizlemeyince.

152. Gönül Sevgisi İle Şekillenen Hayat

1. Eğer iki cihânda dir isen olsun yüzüm ağ
Sızır ‘ışk âteşiyle yüreğinde kalmasın yağ

2. Gönül mir’âtını tesvîd iden yağ ile kandır
Mücellâ eyle gönlimi idüb anları ifrâğ

3. Makâmı bülbülün gülzâr olubdur ‘ışk yüzünden
Dolanır cifenin etrâfını yağ kan içün zâğ

4. Bu ‘ışkın mübtelâsı istemez ağyâr-ı yâri
Anın-çün oldı Mecnûn’ın nice dem meskeni dağ

5. Hudâ her kime virdi ise ‘ışkı şöyle bil kim
Ana bî-şübhe itdi ni’metin itmâm û isbâğ

6. Hemân tevhide meşgul ol ki tolsun gönline ‘ışk
İder ol ‘âşık ı tîz yârine îsâl û iblağ

7. Bu Kuddûsî özine hem sana eyler nasîhat
Kişinin destine bir kez geçer kardaş ki bu çağ

153. Allah’a Sığınmak

1. Bu derd-i hicre yok çâre derd-i dosta recâdan yeğ
Ki olmaz ‘âşıka bir kâr niyâz û ilticadan yeğ

2. İrişür zümre-i ‘uşşâk temellük birle o yâre
Yüzini hâke sürmez sad hezârân ittikâdan yeğ

3. Sakın hîç i’tirâz itme Hudâ’nın fi’line zîrâ
Bu yolda var mı bir nesne ki teslîm û rizâdan yeğ

4. Mahabbet eylemez ağyâra ‘ışkında olan sâdık
Olur mı ‘âşıkân indinde bir mahbûb Hudâdan yeğ

5. Visâl-i yâr ise Kuddûsî yâ maksûdın ol giryân
Ana yok sevgili bir şey tezellülle[879] bükâdan yeğ

---

879 Tezellül: Kendini hor ve alçak gösterme

152. Gönül sevgisi ile şekillenen hayat

1. Eğer iki dünyada yüzüm ak olsun diyorsan.
Aşk ateşiyle sızdır kalmasın yüreğinde yağ.

2. Gönül aynasını müsveddeye çeviren yağ ile kandır.
Gönlünü öyle parlat ki onları şekillendirsin.

3. Bülbülün makamı aşktan dolayı gül bahçesidir.
Karga leşin etrafında kan ve yağ için dolanır.

4. Bu aşkın tutkunu Allah'tan başka dost istemez.
Onun için Mecnûn'un meskeni nice zaman dağ oldu.

5. Bil ki, Allah her kime verdiyse aşkı,
Şüphesiz ona olan nimetini tamamladı.

6. Hemen Allah'ı birle ki; gönlüne aşk dolsun.
Âşıkı tez elden Dostuna vardır ve ulaştır.

7. Kuddûsî hem kendine hem de sana nasihat eder.
Ey kardeş! Bu hayat insanın eline bir kez geçer.

153. Allah'tan başka sevgili yok

1. Bu ayrılık derdine, dost kapısından başka bir ümit yok.
Âşığa yalvarıp ve sığınmadan başka bir fayda yok.

2. Bütün âşıklara düşen, Dost'a yağcılık yapıp, birlemektir.
Yüzünü toprağa sürmek yüz bin görüşten daha iyidir.

3. Sakın Allah'ın dilemesine hiç itiraz etme
Bu konuda teslimiyet ve rızadan başka bir yol var mı?

4. Aşkından samimi olan O'ndan başkasına sevgi beslemez.
Âşıkların Allah'tan başka bir sevgilisi olur mu?

5. Kuddûsî, gayen Dost'a kavuşmak ise, ağla.
Kendini alçak bilip ağlamaktan O'na daha sevgili bir şey yok.

154. SADECE ALLAH'IN GÖMLEĞİNİ GİYMEK

1. Sen ey gâfil niçün meyl-i sivâdan olmadın fâriğ
İdersin dün ü gün 'isyân hatâdan olmadın fâriğ

2. Seni Hakk da'vet eylerken cihânü'l-Hulda ey mü'min
'Azâzîle dem-a-dem iktidâdan olmadın fâriğ

3. Hudâ'nın emrini tutub yolına gitmedin bir dem
'Adû mekrine aldanub ibâdan olmadın fâriğ

4. Menâhînden kaçub sabr itmedin ârzû-yı nefsine
Günâh deryasına taldın hevâdan olmadın fâriğ

5. Yiyüb içüb uyumanla irilmez menzile zinhar
Bakar gibi yatursın hîç ki hâbdân olmadın fâriğ

6. Resûl didi kamîseyni olan îmân tadın bulmaz
Begim sen lebs-i dîbâc û kabâdan olmadın fâriğ

7. Bilür iken bu dünyâ dâr-ı mihnet oldığın yine
Dirersin turmayub bir dem cefadan olmadın fâriğ

8. Bu hâletlerle oldun mübtelâ hicrana Kuddûsî
Gözin yaşı akar dâ'im bükâdan olmadın fâriğ

155. ZÂHİDİN CEHALETİ

1. Zâhid niçün bu tûl-ı emelden olmadın fâriğ
Bî-hulûs zühd û 'ilm û 'amelden olmadın fâriğ

2. Zerre mikdârı ma'rifet yokdur sende ey câhil
'Ucb û gurur zenb û zelelden olmadın fâriğ

3. Hallâk'ı zikr it kalbden çıkarsun hubb-ı sivâsın
Hâb-ı gafletden levh-i keselden olmadın fâriğ

4. Tevbe istiğfâr büyük emândur bu ümmete bil
Kezb û taklîd mekr[880] û hiyelden olmadın fâriğ

[880] Mekr: Hile, düzen

154. Sadece Allah'ın gömleğini giymek

1. Ey/gafil! Niçin Allah dışındaki şeylere meyletmekten kurtulmadın?
   Gününü gün ederek isyan ve hatâdan kurtulmadın.

2. Ey mü'min! Hakk seni cennette davet ederken.
   Sen bir türlü şeytanla olan ilişkinden ayrılmadın.

3. Bir ân Allah'ın emrini tutup, yolundan gitmedin.
   Düşmanın hilesine aldanıp kullardan kurtulmadın.

4. Haramlardan kaçıp nefsin isteklerine sabretmedin.
   Arzularından kurtulmayıp günah denizine daldın.

5. Yiyip, içip, uyumakla asla hedefe varılmaz.
   Uyumaktan hiç kurtulmadın, sığır gibi yatarsın.

6. Resûlullah buyurdu; "İki gömleği olan, imanın tadını alamaz."
   Beyim! Sen çeşitli ve kumaştan kurtulamadın.

7. Bu dünyanın sıkıntı kapısı olduğunu bildiğin halde
   Bir an eziyetten kurtulmadan, durmadan dünya metasını toplasın.

8. Kuddûsî bu hâl ile acıya, kedere bağımlı oldun.
   Sürekli gözünün yaşı akmakta, bir türlü ağlamaktan kurtulmadın.

155. Zâhidin cehaleti

1. Zâhid, dünyaya karşı olan hırsından niçin kurtulmadın.
   Samimi olmayan zühd, ilim ve âmelden kurtulmadın.

2. Ey câhil! Sen de zerre miktarı ma'rifet yoktur.
   Kibir, gurur, günâh ve eksiklikten kurtulamadın.

3. Allah'ı zikret ki, gönlünden gayrısının sevgisini çıkarsın.
   Gaflet uykusundan, tembellik görüntüsünden kurtulmadan olmaz.

4. Bu ümmetin en büyük sığınağı, pişmanlık ve bağışlama dilemedir.
   Yalandan, taklitten, düzen ve hilelerden kurtulmadıkça olmaz

5. Kuddûsî yâ ol müsta'id mevte yaklaşdı rihlet
Tevhîde çalış lu'b û mihelden olmadın fâriğ

156. Hz. Peygamber Bütün Varlığın Ötesindedir

1. Sun ey Vehhâb ban fazlınla tolu tolu ekdâh
Olayım on sekiz bin 'alemin fahrini meddâh

2. Bana vir kâbiliyyet kim o şâhın medhini idem
Gönül şehrinde yanub şû'le versin kevne misbâh

3. Resûlün ol habibin hem nebîler serveridir
Ana her kim ki îmân eyledi ol buldı iflâh

4. Sivâ endişesi gönlüm evini kıldı vîrân
Bu vîrânı o dostun hürmetine eyle ıslâh

5. Sebep oldur vücudına bu mevcûdâtın ol şâh
Anın için halk olundı bu kamu ervâh-ı eşbâh

6. Açar her bâb-ı makfûlı ider hal müşkilâtı
Ki fâtih eyledin anı virüb destine miftâh

7. Vesline itdiler cümle nebîler bun deminde
Kamuya nef'i şâmildür ider mahzûnı ifrâh

8. Diler senden bu Kuddûsî anın meddâhlığını
Muvaffak eyle anı ey Ganî vû Hayy û Fettâh

157. Anne Rahminde Bağışlanan Aşk

1. Benim sinnim-durur yetmiş û çâr elhamdülillâh
Dahi her bir demime sad hezâr elhamdülilillâh

2. Geçirdim 'ömrimi gerçi günâh-ıla velâkin
Sever 'uşşâkını ol Kird-gâr elhamdülillâh

3. Anam rahminde itmişem anı tevhîd û takdis
Oluban tâ ezelden 'ışka yâr elhamdülillâh

4. Mukırrım cürmimi hem ni'metin kim virdi bî-hâd
İderem zikrini leyl û nehâr elhamdülilâh

5. Kuddûsî ölüme hazırlıklı ol, göç yaklaştı.
   Allah'ı birlemeye çalış, eğlence ve oyalamadan kurtulamadan olmaz.

156. Hz. Peygamber bütün varlığın ötesindedir

1. Ey çok bağışlayan! Bana lütfunla dolu dolu kadehler sun.
   On sekiz bin âlemin efendisini öveyim.

2. Bana öyle bir kabiliyet ver ki o şâhı öveyim.
   Gönül dünyasında lamba gibi varlığa aydınlık versin.

3. Habibin olan Hz. Peygamber nebilerin sultanıdır.
   Ona kim iman ederse, kurtuluş bulmuştur.

4. Senden başkasının endişesi gönül dünyamı yıktı.
   Bu yıkıklığı o dostun hürmetine iman eder.

5. Bütün mahlukatın varlık bulmasının sebebi o şahtır.
   Onu için bütün bu benzer rûhlar yaratıldı.

6. Açılamayan bütün kapıları açar, bütün zorlukları halleder.
   O'nun eline anahtar vermekle, onu her şeye fatih ettin.

7. Bütün peygamberler sıkıntıya düştüklerinde O'nu vesile ettiler.
   Bütün varlığı faydası kaplamıştır, hüzünlüleri sevindirir.

8. Kuddûsî, Sen'de onu çok methetme gücünü diler.
   Ey zengin, diri ve her kapıyı açan Allah'ım! O'nu başarılı kıl.

157. Anne rahminde bağışlanan aşk

1. Yetmiş dört yaşındayım elhamdülillâh
   Bu ömrün her ânına bin kez elhamdülillâh

2. Gerçi ömrümü günâhla geçirdim ama
   O yüce Yaratan âşık kullarını sever elhamdülillâh

3. Anne rahminde Rabbimi birleyerek kutsadım
   Tâ ezelden beri aşkı dost edindik elhamdülillâh

4. Hem sayısız nimeti vereni hem de günahlarımı ikrar ederim
   Gece ve gündüz O'nu anmaktayım elhamdülillâh.

5. Dahi ihvân-ı dîne eylerem ta'lîm û telkin
İderler cümle zikri ihtiyâr elhamdülillâh

6. Bu işler heb anındur ben arada bir delilim
Hemân maksudumuz ana firâr elhamdülillâh

7. Anın zikri bize tatlu-durur bal û şekerden
Çü gönlümüzde 'ışk û cezbe var elhamdülillâh

8. Sene bin iki yüz elli yedidür şimdi çok nâs
İderler zikrine hoş ibtidâ elhamdülillâh

9. Halîfe Hazret-i Hakk 'âşıkı 'Abdülmecîddür
İder 'uşşâk-ı Hakk'a i'tibâr elhamdülillâh

10. Tolu kalb-ı şerifinde fütûhât ârzûsı hem
Dün ü gün izne eyler intizâr elhamdülillâh

11. Nuhûset kalkdı ümmet üzerinden himmetiyle
Sa'âdet toğdı şimdi âşikâr elhamdülillâh

12. Salâha meyl ider dâ'im fesâd ehlini sevmez
Salâh ehliyle eyler iftihâr elhamdülillâh

13. Kamu bid'atleri ref' eylemek kasdı cihândac
Nicesinden komadı çün hubâr elhamdülillâh

14. Atasının du'âsıyla inişdi bu makâma
Dahi dâ'îsi bî-had bî-şûmâr elhamdülillâh

15. Bu Kuddûsî fakîr ednâ du'âcısı olubdur
Hudâ virdi bize hûb şehr-yâr elhamdülillâh

158. Her gaflet anında Allah'a pişmanlıkta bulunmak

1. Bugün bildim suçumı ey Hudâ esteğfirullâh
Katî çok işledim cürm û hatâ esteğfirullâh

2. Uyuban nefs û şeytana günâh bahrine taldım
Ki düşmanlara itdim iktidâ esteğfirullâh

5. Kardeşlerimi din konusunda eğitip nasihatler yapmaktayım
Hepsi de Allah'ı daima zikretmeyi tercih ederler elhamdülillâh

6. Her şey onundur ben arada bir aracıyım
Gayemiz O'na yönelmektir elhamdülllâh

7. O'nu anmak bize şeker ve baldan tatlıdır
Çünkü gönlümüzde aşk ve cezbe var elhamdülillâh

8. Bin iki yüz elli yedi senesidir şimdi birçok insan
Allah zikrine güzel başlamaktadırlar elhamdülillâh

9. Halife Hazreti Hakk âşıkı Abdülmecid'dir
Allah âşıklarına kıymet verir elhamdülillâh

10. Halifenin şerefli gönlünde hep fetihler arzusu vardır
Her ân fetih iznini gözlemektedir elhamdülillâh

11. Çabasıyla ümmet üzerinden uğursuzluk kalktı
Apaçık bir mutluluk belirdi elhamdülillâh

12. Devamlı iyilik taraftarıdır, fenalık isteyeni sevmez
İyi insanlarla daima iftihar eder elhamdülillah

13. Onun gayesi dünyada bütün bid'atları kaldırmaktı
Birçoğunda taşlı bir şey bı

14. Atalarının duasıyla bu makama ulaştı
Onun duası sınırsız ve sayısızdır elhamdülillâh

15. Bu fakir Kuddûsî dua eden basit bir kuldur
Allah bize sevgili bir hükümdar verdi elhamdülillâh

158. Her gaflet anında Allah'a pişmanlıkta bulunmak

1. Ey Allah'ım bu gün suçumu bildim, estağfirullâh.
Kesinlikle birçok günah ve hata işledim, estağfirullâh

2. Arzularıma ve Şeytana uyup günâh denizine daldım
Düşmanların peşinden gittim, estağfirullâh.

3. Evâmir tutmadım hergiz menâhî işledim çok
Ki senden itmeyûb havf û hayâ esteğfirullâh

4. ‘Ukûbet virmeyüb dünyada setr itdin beni Sen
Sığındım ey Ganî Settâr Sana esteğfirullâh

5. Senin Gaffârlığını bilürem kesmem recâmı
Bilüb cürmimi geldim kapuna esteğfirullâh

6. Elimden hem lisanımdan halâ’ik oldı hîzâr
İşim gücüm idi cevr û vefâ esteğfirullâh

7. Düşüb gaflet kesel deryasına itdim batâlet
İbâdette ider idim riyâ esteğfirullâh

8. Unutdum mevti hem dûzah ‘azâbın istedim zenb
Mecâzî ‘ışka olub mübtelâ esteğfirullâh

9. Bugün bildim ki istiğfardan a’zam bir emân yok
Direm dâ’im hemân subh û mesâ esteğfirullâh

10. İrişdi altmış üç yaşına Kuddûsî kulun çün
Diler gitmek bugün Senden yana esteğfirullâh

159. Allah Sevgisinin İnsanı Dönüştürmesi

1. Olalı ‘ışka yâr işim gücüm oldı figân û âh
Ki ‘âşık olmışam bir hubâ uymaz ana şems û mâh

2. Anın hüsn-i cemâlini işitdi cân kulağı çün
Serây-ı gönlüm ‘ışkı harâb itdi gelüb nâgâh

3. Eser kalmadı bende zühd û takva ‘âr û nâmûsdab
Gören dir hâlimi oldı bu miskin ‘âkıbet gümrâh

4. Bilenler özrimi ta’n itmeyüb ma’zûr tutarlar hem
İdüben hüsn-i zann dirler ki itmiş ‘ışk anı âgâh

5. Bu ‘ışkı başına tâc eyle Kuddûsî düşürme sen
Ne dirlerse disünler Hakk virür ‘uşşâka ‘âlî câh

3. Asla buyrukları tutmayıp, birçok yasak çiğnedim.
Senden kaçınıp da utanmadım, estağfirullâh.

4. Sen dünyadan eziyet vermeyip, korudun beni.
Ey günahları örten Ganî Allah'ım! Sana, sığındım, estağfirullâh.

5. Senin bağışlayıcılığını bilirim, kesmem ümidimi.
Günahlarımı bilerek kapına geldim, estağfirullah

6. Hem elimden hem de dilimden insanlar usandı
İşim gücüm insanlara cefa ve eziyet oldu, estağfirullah

7. Gafletle tembellik denizine düşüp, avare oldum
Sana olan ibadetimde ikiyüzlü davrandım estağfirullah

8. Hem ölümü unuttum hem de cehennem azabı günah işledim
Mecâzî aşka tutuldum estağfirullah

9. Bugün anladım ki, affedilmekten büyük bir güven yok
Sabah akşam daima "Estağfirullah" diyorum

10. Kuddûsî kulun altmış üç yaşına ulaştı
Sana doğru gelmek ister estağfirullah

159. Allah Sevgisinin İnsanı Dönüştürmesi

1. Aşka dost olalı, işim gücüm âh ve inleme oldu
Öyle bir sevgiliye âşık oldum ki, güneş ve ay yanında sönük kalır

2. Çünkü O'nun yüz güzelliğini can kulağı işitti
Aşk ansızın gelip, gönül sarayımı harap etti

3. Bende zühd, takva, ar ve namustan eser kalmadı
Hâlimi görenler "Bu zavallı doğru yoldan sapmış" derler

4. Benim özrümü bilenler ayıplamazlar, mazur görürler
Hüsn-i zann gösterip "onu aşk uyandırdı" derler.

5. Kuddûsî bu aşkı başına tâc edip, düşürme
Ne derlerse desinler, Allah âşıklara yüce bir mevki verir.

160. ALLAH İLE "YOK" OLANLAR

1. Ağniya eyler cihânda çün gınâ ile ferah
   Unıdub mevti ider 'îş û safâ ile ferah

2. Ehl-i cennet yigrenüb eyler firâr pes dünyadan
   Tâlib-i dünyâ olan eyler hatâ ile ferah

3. Dû cihândan eyler istikrâh Hudâ'nın 'âşıkı
   Mâsivâya bakmayub eyler Hudâ ile ferah

4. Terk-i terk[881] ider fenâ fillah makamına iren
   Bahr-ı mahva gark olub eyler fenâ ile ferah

5. 'Âr û nâmûs kalmadı Kuddûsî'yi divânede
   Ol hemân eyler bugün 'ışk û hevâ ile ferah

161. ALLAH İNSANININ HUZURLU DÜNYASI

1. Vâsıl-ı Yezdân olan eyler tarab ile ferah
   Tâlib-i sâdık dahi eyler taleb ile ferah

2. Mâ'il-i dünya ferah eyler hemân dînâr ile
   Hıfz idüb cânı gibi eyler zeheb ile ferah

3. Râgıb[882]-ı cennet dahi i'râz[883] ider bu cifeden
   Rûz û şeb cennet içün eyler naseb[884] ile ferah

4. İkisinden eyler istikrâh[885] Hudâ'nın 'âşıkı
   Ehl-i gafletden kaçub eyler hereb[886] ile ferah

5. Mâsivâyı terk idüb Kuddûsî ye ol ehl-i Hakk
   Terk iden ağyârı eyler zikr-i Rabb ile ferah

---

881 Terk-i terk: Allah dışındaki herşeyden ilişkiyi kesmek
882 Râgıb: İsteyen, istekli
883 İ'râz: Yüz çevirmek
884 Naseb: Dert, zahmet
885 İstikrâh: Hoşlanmamak, nefret etmek
886 Hereb: Kaçma, şiddetli keder

160. Allah ile "yok" olanlar

1. Zenginler, dünyada zenginlikle mutluluk duyarlar
Ölümü unutup, çalışma ve sefâ ile mutluluk duyarlar

2. Cennet ehli, dünya metasından iğrenerek kaçar
Dünya metasını talep edenler ise, hatalarla huzur bulur.

3. Allah âşıkları ise, iki dünyadan da nefret edip,
Allah dışındakilere kanmadan, Allah'la huzur bulur.

4. Allah dışındakileri terk edip Allah'la hemhâl makamına çıkan
"Yok olmak" denizinde boğulup, onunla yok olmaktan huzûr bulur.

5. Divane Kuddûsî' de âr-namus kalmadı
O, bugün aşk ve arzu ile huzûr arar

161. Allah insanının huzurlu dünyası

1. Allah'a kavuşanlar O'nun neşesi ile huzur bulur
O'nu samimi olarak arzulayan, bu samimiyetle huzur bulur

2. Dünyaya hevesli olanlar para ile huzur bulur
Canı gibi altını saklayarak bununla huzur bulur

3. Cenneti arzulayan bile bu dünya leşinden yüz çevirir
Gece ve gündüz cennete kavuşma zahmetiyle huzur bulur

4. Allah âşıkları ikisinden de kaçıp, nefret eder
Gaflete dalanlardan kaçıp, huzur bulur.

5. Kuddûsî, Allah'tan başkasını bırakıp, Hakk dostu ol
Allah'tan başkasını bırakan, Allah'ı anmakla huzur bulur

162. Sıradan insan gibi görünen Allah dostları

1. Nev’[887]-i insanının kimi dünya ile eyler ferah
Kimi terk idüb anı ‘ukbâ ile eyler ferah

2. Kimi geçmiş ikisinden Hakk ile kalmış heman
Kârı Mevlâ zikridir Mevlâ ile eyler ferah

3. Hâllenir ahvâl-i nâs ile özi Hallâk ile
Sırrını bildirmeyüb ahfâ ile eyler ferah

4. Kimi ‘ilmiyle ‘amel çokluğuna eyler gurur
Bilmeyüb iblisi ol da’vâ ile eyler ferah

5. Kimi Kuddûsî’leyin mest-i müdâm rüsvâ-yı halk
Dost anı cezb itmiş ol sevdâ ile eyler ferah

163. ALLAH’A VUSLATTA İNSAN TİPLERİ

1. Ekserî halk-ı cihânın mâl ile eyler ferah
Nicesi sevdâ-yı ‘ışk û hâl ile eyler farah

2. Nicesi Hacc û salât û savm ile mifrâh olur
Nice kimse ‘ilm-ile â’mâlile eyler ferah

3. Niceler zikr-i Hudâ’ya rûz û şeb eyler devâm
Sıdk-ıla Mevlâsına ikbâl-ile eyler ferah

4. Niceler nâsdan kaçub ‘uzlet iderler zikr içün
Niceler halk içre kîl û kâl ile eyler ferah

5. İste Kuddûsî Hudâ’dan ‘ışk û hâl û cezbeyi
Ehl-i ‘ışk ma’şûkını iclâl ile eyler ferah

164. ALLAH İLE HUZURA KAVUŞANLAR

1. Bende-i sâdık hemân sultân ile eyler ferah
‘Ârif û âgâh olan ‘irfân ile eyler ferah

[887] Nev’: Cins, tür

162. Sıradan insan gibi görünen Allah dostları

1. İnsan cinsinin kimi dünyal ile huzur bulur
Kimi onu terk edip, ahiret ile huzur bulur.

2. Kimi de her ikisinden geçip, Hakk ile başbaşa kalmış
İşi devamlı Allah'ı anıp, O'nunla huzur bulur

3. Kimi sıradan insanlar gibi davranıp, ama özü Allah'ladır
Sırrını açığa vurmayıp sır ile huzur bulur

4. Kimi ilim ve âmelinin çokluğu ile gurur duyar
Şeytanın ayartmasından habersiz ilim-amel davası ile huzur bulur

5. Kimi Kuddûsî gibi daima sarhoş olup insanlara rezil olur
Dost onu kendine çekmiş o sevda ile huzur bulur

163. Allah'a vuslatta insan tipleri

1. Dünya insanlarının çoğu mal ile huzur bulur
Bazısı da aşk ve eylemin sevdası ile huzur bulur

2. Kimi hac, namaz ve oruçla ferahlanır
Bazı kimselerde ilim ve amelle huzur bulur

3. Bazısı gece gündüzü Allah'ı anmakla geçirir
Doğruluk ve mutluluklar Mevlâsıyla huzur bulur

4. Bazıları insanlardan Allah'ı anmak için kaçarlar
Bazıları da insanlar arasında dedikodu ile mutlu olurlar

5. Kuddûsî Allah'tan aşk hâli ve cezbeyi iste
Aşk ehli Ma'şuk'u olan Hakkı yücelterek huzur bulur

164. Allah ile huzura kavuşanlar

1. Samimi kul Sultanı ile huzur bulur
Âlim ve ârif olan bilgi ile huzur bulur

2. Zâhidin ‘ucb û gururıdur iden ‘ışkdan cüdâ
Kendini müflih sanub hizlân ile eyler ferah

3. ‘Ucb ile sürüldi iblis bâb-ı Hakk’dan ‘âkıbet
Tutmayuben emri ol küfrân ile eyler ferah

4. ‘Âşıkı eyler zelil ‘ışk idemez kibr û ‘inâd
Zikr-i Yezdân eyleyüb Yezdân ile eyler ferah

5. İste Kuddûsî Hudâ’dan ‘ışk û cezbe dâ’imâ
Çünki Rahmân ‘ışk-ı Rahmânî ile eyler ferah

165. Allah İnsanı Yalnızca Allah İle Mutluluk Bulur

1. Ehl-i dünya dirhem û dînâr ile eyler ferah
Ehl-i ‘ukbâ ülfet-i ağyâr ile eyler ferah

2. Mâsivâya eylemez hîç iltifât Hakk ‘âşıkı
Neylesün ağyârı ol dildâr ile eyler ferah

3. Bende-i sâdık ferah-nâk olur ancak şâh ile
Özgesin çün bilmez aslâ yâr ile eyler ferah

4. Gice-gündüz ‘ışk-ıla zikrin ider Ma’şûkının
Kîl û kâli terk idüb ezkâr ile eyler ferah

5. Eyle Kuddûsî Hudâ’nın zikrine sen iştigâl
Ehl-i mevlâ zikrini iksâr ile eyler ferah

166. Dünya, Ahiret ve Mevlâ İnsanının Vasıfları

1. Ehl-i dünya cem’-i sîm û zer ile eyler ferah
Ehl-i ‘ukbâ ziynet û ziver ile eyler ferah

2. Ehl-i Mevlâ ikisinden cife-veş nefret eder
İstemez mülk û mâlı bihter ile eyler ferah

3. ‘Âşıkın gönlüne Hakk’dan gayrı nesne giremez
Çünkü ol îsâr û can û ser ile eyler ferah

2. Zâhidi aşktan uzaklaştıran kibir ve gururdur
Kendini kurtulmuş zannedip yalnızlıktan huzur bulur

3. İblis kibrinden dolayı nihayetinde Hakk kapısından kovuldu
O'nun emrini tutmayıp inkarıyla huzur bulur

4. Aşk âşık'ı rezil eder, kibir ve inat gösteremez
Allah'ı daima anıp, O'nunla huzur bulur

5. Kuddûsî Allah'tan daima aşk ve cezbe iste
Çünkü Rahmân, Rahmânî aşkla huzur bulur

165. Allah insanı yalnızca Allah ile mutluluk bulur

1. Dünya insanı para ve pulla huzur bulur
Ahiret insanı ise, Allah dışındakiler ile huzur bulur

2. Hakk âşıkı, Allah dışındaki varlığa hiç bağlanmaz
Ne yapsın O'nun dışındakilerini, O gönülleri fethedenle huzur bulur

3. Samimi kul ancak Şâh'ı ile sevinç huzur bulur
O'ndan başka asla bir dost olmaz, onunla huzur bulur

4. Maş'uk'unu gece gündüz aşkla anar
Dedikoduyu bırakıp Yaratıcıyı anmakla huzur bulur

5. Kuddûsî, sen Allah'ı anmakla meşgûl ol
Mevlâ insanı Allah'ı çok anmakla huzur bulur

166. Dünya, ahiret ve Mevlâ insanının vasıfları

1. Dünya insanı altın ve gümüş toplamakla huzur bulur
Ahiret insanı süs ve bezekle huzur bulur

2. Mevlâ insanı her ikisinden de leş gibi nefret eder
Malı ve mülkü istemez daha güzel olanlar huzur bulur

3. Âşıkların gönlüne Allah'tan başka nesne girmez
Çünkü o cânını, varlığını Allah'a bağışlayarak huzur bulur.

4. Vech-i Ma'şûk'a nazar itmek diler 'âşık hemân
   Zâhidin gönli dahî kevser ile eyler ferah

5. Halk ile eyler ferah vâ'iz hemîn Kuddûsî'ya
   Kalb-i âşık Hâlik-i ekber ile eyler ferah

167. GÖNLÜ SÜREKLİ ALLAH İÇİN ÇARPAN İNSAN

1. Cihân hâli değildir anda tolu evlîyullah
   Gice-gündüz yanuban âteş-i 'ışka iderler âh

2. 'Âbâ içindedir kimi kabâda kimi anların
   Görenler bilmeyüb dirler ki, bunlar zümre-i gümrâh

3. Görünmez zâhirâ o kimselerde hayrın âsârı
   Bulunmaz içlerinde zerrece şer olgıl âgâh

4. Lisânlarında çün 'avret şarab û tabl û tanbûr
   Gönüllerine Hakk 'ışkıyla iştihâ vû bâh

5. Hemân sen hüsn-i zann eyle 'ibâdullaha Kuddûsî
   Kimi görsen di virmişdir bu kişiye Hudâsı câh

168. HER NESNENİN DAİMA ALLAH'I ANMASI

1. Nazar kıldım ki Hakk'a cümle şey her an ider teşbih
   Be-küllî halk-ı 'âlem dileyüb ihsân ider tesbîh

2. Halâ'ik içre düşmiş gulgule gördüm ki 'âlemde
   Melâ'ik ins û cin hayvân kamu yeksân ider teşbih

3. Su yel ateş ağaç toprak û dağ û taş cemî'isi
   Zemin üzre olan cümle tutub fermân ider teşbih

4. Yedi gök 'arş û kürsi levh kalem yıldız güneş û ay
   Bulut hem yıldırım kıraca[888] kar bârân[889] ider teşbih

5. Yedi kat yirler û anda olan efrâd-ı mevcûdât
   Yedi deryâ ve içinde olan sükkân ider teşbih

---

[888] Kıraca: Kırağı
[889] Bârân: Yağmur

4. Âşık biran önce Maş'ûk'un yüzünü görmek ister
Zâhidin günkü cennet nimetleriyle huzur bulur

5. Kuddûsî, nasihatçı kişi insanlarla huzur bulur
Âşık'ın gönlü Yüce yaratıcı ile huzur bulur

167. Gönlü sürekli Allah için çarpan insan

1. Dünya Allah'ın dostları ile doludur onlardan berî değildir
Gece gündüz aşk ateşi ile yanıp "ah" çekerler

2. Onlardan kimi âbâ içindedir kimi de kabâ elbise içindedir
Onları tanımayıp görenler "Bunlar günahkârlardır" derler

3. O kimselerde görünürde hayrın izi görünmez
Emin ol ki, onların içlerinde kötülüğün zerresi bulunmaz

4. Onların dillerinde şarab, davul ve tanbur var
Gönüllerinde ise Hakk aşkına büyük iştah ve arzusu var

5. Kuddûsî Allah'ın kullarına hep hüsn-i zanla yaklaş
Kimi görürsen "Bu insana Rabbi itibar etmektedir" de

168. Her nesnenin daima Allah'ı anması

1. Müşahede ettim ki, bütün eşya her ân Allah'ı tesbih etmektedir
Âlemde var olan bütün varlıklar ihsan için O'nu anarlar

2. Gördüm ki âlemdeki mahlûkat bir şamata içine düşmüş
Melekler, insanlar, cinler ve hayvanların hepsi beraber tesbih eder

3. Su, rüzgar, ateş, ağaç, toprak, dağ ve taşın bütünü
Yeryüzünde bulunan her şey ilahi emir gereği tesbih eder

4. Yedi gök, arş, kürsi, levh, kalem, yıldız, güneş ve ay
Hem bulut, yıldırım, kırağı, kar ve yağmur O'nu anar

5. Yedi kat yer ve onda bulunan her bir mahlûkat
Yedi okyanus ve içinde bulunanların hepsi Allah'a tazim eder

6. Sırât mîzân kamu ekvân bilüb Yezdân'ı Kuddûsî
Sekiz cennet û mâ'fîhâ yedi nîrân ider teşbih

169. ALLAH'IN DOSTLARINI YÜCELTMESİ

1. Kudretiyle neyledi gör ol hakîm-i bî-şebih
Çünki her bir kulu bir gûnâ yaratdı ey fakih

2. Kimini sevdi iki 'âleme sultân eyledi
Şânını kıldı müşerref itdi halk içre vecih

3. Kimini tahte-i kubâb itdi velî halkdan hafî
Eyledi keşf û kerâmet ile meşhur û nezih

4. Kimini tedbir-i re'yinde musîb itmiş Hudâ
Kimisi emre muhâlif re'y-ile oldı sefih

5. Kimi Kuddûsî gibi 'ışk-ıla yanuban tüter
Çün ana irs oldı yanmak nâr-ı 'ışka min ebîh

170. "ALLAH KORKUSU" DUYGUSUNU YOK ETMEK

1. İrdi 'ömrüm ahire cismimde kuvvet kalmadı
Geçti gafler-ile günler elde fırsat kalmadı

2. Bilmeden kadr-i şebâbı gitmedimm Hakk râhında
Olmışam 'aciz bugün hîç seyre kudret kalmadı

3. Nefs û İblise uyban işledim çok seyyi'ât
'Âr û nâmı eyledim terk 'ırz û iffet kalmadı

4. 'Işk- Leylâ zühd û takvâ resmini mahv eyledi
Havf-ı Mevlâ bilmez oldum dilde hişmet kalmadı

5. Yok benim gibi cihânda bahr-ı isyâna garîk
Çünki hîç kılmadığım cürm û cinâyet kalmadı

6. Gün-be-gün artub gider gaflet kesel zenb û hat
Bir zelil oldum k iasla 'izz û savlet[890] kalmadı.

---

[890] Savlet: Hücum, saldırı

6. Kuddûsî, sırât, mizan, bütün varlıklar Allah'ı bilmekte
Sekiz cennet ve içindekiler ve yedi kat cehennem Allah'ı övmekte

169. Allah'ın dostlarını yüceltmesi

1. Gör, o benzersiz olan hakîm gücüyle neler yaptı
Ey fakih! Çünkü her bir insanı farklı yarattı

2. Kimini severek iki dünyaya sultan yaptı
İnsanlar arsında şanını şerefli kıldı

3. Kimini insanlardan gizli kubbelerin altında velî yaptı
Keşf ve keramet ile meşhur ve temiz yaptı

4. Allah, kimini görüş ortaya koymada isabetli kılmış
Kimini de emre muhalif görüşten zevkine düşkün kıldı

5. Kimi Kuddûsî gibi aşkla yanıp, tüter
Çünkü ona aşk ateşiyle yanmak miras kaldı

170. "Allah Korkusu" duygusunu yok etmek

1. Ömrüm sona erdi, bedenimde kuvvet kalmadı
Günler gaflet ile geçti, elde fırsat kalmadı

2. Gençliğin kıymetini bilip, Allah yolunda gitmedim
Bugün yaşlandım, yürümeye gücüm kalmadı

3. Nefsime ve Şeytana uyup, birçok günâh işledim
Ar ve namı terk edip, ırz ve namus kalmadı

4. Leylânın aşkı zühd ve takvâ resmini yok etti
"Allah korkusu" denilen duygu yok olup, kalpte öfke kalmadı

5. Dünyada benim gibi isyan denizine batmış kimse yok
Çünkü işlemediğim günâh ve cinayet kalmadı

6. Gün gittikçe tenbellik, günâh ve hata artıp gitmekt
Öyle bir rezil oldum ki, asla kıymet kalmadı.

7. İbtidâ hâlimde gerçi hûb hısâlim var idi
   ‘Işka hem-dem olalı bir yahşi haslet kalmadı

8. Tâbî’-i ‘ışk û hevâ kıldı beni dîvâne dil
   Gitdi elden ihtiyârım çün kabahat kalmadı

9. Ağla Kuddûsî hemân yalvar Hudâ’ya dün û gün
   Çünki Sana ağlamakdan gayrı hizmet kalmadı.

171. Yaraticiya Kavuşma Özlemi

1. Nideyim bu gönlümün maksûdı kabul olmadı
   Vasl-ı yâri arzular amma murâdın bulmadı

2. Gözlerimden kanlı aş dökdüm nice dem ağladım
   Dost bana bilmem niçün bir kez terahhum[891] kılmadı

3. Zühd û takvâ ‘ilm û a’mâl gönlime oldu hicâb
   Nefsime geldi gurur bir tarfe râha salmadı

4. Bir zamân seyyâh olub gezdim hicâz’ı Şam’ı heb
   Eskidi şimdi kafes cürmimde kuvvet kalmadı

5. Geçmedi ‘ışk-ı mecâzîden henüz divâne-dil
   Ol gidüben yerine ‘ışk-ı hakîki gelmedi

6. Gitmedim gerçek erenler yolına bir hatve hîç
   Gönlime gayret gelüb bahr-ı fenaya talmadı

7. Neylesün bî-çâre Kuddûsî bu hüzn-i hicr-ile
   Pîr-i fâni oldı hâlâ tenrisini bilmedi

172. Allah’a Şikâyet

1. Kime şekvâ ideyim yârim beni güldürmedi
   Perde çekdi yüzüne lutf eyleyûb kaldırmadı

2. Gözüme hâk û gubârı saçdı a’mâ olmışam
   Bir tabîb-i hâzıkı irsâl idüb sildirmedi

---

[891] Terahhum: Merhaamet etmek

7. Gerçi ilk hâlimde sevgi ahlâkım vardı
Aşkla bütünleşeli iyi bir huyum kalmadı

8. Tabii aşk ve arzu beni gönül delisi yaptı
Elimden irâdem gittiği için suçum kalmadı

9. Kuddûsî her gün ağlayarak Allah'a yalvar
Çünkü senin ağlamaktan başka yapacağın bir şey kalmadı.

171. Yaratıcıya kavuşma özlemi

1. Ne yapayım ki bu gönlümün gayesi kabul olmadı
Dosta kavuşmayı arzular fakat arzusuna kavuşmadı

2. Çok defalar ağladım, gözlerimden kanlı yaşlar aktı
Bilmem ki, dost bana niçin bir kez bile merhamet etmedi

3. Zühd, takva, ilim ve amel gönlüme perde oldu
Nefsim gururlandı, bir an bile hakikate yol vermedi

4. Bir zamanlar gezgin olup, Hicaz ve Şam'ın hepsini dolaştım
Ruhûma kafes alan bedenim yaşlandı, kuvvet kalmadı

5. Deli gönül henüz mecazî aşktan geçmedi
Mecazi aşk geçip de, yerine hakiki aşk gelmedi

6. Gerçek erenler yolunda bir adım bile gitmedim
Gönlüme gayret gelip de fenâ denizine dalmadı

7. Çaresiz Kuddûsî bu güzel ayrılık ile ne yapsın
Ölüme yaklaşan bir ihtiyar oldu hâlâ Rabbini bilemedi

172. Allah'a şikâyet

1. Kime şikayet edeyim, dostum beni güldürmedi
Yüzüne perde çekti zahmet edip kaldırmadı

2. Gözüme toz, toprak saçtı kör oldum
Bir uzman gönderip de toz toprağı sildirmedi

3. Kapusından nice yıllar bekleyüb itdim su'âl
Virmedi maksûdımı destimi toldurmadı

4. Gerçi cömerd padişah dirler anı lâkin bana
Virmedi maksûdmı cömertliğin bildirmedi

5. Ağlasa çocuk anası rahm idüben süd virür
Cümleden ol erham-iken hîç murâd aldırmadı

6. Sanma zâhid sen beni kim gayrı nesne isterem
Derd-i 'ışkını virüben benzimi soldurmadı

7. Maksadım kendidür ancak mâsivâsın istemem
Kendi 'ışkı bahrine Kuddûsî'yi taldırmadı.

173. DOST'UN KAPISINDA SADECE İLİM AKAR

1. Dost bakçesinin Sünbül û reyhânı açıldı.
Din bülbüle kim gonca[892]-ı handânı açıldı.

2. Gelsün demidir vecd[893]-i tarab[894] isteyen 'âşık
Merdân-ı Hudâ'nın yine meydânı açıldı

3. Çay tasını cevher sanuban destine alma
Gel tâlib isen la'l-i güher[895]-kânı açıldı

4. Yüz yıl okusan ma'rifet ehli olamazsın
'Âşık olanın dîde[896]-i 'irfânı açıldı

5. Kuddûsî'yi dost itdi bugün 'ışkına da'vet
'Işk olsun ana kim derd-i cânânı açıldı.

---

[892] Gonca: Açmamış tomurcuk
[893] Vecd: İlahi aşkta kendinden geçme
[894] Tarab: Sevinçlilik, Şenlik
[895] Güher: Kıymetli taş
[896] Dîde: Göz

3. Kapısında yıllarca soru sorup bekledim
Maksadıma cevap verip de, boş olan kabımı doldurmadı

4. O'na cömert padişah derler, lakin bana
Dileğimi verip de cömertliğini göstermedi

5. Çocuk ağlasa, anası merhamete gelip süt verir
O, herkesten merhametli iken dileklere hiç aldırmadı

6. Zâhid sanma ki, ben O'ndan başka nesne isterim
Aşk derdini verip de benzimi soldurmadı

7. O'ndan başkasını istemem ancak gayem kendisidir.
Kuddûsî'yi Kendi aşk denizine daldırmadı.

173. Dost'un kapısında sadece ilim akar

1. Dost bahçesinin sünbülü ve reyhânı açıldı
Bülbüle söyleyin gülen tomurcuk açıldı

2. Aşk sevinciyle kendinden geçen âşıkın gelme zamanıdır
Allah fedâisinin yine meydanı açıldı

3. Dere suyundaki taşı cevher sanıp da eline alma
O değere talipsen kıymetli lâl taşının madeni açıldı

4. Yüz yıl da okusan marifet insanı olamazsın
Âşık olanın irfân/bilgi gözü açıldı

5. Dost, bugün Kuddûsî'yi aşkına davet etti
Aşk olsun o kişiye ki, ona cânânın kapısı açıldı

174. ALLAH'IN FARKLI TECELLÎLERİNİ TAŞIYAN İNSANLAR

1. Sana bu tarz ile dil dem-i vuslat harâm oldı
Ki taksir eylemek hizmetde mu'tâdın müdâm[897] oldı

2. Huzûr-ı padişahide edepsizlik iden bende
Düşüben sicn-i idbâra ezell-i hâs û 'am oldı

3. Eğer 'âşık isen gerçek muhâlif olma mâ'şûk'a
Nişânı ehl-i 'ışkın tâ'atinde ihtimâm[898] oldı

4. Beher kullarına Mevlâ tecelli itdi bir dürlü
Kimi 'âbid kimi 'ışk-ıla halk içre oldı

5. Kimi 'ârif kimi zâhid, kimi sâlih, kimi fâsık
Kimi 'âşık, kimi sâliki kimi sâkî-yi câm oldı

6. Kimisi hâb-ı gafletde yatub uyur behâ'im-veş
Kiminin subhadek işi Hudâ'sıyla kıyâm oldı

7. Kimisi yir helu' gibi düşünür yarının rızkın
Kimi zikri gıdâ idüb erenlere imâm oldı

8. Kimisi gice-gündüz Hakk'a lâyık hizmetin eyler
Kimi emmâre nefsine dahi şeytana râm oldı

9. Kimi tahsîl'i 'irfâna dürişüb cidd û sa'y eyler
Kimine cem'-i dünya eylemek aksâ merâm olur

10. Kimi 'akreb gibi halka ezâ eyler lisanıyla
Kiminin 'âdeti sükker gibi tatlu kelâm oldı.

11. Kimisi gül gibi gülüb tevâzzu' eyler ihvana
Kimisinin yüzi turşı satub sözi riyâ oldı

12. Kimisi şâh kimi pâşâ, kimi müftî, kimi kadî
Bu Kuddûsî'yi âvâre kalub 'ışka gulâm oldı

---

[897] Müdâm: Kesilmeyen, Devam eden
[898] İhtimâm: Dikkat, özen

174. Allah'ın farklı tecellîlerini taşıyan insanlar

1. Ey gönül, sana bu tarz ile kavuşmanın vakti harâm oldu
O'na hizmeti çoğaltmak kesilmeyen bir alışkanlık oldu

2. Padişâhın huzurunda edepsizlik ettim
İtibarsizlik hapishanesine düşüp, has ve âmın en alçağı oldum

3. Eğer gerçekten Ma'şûk'a âşıksan, O'na muhalif olma
Aşk ehlinin işareti, ibadetlerinde özenli olmasıdır

4. Allah her kuluna farklı tecellî etti
Kimi âşık kimi âbid olarak insanlar arasında tanındı

5. Kimi ârif, kimi zâhid, kimi salih, kimi fâsık oldu
Kimi âşık, kimi sâfi, kimi de kadeh dağıtan oldu

6. Kimisi hayvanlar gibi gaflet uykusunda yatıp uyur.
Kimisi de sabahlara kadar Rabbıyla kıyamdadır.

7. Kimisi hırslı bir şekilde dünyaya dalarak yarın ne yiyeceğini düşünür.
Kimi de, Allah'ı anmayı kendine gıda yaparak erenlere imam oldu.

8. Kimisi gece-gündüz Hakk'a layıkıyla hizmet eder.
Kimi de emredici nefsiyle, şeytana itaat eder.

9. Kimi irfan ilmi öğrenmek için ciddi çalışır.
Kimine de dünya malı toplamak, en büyük gayesi olur.

10. Kimi konuşmayla akrep gibi insanlara eziyet eder.
Kiminin de adeti şeker gibi tatlı kelâm etmektir.

11. Kimi gül gibi gülerek kardeşlerine tevâzû gösterir.
Kimisinin de yüzü ekşi, sözleri de riyâdır.

12. Kimisi şah, kimi pâşa, kimi müftü, kimi kadî,
Bu Kuddûsî başıboş kalıp, aşka hizmetkâr oldu.

175. AŞK, İNSANI EBEDÎ KILAR

1. Hevâ-yı ‘ışka uydum ben cihân başıma tar oldı
Visâlın intizârını[899] çeküb dil bî-karâr oldı

2. Hayâl-i hüsn-i veçhinle eser yil gibi her yana
Ki ârâm eylemez aslâ gönül bî-ihtiyâr[900] oldı

3. Şu cân kim zülfünün bir şemmesini[901] tuydı ey dilber
Hicâb û zühd û takvâyı atub ‘ışkınla yâr oldı

4. Giriftâr olmaanlar dâm-ı ‘ışka şöyle sanurlar
Ki kendi ihtiyârıyla gönül ‘ışka şikâr[902] oldı

5. Bana pend itme ey vâ’iz ki ben mahbûsıyam ‘ışkın
İhata eyledi her yanımı muhkem hisâr oldı

6. Bu ‘ışkın bağına giren çeker dürlü meşakkatler
Ezelden çün budur ‘âdet gülün etrafı hâr[903] oldı

7. Devâsı derd-i ‘ışkın derd imiş yine işit câna
Bu derde mübtelâ olan hâbib-i Kird-gâr oldı

8. Fenâfillah makamına iren bulur bekâyı çün
Bu yolda cân viren ‘âşık iki ‘âlemde var oldı

9. Boyandı rengine ‘ışkın o kim baht-durur bâlâ
Dahi andan bülend oldur ki yanmak ana kâr oldı

10. ‘Acep insâfı, yok mı zâhidin hîç zerre mikdârı
Gelüb ‘âşıklara ol tab’ı câmid pîr û yâr oldı

11. Bu ‘ışka uyalı rüsvâ-yyı ‘âlem oldı Kuddûsî
Ki çalub şîşe-i ‘ârı yere bî-nâm û ‘âr oldı

---

[899] İntizâr: Bekleme, beklenilme
[900] İhtiyâr: Seçme, seçilme
[901] Şemm: Koku
[902] Şikâr: Av
[903] Hâr: Diken

175. Aşk, insanı ebedî kılar

1. Aşk arzusuna uydum, dünya başıma dar oldu.
Kavuşmanın beklentisini çektim, gönlüm kararsız oldu.

2. Güzel yüzünün hayali rüzgâr gibi her yana eser.
Gönül asla karar kılmaz, zira seçmez oldu.

3. Ey Sevgili! Bu cân, zülfünün kokusnu aldı.
Hicâb, zühd ve takvâyı atıp aşkınla dost oldu.

4. Aşk tuzağına yakalanmayanlar sanırlar ki;
Gönül kendi tercihi ile aşka av oldu.

5. Eynasihatçı! Bana nasihat etmene gerek yok, ben aşkın mahkûmuyum.
O aşk, beni öyle kuşattı ki, geçilmez kale oldum.

6. Bu aşkın bağına giren, çeşit çeşit zorluklar çeker.
Çünkü ezelden var olan âdet, gülün etrafı dikenlidir.

7. Ey can, işit! Aşk derdinin ilacı, yine derttir.
Bu derde yakalanan Allah'ın sevgilisi olur.

8. Bu yolda Allah ile yok olma makamına eren, O'nunla sabat bulur.
Bu yolda cân veren âşık, iki dünyada da "var" olur.

9. Kim aşkın rengine boyanırsa, onun bahtı yüce olur.
O aşkla yücelenlere, aşkla yanmak kâr oldu.

10. Acaba zâhidin hiç zerre miktarı insafı yok mudur?
O donuk tabiatlı gelip âşıklara pîr ve dost oldu

11. Kuddûsî bu aşka uyalı, âleme rezil oldu.
Ar şişesini yere vurup, isimsiz ve arsız oldu.

176. AŞKIN KUTSAL KAVGASI

1. ‘Işk bahrinin emvâcı başımdan yine aşdı
Dîvâne gönül bir ulu gavgâya bulaşdı

2. Bilmem ki bu sevdâya beni dost mı düşürdi
Hangı güzelin ‘ışkı ‘aceb başa yanaşdı

3. Tâ’n eyleme zâhid bana sen ebsem[904] otur var
Bu ‘arsada zühd ehlinin ayağı tolaşdı

4. Şol kimse ki çeşminde remed[905] illeti vardır
İt dikde nazar şemse[906] anın gözi kamaşdı

5. Yârin yoluna kim ki kodı baş-ıla cânı
Meydâna girüb iki cihân ile güleşdi

6. ‘Işk atına kim bindi ise irdi murada
Ki dost içün ol cümle sivâ le savaşdı

7. Cân gûşı ile ol güzelin hüsnini tuyan
Üftâdelerin ‘aklı gidüb cümlesi şaşdı

8. Kuddûsî’yi ‘ışk eyledi vâlih[907] turamazz hîç
Yâ neylesün ol bahr-i muhabbet yine taşdı

177. AŞKIN MÂSİVÂYI HİÇLEMESİ

1. Sevdana düşen dil heme sevdâyı unutdı
Vaslın dileyen vuslat-ı Leylâyı unıtdı

2. Ey dost sana âşık olan ağyârına bakmaz
Sen hûbı seven dünya û ‘ukbâyı unutdı

3. Hicrin elemi bağrımı kan eyledi şol kez
Çeşmimden akan yaş yedi deryâyı unutdı

---

904 Ebsem: Dilsiz
905 Remed: Göz ağrısı
906 Şems: Güneş
907 Vâlih: Şaşkın

176. Aşkın kutsal kavgası

1. Aşk denizinin dalgaları yine başımı aştı.
   Deli gönül bir yüce kavgaya bulaştı.

2. Bu sevdaya beni Dost mu düşürdü bilemem ki,
   Acep hangi güzelin aşkı başa yanaştı?

3. Beni ayıplama zâhid, sen dilsiz otur.
   Bu meydan da zâhidler dolaştı.

4. Gözünde görme hastalığı olan şu kimse ki;
   Güneşe baktıkça, gözü kamaştı.

5. Kim yarın yoluna can ve baş koyarsa,
   Meydana inip iki dünya ile güreşti.

6. Kim aşk atına bindiyse, arzusuna ulaştı.
   Dost için O'ndan başka her şey ile savaştı.

7. Can kulağı ile o güzelin hüsnini duyan,
   Âşıkların aklı başlarından gidip, hepsi şaşırdı.

8. Kuddûsî'yi aşk şaşkına çevirdi, Yerinde hiç duramaz.
   Ne yapsın, o sevgi denizi yine taştı.

177. Aşkın mâsivâyı hiçlemesi

1. Sevdana yakalanan gönül, bütün sevdaları unuttu.
   Sana kavuşmayı arzulayan, Leylâ'lara kavuşmayı unuttu.

2. Ey Dost! Sana âşık olan, Senin yarattıklarına bakmaz.
   Sen Sevgiliyi seven, dünya ve ahireti unuttu.

3. Ayrılığın acısı bu kez bağrımı kan eyledi.
   Gözlerimden akan yaş, yedi denizi aştı.

4. ‘Işkın nice şâhı soyuban eyledi ‘uryân
Bir hırka giyüb atlas-ı dîbâyı unutdı

5. Kuddûsî’ye ver ‘ışkını ‘ubbâda cinânı
Ol sevdi seni cennet û havrâyı unutdı

178. EN BÜYÜK LÜTUF, AŞK

1. Çün menem bir pâdişâhın bende-i ednâcığı
Dir kulum yirmez sever menn pür ‘uyûb kocacığı

2. Dâ’imâ in’âm ider fzlı ile türlü ni’am
Lutf idüb kıldı meni hem ‘âşık-ı şeydâcığı

3. Eylemez hergiz ‘itâb çünki Halîm’dür hem Rahîm
‘Avf û setr eyler hemîn bu müznib û rüsvâcığı

4. Her kaçan mahzun olursam der-‘akab mesrur kılar
Eyledi ‘ârif dahi men câhil û a’mâcığı

5. Virdi Kuddûsî fakire ‘ışk û cezbe vecd û hâl
Başına tar itdi ‘ışk bu vâsi’a[908] dünyâcığı

179. CENNET İÇİNDE CENNET

1. Cennet içinde var imiş çün gizlü bir cennet dahi
Giren ana hayrân imiş bilme cinân û dûzâhı[909]

2. Yokdur o cennet de yimek içmek tena’um[910] cümle
Dîdâra bakmak işleri dâ’im işit sen ey âhî

3. Hakk mı ‘azîz melek mi en eyle tefekkür sâlikâ
Ehl-i Hudâ ister mi görmek göz ile kaşı rûhı

4. Kuddûsî ya bil kendüni sen olmadın Hakk ‘âşıkı
Çün ehl-i dünyâsın henüz cennet sannursın berzahı

---

[908] Vâsi’a: Geniş, açık
[909] Dûzâh: Cehennem
[910] Tenâ’um: Nimet içinde rahatlık

4. Aşk, nice hükümdarları tahtından indirip, çıplak koydu.
Onlara ipekli elbiseyi bıraktırıp, hırkaya mahkum etti.

5. Kuddûsî'ye aşkını, kullara cenneti ver.
O, Seni sevdi, cennet ve havrâyı unuttu.

178. En büyük lütuf, aşk

1. Ben bir Pâdişahın alçak kuluyum.
"Kulum Beni yermez sever, çokça ayıpları olsa da" der.

2. Devamlı lütfuyla çeşitli nimetlerle nimetlendirir.
Lütfuyla beni aşkın divanesi kıldı.

3. Asla azarlamaz kulunu, çünkü hem Hâlim hem Rahîmdir.
Günâhkâr ve rezil kulunun günâhlarını örter ve affeder.

4. Her hüzünlü olmamın hemen arkasında mesut kılar.
Cahil ve basireti kör olanları ârif yaptı.

5. Fakir Kuddûsî'ye aşk, cezbe, vecd ve hâl verdi.
Aşk, bu geniş dünyayı başına dar etti.

179. Cennet içinde cennet

1. Cennet içinde gizli bir cennet daha varmış.
Ona giren hayran kalırmış, bunu cennet ve cehennem bilmez.

2. O cennet de yemek, içmek ve nimetlerin hiçbiri yoktur.
Ey kardeş! Onların işi, sürekli Sevgilinin yüzüne bakmak imiş.

3. Ey sâlik! Hakk mı yüce melek mi? Sen tefekkür et.
Allah ehli göz ile kaşı görmek ister mi?

4. Kuddûsî kendini bil, Hakk âşıkı olamadın.
Çünkü dünya insanısın, berzâhı cennet sanırsın.

180. İRŞÂDEDEN ALLAH DOSTLARI

1. Beni bilmem ki bir destim tutub irşâd iden yok mı?
Benim gibi bu râha yohsa sıdk-ıla giden yok mı?

2. Sülûk ehli delilsiz gidemez bu yola dirler pes
Şu ben a'mâyı Mevlâ'sına bugün yeden yok mı?

3. Ümîdim kesmeyüb hergiz iderim intizâr dâ'im
Erenler zümresinde yohsa hîç gayret güden yok mı?

4. Kesilmez yüz yigirmi dört bin Allah dostları dirler
Bu mürşid çokluğunda yohsa 'ışk hamrin tadan yok mı?

5. Hudâsını bilen rahmet umar hem havf ider andan
Bu Kuddûsî'yi tebşir[911] eyleyüb hem korkıdan yok mı?

181. İSYÂN İLE HAKK'A VARILMAZ

1. 'Aceb şu dâr-ı dünyâda benm gibi olan var mı?
Gice-gündüz günah deryasına her ân talan var mı?

2. Tış ma'mûr içi vîrân yaşı seksen dişi hîç yok
İşi dâ'im enîn[912] û âh re'is- mücrimân var mı?

3. Olub meşhur kabâ'ilde dahi nefsi ile kâ'im
Hemîn şöhret muhibbi echel[913]-i halk-ı cihân var mı?

4. Henüz kendinde yok miskâl-i zerre 'ilm û 'irfân hem
Sulûkun tarzını bilmez iken şeyhlik satan var mı?

5. Bu hâl-ile ümidin kesmeyüben rahmet-i Hakkdan
Ki Kuddûsîleyin 'âsî dahi rahmet uman var mı?

---

911 Tebşîr: Müjdelemek
912 Enîn: İnilti, inleme
913 Echel: Câhil

180. İrşâdeden Allah dostları

1. Bilmem ki, elimi tutup beni irşâd edecek biri yok mu?
Yoksa benim gibi, bu yola samimiyetle giden yok mu?

2. Derler ki, sülûk ehli delilsiz bu yola gidemez.
Ben körü kendisiyle beraber Allah'a götürecek yok mu?

3. Asla ümidimi kesmeyip, daima beklemekteyim.
Yoksa erenler zümresinde hiç gayret eden yok mu?

4. Allah dostları, "yüz yirmi dört bin kesilmez" derler.
Yoksa bu mürşid çokluğunda aşk şarabını tadan yok mu?

5. Rabbini bilen hem O'ndan rahmet ister, hem de haya eder.
Bu Kuddûsî'yi hem müjdeleyen hem de korkutan yok mu?

181. İsyan ile Hakk'a varılmaz

1. Acaba şu dünya yurdunda benim gibi olan var mı?
Gece-gündüz her ân günah denizine dalan var mı?

2. Dışı mâmur, içi harap yaşı seksen, dişleri hiç yok.
İşi dâim inleme ve âh çekme olan bir günâhkâr reis var mı?

3. Kabileler arasında arzularıyla ayakta durmada meşhur olup,
Dünyada insanlar arasında cehaleti sevmekle meşhur olan var mı?

4. Kendisinde zerre miktarı ilim ve irfân yok.
Sülûkun gereğini bilmeden şeyhlik iddiasında bulunan var mı?

5. Bu hâl ile Hakk'ın rahmetinden ümidini kesmeyen.
Kuddûsî gibi asi olup da, rahmet uman var mı?

182. ALLAH'A VARMANIN YOLU, AĞYÂRDAN GEÇMEKTİR

1. Şu âlemde benim gibi 'aceb bir bî-hüner var mı?
Kulağı sağır a'mâ çeşmi[914] hem kalbi hacer var mı?

2. Nice yıllar aradım bulamadım bu derde bir dermân
Kimii görsem dir idim yâreme merhem sarar var mı?

3. Bana dirler idi anlar da ey 'aklı kalîl ebleh[915]
Bize göster ki mürşid izine uyub gider var mı?

4. Kanı bir sâlik-i sâdık kanı bu yola bir lâyık
Kanı bir 'ışk-ıla yanık Hudâsını diler var mı?

5. Özini ehl-i 'ışk zann eyleyüben olmagil mağrûr
Ki düşün sende hîç âsârr-ı 'ışkdan bir eser var mı?

6. Sivâya iltifat iden olaaz yârine vâsıl
Gönülden çıkarub ağyârı ol yâre irer var mı?

7. Şerî'atden tarîkatdan ma'rifetden, hakîkatden
Sorarlar ise Kuddûsî cevâbında haber var mı?

183. BENLİKTEN SIYRILMANIN YOLU

1. Nice bir ağlayayım ey Hudâ güldürsen olmaz mı?
Sürûr-ı vasl-ıla dil hânesin toldursan olmaz mı?

2. Yetişmez mi bana çekdirdiğin gamlar firâkınla
Bu hasret perdesini ortadan kaldırsan olmaz mı?

3. Akan seller gibi bu gönlimi 'ışkınla akıtsan
Esen yiller gibi hayrân idüb yildirsen olmaz mı?

4. Aluban benliği benden unutdursan beni bana
Senin senliğini 'ayne'l-yakîn bildirsen olmaz mı?

---

[914] Çeşm: Göz
[915] Ebleh: Ahmak

182. Allah'a varmanın yolu, ağyârdan geçmektir

1. Acaba bu dünyada benim gibi hünersiz biri var mı?
Hem sağır hem kör hem de kalbi taşlaşmış olan var mı?

2. Yıllarca aradım bu derdime bir dermân bulamadım
Kimi görsem sorardım; "Yarama dermân olan var mı?

3. Onlarda bana diyorlardı ki; "Ey akılsız, bön
Bize mürşidin izninde giden birini göster, var mı?

4. Nerede bir sâdık sâlik, nerede bu yola layık biri
Nerede aşka yanık olup da, Rabbini isteyen var mı?

5. Kendini aşk ehlinde sanıp da gurulanma
Düşün! Sen de aşkın eserlerinden bir iz var mı?

6. Allah'tan başkasına meyleden dostuna vasıl olamaz.
Gönülden O'ndan başkasını çıkarmadan Dost'a kavuşan var mı?

7. Şeriattan, tarîkattan, ma'rifetten, hakikatten,
Sorarlarsa Kuddûsî, cevabında haberin var mı?

183. Benlikten sıyrılmanın yolu

1. Ey Allah'ım! Ne zamandır ağlamaktayım, güldürsen olmaz mı?
Gönül dünyasını kavuşmanın sevinciyle doldursan olmaz mı?

2. Ayrılığınla bana çektirdiğin kederler yetmez mi?
Bu hasret perdesini ortadan kaldırsan olmaz mı?

3. Bu gönlümü, akan seller gibi aşkınla akıtsan
Esen yeller gibi hayran bırakıp koştursan olmaz mı?

4. Benliğimi benden alıp, beni bana unuttursan
Senin senliğini müşahede bilgisiyle bildirsen olmaz mı?

5. Şarâb-ı ‘ışkı içirsen geçirsen zühd û takvâdan
Bu ‘ârın şişesini taşlara çaldırsan olmaz mı?

6. ‘Alâ’ikdan idüb tecrîd enîs itsen beni sana
Sarardub ‘ışkın ile benzimi saldırsan olmaz mı?

7. Salub ‘ışkın çerisini bu gönlüm kasrına şâhâ
Kamu varımı yağma eyleyüb aldırsan olmaz mı?

8. Aramızda sivâ tağı olubdur vuslata mâni’
Külüng-i ‘ışk-ıla anı bana deldirsen olmaz mı?

9. Habîbin Mustafâ’yı eyledin çün ümmete mürşid
Şu gönlüm levhini ol mürşide sildirsen olmaz mı?

10. Gice-gündüz niyâz idüb bu Kuddûsî kulun dir ki
Hüüdâvendâ beni ölmezden öndürsen olmaz mı?

184. DÜNYA VE AHİRET KÖRLÜĞÜNDEN KURTULMAK

1. Kerîmâ ben fakire lutf û ihsân itsen olmaz mı?
Şu mahzun gönlümi fazlınla şâdân itsen olmaz mı?

2. Cemî’-i halka sensin her ne isterlerse virici
Beni de ‘ışkın-ıla mest û hayrân itsen olmaz mı?

3. Nice bir ârzû-mend olmak kapunda ey Gânî Vehhâb
Bu pîrin müşkilâtın halı û âsân itsen olmaz mı?

4. Eğer sen dest-gîrim olmaz isen ben kime gidem?
Güşâd idüb yolumı şâd û handân itsen olmaz mı?

5. Çü dünyâda olan a’mâ didin âhretde a’mâdur
Basîret gözüm açub kamil insan itsen olmaz mı?

6. Behâ’im-veş yiyüb içüb uyumakla günüm geçti.
İdüb îkâz bu uyhudan ki yakzan itsen olmaz mı?

7. Bu Kuddûsî seni bilmek içün dünyaya gelmişdür
Seni bildirüb ana ehl-i ‘irfân itsen olmaz mı?

5. Aşk şarabını içersen zühd ve takvâdan geçersin
Bu ar ve namus şişesini taşlara çalsan olmaz mı?

6. Bütün her şeyden ilişkilerimi kesip, beni kendine yakın etsen
Aşkın ile benzimi sarartıp soldurmazsan olmaz mı?

7. Ey Şâh'ım aşkın aydınlığını gönlümün sarayına yansıtın
Bütün varlığımı yok edip, onu aldırsan olmaz mı?

8. Allah'a kavuşmada mâsivâ aramızda engeldir
Bu engeli aşk kazmasıyla bana deldirsen olmaz mı?

9. Sevgili Peygamberi bu ümmete mürşid yaptın
Şu gönül levhasını, o mürşide sildirsen olmaz mı?

10. Bu Kuddûsî kulun gece-gündüz dua edip der ki;
"Allah'ım beni ölmeden önce öldürsen olmaz mı?"

184. Dünya ve ahiret körlüğünden kurtulmak

1. Kerem Rabbim! Ben fakire lütuf ve ihsânda bulunsan olmaz mı?
Şu hüzünlü gönlümü lütfunla sevinçli kılsan olmaz mı?

2. Bütün mahlûkatın isteğini yerine getiren Sensin.
Beni de aşkınla hayran ve sarhoş etsen olmaz mı?

3. Ey bağışlayan Rabbim, ne zamandır dileklerimi arz etmekteyim.
Bu yaşlının zorluklarını kolaylaştırıp halletsen olmaz mı?

4. Eğer elimden tutmazsan, ben kime giderim?
Yolumu açıp, sevinçli ve neşeli kılsan olmaz mı?

5. "Dünyada kör olan, ahirette kördür." buyurdun.
Basiret gözümü açıp da kâmil insan etsen olmaz mı?

6. Günüm hayvanlar gibi yiyip, içip, uyumakla geçti.
Beni ikâz edip bu uykudan uyandırsan olmaz mı?

7. Bu Kuddûsî, Seni bilmek için dünyaya gelmiştir.
Ona Kendini bildirip irfan ehli etsen olmaz mı?

185. HER ŞEYİ ŞİİRLE SÖYLETEN AŞKTIR

1. Tükendi kalmadı bir söz k manzumen disem anı
İden intâk[916] beni ‘ışkdır hemân medh ile Yezdânı

2. Bilürsin ey ‘Alîm yetmiş sekiz yaşında bir pîrem
Marîzem tâkatim yok nutka hergiz şi’r-i dîvân

3. Yoğiken bu zemin û âsmân û cümle mahlûkât
İder idin yine sen ey şehen-şâh hükm û fermânı

4. Şerîkin hem nazîrin yok idi el’ân dahi yokdur
Hitâb-ı kün ile var eyledin bu şer-i devrânı

5. Bu mevcûdât û masnû’ât u hayvânâtı yaratdın
Türâbdan eyledin îcâd û inşâ’ nev’-i inşanı

6. virirsin cümlenin sen rızkını Rezzâk û Vehâbsın
Gânî’sin fazlının deryasının yok hadd û pâyânı

7. Habîbin çün yaratmışsın cemî’-i halkı ey Hallâk
Dahi kendin içün var eylemişsin sen o sultânı

8. Hidâyet eyleyüb Kuddûsî’yi ana ümmet
Hem itdin ‘âşık û meddâh[917] o miskin koca Türkmân-ı

186. BİLGİ, KALBE DELİLLE DEĞİL, AŞK VE ZİKİR İLE GELİR

1. Dir isen ben ‘âşıkam Mevlâ’ya bürhânın kanı
Hamr-ı ‘ışkı içdin ise zevk û vecdânın kanı

2. ‘İlm zâhirle bilinmez çün Hudâ ‘ayne’l-yakîn
Bilürem ben dir isen ey hoca îkâzının kanı

3. Kalbe istidlâl ile tolan ‘ilimm bulmaz devâm
Sen devâm bulur dir isen zerre iz’ânın kanı

---

[916] İntâk: Söyletmek
[917] Meddâh: Çok öven

185. Her şeyi şiirle söyleten aşktır

1. Hiçbir söz kalmadı ki, onu şiir olarak ifade etmeyeyim.
   Hakk'ı bana methederek söyleten aşktır.

2. Ey Alîm! Biliyorsun yetmiş sekiz yaşında bir ihtiyarım.
   Hastayım, asla gücüm kalmadı şiir söylemeye.

3. Bu yer, gökler ve bütün mahlûkat yokken,
   Sen, şâhlar Şâhı yine hüküm ve ferman verirdin.

4. Hem ortağın hem de benzerin yoktu, şimdi de yoktur.
   Bu varlık çarkını "Ol" emrinle var ettin.

5. Büyük bir sanatla bütün canlıları ve mevcûdatı yarattın.
   Bütün insan türünü topraktan inşâ edip var ettin.

6. Rızık veren ve bağışlayan olarak bütün mahlûkâtın rızkını verirsin.
   O kadar zenginsindir ki, servet denizinin sınırı ve sonu yoktur.

7. Ey Yaratıcı! Sevgili Peygamberin için bütün mevcudatı yarattın.
   O'nu da kendin için var ettin.

8. Kuddûsî'ye doğru yolu gösterip, O'na ümmet ettin.
   O yaşlı Türkmeni O'na hem âşık ettin hem de O'nu çok öven kıldın.

186. Bilgi, kalbe delille değil, aşk ve zikir ile gelir

1. Eğer Allah'a âşığım diyorsan, delilin nerede?
   Aşk şarabını içtinse, zevkin ve coşkun nerede?

2. Çünkü Allah, zahir ilimle değil, 'aynel-yakîn ile bilinir.
   Ey hoca! "Biliyorum" diyorsan, sağlam bilgin nerede?

3. Kalbe delille gelen bilginin devamı yoktur.
   Eğer devam eder diyorsan, zerre miktarı anlayışın nerede?

4. Şems-i tâbân[918] gibi ‘irfân zikr-ile kalbde toğar
Zikre yokdur iştigâlin şems-I tâbânın kanı

5. Fahr-ı ‘âlem[919] cümle zikrin efdali tevhîd imiş
Ger ana inamaz din û îmânın kanı

6. Buldı Kuddusî Hudâ’nın ‘ışkını tevhîd ile
Dûn û gün zikr eylemezsin ‘ışk-ı Yezdânın nerede

187. KUDDÛSÎ’NİN ŞİİRLERİ İLÂHÎ İLHÂMLARDIR

1. Bugün men bî-nazîr bir hûbin oldum mest û hayrânı
Unutdum mâsivâ zikrin bir hûbın oldum mest û hayrânı

2. Girüben ‘ışkı gönlüm şehrine yıkdı hârâb itdi
Komadı cism û zikrin hemân zikr eyledim anı

3. Anın kahrı bana bildim ki heb lutfû ‘atâ imiş
Lisân vasf idemez itdikleri in’âm û ihsânı

4. Belâ-yı kesret-i ezvâca kıldı mebtelâ gerçi
Velâkin bulmışam anlar yüzünden kab-ı Yezdân-ı

5. Hakîkat köprisi dirler mecâzî ‘ışka gerçekdir.
Hudâ’nın ‘ışkına buldum çün köpri ‘ışk-ı nisvânı[920]

6. Geçirdi cümle sivâdan beni oldum ana ‘âşık
Bugün lâkin kocayub olmışâm bî-çâre-i fânî

7. Bunı Kuddûsî’ye Mevlâ idüb tevfîk ki nazm itdi
Sakın beyhude zann itme çün ol-ilhâm-ı Rabbânî

---

[918] Tâbân: Işıklı, parlak
[919] Fahr-i âlem: Hz. Peygamber
[920] Nisvân: Kadınlar

4. Güneş gibi parlak irfan ilmi zikir ile kalpte doğar.
Zikirle meşgûliyetin yoksa güneş aydınlığın nerede?

5. Âlemlerin efendisi bütün zikirlerin faydalısı "Tevhîd" diyor.
Eğer O'na inanmazsan dinin ve imanın nerede?

6. Kuddûsî Allah'ın aşkını tevhîd ile buldu
Gün be gün zikr etmezsen Allah aşkı nerede?

187. Kuddûsî'nin şiirleri ilâhî ilhâmlardır

1. Bugün görünmeyen bir sevgilinin hayranı ve sarhoşu oldum.
Başkasını anmayı unutup, hemen O'nu hatırladım.

2. Aşk gönlümün şehrine girip, yıktı, harap ettin.
Rûh ve bedende huzur bırakmadı, o iyilik ve ikrâm nerede?

3. Bildim ki, aşkın bana kahrı, lütuf ve iyilikmiş.
Dil, O'nun ihsân ve nimetlerini sayamaz.

4. Beni belâlarla bağlıyarak aşina kıldı.
Bu belâlarla muhatap olmam beni Allah'a yaklaştırdı.

5. Mecâzî âşka hakikat köprüsü derler bu gerçektir.
Çünkü Allah aşkını kadınların aşkının köprüsüyle buldum.

6. Beni bütün beşerî bağlardan kopardı, kendine âşık etti.
Fakat bugün yaşlanıp, çaresiz bir fânî oldum.

7. Bu şiiri Allah Kuddûsî'ye münasip gördü, O'da yazdı.
Sakın bu beyitleri boş görme, bunlar Rabbânî ilhâmlardır.

188. ALLAH'I DÜŞÜNMEK İLE MA'RİFET BİLGİSİ OLUŞUR

1. Kâinâta bak tefekkür eyle bil Hallâkını
On sekiz bin dürlü ‘âlem halkının Rezzâkını

2. Berr û bahr[921] ile hevâda taş ağaç içindeki
Cümle zî-rûhun[922] nice virir düşün erzâkını

3. Kıl tefekkür ki toğar gönülde şems-i ma’rifet
‘Ârif olam dir isen tut ‘ârifân ahlâkını

4. Çün hadisinde buyurdı muhbir-i sâdık Resûl
Sıdk –ıla dinle ‘amel it fehm idüb mısdâkına

5. İns û cinnin kulluğundan yeğ düşünmek bir nefes
Bu hadîsin sırrını bir bul gönül işrâkını

6. Zât-ı Hâlik’da tefekkür itme hîç halkında it
Gönlini virüb düşün arz û semâ âfâkını

7. Kimse bilmez zât-ı pâkini hemân kendi bilür
Fikre zikri kıl mukânin kalbde bul eşvâkini

8. Nefv û isbâta devâm eyle ‘azîzim rûz û şeb
‘Âşık ol ‘âşık sever zîrâ Hudâ ‘uşşâkını

9. Zehr-ile tiryaka benzer nefy û isbât sen hemân
Zehrini yabana atub yudagör tiryâkını

10. Hakk buyurdu ki celîsiyem beni zikr idenin
Bil ki koymaz yalınuz ol zakir-i müştâkını

11. Hem buyurdı ki beni zikr ideni zikr eylerem
Rahmet-ile yâd ider bil zâkir-i tevvâkını

12. Zikr û fikre iştigal it rûz û şeb Kuddûsî’ya
Gör o Vehhâb’ın sana ihsânını infâkını

---

921 Berr û bahr: Kara ve deniz
922 Zî-rûh: Canlı

188. Allah'ı düşünmek ile ma'rifet bilgisi oluşur

1. Kâinata bak, tefekkür ederek Yaratıcını bil,
   Ayrı ayrı on sekiz bin âlemi rızıklandıranı.

2. Kara, deniz, hava, taş ve ağaç içindeki.
   Düşün! Nasıl vermektedir bütün canlıların rızkını?

3. Tefekkür et ki, gönülde ma'rifet güneşi doğsun.
   Ârif olmak istiyorsan, âriflerin ahlâkını al.

4. Çünkü en doğru haber veren Resûl badisinde buyurdu;
   Doğru olanı anla, samimiyetle dinle ve amel et.

5. İnsan ve cinnin kulluğundan bir an düşünmek.
   Bu hadisin sırrını bilerek, bul gönül aydınlığını.

6. Yaratıcının zâtını düşünme, yaratıklarını düşün.
   Gönülden düşün yerin göğün ufuklarını

7. Kimse bilmez o yüce zât'ı ancak kendisi bilir.
   Kalpte fikir ile zikri buluştur ki, O'na kavuşma isteği bulasın.

8. Ey dostum! Gece-gündüz O'ndan başkasını inkar edip, O'na yönel.
   Aşık ol! Zira Allah kendine âşık olanları sever.

9. İnkar ve ispat, zehir ile panzehire benzer.
   Sen hemen zehrini dışarı atıp, iç panzehirini.

10. Allah; "Beni ananın sohbet arkadaşıyım" diye buyurdu.
    Belki, Allah kendini candan ananı yalnız bırakmaz.

11. Hem buyurdu ki; "Beni zikredeni zikrederim."
    Bil ki korunan zikr ehlini rahmetiyle hatırlar.

12. Kuddûsî, gece-gündüz O'nu anmak ve düşünmekle meşgul ol.
    O zaman gör, çok bağışlayan Allah'ın ihsan ve vergisini.

189. Âşıkın Allah'a Vuslata Sabrı Yoktur

1. Bir bî-nazîr yâr sevmişem ben neylerem ağyârını
Görmek nasîb olur mı bilmem ol şehin dîdârını

2. Ârzû kılaram dâ'imâ bir kez yüzin görsem deyü
Sabri demez 'âşık olan turmaz arar dildârını

3. İster bu gönlüm vuslatın imkânı hergiz yoğ-imiş
Müşkil belâdır 'âşıka hîç görmemek ol yârıne

4. Bu 'ışkı tâ rûz-ı ezelden eylemiş ihsân bana
Bir dem dilimden kezmezem ol şâhımın ezkârına

5. Mağlûb-ı 'ışk oldı bu Kuddûsî hemîn mesk-i müdâm
Yamaz o meczubun ferişte[923] deftere evzârını

190. Zikirle Gönle Aşk Nehiri Akar

1. Elif Allah yiter bana neylerim ağyârını
Be basîrdür hem 'Alîm bilür kulun esrârını

2. Te temenni eylerim ki zikrini idem heman
Se sakildir bana itmek mâsivâ ezkârını

3. Cim cemâli rü'yetinde kılmaya mahzun beni
Ha habîbi hürmetine göstere dîdârını

4. Hı halas ister gönül gavga-yı kesretten bugün
Dal diler terk itmeği iki caihan efkârını

5. Zel zikirden olmayan gâfil huzûr-ı kalb-ile
Re revan ider gönül şehrine 'ışk enhârını

---

[923] Ferişte: Melek

189. Âşıkın Allah'a vuslata sabrı yoktur

1. Benzersiz bir Dost sevdim, ne yapayım O'ndan başkasını.
   O Şâhın yüzünü görmek nasip olur mu?

2. Daima arzulamaktayım, "Yüzünü bir kez görsem." diye.
   Âşık sabredemez, durmaz, arar sevgilisini.

3. Bu gönlüm O'na kavuşmayı ister, ancak asla mümkün değilmiş.
   Âşık için zor bir imtihandır, Dost'unu hiç görmemek.

4. Bu aşkı tâ ezel gününden bana ihsan eylemiş.
   Bir an dilimden düşürmem o Şâh'ımın zikrini.

5. Bu Kuddûsî, aşka mağlup olarak, devamlı sarhoş oldu.
   Melek, o aşk delisinin günahlarını deftere yazmaz.

190. Zikirle gönle aşk nehiri akar

1. Allah bana yeter, ne edeyim O'ndan başkasını,
   Hem bilir hem görür kulun sırlarını.

2. Temennim hemen Seni anmaktır.
   Ağır gelir Senden başkasını zikretmek.

3. Umarım güzel yüzünü göstermeyip, beni hüzne sevk etmez.
   Sevgili peygamberinin, hürmetine gösterir yüzünü.

4. Gönül bugün çokluk kavgasından kurtulmak ister.
   İki dünya düşüncesini terk etmek ister.

5. Kalp huzuru ile zikredeyim O'nu gafil kalmayayım.
   Aşk nehirlerini salar, gönül şehrine.

6. Ze zevâlin Hakk bana göstermesin bu devletin
Sin sa'det buldı şol kim virdi 'ışka varını

7. Şın şifâ her derde bu 'ışk nûş[924] iden bulur hayat
Sad sahih olur mariz[925] eylerse 'ışk tîmârını

8. Dad delaletde işi ol zâhidin kim 'ışk yok
Tı tleb kılmaz mûrâ'î Cân û dilden yârini

9. Zı zafer bulur murada 'ışk-ıla asan[926] kişi
'Ayn 'ayne'l-yakîn bilüür ehl-i 'ışk Gaffârını

10. Gayn gaflet kalmaz asla gönlüme geldikde 'ışk
Fe fakihin itmezem gûş buğz-ila inkârını

11. Kaf kanâ'at eyleyüb 'ışka bırakdım özgesin
Kef kesüb 'ışk-ıla atdım gönlümün zünnârını

12. Lam likâdur maksudum ancak benim Ma'şûkıma
Mim merâmım 'ışka değişmek cinan gülzârını

13. Nun nebîler serveridür bana 'ışkı bildiren
Vav vesîlendür benim ol görmişem envârını

14. He hidayet buldum anın himmetiyle[927] çünki ben
Lâm elif lâ yezâlin gösterir yollarını

15. İtme Kuddûsî Hudâ'nın mâ'adâsına rükûn
Ol sever ağyârına meyl itmeyen kullarını

---

924 Nûş: Tatlı, içki
925 Mariz: Hasta
926 Asan: Kolay
927 Himmet: Çaba, çalışma

6. Allah bana bu aşk servetinin yokluğunu göstermesin
Ki aşka varlığını verdiyse, saadet bulmuştur.

7. Her derde deva olan bu aşkı içen, hayat bulur.
Aşk yaraları sararsa hastalık yok olur.

8. Zâhid olanın ‘ışkı yoksa, onun işi delâlettir.
İkiyüzlü olan candan, gönülden dostunu istemez.

9. Kişi âşık ile amacına kolay vasıl olur.
Âşık kişi günahları affedeni müşahede ederek kesin bilir.

10. Aşk geldikten sonra gönlümde asla gaflet kalmaz.
Fakihlerin buğz ederek yaptıkları inkarı dinlemem.

11. Aşka güvenip kendi varlığımı ona teslim ettim.
Gönlümün kirlerini aşk ile temizleyip attım.

12. Gayem ancak Ma’şûk’umu görmektir.
Arzum cennet nimetlerini aşk ile değiştirmektir.

13. Bana aşkı bildiren peygamberler sultanıdır.
O benim Hakk’ın nurunu görmemin vesilesidir.

14. Onun himmetiyle buldum doğru yolu.
Sonsuz yollarını bize gösterir.

15. Kuddûsî Allah’tan başkasına yönelip, boyun eğme
O, başkasına meyl etmeyen kullarını sever

191. KELEBEK GİBİ AŞK ATEŞİNE YANMAK

1. Hudâyâ ‘ışkını yandır şu ben kulun günâhkârı
Ki meylini sana döndür koma gönlinde ağyârı

2. Sivâ fikrini unutsun hemân bülbül gibi ötsün
Senin gayrını ol nitsün anın sen olıcak yâri

3. Şarâb-ı ‘ışkına kandır cemâlin şem’ine yandır
Sana hem gönlini döndür unutsun cümle efkârı[928]

4. Dahi kıl anı pervâne ki şem’in e yandır
Ola ‘ışk-ıla dîvâne koya nâmus ile ‘â’ri

5. Anı ölmeden ön öldür aradan perdeyi kaldır
Katî çok ağladı güldür koma gam içre bu zârı[929]

6. Neye meyl eylese redd it sivâ yollarını sedd it
‘Atâyı ana bî-had itdem-â-dem şükr ola kârı

7. Nice bir kala kesretde nice bir tura gafletde
Nice bir yana firkatte ana kıl bir nazar Bârî

8. Bu Kuddûsî garîb kuldur içini ‘ışk-la toldur
Rahîmsin rahmetin boldur sana ehl it o naçârı

192. GÖNÜL İLMİYLE KURTULUŞ BULMAK

1. Sülûk ehli giderler ‘ışkıla dildâre toğrı
Bu yolda sâdık oldur kim gide ol yâre toğrı

2. Değildir cezbesiz seyr eylemek bu yolda mergûb[930]
Akar coşkun sular boz bulanık ebhâne toğrı,

[928] Efkâr: Düşünce, fikir
[929] Zâr: Ağlayan, inleyen
[930] Mergûb: Beğenilmek

191. Kelebek gibi aşk ateşine yanmak

1. Allah'ım! Şu günâhkâr kulunu aşkınla yandır.
Kendine yönlendir, gönlünde Senden başkasını bırakma.

2. Senden başkasını unutup, bülbül gibi daima Seni ansın.
Senden başkasını o ne yapsın, Sen onun dostu ol.

3. Aşk şarabına doysun, güzelliğinin nûruna tutuşsun.
Gönlünü kendine yönlendir ki, bütün fikirleri unutsun.

4. Onu öyle bir pervâne kıl ki, aşkına yansın.
Öyle bir divâne âşık olsun ki, ar-namus kalmasın.

5. Onu, ölmeden önce öldür ki, aradaki perde kalksın.
Bu ağlayanı gam içinde koyma, zira çok ağladı, artık güldür.

6. Senden başka neye meylederse reddet, masiva yoluna set çek.
Ona hesapsız bağışta bulun, her ân işi şükretmek olsun.

7. Nasıl kalsın kesret de, nasıl kalır gaflet de,
Nasıl bir tarafta da ayrılıkta kalır, Allah'ım ona nazar et.

8. Bu Kuddûsî garip bir kuldur, içini aşkla doldur
Rahîmsin rahmetin sonsuzdur, bu kimsesizi kendi ehline al.

192. Gönül ilmiyle kurtuluş bulmak

1. Sûfîlerin yolu aşkla sevgiliye doğru yürümektir.
Bu yolda sadık olan, istikâmetle dosta doğru gidendir.

2. Bu yolda beğenilerek yürümek cezbesiz olmaz.
Coşkun sular boz bulanık denizlere doğru akar.

3. Kerâmet kesret-i savm û salâk ile bulunmaz
Ana dirler kerâmet kim baka dîdâre toğrı

4. Tefekkür ide mahlûkâtı Hallâk-ı ‘azîme
Bile ‘ayne’l-yakîn anı gele ikrâre toğrı

5. Tezekkür ile olurmış tefekkür kalbde hâsıl
Bu remzi fehm idüb gel sıd-ıla güftâre toğrı

6. Kişi ‘ârif olamaz ‘ilm-i zâhir okumakla
Tağılur gönli zâhir ehlinin ağyâre toğrı

7. Ledün ‘ilmiyle açılur basiret[931] gözi kardaş
Nazar eyler bu göz-ile gören âdûre toğrı

8. Bu ‘ilme na’il[932] olmak ister isen cân û dilden
Çalış dilin alışsun ruz û şeb ezkâre toğrı

9. Hadisde geldi tevhîd efdaldir cümle toğrı
Sahîhdir çün varur Peygamber-i Muhtara toğrı

10. Gice-gündüz hemân yüz kerre meşgul olagâr kim
Ana meşgul olan zâkir gider Cebbâra toğrı

11. Sakın şekk itme Kuddûsî kelâmında ‘azîzim
Sen ol ‘ışk hastesi gelür tabîb bÎmâre toğrı

193. ALLAH DERDİNİN İLACI YİNE O’NU DERT EDİNMEKTİR

1. Sev bir güzeli kim ola ‘uşşâka vefâsı
Hem çok ola fazl û keremi lutf û ‘atâsı

2. Redd eylemeye sâ’ili anın misl û nâzîri
Bay[933] ide gedâyı[934] ola bu rütbe gınâsı

---

931 Basîret: Ön görü, Önden görüş
932 Nail: Ulaşmak
933 Bay: Zengin
934 Gedâ: Dilenci

3. Kerâmet çokça namaz kılıp, oruç tutmakla bulunmaz.
   Kim Sevgili'ye doğru yönelirse, ona kerâmet derler.

4. Büyük Yaratıcının mahlûkâtını derûnî düşünüp .
   Onları görerek müşahede edip, dil ile söylemeye gelsin

5. Allah'ı zikretmekle kalp de tefekkür oluşur.
   Bu işareti anlayarak gel söze doğru.

6. Kişi zâhiri ilimleri okumakla ârif olamaz.
   Zâhir kişilerin gönülleri masîvaya meyillidir.

7. Ey kardeş! Kalp ilmiyle öngörü gözü açılır.
   Gören kişi bu göz ile bakar yaratıcının eserlerine

8. Bu ilme ermek can û gönülden kavuşmak istiyorsan.
   Gece-gündüz çalış dilin O'nun zikrine alışsın.

9. Hadiste bütün zikirlerin en faydalısı, tevhîddir.
   Bu sahihtir, çünkü onunla övülmüş Peygambere varılır.

10. Kim gece-gündüz yüz kerre tevhîd zikrini anarsa.
    Onunla meşgûl olan kişi Allah'a yönelir.

11. Sakın Kuddûsî'nin kelâmında şüpheye düşme.
    Sen aşk hastası ol da, doktor hastaya doğru gelir.

193. Allah derdinin ilacı yine O'nu dert edinmektir

1. Âşıklara vefâsı olan güzeli sev ki,
   Çok olsun iyiliği, keremi, ihsânı ve bağışı.

2. Kendine yöneleni reddetmez, O'nun eşi ve benzeri yok.
   Yoksulu zenginleştirip, makamını bolluğa çevirir.

3. Olmaya güzellikde anın misl û nâzîri
Rûşen[935] kıla bil kişverini nûr-I ziyâsı

4. Bir kerre cemâlini görenler ola hayvan
‘Âkılları dîvâne kıla ‘ışk u hevâsı

5. Meyl eyleme ağyârına ol yâri bulursan
Çün olmaz anın gayrisine meyl û rızâsı

6. Derman arama derdine oldunsa giriftâr
Dost derdinin ancak yine derd bil ki devâsı

7. Kuddûsî’yi bî-çâre sen ol hubâ kul ol kim
Bayram ola ‘âşıklara hengâm[936]-ı likâsı[937]

194. DİLEK VE ŞİKÂYET SADECE O’NADIR

1. Rahîmâ kesmedim senden recâyı
Benim derdim katîi çok it devâyı

2. Günâh-kâr bendeyim gerçi velîkin
Gâfûrsun mağfiret it biz gedâyı

3. Kılarsın evliyâ nice ‘usâtı[938]
İdersi kullığa tebdil[939] hatâyı

4. Dahi şart-ıla kulluk itmiş iken
Kapundan eyledin terd evliyâyı

5. Habîbin hürmetine ‘afv û lutf it
Melûl kılma bu Kuddûsî kocayı

---

935 Rûşen: Parlaklık
936 Hengâm: Zaman, Vakit
937 Likâ: Görme, yüz
938 ‘Usât: Asiller, günahkarlar
939 Tebdil: Değiştirme

3. O'nun güzellikte benzeri ve eşi yok.
Nûrunun ışığıyla aydınlatır memleketleri.

4. O'nun güzelliğini bir kez görenler hayran kalır.
O'nun aşk ve arzusu, akıllıları deliye dönüştürür.

5. O dostu bulursan, O'ndan başkasına yönelme.
Çünkü Kendisinden başkasına yönelmeye rızası yok.

6. Aşka tutulmuşsan derdine çâre arama.
Bil ki, Dost derdinin devâsı, yine derttir.

7. Çaresiz Kuddûsî, sen seven kul ol.
O'nun yüzünü görme vakti, âşıklara bayram olur,

194. Dilek ve şikâyet sadece O'nadır

1. Ey rahmet eden! Senden istemeyi kesmedim.
Benim derdim kesinikle çok, ver çâresini.

2. Gerçi, günâhkâr bir kulum.
Bağışlayansın, bağışla, biz kulları.

3. Nice günâhkârı evliyâya çevirirsin,
Kullukta hatâları değiştirirsin.

4. Öyle ki, şartlı kulluk eden,
Evliyâyı kapından kovdun.

5. Sevgili peygamberin hürmetine af ve iyilik et.
Bu yaşlı Kuddûsî'yi mahzûn etme.

195. KUDDÛSÎ'NIN TARÎKATA İNTİSÂBI

1. Elhamdulillah çünkü bana ‘ışkı ihsân eyledi
Hem kıluban yoldaş anıı yolımı âsân eyledi

2. İtdim sülûk bugün tarik-i Hazret-i Geylânî'ye
Ana mürîd idüb beni mensûb-ı sultan eyledi

3. Yok ise de hîç hizmetim pîr û za'if olmak ile
Zikr-i şerîf ile beni halvetde[940] iskân eyledi

4. Gâh dil gâh kalb ile zikr eylerem leyl û nehâr
Bir hücre içinde hemîn fazlıyla mihmân[941] eyledi

5. Âhir zamanın fitnesinden kıldı mahfuz lutf idüb
Göstermeyüb halk-ı cihâne hoşça pinhân eyledi

6. Bin iki yüz altmış ikidir şimdi târih-i sene
Bu sâlde Kuddûsî fakiri mest û hayrân eyledi

196. YOL KILAVUZU

1. Şu cihana ben gibi bi fi'l-i tayyâş[942] gelmedi
Nâsı aldadıcı bir mekkârr û gaşşâş[943] gelmedi

2. Zâhirim ma'mur görinür bâtınım vîrân-durur
Hâlimi ‘arz idecek himmetli hâldaş gelmedi

3. Râh-ı Hakk'a gitmeye rehber aradım bulamadım
Yol bilüb irşâd ide kuvvetli kardaş gelmedi

---

[940] Halvet: Zevk, tatlılık
[941] Mihmân: Misafir, konuk
[942] Tayyâş: Aceleci, hilebaz
[943] Gaşşâş: Fitneci, hain

195. Kuddûsî'nin tarîkata intisâbı

1. Allah'a hamd olsun ki aşkını bağışladı
Hem aşkı bana yoldaş etti hem de kolaylaştırdı.

2. Bugün Hz.Abdülkâdir Geylâni'nin tarîkine girdim
Beni ona mürîd edip, Sultan'ın adamı yaptı.

3. Yaşlı ve zayıf diye hizmetim yoksa bile
O'nu zikretmekle beni halvette kaim etti

4. Bazen dil ile bazen kalp ile gece gündüz anarım O'nu
Bir oda içinde lütfuyla misafir etti

5. Son zamanın fitnesinden lütfedip korudu
Dünya mahlukatına göstermeyerek, güzelce sakladı

6. Bu senenin tarihi bin iki yüz altmış ikidir
Bu yılda fakir Kuddûsî'yi kendinden geçirip hayran bıraktı

196. Allah yolunun rehberi

1. Şu dünyaya benim gibi bir hilebaz gelmedi
İnsanları aldatan bir düzenbaz ve fitneci gelmedi

2. Dışım güzel görünür iç dünyam harap
Halimi anlayacak himmetli bir dost gelmedi

3. Allah yolunda yürümeye kılavuz aradım bulamadım
Yol bilip de hakkı gösterecek kuvvetli bir kardeş gelmedi

4. Nideyin kaldım hazîn mesrur iden yok gönlimi
Rahmi gâlib lutfı çok şefkatli yoldaş gelmedi

5. Kahr içün taş atdı zâhid bu garîb Kuddûsî'ye
Kendüye uğradı taşı ana ol taş gelmedi

197. AR ŞİŞESİNİ KIRIP AŞK DENİZİNE DALMAK

1. Gönlimi yâre salasım geldi
Bahrine 'ışkın talaşım geldi

2. 'Âr û nâmûsın şişesini hem
Uruban taşa çalasım geldi

3. Levha-i dilden mâsivâ kirin
Âb-ı 'ışk-ıla silesim geldi

4. 'Işkın atına binüben bu gün
Arayub yârı bulasım geldi

5. Kalmadı sabra tâkatim aslâ
Şem'a pervâne olasım geldi

6. Vasla 'uşşâkı da'vet etmiş dost
Duyıcak anı gülesim geldi

7. Görsin 'uşşâkım yüzimi dimiş
Pes sürûrumdan[944] ölesim geldi

8. İçime toldı nâr-ı muhabbet
Cismimi biryân[945] kılasım geldi

---

[944] Sürûr: Sevinç
[945] Biryân: Kebab

4. Ne yapayım kederde kaldım gönlüme huzûr veren yok
Rahmeti fazla, iyiliği çok, şefkatli bir yoldaş gelmedi

5. Zâhid, bu garip Kuddûsî'yi yok etmek için taş attı
Taş yine zâhide değdi, ona taş gelmedi.

197. Ar şişesini kırıp aşk denizine dalmak

1. Gönlümü dosta veresim geldi
Aşk denizine dalasım geldi

2. Ar ve namus şişesini
Taşa vurup kırasım geldi

3. Bugün aşk atına binip
Arayıp yârı bulasım geldi.

4. Gönül levhasından masîva kirini
Aşk suyu ile silesim geldi.

5. Asla! Sabır göstermeye gücüm kalmadı.
Ateşe kelebek olasım geldi.

6. Dost âşıkları vuslata davet etmiş.
Duyunca buna gülesim geldi.

7. Âşık kullarım yüzümü görsün demiş,
Öyle ki; sevincimden ölesim geldi.

8. İçime doldu sevgi ateşi.
Bedenimi kebap yapasım geldi.

9. İdeli bî’at pîr-i tarîka
Kadrini ‘ışkın bilesim geldi

10. Tîr-i müjgâna turuban karşu
Dertl bağrımı delesim geldi

11. Hem şerha şerha bu yüreğimi
Seyf-i ‘ışk-ıla dilesim geldi

12. Dir ki Kuddûsî koyub ağyârı
Yâr-ila tenhâ kalasım geldi

198. GÖNLÜN AŞK İLE COŞMASI

1. Benim gönlüm olub ‘âşık yine bir hûba dillendi
Anı levm[946] itmeniz dostlar ki ‘ışk ana sitillendi

2. Giriftâr olalı bu derde ârâm eylemez birdem
Hevâya uyuban dÎvâne dil gittikçe billendi

3. ‘İlâc itmek diler zâhid benim bu yâreme lâkin
Kabul itmez devâ zîrâ içimde ol temellendi

4. Emek çekme bana vâ’iz ki te’sîr eylemez va’zin
Temâşâ eyledikçe vechini yârin güzellendi

5. Tururken kendi halinde bu Kuddûsî olub ebsem[947]
O hûbın ‘ışk û sevdâsıyla şâ’ir oldı dillendi.

---

[946] Levm: Kınamak
[947] Ebsem: Dilsiz

9. Tarikat pirine intisap edeli,
Aşkın kıymetini bilesim geldi.

10. Kirpiğin oklarına karşı durup,
Dertli gönlümü delesim geldi.

11. Bu yüreğimi dilim dilim,
Aşk kılıcıyla dilimlemek geldi.

12. Kuddûsî der ki; "Ağyârı bırakıp,
Dost ile yalnız kalasım geldi."

198. Gönlün aşk ile coşması

1. Yine gönlüm âşık olup bir sevgiliye söylendi
Dostlar! Onu kınamayın, aşk ona sataştı

2. Bu derde düşeli bir ân bile dinlenmez
Arzulara uyan deli gönül gittikçe bilendi.

3. Zâhid, bu yarama ilâç olmak ister lâkin
Zira o ilâç kabul etmez, o dert içimde kök saldı

4. Ey nasihatçı! Boşuna çabalama nasihatin tesir etmez
Seyreyledikçe Dostun yüzü güzelleşti

5. Bu Kuddûsî kendi halindeyken dilsiz kaldı
O sevgilinin aşk ve sevdasıyla şâir olup söylendi

199. AŞKIN HAYATI YENİDEN DİZYAN ETMESİ

1. Hevâ-yı ‘ışkın ey dilber beni nâlân û zâr itdi
   Düşürdi özge[948] sevdâya yirimi kûh-sâr[949] itdi.

2. Safâ vû zevk û ‘işretler sürer idim şu ‘âlemde
   Benim heb varımı ‘ışkın çerisi târûmâritdi.

3. Cihânı ser-te-ser devr eyledim şevkınla Mecnûn-veş
   Visâlin intizârı[950] başıma dünyayı târ itdi.

4. Bana iki cihânın beğliğinden yeğ senin ‘ışkın
   Fîrâkın ârgûsı[951] ammâ katÎ bağrıma kâr itdi.

5. Melâmet[952] hırkasını eğnime giydirdi şevkin hem
   Beni sevdâ-yı ‘ışkın ‘âkıbet bî-nâm û ‘âr itdi.

6. Bu rütbe hüzn-i hicrâna nice sabır eylesün gönlüm
   Meded ey lutfı çok dostum beni ‘ışk bî-karâr itdi

7. Ezell bezminde her bir şahsa virdin çünki bir kârı
   Bu Kuddûsî kulun ‘ışkı özine ihtiyâr itdi.

200. TASAVVUFTA İNSAN TİPLERİ

1. Rûz-ı taksimde ‘ışk bana düşdi
   ‘Âbid cennet miskÎn şey-i hakire

2. Aldandı miskîn[953] şey-i hakire
   Çün ana kısmet mâsivâ düşdi

3. Neylesün nitsü böyledir takdir
   Bendeye şâhdan hem rızâ düşdi

---

[948] Özge: has, ait
[949] Kûh-sâr: Dağlık
[950] İntizâr: Bekleme, gözleme
[951] Âgû: Zehir
[952] Melâmet: Ayıplama, kınama, insanların iltifatından uzaklaşarak, Allah’a yakınlaşmayı temel alan anlayış.
[953] Miskîn: Aciz, zavallı

199. Aşkın hayatı yeniden dizyan etmesi

1. Ey güzel! Aşkının arzusu beni inleyen ve sızlayan yaptı
   Düşürdü bir sevdaya, yerimi dağlık-taşlık yaptı

2. Şu âlemde zevk ve içki ile safa sürerdim
   Bütün varlığımı aşkın cesareti yok etti

3. Senin arzunla deliler gibi dünyayı baştan başa dolaştım
   Kavuşmanın hasreti dünyayı başıma dar etti

4. Senin aşkın iki dünyanın beyliğinden daha da iyidir
   Ayrılığın zehiri kesnlikle bağrıma fayda verdi

5. Neşen melâmet elbisesini, sırtıma giydirdi
   Aşkının sevdası sonunda beni isimsiz ve hayâsız yaptı

6. Gönlüm ayrılık hüznüne nasıl sabır etsin
   Ey ihsanı çok Dostum imdat!, âşk beni kararsız etti

7. Ezel bezminde herkese bir iş verdin
   Kulun Kuddûsî de kendisine âşkı seçti

200. Tasavvufta insan tipleri

1. Taksim gününde bana âşk düştü
   Abid kişiye hem cennet hem sefa düştü

2. Zavallı kötü şeylere aldandı
   Çünkü onun kısmetine Allah'tan başka şeyler düştü

3. Takdir böyleymiş, ne yapsın, ne etsin
   Bize ise Rabb'den rıza düştü

4. Dünya harâmdır âhret ehline
‘Aksidir böyle muktezâ düşdi

5. Cümle harâm hem ehl-i Yezdân’a
Bu emre kulı Mustafâ düşdi

6. Kıymayan câna cânânı bulmaz
Vaslına anın cân bahâ düşdi

7. Ma’şûk’a ‘âşık varını virdi.
‘Işk ana zîrâ muktedâ düşdi

8. İsteyen yârı ağyârı nitsün
Gönlüne şevk-ı dil-rübâ[954] düşdi

9. Bâg-ı cinâna eylemez rağbet
Dîdâra gözi çün baka düşdi.

10. İki cihânın beğliğini almaz
Dost ‘ışkı ana âşina düşdi

11. Şol tab’ı câmid zâhidi gör kim
Zümre-i münkirden hem yana düşdi

12. Her kaçan itdim ise tefe’ül[955]
‘Işk bana sûfîye riyâ düşdi

13. Kuddûsî’ye ‘ışk eyler kifâyet
Ferhunde[956] olub çün Hudâ düşdi

---

[954] Dil-rübâ: Gönül alan, gönül kapan
[955] Tefe’ül: Hayra yorma
[956] Ferhunde: Mübarek, mes’ut

4. Dünya, ahiret insanına haramdır
Akside böyle uygun düştü

5. Hem dünya hem ahiret de Allah ehline haram
Bu emir Hz. Peygambere düştü

6. Canını vermeye Cânânı bulamaz
O'na kavuşmaya cân kıymet düştü

7. Âşık, Ma'şûk'a bütün varlığını verdi
Zira aşk ona uygun düştü

8. Yârı isteyen O'ndan gayrısına ne yapsın
Gönlüne gönül çelenin şevki düştü

9. Cennet bahçelerime rağbet etmez
Gözü sevgiliye bakarak düştü

10. İki dünyanın beyliğini almaz
Dost'un aşkı ona tanıdık düştü

11. Şu donuk tabiatlı zâhidin kim olduğunu gör
İnkâr edenlerden yana oldu

12. Her kaçanı hayra yordum
Bana aşk, sûfi'ye riyâ düştü

13. Kuddûsî'ye aşk yeterlidir
Çünkü bu aşk mesut eder Hudâ düştü.

201. FAYDALI VE ÜSTÜN İLİM, MA'RİFET

1. Kula Hakk'dan 'atâdır 'ilm-i nâfi'
   Kamu derde devâdır 'ilm-i nâfi'

2. Anınladır sa'y eyle an gice gündüz
   Sana hoş reh-nümâdır 'ilm-i nâfi'

3. Hemân sa'y eyle ana gice-gündü
   Sana hoş reh-nümâdır 'ilm-i nâfi'

4. Fuzûlî 'ilim ile ömrünü geçürme
   Ki 'ilm-i Mustafâ'dur 'ilm-i nâfi'

5. Fünûnı çok-durur 'ilmin velâkin
   Kamudan mu'teberdir 'ilm-i nâfi'

6. Fakîr olmaz iste nâfi' 'ilmi zîrâ
   Nâ'îm-i bâ-safâdır 'ilm-i nâfi'

7. Hudâ'dan olmaz anın ehli birâder
   Dükenmez bir nevadır ilm-i nâfi'

8. Cihânda andan efdal nesne yokdur
   Ki irs-i enbiyadır 'ilm-i nâfi'

9. 'Azâzîlin kafasına uragör
   Yedinde çün 'asadır 'ilm-i nâfi'

10. Cahîmin odı yakmaz ehl-i 'ilmi
    Ki 'ilm-i evliyadır 'ilm-i nâfi

11. Mehidden lâhde dek anı taleb kıl
    Ki her rence şifadır 'ilm-i nâfi'

12. Virir ol cisme kuvvet kalbe râhat
    Dahi ruha gıdâdır ilm-i nâfi'

13. Bu Kuddûsî fakirin pendini tut
    Her emraza 'atâdır 'ilm-i nâfi'

201. Faydalı ve üstün ilim, ma'rifet

1. Faydalı ilim Allah'tan kula hediyedir
   Bu ilim bütün dertlere devâdır

2. İslâm dininin ayakta durması bu ilimledir
   Bu ilim Allah'ın bize bereketidir

3. Gece-gündüz durmadan bu ilme çalış
   Sana en güzel yol göstericidir faydalı ilim

4. Faydasız ilimlerle ömrünü geçirrme
   Faydalı ilim, Peygamber ilmidir

5. Lâkin, ilimlerin fenleri çoktur
   Fakat bu ilim, bütün ilimlerden mu'teberdir

6. Bu ilimle uğraşan fakirleşmez
   Bu ilim tükenmez bir servettir

7. Faydalı ilmi Allah'tan iste
   Bu ilim sefalı bir nimettir

8. Dünyada ondan daha iyi bir şey yoktur
   Zira bu ilim Peygamberlerden mirastır

9. Şeytanın kafasına bununla vur
   Çünkü faydalı ilim elinde bir asadır

10. Bu ilim ehlini cehennem ateşi yakmaz
    Çünkü faydalı ilim, evliyânın ilmidir

11. Bu ilmi beşikten mezara dek talep et
    Ki, her eziyete şifadır faydalı ilim

12. Bedene güç, kalbe huzur verir
    Ve faydalı ilim ruha gıdadır

13. Fakir Kuddûsî'nin öğüdünü dinle
    Bütün hastalıklara devâdır bu faydalı ilim

202. ÂRİF KİŞİNİN ÖZELLİKLERİ

1. ‘Ârif olamaz her hoca ‘ilmi kesîr olsa dahi
Kâmil olamaz her hoca şeyh-i kebîr olsa dahi

2. ‘Işksız gidilmez bu yola giden ulaşmaz menzile
Gelmez hulâs bî-‘ışk dile ‘âbid fakîr olsa dahi

3. Kâl[957] ehli olmaz ehl-i hâl bilmez nedir râh-ı visâl
Var pendi sen ‘ârifden al merd-i fakîr olsa dahi

4. Zâhid heman suret bezer virmez kemâl tâc û kemer
Her kim ki ‘ışkdan bî-haber kördür basîr olsa dahi

5. ‘Âşık olan nâsdan kaçar çün bilmez ol bir gayrı kâr
‘Işk odına dâ’im yanar emr-i ‘asîr olsa dahi

6. ‘Işksız kişide yok safâ kalbinde yerleşmiş riyâ
Sevmez o gümrâhı Hudâ kûtlı şa’ir olsa dahi

7. ‘Arif ili a’lâ bilür özini pek ednâ bilür
Her gördiğin etkâ bilür şâh û vezir olsa dahi
8. Yirmez Hudâ’nın kulların ta’mîr ider gönüllerin
Tutar düşicek ellerin bekler hakir olsa dahi

9. Sâlikleri irşâd ider vîrânları âbâd ider
Nâçârlara imdâd ider cemm-i gafîr olsa dahi

10. Ey zâhid-i bî-hüzn û gam virme Kuddûsî’ye elem
Çünki anı itmiş hakem ‘âşık sağîr olsa dahi

203. NESNEYİ DERÛNÎ DÜŞÜNMENİN YOLU, TEFEKKÜR

1. Tefekkür eyle gör açub gözini sunu Hallâk’ı
Neler halk eylemiş bil ol ‘Âzîm û dâ’im û Bâkî

2. Yir û gök ‘arş û kürsi cümle mahlûkât û masnû’ât
Anın emriyle buldılar ‘adem zehrine tiryâkı

---

[957] Kâl: Söz

202. ÂRİF KİŞİNİN ÖZELLİKLERİ

1. İlim de kutub olsa da, her alim ârif olamaz
Her âlim en büyük şeyh de olsa kâmil olamaz

2. Bu yola aşksız gidilmez, gidende hedefe ulaşmaz
Âbid de olsa kişi kalbe ihlâs aşksız gelmez

3. Kâl ehl-i ne hâlı bilir, ne de Hakk'a vuslat yolunu
Fakir bir insan da olsa sen nasihati ârif olandan ol

4. Zâhid sûretini asar tac ve kemere kemal vermez
Gözü gören kişi aşktan habersiz oldu mu? Aslında kördür

5. Aşık olan insandan Hakk'a sığınır çünkü başka dost yok
Zor bir iş te olsa, daima aşk ateşiyle yanar

6. Aşksız kişide sefâ yok, kalbine riyâ yerleşmiş
Allah sevmez o günâhkârı, ulu bir şair olsa dahi

7. Ârif başkasını iyi, kendini aşağılık bilir,
Şah ve vezir olsa da her gördüğünü günâhtan bilir

8. Allah'ın kullarını yermez, gönüllerini tamir eder
Arif itibarsiz olsa dahi, düşeni kaldırır

9. Sâlikleri Hakka çağırır, yıkık gönülleri imar eder
Sayıları fazlada olsa, kimsesizlere yardım eder

10. Ey hüzünsüz ve gamsız zâhid Kuddûsîye acı verme
Çünkü âşık küçük de olsa onu hakem kılmış

203. Nesneyi derûnî düşünmenin yolu, tefekkür

1. Gözünü aç! Allah'ın yaratmış olduğu eserleri tefekkür et
O yüce ve bâki olan bak! Neler yaratmış

2. Yer ve gök, arş ve kürsi bütün mahlûkat ve eşya
O'nun emriyle insanın zehrine panzehir oldular

3. Müdebbirdûr umûrın cümle halkın ol ider tedbir
Virir hem cümle halkın rızkını oldur ki Rezzâkı

4. Bakarsın gerçi eşyaya velâkin ‘ibret almazsın
Bakardan yok senin farkın değilsin ‘abd û müştâkı

5. Sana ol göz kulak virmiş beni bilsün deyü kulum
İşin yiyüb içüb gezmek behâim gibi âfâkı

6. Sebep halk eylemiş Mevlâ beher şey’e bu ‘âlemde
Çalış turma heman bulasın dilde ezvâkı

7. Meşakkat çekmeyince Kâ’be’ye hüccâc irer mi hîç
Hudâ’ya vuslat istersen bu nefse itme işfâkı

8. Basîret gözi açılmaz zikirsiz anla KuddûsÎ
İdersen rûz û şeb zikri bulursun kalbde işrâkı

204. ŞEYH KEVSER-İ ALİ EFENDİ

1. Şu cihân içre benim hoş kafâ-dârım Şeyh Ali
Râh-ı Mevlâ’da refîk û yâr-ı gârım Şeyh Ali

2. Derdime ortak olan hem sırrıma mahrem olan
Hem-demim hem-sohbetim hem özge-yârim Şeyh Ali

3. Hem muhibbim hem habbibim hem tarik-daşım benim
Hem enîsim hem sadîk-ı sâz-kârım Şeyh ‘Alî

4. Cân û dilden her umûrumda bana himmet ider
Müşkilim hall idici bir kâr-zârım Şeyh ‘Alî

5. Görmedim ömrümde anın gibi bir yâr-ı sadîk
Pes huzurda vû seferde gam-güsârım Şeyh ‘Alî

6. Bu ‘asırda bulunur mı şeyhine öyle muhib
Cümle ihvânım içinde bahtiyârım Şeyh ‘Alî

7. Kendi dürlü dürlü derde mübtelâ muztarır iken
Gussamı yir gice-gündüz şerm-sârım Şeyh ‘Alî

3. Tedbirlidir bütün yaratıkların işlerinin tedbirini alır
Bütün mahlûkâtın rızkını veren Rezzâk'tır.

4. Eşyâya bakarsın fakat ibret almazsın
Sığırdan farkın yok senin çünkü can atan kul değilin

5. Kulum beni bilsin diye; sana göz, kulak vermiş
Sen ise hayvanlar gibi yeyip-içip, dışarıyı dolaşırsın

6. Allah her şeye bu âlemde bir sebep yaratmış
Durmada çalış ki, gönülde O'nun zikrini bulasın

7. Zorluk çekmeden hacılar Kâbe'ye varır mı?
Eğer Allah'a kavuşmak istersen nefsin isteklerine uyma

8. Kuddûsî , anla basiret gözü zikirsiz açılmaz
Gece-gündüz Allah'ı anarsan kalpde aydınlık bulursun

204. Şeyh Kevser-i Ali Efendi

1. Şu dünyada en güzel kafadarım Şeyh Ali
Allah yolunda yoldaşım ve mağara dostum Şeyh Ali

2. Hem derdime ortak hem sırrım vâkıf olan
Hem nefesim hem sohbetim hem has dostum Şeyh Ali

3. Hem sevene hem sevdiğim hem ihvanım benim
Hem dostum hem sâdık münasip arkadaşım Şeyh Ali

4. Can ve gönülden her işimde bana yardım eder
Bütün güç işlerim hemhal eden iş beceren Şeyh Ali

5. Ömrümde onun gibi sâdık bir dost görmedim
Yolculukta ve hazırda dert ortağım Şeyh Ali

6. Bu asırda Şeyhini öyle seven az bulunur
Bütün ihvan içinde tâlihlim Şeyh Ali

7. Kendisi türlü türlü dertlere çaresiz mübtelâ iken
Kederi kaygısı gece-gündüz yer utangaç Şeyh Ali

8. Lâhmi lâhimimdir benim ol ‘unsurudur ‘unsurum
Topraağım suyum benim hem bâd û nârım Şeyh ‘Alî

9. Fikriî-zâde dimek ile çünki ma’rûf ol ‘azîz
Has erenler zümresinde yâd-gârım Şeyh ‘Alî

10. Dostlarıma dost olan a’dâma hem hasm-ı kavî
Zümre-i merdânda bir merd siv3arım Şeyh ‘alÎ

11. Yâ ilâhî anı ‘afv it akrabâsı ile heb
Sen bilürsin ki benim hammâl-yârim Şeyh ‘Alî

12. Dir ki Kuddûsî Hudâ’ya eylerem bî-had şükür
Çün benim bir hûd ‘atâ-yı Kird-gârım Şeyh ‘Alî

205. KUDDÛSÎ’NİN HİCÂZ VE MISIR SEYAHATI

1. Ey Celîl û Rabb û Hayy û Hakk û Cebbâr û ‘Alî
Hüsn-i dîdârın işitmek ile olmışam deli

2. Çün ana rahminde cehren itmişem feryâd û âh
Başlamışam o zemân tesbîhe ben sen güzeli

3. Yetmiş iki yıl seni zikr-ile geçdi ekseri
Tâ ezel rûzında dahi dimişem sana “belî”

4. Hem civânlıkda senin zikrinle seyyâh oluban
Gezmişem hayrân û sekrân nice yaban û çöli

5. Gönlime dostun nebîler şâhının şebk-i düşüb
Gitdim Erzingân’a andan Şâm’a dönderdim yolı

6. Medine’ye Mısr’a vû andan Mekke’ye varub dahi
Ol habibin şehrine vardım ki büldân efdali

7. Anda oluban mücâvir[958] buldum ol ma’şûkımı
Yok bana cümle halâ’ik içre andan sevgili

8. Eyledi in’âm û ihsân bî-hisâb ol şâh bana
Bildi zÎr3a oldığıı ‘âşıkı kemter kulı

958 Mücâvir: Komşu

8. Eti etimdir, maddesi maddemdir
Hem toprağım, suyum hem rüzgarım ve ateşim Şeyh Ali

9. O aziz asil bir soy ile bilinir
Has erenler zümresindedir mağara dostum Şeyh Ali

10. Dostlarım dost, düşmanlarıma şiddetli bir hasım
Mertler zümresinde bir mert bilezik Şeyh Ali

11. Ey Allah'ım onu akrabalarıyla beraber affet
Sana malumdur ki o benim hammâd dostum Şeyh Ali

12. Kuddûsî der ki, Allah'a sayısız şükür ederim
Çünkü Allahtan bana sevgi bağışıdır Şeyh Ali

205. Kuddûsî'nin Hicâz ve Mısır seyahatı

1. Ey büyük, terbiyi, diri, hakk, güçlü ve yüce Allahım
Güzel yüzünü duyalı beri deliye döndüm

2. Çünkü ana rahminde alenen bağırıp ah çekmişim
Allah'ım sen güzeli o zaman tesbih etmeye başlamışım

3. Yetmiş iki yılın ekserini seni anmakla geçirdi
Tâ ruhlar yaratılırken sana "başüstüne" dedim

4. Genç iken senin zikrinle gezgin olup yollara düştüm
Hayran ve aşkınla sarhoş olarak birçok yaban elleri ve çölleri gezdim

5. Gönlüme dostun Peygamberler sultanının sevgisi düştü
Erzincan'a gidip ordan da Şam'a yöneldim

6. Mekke'ye Medine'ye ordan da Mısır'a vardım
O sevgilinin memleketine vardım ki, şehirlerin en güzeli

7. Oraya komşu olup, o sevgilimi buldum
Bütün mahlukât içinde bana O'ndan başka sevgili yok

8. O şâh bana hesapsız nimet ve ihsanlarda bulundu
Zira itibarsız bir âşık kul olduğumu bildi

9. Rûm diyarına gelüb çok halkı irşâd eyledim
Oldılar heb sen şehen-şâh gülşeninin bülbüli

10. Pîr û 'âciz olıcak itdim kamu nâsdan firâr
Kimi KuddûsÎ deli dir kimisi 'âşık velî

206. DERTLERİN EN GÜZELİ; SEVGİ ŞÂH'ININ AŞK DERDİDİR

1. Tâ ezelden olmışam mest iş bu âna geleli
Mâsivâyı bilmez oldum Kird-gârı bileli

2. Drd-i 'ışkı girüben dil şehrine sürdi kamu
Her ne ki var ise aanda kibr û ucb û zeleli

3. Ne güzel derd imiş ol kim cânıma verdi safâ
Salim oldu her kederden gönlüme 'ışk geleli

4. Dahli der imiş bana vâ'iz sever hûbbı deyû
Nideyim yokdur karârım gönlimi dost alalı

5. Eyledi Kuddûsî'yi 'ışk bir şeh-i hûbâna kul
Ki unut di mâsivâsın ana 'âşık oldı.

207. VARLIĞI YOK EDEN SEVGİ ATEŞİ

1. Olmışam bir rahmeti evsa' şehen-şâhın kulı
'Afv ider teksir o şâha ben delilde gerçi ben

2. Eyledim taksir kullarını hem hall ider her müşkili
Kesmezem lâkin ümidi çün sever ol sâ'ili

3. Bir gün olur mı 'aceb kim eyleyem ikbâl ana
Kat' idem ez-cân û dil cümle sivâsından eli

4. Geldi 'ışk dil şehrine yağmaladı heb varımı
Kalmadı ilm û a'mel 'akl û hayâ oldum deli

9. Anadolu'ya gelip birçok insana Hakk'ı anlatan
Onlar, sen, şâhlar şâhı gül bahçenin bülbülü oldular

10. Yaşlı ve aciz bir insan olunca bütün insanlardan kaçtım
Onun için kimisi " Kuddûsî delidir, kimi de âşık dosttur" der .

206. Dertlerin en güzeli; sevgi Şâh'ının aşk derdidir

1. Bu âna gelmeden önce, tâ ezelden kendimizden geçtik
Allah'ı bileli beri O'ndan başkasını bilmez oldum

2. Aşk derdi gönül şehrine girince, her şeyi sildi, süpürdü
Orada kibir, gurur ve eksiklik ne varsa yok etti

3. Aşk derdi ne güzel dert ki, ruhuma mutluluk verdi
Kederden kurtulup gönlüme aşk geldi

4. Nasihatçi sevgiliyi sevmemden dolayı sataşır
Ne yapayım! Dost gönlümü alalı beri kararsız oldum

5. Aşk, Kuddûsî'yi Sevgi şah'ına kul etti
Unuttu mâsivâyı O'na âşık oldu.

207. Varlığı yok eden sevgi ateşi

1. Şâhlar şâhının kulu olup, rahmet sıfatıyla kuşan
Hem kullarını affeder, hem bütün zorlukları giderir

2. O şâha çokça kullukta bulundum
Lâkin ümidimi kesmem çünkü o kendine yalvaranı sever

3. Cân ve gönülden O'ndan başkasından elimi çekerek
Bir gün acaba tamamıyla O'na yönelebilir miyim?

4. Aşk gönül dünyama gelince bütün varlığımı yok etti
İlim, amel, akıl ve hayâ bırakmadı, beni deli etti

5. Yok önümde bir delilim ki ide irşâd beni
Yüzimi sürem izinin tozına diyem belî

6. Eylediler şimdi zîrâ heb erenler ihtifâ
Düşmişem bir hayrete fark idemem sağ u solı

7. Çekse Kuddûsî garibi kendine ol padişâh
Olur ol demde mecâzib zümresinden bir velî

208. ME'AD VE MA'AŞ AKLIN FONKSİYONU

1. 'İlme sa'y it ey püser sevmez Hudâ çün câhili
Hem 'amel eyle sever ol 'ilm ile 'âmili

2. Gizli şirk imiş riyâ olma mürâ'i muhlis ol
Aç basiret gözüni fehm eyle hakkı bâtılı

3. Olma mağrur muhlisem ben dime hergiz çünki Hakk
Eyledi red kapusından nice mağrûr gâfili

4. İlm-i nâfi' iste Mevlâ'dan hemîn turma çalış
Menfa'atsiz nesneyi tâlib olan bil ki deli

5. Niyyeti ancak ana her kande râsih diyeler
Sanur ol-bî-çâre bâkîdir bu câh-ı zâ'ili

6. Uyma hem 'akl-ı ma'âşa yok anın hîç bildiği
Pes bilür dünya umûrın gösterir eğri yolı

7. Var ise 'akl-ı ma'âdın olur o mürşid sana
Sâlik-i Hakk'ın odur yolda delil-i kâmili

8. 'İlm tahsil itme dünya cifesin dirmek içün
Mü'minin çünki bu dünyâ hubbı zehr-i kâtili

9. Şöhret û mansıb riyâset sevgisinin dilde koma
Ki seni sevmez Hudâ olsan da 'asrın fâzılı

10. 'İlm-i zâhir ile kalma gel tarik-ı hakk'a gir
'İlm-i bâtın iste andan eylemez red sâ'ili

5. İzinin tozuna yüzümü sürüp, “evet” diyecek,
Önümde bir kılavuzum yok ki, bana doğruyu göstersin

6. Şimdi bütün erenler kendilerini gizlediler
Hayrete düştüm, sağı-solu fark edemem

7. O Pâdişâh garip Kuddûsî’yi kendine çekse
O, meczûblar zümresinde bir velî kul oldu

208. Me’ad ve ma’aş aklın fonksiyonu

1. Ey genç! İlme çalış çünkü Allah cahili sevmez
İlminle âmel et zira ilmi ile âmel edeni Allah sever

2. İki yüzlü olma riyâ gizli şirktir, sen ihlâslı ol
Basîret gözünü aç, hakkı bâtılı anla

3. İhlâslıyım deyip de asla gururlanma, çünkü Allah,
Mağrur gafilleri kapısından kovdu

4. Allah’tan faydalı ilim iste ve durmadan ona çalış
Faydasız nesneye talip olanlar, bil ki delidir

5. Onun niyeti her yerde kendisine âlim desinler
O çaresiz sanır ki, bu geçici makam ebedîdir

6. Hiçbir şey bilmeyen maddî akıl sahibine uyma
Ancak dünya işlerini bilir, sapık yolu gösterir

7. Eğer mânevi aklın varsa o sana yol göstericidir
Hakk’a giden kişinin bu yolda en mükemmel delili budur

8. Dünya malını toplamak için ilim tahsil etme
Çünkü dünya sevgisi mü’mini öldüren zehirdir

9. Şöhret, makam ve iktidar sevgisini gönlünde bırakma
Zira asrın en faziletlisi olsan da Allah seni sevmez

10. Zahir ilimle yetinme, gel Allah’ın yolunda yürü
O, isteyeni geri çevirmez, O’nda bütün ilmini iste

11. Ol hemân tevhîde meşgûl gice-gündüz dâ'imâ
Bahrına 'ışkın talarsın bekler isen sâhili

12. Ma'rifet şemsi toğar dil kişverinde 'âkıbet
Bir gün olursın Hudâ'nın 'ârifi hem vâsılı

13. Olma Kuddûsîleyin câhil çalış turma hemân
Ehl-i 'irfân olagör budur kelâmın hâsılı

209. ZİKİR SUYU İLE GÖNLÜ TEMİZLEMEK

1. Eylerem halka nasîhat kimse tutmaz sözimi
Söz tutanın hâk-ı pâyine süreyin yüzimi

2. İ'timâd idüb bana pendimi tutsunlar deyü
Sırrımı ifşâ idüben söylerim hem râzımı

3. Bir ahud koymaz kulağına benim hîç sözimi
Dinlesünler gayret-ile çığşadıram kozumı

4. Nefsime geçmez sözüm ki, gayrıya te'sir ide
Cümle halkın alçağıyam, ben bilürem özimi

5. Âb-ı zikr-ile kaluban nâsı pâk itsem direm
Levha-i dilden henüz ben silemedim tozımı

6. Pes behâ'im gibi ben de yiyüb içüb uyuram
Gaflet uyhusundan aslâ açamadım gözimi

7. Hâlbukı uyandıram nâsı gafletden direm
Çalaram hîç dinlemezler tabl û nây û sâzımıı

8. Hakk'a irşâd eyle KuddûsÎ bizi dirler bana
Aradım bu yolda hergiz bulamadım izimi.

11. Gece-gündüz daima Allah'ı birlemekle meşgûl ol
Sahilde beklersen aşk denizine dalarsın

12. Nihayet bir gün ma'rifet güneşi doğar gönül şehrinde
O zaman hem Allah'ın ârifi hem de vasılı olursun

13. Kuddûsî gibi câhil olma, durma çalış
Sözün kısası, irfân insanı ol

209. Zikir suyu ile gönlü temizlemek

1. İnsanlara nasihat ederim fakat kimse sözümü tutmaz
Söz tutanın ayak toprağına yüz süreyim

2. Bana güvenip te sözümü tutsunlar diye
Sırrını açığa vurup, söylüyorum sır olanı

3. Bir tek insan bile benim sözümü hiç dinlemez
Dinlesinler diye gayret ile şakırdatmaktayım çıngırağı

4. Nefsim sözümü dinlemiyor ki başkasına tesir etsin
Kendimi biliyorum zira bütün insanların en düşüğüyüm

5. Diyorum ki, zikir suyu ile insanları temizlesem
Fakat ben bile gönül levhasındaki tozumu hala silemedim

6. Öyle ki, bende hayvanlar gibi yiyip, içip, uyuyorum.
Asla gaflet uykusundan açamadım gözümü

7. Halbuki diyorum ki, insanları gafletten uyandırayım
Davul, ney ve sazımı çalıyorum fakat hiç dinlemiyorlar

8. Bana "Kuddûsî bizi Hakk ile uyar" derler
Ancak aradım bu yolda asla bulamadım izimi

210. ALLAH'I ANMAK, O'NUNLA YAŞAMAKTIR

1. Hudâ zâkrleri ahyâr değil mi?
   Gedâyı şâh iden ezkâr değil mi?

2. Devam eyle dün û gün zikre kardaş
   Hudâ zikri hümâyûn[959] kâr değil mi?

3. Celîsiyem dedi Hakk ehl-ii zikrin
   Hudâ zikri şâh-ı sâlâr değil mi?

4. Virir zâkirlerine o bülende câh
   Anın zikri güzel güftâr[960] değil mi?

5. İren maksûdına zikr-ile irdi
   Mukarrebler[961] kamu zükkâr değil mi?

6. Niçün leyl û nehâr zikr eylemezsin
   Murâdın rü'yet-i dîdâr değil mi?

7. Niçün 'ışk adına yanmazsın ey har
   Merâmın vuslat-ı dildâr değil mi?

8. Ta'accüb eyleme har didiğime
   Kişiyi hor iden inkâr değil mi?

9. Ne hey'et[962] virdi Hâlik nutfe 'iken
   İçin dışın tolu esrâr değil mi?

10. Bilen nefsini bilür Hâlik'ini
    Diyen ol Hayder-i Kerrâr değil mi?

11. Devâm it zikr û istiğfara her ân
    Zâhirin zikri Kuddûsî müdavim

12. Olagör zikre Kuddûsi müdavim
    Kİ zâkir vâsl-ı Cebbâr değil mi?

---

[959] Hümâ: Efsane kuş
[960] Güftâr: Söz, konuşma
[961] Mukarreb: Yakın olan
[962] Hey'et: Şekil, suret

210. Allah'ı anmak, O'nunla yaşamaktır

1. Allah'ı ananlar seçilmiş değil mi?
   Köleyi hükümdar kılan Allah'ı anmak değil mi?

2. Her an Allah'ı zikr etmeye devam et
   Allah'ı anmak en mübarek kâr değil mi?

3. Allah "Beni ananın sohbet arkadaşıyım" dedi
   Allah'ı zikr etmek başkomutanlık değil mi ?

4. O, kendisini ananlara yüce bir makam verir
   O'nun zikri en güzel söz değil mi?

5. Hedeflerine varanlar, O'nu zikretmekle ulaştı
   Yüce derecelere ulaşanların hepsi O'nu sürekli ananlar değil mi?

6. Niçin? Gece-gündüz Allah'ı hatırlamazsın
   Gayen sevgilinin cemalini görmek değil mi?

7. Ey eşek! Niçin aşk ateşiyle yanmazsın
   Amacın o sevgiliye ulaşmak değil mi?

8. Ey eşek! Söylediklerime hayret etme
   Kişiyi azdıran inkâr değil mi?

9. Nutfe/safsu iken Allah seni nasıl şekillendirdi
   İçin dışın ilahi sırlarla dolu değil mi?

10. "Nefsini bilen Rabbini bilir"
    Diyen o zât, Hz. Ali değil mi?

11. Her ân devam et zikir ve istiğfara
    Zâkir'in anması bağışlama değil mi?

12. Kuddûsî sürekli Allah'ı anmakla ol
    Zira zâkir Allah'a vâsıl olan değil mi?

211. GÜNÂHLARDAN ALLAH'A SIĞINMANIN YOLU

1. Beni Mecnûn iden dil-dâr değil mi?
   Alan bu gönlümi ol yâr değil mi?

2. Anın sevdasına düşen fakirin
   Gözi yaşlı özi bîmâr değil mi?

3. Kılan 'âşıkları mestân û hayrân
   Elest bezmindeki ikrâr değil mi?

4. 'Âzâzili iden mel'ûn û matrûb
   Enâniyyet ile inkâr değil mi?

5. Yaraşmaz 'âşıka ağyâra[963] rağbet
   Hicâb olan sana ağyâr değil mi?

6. Sakın Kârûnleyin dînârı yığma
   Anı hasf[964] eyleyen dînâr değil mi?

7. Zuhûrı istemez gerçek erenler
   Kulı yoldan koyan izhâr değil mi?

8. Bu yolda sıdk-ıla ihlâ gerekdir.
   Mürâ'îler kamu küffâr değil mi?

9. Günâh-kâr-âne tevbe hoş emândır
   Hudânın bir adı Gaffâr değil mi?

10. İder kürsîde vâ'iz halka pendi
    Henüz kendi işi evzâr değil mi?

11. Kilâbdur sîm û zer tâlibleri bil.
    Ki dünyâ cife-i murdar[965] değil mi?

12. Günahlar başıdur dünyâyı sevmek
    Diyen Peygamber-i Muhtar değil mi?

---

[963] Ağyâr: Allah'tan başka her şey, kişiyi Allah'tan alı koyan her şey
[964] Hasf: Yere batırmak
[965] Murdar: Leş

211. Günâhlardan Allah'a sığınmanın yolu

1. Beni deli-divâne eden sevgili değil mi?
Bu gönlümü benden alan yâr/dost değil mi?

2. O'nun sevdasına düşen fakirin
Gözü yaşlı, kendisi hasta değil mi?

3. Âşıkları sarhoş ve hayran bırakan
Elest bezmindeki söz değil mi?

4. Şeytanı lanetlenmiş ve kovduran
Kendini beğenme ve inkar değil mi?

5. Âşıka Allah'tan başkasına bağlanmak yakışmaz
Sana perde olan ağyâr değil mi?

6. Sakın Karûn gibi para yığma
Onu yere batıran para değil mi?

7. Gerçek erenler bilinmeyi istemezler
İnsanı Hakk yolunda alıkoyan açığa vurmadır

8. Bu yola samimi ihlâs gerekli
İkiyüzlülerin hepsi inkârcı değil mi?

9. Tevbe, günâhkârlar için en hoş sığınaktır
Allah'ın bir adı Gaffâr /bağışlayıcı değil mi?

10. Nasihatçı kürsüde halkla nasihat eder
Fakat onun işi hâlâ günah değil mi?

11. Bil ki; altın ve gümüş talipli̇leri köpeklerdir
Zaten dünya ölü leşi değil mi?

12. "Dünyayı sevmek günâhların başıdır"
Diyen seçilmiş Peygamber değil mi?

13. Hemân zikr-eyle Kuddûsî hudâyı
Kulı sultân iden ezkâr değil mi?

212. MADDE SEVGİSİ ALLAH'A KARŞI AZGINLAŞTIRIR

1. Şu dünyâ cife-i murdâr değil mi?
Anın tâlibleri füccâr değil mi?

2. Günâhlar başıdır dünyâyı sevmek
Diyen Peygamber-i Muhtâr değil mi?

3. Yapuban anı dîni hedm[966] idenler
Hudâdan dûr olan ağyâr değil mi?

4. Düşün kârûn'ın encâmın[967] ki noldı?
Sebep hızlânına dînâr değil mi?

5. Ana dil virme Kuddûsî hazer kıl.
Ki meyl iden ana eşrâr değil mi?

213. MÜNÂFIKLARIN ŞERRİ

1. Münâfık ekfer-i[968] küffâr değil mi?
Tışı tâhir kamu esrâr değil mi?

2. Hudâ bilmez mi zann eyler nifâkın
'Âyân ana kamu esrâr değil mi?

3. Mekânı derk-i[969] esfeldir cahîmde
Kelâmında diyen Cebbâr değil mi?

4. Dimişler kork Hudâ'dan korkmayandan
Ki ol bî-merhamet gaddâr değil mi?

5. Yehûdîden Nasârâdan[970] münafık
Eşed düşman-ı dîn zinhar değil mi?

---

[966] Hedm: Yıkmak
[967] Encâm: Nihayet, son
[968] Ekfer: Daha, en fazla
[969] Derk: En aşağı, dip
[970] Nasârâ: Hıristiyan

13. Kuddûsî, Allah’ı hemen zikret
Kulu sultan yapan O’nu zikretmek değil mi?

212. Madde sevgisi Allah’a karşı azgınlaştırır

1. Şu dünya ölü leşi değil mi?
Onu isteyenler günahkâr değil mi?

2. “Günâhların başı dünyayı sevmektir”
Diyen seçilmiş Peygamber değil mi?

3. Dini harap edenler bunu yaptılar
Allah’tan uzak olan Allah dışındakiler değil mi?

4. Düşün! Kârun’un sonunun ne olduğunu
Sebep sadece para değil mi?

5. Kuddûsî! Ona gönül verme, sakın
O’na gönül verenler azgınlar değil mi?

213. Münâfıkların şerri

1. Münâfık en azgın kâfir değil mi?
Dışı temiz içi boş gibi değil mi?

2. Allah bilmez mi onun nifak ektiğinii
Bütün sırlar O’na açık değil mi?

3. “Cehennemde yeri aşağıların aşağısıdır”
Ayetinde böyle buyuran Cebbâr değil mi?

4. “Allah’tan korkmayandan kork demişler”
Çünkü o, merhametsiz gaddar değil mi?

5. Yahudi ve Hristiyan münafık
En şiddetli din düşmanı değil mi?

6. Sığın Kuddûsî yâ Settâr'a[971] dâ'im
Münafıklar kamu eşrâr değil mi?

214. ALLAH'A AÇIK GÖNÜL

1. Ben ezelden beri mâh-ı garrâya virdim gönlümi
Olmışam mMecnûn bugün Leylâ'ya virdim gönlümi

2. Yimezem şimden-girü dünya vü ahret kaydını
Ünk ben bir dilber-i yektaya virdim gönlimi

3. Vâ'iz eyler bana pendi fârig[972] ol 'ışkdan deyü
Ben zarûrî ol gül-i râ'nâya virdim gönlimi

4. Gerçi sûretde gedâ-yı bî-kesem ben zâhida
Ma'nâda bâyı[973] ki ben şol bâya virdim gönlümi

5. Vird-i Kuddûsî budur her dem dilinde yâd ider
Mâsivâyı neylerem Mevlâya virdim gönlimi

215. GAFLET, CEHÂLET, ELEM VE KEDEREDE ALLAH'A SIĞINMAK

1. Benim çekdiklerim çille Hudâvenda yetişmez mi?
Bu kesret bu meşakkat bu kuru gavgâ yetişmez mi?

2. Seni bilmek içün bizi yoğ-iken eyledin îcâd
Bu gaflet bu cehâlet bu yalan da'va yetişmez mi?

3. Metâ[974]-i 'örimi zâyi' idüb oldum bugün müflis
Bu hasret bu hacâlet[975] bu elem bana yetişmez mi?

4. Şu mahzun gönlimi şâd[976] eylesen olmaz mı fazlınla
Dün û gün ağlayub yalvardığım sana yetişmez mi?

---

971 Settâr: günahları örten Allah
972 Fârig: uzaklaşmak
973 Bây: Zengin
974 Metâ: Sermaye
975 Hacâlet: Utanma, ar
976 Şâd: Sevinçli

6. Kuddûsî daima Settâr olan Allah’a sığın
Münafıkların hepsi şerli değil mi?

214. Allah’a açık gönül

1. Ben ezelden gönlümü ay gibi parlak birine verdim
Bugün gönlümü Leylâ’ya verdim, mecnûn oldum

2. Ben bağlanmam dünya ve ahiret nimetlerine
Çünkü ben tek olan bir güzele gönlümü verdim

3. Nasihatçı bana “aşktan uzak olur” diye nasihat olur
Zarûri olanao lâtif güle gönlümü verdim

4. Ey zâhidler! Görünüşte kimsesiz bir yoksulum
Manevîyatda zenginim ki, o Zengin olana gönlümü verdim

5. Kuddûsînin duâsı budur, her ân dilinde tekrar eder
Allah’tan başkasını ne yapayım, Allah’a gönlümü verdim

215. Gaflet, cehâlet, elem ve kederede Allah’a sığınmak

1. Allah’ım benim çektiğim çileler yetmez mi?
Bu kesret, bu zorluklar, bu kuru kavgalar yetmez mi?

2. Seni bilmek için, bizi “yok” iken yarattın
Bu gaflet, bu cehâlet, bu yalan dava yetmez mi?

3. Ömrümün seramayesini bugün yok edip iflas ettim
Bu hasret, bu utanma, bu elem bana yetmez mi?

4. İhsanınla şu hüzünlü gönlümü neşelendiren olmaz mı?
Sana her gün yalvarıp ağladığım yetmez mi?

5. İhâta eyledi endâmımı gaflet kesel[977] fetret
Basîret gözimin hem oldığı a'mâ yetişmez mi?

6. Sana ma'lûm benim hâl-i perîşânım 'Âlimsin 'çün
Bu denli çektiğim hüz û keder bana yetişmez mi?

7. 'Azâb itmek ise bana murâdın yok sözüm aslâ
Eğer 'afv itmek ise eylesen şâhâ yetişmez mi?

8. Benim zannım sana buldur ki eylersin bana re'fet
Disen Kuddûsî'yi 'afv itdim ey Mevlâ yetişmez mi?

216. ALLAH'IN SIFATLARI

1. İste Hakk'dan her ne ki lâzım olur ise anı
Ol Karîbdür he Semî'dür hem Mücîbdür hem Ganî

2. Hem Cevâd'dır hem Kerîm'dür sâ'ilin[978] mahrûm komaz.
Dahi Mugnî'dür ider fazlıyla ignâ ol seni

3. Ol-durur Vehhâb û Rezzâk û latîf û lem-Yezel
Cümle halkın ol-durur viren dün û gün rızkını

4. Sen ana eyle tevekkül ol vekîlindür hemîn
Eyle eabâbu ta'alluk di Hudâ besler beni

5. 'âdet olmış dürlü dürlü kesb-i kâr Kuddûsî yâ
Hak viren Rızkı sebep eyler imiş şunı bunu

217. ABDÜLKÂDÎR GEYLÂNÎ

1. Yedi iklimde sorulur işit erkân-ı Geylâni
Kamu büldânda kurılır hemîn meydân-ı Geylânî

2. Ulaşur idene feryâd ider muztarlara imdâd
Olur ana uyanlar şâd[979] serî'[980] dermân-ı Geylânî

---

977 Kesel: Tembellik, uyuşukluk
978 Sâ'il: Dilenci, soran
979 Şad: sevinçli
980 Serî': Çabab, suratlı

5. Bedenimi gaflet, tembellik ve fetret kuşattı
Kör oldu basiret gözüm yetmez mi?

6. Perişân hâlim Sana âyandır, çünkü sen Âlimsin
Bu kadar çektiğim hüzün ve keder bana yetmez mi?

7. Muradın bana azâb etmek ise, buna asla sözüm yok
Muradın affetmek ise, Şâhım, affetsen olmaz mı?

8. Benim sana olan zannım şudur ki, bana merhamet edeceksin
Ey Allah'ım Kuddûsî'yi affettim desen yetmez mi?

216. Allah'ın sıfatları

1. Sana her ne lazım ise onu Hakk'tan iste
O hem Karîb hem Semî , hem Mücîb hem de Ganîdir

2. O hem Cevâd'dır hem Kerîmdir, isteyeni mahrum bırakmaz
O Muğnî'dir, ihsanıyla seni zengin eder

3. O Vehhâb, Rezzâk latîf ve zeval bulmaz
Bütün varlığın rızkını ân be ân verirsin

4. Sen O'na dayan, zira vekîl olan O'dur
Sebeplere sarılıp, "Allah beni besler" de

5. Ey Kuddûsî çabanın kârı türlü türlüdür
Hakk verince rızkı, şunu bunu sebep kılarmış

217. Abdülkâdîr Geylânî

1. Geylânî'nin tarikatı yedi kıtadan duyulur
Bütün beldelerde Geylânî'nin meydanı kurulur

2. Çaresiz kalmışların feryadına, imdadına yetişir
O'na uyanlar Geylânî'nin dermanıyla çabuk sevinirler

3. Tarîkâtına giren anın düşer ‘ışkına Mevlâ’nın
Olanı kul o sultânın sever Yezdân-ı Geylânî

4. İder irşâd müridin ol olalım biz o şâha kul
Hudâ indinde çûn makbûl ki dervişânı Geylânî

5. Düşenin destini tutr yakîn ırak dimez yiter
Tarîkatına girüb ol er yücedir şân-ı Geylânı

6. Mürîdine cefa iden kefen hazırlasun erken
İnan bu sözlerime sen açık bürhân-ı Geylâni

7. Çağırsan ana sıdk-ıla yetişür ol silah-ıla
Murâdın ne ise dile ki bul ihsân-ı Geylânî

8. Kitablın çalınur her ân yir û göktedir ol sultân
İşit bu sırrı it iz’ân ki ol cânân-ı Geylânî

9. Mürîdim tablı ursun dir kasidesinde hem l pîr
Seni tablım uyandırır budur fermân-ı Geylânî

10. Mürîdim korkma dir asla masîrimdir benim mMevlâ
Size düşman olan zîra olan düşman-ı Geylânî

11. Dimiş hem Hakk’a it ikbâl tagannî[981] ile çağır çal
Tarab it bahr-ı ‘ışka tal kerîm Hannân-ı Geylânî

12. Anın dervişi Kuddûsî olalı artdı sevdâsı
Diyüb teşvik ider nâsı akın yaran-ı Geylânî

218. ALLAH’A GÜNÂHLAR İÇİN YAKARIŞ

1. Ey Rabb û Tevvâbu’r- Rahîm Sen mağfiret eyle beni
Rahmân û Gaffâr û Halîm sen mağfiret eyle beni

2. İtme bana hişm û ‘itâb[982] itdin deyü zenb bî-hisâb
İsmin Gafûr bî-irtiyâb sen mağfiret eyle beni

---

[981] Tagannî: Makamla okuma,, zenginleşme
[982] ‘İtâb: Azarlama

3. Onun tarîkatına giren, Allah aşkıyla tutuşur
Ona bağlananları Geylânî'nin Rabbi sever

4. Biz o Şâh'a mürîd olalım, o mürîdlerini irşad eder
Çünkü Allah katında Geylânî'nin dervişleri kıymetlidir

5. Düşenin elini tutar, uzak-yakın demez yetişir
Geylânî'nin nâmı yücedir, tarîkatına girip er ol

6. Müridine eziyet eden, erkende kefenini hazırlasın
Bu sözlerime inan ki, Geylânî'nin kerâmetleri açıktır

7. Onu samimiyetle çağırsan, silahıyla o sana yetişir
Murâdın ne ise dile ki, bulasın Geylânî'nin ihsanını

8. Defim çalınır, o Sultan her ân yer ve göktedir
Bu sırrı işit ve anla ki, O cânlar cânı Geylânî'yi

9. "Mürîdim defe vursun der" bir kasidesinde o pîr
Geylânî'nin farmanı, "seni davulum uyandırır"

10. "Mürîdim asla korkma! Allah yardımcımdır" der
Zira size düşman olan, Geylânî'ye düşman olur

11. "Allah'la mutluluk duy, tağanni ile çağır, çal"
Kerem sahibi Geylânî'nin Rabbim'in aşk denizine sevinçle dal

12. Kuddûsî, onun dervişi olalı aşkı, sevdası arttı
İnsanları Geylânî'nin dostu olmaya teşvik eder

218. Allah'a günâhlar için yakarış

1. Ey tevbeleri kabul eden Rahîm Rabbim! Sen bağışla beni
Rahman, Gaffâr ve Halîm olan sen bağışla beni

2. Hesapsız günâh işledi diye bana kızıp azarlama
Şüphesiz ismin Gaffârdır, sen bağışla beni

3. Bana yaraşur çün günâh güfrân Sana ey Padişah
Direm idüb efgân û ah sen mağfiret eyle bene

4. Nefse uyub itdim hatâ Sensin ‘Alîm ma’lûm Sana
Geldim bugün ben kapuna sen mağfiret eyle beni

5. Toldı günahımla cihân Sana ‘ayân halka nihân
Çün muktedirsin bî-güman sen mağfiret eyle beni

6. Zühdüm bana virdi gurur olmaz imiş ‘ışksız huzûr
Pes eyledim bî-had kusûr[983] sen mağfiret eyle beni

7. Kuddûsî-yi bîçâre dir kıldı beni suçum hakir
Ey rahmeti evsa’ kebîr sen mağfiret eyle beni

219. AŞK ATEŞİNİN YAKICILIĞI

1. Âteş-i sûzâna ey dost uyandıran ‘ışkın beni
Dürlü dürlü renklere boyandıran ‘ışkın beni

2. Gizleyüb ‘ışk-ı mecâzînin içinde nice dem
Boz bulanık sel gibi bulandıran ‘ışkın beni

3. Gönlimi cezb eyleyüb sen hûba meczûb eyleyen
Mâ’sivâya bakmadn usandıran ‘ışkın beni

4. Komayub nâmûs û ‘âr û zühd û takvâdan eser
Zillet[984] û mihnetlere[985] katlandıran ‘ışkın beni

5. Zehr-i kâtil idim evvel katl iderdim nâsı çok
Şimdi sükker gibi yâr tatlandıran ‘ışkın beni

6. Hâb-ı gafletde behâ’imler gibi uyur iken
Rahâtıma selb[986] idüb uyandıran ‘ışkın beni

7. Düşürüb seyyâh-ı ‘âlem eyleyen Mecnûnleyin
Mısrı şâm’ı gün gibi tolandıran ‘ışkın beni

---

[983] Kusûr: Köşkler, saraylar
[984] Zillet: Hakirlik, horluk
[985] Mihnet: Sıkıntı, eziyet
[986] Selb: Kaldırma, inkar eme

3. Ey Pâdişâh bana günâh işlemek sana bağışlamak
Figânlar ve âhlar çekip, sen bağışla beni

4. Nefsime uyup hata ettim, sensin Alim her şey mâlûm sana
Bugün kapına geldim, sen bağışla beni

5. Sana açık halka gizlidir ki, günâhımla dünya doldu
Şüphesiz her şeye gücü yetensin, sen bağışla beni

6. Zühdüm bana gurur verdi fakat aşksız huzur olmaz
Öyle ki hesapsız hatâ ettim sen bağışla beni

7. Çâresiz Kuddûsîyim suçum beni değersiz kıldı
Ey rahmetinin vasfı büyük olan sen bağışla beni

219. Aşk ateşinin yakıcılığı

1. Ey Dost, aşkın beni ateşin yakıcılığıyla yandırdı.
Aşkın beni türlü türlü renklere boyandırdı.

2. Bir zamanlar mecazi aşkın içinde gözleyip,
Aşkın boz bulanık sular gibi bulandırdı beni.

3. Gönlümü Kendine çekip, senin sevginle deli eden,
Senden başkasına bakmadan, onlardan uzaklaştırdı aşkın beni.

4. Namus, ar, zühd ve takvâdan eser bırakmadı.
Eziyet ve zilletlere katlanma gücü verdi.

5. Önceleri sözlerimle ölüm zehiriydim, birçok insanı öldürdüm.
Şimdi aşkınla şeker gibi dostları tatlandırırım.

6. Gaflet uykusunda hayvanlar gibi uyurken,
Aşkın rahatımı bozup, beni uyandırdı.

7. Aşkın Mısır'ı, Şam'ı gün gibi dolandırdı beni.
Mecnun gibi âlemin gezgini yaptı.

8. Ben sanurdum ki mecâzî hûbaların müştâkiyam
Sen hakîkî hûba şimdi gönderen ‘ışkın beni

9. Dir ki Kuddûsî visâlin ârzûlayub rûz û şeb
Çerh-i devvâr gibi dâ’im döndüren ‘ışkın beni

220. Aşk Vuslata Götürürken İnletir

1. Rûz û şeb ey ‘ışk bîdâr[987] û zâr iden sensin beni
Bir gül içün sâkin-i gülzâr[988] iden senssin beni

2. Zühd û takva perdesini eyledin bir dede çâk[989]
Zâhid iken ‘âşık-ı dîdâr iden sensin beni

3. ‘Âr û nâmûs ile nâs arasında hoş ma’rûf iken
Şişeyi taşa çalub bî-‘âr iden sensin

4. Mâsivâ kaydından âzâd eyledin bu gönlimi
Tatlı cânımdan dahi bîzâr[990] iden sensin beni

5. Virmedin bir lahza râhat bu cihân içre ban
Mübtelâ-yı girye[991]-i ekdâr[992] iden sensin beni

6. Gönlimi sayd eyledin dâm üzre döküb dâneyi
Yok halâsa çâre pes nâçâr iden sensin beni

7. Eyleyüb her dem senâlar sana Kuddûsî hemân
Dir ki ey ‘ışk vâsıl-ı dildâr iden sensin beni

221. Aşk Girdabina Girmek

1. Dilberâ bed-nâm û rüsvâ eyledi ‘ışkın meni
Mübtelâ-yı derd-i sivâ eyledi ‘ışkın meni

2. Zann iderdim ben anı âsân meğer pek güç imiş
‘Âkıbet Mecnûn-ı Şeydâ eyledi ‘ışkın meni

---

987 Bîdâr: Uyanık, uyusuz
988 Gülzâr: Gül bahçesi
989 Çâk: Yırtmak
990 Bîzâr: Rahatsız etme
991 Girye: Ağlamak
992 Ekdâr: Kederler

8. Sanırdım ki, mecâzî sevgililerin tutkunuyum.
Aşkın, beni hakiki sevgiye şimdi gönderdi.

9. Kuddûsî der ki; "Gece-gündüz vuslatını arzulayıp,
Dönen çark gibi aşkın beni daima döndürür."

220. Aşk vuslata götürürken inletir

1. Ey aşk! Gece-gündüz uykusuz bırakıp inleten Sensin.
Bir gül için, gül bahçesine mahkum eden Sensin.

2. Zühd ve takvâ perdesini bir anda yırttın.
Zâhid iken beni sevgiliye âşık eden Sensin.

3. Şan ve şerefle insanlar arasında güzel bilinirken,
Şişeyi taşa vurup da, beni arsız eden Sensin.

4. Bu gönlümü Senin dışındaki kayıtlardan kurtardın.
Beni tatlı canımdan bile bıktıran Sensin.
5. Bu dünyada bir an olsun bile rahat vermedin.
Beni kederle ağlamaya mübtelâ eden Sensin.

6. Dam üzerine taneyi döküp, gönlümü av yaptın.
Kurtuluşa çare yok, beni çaresiz eden Sensin.

7. Kuddûsî her ân Seni övmektedir.
Der ki; "Ey aşk, beni sevgiliye kavuşturan Sensin."

221. Aşk girdabına girmek

1. Ey sevgilim! Aşkın beni kötüleyip rezil etti.
Aşkın beni Allah'tan başkasına bağımlı kıldı.

2. Ben onu kolay zannederdim, meğer çok zormuş.
Sonunda aşk aklımı başımdan alıp, mecnun yaptı.

3. Ben seni sevdiğimi hÎç bilmez iken bir ahad
Hâlime koymadı ifşâ eyledi ‘ışkın meni

4. Gülüzârında bu gönlüm gonca gül kokmak diler
Bülbül-i dîvâne-âsâ eyledi ‘ışkın meni

5. Bildi çûn dil hüsnini artdı mahabbet gün-be-gün
Pes güzel sevmekde yektâ eyledi ‘ışkın meni

6. Zühd û takvâ ‘âr û nâmûsı değişdim ‘ışka heb
Mansıb-ı a’lâda ibkâ eyledi ‘ışkın meni

7. El-âmân ey Şâh-ı hûbân merhamet it bendene
Kürbe vü ahzâne me’vâ eyledi ‘ışkın meni

8. Haste Kuddûsî kulun yatur gelüb sor hâlini
Dir mariz-i derd-i zîbâ eyledi ışkın meni

222. AŞKIN OLUŞTURAN GÜCÜ

1. ‘Aklımı alub perîşân eyledi bu ‘ışk meni
Rûz û şeb nâlan û giryân eyledi meni

2. Komadı sabrımı ârâm idemem hîç şimdilik
Kuşe-i zilletde mihmân eyledi bu ‘ışk meni

3. Perde-i nâmûs û ‘ârı bir nazarda çok idüb
Mübtelâ-yı meyl-i cânân eyledi bu ‘ışk meni

4. Tonlaman dostlar benim böyle figân û âhımı
Derd û gam tahr-tında sultan eyledi bu ‘ışk meni

5. Yimez oldum şimdi havf[993]-ı ta’n[994]-ı a’dâ[995] kaydını
Çün emîr-i ceyş-i sekrân eyledi bu ‘ışk meni

---

[993] Havf: Korku
[994] Ta’n: Sövme, ayıplama
[995] A’dâ: Düşman

3. Ben bir kez olsun seni sevdiğimi hiç bilmezken,
Aşkın beni kendi halime bırakıp açığa vurdu.

4. Bu gönlüm gül bahçende taze gül koklamak ister.
Aşkın beni bülbül gibi deli divâneye çevirdi.

5. Çünkü gönül güzelliğini anladı, sevgisi gittikçe arttı.
Öyle ki; aşkın beni güzel sevmekte benzersiz etti.

6. Zühd, takva, şan ve şerefin hepsini aşkla değiştim.
Aşkın beni en yüce mertebede ağlattı.

7. Ey güzeller Şâhı, imdat! Kuluna merhamet et .
Aşkın bana, hüzün yurdunu mesken eyledi.

8. Kuddûsî kulun hasta yatıyor, gel sor halini.
"Aşkın beni güzel dertlerin hastası etti." der.

222. Aşkın oluşturan gücü

1. Bu aşk, aklımı başımdan alıp, perişân eyledi.
Beni gece-gündüz inleyen ve ağlayan eyledi.

2. Bende sabır bırakmadı, şimdilik hiç dinlenemem.
Bu aşk beni, zillet köşesinde misafir eyledi.

3. Şan, şeref, namus perdesini bir çırpıda yakıp,
Bu aşk beni, canana bağımlı eyledi.

4. Dostlar, benim bu ah ve figanlarımı ayıplamayın.
Bu aşk beni, dert ve gamlar tahtına sultan eyledi.

5. Düşmanın ayıplama korkusunu artık umursamaz oldum.
Çünkü bu aşk beni sarhoşlar ordusunun komutanı yaptı.

6. İtmezem pervâ[996] ‘âdûdan gelse tek yârim baruz
İntizâr odunda biryân eyledi bu ‘ışk meni

7. Gezdirir sahrâları virmez emân dirhem bana
‘Âkıbet mecnûn û hayrân eyledi bu ‘ışk meni

8. Bu-durur ‘âdet ider âşık niyâz ma’şûkı naz.
Vâdî-yi hicrânda iskân eyledi bu ‘ışk meni

9. Takatim yok nideyim derd-i firâkı çeekmeye
Pes şikâr-ı dâm-ı hûbân eyledi bu ‘ışk meni

10. Mürşid-i kâmil aradım ‘ışk imiş mürşîd bana
Himmetiyle kân-ı ‘irfÂn eyledi bu ‘ışk meni

11. Kal’a-yı cismimde var idi metânet bî-kıyas
Geldi yakdı yıkdı virân eyledi bu ‘ışk meni

12. Eylerem dâ’imm emel ‘îid-i visâle irmeğe
Mâ’lî hulyÂ ile ferhân[997] eyledi bu ‘ışk meni

13. Bana vâ’iz dir ki Kuddûsî bu ‘ışkdan fârig[998] ol
Nideyim igrâk-ı ‘ummân eyledi bu ‘ışk meni

223. ALLAH’A BAĞLANMANIN EN GÜZEL YOLU AŞKTIR

1. Bir güzeller şâhına meftun iden ‘ışkdır meni
‘Âkıl û dânâ iken mecnûn iden ‘ışkdır meni

2. Gıpta eylerdi bakuban zühdime halk-ı cihân
Şimdi bir merfûr-ı halk azgun iden ‘ışkdır meni

3. Bilmeyenler ‘özrimi gerçi atarlar bana taş
Nideyim hôr û zelÎl û dûn[999] iden ‘ışkdır meni

---

[996] Pervâ: Korku, Çekinmek
[997] Ferhân: Sevinçli, neşeli
[998] Fârig: Vazgeçmek
[999] Dûn: Alçak, aşağılık

6. Düşmandan korkum yok, yeter ki tek yârim gelsin.
Bu aşk beni, bekleme ateşinde kebap eyledi.

7. Çöllerde gezdirir, bir an bile olsa fırsat vermez.
Bu aşk beni, sonunda deli ve hayran eyledi.

8. Âşığın yalvarması mâ'şûğun nazlanması süregelen bir adettir.
Bu aşk beni, ayrılık vadisinde ikamete mahkum eyledi.

9. Ne yapayım, ayrılık derdini çekmeye gücüm yok.
Öyle ki, bu aşk beni, sevgilinin tuzağının avı eyledi.

10. Kâmil mürşid aradım; aşktır, mürşid bana.
Bu aşk beni, himmetiyle irfânın kaynağı eyledi,

11. Bedenimin kalesinde kıyassız bir metanet vardı.
Bu aşk geldi, yıktı, yaktı beni viran eyledi.

12. Daimi emelim kavuşma bayramına ermektir.
Bu aşk beni, hayalime ulaştırarak neşeli eyledi

13. Vaaz eden; "Kuddûsî bu aşktan vazgeç" der
Ne yapayım, bu aşk beni, denizde boğdu.

223. Allah'a bağlanmanın en güzel yolu aşktır

1. Beni güzeller Şâh'ına bağlayan aşktır.
Akıllı ve bilen iken mecnuna çeviren aşktır.

2. Dünya da insanlar zühdüme bakıp, kıskanırlardı.
Beni şimdi halkın nefret ettiği bir azgın yapan aşktır.

3. Mazeretimi bilmeyenler bana taş atarlar.
Ne yapayım beni hor, rezil ve alçak yapan aşktır.

4. Meclis-i ‘ışka girüben olmışam mest-i müdâm
Bu belâya râzı vû mecnûn iden ‘ışkdır meni

5. ‘İzzet û şöhret libâsın giydi nefsim bir zemân
Hâk-ı zilletde bugün meftun iden ‘ışkdır meni

6. Nefsimi bildirdi bu ‘ışk bana sonra Rabbimi
Pes sedefde lü’lü[1000]-i meknûn[1001] iden ‘ışkdır meni

7. Hakk’a şükr eyler Kuddûsî diyüb her ân hemân
Zümre-i mestâneya makrûn[1002] iden ‘ışkdır meni.

224. Sadece Allah’ı İstemek

1. Yâ ilâhî cennet-i Rıdvân’da iskân it beni
Yimek içmek bilmeyüben göreyin dâ’im seni

2. Cennete girerler imiş cümle halk rahmet ile
Sana ehl it rahmetinle ben fakiri ey Ganî

3. Zîneti sevmez dli gönlüm Seni ister hemân
Vir anın maksûdını çün istemez şunı bunı

4. Tâ ebed gökçek yüzine bakuben mest olayın
Girmesin hîç beynimize bâğ-ı cennet gülşeni

5. Pes bu Kuddûsî kulunı itme vaslından cüdâ
Görmesün bir tarfe gözi ana perde olanı

225. Sûfînin Allah sevgisi

1. Cân û dilden sevmişem ben ey şeh-i hûbân seni
Ârzûlar âşûfte gönlüm her zemân her ân seni

2. Mâsivâdan nefret idüben sana geldim bu gün
Çünki buldum sâhib-i cûd[1003] û ‘atâ sultan Seni

[1000] Lü’lü: İnci
[1001] Meknûn: Dizilmiş
[1002] Makrûn: Yakınlaştırma
[1003] Cûd: Cömertlik

4. Aşk meclisine girip, devamlı sarhoş oldum.
   Beni bu belaya razı ve memnun eden aşktır.

5. Bir zamanlar nefsim izzet ve şeref elbisesini giydi.
   Beni bugün toprağın alçaklığına bağlayan aşktır.

6. Bu aşk, bana önce nefsimi sonra Rabbimi bildirdi.
   Öyle ki, sedef kabuğundan dizilmiş sedefler çıkaran aşktır.

7. Bu Kuddûsî her an Hakk'a şükreder.
   Beni sarhoşlar zümresine yakınlaştıran aşktır.

224. Sadece Allah'ı istemek

1. Ey Allah'ım! Rıdvân cennetini bana mesken et.
   Yemek, içmek düşünmeden daima Seni göreyim.

2. Bütün insanlar rahmetle cennete girermiş.
   Ey Ganî Allah! Rahmetinle ben fakiri Senin ehlinden et.

3. Deli gönlüm dünya sözünü istemez, hemen Seni ister.
   O'nun dileğini ver, çünkü şunu bunu istemez.

4. Ebedi olarak güzel yüzüne bakıp, kendimden geçeyim.
   Aklıma hiç girmesin cennet bağının gülleri

5. Bu Kuddûsî kulunu Sana vuslatta uzak tutma
   Onun gözü bir ân bile ağyârı sana perde yapmasın.

225. Sûfînin Allah sevgisi

1. Ey Sevgililer Şâhı! Seni candan ve gönülden sevmişem.
   Deli gönlüm her an, her zaman seni arzular.

2. Mâsivadan nefret edip bugün Sana geldim.
   Çünkü cömertlik ve bağış sahibi Senin gibi bir Sultanı buldum.

3. Kapuna geldim elim boş suçum ise bî-hisâb
   Söylediler bana çok eyler deyü ihsân Seni

4. Cümle halk içinde benim gibi gûneh-kâr bende yok
   Kesmezem lâkin ümidi bilürem Rahmân Seni

5. Cümle halk içinde benim gibi güneh-kâr bende yok
   Sevdiler cân û gönülden zümre-i merdân Seni

6. Lutf idüb vir ‘ışkını bana olam mest-i müdâm
   İsterem fazlınla Senden ey cevâd Yezdân Seni

7. Muntazırdur[1004] gice-gündüz Sana Kuddûsî garib
   Eyle teşrif dil evini itsün ol mihmân Seni

226. ASHÂB-I KEHF'İN ÖRNEK HAYATI

1. Virdi hayret gönlümeashâb-ı Kehfin hâlleri
   Sıdk-ıla oldı Hudâya anların ikbâlleri[1005]

2. Eyleyüb halkda tefekkür bildiler tîz hâliki
   Ders yönünden bize kâfidir kamu efalleri

3. Kalblerinden çıkdı cümle mâsivâ kalmadı hiç
   Kişiye düşmân imiş çünki ‘ıyâl û malları

4. Cümlesin terk eyleyüb Hakk'a teveccüh itdiler
   Uyhu oldı ol ‘azîzânın hemân a'mâlleri

5. Ey ahî anlara bakub sen de ‘uryan olma çün
   Şirk idi dirlikleri buldı selâmet bâllerin

6. Cümle zahmet tut bu Kuddûsî fakirin sözini
   Eyle kulluk Hakk'a terk it gaflet û ihmâlleri

[1004] Muntazır: Gözleyen, bekleyen
[1005] İkbâl: Baht, talih

3. Hesapsız günâh ile eli boş olarak kapına geldim.
   Bana, Senin çok iyilikte bulunduğunu söylediler.

4. Bütün insanlar içinde bende daha günâhkâr bir kul yok.
   Fakat ümidimi kesmem çünkü Seni Rahman bilirim.

5. Ahiret ehli ile dünya ehli Senden uzak durdular.
   Seni candan ve gönülden seven Hakk ehli oldu.

6. İhsanınla bana aşkını ver ki, daim sarhoş olayım.
   Ey cömert Allah'ım! Fazlınla Seni Senden isterim.

7. Garip Kuddûsî gece-gündüz Seni bekler
   O'nun Gönül evine teşrif et ki, Seni misafir etsin.

226. Ashâb-ı Kehfin örnek hayatı

1. Ashâb-ı Kehfin halleri gönlüme hayret verdi.
   Onlar sıdk ile Allah'a bağlanan bahtlı kimselerdi.

2. Halk içinde tefekkür ederek hemen Allah'ı bildiler.
   Bütün halleri ders için bize kafidir.

3. Kalplerinden Allah dışında hiç bir şey kalmadı
   Çünkü mal ve evlatlar insana imtihandır.

4. Hepsini terk edip Allah'a yöneldiler.
   O yüce insanların bütün amelleri uyku oldu.

5. Ey kardeş! Sen de onlara bakıp çıplak olma.
   Çünkü onlar şirke direnip, kalpleri huzur buldu.

6. Fakir Kuddûsî'nin bütün bu sözlerini bi zahmet tut.
   Allah'a kulluk et, gaflet ve ihmalleri terk et.

227. MECÂZÎ AŞKTAN İLÂHÎ AŞKA YÜKSELİŞ

1. Dâ'im olmaz bu gülistân-ı fenânın gülleri
Hem gider şol 'ışk-ıla feryâd iden bülbülleri

2. Ne güli kalur ne gülzârı bu dar-ı hicretin
Zâ'il olur bâğbân[1006] û lale vû sünbülleri

3. Virme dil güzellerine 'âkıbet bir gün olur
Ki çürür sîm tenleri ebrûları kâkülleri

4. 'Işk-ı Leylâ ile Mecnûn eyleyüb terk-i vatan
Mesken itdi kendisine ulu tağ û çölleri

5. 'Işk-ı Şirîn ile Ferhâd tağı deldi açdı yol
Gözlerinden akıdub ma'şûk iline selleri

6. Niceler 'ışk-ı mecâzî âteşine yandılar
Kıl tefekkür 'ibret al kim noldı âhir hâlleri

7. Sen de mağrur olma bu çalub çağırdıklarına
Hâk[1007] ider bir gün ölüm bu eller ile dilleri

8. Geç mecâzîden hakîki 'ışkı iste Tenriden
Ol Kerîm'dür eylemez dûr kapudan sâ'illeri

9. Didi Peygamber uyur nâs uyanurlar ölicek
Bil ölüm îkâz ider bizim gibi gâfilleri

10. Zikre meşgul ol 'azîzim 'âşık-ı Hakk olasın
Zikr içün halk eylemişdür ol Hudâ bu dilleri

11. Çün beni çok zikr idin deyü bize emr eyledi
Sevmez ol zikr itmeyen hayvânleyin tembelleri

12. Cümle zikrin efdali tevhÎd buyurmuşdur Resûl
Hem yakîn yoldur Hudâ'ya çok ise de yolları

[1006] Bâgban: Bahçıvan
[1007] Hâk: Toprak

227. Mecâzî aşktan ilâhî aşka yükseliş

1. Ebedî olmaz bu fanî bahçenin gülleri.
Hem yok olacak aşk ile feryâd eden şu bülbülleri.

2. Bu hicret yurdunun ne gülü ne de gül bahçesi kalır.
Yok olur bahçıvânı, lalesi sünbülleri.

3. Güzellerine gönül verme, nihayet bir gün.
Gümüş tenleri, kaşları ve saç bağları çürür.

4. Leylâ'nın aşkı Mecnûn'a vatanı terk ettirdi.
Yüksek dağları ve çölleri kendisine mesken etti.

5. Şirin'in aşkıyla Ferhat dağı delip yol açtı.
Gözlerinde sevgilinin memleketine seller aktı.

6. Mecâzî aşkın ateşiyle nice kimseler yandı.
Tefekkür edip ibret al, bunların sonu ne oldu?

7. Sen de çalıp söylediklerinle gururlanma.
Bir gün ölüm bu eller ile dilleri toprak eder.

8. Geç mecâzî aşktan Allah'tan hakîki aşkı iste.
O Kerem sahibidir, isteyeni kapısından uzaklaştırmaz.

9. Peygamber "İnsanlar uyuyor, ölümle uyanacak" dedi.
Bil ki; ölüm, bizim gibi gafilleri ikâz eder.

10. Azîzim! Allah'ı zikretmekle meşgul ol ki; Hakk âşığı olasın.
Allah bu gönülleri, O'nu anmak için yaratmıştır.

11. Çünkü "Beni zikredin" diye bize buyurdu.
O, zikir etmeyen hayvan gibi tembelleri sevmez.

12. Hz. Peygamber "Zikirlerin en efdali tevhîddir" buyurdu.
Allah'a giden yollar çoksa da en yakîn olanı tevhîddir.

13. Dinle Allah'ı seversen bu sözi eyle kabul
Zikri her dem it geçürme rûzi mâhı yılları

14. Korkma bir şeyhden icâzet almadım zikre deyu
Emr idüb kıldı mücâz Hakk cümle mü'min ulları

15. 'Âşık ol ma'şûk-ı bî-misle hemân[1008] Kuddûsî'yâ
Eyleyen hal oldur ancak bil kamu müşkilleri

228. Kendisini Seveni Kucaklayan Yaratıcı

1. Virdi Mevlâ rahmetiyle bize dürlü ni'meti
Nutfe[1009]-yi murdâr iken kıldı revâ[1010] bu hey'eti

2. Cümle a'zâyı yaratdı biri birinden güzel
Bizde bellü oldı ol Hallâk-ı halkın kudreti

3. 'İlm û 'irfân 'ışk û cezbe eyledi ihsân dahi
Eyledi fazlıyla şâh-ı enbiyanın ümmeti

4. Anamızdan bize şefkü'l-müznibîndir hem şefî'
Yok anın gibi nebîler içre iden gayreti

5. Halkı anın edi içün eylemiş îcâz hemîn
Anı kandi içün yaratmışdır o Hâlil Hazreti

6. İtdi 'Abdülkâdir'in dervişlerinden hem bizi
İder ol mensûbına imdâd-ı bâlâ[1011] himmeti

7. Gice-gündüz hamd û şükr eyler bu Kuddûsî fakîr
Ol Hudâ'ya kim ona bahş eyledi bu 'uzleti

1008 Hemân: Hepsi, Bütün
1009 Nutfe: Duru, Saf su
1010 Revâ: Yakışır, uygun
1011 Bâl: Kanat, Kalp ve gönül

13. Eğer Allah'ı seviyorsan bu sözü dinleyip, kabul et.
Her daima Allah'ı ân, günleri, ayları ve yılları boş geçirme.

14. Bir Şeyh'ten izin almadan zikre başladım diye, korkma.
Allah, bütün mü'minlere emretmekle icâzet verdi.

15. Kuddûsî, benzersiz olan Sevgiliye hemen âşık ol,
Bil ki, bütün engelleri ortadan kaldıran O'dur

228. Kendisini seveni kucaklayan Yaratıcı

1. Allah rahmetiyle bize türlü türlü nimet verdi.
Ölü nutfe iken bize uygun kıldı bu sureti.

2. Bütün organları birbirinden güzel yarattı.
Bizde belli oldu o mahlûkatın Yaratıcısının kudreti

3. İlim, irfan, aşk, cezbe ihsân etti.
Bunları Peygamberler Şâh'ını ümmetine fazlıyla gönderdi.

4. O, bize anamızdan daha şefkatli ve günâhları örtendir.
Peygamberler içinde O'nun gibi gayretlisi yok.

5. Varlığı O'nu sebep kılarak var etmiş
Allah, O'nu da kendi için yaratmış.

6. Bizi Abdülkâdîr Geylânî'nin mürîdlerinden eyledi.
O, kendisine intisap edenlere yüce bir yardım ve himmette bulunur.

7. Bu fakir Kuddûsî gece-gündüz hamd ve şükür eder.
O Yaratıcı'ya ki, bağışladı, O'na bu 'uzleti.

229. HESABA GELMEYEN ALLAH'IN SONSUZ RAHMETİ

1. Ey cümle halkın râzıkı, fazlınla neşr it rahmeti
Sensin viren üşmâna dosta bu cihânda ni'meti

2. Biz eyledik imân sana yok birliğinde şüphemiz
Sen bize in'âm eyledin 'irfân û vahdâniyyeti

3. Mücrimleriz bakma bizim ecrâm[1012] ve taksîrinize[1013]
'Afv eyle çekdirme habibin hürmetine zahmet

4. Bizde liyâkat[1014] gerçi yok lâkin Senin bol rahmetin
Bulur bu 'âlemde kamu mü'min û kâfir devleti

5. Bârâna muhtacız bugün yağdır kerem kıl yâ Ganî
Yok sabrımız hîç açlığa virme Halîmâ kürbeti

6. Biz ümmet-i merhumeyiz var ise de çok zenbimiz
Senden ümidi kesmeyiz gösterme biz kulleti

7. Diler kamu mahlûk matar[1015] vir ey Cevân û lem-yezel
Cümle bilürler rahmetin deryasının var vüs'ati[1016]

8. İster lisân-ı hâl ile yağmurı heb halk-ı cihân
Kaht[1017]-ı matar virdi kamu yir ehline çün zahmeti

9. Şu beldede vardur senin çok evliyâ 'âriflerin
Bağışla bizi anlara ki görmeyelim zillet-i

10. Hışmımı geçdi rahmetim didin sözün gerçek-durur
Ey cümleden gayur[1018] Hudâ vir matarı it gayreti

[1012] Ecrâm: Günahlar, cürümler
[1013] Taksîr: Kabahat, Suç, günah
[1014] Liyâkat: Layık olma, hak etmek
[1015] Matar: Yağmur
[1016] Vüs'ati: Bolluk, Genişlik
[1017] Kaht: Kıtlık, kuraklık
[1018] Gayûr: Gayretli, çalışkan

229. Hesaba gelmeyen Allah'ın sonsuz rahmeti

1. Ey bütün mahlûkatı rızıklandıran, ihsânınla yay rahmeti.
Bu dünyada dosta düşmana nimeti veren Sensin.

2. Sana iman ettik, Bir'liğinde şüphemiz yok.
Sen, bize ilim ve vahdeti nimet verdin.

3. Günâh ve suçlarımıza bakma, günâhkârız bizler.
Sevgili peygamberinin hürmetine affet, zahmet çektirme!

4. Biz affa layık değiliz, Senin engin rahmetin olmazsa.
Bütün mü'min ve kafirler bu alemde rahmetinle servet bulur.

5. Ya Ganî Allah'ım! Bugün yağmura muhtacız, kerem kıl yağdır.
Ey Halîm Allah'ım! Açlığa hiç sabrımız yok, tasa verme.

6. Çok günâhlarımız olsa da biz rahmet ümmetiyiz.
Sen'den ümit kesmeyiz bize açlığı gösterme.

7. Ey cömert Allah'ım! Bütün varlıklar Senden yağmur ister, ver.
Herkes bilir Senin rahmet denizinin genişliğini.

8. Dünya mahlûkatının hepsi hâl diliyle yağmur bekler.
Bütün yeryüzü mahlûkatı yağmur kıtlığı kuraklık çekmekte.

9. Bu beldede Senin birçok velî ve ârif kulun vardır.
Bizi onlara bağışladı ki, hakir olmayalım.

10. "Rahmetim gazabımı geçti." sözün, hakikatin gerçeği
Ey herkesten gayretli Rabbim gayretinle ver yağmuru

11. Adın senin Rahmân-durur îmânımız vardur bizim
    Eyle bugün seyr idelim izhâr-ı Rahmâniyyeti

12. Ağlar bu Kuddûsî görince açları sibyân gibi
    Meczûbdur ol kalbi rakîk yok sabra hergîz tâkati

230. KANAATKÂR OLMANIN MÜKAFATI

1. Sevdiği kullarına virmez Hudâ çok ni'meti
   Nice takvâ ehlini kâfir kılar mâl kesret[1019] i

2. Dirme dünyâ mâlını dinle sözi itme 'inâd
   İster isen ey püser iki cihânda râhat-ı

3. Kıl tefekkür noldığın Şeddâd ile Nemrûd dahi
   Neyledi Kârûn-ıla Fir'avnı dünya devleti

4. Sa'leb'e ashâb içinde bir 'azîz mü'min iken
   Döndi dinden oldı kâfir kalmadı hîç 'izzeti

5. İşte Kuddûsİ kifâf[1020] mikdârı rızkı dinle öz
   Çün tama'-kar kulu sevmez Hak Te'âlâ Hazreti

231. NEFSE SESLENİŞ

1. İtme ey nefsim gurur bu şöhrete gûş it sözi
   Mekr-i Cebbârı gönülden hem çıkarma aç gözi

2. Sıdk û ihlâs ile istiğfâri çok eyle hemân
   Zikre meşgul ol beher dem geceye kat gündüzi

3. 'İlm û a'mâl çoklığına bakuban 'ucb eyleme
   Kendini bil cümle halkın ahkarı hem a'cezi

4. Niceler şart-ıla kulluk itmiş iken Tenriye
   Gitdiler iblis izine şaşırub toğrı izi

5. Kıl hazer Kuddûsî'ye 'ucb û gururdan dâ'imâ
   Zâhiri ta'mîri terk it kılagör sâfî özi

[1019] Kesret: Çokluk
[1020] Kifâf: Kefeler

11. Senin adın Rahman'dır, iman ettik biz ona.
Bugün nasip et de, rahmetinin zuhurunu seyredelim.

12. Kuddûsî açları görünce bir çocuk gibi ağlar.
O kalbi ince bir meczubdur, sabıra hiç gücü yok.

230. Kanaatkâr olmanın mükafatı

1. Allah, sevdiği insanlara çok nimet vermez.
Malın çokluğu nice takvâlı insanları inkâra götürür.

2. Ey oğul! Eğer iki dünyada da rahat etmek istiyorsan.
İnat etme, söz dinle, dünya malını biriktirme.

3. Önce kendini tefekkür et, sonra Şeddâd ile Nemrûd'u,
Kârûn ile Firavun dünya servetini ne yaptı?

4. Sa'leb'e sahâbe içinde aziz bir mü'min iken,
Dinden dönüp, kâfir oldu, izzetten zerre kalmadı.

5. İşte Kuddûsî söz dinle! Az da olsa rızka kanaatkar ol.
Çünkü Allah, aç gözlü insanları sevmez.

231. Nefse sesleniş

1. Aç gözünü ey nefsim! Bu şöhrete gururlanma, sözü dinle!
Kudret sahibi Allah'ın düzenini gönülden çıkarma.

2. Doğruluk ve samimiyetle günâhların bağışlanmasını dile.
Gündüzü geceye katarak her ân zikirle meşgûl ol.

3. İlim ve âmel çokluğunla gururlanma
Kendini bütün mahlukatın en hakiri ve acizi bil.

4. Nice insanlar Allah'a şartlı kulluk ederken,
Doğru yolu şaşırıp, Şeytanın izinden gittiler.

5. Kuddûsî gurur ve kibirden daima sakın.
Dış güzelliği bırak, gönlünü saflaştır

232. EŞYAYA KAPALI ALLAH'A AÇIK GÖNÜL

1. Gör ne yaratmış Hudâ sıdk-ıla esrara bak
Aç gözini sâlikâ san'at-ı Cebbâr'a bak

2. Her ne ki var ise bil halk-ı Hudâ-yı CelÎl
Cümlesi tutmı sebîl[1021] Hazret-i Settâr'a bak

3. Halk-ı cihân ser-te-ser[1022] Tenri'ye kulluk eder
Gafleti koy ey püser[1023] hıdmet-i Gaffâra bak

4. Niceye dek bu kesel ide seni pür[1024]-zelel[1025]
Pendimi gûş eyle gel yarene tîmâra bak

5. Perdedir iki cihân 'âşık-ı Hakkâ inan
Özleme hûr u cinân gayrı unut yâre bak

6. Zâhid-i zevvâk ile olma mukârin bile
Koyma sivâyı dile şevk ile dildâra bak

7. Al sözi Kuddûsî'den Hakk'dır anı söyleden
Bu gazeli oku sen sıdk-ıla güftâra bak

233. ALLAH'A KAVUŞMANIN SEVİNCİ

1. Bu gönlüm sevdi bir yâri ki veçhi âfîtâb ancak
Anın bu âfîitâb yanında güyâ bir şihâb[1026] ancak

2. Sayılmaz itdiği fazl û kerem bu bendesine çün
Ki 'uşşâkına in'âmı o şâhın bî-hisâb ancak

3. Visâlü 'ıyd-ı ekberdir o hubın yok naziri hîç
Firâkı nâr-ı dûzahdan eşed mühlik 'azâb ancak

[1021] Sebîl: Yol
[1022] Ser-te-ser: Baştan başa
[1023] Püser: Erkek çocuk
[1024] Pür: çok, fzla
[1025] Zelel: Yanıltma
[1026] Şihâb: Kıvılcım

232. Eşyaya kapalı Allah'a açık gönül

1. Gör! Allah neler yaratmış, doğrulukla sırrına bak.
   Ey sâlik! Gözünü açıp kudret Sahibinin sanatına bak.

2. Her gördüğün nesneyi yaratıcı ulu Allah var etti,
   Hepsi O'na doğru yol tutmuş, Hz. Settâr'a bak.

3. Dünya mahlûkatı baştan başa Allah'a kulluk eder.
   Ey oğul! Gafleti bırak, Gaffâr olan Allah'a hizmete bak.

4. Ne zamana kadar bu uyuşukluk seni çok yanıltacak.
   Sözümü dinle, gel yaranı onarmaya bak.

5. Her iki dünya Allah âşıklarına perdedir.
   Özleme cenneti ve hûrileri her şeyi unut, Dost'a bak.

6. Zevkine düşkün zâhide yaklaşma.
   Mâsivâyı gönlüne sokma, büyük bir istekle Sevgiliye bak.

7. Sen Kuddûsî'den sözü al, zira onu söyleten Hakk'tır
   Bu gazeli oku ama samimiyetle söze bak.

233. Allah'a kavuşmanın sevinci

1. Bu gönlüm öyle bir yâr sevdi ki, yüzü güneş gibi.
   O, bu güneş yanında sanki bir kıvılcım.

2. O'nun kullarına olan cömertlik ve ikramı hesapsızdır.
   O şâhlar Şâhının âşıklarına nimeti hesapsızdır.

3. Benzeri olmayan Sevgiliye kavuşmak en büyük bayramdır.
   O'ndan ayrılık ise cehennem azabının yakıcılığından daha şiddetlidir.

4. Mahabbet itmeyen ana sürilür bâb-ı Yezdân'dan
Olur hem o şakinin dîn û 'ukbâsı harâb ancak

5. Cihânın pâdişâhları eşiğine sürerler yüz
Halâ'ik içre bî-misl û bedel 'âlî-cenâb ancak

6. Kapusında mülâzım ol murada irmek istersen
Anın bâbında zîrâ heb du'alar müstecâb ancak

7. Anın çün kim vücuda geldi bu cümle-i mahlûkât
Anın içün kuruluşdur muhakkak bu dolab ancak

8. Tevessül[1027] itdiler cümle nebîler Hakk'a anınla
Olur anı vesîle itmek ile feth-i bâb ancak

9. Bu Kuddûsî onun 'âşıklarının hâk-ı pâyidir
Hemân bu tarz ile maksûdı ana intisâb[1028] ancak

234. En büyük sevâb Allah sevgisiyle yanmaktır

1. Sevâbım yok dimek 'uşşâk-ı Hakk'a bed cevâb ancak
Ki koyub zühdi 'ışkın odına yanmak sevâb ancak

2. Hulûs olmayıcak 'ilmm û 'amel olur hebâ cümle
Cezâsı çün mürâ'înin[1029] cehennemde 'azâb ancak

3. İder 'ilm-i şerifi cem'-i mâla ol vesile çün
Hadis de geldi dünyâyı tâlibler kilâb ancak

4. Taleb eyler anı hırs-ıla şol 'atşân[1030] gibi varır
Görür ki su değildir ol hemân kuru serâb ancak

5. Gezer dünyada zu'm[1031] idb özüni pes uyanıkdır
Ecel hamrını nûş birle bilür işi harâb ancak

6. Bürür gaflet hicâbı gözini hîç mevti göstermez
Gelince cânı hulkuma gider gözden hicâb ancak

[1027] Tevessül: Vesile olmak
[1028] İntisâb: Bir yere bağlanmak
[1029] Mürâ'î: İkiyüzlü
[1030] 'Atşân: Susuz, susamış
[1031] Zu'm: Zan, bâtıl

4. O’na sevgi beslemeyen Allah kapısından sürülür.
O eşkıyanın dini ve ahireti harap olur.

5. Dünyanın padişahları kapısına yüz sürerler.
Mahlûkat içinde benzersiz ve bedelsin şereflidir.

6. Kapısında lazım olan o murada ermek istersen.
O’nun kapısında ancak bütün duâlar cevap bulur.

7. Çünkü O’nun için var oldu bütün mahlûkat
Muhakkak ki, O’nun için kurulmuştur bu dönen çark.

8. Bütün Peygamberler O’nunla tevessül ettiler
Fetihlerin kapısını açmak O’nu vesile kılmakla gerçekleşir.

9. Bu Kuddûsî, O’nun âşıklarının ayağının toprağıdır.
Onun niyeti bu tarz ile ancak O’na intisâb etmektir.

234. En büyük sevâb Allah sevgisiyle yanmaktır

1. “Sevabım yok demek” Allah âşıklarına kötü cevaptır.
Zühdü bırakıp, aşk ateşiyle yanmak ancak sevaptır.

2. Kurtulmayacak, ilim ve amelin hepsi yok olacak.
Çünkü ikiyüzlünün cezası cehennemde azap çekmektir.

3. İlmi, dünyada mal toplamaya vesile diye, yapar.
Peygamberin hadisinde geçer; “Dünyayı isteyenler ancak köpeklerdir.”

4. Onu hırs ile isteyen susamış gibi saldırır.
Fakat bakar ki gördüğü su değil, kuru seraptır.

5. Dünyada boş gezer zanneder ki kendisi uyanıktır.
Ecel şarabını tatlı içki, zanneder ancak işi bitmiştir.

6. Gaflet perdesi gözünü bürür, göstermez hiç ölümü
Canı boğazına gelince ancak o vakit gider göz perdesi.

7. Benim mâlım deyü hıfz eyleyüb sakladığı cümle
Kalur vârislere bir gün olur kendi türâb ancak

8. Şu murdâr ûfeye meyl eyleme Kuddûsî'yâ zîrâ
Ana hırs eyleyüb üşüşen değil illa gurâb ancak

235. MADDE SEVGİSİ EN BÜYÜK ENGELDİR

1. 'Aceb bu sende hîç mikdâr-ı zerre yok mıdır idrâk
İdersin mâl-ı dünyâyı bedende cân gibi imsâk

2. Ki ol bir zıll-i zâ'ildir bekâsı yok geçer lâ-büdd
Belası çok ider tâliblerini 'âkıbet ihlâk[1032]

3. Olur 'arş gölgesinde terk iden dünyâyı bî-şüphe
Halâ'ik itdiği günde feza'larla yakalar çâk

4. Anı hırs-ıla cem' idenden ahmak kimse yok zîrâ
Yarın rûz-ı kıyâmetde olısar nâdim û gam-nâk

5. Sivâdan kalbbini pâk eyle Kuddûsî koma hergiz
İrişmez Hakk'a bir kişi ki kalbi olmaz ise pâk

236. ALLAH'A DUÂ

1. Hudâvendâ beni it zümre-i merdâna ilhak
Geçüb dünya vû uhrâdan olayım Sana müştâk

2. Firâkın zehrine yok tâkatim sabr idebilmem
O zehrin acısın def' eyle kıl vaslını tiryâk[1033]

3. Hidâyet eylesen sensin tarik-ı müstakime
Za'îfem kalmışam yoldn bana sen eyle işfâk

4. Yolını eyle hem âsân şu ben azmış kulına
'Alâ'ik gönlimi bend[1034] itdi eyle anı 'ıtlâk

[1032] İhlâk: Yok etmek
[1033] Tiryâk: Panzehir
[1034] Bend: Bağlama, bağ, yular

7. “Benim malım” diyerek koruduğu her şeyi,
Bir gün kendi toprak olunca varislere kalır.

8. Kuddûsî şu ölü leşe meyletme
Ona hırsla üşüşen ancak karga değil mi?

235. Madde sevgisi en büyük engeldir

1. Acaba senden hiç zerre miktarı idrâk yok mudur?
Dünya malını bedende rûh gibi çekersin.

2. Ki dünya malın baki değil, yok olan bir gölge gibidir.
İmtihanı çetindir, neticede bağlılarını helâk eder.

3. Şeksiz-şüphesiz dünyayı terk eden arşın gölgesinde olur.
Yoksa mahlûkatın toplandığı günde çığlıklarla yırtar

4. Onu hırsa toplayanda daha ahmak kimse yok.
Yoksa yarın kıyamet gününde pişman ve tasalı olursun.

5. Kuddûsî, her şeyden kalbini temizle asla bir şey bırakma.
Kalbi temiz olmayan, asla Allah’a ulaşamaz.

236. Allah’a duâ

1. Allah’ım beni cömertlerin zümresine kat ki,
Dünya ve ahiretten geçip, Sana bağımlı olayım.

2. Ayrılığın zehrine gücüm yok ki; sabır edebileyim.
O zehrin acısını, vuslatının panzehiriyle uzaklaştırır.

3. Doğru yola götüren Sensin,
Yolda kaldım, zayıfım. Bana Sen lütufta bulun.

4. Şu azgın kulunu yoluna kolay kıl.
İlgiler gönlüme bağ oldu, onu bırakıver.

5. Bu Kuddûsîleyin yokdur cihânda gerçi gâfil
Velâkin fazlınla[1035] kıl sana meyyâl û tevvâk[1036]

237. RİYÂ GİZLİ ŞİRKTİR

1. Yok cihânda devlet-i bâlâ çü'ışk û cezbe-tek
İste Mevlâ'dan anı sen mâsivâdan desti çek

2. Gerçi a'mâl-ı cevârih[1037] hoş velâkin zâhidâ
Yok ise anda hulûs umma sevâb çekme emek

3. Gizlü şirk imiş riyâ pes sâhibi müşrik olur
La'net ider ana deryada semek gökde melek

4. Muhlis olnlar imiş dahi hatalarda anı bil
Bin sene kılsa 'amel ol cümlesi çöpden direk

5. Tenriden haşyet iderler hem mukarrebler kamu
Çünki imansız giden insandan a'lâdır köpek

6. Mekr-i Hakk'dan ehl-i 'irfân zümresi olmaz emîn
Câhile Hallâk-ı virmiş taş gibi katı yürek

7. Çünki 'uşşâk-ı Hudâ'yı sen de sev Kuddûsîyâ
Hem sever anları cümle ehl-i arz ehl-i felek

238. HACCIN ŞARTLARI

1. Beyt-i Yezdân'a gidilmez yolda 'isyân iderek
Hacc a niyyet idene sıdk û safâ-yı kalb gerek

2. Hakk-ı Rahmân, hakk-ı insân hakk-ı heyvân variken
Ne yüz-ile varacaklar beyte Lebbeyk diyerek

3. Hem Resûl'ini ziyâret itmenin şartı bu kim
Ola sâfî dû cihânın iltifatından yürek

[1035] Fazl: İyilik, erdem, fazilet
[1036] Tevvâk: İştiyaklı, arzulu
[1037] Cevârih: El, ayak gibi uzuvlar

5. Bu Kuddûsî'nin dünyada Sana karşı gafleti yoktur.
Yine de iyiliğinle onu Kendine bağımlı ve arzulu kıl.

237. Riyâ gizli şirktir

1. Aşk ve cezbeden başka dünyada en yüce bir servet yok.
Onu Allah'tan isteyip, O'ndan başkasından elini çek.

2. Ey zâhid! Uzuvlarla yapılan ameller güzel de,
Eğer onlarda samimiyet yoksa boşuna sevap bekleme.

3. Riyâ, gizli şirktir. Öyle ki, sahibi müşrik olur.
Ona denizde balıklar, gökte melekler lanet eder.

4. Şunu bil ki, ihlâslı olanlar bile tehlikede imiş.
Bin sene dahi amel etse, hepsi çöpten direk imiş.

5. Allah'a yakın olanların hepsi O'ndan haya ederler.
Çünkü O'nun huzuruna imansız gidende köpek daha yücedir.

6. İrfân ehli Allah'ın gazabından emin olmaz.
Cahile ise, Yaratıcı taş gibi yürek vermiş.

7. Kuddûsî! Allah âşıklarını sen de sev.
Çünkü onları, hem yeryüzü hem de göklerin mahlukatı sever.

238. Haccın şartları

1. Allah'ın evine O'nun yolunda isyan edilerek gidilmez.
Hacca niyet edene, doğru ve tertemiz bir kalp lazım

2. Allah'ın insanın ve hayvanın hakkı varken.
Ne yüzle beyte varıp "Lebbeyk" diyecekler.

3. Hem Resûl'ü ziyaret etmenin şartı şudur ki;
Kalp iki dünyanın iltifatından da saf olmalı.

4. Geçmeyince her günâhdan haccı Hak itmez kabul
‘Âsî hâcînın cezâsı ‘âkıbet habs û kürek

5. İtdi Kuddûsî bu pendi kendi nefsine dahi
Cümle hüccâc cümle dîn kardaşlarıyla müşterek

239. ALLAH YOLUNUN AZIĞI

1. Sâlikâ bize haber vir azığın var mı görek
Çün uzakdır yol ‘a’zîzim yolcıya azık gerek

2. Korkulu râha[1038] gidersin yok yanında hîç silâh
Seyf û rümhi bulamazsın al eline bir çörek

3. Her konakda bir metin mhkeem hisâr yapmak içün
Al yanına bir takım balta, külünk, kazma, kürek

4. Hem katî sarpdır bu yol kim belleri var kâf gibi
Ki o bellerden aşub gitmek be-gâyet güç gerek

5. Kol’a-yı esrârını hıfz eyle düşmandan hemân
Basdırub kapsını vir ardına sağlam direk

6. Eyleme yolda cinâyet korkudur suç issini[1039]
Çün gereklüdür bu yolda kişiye sâlim yürek

7. Fehmi dersen bu sözün sırrını kardaşım eğer
Bil ki olursın kmu esrara vâkıf giderek

8. İrma Kuddûsî izinden gözini Peygamberin
Dir isen kim Hazret-i Hakk’a selâmetle irek

240. MASKELİ İNSANLIK

1. Sanur mısın behey kardaş olısar böyle insanlık
Hakîkatde senin heb işlediğin çünki hayvanlık

2. Bu ‘asrın halkı âdât û ‘ibâdât i’tikâdıyla[1040]
İderler suret-i Hakda biri birine şeytanlık

[1038] Râh: Yol
[1039] İss: Sahip
[1040] İtikâd: İnanma, inanış

4. Her günahtan geçmeyince hac hak edilmez.
Asi olan hacın neticede cezâsı hapis ve işkencedir.

5. Kuddûsî bu nasihatı hem kendine hem de
Bütün hocalara ve bütün din kardeşlerine yaptı.

239. Allah yolunun azığı

1. Ey sâlik bize haber ver, azığın var mı? Görelim.
Çünkü azizim yol uzundur, yolcuya azık gerek.

2. Korku dolu yola gidersin, yanında hiç silahın yok.
Kılıç ve mızrak bulamazsan, eline al bir çörek.

3. Her konakta sağlam ve dayanıklı bir kale yapmak için.
Yanına bir takım balta, külüng, kazma ve kürek al.

4. Bu yol hem çok sarp hem de Kâf gibi engelleri var.
Bu engelleri aşıp gitmeye son derece güç gerek.

5. Bir an önce sırlar kaleni düşmandan koru.
Kapısını kapatıp arkasına sağlam direk koy.

6. Yolda cinayet işleme, suça teşvik eden korkudur.
Çünkü bu yolda kişiye sağlam bir yürek gereklidir.

7. Kardeşim, eğer düşünürsen bu sözün sırrını,
Bil ki, bütün sırlara vâkıf olursun.

8. Kuddûsî eğer "Hakk'a selametle erelim" diyorsan,
Peygamberin izinden gözünü ayırma.

240. Maskeli İnsanlık

1. Ey kardeş! insanlık böyle olur mu sanırsın
Çünkü hakikat de senin yaptığın hayvanlık

2. Bu asrın insanı âdetleri, ibadetleri ve inanışlarıyla
Birbirlerine Hakk maskesiyle şeytanlık ederler

3. Direrler hırs-ıla dînârı put idüb toparlar hem
   Bu fi'li zu'm iderler eyledik dünyâda merdânlık

4. Fakîri eyleyüb tahkir[1041] iderler zengine tevkîr[1042]
   Anı fehm[1043] eylemezler kim fakirlik ehl-i Yezdânlık

5. Değiş Kuddûsîyâ heb varını sen 'ışka ol miskin
   Ki dünyâda olan miskin sürer ukbâda sultanlık

241. ÇİRKİNLİKLERDEN GÜZELE KAVUŞMAK İÇİN ÂŞIK OLMAK

1. Ne hâsıl zühd û takvâdan yüri var 'âşık ol âşık
   Koub zühhâdı 'uşşâka olub yâr 'âşık ol 'âşık

2. Riyâ şirk-i nihandır kurtılamaz 'âbidân andan
   Olayım dir isen hâs bende zinhar 'âşık ol 'âşık

3. Eğer yâr ise maksûdın bu 'ışkı it sana rehber
   Ki baldı 'ışk-ıla anı bulanlar 'âşık ol 'âşık

4. Kimi dünyâyı sevdi kimisi cennâtı bu halkın
   Sen it Allah'ı ağyâr üzre Îsâr 'âşık ol âşık

5. Erenler zümresine girmeye sa'y eyle Kuddûsî
   Sivâdan geç idüb dost-ıla bâzâr 'âşık ol âşık

242. DÜNYAYA GELİŞİN AMACI

1. Ey birader biz cihana cem'-i mâla gelmedik
   Mâsivânın fitnesine iştigâle gelmedik

2. Çünki halk itdi Hudâ bizi hemân kulluk çün
   Bendelikdir kârımız şirk û dalâle gelmedik

[1041] Tahkîr: Küçümseme
[1042] Tevkîr: Ululama, güzel karşılama
[1043] Fehm: Düşünüp anlamak

3. Hırsla parayı toplayıp put edip taparlar
Dünyada mertlik yaptık diye bu şüpheli fiili işlerler

4. Fakiri hakir görürler, zengini ise ulularlar
Fakirliğin Hakk ehli olduğunu anlamazlar

5. Kuddûsî , bütün varlığını aşka değişip, fakirleş
Dünyada fakir olan ahirette Sultanlık sürer

241. Çirkinliklerden güzele kavuşmak için âşık olmak

1. Zühd ve takvadan bir şey çıkmaz, yürü âşık ol âşık
Zâhidleri bırakıp âşıklarla dost ol, âşık ol âşık

2. Riyâ gizli şirktir âbidler ondan kurtulamaz
Samimi kul olmak istiyorsan, kesinlikle âşık ol âşık

3. Eğer gayen dost ise bu aşkı kendine rehber et
Ki bulanlar onu aşkla buldular, âşık ol âşık

4. Bu insanların kimi dünyayı kimi cenneti sevdi
Sen Allah dışında ki her şeyi terk ederek âşık ol âşık

5. Kuddûsî erenler zümresine girmeye çalış
Mâsivadan geçip dost ile pazara gel, âşık ol âşık

242. Dünyaya gelişin amacı

1. Ey kardeş, bu dünyaya mal biriktirmeye gelmedik
Allah dışındaki şeylerin imtihanıyla uğraşmaya gelmedik

2. Çünkü Allah bizi kendisine kulluk için yarattı
Kulluktur işimiz şirk ve delâlete gelmedik

3. Müdde'îlerle[1044] bizim yokdur cidâl û bahsimiz
Ma'rifet tullâbiyiz bahs û cidâle gelmedik

4. Zikr-i Hakk'dır şugûmızz 'âşıklarınız zâkirleriz
Kavlimiz tevhîddir ancak gayrı kâle gelmedik

5. 'Âşık-ı Hakk'a vebâl imiş sivâya iltifat
Kesb-i hâl maksûdımız kesb-i vebâle gelmedik

6. Gelmişüz tahsîlât-ı 'ışk û vecdi 'irfân itmeğe
Dâr-ı rihlet cifesini ictilâle[1045] gelmedik

7. Sîm û zer cem' eyleyenler Hakk'dan ayrı düşdiler
Bil ki Kuddûsî ki biz bu bed hisâle[1046] gelmedik

243. SÂLİKİN YOL AZIĞI

1. Sivâ deryasına zinhar girüben talma ey sâlik
Yedine cemreyi cevher sanuban alma ey sâlik

2. Tarîk-ı Hakk'dan ayrılub hevâ yollarına gitme
Erenler kâr-bârından girüye kalm ey sâlik

3. Görinür dürlü zînetler gözine gerçi bu dünyâ
Güler ise sana ol hîç ana sen gülme ey sâlik

4. Libâsın fâh irin giyme soyar bir gün alur âhir
Anın mekrine aldanub sakın râm[1047] olma ey sâlik

5. Ganîlerle mecâlis olma kaç ebnâ-yı dünyadan
Ki anlar gibi cife ârzûsuna düşme ey sâlik

6. Dilersen semt-i maksuda eğer vuslat selâmetle
Gönül fülkini girdâb-ı sivâya salma ey sâlik

7. Bu cism û cânını 'ışk aodına yak eylegil sâfi
Ki dost dîvânına yarın safâsız gelme ey sâlik

1044 Müdde'î: İddia eden

1045 İctilâl: Yücelten

1046 Hısâl: Huylar, ahlâk

1047 Râm: İtaat eden

3. İddiacılarla mücadelemiz ve bahsimiz yoktur
Ma'rifet sevdalılarıyız mücadele ve söze gelmedik

4. İşimiz Allah'ı anmaktır, âşıklarız, zâkirleriz.
Sözümüz tevhîddir, başka söze gelmedik.

5. Allah âşık'ının, Allah dışındaki şeye iltifatı günâhtır.
Gayemiz hâl kazanmaktır, günah kazanmaya gelmedik.

6. Aşkı ve vecd ilmini öğrenmeye gelmişiz
Göç diyarının leşini yüceltmeye gelmedik.

7. Altın ve gümüş toplayanlar Allah'tan ayrı düştüler.
Kuddûsî bil ki; biz bu kötü ahlaka gelmedik.

243. Sâlikin yol azığı

1. Ey sâlik; madde denizine asla dalma.
Ey sâlik, eline ateş kömürünü cevher sanıpta alma.

2. Allah'ın yolundan ayrılıp arzularının yollarında gitme.
Ey sâlik! Erenlerin kervanından geri kalma.

3. Bu dünya gözüne çeşitli süslerle görünür
Ey sâlik, dünya sana güler ise, sen ona hiç gülme.

4. Kibirlinin elbisesini giyme, sonunda bir gün onu sende, alır.
Ey sâlik! Onun hilesine aldanıp, bel bağlama.

5. Zenginlerle oturma, dünya oğullarından kaç ki;
Ey sâlik, onlar gibi leş peşine düşme.

6. Eğer arzuladığın yere selametle kavuşmak istiyorsan,
Ey sâlik, gönül gemisini mâsivâ çıkmazına salma.

7. Bu bedenini ve rûhunu aşk ateşiyle yakıp, saflaştır ki,
Ey sâlik, yarın dost huzuruna neşesiz gelmeyesin,

8. Gıda it rûhına zikr-i Hudâyı her nefes her dem
Şu kez müstağrak ol kim subh û şâmı bilme ey sâlik

9. Gözünden kanlı yaş dök virme nefse hâb-ı râhat
Murâda ireyim dirsen bükâ[1048] it gülme ey sâlik

10. Sana seyr û sülûkun tarzını öğretdi Kuddûsî
Varub zühd û ziyâretle sararub solma ey sâlik

244. ALLAH'IN İNSANE EN BÜYÜK HEDİYESİ AŞKTIR

1. Hudânın gerçi kullar 'atâyâsı katî çok
Velâkin 'ışka benzer bu cihânda nesne hîç yok

2. İder kürsîde vâ'iz oturub halka nasîhat
Anı gûyâ sanursın kim yâ sıddîkdur yâ târûk

3. İçinde zerre yok ihlâs işi dâ'im riyadır
Anın cevher deyü satdıklarıdur cümle boncuk

4. Bana pend eyleyüb dir ki 'ışkdan fârig ol gel
Beni bezm-i elestde 'ışk-ıla Hakk itdi merzûk

5. İder her lahza Kuddûsî bu 'ışk-ıla terakkî
Hudâ'dan kork bana sen söyleme var eksik artık

245. AŞKIN DEĞİŞİM GÜCÜ

1. Hakkdan yana gider iken yoldan beni saptırdı 'ışk
Ki dil-rübâ dilbrler bu gönlimi kaptırdı 'ışk

2. 'İlm û 'amel zühd û verâdan hîç eser komayuban
Yağmacı tâtarlara cümle varım kaptırdı 'ışk

3. 'Ankâ tabî'atlü hümâ siretlû bir serkeş iken
Şimdi saçı leylâların eşiklerin öptirdi 'ışk

4. 'Uşşâka dahli der idim yokdur deyû ârâmları
Gemsiz hârûn atlar gibi turmayuban kopdurdı 'ışk

[1048] Bükâ: Ağlamak

8. Her nefeste her anda Allah'ın zikrini ruhuna gıda et ki,
Ey sâlik, sabah akşam demeden bu zikre gark ol.

9. Gözünde kanlı yaşlar akıtarak nefsini uykudan uzakaştır.
Ey sâlik, muradına ermek istiyorsan gülme, ağla.

10. Kuddûsî, sana seyr û sülûkun gereğini öğretti.
Ey sâlik, zühd ve riyazetle sararıp solma.

244. Allah'ın insane en büyük hediyesi aşktır

1. Allah'ın kullarına kesin sayısız bağışı var.
Ancak bu dünyada aşk benzeri hiçbir nesne yok.

2. Vaiz kürsüde oturup insanlara nasihat eder.
Sözde sanırsın ki bu ya doğrudur ya da hakkı batıldan ayırandır.

3. İçinde zerre samimiyet yok, işi daima riyadır.
Onun cevher diye sattıkları her şey alında boncuktur.

4. Bana nasihat edip der ki, "Aşktan kurtul, gel"
Beni elest bezminde Allah aşk ile rızıklandırdı.

5. Kuddûsî bu aşk ile her an yücelmekte.
Allah'tan haya et! Bana eksiğin var söyleme artık.

245. Aşk bütün benliği yok eder

1. Hakk'a doğru giderken, aşk beni yolumdan saptırdı.
Aşk, gönül çalan güzele bu gönlümü kaptırdı.

2. İlim, âmel, zühd ve verâdan hiçbir iz bırakmadı.
Aşk yağmacı Tatar'lar gibi bütün varlığımı kaptırdı.

3. Anka huylu hümâ suretli bir asi iken
Aşk şimdi saçıyla leylâların eşiklerini öptrüyor.

4. Duranları âşıklara dahil ederdim,
Aşk, gemsiz geri giden atlar gibi durmayıp kopardı ipleri

5. ‘Ucb û riyâ iler hârâb olmuş idi gönlüm evi
Virânları ma’mûr iden üstada hoş yaptırdı ‘ışk

6. Kuddûsî’yâ bu ‘ışkı sen zann itme kim beyhudedir
Çün bildirüb ma’bûdını ana seni tapdurdı ‘ışk

246. AŞK YİĞİTLERİNİN MA’ŞÛK’A YÜRÜYÜŞÜ

1. Çünki bugün itdi cülûs dil tahtına sultân-ı ‘ışk
IDağıldı hem ‘âşıklara turrâlanub[1049] fermân-ı ‘ışk

2. Dellâl-ı sûk ‘ışkı nidâ idüb bülend âvâz-ıla
Didi ki gelsün ‘âşıkân kurıldı pes dîvân-ı ‘ışk

3. Bindi gemiye keştibân[1050] ‘azm eyledi dost iline
Mükirleri gark itdi heb komadı hîç tûfân-ı ‘ışk

4. Uğradığı yeri bu ‘ışk yakub yıkub eyler harâb
Ta’mir ider sonunda hoş ma’mûr olur virân-ı ‘ışk

5. Bu ‘ışka olan mübtelâ eyler telezzüz şöyle kim
Sormaz ‘ilâc hîç derdine bilür ki derd dermân-ı ‘ışk

6. Bir kez ‘ışk şarâbın mest-i müdâm medhûş[1051] olur
Ayılmaz aslâ tâ ebed sekrân olur mestân-ı ‘ışk

7. Zâhid bu ‘ışkın sırrına irmek muhâldir zühd ile
Bu râza[1052] mahrem olamaz bigânedir nâdân-ı ‘ışk

8. Mecnûn ider ‘âkılları olur karâr û sabrını
Başına tar olur cihân ağlar gezer hayrân-ı ‘ışk

9. Tîz vâsıl eyler ‘âşıkı mâ’şûka ‘ışk mürşid olur
Anınla bulur vuslatı Yezdân’a heb merdân-ı ‘ışk

10. Lutf eyleyüb sâkiyâ Kuddûsî’ye sun cür’ayı[1053]
Vecde gelüb cûş eylesün içinde şol ‘ummân-ı ‘ışk

[1049] Turra: Mühür
[1050] Keştîbân: Gemici
[1051] Medhûş: Dehşete düşmek
[1052] Râz: Sır
[1053] Cür’a: Yudum

5. Gönlümün binası kibir ve riyâ ile harap olmuştu.
Aşk, yıkıkları tamir eden ustaya güzel yaptırdı.

6. Kuddûsî, zannetme ki bu aşk boşunadır.
Aşk, sana Yaratıcıyı bildirip, sana kulluk ettirdi.

246. Aşk yiğitlerinin Ma'şûk'a yürüyüşü

1. Bugün aşkın sultanı gönül tahtına oturdu.
Aşkın fermanı mühürlenip bütün âşıklara dağıldı.

2. Çarşı tellâlı güzel sesiyle aşkı seslendirdi.
Dedi ki; "Aşk divanı kuruldu, aşıklar toplansın"

3. Gemici, geminin dümenini dostun diyarına yöneltti.
Aşk tufanı bütün inkar edenleri yok etti.

4. Bu aşk, uğradığı yeri yakıp, yıkarak harap eyler.
Sonunda aşkın viran ettiği yer, en güzel şekilde imar olur.

5. Bu aşka bağımlı olan öyle bir lezzet alır ki;
Derdine başka hiçbir ilaç aramaz, bilir ki; derdine dermen aşktır.

6. Aşk şarabını bir kez içenler daima kendinden geçip sarhoş,
Aşk sarhoşu ebedî olarak sarhoş olup, asla ayrılmaz.

7. Ey zâhid, zühd ile bu aşkın sırrına varmak imkansızdır.
Aşktan bihaber olanlar bu sırra kavuşamazlar.

8. Akıllıların karar ve sabrını alarak mecnuna çevirir.
Aşk hayranlarının dünyası daralır, avare dolaşıp dururlar.

9. Aşk, âşıkı Mâ'şûk'a kavuşturmada önder olur.
Aşk yiğitleri, aşkla Allah'a kavuşur.

10. Sâkî lütf edipte Kuddûsî'ye içkiyi sun ki;
İçindeki aşk denizi coşup vecde gelsin.

247. HAYAT DEĞİŞTİREN ALLAH AŞKI

1. Nice yüz bin ‘âkıl û dânâyı Mecnûn itdi ‘ışk
Nice zühhâdın bozub zühdini meftun itdi ‘ışk

2. Her kime uğradı ise itdi yağma varını
Niice nâsa va’z iden karrâya efsun itdi ‘ışk

3. Nice eyvân-ı yıkub indirdi nice şâhları
Hem nice kadri nülendin kadrini dûn itdi ‘ışk

4. Nice erbâb-ı hayânın perdesini çak idüb
Bî-edeb bed-nâm û rüsvây bağrını hûn itdi ‘ışk

5. Rûz û şeb yârân ile zevk û safâ demler süren
Kişilerin kalbini vîrân û mahzun itdi ‘ışk

6. Çok yiyüb içüb gülüb handân olan bî-gâmların
Girye ile çeşminin yaşını Ceyhûn itdi ‘ışk

7. Nice Kuttâ’[1054]-ı tarîkı hem nice uğruları
Sâhib-i sıdk û vefâ halk içre me’mûn itdı ‘ışk

8. Hem nice ahmak bî-‘akl û bigâne nâdânları
Bir nazarda halkı irşâd ile me’zûn itdi ‘ışk

9. Nicegâfil nice câhil nice tab’ı câmidin
İçine sel gibi akub nehr-i Seyhûn itdi ‘ışk

10. Nice ümmî söylemek bilmez sığır çobanının
Dilini bülbül sözini dürr-i meknûn itdi ‘ışk

11. Nice münkir nice mubaz nice din düşmanının
Hâlini hoş kârını kâr-ı hümâyun itdi ‘ışk

12. Pes bu Kuddûsî fakri hicr-ile mahzun iken
Râh-ı vaslı bildirib handân û memnûn itdi ‘ışk

[1054] Kuttâ’: Kesiciler

247. Hayat değiştiren Allah aşkı

1. Aşk, nice yüzbinlerce akıllı ve bilgeyi mecnuna çavirdi.
Aşk, nice zâhidin zühdünü bozup tutkun etti

2. Aşk, her kime uğradıysa varlığını yağma etti.
İnsanlara vaaz eden nice alimi büyüledi

3. Aşk, nice sarayları yıktı, nice hükümdarları indirdi.
Hem nice itibarlı kişinin itibarını aşağıya indirdi.

4. Aşk, nice hayâ sahibinin perdesini yırtıp,
Edepsiz, kötü ve haysiyetsizin bağrını kanattı.

5. Aşk, gece-gündüz Dost ile zevk ve sefa anlar süren.
Kişilerin kalplerini yıkıp hüzüne boğdu.

6. Aşk, çok yiyip, içip, gülüp, neşeli olan gamsızların.
Ağlamakla göz yaşlarını Ceyhan nehri gibi akıttı.

7. Aşk, nice yol kesicileri nice hırsızları
İnsanlar içinde dürüst, vefalı ve emin kıldı.

8. Aşk, hem nice ahmak, akılsız ve kayıtsız bilgeleri,
Bir bakışta insanları irşad ile görevli kıldı.

9. Aşk, nice gafil, cahil ve donuk tabiatlı kişinin.
İçine Seyhan nehri gibi akıp, sel kaldırdı.

10. Aşk, nice okuma-yazma konuşma bilmez sığır çobanının.
Dilini bülbül, sözünü dizilmiş inci gibi yaptı.

11. Aşk, nice inkarcı nefret edici din düşmanının,
Ahlâkını güzel, işini mübarek kıldı.

12. Aşk, bu fakir Kuddûsî ayrılık derdiyle hüzünlü iken,
Kavuşmanın yolunu gösterip, neşeli ve memnun kıldı.

248. AŞK YENİDEN OLUŞTURUR

1. Vücûd iklimine basdı kadem ‘ışk
Gönül mülkinde hem dikdi âlem ‘ışk

2. Geçürdi mâsivâdan bizi âhir
Serây-ı dilde şâh-ı muhterem ‘ışk

3. ‘Ulüvv-i kadrini sûfî ne bilsün
Ki zann eyler ider îrâs[1055]-ı gamm ‘ışk

4. Sakın ‘uşşâkı teçhil itme zîrâ
İder anlara ta’lîm-i hikem ‘ışk

5. Bu Kuddûsî Hudâ’ya hamd idüb çün
Ki irşâd eyler anı dem-be-dem ‘ışk

249. AŞK, ALLAH DOSTLARININ CÂNIDIR

1. Olur ‘uşşâk-ı Yezdâne peder ‘ışk
Ki anları çoban olur güder ‘ışk

2. Delîl olur sülûk erbabına hem
Takub zincirini Hakk’a yeder ‘ışk

3. Yimesz iki cihânda gusssa ‘âşık
Komaz gönlinde zîrâ hiç keder ‘ışk

4. ‘Azîz olur bu ‘ışka hemdem olan
Ki yoldaşını itmez der-be-der ‘ışk

5. Bu ‘ışkı iste Kuddûsî Hudâ’dan
Kahır yüzünden ihsânlar ider ‘ışk

[1055] Îrâs: Verme, getirme

248. Aşk yeniden oluşturur

1. Aşk, beden memleketine baskın yaptı.
   Aşk, hem gönül toprağına bayrak dikti.

2. Aşk, sonunda mâsivâdan kurtardı.
   Gönül sarayında muhterem hükümdar gibi

3. Sûfi, aşkın yüce kıymetini nerede bilsin
   Zanneder ki; gam, üzüntü verir.

4. Sakın âşıkları cahil sanma, zira
   Onları aşkın hîkmeti terbiye eder.

5. Bu Kuddûsî Allah'a hamd eder, çünkü
   Onu zaman zaman aşk terbiye eder.

249. Aşk, Allah dostlarının cânıdır

1. Aşk, Allah âşıklarına baba olur.
   Aşk, onlara çoban olup, onları güder.

2. Aşk, sülûk ehline yol gösterici olur.
   Zincirini takıp Hakk'a götürür.

3. Aşk, iki dünyada da kederlenmez.
   Zira gönlünde hiç keder barındırmaz.

4. Bu aşka arkadaş olan yücelir.
   Aşk, yoldaşını serseri yapmaz.

5. Kuddûsî, bu aşkı Allah'tan iste.
   Aşk, kahırdan ihsânlar yağdırır.

250. AŞK BÜTÜN MÂSÎVÂYI SİLER

1. Benim dostum bana eyler neler ‘ışk
Cemâlin şem’ine[1056] yanmak diler ‘ışk

2. Ne bir lahza virir râhat cihânda
Ne rahm idüb yüzime bir güler ‘ışk

3. Ne tebşir-i visâl[1057] eyler bana ol
Ne mahzun gönlimi mesrur kılar ‘ışk

4. Karâr û sabrımı komadı hergiz
Atub ebrûların bağrım deler ‘ışk

5. Uruban yüreğime tîğ-ı kahrı
Emân virmez didik didik diler ‘ışk

6. Sivâ kirini Kuddûsî gönülde
Ne denlü var ise koymaz siler ‘ışk

251. AŞKLA GELEN HER ŞEY GÜZELDİR

1. Çünki derya-veş gönül iklimine toldı bu ‘ışk
Komadı aslâ karâr û sabrını aldı bu ‘ışk

2. Virdi hayret şol kadar kim subh û şâmı bilemem
‘Aklımı yağmaladı pes bî-haber geldi bu ‘ışk

3. Zulf-i yâr-ile beni muhkem tutuban bağladı
Şîşe-i nâmûsımı âhir yire çaldı bu ‘ışk

4. Zâhidâ levm itme ebsem[1058] ol ki ma’zûr[1059] olmışam
Bulamadım çün ‘ışkı ben ammâ beni buldı bu ‘ışk

5. Sevdiğim yârî değildir ihtiyâri nideyim
Dürlü dürlü cilvelerle aklımı çaldı bu ‘ışk

1056 Şem’: Mum
1057 Tebşîr-i visal: Kavuşma müjdesi
1058 Ebsem: Dilsiz
1059 Ma’zûr: Özürlü olmak

250. Aşk bütün mâsîvâyı siler

1. Dostum aşk, bana neler dilemez ki,
   Aşk, güzelin mumuna yanmak diler.

2. Aşk, ne dünyada bir an rahat verir,
   Ne de acıyıp da yüzüme güler.

3. Aşk, bana ne kavuşma müjdesi verir,
   Ne de hüzünlü gönlümü memnun, neşeli kılar.

4. Aşk, asla karar ve sabır bırakmadı.
   Kaşlarıyla bağrımı deler.

5. Aşk, yüreğime kahır okunu sapladı.
   Fırsat vermez didik didik diler

6. Kuddûsî, aşk gönülde
   Ne kadar mâsivâ kiri varsa hepsini siler atar.

251. Aşkla gelen her şey güzeldir

1. Bu aşk deniz gibi gönül memleketime girdi.
   Bu aşk, karar ve sabrımdan hiçbir şey bırakmadı.

2. Bu aşk, öyle bir hayrete soktu ki, sabahı ve akşamı bilmem.
   Öyle habersiz geldi ki, aklımı başımdan aldı.

3. Yârın zülüfleriyle beni tutup, sağlam bağladı.
   Bu aşk sonunda namus şişemi yere çaldı.

4. Zâhid çekiştirme, laf yetiştirme özürlü oldum.
   Ben aşkı bulamadım fakat bu aşk buldu beni.

5. Sevdiğim dost değildir, mecburiyeti ne yapayım,
   Bu aşk türlü türlü cilvelerle aklımı çaldı.

6. Mâsivâdan geldi nefret hâsılı şimdi bana
   Cümleden derd-i nigârı mu^teber kıldı bu ‘ışk

7. Kablamışdı levha-i kalbimi evsâh-ı[1060] sivâ
   Sanki bâri feyz ile komadı heb sildi bu ‘ışk

8. Rûz û şeb efgânımı sen, tanlama sûfî benim
   Hâlimi kıldı perişân bağrımı deldi bu ‘ışk

9. Virdi Kuddûsî bu ‘ışkın yolına heb varını
   Mâsivâdan geçdi gönlinde hemân kaldı bu ‘ışk

252. AŞKIN HÂL DEVRİMİ-DÖNÜŞÜMÜ

1. Çok zâhidi rüsva-yı cihân eyledi bu ‘ışk
   Çok gâfili âgâh-ı zemân eyledi bu ‘ışk

2. Çok padişahın şevketini meskenet itdi
   Çok bende-yi bî-‘izzeti hân eyledi bu ‘ışk

3. Çok ‘âlimin ‘ilmini alub eyledi câhil
   Çok câhile her fenni ‘ayân eyledi bu ‘ışk

4. Çok ‘fâ’ili bir nazar ile eyledi irşâd
   Çok ‘âbidin işini yaman eyledi bu ‘ışk

5. Çok şâbları pîr eyleyüben bilini bükdı
   Çok pîrleri hem dahi civân eyledi bu ‘ışk

6. Çok ‘âkılı hayretde koyub eyledi bî-hûş
   Çok eblehi erbâb-ı beyân eyledi bu ‘ışk

7. Çok vâsılı düşürdi dahi vâdî-yi hicre
   Çok münkatı’ dosta revân eyledi bu ‘ışk

8. Çok mürtefi’in zîr[1061]-i zemîn eyledi kadrin
   Çok sâfile[1062] eyvânı mekân eyledi bu ‘ışk

[1060] Evsâh: Kirler, Pislikler
[1061] Zîr: Alt
[1062] Sâfil: Alçak, Aşağı

6. Bana mâsivâya karşı bir nefret hasıl oldu.
Bu aşk, sevgiliden gelen bütün dertleri hatırı sayılır kıldı.

7. Gönlümün levhasını mâsivânın pislikleri kaplamıştı.
Bu aşk, sanki Bâri olan Allah ilmiyle silip aldı.

8. Sûfî benim gece-gündüz feryatlarımı ayıplama.
Bu aşk, bağrımı delip, halimi perişan etti.

9. Kuddûsî, bu aşkın yoluna bütün varlığını verdi.
Bu aşk, mâsivâdan geçip gönlünde kaldı.

252. Aşkın Hâl Devrimi-Dönüşümü

1. Bu aşk, birçok zâhidi dünyada rezil etti.
Bu aşk, birçok gafili zamanın bilgilisi kıldı.

2. Bu aşk, çok padişahın büyüklüğünü sakinleştirdi.
Birçok itibarsız kulu da hakan yaptı.

3. Bu aşk, birçok alimin ilmini elinden alıp cahil yaptı.
Bir çok cahil için her ilmi apaçık ortaya koydu.

4. Bu aşk, birçok günâhkârı bir bakışla yola getirdi.
Birçok âbidin işini perişan etti.

5. Bu aşk, birçok genci ihtiyarlatıp, belini büktü.
Birçok ihtiyarı da delikanlı yaptı.

6. Bu aşk, birçok akıllıyı hayret de bırakıp şaşkın yaptı.
Birçok ahmağı da söz sahibi yaptı.

7. Bu aşk, bir çok vuslat yolcusunu ayrılık vadisine düşürdü.
Bir çok yolda kalmışı dosta ulaştırdı.

8. Bu aşkın kıymeti birçok yüce kişiyi yer altına koydu.
Birçok alçağa köşkler mekan eyledi.

9. Çok kimseleri tîr idüben atdı yabana
Çok kimseleri tîre nisân eyledi bu ‘ışk

10. Çok kimseleri lâl idüben bağladı dilin
Çok kimseleri nutk-ı lisân eyledi bu ‘ışk

11. Kuddûsî’ye virdi, katı hayret katı dehşet
Çün kârını gam bağrını kan eyledi bu ‘ışk

253. GÖNÜLDE SADECE ALLAH’A YER AÇMAK

1. Ey Latîf û Hayy û Kuddûs û ‘Azîm û zü’l-Celâl
Koyma gönlümde alâ’ilden eser lutf eyle al

2. Mâsivâdan anda hîç mikdâr-ı zerre kalmasın
Sen buyur gir ol serâya çıkma hergiz anda kal

3. İtmeyem hûr û kusûrına cinânın iltifâf
Vechine dâ’im nazar itmek bana a’zam nevâl[1063]

4. Ehl-i dünyâ ehl-i ‘ukbâ oldılar Senden cüdâ
Kendine ehl eyle fazlınla beni görem cemâl

5. Tâkatim yok kulluğâ çün pîr û ‘âciz bendeyim
Bilmeyüben haddimi hîç eylerem vuslat su’âl

6. Görmezem ben kendimi layık bu bâlâ devlete
Kâfire itsen hidâyet bilürem bulur visâl

7. Eyle Kuddûsî kulunı lâyık-ı vasl-ı likâ
İnfisâl’den kurtarub vir rahmetinle iltisâl

[1063] Nevâl: Kısmet, talih

9. Bu aşk, bir çok kimseyi oka çevirip dışarıya fırlattı.
Birçok kimseyi de, oka nişân eyledi.

10. Bu aşk, birçok kimseyi lal edip dilini bağladı.
Birçok kimseyi de konuşmada mahir eyledi.

11. Bu aşk, Kuddûsî'ye çok hayret ve dehşet verdi.
Çünkü işine hüzün bağrına kan verdi.

253. GÖNÜLDE SADECE ALLAH'A YER AÇMAK

1. Ey Lâtif, Hayy, Kuddûs, Âzim ve Celâl Allah'ım
Gönlüde Sen'den başka bir iz bırakma, hepsini al.

2. Gönlümde mâsivâdan zerre mikdarı hiçbir şey kalmasın.
Buyur Sen gir oraya, asla oradan da çıkma.

3. Cennetin saraylarına ve hurilerine etmem iltifat,
Daima Sen'in yüzüne bakmak, bana en büyük bağıştır.

4. Dünya insanı ile ahiret insanı Sen'den uzaklaştı.
İhsânınla beni sahiplen, Sen'in güzelliğini göreyim.

5. Aciz ve ihtiyar biri olduğumdan, kulluk etmeye gücüm kalmadı.
Haddim bilmeden San'a vuslatı sormaktayım.

6. Ben kendimi bu yüce servete layık görmem.
Eğer inkarcıya doğru yolu gösterirsen, sana vuslata yol bulur.

7. Kuddûsî kulunu cemâlini görmeye layık kıl.
Ayrılıktan kurtarıp, rahmetinle kavuştur.

254. KUDDÛSÎ'NİN ŞİİRDEKİ AMACI

1. Ey Semî'û Hayy û Kayyûm û Halîm û zü'l-celâl
İder oldum nazrın-ıla şimdi ben 'arz-ı hâl

2. 'Aklım irmez hikmetin bilmem bu manzum sözlerin
Sen bilürsin ki değil maksûdım izhâr-ı kemâl

3. 'Âcizem çün 'âdet-i nâs üzre kullukdan hemân
Oldım işim pes mecâzib gibi manzum kîl û kâl

4. Pîr-i fâni olmışam yok tâkâtim hîç kulluğa
'Işk û cezbe vir bana sen bende benlik koma al

5. Eyle Kuddûsî kulını lutf idüb mest-i müdâm
Ol habibin hürmetine ey Latîf û bî-zevâl

255. YAŞLI KUDDÛSÎ'DEN SEVGİLİYE MÜNÂCAAT

1. Ey Cevâd û Hayy û Kayyûm û Kerîm û zü'l-celâl
Eylerem sen pâdişâhımdan büyük nesne su'âl

2. Çünki hâcet eyledi mess vir benim matlûbımı
İtme red gümrâh deyü pîr olmışam kılma nikâl

3. Bende kocayınca sultân eylemez hergîz 'itâb
Var ise dahi günâhı şad hezâr müslü'l-cibâl

4. Hem anın kesmez gıdâsın dâa'imâ ihsân ider
Hizmete yitmez gücü dimez virir dürlü nevâl

5. Dû cihânın ni'meti virmez safâ Kuddûsî'ye
Çün anın maksûdı sensin pes diler sana visâl

256. DUÂ VE İCÂBET

1. Ey Celîl û Rabb û Cebbâr û KerÎm û zül-Celâl
Kapuna geldim bugün itmek içün Senden su'âl

2. Müstecâb olur imiş kapunda zîrâ her duâ
Pes yaşım yetmiş sekiz cismim nahif hem ak sakal

254. Kuddûsî'nin şiirdeki amacı

1. Ey işiten, diri, kaim, hâkîm ve âzâmet sahibi Allah.
Şimdi halimi Sana şiirle arz ediyorum.

2. Aklım ermez hikmetine, aslında şiiri bilmem.
Bilirsin ki, gayem şiir değil, kemâlatı açığa vurmaktır.

3. İnsanların adeti üzere kulluk etmekten beceriksizim.
Öyle ki, işim meczûblar gibi şiirle söz söylemektir.

4. Fâni bir ihtiyar oldum, kulluk etmeye gücüm kalmadı.
Bana aşk ve cezbe ver "benlik" bırakma.

5. Ey sonsuz Lâtif Allah'ım! Habibinin hürmetine.
Kuddûsî kulunu lütfunla daima Kendine sarhoş et.

255. Yaşlı Kuddûsî'den sevgiliye münacaat

1. Ey cömert, diri, kâim, kerim ve azamet sahibi Allah'ım,
Sen Pâdişâhıma büyük bir sorum var.

2. Çünkü ihtiyacım var, dileklerime dokunu ver.
Günâhkâr deyip reddetme, yaşlandım, yüreğime kor koyma.

3. Kul yaşlanınca, Sultan asla azarlamaz.
Dağlar kadar binlerce günâhı da olsa.

4. Kesmez rızkını, daima iyilikte bulunur.
"Kulluğa gücü yetmez" demeden türlü türlü bağışta bulunur.

5. Kuddûsî'ye iki dünyanın nimeti mutluluk vermez.
Çünkü onun gayesi Sensin, öyle ki; Sana kavuşmayı diler.

256. Duâ ve icâbet

1. Ey Celîl, Rabb, Cebbâr, Kerîm ve Azametli Allah'ım,
Bugün Sana yalvarmak için kapına geldim.

2. Her duâ kapında karşılık bulunmuş,
Öyle ki, yaşım yetmiş sekiz, bedenim zayıf, sakalım ak.

3. Sen ‘Azîmü’ş-şân suâ idin deyü emr eyledin
Kara yüzlü kul isem de emre itdim imtisâl

4. Kesmezem hergîz ümidimi rahmetinden ey Rahîm
Cümle halkın zenbi katre rahmetin deryâ-misâl

5. İtme Kuddûsî günâh-kârı kpundan red bugün
Müsta’iddir mevte çün yaklaşdı rûz-ı irtihâl

257. ALLAH’A KARŞI İHLÂSLI OLMAK

1. Her kimin kim yol hulûsi ol behâ’im den adal
Muhlis ol çel bu riyâ vû süm’adan[1064] sıdk-ıla el

2. Bil olur hâsıl hulûs ‘ışk-ıla hem ‘ışk zikr-ile
Eyle tevhîde devâm kim olasın ‘ışka mahal

3. Cümle zikrin efdali tevhîd buyurmuş çün Resûl
Eylemiş telkin ‘Aliye anı sen bu râha gel

4. Kıl şerî’atle ‘amel eyle tarîka hem sülûk
Ol hakikat ‘ilmine nâ’il anınla it ‘amel

5. İtdi Kuddûsî nasîhat sana tutgıl ey ahî
Eyle tevhîd-i Hudâ çünki Ahaddur hem Ecel

258. NÂMÂZ

1. ‘İbâdet içre bilmiş ol ki efdâl
Nâmâzdır kıl sen onu olma tenbel

2. Münâfıklardan eyle ictinâb çün
Ki anlarsın mekân-ı derk-i efsel

3. Hulus yok kılsalar da kalblerinde
Anın kadrin ne bilsün kavm-i eçhel

[1064] Süm’a: Riyâ

3. Şanı yüce Allah'ım, "Duâ edin" diye emrettin.
Kara yüzlü kul olsamda, bu emre boyun eğdim.

4. Ey Rahim! Rahmetinden asla ümidimi kesmem.
Bütün insanların günâhına bir damla rahmetin deniz gibi.

5. Bugün günâhkâr Kuddûsî'yi kapından geri çevirme.
Ölüye gitmek göründü, çünkü göç günü yaklaştı.

257. Allah'a karşı ihlâslı olmak

1. Her kimin ihlası yoksa, o, hayvandan daha da kötü.
İhlâslı ol, çek doğrulukla elini riya ve gösterişten.

2. Bil ki, ihlâs, hem aşk hem zikir ile olur.
Aşka mekân olmak istiyorsan tevhîde devam et.

3. Çünkü Resûl; "Bütün zikirlerin en faydalısı tevhîd" diye buyurmuş
Hz. Ali'ye "Sen bu yola gel" diye telkin etmiş buyurmuş.

4. Şeriâtla âmel edip tarîkatta yürü.
O hakikat ilmine erip, onunla âmel et.

5. Ey Kardeş! Kuddûsî sana öğüt verdi, bunu tut.
Allah'ı birle, çünkü hem tekdir, hem en büyüktür.

258. Nâmâz

1. Bilmiş ol ki, ibâdetler içinde en faydalısı,
Namazdır, onu tembellik yapmadan kıl.

2. Münafıklardan sakındır çünkü,
Onların yeri aşağıların aşağısıdır.

3. Namâz kılsalar da, kalplerinde ihlas yok.
Onun kıymetini cahil insanlar nereden bilsin.

4. Riyâdır işleri heb ol gürûhın
Hudâ indinde cümle halkdan erzel

5. Huzûr-ı kalb-ile kılub nâmâzı
Sen ol Kuddûsîyâ bir ‘abd-i ekmel

259. NEFSE SESLENİŞ

1. Ey nefis şimden girü ağyârı terk it yâre gel
Yetişür itdiklerin tuğyân û ‘isyân û dugal

2. Su-yı akrâna uyub sıydın Hudânın emrini
Kılmadın bu ana dek aslâ rızâ sicne ‘amel

3. Seçmedin hergîz helalile harâmın beynini
Cîfe-i dünyâyı bel’ itdin hemân misl-i zagel

4. Sûretâ mü’minsin ammâ gizli şirk içinde var
Çün hakîkatde mürâ’îdir behâ’imden ‘adel

5. Yolusın yok zâd-ı râhın yükün ise pek sâkîl
San’atın ta’mir-i dünya hedm-i din tûl-ı emel

6. Bakmadın ibret göziyle Hâlik’in masnu’ına
Kablamış endâmını heb gaflet û sehv[1065] û kesel

7. Hem lisânınla Hudâ’nın zikrin iksâr itmedin
Söyledin gaybet yalan çok i’tirâz-ile cedel

8. Hak kelâmı hîç kulağınla işidüb tutmadın
Hey’etin inşandır ammaâ işlerin cümle degıl

9. Hayr işe yapışmadın destinle çok şerr işledin
Bilmezem ki kurtulur mı nâr-ı dûzandan bu el

10. Ayağınla gitmedin bir hatvecik[1066] Hakk yolına
Köhnelendi şimdi a’zâ dahi yaklaşdı ecel

11. Kalbin ile itmedin bir dem tefekkür sıdk-ıla
Ki neler halk eylemşidir Kird-gâr û Lem-Yezel

[1065] Sehv: Hata, yanlış
[1066] Hatve: Adım

4. O grubun işi daima ikiyüzlülüktür.
Allah katında bütün insanların en rezili

5. Kalp huzuruyla kıl namâzı.
Kuddûsî sen mükemmel bir kul ol.

259. Nefse sesleniş

1. Ey nefis! Şimdiden tezi yok ağyârı terk edip, Allah'a gel.
Yaptıkların taşkınlık, isyân ve hiledir.

2. Eş, dosta uyup Allah'ın emirlerini kulak ardı ettin.
Bu güne dek asla O'nun rızası için bir tek amel etmedin.

3. Helâl ile harâmın arasını asla ayırmadın.
Karga misali dünya leşine güvendim.

4. Görünürde mü'minsin, fakat içinde gizli şirk var.
Çünkü gerçekten ikiyüzlüdür, hayvan gibi kötü yoldadır.

5. Yolcusun, yol, azığın yok, yükün ise çok ağır.
Sanatın dünyayı imar, dini yıkmak ve bitmeyen arzular.

6. Yaratıcının sanatına ibret gözüyle bakmadın.
Bedenini vurdum duymazlık, hata ve tembellik kaplamış.

7. Lisanınla Allah'ın zikrini çoğaltmadın.
Gıybet edip, yalan söyledin, çok itiraz edip münakaşada bulundun.

8. Kulağınla işittiğin Hakk kelâmını hiç tutmadın.
İnsan suretlisin ama işlerinin hepsi hile

9. Hayırlı işlere yapışmadın, elinle çok kötülük işledin.
Bilmem ki, kurtulur mu bu el cehennemden?

10. Ayağınla bir adım Hakka yoluna gitmedin,
Şimdi artık uzuvların köhnelendi ecel yaklaştı.

11. Bir ân sıdkla, kalbin ile tefekkür etmedin.
Zail olmaz Allah neler yaratmamış ki,

12. Kendini sen zann idersin cümleye sâlim kavî
    İç û taşın toptolu emrâz[1067] û eslâm û i'lel

13. Hâsılı budur kelâmın bilmiş ol itme gurur
    Cümle a'mâlinde vardır bî-şümâr ayb û hâlel

14. Mâsîvâsından geçüb Allah'a ge Kuddûsî'yâ
    Kullî şey' hâlikdir illâ vechû Mevlâne'l-ecel

260. ALLAH'A KAVUŞMAYI GÖNÜLDEN İSTEMEK

1. Sâlikâ ağyârı gönülden çıkar dildâre gel
   Vuslat-ı cânân içün cân satılan bâzâra gel

2. Varma zâhid yanına magbÛn ider sonra seni
   Rûz û şeb kânun[1068]-ı 'ışk içre yanan nâçâra gel

3. Nehr-i asgardan[1069] cevâhir çıkmaz ey eblen yürı
   Dürri meknûn ister isen sâhil-i ebhâre gel

4. Turmayub yâd eyle yârin ismini leyl û nehâr
   Ma'rifet kesb itmeğe sa'y eyle hey âvâre gel

5. Cân û dilden tâlib isen dost visâlin, eğer
   Cismini yandır bu 'ışkın odına bir pâre gel

6. Tevbe eyle 'âşıkâna itdiğin küstahlığa
   Ehl-i Hakkâ buğz û inkârı koyub ikrara gel

7. Çok uyuma gicelerde kıl temellük Hâlika
   Bitmek istersen işin hoş cilve-i eshâra gel

8. Cân û gönülden âşık oldınsa behey bülbül güle
   Bitmek istersen işin hoş cilve-i eshâra gel

[1067] Emrâz: Hastalık, illet
[1068] Kânun: Ocak, ateş
[1069] Asgar: Küçük

12. Kendini herkesten daha sağlam ve güçlü zannedersin.
    İçin dışın illet, hastalık ve kötü şeylerle dopdolu.

13. Bilmiş ol ki, neticede kelamın budur, onun için gururlanma.
    Şüphesiz bütün amellerinde ayıp ve günah vardır.

14. Kuddûsî, maddeden geçip Allah'a gel.
    Allah'ın veçhi dışında her şey yok olacak.

260. Allah'a kavuşmayı gönülden istemek

1. Ey sâlik! Allah'tan başka her şeyi gönlünden çıkarıp Sevgili'ye gel.
   Cânân'a kavuşmak için cân satılan pazara gel.

2. Zahîd kişiye yoldaş olma, seni pişman eder.
   Gece-gündüz aşk ocağında yanan çâresize gel.

3. Ey ahmak! Yürü, küçük nehirlerden cevher çıkmaz.
   Dizilmiş inciler istiyorsan deniz sahiline gel.

4. Durmadan gece-gündüz yârin ismini an.
   Ey âvâre! Gel, ma'rifet ilmini kazanmaya çalış.

5. Eğer dosta candan, gönülden kavuşmak istiyorsan,
   Bir adım gel, bu aşk ateşiyle bedenini yandır.

6. Âşıklara yaptığın küstahlığa tövbe et.
   Hakk ehline yaptığın nefreti ve inkârı bırakıp, itirfa gel.

7. Geceleri çok uyuma, Yaratıcıya yağcılık yap.
   İşinin rastgelmesini istersen seherlerde naza gel.

8. Ey bülbül! Candan, gönülden güle âşık olursun,
   Yuvanı terk edip, coşkuyla gül bahçesine gel.

9. Zühd û takvâ perdesini çâk idüben sıdk-ıla
‘Işkı rehber it hemîn bul firkate bir çâre gel

10. ‘Âr û nâmûs şişesini kırmayan ‘âşık m’olur
‘Âşık olmak diler isen ‘âşık-ı bî-‘âre gel

11. Mâsivâdan fârig olub yârı bul Kuddûsî’yâ
Arayan Mevlâsını bulur demişler ara gel

261. Allah’tan Kurtuluş İçin Rahmet Dilemek

1. Ey Hudâ çokdur bizim müşkil işimiz eyle hal
Artdı ekdâr virdi zikr û fikrimize pes helal

2. Cümle mü’min kulların tefrîc[1070] idersin giryesin
Çünki erham dahi ekrem hem e’azsin[1071] hem ecdil

3. Zenbimiz çok rahmetin deryâsenin pâyânı yok
Mağfiret eyle bizi ey pâdişâh-ı lem-yezel

4. Gice-gündüz cân û dilden isteriz senden necât
Vir selâmet her ne var ise elem, gussa, galel

5. Dir ki Kuddûsî umarız dâ’imen eltâfını
Eyleriz tevhîd yok ise de ‘iilm û ‘amel

262. Taklitten Kaçınıp Aşk Kazmasıyla Varlık Dağını Delmek

1. Visâl-i yâre irmek isteyen ‘âşık beri gel
Bu şi’rime nazar it gözini aç olma ahvel[1072]

2. Gönül virme şu dünya zînetine bakma aslâ
Dahi cennet için çalışma zinhar olma tenbel

3. Mukayyedlikden ol âzâde ‘ışkın himmetiyle
Teveccüh eyle Allah’a sivâsından yuyub el

[1070] Tefrîc: Ferahlandırma
[1071] E’azz: En aziz
[1072] Ahvel: Şaşı

9. Zühd ve takvâ perdesini samimiyetle yırtıp,
Hemen aşkı rehber edinip, ayrılığa bir çâre bulup gel.

10. Ar ve namus şişesini kırmadan âşık olunur mu?
Âşık olmak istiyorsan, arsız âşığa gel.

11. Kuddûsî, mâsivâdan kurtulup, dostu bul.
"Arayan Mevlâ'sını bulur" demişler, ara gel.

261. Allah'tan kurtuluş için rahmet dilemek

1. Ey Allah'ım! Bizim zor işlerimiz çoktur, bu işlerimizi kolaylaştır.
Kederimiz artıp, zikir ve fikrimize zarar verdi.

2. Bütün mü'min kullarını ferahlatıp ağlatırsın.
Çünkü Sen ikrâm sahibi, aziz, ulu ve dahi Rahimsin.

3. Günahımız çok, Senin rahmetin deniz, sınırı yok.
Ey yok olmayan Pâdişâh! Bizi bağışla.

4. Gece-gündüz candan, gönülden Senden, kurtuluş isteriz.
Her ne kadar elem, sıkıntı, hüzün varsa onlardan kurtuluş ver

5. Kuddûsî der ki; "Daima lütfunu bekleriz"
İlim ve âmelimiz yoksa da, Seni "Bir"leriz.

262. Taklitten kaçınıp aşk kazmasıyla varlık dağını delmek

1. Dosta kavuşmak isteyen âşık, yakın gel.
Bu şiirime gözünü açıp bak, şaşırma.

2. Şu dünya süslerine asla gönül verip, bakma,
Asla tembel olma, cennet için çalışma.

3. Aşkın yardımıyla taklit etmekten kurtul.
Allah'a yönel, mahlûkatından elini temizle.

4. Firâr it ‘ışkı olmayan kişiden itme ülfet
Cihân hakkında yok bir kimse hîç bî-ışkdan agfel

5. ‘Amelsiz ilm û ihlâssız ‘amel makbûl değildir
Anın çûn zâhidin gönli müşevveş zihni muhtal[1073]

6. Beher dem her nefes zikre devam it olma gâfil
İder Allah ne denlü var ise müşkil işin hali

7. Bu Kuddûsî gibi sen de tegâfül itme kardaş
Külüng-i ‘ışk-ıla gayret idüb varlık tağın del

263. ALLAH’IN RAHMETİ İÇİN BİR DUÂ

1. Ey cümle halkın müşkilâtın eyleyen lütfıyla hâl
Hall it benim müşkillerim ben olmışm pîr û ezel

2. Rahme sezâ oldum bugün her kim ki görse rahm ider
Sen râhimînin erhamisin hem e’azsin hem ecel

3. Sabri demem hergîz belâya takatim yok ‘âcizem
Etfâl gibi senden iderem dâ’imen ni’met emel

4. Yok iktidârım kesbe hîç kârım hemân şeklen sana
Çün iderem senden beher ân cüz-i su mislüh besel

5. Dürlü ni’metle besledin yetmiş tokuz yıl hoş beni
Pes eyledin ihsân û in’am sükker û lahm û ‘asel[1074]

6. Fazlınla ihsan eyledin hem rızkımı baykuşleyin
Bu cife-i murdâr içün gezdirmedin sehl û cebel

7. Şimdi tezâyüd itdi ekdârım sana mâ’lum-durur
Cismim za’if kalbim hazîn yaklaşdı halbuki ecel

8. Eşrât-ı sâ’at oldı peydâ fitneler uyandılar
Îkâz iderler fitne-i kavm-i şerâr ehl-i dagal

[1073] Muhtal: Hileci
[1074] ‘Asel: Bal

4. Aşkı olmayan insandan kaç, yakınlık gösterme.
   Dünya hiçbir kimse aşka kayıtsız değil.

5. Âmelsiz ilim ve ihlâssız âmel makbûl değildir.
   Onun için zahidin gönlü kurtlanmış, zihni ile dolu.

6. Her an, her nefes Allah'ı anmaya devam et, gafil kalma.
   Allah ne kadar zor işin varsa, hepsini giderir.

7. Ey Kardeş! Sen de Kuddûsî gibi anlamazlıktan gelme.
   Gayret edip, aşk kazmasıyla varlık dağını del.

263. Allah'ın rahmeti için bir duâ

1. Ey bütün insanların sıkıntılarını ihsanıyla gideren,
   Yaşlandım, zelil oldum, benim sıkıntılarımı da gider.

2. Bugün rahmete münâsip oldum kim görse rahmet eder.
   Sen, merhametlilerin en merhametlisisin. Hem aziz hem yücesin.

3. Aciz bir insanım, belâya sabretme gücüm kalmadı.
   Çocuklar gibi, Sen'den daima nimet isterim.

4. Sana karşı şeklen de çabalamaya hiçbir işe gücüm kalmadı.
   Çünkü Senden bir miktar su ve yiyecek isterim.

5. Yetmiş dokuz yıl beni türlü nimetlerle güzel besledin.
   Öyle ki, şeker, et ve bal gibi çeşitli nimetler ihsan ettin.

6. Baykuş gibi rahmetinle ihsan edip rızkımı verdin.
   Bu ölü leşi için dağı ve ovayı gezdirmedin.

7. Sana mâlum olan kederlerim şimdi fazlalaştı.
   Bedenim zayıflayıp kalbim hüzünlendi halbuki ecel yaklaştı.

8. Kıyamet saati yaklaştı, fitneler uyandı,
   Hileciler şer ehlinin fitnelerini uyandırır.

9. Kuddûsî'yi hıfz it hafîzâ dû cihânda kürbeden
   Kılma anı giryân û gam-nâk û perÎşan mübtezel[1075]

264. DÜNYA METASINDAN UZAK DURMAK

1. Mehdî zuhuru bil yakin dünyâ evin çok yapmagıl
   Açmış Resul Mevlâ yalın sen toğrı yoldan sapmagıl

2. Dimiş günâhların başı dünyayı sevmek ey kişi
   Güç eyleme kolay işi sîm û zerre hîç tapmagil

3. Âhir zamân halkına sen uyma birâder misl-i zen
   Oda yanar dünyâ seven uçmak yolından sapmagıl

4. Dirme anı hırs-ıla hem rızkı virir Hakk lâ cerem
   Eyle tevekkül çekme gam il rızkını sen kapmagil

5. Kuddûsî'yâ zikre çalış gaflet ile bitmez bir iş
   Merdân gürûhına karşı gâfiller ile kopmagil

265. HER AN AŞK İSTEMEK AŞKLA YAŞAMAK

1. Ey dost bana sen 'ışkı fazlınla 'atâ[1076] kıl
   Bu gönlümün ikbâlini her demde sana kıl

2. Çün her kimi sevdinse ana 'ışkını virdin
   Lâyık değil isem dahi lutf eyle sezâ[1077] kıl

3. Yaz adımı hem defter-i 'uşâkın içinde
   Cezb eyle sana gönlimi pür zevk-i safâ kıl

4. Bed-nâm û zelil itdi beni 'ışk-ı mecâzî
   Derdim katı çok merhamet it ana devâ kıl

5. Kuddûsî'yi ehl eyle sana ey kerem ıssı
   Zühhâdı sivâ ehli anı ehl-i Hudâ kıl

1075 Mübtezel: Değersiz
1076 'Atâ: Bağış, bağışlama
1077 Sezâ: Münasip, uygun

9. Ey hafız olan Allah, Kuddûsî'yi iki dünya tasasından koru.
Onu tasalı, perişan, değersiz ve ağlayan kılma.

264. Dünya metasından uzak durmak

1. Bil ki; Mehdi'nin gelişi yakındır, dünyaya çok rağbet etme.
Allah ve Rasûlü doğru yolu açmış ki, ondan sapmayalım diye.

2. Ey insan! "Günâhların başı dünyayı sevmek" demiş
Kolay işi zorlaştırma, altın ve gümüşe tapma.

3. Ey kardeş! Kadın gibi, son devir insanlarına uyma.
Dünyayı seven ateşte yanar, kurtuluş yolundan ayrılma.

4. Rızkı hırsla toplama, şüphesiz Rabbim onu verir.
Tevekkül edip, gam çekme, başkasının rızkını da gasp etme.

5. Kuddûsî, zikre çalış, bir iş gaflet ile bitmez.
Cömert insanlara karşı gafillerden olma.

265. Her An Aşk İstemek/Aşkla Yaşamak

1. Ey Dost! Bana ihsânınla aşkı bağışla.
Bu gönlümün mutluluğunu her an Senden yana kıl.

2. Çünkü her kimi sevdinse ona aşkını verdin.
Buna lâyık değilsem bile, ihsanınla münasip kıl.

3. Adımı âşıklar listesine yaz.
Gönlümü Kendine çekip, mutluluk neşesinin zevkini ver.

4. Mecâzî aşk beni kötü nam ile rezil etti.
Derdim kesin çoktur, merhamet edip ona devâ ver.

5. Ey kerem sahibi Allah! Kuddûsî'yi kendinden say.
Mâsivâyı seven zâhidleri Allah ehlinden kıl

266. ALLAH'IN ZÜMRESİ GERÇEK AŞKIN SARHOŞUDUR

1. Hudâvendâ beni fazlınla merdân zümresinden kıl
   Seni 'ârif olan ashâb-ı 'irfân zümresinden kıl

2. İçir 'ışk-ı hakîki hamrını mest-i müdâm olam
   Gice-gündüz senin şevkinle mestân zümresinden kıl

3. Hicâb olur imiş iki cihân 'uşşâk gürûhına
   Beni cümle sivâdan fârig olan zümresinden kıl

4. Bu kesret fitnesinden lutf idüb ben kulını kurtar
   Koyup ağyârını sen şâh-ıla kalan zümresinden kıl

5. İdüb Kuddûsî'yi hem zikre meşgul sen celîsi ol
   Anı 'ışk bahrine sıdk-ıla talan zümresinden kıl

267. HİÇBİR ŞEYDEN ETKİLENMEYEN ÂRİF İNSAN

1. Tagayyür eylemez 'âif kıyâmet kopsa dahi bil
   Ana hoş görinür Hakkın işi itmez ki kâl û kil

2. Olur çün i'tirâz Mevlâ'ya tatvîl-i lisân itmek
   İder 'ârif hazer kalb itirazından olur lâl dil

3. Hudâyı bilse bir kişi dili ahras[1078] olur imiş
   İdebülür mi hîç ahras olan kimse dilin tatvîl

4. Garîb oldığına dînin oluruz geröi biz gâm nâk
   Velâkin ol zuhur itmiş gariben sen te'emmül kıl

5. Hemân Kuddûsî'yâ iste Hudâ'dan ma'rifet her ân
   Rahât it rûz û şeb iksâr-ı istiğfâr ile tehlîl[1079]

268. ALLAH'DAN UZAK OLAN İNSANDAN SAKINMAK

1. Olur Hakk'dan cüdâ gafiller ile ülfet iden bil
   Firâr it ehl-i dünyadan iderler çün seni tahbil[1080]

[1078] Ahras: Dilsiz
[1079] Tehlîl: Tevhîd sözü
[1080] Tahbil: Bozmak

266. Allah'ın zümresi gerçek aşkın sarhoşudur

1. Allah'ım, beni lütfunla cömertler zümresine kat.
   Seni bilen irfân zümresinden kıl.

2. Hakîki aşkın şarabından içir ki, devamlı sarhoş olayım.
   Gece-gündüz Senin arzunla sarhoş olan kişilerden kıl.

3. İki dünya âşıklara olurmuş,
   Beni Senden başka her şeyden vazgeçen zümreden kıl.

4. Beni bu çokluk imtihanından ihsanınla kurtar.
   Her şeyi terk edip sadece Seninle kalanlardan eyle.

5. Kuddûsî'yi zikirle meşgûl edip, meclis arkadaşı ol.
   Onu, doğrulukla aşk denizine dalanlardan eyle.

267. Hiçbir şeyden etkilenmeyen ârif insan

1. Bil ki, ârif kıyâmet kopsa da asla değişmez.
   Ona Allah'ın her işi güzel görünür ki, o lafla amel etmez.

2. Allah'a dil uzatmak, o'na itiraz olur.
   Ârif olan gönül itirazından kaçınır, yoksa dilsiz olur.

3. Allah'ı bilen kişi dilsiz olurmuş,
   Dilsiz olan kimse hiç dilini uzatabilir mi?

4. Gerçi biz, dinin garib olduğuna hüzünleniriz.
   Lâkin o garib olarak gelmiş, sen onu iyice düşün.

5. Kuddûsî, her ân Allah'tan ma'rifet iste.
   Gece-gündüz çokça pişmanlık duyup, Allah'ı birleyerek rahat et.

268. Allah'dan uzak olan insandan sakınmak

1. Bil ki; gafillere yakın olan, Hakk'tan uzaklaşır.
   Dünya insanından kaç, çünkü seni bozarlar.

2. Geçirme vaktini nâs ile istinâs idüb zîrâ
Sana dünya umûrın pes iderler mekr-ile tahmil[1081]

3. Ki vardır her birinin bir merâmı gizlü kalbinde
İderler hâlini bebâd dahi ekvâtını ta'tîl

4. Refâkat itmeye sâdık refîk zâhirde yok şimdi
Çalış 'uzlet idüb zikre ider Hakk işini teshil

5. Sana pend eyleyüb bî-çâre Kuddûsî koca dir kim
Olub tevhîde meşgul mâsivâ hubbın gönülden sil

269. ALLAH'LA ARKADAŞ OLMAK

1. Olur imiş celîsi zâkirin Mevlâ muhakkak bil
Gice-gündüz devâm it zikre olgıl bende-i mukbil

2. Celîsin Hakk olınca her işin biter senin bî-şek
Hemân ısrarla cümle işini ana tevekkül kıl

3. Virir matlûbına ol her ne ki ister isen bil hem
İder düşmanını ilhâk belâ virir 'ale't-ta'cîl

4. Buyurmışdur Resûl tevhîd-durur bil efdâlü'l-ezkâr
Ana meşgul olub kalbde olan kiri koma heb sil

5. Hudâ emr itdi Kur'ânda bize zikr ile Kuddûsî
Tutub emrini idelim beher ân her zamân tehlîl

270. İNSAN TİPLERİNİN FARKLI HEDEFLERİ

1. Her kimin dâ'im lisânı zikr-i Cebbâr'da değil
Bil tehi-destdir anın asla eli kârda değil

2. Eylemiş igfâl anı dâr-ı fenanın[1082] ziyneti
Lâşede zîrâ gurâbın zevki gülzârda değil

[1081] Tahmil: Bir işi başkasına yükleme
[1082] Fena. Yokluk

2. Vaktini insanlarla boş geçirme, sonra alışkanlık olur.
   Öyle ki, sana dünya işlerini hile ile yüklerler.

3. Ki, her birinin kalbinde gizli bir amacı var.
   Hâlini berbat, vakitlerini boşa geçirtirler.

4. Sana arkadaşlık edecek görünürde sadık arkadaş yok.
   'Uzlete çekilip zikre çalış ki Allah işini kolaylaştırsın.

5. Sana nasihat eden çaresiz Kuddûsî yaşlıdır
   Tevhîd zikriyle meşgûl olup, dünya sevgisini kalbinden sil.

269. Allah'la arkadaş olmak

1. Bil ki, muhakkak Allah'ı ananın sohbet arkadaşı Allah'tır.
   Gece-gündüz Allah'ı an ki, makbul bir kul olasın.

2. Meclis arkadaşın Allah olunca, şüphesiz her işin nihayetlenir.
   Bütü işlerini hemen ona ısmarlayıp, O'na dayan.

3. Bil ki; O, isteyene her ne isterse verir.
   Belâ verip, düşmanını tez elden yok eder.

4. Resûlullah, "En faydalı zikir tevhiddir" diye buyurmuş.
   Onunla yaşayıp, kalpte olan kirin hepsini sil.

5. Kuddûsî, Allah Kur'an da bize zikir ile yaşamayı emretti.
   Emrini tutup, her an ve her zaman O'nu birleyelim.

270. İnsan tiplerinin farklı hedefleri

1. Her kimin dilinde Cebbâr olan zikri yoksa,
   Bil ki, o asla kârda değil, boştadır.

2. Dünyanın süsleri onu gaflete sevk etmiş.
   Zira karganın zevki leştedir, gül bahçesinde değil.

3. Zâya teşbih eylemişler ehl-i dünyayı ki ol
   Cîfeyi yir zu'm ider hem gönli murdânda değil

4. Ehl-i ahret cife-veş dünyadan iştikrâh ider
   Çün anın gönli cinânda cem'-i cinârda değil

5. Ehl-i Hakk iki cihândan nefret eyler cife-veş
   Yâre 'âşık olmış ancak gönli murdâda değil

6. Dostdan özge nesne virmez kalb-i 'uşşâka safâ
   'Âbidin maksûdı ağyârda hemân yarda değil

7. Münkiri kibr ile 'ardır eyleyen Hakk'dan cüdâ
   Hakk bulan "yok"lukta buldı kibr-ila 'ârda değil

8. Zikre hasr[1083] eyle hemân sen şuglını Kuddûsîyâ
   Vâsıl olmaz yâre ol kim şuglı ezkârda değil

271. Sadece Allah'a Kul Olmak

1. Sakın 'abd-i direm olma var 'abd-ı ilâh ol
   Sen o a'lâya ol bende ki Sen de 'âli-câh ol

2. Neye meyl eylese gönlün senin ma'budın oldır
   Bu şirkden eyleyüb tevbe afif û bî-günâh ol

3. Sivâsından kesil Hakk'ın firaâr eyle ana hem
   Sülût it 'ışk û şevk-ıla ki turma ehl-i râh ol

4. Özine put idinme zimet-i dünyayı gâfil
   Hudâ'ya sıdk-ıla kulluk idüb dû kevne şâh ol

5. Gice gündüz hemân Kuddûsîyâ cehd-i belîg it
   Eğer bî-tâb isen bârî mücâhid gâh[1084] ol

272. Allah'a Yol bulmak

1. Gel ey âşık Sana diyem Hudâ'ya bir yakın yol
   Kolay hem cümle yollardan bu yolun sâliki ol

[1083] Hasr: Mahsus kılmak
[1084] Gâh: Yer

3. Dünya insanını kargaya benzetmişler ki o,
Hem leşi yer hem de zanneder ki, gönlü leşte değil.

4. Ahiret insanı dünyadan leş gibi nefret eder.
Çünkü onun gönlü cennette, yoksa mal biriktirmekte değil.

5. Allah insanı iki dünyadan da leş gibi nefret eder.
Dost'a âşık olmuş anca gönlü leşte değil.

6. Âşıkların kalplerine Dost'tan başka hiçbir nesne mutluluk vermez.
Âbidin maksadı ağyardır, dost değil.

7. İnkacıyı Hakk'tan uzaklaştıran kibir ve şöhrettir
Hakk'ı bulan "Yokluk"ta buldu, kibir ve şanda değil.

8. Kuddûsî bütün meşgûliyetini O'nu anmaya tahsisi et.
Her kimin işi zikir meşguliyeti değilse, o dosta kavuşamaz.

271. Sadece Allah'a Kul Olmak

1. Sakın paranın kulu olma, Allah'ın kulu ol.
Sen, O yüceye kul ol ki, senin de itibarın yüce olsun.

2. Senin gönlün neye meylederse, taptığın odur.
Bu şirkten tövbe edersen, iffetli ve günahsız olursun.

3. Hakk'ın mahlukatına sığınma, O'na kaç.
Durma tarik ehli ol, aşk ve şevk ile bu yolda yürü.

4. Gaflete dalıp, dünya süsünü kendine put edinme.
Allah'a samimi kulluk edip, iki dünyaya şâh ol.

5. Kuddûsî gece-gündüz kusursuz bir çaba göster.
Eğer yorgun isen hiç olmazsa yerinden mücadele et.

272. Allah'a Yol Bulmak

1. Ey âşık! Gel sana Allah'a yakın bir yol göstereyim.
Bütün yollardan kolay olan bu yolun yürüyeni ol.

2. Bilürsin kim bu fursat bir dahi girmez eline
Mel-â'-i ömrini itme hebâ ol 'abd-i makbûl

3. Devam it rûz û şeb tevhide bir dem gâfil olma
'Alâ'ildan yumub göz ol hemân tevhide meşgul

4. Bizi halk eyledi Mevlâ ki kulluk itmek-içün
Dimez ol mâsivâya iltifât idenlere kul

5. Geçirme vaktini boşa bu Kuddûsî'leyin sen
Bulur Mevlâ'sını dirler arayan var ra bul

273. 'UZLET / İNSANLARDAN ALLAH'A SIĞINMAK

1. 'Uzlet it nâsdan birâdr tut nefes olma cehûl
Açılur ehl-i sülûke 'uzlet ile yol

2. Nâs ile ülfet iden olur kıyâmet müflisi
Sözimi tut gel kerem kıl nushımı eyle kabul

3. 'Uzlet ehl-i sohbet eyler rûz û şeb Mevlâ ile
Buldı 'uzlet de erenler bahr-i 'irfâna vusul

4. Çün Hirâ tağında 'uzlet itdi şâh-ı enbiyâ
Anda Kur'ân nâzil oldı Hakk anı kıldı resul

5. Kaç hemân tenhâ yire nâsa karışma ol 'azîz
İştigâl it zikre mezkûr-ı gönül kasrında bul

6. Ekserî halkı bu vaktin zînete eyler heves
Turma yanlarında meclislerine itme duhul

7. Nakş-ı dünyaya bakub kalmışlar ol-bî çâreler
Ki iderler tutmayub söz râh-ı Yezdân'dan 'udûl

8. Kimi hınzır kimi kaplan sûretinde kopıser
Kimi yılan, kimi maymun kimi kelb kimisi gûl

9. Ehl-i düya dinmez ana kim helâl mâlı ola
Ehl-i Hakk'ın sûreti tebdil olunmaz bilmiş ol

2. Bilirsin ki, bu fırsat bir daha geçmez eline,
Ömür sermayeni boşa harcama, iyi bir kul ol.

3. Gece-gündüz tevhîde devam et, bir an bile kayıtsız kalma.
Bütün ilişkilere göz yumup, sadece tavhîde çalış.

4. Allah bizi kulluk etmek için yarattı.
O, Kendisinden başkasına ilgi duyana "Kul" demez.

5. Bu Kuddûsî gibi vaktini boşa geçirme
"Arayan Mevlâ'sını bulur" derler, var bul O'nu.

273. 'Uzlet / insanlardan Allah'a sığınmak

1. Ey birader insanlardan 'uzlet et, cahil olma.
Sülûk/tarik insanına 'uzlet etmek ile yol açılır.

2. Allah'ı bırakıp insanlarla kaynaşan kıyamette iflas eder.
Gel! Sözümü tut, kerem kılıp nasihatımı kabul et.

3. 'Uzlet insanı gece-gündüz Allah ile sohbet eder.
Erenler 'uzlette irfân/bilgi denizine ulaştı.

4. Çünkü Peygamberler şâhı Hirâ dağında uzlete çekildi
Allah orada Kur'an-ı indirip, O'nu Peygamber yaptı.

5. Yalnızlığa kaç, insanlarla kaynaşma ki, yücelik bulasın.
Sürekli O'nu an ki, andığını gönül sarayında bulasın.

6. Zamanın insanlarının ekseri dünya süsüne heves eder.
Yanlarında bulunma, sohbetlerinden kaçın.

7. O çâresizler dünyanın süsüne takılıp kalmışlar.
Söz dinlemeyip Allah'ın yolundan saparlar.

8. Kimi domuz, kimi kaplan sûretinden.
Kimi yılan, kimi maymun, kimi köpek, kimisi de hortlak görünür.

9. Dünya insanı mahşere çeşitli sûretlerle gelir.
Bilmiş ol ki; Allah ehli insanın suretinde değişiklik olmaz.

10. Ehl-i dünya dinmez ana kim helâl mâlı ola
İtmeye hergîz mahabbet hem ola ihsânı bol

11. Olmaya gönlünde kadri hîç bu dünyâ mâlının
Ola indinde berâber çuha ile köhne çul

12. Şimdi lâkin böyle merdân var ise de az durur
Cem'-i mâl idenlerin çün 'âdeti kizb û gulûl

13. Kim bu Kuddûsî fakirin sözlerin tutar ise
Dû cihânda her belâdan kurtılur olmaz melül[1085]

274. ALLAH'I HAKKIYLA ÖVMEK

1. Cihanda yok benim gibi zelil kul
Tışım ma'mur içim vîrân û ma'lûl

2. Sever dîvâne gönlüm medh-i nâsı
Hudâ memdûhıdır[1086] zîrâ ki makbûl

3. 'Azâzil şartî ile itd kulluk
Mukarreblerden iken oldı mahzûl[1087]

4. Anı medh eyler idi cümle mahlûk
Sonında oldı ol mutarr û mahsul

5. Nice keşf û kerâmet ehl-i kümmel[1088]
Sürilüb bâb-ı Hakk'dan oldı ma'zul

6. Kitâblarda görüb mahzun oluram
Musarrah bunları mahki ve menkul

7. İdüben vesvese Kuddûsî oldı
Bugün çocuk gibi bir pîr û hev lûl

1085 Melûl: Mahzun olmak
1086 Memdûh: Övülmüş
1087 Mahzûl: Hor, hakir, perişan
1088 Kümmel: Kâmiller

10. Helâl malı olana dünya insanı denilmez.
O, mala asla sevgi göstermez ki, ihsânı çok olur.

11. Gönlünde bu dünya malının hiç önemi olmasın.
Yanında kaliteli bir kumaş ile eskimiş bir çaputun değeri bir olsun.

12. Lakin şimdi böyle cömertler varsa da sayısı azdır.
Çünkü mal biriktirenlerin vasfı, yalan ve hiledir.

13. Kim bu fakir Kuddûsî'nin sözlerini tutarsa,
İki dünyada da beladan kurtulur ve mahzun da olmaz.

274. Allah'ı hakkıyla övmek

1. Dünya da benim gibi aşağılık bir kul yok.
Dışım güzel, içim harap ve hastalıklı.

2. Deli gönlüm insanların övmesinden zevk alır.
Zira en güzel övgü Allah'ın övgüsüdür.

3. Şeytan şart koşarak kulluk etti.
Allah'ın yakını iken, hâkir oldu.

4. O'nu överdi bütün mahlûkat,
Sonunda yağmur gibi bereket verdi.

5. Nice keşf ve kerâmet sahibi kâmil kişi,
Sarıldıkları Hakk kapısından kovuldular.

6. Kitaplarda görüp hüzünlenirim.
Bunları nakledip hikayeleştirenler apaçık söylemiş.

7. Kuddûsî'yi vesveseler bastı.
Bugün bu yaşlı uçuk adam bir çocuk gibi,

275. SEVGİ ŞÂHI ALLAH'IN SEVGİSİNİ İSTEMENİN GEREKLERİ

1. Ey bizim ihvânımız eyleyelim nûş-ı câm[1089]
Ki şeh-i hubbânımız ide bizi şâd-kâm[1090]

2. Terk-i sivâ idelim dostumuza gidelim
Gayri sözi nidelim dostumuza gidelim

3. Zühdi idüb târ-mâr isteyelim 'ışk-ıyâr
Hem idelüm ihtiyâr olmağı mest-i müdâm

4. Ad-ıla sandan geçüb iki cihândan geçüb
Cism ile cândan geçüb bilmeyelüm hâs û 'âm

5. İtmeyelim hultâtı eyleyelim 'uzleti
Terk idelim sohbeti yolcıya sohbet harâm

6. Her kime kim 'ışk gelür kadrini şâhın bilür
Bende vû mukbil olur bulısar a'lâ makâm

7. Zühdine mağrûr olan zâhidin işi yaman
Bildiği zann û gümân[1091] keşfi kamu ihtilâm[1092]

8. 'Âr şişesin kıramaz Hakk yolına giremez
Menzile hem iremez yolda kalur ve's-selâm

9. Pendini Kuddûsîyâ eyle hemân sen sana
Kim ki tutarsa ana Tenri virir 'ışkı tam

276. VAROLUŞ SEVDÂSI

1. Bende bir sevdâ var ammâ nidiğin hîç bilemem
İtmişem ülfet anınla bir nefes ayrılmam

2. Tatludur bâldan şekerden ol bana hem sevgilü
Tâ ezelden olmışamnâ'il ferâgat kılamam

[1089] Câm: Kadeh
[1090] Şâd-kâm: Çok sevinçli kılmak
[1091] Gümân: Zan, sanmak
[1092] İhtilâm: Düş, hayal

275. Sevgi şâhı Allah'ın sevgisini istemenin gerekleri

1. Ey kardeşlerim içki kadehlerimizi dolduralım.
   Ki sevgi Şâh'ımız bizi çok sevinçli kılsın.

2. Mahlukatı terk edip Dost'umuza gidelim.
   Sözü/lafı ne yapalım, gece-gündüz O'nu analım.

3. Zühdü dağıtıp Dost'un aşkını isteyelim.
   Hem de daima O'nun aşkıyla sarhoş olmayı seçelim.

4. Şan ile şöhretten ve iki dünyadan geçip,
   Beden ile rûhtan geçip, herkesi "Bir" bilelim.

5. İnsanlara karışmadan 'uzlet edelim.
   Sohbeti terk edelim, yolcuya sohbet harâm.

6. Her kim âşık olursa, O Şâh'ın kıymetini bilir.
   Kulluğu kemâle erer, yüce bir makama ulaşır.

7. Zühdüyle gururlanan zâhidin hali perişan.
   Zira bildiği zann ve şüphe, bütün keşfi ise hayal,

8. Ayıplardan sıyrılmadıkça Hakk yoluna girilmez.
   Nihayette, hedefine ulaşamaz, yolda kalır.

9. Ey Kuddûsî! Kendin yaptığın nasihata uy.
   Kim bu nasihatı yerine getirirse, Allah kendisine aşkı verir.

276. Varoluş sevdâsı

1. Bende öyle bir sevda var ki, fakat ne olduğunu bilemem.
   Onunla bütünleşirim, bir ân bile ayrılamam.

2. O, bana baldan, şekerden tatlıdır, hem de sevgili,
   Tâ ezelden kavuştum, artık O'ndan vazgeçemem.

3. Yâr-ı gârım hem o sevdâ hem enîsimdir benum
   Hergiz ol bensiz olamaz bende ansız olamam

4. Dû cihânın ni'metinden yeğdir ol sevda bana
   Mâsivâyı itseler 'arz meyl idüben alamam

5. Talmışam bir bahre kim yok ana hadd û inkızâ
   Olmışam mest-i müdâm deryâyı mahva talamam

6. Eylerem levh û tarab sıbyân gibi 'âr[1093] bilmeyüb
   Gülerem gâh ağlaram göz yaşını hîç silemem

7. Dir ki Kuddûsî bana virdi bu sevdâyı Hudâ
   Andan özge her ne virse şâd oluban gülemem

277. Âşık, Mâşuk, Fîrak

1. Benim gönlimde bir sevda var amma nidigin bilemem
   Hazine dâ'imâ bir lahza rahatla ferâh bulamam

2. Olubdur bu cihân derd-i firâk-ıla bana zindân
   Girersem cennete bu hâl ile hîç müsterih[1094] olamam

3. Cüda olınca ma'şûkdan cinânı neylesün 'âşık
   Olub giryan diyüb dîdâr-ı yârı görmesem gülmem

4. Çün bülbül bağda güli görmese bir dem safâ bulmaz
   Ana türlü çiçek arz itseler dir iltifâd kılmam

5. Bulamazsın bu derd-i firkate dermân-ı Kuddûsî
   Dimez ise eğer ma'şuk seni benden cüdâ kılmam

278. Allah'tan Kerem Dilemek

1. Yaşım yetmiş tokuz hem haste bir sâ'il fakîrem
   Kapuna geldim ey mevlâ beni kıl 'abd-i mun'am

2. Tagayyür eyledi şimdi cihânın hâsı çünki
   Gelübdür o belâlar 'âciz oldı halk-ı âlem

[1093] 'Âr: Ayıplar, ayıp bilinen
[1094] Müsterih: Rahat Etmek

3. O sevdâ, hem mağara dostum hem arkadaşımdır.
O, asla bensiz ben de onsuz olamam.

4. O sevdâ, bana iki dünyanın nimetinden daha değerlidir.
Mâsivâyı sunsalar bana, alaka gösterip alamam.

5. Öyle bir denize daldım ki, onun sonu ve sınırı yok.
Daima sarhoş oldum, "Yokluk" denizine dalamam.

6. Çocuk gibi neşeli ve sevinçliyim, ayıp bilmem.
Bazen gülüp bazen ağlarım, gözyaşımı hiç silemem.

7. Kuddûsî der ki; "Allah bana bu sevdayı verdi"
Ondan başka ne verirse mutlu olup gülemem.

277. Âşuk, Mâşuk, Firak

1. Gönlümde bir sevda var fakat ne olduğunu bilemem.
Hazinem daima bir anlık rahatta huzur bulamam.

2. Bu dünya ayrılık derdiyle bana zindan oldu.
Bu hâl ile cennete girersem hiç rahat olamam.

3. Âşık ma'şuk'dan uzak olunca, cenneti ve nimetlerini ne yapsın
Ağlayıp, "Dost'un yüzünü görmesem, gülemem" diyor.

4. Çünkü bülbül gül bahçesinde bir an güllü görmezse mutlu olmaz.
Ona çeşitli çiçekler sansalarda, "İltifat etmem" der.

5. Kuddûsî, bu ayrılık derdine ilaç bulamazsın.
Eğer ma'şuk demezse, seni benden ayırmam.

278. Allah'tan kerem dilemek

1. Yaşım yetmiş dokuz, hem hasta hem de dilenci bir fakirim.
Ey Allah'ım! Kapına geldim, nimetlendirdiğin kullardan et.

2. Çünkü cihânın özü değişti.
O belâlar geldi, çaresiz kaldı âlemin mahlûkatı.

3. Münezzehsin[1095] zulümden sen biz olduk müstahakkız
   Yine sen rahm û lutf eyle bize ey şâh-ı erham

4. Habîbin hürmetine cümlesin ref' iit belâ'nın
   Bizi hem eyle ıslâh kim olalım kavm-i mükrem[1096]

5. Diler Kuddûsî'yi bî- çâre senden kim kılasın
   Anı hem ümmeti mahzuneyi afvınla hurrem[1097]

279. ALLAH DELİ OLMAK

1. Ben mâsivâyı neylerem meczûb-ı Kuddûs olmışam
   Ağyârını terk eylerem meczub-ı Kuddûs olmışam

2. 'Işk dem-be-der artub gider kalmadı gönlümde keder
   'Âşık olan gayri nider meczûb-ı Kuddûs olmışam

3. Cezb itdi çün Kuddûs beni ez cân û dil sevdim anı
   Hem ana döndürdim yöni meczûb-ı Kuddûs olmışam

4. Yağmaladı 'ışk varımı komadı 'akl û 'ârımı
   Bildirdi hoş dildârımı meczûb-ı Kuddûs olmışam

5. Hem o şâhın meczûbıyam hem tâlib-i matlûbıyam
   Hem 'âşık-ı meczûbıyam meczûb deyü ta'yir ider

6. Zâhid beni tahkir ider meczûb deyü ta'yir ider
   'ışkdan heman tenfir[1098] ider meczûb-ı Kuddûs olmışam

7. Münkir habîs[1099] gör neyledi Kuddûsî'yi zemm eyledi
   Ol dahi bu sözi didi meczûb-ı kuddûs olmışam

1095 Münezzeh: Beri, öte, dışşında
1096 Mükrem: İkram etmek
1097 Hurrem: Sevinçli, neşeli
1098 Tenfir: nefret, iğrenmek
1099 Habîs: Kötü, alçak, pis

3. Sen, zulümden berisin biz ona olduk lâyık.
Ey Rahmet Şâh'ı! Yine de Sen rahmet ve ihsân et.

4. Hz. Peygamberin hürmetine bütün belâları kaldır
Bizi ıslah et ki, ikrâm olunmuş bir topluluk olalım.

5. Çaresiz Kuddûsî Senden kerem diler
Hem onu hem de mahzun ümmeti affınla sevinçli kılasın.

279. Allah için deli olmak

1. Ben O'ndan başkasını ne yapayım, Kuddûs'ün delisi oldum
Mahlûkatını terk edeyim Kuddûs'ün delisiyim.

2. Aşk, ân be ân artıp gider, gönlümde keder kalmadı.
Âşık olan başka ne yapar, Kuddûs'ün delisiyim.

3. Kuddûs çekti beni kendine can ve gönülden sevdim O'nu.
Yönümü O'na döndürdüm, Kuddûs'ün delisiyim.

4. Aşk, varlığımı yağmaladı, bırakmadı namus ve şerefimi
Güzel sevgilimi tanıttı, Kuddûs'un delisiyim.

5. Hem o Şâh'ın delisiyim hem de O'nu isteyenim.
Hem O'na ait olan âşığım, Kuddûs'ün deliyim.

6. "Zâhid" deli deyip utandırıp hakaret eder.
Aşkdan nefret eder, Kuddûs'ün delisiyim.

7. İnkarcı Kuddûsî'yi kötü group, kötüledi.
O dahi "Kuddûs'un delisiyim" sözünü söyledi.

280. Aciz olmaktan Allah'ın kapısına sığınmak

1. Ey ganî perverdigârım kapuna geldim budem
Her cihetden 'âciz oldum ak sakallı kocayım

2. Kulluğa yok tâkatim hergiz bilürsin hâlimi
'Ömrimi kılub hebâ heb nefsime itdim sitem

3. Bir vesile kalmadı aslâ su'alden mâ'adâ[1100]
Ac û muhtâc sâ'ilem ey sâhib-i fazl û kerem

4. Cümle kullarına ancak Sensin in'âm idici
Münteşir[1101] olur hazineden kamu halka ni'âm

5. İtmedim kesb û tesebbüb çün tevekkül eyledim
Yetmiş altı yıl Seniin kapunda merzûk olmışam

6. Padişâhın kalbine ilhâm idüb biçe zemân
İtdi tevcih û vazâ'if olmış idim muğtenem

7. Her ayın başında yazmak bir sened olub 'asîr
Şimdi andan fârig olub senden ummak isterem

8. Bu kapu güç geldi Kuddûsî kulına pes bugün
Zann ider kim bir kapu dahi açarsın bî-sedim[1102]

281. Aşk İle Fenâya Ulaşmak

1. Ben bu 'âlem içinde bir nâdân-ı Türkistânîyem
Âşıkam ammâ muhabbet hamrının sekrânıyam

2. Dost yolında koymışam heb cism û cân û varımı
Girmişem meydân-ı 'ışka şâh-ı 'ışk ağlanıyam

3. Mâsivâdan geçdi gönlüm itmezem hîç iltifât
Çün fenâfillaha irmişem ki Hakk da fânîyem

[1100] Mâ'ad: Ahiret
[1101] Münteşir: Yayılmış, saçılmış
[1102] Bî-sedîm: Kapatmaksızın

280. Aciz olmaktan Allah'ın kapısına sığınmak

1. Ey zengin rızık verici! Kapına geldim.
   Ak sakallı yaşlı olduğumda her yönden güçsüz kaldım.

2. Halimi bilirsin, kulluk etmeye asla gücüm yok.
   Ömrümü boşa geçirdim, nefsime sitem ettim.

3. Bir bahane kalmada asla ahiretten soru sormaya
   Ey ihsân ve kerem sahibi! Aç ve muhtaç istemekteyim.

4. Ancak Sensin bütün kullarını nimetlendiren
   Bütün mahlûkata hazinende nimetler saçılır.

5. Gayret ve sebepler ileri sürmedim, çünkü tevekkül ettim.
   Yetmiş altı yıl, Senin kapında rızıklandım.

6. Nice zaman pâdişâhın kalbine ilham edip,
   Çevirmesi ve görevleriyle oldum ganimet sahibi

7. Her ayın başında yazmak güç bir iş,
   Şimdi ondan kurtulup, Senden ummak istiyorum.

8. Öyle ki, bu kapı bugün Kuddûsî kuluna zor geldi.
   Zanneder ki, bir kapıyı kapatmaksızın açarsın.

281. Aşk İle Fenâ'ya Ulaşmak

1. Ben bu âlemde cahil bir Türkistanlıyım.
   Âşığım fakat sevgi şarabının sarhoşuyum.

2. Dost yolunda, beden, rûh ve varlığımı bir kenara koydum.
   Girdim aşk meydanına, aşklar Şâh'ının çocuğuyum.

3. Gönlüm, Allah'tan başka her şeyden geçti, hiçbir şeye ilgi duymaz.
   Çünkü fenâ fillâha erdim ki, Hakk'tan yok oldum.

4. Düşmişem deryâ-yı ‘ışka olmışam anda garîk
Ol güzeller güzelinin valih û hayrânıyam

5. Kalıbım insan ile ünsiyyet eyler sûretâ
Kalbim istinâs ider Rahmân ila Rahmânîyem

6. Yir yüzünde yiyüb içüb uyuram hayvânleyin
‘Arşdadır gönlüm benim Hakk ‘arşının mihmânıyam

7. Mahlasımdur[1103] çünki Kuddûsî banim Kuddûsî’yem
Hazret-i Kuddûsun oldum ‘âşıkı hayrânıyam

282. AŞK, YERLEŞTİĞİKALBİ PERİŞÂN EDER

1. Men bir şehen –şâh-ı ‘azîmin[1104] bende-i ednâsıyım.
Yok hizmetim gerçi velâkin ‘âşık-ı şeydâsıyam[1105]

2. Yitmiş dokuz sinnim[1106] za’îf hem haste olmaklık ile,
Kulluk da taksirim[1107] oluyor mücrim û rüsvayım.

3. Pes eylerem zend bî-hisâb setr eyler ol itmez ‘ikâb[1108]
Gönlümi eyler müstetâb[1109] hoş şâkir-i na’mûsiyam.

4. Virir ni’am hem bî-şümar Vehhâb u Muğnî Kird-gâr
Kârım sipâs[1110] leyl û nehâr Türkmân-ı Rûm kocasıyam.

5. ‘Işk gün be gün artub gider dil karyesin[1111] tahrîz ider.
Oldum perşân der-be-der[1112] dost ‘ışkının me’vâsıyam[1113]

1103 Mahlas: Takma ad
1104 ‘Azîm: Büyük, ulu
1105 Şeydâ: Aşktan divane olan aşk delisi.
1106 Sinn: Yaş, ömür, diş
1107 Taksîr: Günah, suç, kabahat
1108 ‘İkâb: Cefa, azap, aziyet
1109 Müstetâb: Hoş, güzel
1110 Sipâs: Şükretmek, dua, teşekkür
1111 Karye: Şehir, hane
1112 Derbeder: Serseri, sarhoş
1113 Me’vâ: Yurt, mesken

4. Aşk denizine düşüp, onda boğulmuşum.
   O, güzeller güzelinin şaşkını ve hayranıyım

5. Görünürde kalbim insan ile kaynaşır.
   Ancak Rahman ve Rahim ile kaynaşır.

6. Yeryüzünde hayvan gibi yiyip içiyorum ancak.
   Gönlüm arştadır, Allah arşının misafiriyim.

7. Çünkü Kuddûsî, mahlasımdır, Kuddûsîyim,
   Hazreti Kuddûs'un âşığı oldum! Hayranıyım.

282. Aşk, yerleştiğikalbi perişân eder

1. Ben, yüce bir şahlar Şâh'ının aşağlık bir kuluyum.
   O'na kulluğum yok, lâkin âşığım, divâneyim.

2. Yetmiş dokuz yaşında hem hasta hem zayıfım.
   Kullukta günâhım çok, günahkâr ve rezilim.

3. Öyle ki hesapsız günâh işlerim, fakat O gizler, azab etmez.
   Ne kadar uslanmaz bir eşkıya isem de, O, gönlümü güzel eder.

4. Çok zengin ve bağışlayıcı Allah, hadsiz nimetler verir.
   Yaşlı Anadolu Türkmen'i olarak işim, gece-gündüz şükretmek.

5. Aşk, gittikçe artıp, kalb hanesini doldurur.
   Dost aşkının meskeniyim, perişân, derbeder oldum.

6. Bilmem bana noldı ‘aceb kalmadı havf iz’ân[1114] edeb.
‘Işk geldi anlar girdi, heb gümrâh[1115]-ı kalbi kâsîyem[1116]

7. Kuddûsî’yâ kesme ümîd olursa da suç’ın mezîd[1117]
Şâhım Gafûrdur hem Mecîd[1118] dir kulumun Mevlâ’sıyam[1119]

283. AŞK ŞARABI DENİZ GİBİ COŞTURUR

1. Men sicn-i[1120] ‘ışkka girmişem ma’şûkımın mahbûsıyam.
‘Ârı gönülden sürmişem zann itme ki nâmûsıyam.

2. Bu râha itdim çün sefer kalmadı benlikten[1121] eser.
Gel sen de seyr it ey püser men bu yolın câsûsıyam.

3. Ol hûba virdim varımı kat’[1122] eyledim zûnnârıma[1123]
Sıdk-ıla sevdim yârimi dost bakçesi arusıyam.

4. Mahv oldı dilden mâsîvâ tahta oturdı dil-rübâ
Kalmadı hîç ‘akl û hayâ ‘ışk û hevâ me’nûsıyam[1124]

5. ‘Işk hamrini nûş eyledim deryâ olub cûş eyledim.
Dost da’vetin gûş eyledim, bugün anın mes’ûdıyam.

6. Gelsün nasîhat isteyen itsün nisâr[1125] cân ile ten.
Bilsün muhakkak ol ki men her dertlerin dârûsıyam.[1126]

7. Var gerçi cürmüm bî-hisâb yok defterimde hîç sevâb.
Şâhım Halîm itmez ‘itâb[1127] bilirse de suçlusıyam.

[1114] İz’ân: Anlayış
[1115] Gümrâh: Doğru yoldan sapmış
[1116] Kâsî: Duygusuz
[1117] Mezîd: Fazla, çok büyük
[1118] Mecîd: Şan, şeref sahibi, Allah’ın ismi
[1119] Mevlâ: Sahip
[1120] Sinc: Hapishane
[1121] Benlik: Nefis, arzu, istek
[1122] Kat’: Kesmek
[1123] Zûnnâr: Papazların bel kuşağı
[1124] Me’nûs: Alışılmış
[1125] Nisâr: Saçmak, serpmek
[1126] Dârû: İlaç
[1127] ‘İtâb: Azarlama

6. Acaba bana ne oldu? Korkum, anlayışım, edebim kalmadı.
Aşk gelince bunlar geldi. Çünkü, duygusuz bir kalb sahibiyim.

7. Kuddûsî, suçun büyük olsa da ümidini kesme.
Allah'ım bağışlayan hem şeref sahibidir. O, "kulumun sahibiyim."der

283. Aşk şarabı deniz gibi coşturur

1. Ben Ma'şûk'umun tutuklusuyum, aşk hapishanesine girmişim.
Utanmayı kalpten sildim, zannetme ki namusluyum.

2. Seyr û sülûk yoluna girdim, nefisten eser kalmadı.
Ey oğul! Gel, sen de bu yolda yürü, ben bu yolun casusuyum.

3. Bütün varlığımı O Sevgili'ye verdim. Kestim, bel kuşağımı.
Gönülden sevdim Dost'umu. Çünkü dost bahçesini arzulayanım.

4. Gönülde mâsivâ yok oldu; gönül kapan, tahta oturdu.
Akıl ve utanmktan eser kalmadı. Aşka ve arzuya alışmışım.

5. Aşk şarabını içip, derya olup coştum.
Dost'un dâvetini dinledim, bugün onun mesuduyum.

6. Nasihat isteyen candan ve bedenden geçip, gelsin.
Muhakkak, o bilsin ki, ben her derdin ilacıyım.

7. Gerçi hesapsız günâhım var defterimde, hiç sevâbım yok.
Şâh'ım Halîm'dir, suçlu olduğumu bilse de azarlamaz.

8. Takdis-i Kuddûs eylerem ismini dilde söylerem.
Men mâsivâyı neylerem Kuddûsîyem Kuddûsî

284. AŞK İLE YANIP, ALLAH İLE YENİDEN DİRİLMEK

1. Ben gayre dil virmezem yârimden ayrılmazam.
Yansun anın şem'ine cismimi kayırmazam.

2. Yağmaladı gönlimi yağmacı 'ışk çün benim.
Dîvâne oldum bugün halk içine girmezem.

3. 'Işk bahçesi gülini 'azm[1128] eyledim dirmeğe
Bag-ı fenâ goncasın şimden-girü dirmezem.

4. Bir derde düşdüm ki ol cânıma virir safâ
Lokmânı görsem anın dermânını sormazam.

5. Dost yüzini görmeğe dîvâne dil muntazır[1129]
Görür isem yüzüni hiç gözimi ırmazam.

6. Levm itmeniz gönlimin böyle hevâlandığın.
Bâlâya saldım anı alçağa indirmezem.

7. Vâ'iz bana nush[1130] ider 'ışk câmını[1131] kırdeyü
Kuddûsî dirler bana ol câmı ben kırmazam.

285. NİMET VE BAĞIŞ İÇİN ALLAH'IN KAPISINA İLTİCA ETMEK

1. Ey Hudâ sana bu nefsimden şikayet eylerem.
Ki uyub iblise itdiler benim hâlimi kem[1132]

2. Şol kadar düşürdiler zıll û hakâret bahrine.
Hîç halâ'ik içre yokdur ben gibi bir müttehem[1133]

[1128] 'Azm: Kast, niyet
[1129] Muntazır: Gözleyen, bekleyen
[1130] Nush: Nasihat
[1131] Câm: Kadeh
[1132] Kem: Kötü, fena
[1133] Müttehem: Suçlu

8. Kuddûs olan Rabbimi takdis edip, ismini gönülden söylerim.
   Ben mâsivâyım, ne yapayım? Kuddûsî'yim Kuddûsî.

284. Aşk ile yanıp, Allah ile yeniden dirilmek

1. Ben, O'ndan başkasına gönül vermem. Dost'umdan ayrılamam.
   O'nun ateşine yanan bedenimi korumam.

2. Çünkü, yağmacı aşk gönlümü yağmaladı.
   Bugün deli oldum, insan içine çıkamam.

3. Gayret ettim, aşk bahçesinin gülünü toplamaya.
   Fenâ bağının gülünü, şimdiden toplayamam.

4. Öyle bir derde düştüm ki, rûhuma mutluluk verir.
   Lokman'ı görsem bile, o dedin dermanını sormam.

5. Deli gönül, Dost yüzünü görmeyi bekler.
   Yüzünü görsem, gözümü hiç ayırmam.

6. Gönlümün bu arzusunu, kınamanızı anlamam
   Yücelere saldım onu, alçaklığa indiremem.

7. Vaiz, bana "Aşk kadehini kır." diye nasihat eder.
   Bana "Kuddûsî" derler, o kadehi kırmam.

285. Nimet ve bağış için Allah'ın kapısına iltica etmek

1. Ey Allah'ım! Sana, nefsimden şikayetim var.
   Şeytana uyup, Sana hâlimi kötülediler.

2. Düşürdüler, aşağılık ve hakaret denizine.
   Mahlûkat içinde benim gibi hiçbir suçlu yok.

3. Kalmadı cisminde kuvvet ki idem tâ'at sana.
Nice demdir gaflet uykusınz talub yatıram.

4. Eylerem Senden hayâ vasf itmeğe çok zenbim[1134]
Çünki mahlûkât içinde mislimi hîç bilmezem.

5. Heb sana ma'lûm kamu itdiklerim cürm û hatâ
Sen bilür iken huzûrında ne lâyık söyleyem.

6. Mağfiret deryâsı evsâ'dır zünûbımdan benim,
Sen ki Gaffâr'z-zünûbsın ben recâmı kesmezem.

7. Her ne mikdâr-ı 'amel itsem dahi yine Senin,
Rahmetin indimde ercâdır[1135] kamudan ey hatem.

8. Senden özge pâdişah yok hall ider müşkilleri,
Ki varub kapusına ahvâlimi arz eyleyem.

9. Derdime dermân irişmez, Senden özge kimseden.
Yâreli olsam dahi ağyârına göstermezem.

10. Gitmezem çokdur deyü zenbim kapundan ey Kerîm.
Böyle bî-âr böyle yüzsüz böyle müflis bendenem.

11. Bulmışam bu kapuda ben bî-hisâb ni'metleri
Bundan evsa' bundan a'lâ bir kapu yok ki gidem.

12. Âna rahmine düşelden şimdiye dek ni'metin,
Eksik olmadı vû hâlâ ni'metin içindeyim.

13. Bâ-husûs[1136] itdin 'atâ îmân û 'irfân ni'metin,
Ben dahi her dem seni tevhîd û temûd[1137] eylerem.

14. Hem içirdin hamr-ı 'ışkı ben kulına lutf idüb
Olmışam kânî'[1138] ana hîç gayrı nesne istemem.

1134 Zenb: Günah, suç
1135 Ercâ: Daha çok istenen
1136 Bâ-husûs: Özel, hususi
1137 Temûd: Allah'ı büyükleme
1138 Kâni': Kanarak, yeterli bulma

3. Bedenimde kuvvet kalmadı ki, Sana ibadet edeyim.
Nice zamandır, gaflet uykusuna dalıp, yatarım.

4. Sen'den utanıp, çok olan günâhımı anlatamam.
Çünkü, mahlukat içinde, benzerimi hiç bilmem.

5. Yaptığım günah ve hataların hepsi Sana malum.
Her şey bilirken, huzurunda neyin layık olduğunu söyleyemem.

6. Günahlarımı bağışlar deryası vasıflar,
Sen günahları bağışlayansın, ben dualarımı kesmem.

7. Ne kadar amel etsem de yine,
Ey Hakîm Rabbim! Yanımda en çok istediğim rahmetindir.

8. Sen'den başka zorlukları hal edecek başka pâdişâh yok ki,
Kapısına varıp, hâllerimi arz edeyim.

9. Sen'den başka kimseden, derdime dermân gelmez.
Yaralı olsam dahi, Senden başkasına göstermem.

10. Ey Kerîm! Günâhım çok diye kapından ayrılmam.
Öyle hayasız, yüzsüz ve iflas eden bir kulum.

11. Bu kapıda, hesapsız nimetler bulmuşum.
Bu vasıflardan yüce bir kapı yok ki, ayrılayım.

12. Ana rahminden şimdiye kadar nimetlendim.
Bu nimet hiç eksilmedi, hala bu nimetin içindeyim.

13. Özel olarak, iman ve irfan nimetini bağışladın.
Ben bile her ân Seni birler ve büyüklüğünü itiraf ederim.

14. Lütf edip, bu kuluna aşk şarabını içirdin.
O'na kanaat getirdim, O'ndan başka bir nesne istemem.

15. Gice-gündüz Sana Kuddûsî kulun dir yalvarub.
Senden ayırma beni ey sâhib-i fazl û kerem.

286. ALLAH'IN DİLEK KAPISI HERKESE AÇIKTIR

1. Şâha kapun sâ'illerinin cümlesinden ahkaram[1139]
Gümrâh deyü tard[1140] itme vir matlûbımı it muğtenem[1141]

2. Kullukta taksir eylesemde kesmezem hergiz ümîd.
Halk-ı cihân Senden dilerler cümlesi maksûdı hem.

3. Çün gönlümün ârzûsı ma'lûmın ne hâcet[1142] dimeye.
Lâyık değil isem de anı rahmetinle isterem.

4. Maksûdımı disem açıkdan ta'n[1143] iderler halk bana.
Kuddûsî'ye vir gel murâdın lutf idüb yâ zel-kerem.

287. GECE-GÜNDÜZ YALNIZCA ALLAH'TAN İSTEMEK

1. Ey Hudâ Senden gice-gündüz müdâmet[1144] isterem
Düşmışem girdâb[1145]-ı hicrana selâmet isterem.

2. Bendelikde eyledim taksir bilürem cürmümi.
Sen Cenâb[1146]-ı Kibriyâ[1147]'dan istikâmet isterem.

3. Kesmezem hîç zikrini dilden gönülden hubbına
Bundan ayırma beni lutf it idâmet isterem.

4. Hakk bâtıldan seçüb fark ideyin fazlın ile.
Gice-gündüz dâ'imâ Senden harâmet isterem.

1139 Ahkar: Alçak, hakir
1140 Tard: kovmak, uzaklaştırma
1141 Muğten: Ganimet
1142 Hâcet: İhtiyaç
1143 Ta'n: Ayıplama, sövme
1144 Müdâmet: Devamlılık
1145 Girdâb: Çıkmaz
1146 Cenâb: Şereb, onur
1147 Kibriyâ: Büyüklük, ululuk

15. Kuddûsî kulun gece-gündüz Sana yalvarıp der ki;
“Ey fazilet ve kerem sahibi! Beni Senden ayırma”

286. Allah’ın dilek kapısı herkese açıktır

1. Allah’ım! Kapından isteyenlerin hepsinden daha hakirim.
Sapmış diye beni kovma, talebimi verip beni ganimetlendir.

2. Kullukta günah işlesem de, asla ümidimi kesmem.
Dünyadaki bütün insanların Senden dileği budur.

3. Gönlümün arzusu, Sana malum, onu dillendirmeye ihtiyaç yok.
Lâyık bir kul olmasam da, onu rahmetinle isterim.

4. Maksadımı açıklamazsam, insanlar beni ayıplarlar.
Gel! Kuddûsî’ye lütf edip, muradını ver.

287. Gece-gündüz yalnızca Allah’tan istemek

1. Ey Allah’ım Senden gece-gündüz devamlılık istiyorum
Ayrılık çıkmazına girdim, kurtuluş istiyorum.

2. Kullukta suç işledim, günahlarımı biliyorum.
Sen, şerefli uludan dosdoğru yol istiyorum.

3. Dilden zikrini, gönülden sevgini hiç kesmiyorum.
Bundan ayırma beni, lütfunla devamlılık istiyorum.

4. İhsanınla hakkı batıldan fark edip ayıralım.
Gece-gündüz Senden daima yardım istiyorum.

5. Var mı Dünya'da benim gibi günehkâr kul 'aceb
   Düşmışem girdâb-ı ummâna selâmet isterem.

6. Ol nebîler serveri dostun Muhammed hakkı içün
   Tevbemi eyle kabul, zenbden nedâmet[1148] isterem.

7. Çünki fazlınla benim adımı Kuddûsî kodun.
   İtmeyüb tebdil[1149] bu adı hoş ikâmet isterem.

288. Her Ân O'nu Anmak ve O'nunla Yaşamanın Lezzeti

1. Gönlüm ârâm[1150] eylemez bir dem Sen yâd[1151] itmesem.
   Rûz û şeb ey Dost senin zikrin ile eğlenirem.

2. 'Uzlet itdim şimdi nâsdan eyledim ikbaâl Sana.
   Anladım sohbetleri virir bana kasver elem

3. Kalmadı zâhirde ehl-i sıdk û vecd û hâl
   Ehl-i bâtın gizlü sürerler safâ vû zevk û dem.

4. Eyledim nice zemân ülfet zemân halkı ile.
   Virdiler bana hemân sıklet bürûdet[1152] hüzn û gam

5. Çok cefâ çekdim elinden bî-vefâ yârânların.
   Her kime itdim ise ihsân bana itdi sitem.

6. Bulmadım hiç Senden a'lâ yâr-ı vâfî[1153] kendime.
   Pes bugün Sen şâh-ıla hoş tatlu sohbet bulmışam.

7. 'Ayıbımı setr eyleyüb dâ'im virirsin rızkımı.
   Bî-hisâb ni'metlerine bakuban şükr eylerem.

8. Dilde zikrin kalbde 'ışkınla idüb ünsiyyeti[1154]
   İsmin ile yiyüb içüb uyıyub uyanıram.

[1148] Nedâmet: Pişmanlık
[1149] Tebdil: Değiştirmekk
[1150] Ârâm: Durmak, dinlemek, yerleşme, karar kılma
[1151] Yâd: Anmak, hatırlamak
[1152] Bürûdet: Soğukluk
[1153] Yâr-ı vâfî: Vefalı dost
[1154] Ünsiyyet: Yakınlık

5. Acaba dünyada benim gibi günahkâr bir kul var mı?
Okyanus çıkmazına düştüm, kurtuluş istiyorum.

6. O peygamberler padişahı, dostun Muhammed hakkı için.
Tövbemi kabul edip, günâhlardan pişmanlık istiyorum.

7. Çünkü bağışınla adımı Kuddûsî koydun.
Bu adı değiştirmeyip, güzel bir yer istiyorum.

288. Her ân O’nu anmak ve O’nunla yaşamanın lezzeti

1. Gönlüm karar kılmaz, bir ân Seni hatırlamazsam.
Ey Dost! Gece-gündüz Seni anmakla eğleniyorum.

2. Şimdi insanlardan uzaklaşıp, Sana yöneldim.
Onların sohbetleri bana sıkıntı ve keder verir.

3. Görünürde doğruluk, aşk, vecd ve hâl insanı kalmadı.
Bâtın insanı mutluluk, zevk ve huzûru gizli yaşar.

4. Bir zamanlar günün insanlarıyla kaynaştım.
Bana, ağırlık, soğukluk, hüzün ve keder verdiler.

5. Vefasız dostların elinde çok eziyetler çektim.
Her kime iyilik ettimse, bana sitem etti.

6. Kendime Sen’den yüce, vefalı bir dost bulamadım.
Öyle ki, bugün Sen Şâh ile hoş, tatlı bir sohbete girmişim.

7. Ayıplarımı örtüp, daima rızkımı verirsin.
Hesapsız nimetlerine bakıp şükrederim.

8. Dilde zikrin ile kalpte aşkınla yakınlaşırım.
İsminle, yiyip, içip, uyuyup, uyanırım.

9. Çün Gafûrsın eyle Kuddûsî kulunı mağfiret
Hem latifsin hem Kerîmsin kıl ana lutf u kerem

289. AŞK DERDİNİN ÇARESİ HER ŞEYDEN VAZGEÇMEKTİR

1. Men bugün elhamdülillâh mâsîvâdan geçmişem.
Derd-i ‘ışka nâ’il[1155] oluban devâdan geçmişem.

2. İki deryanın suyın içirdiler düşde bana
Mürşid[1156] olub ‘ışk bana ‘ucb û riyadan geçmişem.

3. Cümlesini eyledim nûş kalmadı bir katre hiç
Bu ecilden halk ile bey’[1157] û şirâdan[1158] geçmişem.

4. Biri deryanın mecâzî ‘ışk hakîkatdir biri.
Hakk hidâyet eyleyüb sâ’ir[1159] hevâdan geçmişem.

5. Çok sitem çekdim mecâzî ‘ışk yüzünden bî-şümâr.
Tâ’ib[1160] olub şimdi dostan mâ’adâdan[1161] geçmişem.

6. Virme sıklet bana zâhid yok senin ile işim.
Dahi cümle akrabâ vû âşinâdan geçmişem.

7. İstemem iki cihânın hûb ların şimden-girü,
Hakk’a ‘âşık oluban ‘ışk-ı nisâdan geçmişem.

8. Dir bu Kuddûsî vefâ yokdur Hudâ’dan gayride
Yâr-i vâfî bulmışam men bî-vefâdan geçmişem.

1155 Nâ’il: Kavuşmak, ulaşmak
1156 Mürşid: Kılavuz, rehber, öğretmen, yol gösterici
1157 Bey’: Satmak
1158 Şirâ: Almak
1159 Sâ’ir: Diğer, başka
1160 Tâ’ib: Tevbe eden
1161 Mâ’adâ: -den başka

9. Çünkü bağışlayansın, Kuddûsî kulunu bağışla.
Hem Lâtif'sin hem Kerîm, ona ihsan ve keremini ver.

289. Aşk derdinin çaresi her şeyden vazgeçmektir

1. Bugün elhamdülillah, O'ndan başka her şeyden geçtim.
Aşk derdine kavuşup, şifasından vazgeçtim.

2. Rüyada iki denizin suyundan bana içirdiler.
Aşk bana mürşit olup, kibir ve riydan geçtim.

3. Hepsini içtim, bir damla bile kalmadı.
Bu konuda insanlar ile alışverişten geçtim.

4. Denizlerden biri hakîki, diğeri ise mecazî aşktır.
Allah doğruyu gösterip, O'nun dışındaki arzulardan geçtim.

5. Mecâzî aşk yüzünden, sayısız sitem çektim.
Tövbe edip, Dost'tan başka her şeyden geçtim.

6. Zâhid, bana güçlük verme, seninle işim yok.
Hem de bütün akraba ve tanıdıklardan geçtim.

7. Şimdiden tezi yok iki dünyanın sevgisini istemem.
Allah'a âşık olup, kadın aşkından geçtim.

8. Bu Kuddûsî der ki; "Allah'tan başkasından vefâ yok."
Vefâlı dost buldum, vefâsızdan geçtim.

290. AŞK İLE GİDEN YOLLARIN HEPSİ ALLAH'A GİDER

1. Men ‘ışk şarâbın içmişem rûz-ı ezel serhoşıyam.
Dahl[1162] itmesün zâhid bana mest[1163]-i müdâm bir kişiyem.

2. Dost gönlimi cezb itdi merdâna uyub girdim yola.
Pes bu yola ‘azm eyleyen ‘âşıkların yoldaşıyam.

3. Yok ayrı gayrı evliyanın yolları hak cümlesi,
Hem Halvetî hem Celvetî hem Kâdirî hem Nakşîyem.

4. Keşf û kerâmet tâlibi gerçek erenlerden değil.
Men sâlikân-ı sâdıkânın bir muhib hâldaşıyam.

5. ‘İlm û ‘amel takvâya mağrur mûcibi[1164] sevmez Hudâ
Şol i’trâf-ı ‘acz idem âriflerin kardaşıyam.

6. İki cihân Hakk ehlne dimiş harâmdır çün Resûl
Ağyârını men neylerem bir güzelin medhûşıyam[1165]

7. Kuddûsî’yâ sen di hemân şâhım sever tevvâbları.
Men hâti’an[1166] û mürcimân û tâibânın başıyam.

291. ALLAH MAHLÛKATINI HESAPSIZ SEVER

1. ‘Aceb noldı bana bilmem ki yârimden cüdâ oldum.
Yüzime bakmaz oldı hem hazîrem yalnız kaldım.

2. İderdi ol bana ihsân iderdim ben ana şükrân .
Kerem idi işi her ân bugün gam bahrine taldım.

3. severdi ol beni gayet virirdi bî-hisâb ni’met
İderdi va’de-i vuslat bu dem âlâm[1167] ile toldum.

1162 Dahl: Karışmak, müdahale etmek
1163 Mest: Kendinden geçmek, sarhoş
1164 Mûcib: İcap eden
1165 Medhûş: Dehşet, şiddet kendinden geçmek.
1166 Hâti’an: Hata edenler
1167 Âlâm: Elemler, kederler

290. Aşka giden yolların buluşma noktası Allah'tır

1. Aşk şarabından içtim, ezel gününün sarhoşuyum.
Zâhid müdahale etmesin, devamlı sarhoş biriyim.

2. Dost gönlümü kendine çekti, cömertlere uyup yola girdim.
Öyle ki, bu yola giren âşıkların yoldaşıyım.

3. Evliyanın yollarının yok birbirinden farkı, hepsi haktır.
Hem Halvetî hem Celvetî hem Kâdirî hem Nakşî'yim.

4. Ben keşf ve kerâmet taliplisi gerçek erenlerden değil.
Sâdık sâliklerin bir sevgili hâl arkadaşıyım.

5. Allah, ilim, âmel ve takvâya icâb eden, gururlu kişiyi sevmez.
Âcizliklerini itiraf eden şu âriflerin kardeşiyim.

6. Çünkü Resûlullah; "İki dünya, Allah insanına haramdır." demiş.
Ben bir güzelin sarhoşuyum, mahlûkatı ne yapayım?

7. Kuddûsî de ki; "Şahım Allah tövbe edenleri sever.
Ben hata edenlerin, günahkârların ve tövbe edenlerin başıyım.

291. Allah mahlûkatını hesapsız sever

1. Bilmem ki, acaba bana ne oldu, Dost'umdan ayrı kaldım.
Yüzüme bakmaz oldu, hüzünlüyüm, yalnız kaldım.

2. O, bana ihsân eder, ben O'na şükrederim.
O'nun işi her ân ikrâm etmek, bugün gam denizine daldım.

3. O, beni çok sever, hesapsız nimet verir.
Vuslatı vaad ederdi, bu anlarda elemlerle doldum.

4. Gönül bu hasrete döymez[1168] beni hîç hâlime koymaz.
   Sanırdım dost bana kıymaz kıymaz ümîdin ‘aksini buldum.

5. Beni gözden düşürdi ol niyâzım olmadı makbûl.
   Kapandı ana giden yol yine yalvarmaya geldim.

6. Gönül mir’atını kasvet[1169] büridi geldi bir gaflet.
   Dahi cismime bir sıklet çöküb sararuban soldum.

7. Kime ‘arz ideyim hâli kededen olmadım hâlî
   Unutum kîl ile kâlî[1170] özimi bilmezzem noldum.

8. Hemân Kuddûsî’yâ ağla çürük işlerini sağla[1171],
   Durub dÎvâne el bağla di her ‘isyâna ben kaldım.

292. ALLAH İNSANI, AŞK DIŞINDA GÜVENLİ LİMAN BULAMAZ

1. Cânâna gönül vireli ben cândan usandım.
   Hem düşeliden derdine dermendan usandım.

2. Meyl eylemezsem gayrısına tevbeler olsun.
   Bu ana değin itdiğim ‘isyândan usandım.

3. Pervâne gibi yanmağı ister deli gönlüm.
   Her şâm û seher âh-ıla efgândan usandım.

4. Kalmadı firâk girmeyesine sabra mecâlim.
   Vuslat dilerem yârime hicrandan usandım.

5. ‘Işk-ıla enîs[1172] oldı gönül geçdi sivâdan
   Ben sohbet-i nâs ülfeti yârândan usandım.

6. Çün zerre vefâ bulmadım ihvân-ı zemândan
   Şol yüzleri dost özleri düşmandan usandım.

1168 Döymek: Dayanmak, tahammül etmek
1169 Kasvet: Sıkıntı
1170 Kîl û kâl: Dedikodu
1171 Sağla: Sağlama almak
1172 Enîs: Arkadaş, dost

4. Gönül bu hasrete dayanmaz, beni hiç kendi halime bırakmaz.
   Sanırdım ki, Dost bana kıymaz, fakat ümidimin aksini gördüm.

5. Duâlarım kabul olmadı, O beni gözden düşürdü.
   O'na giden yol kapandı, yine de yalvarmaya geldim.

6. Gönül aynasına bir gaflet geldi, sıkıntı bürüdü.
   Bedenime bir ağırlık çöküp, sararıp soldum.

7. Kederden kurtulamadım, kimi arz edeyim halimi.
   Sözü, dedikoduyu unuttum, kendimi bilmez oldum.

8. Kuddûsî ağla, çürük işlerini sağlama al.
   Huzurda durup el bağla, "Her isyânda ben bulundum" de.

292. Allah insanı, aşk dışında güvenli liman bulamaz

1. Canan'a/Allah'a gönül vereli, candan usandım.
   Bu derde düşeli çâresinden usandım.

2. O'ndan başkasına meyletmek, tövbeler olsun.
   Şu ana kadar yaptığım isyânlardan bıktım.

3. Deli gönlüm kelebek gibi yanmayı ister.
   Her sabah ve akşam, ah ile çekilen figanlardan bıktım.

4. Ayrılık acısına gözyaşım, sabra gücüm kalmadı.
   Dost'uma kavuşmak dilerim, ayrılıktan bıktım.

5. Gönül aşk ile yakınlaşıp dost oldu, mâsivâdan geçti.
   Ben, insanların sohbetinden kaynaşmasından bıktım.

6. Zamanın ihvânında zerre vefa bulamadım.
   Şu yüzleri dost, özleri düşman olanlardan bıktım.

7. Vird ideyim ismini hemân Hazret-i Hakk'ın
   Kesret ile ünsiyyet-i insândan usandım.

8. Kuddûsî'ye vahşet gelüben cümle sivâdan,
   Dir herne ki ağyâr var ise andan usandım.

293. Aşka yüz çevirip, Allah'a karşı mazeret uyduranlar

1. Şol dem ki mey-i 'ışkınla parmağımı bandım,
   'ışkın toluban içime âteşlere yandım.

2. Pervâne gibi şem'-i cemâlinle dem-â-dem
   Cân atmağ içün şevk-ıla her yana tolandım.

3. Sen vaslına da'vet beni hoş eyledin ey Dost.
   Olda'veti gûş eyleyüb uykudan uyandım.

4. Vâ'îz beni tevbih[1173] ider 'ışkın-ıla ammâ
   Billâhi anın zenb û hatâ vû zu'mı sandım.

5. Mahbûbı sever 'âşık-ı şûride[1174] dir imiş.
   'ışk rengine ben Nahnû kasemnâda boyandım.

6. Var pendini vâ'iz yüri sen kendine eyle.
   Tâ rûz-ı elest ben tolu peymâneye kandım.

7. Bu 'ucb û gururun seni tâmûya[1175] kor âhir.
   Dirsin ki ben itdim nideyim kendime kendim.

8. İblîse didiler ki ne cürm ile sürüldün?
   Ol didi ki, 'ilm û 'amel 'izzete kıvandım[1176]

9. Bel'am'a[1177] nefi' virdi mi gör 'ilm ile 'izzi
   Kes sözini zâhid ben o da'vâdan usandım.

[1173] Tevbîh: Azarlama
[1174] Şûrî: Perişan, tutkun
[1175] Tâmû: Cehennem
[1176] Kıvanma: Gururlanma
[1177] Bel'am: İsraillileri Hz. Musa'ya karşı kışkırtan kişi.

7. Hemen Hazreti Hakk'ın ismini duâlarımla anayım.
İnsanlara yakınlaşmaktan ve çokluktan bıktım.

8. Kuddûsî'ye bütün mâsîvâdan yalnızca vahşet gelir.
Ve der ki; "Allah'tan başkasından her ne gelirse, ondan bıktım."

293. Aşka yüz çevirip, Allah'a karşı mazeret uyduranlar

1. Şu an ki; aşkının şarabına parmağımı daldırdım.
Aşkın içime doldu, ateşlere yandım.

2. Kelebek gibi, güzelliğinin mumu etrafında her ân aldanırım.
Cân atmak için şevk ile her tarafa dolandım.

3. Ey Dost! Sana kavuşmak davetin beni memnun etti.
O daveti dinleyip uykudan uyandım.

4. Nasihatçi beni aşkın ile azarlar, fakat
Onun günâhı, hatası ve şüphesi sandım.
5. "Sevgiliyi, tutkun aşık sever." Derlermiş.
Aşk rengine "elest bezmin" de boyandım.

6. Vaiz yürü, sen nasikatini kendine yap.
Tâ elest gününde ben dolu kadehe kandım.

7. Sonunda bu kibir ve gurur, seni cehenneme koyar.
Ve dersin ki; "ne yapayım, kendim ettim, kendim buldum."

8. Şeytana "Hangi günâh ile sürüldün" diye sordular.
O, dedi ki; "İlim, amel ve izzetle gururlandım."

9. Belâm'a ilim ve yüceliği fayda verir mi?
Kes sesini zâhid, ben o dâvâdan bıktım.

10. ‘Âşıklara dahl itmez idin zevkin olaydı.
Var zühdini sen ‘ışka değiş, dinle bu pendimi.

11. Bin yıl ‘amel itsen yine ‘ışkı bulamazsın.
Dimezsen eğer ‘ışk erine uydum inandım.

12. Kuddûsî’ye dirlerse tehî[1178] dest tehî dâmân[1179]
Ol dir ki; “ben ol Hazret-i Gaffâr’a tayandım.”

294. HER ŞARTTA ALLAH’A DAYANMAK

1. Sakalım ak, siyah yüzüm, elim boş, çok günâhım.
Ne yüz ile varayın kapuna ey Pâdişâhım!

2. ‘Acep noldı bana bilmem ki hîç kalmadı sabrım.
Gice-gündüz hemân artub gider efgân û âhım.

3. Cevâhirle[1180] ‘ibâdet idemez oldum Sana ben.
Açılmadı henüz mesdûd[1181] nice gidem çü[1182] râhım.

4. Bulunmaz oldu mürşid, inzivâ[1183] itdi velîler.
Cihân anlar ile memlû[1184]-durur yok iştibâhım[1185]

5. İderler bu zemânda gizlü irşâd sâlikânı.
Dimez kâmil olan şimdi ki ben ehl-i nigâhım[1186]

6. Zuhûr itse eğer birer üşer başına çok nâs,
Kamusı dir ki artsun şu cihânda mâl û câhım[1187]

7. Kapuna geldi Kuddûsî gedâ ağlar deyüben.
Kerimâ yok Senin kapundan özge bir penâhım[1188]

[1178] Tehî: Boş
[1179] Dâmân: Etek
[1180] Cevâhir: Mücevherler
[1181] Mesdûd: Kapanmış, kapalı
[1182] Çü: Çünkü
[1183] İnzivâ: Bir köşeye çekilmek
[1184] Memlû: Dolu
[1185] İştibâh: Şüphelenme
[1186] Nigâh: Bakma, bakış
[1187] Câh: İtibar, mevki, makam
[1188] Penâh: Sığınılacak yer

10. Zevkin olsaydı, âşıklara müdahale etmezdin.
Dinle bu nasihatimi, gel sen zühdü aşkla değiş.

11. Bin yıl âmel etsen de aşkı bulamazsın.
Eğer aşk sahibine uydum, inandım demezsen.

12. Kuddûsî'ye "el bol, etek boş" derlerse,
O der ki; "Ben O, Gaffâr olan Allah'a dayandım.

294. Her şartta Allah'a dayanmak

1. Sakalım ak, yüzüm kara, elim boş, günahım çok.
Ey Padişah'ım! Hani yüzle kapına geleyim?

2. Bilmem ki, acaba bana ne oldu? Sabrım kalmadı.
Gece-gündüz ahım ve çığlıklarım artarak yükselir.

3. Ben mücevherlerle sana ibadet edemez oldum.
Henüz yol kapalıdır, nasıl gideyim?

4. Mürşid bulunmaz oldu, veliler köşelerine çekildi.
Dünya onlarla doludur, bundan şüphem yok.

5. Bu zamanda sâliklerle, gizlice doğru yolu gösterirler.
Şimdiki kâmil insan, ben bakış ehliyim demez.

6. Bir yerde bir mert ortaya çıksa, bütün insanlar başına toplanır.
Hepsi der ki; "Bu dünyada servetim ve makamım artsın."

7. Kuddûsî kapına geldi, dilenci gibi ağlar.
Ey Kerîm olan! Senin kapından başka sığınacak yer yok.

295. AŞK YOLUNDA ALLAH SEVDÂSIYLA AĞLAMAK

1. Ana rahminden dünyaya düşdüm, ağlarım.
Dürlü dürlü mihnet[1189] kî, gavgaya düşdüm, ağlarım.

2. Dertli başım olmadı hâlî kederden bir zemân.
Şimdi bir yâri sevdim sevdâya düşdüm, ağlarım.

3. Hasretiyle gice-gündüz eylerem âh û figân.
Ka'rı yok bî-intihâ[1190] deryaya düşdüm ağlarım.

4. Nâgehân[1191] 'ışk râhına olub giriftâr[1192] rûz û şeb.
İntizâr-ı vuslat-ı Leylâ'ya düşdüm, ağlarım.

5. Bulamadım bir hîle hergiz ağlamakdan gayrı pes.
Halk içinden çıkuban tenhaya düşdüm, ağlarım.

6. Bir 'azîz-i nâs iken 'ışk eyledi hor û zelil.
Bâb-ı sultâna gelüb şevk âya düşdüm ağlarım.

7. Dir ki Kddûsî bugün meczûb-ı Kuddûs olmışam.
Ben bugün bir cezbe-yi sârâya düşdüm ağlarım.

296. AŞK YOLUNDA ALLAH SEVDÂSIYLA AĞLAMAK

1. Sanmanız ben ihtiyârımla nigâr[1193]-ı ararım.
'Işkına oldum giriftâr ıztırârî[1194] ararım.

2. Tanlaman[1195] dostlar benim feryâdımı leyl û nehâr
Çün gülümden ayrı düşdüm, gül'izârı ararım

3. Şem'in etrafında cevlân[1196] eylerim ki cân virem
Muktezâ[1197]-yı 'ışk budur yanmağa nârı ararım.

[1189] Mihnet: Sıkıntı, zorluk
[1190] Bî-intihâ: Sonsuz
[1191] Nâgehân: Ansızın
[1192] Giriftâr: Yakalanmış, tutulmuş
[1193] Nigâr: Sevgili
[1194] Iztırâr: Çaresizlik, İhtiyaç, mecburiyet
[1195] Tanlamak: Ayıplamak, kınamak
[1196] Cevlân: Gezmek, dolaşmak
[1197] Muktezâ: Lazım gelen

295. Aşk yolunda Allah sevdâsıyla ağlamak

1. Ana rahminden, dünyaya düştüm ağlarım.
Türlü türlü sıkıntı ve kavgaya düştüm ağlarım.

2. Dertli başım hiçbir zaman kederden boş kalmadı.
Şimdi bir yâr sevdim, bu sevdâya düşüp ağlarım.

3. Hasretiyle gece-gündüz âhlar ve feryatlar çekerim.
Faydası yok, sınırsız bir denize düştüm, ağlarım.

4. Ansızın gece-gündüz aşk yoluna tutulmuş.
Leylâ'ya kavuşmanın ayrılığına düştüm, ağlarım.

5. Öyle ki, asla ağlamaktan başka bir hile bulamadım.
İnsanlardan ayrılıp tenhalara düştüm, ağlarım.

6. İnsanların önde geleni iken, aşk, alçak ve aşağılık yaptı.
Sultan kapısına gelip, şevke geldim ağlarım.

7. Kuddûsî der ki; "Bugün Kuddûs olana, deli oldum."
Ben bugün cezbe sarayına düştüm, ağlarım.

296. Aşk yolunda Allah sevdâsıyla ağlamak

1. Sanır mısınız ki; ben isteğimle sevgiliyi ararım.
Aşkına tutkun oldum, mecburiyetten ararım.

2. Gece-gündüz feryâdımı kınamayın dostlar.
Çünkü gülümden ayrı düştüm, gülbahçesini ararım.

3. Mumun etrafında dolaşıyorum ki, can vereyim.
Aşka gerekli olan yanmaktır, ateşi ararım.

4. Dâne-i ‘ışk yiyüben dâma[1198] düşdüm nâgehân.
   Çıkmazam şimden girü anda karârı ararım.

5. Bir şikâr[1199] ârz û kılar gönlüm ki sayd[1200] itmek muhal.
   Bilür iken ki bulunmaz ol şikârı ararım.

6. Halk-ı ‘âlem her biri bir kârı itmiş ihtiyâr.
   Kâr-ı ‘ışk bana nasîb oldı o kârı ararım.

7. Dir ki Kuddûsî bugün ben câm-ı ‘ışkı nûş idüb.
   Mâsivâdan geçdi gönlüm Kird-gârı ararım.

297. YALVARARAK ALLAH’I ALLAH’TAN İSTEMEK

1. Men bir gûnâh-kâr kocayım bâb-ı Gaffâra geldim.
   Çokdur ‘uyubum dileyüb setrin Settâr’a geldim.

2. Mu’terif[1201] olub suçumu bildim itdim istiğfâr[1202]
   Kesmem recâmı çün rahmeti bol Cebbâr’a geldim.

3. Yalvarmadan yeğ[1203] bulamayub çare kıldım tazarru’[1204]
   İsteyüb gufrân[1205] didim kapuna bî-çare geldim .

4. Söylemek âdet derdi tabibe bende didim kim
   Zahmım[1206] azgundır ey tabîb Sana tîmara[1207] geldim.

5. ‘Andelîb[1208] bag-ı gül içün bekler maksûdı oldur.
   Bülbülem ben de gül ârzûsıyla gülzâra geldim.

[1198] Dâm: Tuzak
[1199] Şikâr: Av
[1200] Sayd: Av, avlama
[1201] Mu’terif: İtiraf eden
[1202] İstiğfâr: Pişmanlık
[1203] Yeğ: Başka, alternatif
[1204] Tazarru’: Alçaltarak yalvarma
[1205] Gufrân: Affetme, merhamet
[1206] Zahm: Azgın
[1207] Tîmar: Pansuman, sarmak
[1208] ‘Andelîb: Bülbül

4. Aşk tanesini yiyip ansızın tuzağa düştüm.
Onda hemen çıkamam, kararlı olmayı ararım.

5. Bir av arzuluyorum fakat gönlüm avlamak istemiyor.
Bilirim o bulunmaz avı ararım.

6. Dünya insanının her biri bir iş seçmiş.
Aşk işi bana nasip oldu, o işi ararım.

7. Kuddûsî der ki; "Ben bugün aşk kadehini içip,
Mâsivâdan gönlüm geçti, Allah'ı ararım.

297. Yalvararak Allah'ı Allah'tan istemek

1. Ben koca bir günahkârım, bağışlayan Allah'ın kapısına geldim.
Ayıplarım çoktur, örtmesini dilemek için Settar Allah'a geldim.

2. Suçumu bilerek itiraf ettim, istiğfar ettim.
Dileğimi kesmem, çünkü rahmeti bol olan Cebbâr Allah'a geldim.

3. Yalvarmaktan başka çâre bulamayıp, alçalarak yalvardım.
İsteyerek, "Ey bağışlayan! Çâresiz kapına geldim." dedim.

4. Doktora söylemek adetmiş, bende ona dedim ki;
"Ey tabip! Yaram azgındır, sana pansumana geldim.

5. Bülbül gül bahçesi için bekler, gayesi de odur.
Ben de bülbülüm, gül arzusuyla gül bahçesine geldim.

6. İstemez ‘âşık hûr û kusûrı çün seni ister.
Sensin murâdım ben temâşâ-yı dîdâra geldim.

7. Lutf idüb bana vir murâdımı rıfk[1209]-ıla zîrâ
Haste kulunum Sen kerem ıssı dildâra geldim.

8. Dir ki Kuddûsî Sen muktedirsin çünki her şey’e
Men Sen’i Senden isterem bugün Sen yâra geldim.

298. SEVGİLİ PEYGAMBERİN ÜSTÜN ÖZELLİKLERİ

1. Hakk dostu cihân halkına rahmetsin efendim.
Sultân-ı rüsûl lâyık-ı midhatsin[1210] efendim.

2. Görmek dileriz mâh yüzini düşde beher ân.
Yok Sana ‘adîl[1211] sahib-i behcetsin[1212] efendim

3. İt gönlimizi vaslın ile teselli eyle şâha.
Zî-hüsnü[1213] û bahâ[1214] kân-ı melâhatsin[1215] efendim.

4. Biz ümmet-i müştâklarınız[1216] merhamet eyle.
Çün kenz-i vefâ râhim-i ümmetsin efendim.

5. Ol rûz-ı kıyâmetde şefî’ salma cahîme
Gümrâhlara hoş ehl-i sefâ’atsin efendim.

6. Yaratdı senin ‘ışkına hakk kevn û mekânı.
Mahbûb-ı Hudâ nâ’il-i rif’atsin[1217] efendim.

7. Ol sevdi Seni, Sen dahi oldın ana ‘âşık
Hasıl bu ki Sen şah-ı mahabbetsin efendim.

1209 Rıfk: Yumuşaklık, tatlılık
1210 Midhat: Övmek, meth etmek
1211 ‘Adîl: Eşit, benzer
1212 Behcet: Güzellik, şirinlik
1213 Zî-hüsn: Güzellik sahibi
1214 Bahâ: Kıyamet
1215 Melâhat: Güzellik, yüz güzelliği
1216 Müştâk: Özleyen, can atan, iştiyaklı
1217 Rif’at: Yükseklik, yücelik

6. Âşık, hurileri, sarayları istemez. Yalnızca Seni ister.
Benim muradım Sensin. Sevgili'yi seyretmeye geldim.

7. Lütfedip, muradımı tatlılarla ver.
Hasta kulunum, Sen kerem sahibi sevgiliye geldim.

8. Kuddûsî der ki; "Sen, her şeye muktedirsin."
Ben, Sen'i Sen'den isterim. Bugün, Sen Dost'a geldim.

298. Sevgili Peygamberin üstün özellikleri

1. Ey Hakk dostu Efendim! Dünya halkına rahmetsin
Peygamberlerin sultanısın. methedilmeye layıksın, efendim.

2. Her ân ay yüzünü düşte görmek isteriz.
Güzellikler sahibisin, Senin eşin yok, efendim

3. Allah'ım gönlümüzü vuslatınla teselli et.
Güzellikte ve pahalıkta, güzellik kaynağısın, efendim.

4. Biz Sana iştiyaklı bir ümmetiz, bize merhamet et.
Çünkü vefanın kaynağı ümmetin rahmetisin, efendim.

5. Kıyamet gününde şefaat et, cehenneme koyma.
Günahkârlara en güzel şefaat ehlisin, efendim.

6. Allah, Senin aşkınla yarattı varlığı ve mekânı.
Allah'ın sevgilisi, yüceliğe ulaşansın efendim.

7. O, sevdi Seni, sen de O'na oldun âşık.
Netice şudur ki, Sen sevginin şâhısın, efendim.

8. Kuddûsî'yi kıl seyr-i cemâlinle müşerref.
   Sen şems-i duhâ bahr-ı mürüvvetsin efendim.

299. ALLAH HER ŞARTTA KULUNA ELİNİ UZATIR

1. Halâ'ik içre hergiz yok hakâretde nazirim.
   'Aceb dir mi Hudâ bilmem bana abd-i hakirim.

2. Hemân ol ismi yâd it didiği eyler kifâyet.
   Olur zann eylerem iki cihânda dest-girim[1218]

3. Ne 'ilmim var ne cühdüm var ne kadrim var ne 'izzim.
   Hemân var cehl û cürm û gaflet û 'ayb-ı kesirim.

4. Bilür iken benim taksirimi kullukda her gün.
   Virir hîç rızkımı kesmez olub dâ'im nâsîrin[1219]

5. Nebîler serverin kılub vesîle isterem gufrân,
   Yeter dir ise Kuddûsî kapunda pîr fakirim.

300. YALNIZLIKTA İNSANIN ÂCİZLİĞİ

1. Bugün bir şeyh-i fâni haste bî-çâre fakîr oldum.
   Diyâr-ı Rûmda 'uzlet eyleyüb ekdâr[1220] ile doldum.

2. Şikâyet eylerem Sen rahîminin erhamine çün.
   Kamu düşmişlerin ancak elin tutan Seni buldum.

3. Celîsim yok enîsim yok şefîkim yok refîkım[1221] yok,
   Gelûb bir yardım iden yok garîbim yalnız kaldım.

4. 'Iyâl[1222] evlâd ehibba akrabâ çok ise de anlar.
   Bana imdâd idemezler ki bahr-i gussaya[1223] taldım.

5. Sana yalvaruban Kuddûsî'yi miskin kulun dir kim.
   Hudâvendâ bugün kapuna istirhâm içün geldim.

[1218] Dest-gir: Elinden tutan, yardımcı
[1219] Nâsır: Yardımcı
[1220] Ekdâr: Keder, kasvet, gam ve
[1221] Refîk: Arkadaş, yoldaş
[1222] 'Iyâl: Bir kişinin geçindirmek zorunda kaldığı kimseler
[1223] Gussa: Kader, kaygı

8. Kuddûsî'yi cemalini görmeye müşerref kıl.
   Sen sabah güneşi ve cömertlik denizisin, efendim

299. Allah her şartta kuluna elini uzatır

1. Mahlukat içinde asla benim gibi hakarette benzerim yok.
   Acaba Allah bana ne der bilemem, çünkü hakir bir kulum.

2. Hemen o ismi an söyledikleri yeterlidir.
   Zannım odur ki iki dünyada da yardımcımdır.

3. Ne ilmim, ne zühdüm, ne kadrim ne de kıymetim var.
   Cehaletim, günahım, gafletim ve çokça ayıbım var.

4. Her gün kullukta günahımın olduğunu bilirken.
   Rızkımı hiç kesmez, verir daima yardımcıdır.

5. Peygamberler reisini vesile kılıp, bağış isterim.
   Yeter diyene kadar Kuddûsî kapında yaşlı fakirdir.

300. Yalnızlıkta insanın âcizliği

1. Bugün hasta, çaresiz, fakir bir fâni şeyh oldum.
   Rûm diyarında kederle yalnızlığa çekildim.

2. Sana şikayet ederim, çünkü Sen merhametlilerin en merhametlisisin.
   Bütün düşmüşlerin elini tutan ancak Sen'sin.

3. Meclis arkadaşım, dostum, şefkatlim, arkadaşım yok.
   Gelip bir yardım eden yok, kimsesizim, yalnız kaldım.

4. Çoluk çocuk, sevenler ve akraba çok ise de, onlar,
   Bana yardım edemezler ki, ben kederler denizinden tattım.

5. Sana yalvaran miskin kulun Kuddûsî'dir.
   Allah'ım bugün kapına yalvarmak için geldim.

301. ALLAH'I HER VARLIKTA GÖRMEK

1. Kamu eşyâya bakuban 'ayânen anı gördüm.
   Ki 'uşşâkın dilin kapan şeh-i hûbânı gördüm.

2. Sözüm yalan değil and içerem dostlar inanın.
   Beher zerrât-ı mevcûdâtda ben ol cânı gördüm.

3. Ne gökçek[1224] yüzli dilber kim beni mest itdı 'ışkı.
   Ki her kim görse dir bir 'âşık-ı hayrânı gördüm.

4. Boyanub reng-i 'ışka resm û takvâyı unutalum.
   Pes ol renk içre pinhân dilber-i mihmânı gördüm.

5. Nazîrsiz hüsn û behcetde hemîn Muhsin-durur ol.
   Ki bana bî-nihâyet itdiği ihsanı gördüm.

6. Atuban çengel-i 'ışkın tutub gönlimi çekdi.
   Arardım derdime dermân henüz dermânı gördüm.

7. Mecâzî hûblara olur idim divâne ammâ.
   Gözümden perde mahv oldı hakîki hânı gördüm.

8. Mürâ'i[1225] zâhidin inkârına 'ucb oldı bâ'is[1226]
   Görüb 'uşşâkı dir ben bir takım nâdânı gördüm.

9. Anı rabt[1227] eylemiş dünyâ ağacuna çün iblis.
   Sanur kim şeyhi mürşid dir dimez şeytanı gördüm.

10. Yimem gussa cefâyı münkirân zerre denlü.
    Bu yolda her cefaya sabr iden merdânı gördüm.

11. Tarab[1228] eyler deyü dahl eyler imiş bizi vâ'iz
    O tab'ı câmdi kim görse dir hayvânı gördüm.

12. Girer mi hiç kulağıma anın 'ışksız kelâmı
    Ki bir nutkında bin esrâr olan sultânı gördüm.

[1224] Gökçek: Güzel
[1225] Mürâ'i: İki Yüzlü
[1226] Bâ'is: Sebep olan
[1227] Rabt: Bağlı, bağlanmış
[1228] Tarab: Sevinçlilik, şenlik

301. Allah'ı her varlıkta görmek

1. Bütün eşyaya bakarken apaçık O'nu gördüm.
   Âşıkların gönlünü kapan Sevginin Şah'ını gördüm.

2. İnanın dostlar and olsun ki, sözüm yalan değil.
   Bütün mahlûkatın her zerresinde, O cânı gördüm.

3. Öyle bir güzel yüzlü sevgili ki, aşkı beni sarhoş etti.
   Her kim O'nu görse der ki; "Bir hayrân âşık gördüm

4. Aşk rengine boyanıp şekli ve takvayı unuttum.
   Öyle ki o renk içinde, misafir sevgiliyi gördüm.

5. O benzersiz güzel ve şirinlikte hep güzel görünür.
   Bana olan sonsuz iyiliğini gördüm.

6. Aşk çengelini atıp, gönlümü tutup çekti.
   Derdime dermen arardım, henüz dermanı gördüm.

7. Mecazî sevgililere deli olurdum fakat,
   Gözümden perde yok oldu, gerçek Şâh'ı gördüm.

8. İkiyüzlü zâhidin inkarına, kibir sebep oldu.
   Âşıkları görünce der ki; "Bir takım bilgisizleri gördüm."

9. Şeytan onu dünya ağacına bağlarmış.
   Sanır ki, şeyhidir, diyemez ki, şeytanı gördüm.

10. İnkâr edenlerin cefâsını, zerre kadar olsa da çekmem.
    Bu yolda her cefaya sabreden, mertleri gördüm.

11. Vaiz, şenlik var diye bize karışmak ister.
    O donuk tabiatlıyı kim görse der ki; "Hayvanı gördüm."

12. Onun kulağına hiç aşksız bir söz girer mi?
    Ki, bir sözünde binlerce sırlar gizli Sultan'ı gördüm.

13. Beni toğrı yolımdan çıkarub sabdırmak ister.
    Bu râh içre erenler gördiği bürhânı[1229] gördüm.

14. Bu Kuddûsî teşekkür eyleyüb dir kim ‘ayânen.
    Nazar itdim kamu eşyâda ben Yezdânı gördüm.

302. CAHİL DERVİŞ, AŞKSIZ VE SOĞUKTUR

1. Geç ‘âşık isen Hakk’a eğer cümle sivâdan,
   Yok ‘âşıka çün sevgili bir nesne Hudâ’dan.

2. Hem olma sakın sâlik-i câhil ile hem-dem[1230]
   Eyler seni tenfîr[1231] taleb-i rüşd[1232]-i hüdâdan.

3. ‘Işksız kişiden kaç ki virir sana bürudet.
   Nâra alışan kimse kaçar berd-i şitâdan.[1233]

4. İt farzı edâ mülhide[1234] uyma gözini aç.
   Bu rütbe-i ‘ulyâya irer bu sözitutan.

5. Kuddûsî’yi miskin Sana bu pendî ider kim.
   Sa’y eyleyüben zikre olasın nücebâdan[1235]

303. KUDDUSÎ’YE GELEN AŞK DÂVETİ

1. Zülfin kohusın[1236] tuyalı dil bâd-ı sabâdan
   Kurtulmadı ey dost elem û derd û belâdan.

2. Bülbül gibi her şeb iderim nâfe vû efgân
   Turmaz gözümün yaşı akar hüzn-i bükâdan

[1229] Bürhân: Delil, kanıt
[1230] Hem dem: Arkadaş, sıkı fıkı
[1231] Tenfîr: Nefret etmek
[1232] Rüşd: Doğru yolu bulmak, akıl sahibi
[1233] Berd-i şitâ: Soğuk kış
[1234] Mülhid: Dinsiz, kafir
[1235] Nücebâ: Soyu sopu temiz kimseler, soylu
[1236] Kohus: Korku

13. Beni doğru yolumdan çıkarıp, saptırmak ister.
Bu yolda, erenlerin gördüğü delileri gördüm.

14. Bu Kuddûsî der ki; "Apaçık şükrederim."
Bütün nesneyi müşâhede ederken hepsinde Allah'ı gördüm.

302. Cahil derviş, aşksız ve soğuktur

1. Eğer Hakk'a âşık isen bütün her şeyden vazgeç.
Âşık için Allah'tan başka bir sevgili yok.

2. Sakın cahil derviş ile arkadaş olma.
Allah'ın doğru yolunu bulma talebinden nefret eder.

3. Aşksız kişiden kaç, sana soğukluk verir.
Ateşe alışan kimse kış soğuğundan kaçar.

4. Farzı yerine getir, gözünü aç, dinsize uyma.
Bil ki, bu sözü tutan en yüce makamına erer.

5. Miskin Kuddûsî sana bu nasihati eder.
Zikre çalış ki, soylulardan olasın.

303. Kuddusî'ye gelen aşk dâveti

1. Gönül, sabah rüzgarıyla zülfünün kokusunu duydu.
Ey Dost! Dert, elem ve kederden kurtulmadı.

2. Her gece bülbül gibi inler ve figânlar ederim.
Durmaz gözümün yaşı akar, hüzünlü ağlamaktan.

3. Yok iki cihânda senin ‘ışkın gibi devlet
Lutf it beni dûr eyleme bu ‘ışk-ı hevâdan

4. ‘Ubbâdına virdinse cinânın ni’metini
Vir bana da ‘ışk ni’metini yemm-i[1237] ‘atâdan[1238]

5. Ben mülk-i cinâmın nideyin zevk û safâsın
Yeğdir bana ‘ışk lezzeti dâreynde safâdan

6. Bir gice Minâ’daan bana gel ‘âşık deyübdür.
Gönlüm içine toldı muhabbet o nidâdan

7. Gavgâlara saldın beni sevdâna düşürdün.
Bilmem ki murâdın nedir ol hükm-i kazâdan.

8. Yağmaya virüb varımı heb kalam senin
‘Uryan olayım cübbe vû destâr[1239] û kabâdan[1240]

9. Cezb eyle beni şöyle hemân kim olayın mest.
Tofrîc ideyim gönlimi hem cümle sivâdan

10. Kuddûsî’ye vir ‘ışkını ey yâr kerem eyle
‘Âşıklara çün yâr olamaz özge Hudâdan

304. İHLÂSSIZ ŞEKLÎ İBADET

1. Sana yok fâ’ide zâhid hulûssız zühd û takvâdan
Anı iste gice gündüz hemân sıdk-ıla Meblâdan.

2. İdersin sûretâ secde murâdınise dünyadır.
Usanmazsın behey ahmak kitâb-veş ûfe dünyadan

3. Hulûs[1241] ‘ışk ile ‘ışk zikr ile hâsıl olısar kalbde
Ne zikrin var ne ‘ışkın var ne nef’in var bu gavgâdan

[1237] Yemm: Deniz
[1238] ‘Atâ: Bağış
[1239] Destâr: Sarık, tülbent
[1240] Kabâ: Üste giyilen elbise
[1241] Hulûs: Saflık , gönül temizliği

3. Senin aşkın gibi iki dünyada servet yok.
Bana lütf et, bu aşk arzûsundan uzak tutma.

4. Kullarına verilirse cennetin nimetlerini,
Bana da deniz bağışından aşk nimetini ver.

5. Ben cennet nimetlerinin zevk ve sefasını ne yapayım.
Aşk lezzeti bana iki dünyanın neşesinden daha önemlidir.

6. Bir gece Mina'da bana, "Gel âşık" denildi.
O nidâdan gönlüme muhabbet doldu.

7. Sevdana düşürüp kavgalara saldın beni.
Bilmem ki, o kaza hükmünde amacın nedir?

8. Varlığımı yok edip, hep Seninle olayım.
Çıplak olayım cübbe, sarık ve kabâdan.

9. Beni kendine çek ki, kendimden geçeyim.
Gönlümü Senden başka her şeyden arındırayım.

10. Ey Dost! Kerem et, Kuddûsî'ye aşkını ver.
Çünkü âşıklara Allah'tan başka kimse dost olmaz.

304. İhlâssız şeklî ibadet

1. Zâhid, ihlâssız zühd ve takvanın sana bir faydası yok.
Onu samimiyetle gece-gündüz Allah'tan iste.

2. Şekilî olarak secde edersin, gayen dünyadır.
Ey ahmak! Köpek gibi, dünya leşinden usanmazsın.

3. Samimi aşk, gönülde aşkla yapılan zikir ile hâsıl olur.
Bu kavgada, ne aşkın, ne zikrin ne de faydan var

4. Ya cennetde yiyüb içmek safâdır matlabın[1242] ancak.
   Kamusı perde anların idüb terk[1243] geç bu sevdâdan

5. Zikirler efdâli tevhîd imiş olgıl ana meşgul
   İder pend sana Kuddûsî fakîr işit o ednâdan.

305. İNSAN KENDİNİ BİLMEDEN ALLAH'I BİLEMEZ

1. Bilmez bir kimse Hakk'ı kendi nefsin bilmeden.
   Cevher-i 'irfân bulunmaz bahr-i fikre talmadan.

2. Cezbesiz râha sülûkun nef'i yokdur salike
   Vâsıl olmaz çünki zinhâr[1244] gönlini dost olmadan.

3. Cezbe zikr ile gelür kalbe hemân sa'y it ana
   Kalbde 'irfân şemsi toğmaz 'ışk û cezbe tolmadan.

4. Eylesen bin yıl ibâdet Hakk anı itmez kabûl,
   Cümle arzudan kaçuban ana 'âşık olmadan.

5. Olamaz her kişi 'âşık bil muhakkak zâhidâ
   Saykal[1245]-ı zikr-ile 'ucb û kibri kalbden silmeden.

6. Zât-ı Hallâkda tefekkür eylemek câ'iz değil.
   Çün Resûl nehy eylemiş zâtda tefekkür kılmadan.

7. Zâtına kendi bilür ancak sakın düşünme hiç.
   Fa'ide yok var zarar çok zatına dil salmadan.

8. Eyle mahlûkâtına bakub tefekkür ibret al.
   'Arif olub Rabbâni bil cân alıcı gelmeden.

9. Nefsini ehl-i kabûrdan eyle 'add[1246] Kudddûsî'yâ
   Çünki olmaz kul velî ölmezden evvel ölmeden.

[1242] Matlab: Talep, istek
[1243] Terk: Allah'tan başka her şeyi yok bilmek
[1244] Zinhâr: Sakın, asla
[1245] Saykal: cila
[1246] Add: Sayma, sayılma, itibar etme

4. İsteğin ancak cennette yiyip, içmek ve eğlencedir.
Hepsi birer perdedir, terk edip geç bu sevdadan.

5. Zikirlerin en faydalısı, tevhîd zikridir. onunla meşgûl ol.
Fakir Kuddûsî sana nasihat eder, o aşağılıktan nasihati işit

305. İnsan kendini bilmeden Allah'ı bilemez

1. Bir kimse kendini bilmeden Hakk'ı bilemez.
Fikir denizine dalmadan irfan/ilim cevheri bulamaz.

2. Sâlik, cezbesiz sülûk yolunun bir faydası yok.
Bir kimse asla vuslata ulaşamaz, gönlünü dost almadan.

3. Cezbe kalbe zikir ile gelir, sen de her an O'nu an.
Gönülde irfan/ilim güneşi ancak aşk ve cezbe ile dolar.

4. Bin yıl ibadet etsen de Allah onu kabul etmez.
Bütün arzulardan kaçmadan, O'na âşık olunmaz.

5. Zâhid, bil ki muhakkak herkes âşık olmaz.
Zikir cilası ile gurur ve kibir kalpten silinmeden.

6. Allah'ın zatına tefekkür etmek caiz değil.
Çünkü Resulullah Allah'ın zatına tefekkür etmeyi yasaklamış.

7. Kendi zatını ancak kendi bilir sakın bunu hiç düşünme.
Zâtına gönül vermeden fayda yok zararı çok olur.

8. Mahlûkatına bakıp tefekkür et, ibret al.
Can alan melek gelmeden ârif ol, Rabbini bil.

9. Kuddûsî, nefsini ölülerden bil, ona değer verme.
Çünkü "Ölmeden önce ölmeden" velî kul olunmaz.

306. ALLAH İNSANI İÇİN CENNETİN DEĞERİ

1. Ey Şâh-ı kerîm senden ayırma beni bir ân.
   Setr eyle kamu 'aybımı kıl vâsıl-ıla şâ

2. Çok suçu deyü sürme kapundan beni zîrâ
   Gaffâr û Halîm oldığına itmişem îmân.

3. O şâh-ı rüsûl hürmetine mağfiret eyle.
   Bu koca günâh-kâr kuluni eyleme nâlân.

4. Bildirme benim zenbimi bir kimseye aslâ.
   Çün sabr idemez bilse melek cin dahi insan.

5. Kuddûsî'ye cennet virüben senden ayırma.
   Ey rahmeti bol fazlı 'amîm[1247] sâhib-i ihsân

307. ÂŞIK İNSANIN ÜST DERECESİ, "TERK-I TERK" DIR

1. Mübtelâ olub mecâzî 'ışka çıkdım râhdan.
   Nideyim kurtulmadım ol ka'rı[1248] bî-had câhdan.

2. İltifat itmez imiş Hakk 'âşıkı hîç gayre.
   Gayrı terk idüb geçer dîvâne mihr[1249]-gâhdan.

3. Terk-i terk[1250] itmek gerekdür zümre-i uşşâkâ.
   İstima'[1251] itdim bunu bir 'ârif-i âgâhdan[1252]

4. 'İlmine takvâsına mağrûr olan bîgâne[1253]
   Olısar merdûd û mahrum ol ulu dergâhdan.

5. Geçmeyince varlığından kişi 'âşık olamaz.
   İste Kuddûsî hemân Allah'ı sen Allah'dan

1247 'Amîm: Umuma, genele ait
1248 Ka'r: Çukur
1249 Mihr: Güneş
1250 Terk-i terk: Nesne'nin "terk" kavramını bile benlikte tamamen yok etmek
1251 İstima': İşitme, dinleme
1252 Âgâh: Haberli, bilgili, uyanık
1253 Bîgâne: Kayıtsız, İlgisiz, yabancı

306. Allah insanı için cennetin değeri

1. Ey Kerîm olan Şâh! Beni bir ân bile Sen'den ayırma.
   Bütün ayıplarımı ört, beni vuslatınla sevinçli kıl.

2. Çok suçum var diye kapından kovma.
   Merhametli ve bağışlayıcı olduğuna iman etmişim.

3. O peygamberler şâhının hürmetine, beni bağışla.
   Bu günâhkâr kulunu, hasretinle inleyenlerden eyleme.

4. Asla hiç kimseye günâhımı bildirme.
   Çünkü melek, cin ve dahi insan bunu bilse sabredemez.

5. Kuddûsî'ye cenneti verip Sen'den ayırma.
   Ey rahmeti bol, fazileti umum ihsân sahibi!

307. Âşık insanın üst derecesi, "terk-ı terk" dır

1. Mecâzî aşka bağlandım, yoldan çıktım.
   Ne yapayım, o sınırsız alçak makamdan kurtulamadım.

2. Allah, kendisinden başkasına âşık olana değer vermezmiş.
   Deli gönül O'ndan başkasını terk edip, güneşe sarılır.

3. Âşıklar zümresine gerekli olan terk-i terk etmektir.
   Bunu bilgili olan bir âriften duydum.

4. Ey ilmi ve takvasıyla gururlanan kayıtsız kişi!
   O yüce dergâhdan reddedilmiş ve mahrum kalmışsın.

5. Kişi varlığından geçmeyince âşık olamaz.
   Kuddûsî, sen Allah'ı Allah'tan iste.

308. Âşık Daima Allah'a Vuslat İster

1. Hudâvendâ benim bir matlabım var sen ilâhımdan.
   Penâhım çünki kapından ayırma ol penâhımdan.

2. N'olur çok ise 'isyânım ki rahmet bî-nihâyetdir.
   Beni ol rahmetinle yargılayub geç günahımdan.

3. Bu 'ışk bir câh-ı a'zandır bana hoş eyledin ihsân.
   Cüdâ itme beni andan dahi 'azl[1254] itme câhımdan.

4. Gönül ister ki fazlında dem-i vasla ola nâ'il.
   Bu gözüm görmeye firkat 'azâbın yüzi mâhımdan

5. Eğer virmez isen matlûbımı ay lutfi çok Vehhâb.
   Olur halk-ı cihân 'âciz benim efgân û âhımdan.

6. Senin her şeyde vardır kudretin itme beni mahzun.
   Ümîdi kesmeyüb aslâ umaram lutfi şahımdan.

7. Bu Kuddûsî kulun yâ Rab yolına eyledin teslîk[1255]
   Niyâz eyler diyüb yâ Rab beni çıkarma râhımdan.

309. Her Şeyden Geçip Melâmet Elbisesine Bürünmek

1. Bana hiç gelmez oldu bir haber ol şive-kârımdan
   Cüdâ düşdüm nice demdir keren ıssı nigârımdan

2. Ana ben tâ elest bezminde gönül virmiş idim pes
   Hased idüb beni a'dâ ayırdı şimdi yârimden

3. Karâr itmez hemân bülbül gibi dil eylerem efgân
   Melekler oldılar 'âciz semâda âh u zârımda

4. Geçirdi 'âkıbet 'ışkı beni cümle hevâlardan
   Kamudan geçdim ammâ geçmezem ol gül-i zarımdan

5. Melâmet hırkasın giydim bugün ben oluban Mecnûn
   Ferâgat eyledim tâc-ı 'ibâdet nâm û 'ârımdan

[1254] 'Azl: İndirmek, uzaklaştırmak
[1255] Teslîk: Sülûk ettirme, bir tarikata intisab etmek.

308. Âşık daima Allah'a vuslat ister

1. Allah'ım benim bir talebim var, Sen ilâhımdan.
   Çünkü kapından sığınmacıyım, o sığınılandan ayırma.

2. Ne olur? İsyânım çok ise, rahmetin sonsuzdur.
   Beni o rahmetinle yargılayıp, günâhlarımı geç

3. Bu aşk, yüce bir makamdır, bana güzel bir ibağışta bulundun.
   Beni ondan uzak tutma, hatta makamında indirme.

4. Gönül, bağışınla vuslat anında kavuşmak ister.
   Bu gözüm, ayrılık azabını yüzümden görmek istemez.

5. Ey lütfu çok bağışlayıcı Rabbim! Eğer dileğimi vermezsen,
   Dünya mahlûkatı benim âh ve çığlılarımdan rahatsız olur.

6. Senin her şeyde gücün vardır, beni hüzünlendirme.
   Asla Şâh'ımdan ümidimi kesmem, ihsânını beklerim.

7. Ey Allah'ım! Bu Kuddûsî kulunu yoluna sülûk ettin
   Dua edip der ki; "Ya Rabbi beni yolundan ayırma"

309. Her şeyden geçip Melâmet elbisesine bürünmek

.

1. O cilveciğimden bana hiç haber gelmez oldu.
   Ne zamandır ayrı düştüm kerem sahibi Sevgilimden.

2. Öyle ki; O'na ben tâ "Elest bezmi"nde gönül verdim.
   Kıskanıp beni düşman görüp Dostumdan ayırdı.

3. Karar veremem hemen, bülbül gibi dilim figân çeker.
   Melekler gökte benim âh ve zarımdan rahatsız oldular.

4. Sonunda aşkı beni bütün arzûlardan vaz geçirdi.
   Her şeyden geçtim ama o gül yanaklıdan geçemem.

5. Bu gün melâmet elbisesini giyip, mecnûn oldum.
   İbadet tacımdan, şandan ve ar-namustan geçtim.

6. İçimde hâsıl oldı bir onulmaz derd ‘ilâcın yok
   Tabîb-i hâzıkı bulmak içün çıkdım diyarımdan

7. Hisâr-ı ‘ışk içinde habs idüb Kuddûsî’yi ol dost
   Dimiş hergiz çıkarmazam anı ben bu hisarımdan

310. AŞK İLE YOĞRULAN BİR HAYAT

1. Coşub yine ‘ışk bahrı bugün aşdı boyumdan
   ‘Âciz heme halkı şu cihânın bu huyumdan

2. Mevrûs pederimden bana bu ışk-ıla cezbe
   ‘Uşşâk oluruz biz nideyim çünki suyımdan

3. Girerse bu ‘ışk bir kişinin gönli evine
   Şâh-ısa dahi fârig olur hıfz-ı rüsûmdan

4. Hem câhil û nâdânı ider ‘ârif û dânâ
   ‘ışk toğrı kılar eğri olan fâciri mumdan

5. Kuddûsî-yi bî- çareye, ta’n eyleme zâhid
   Yok fâ’ide ol ‘âşıka hîç tâ’n û şütumdan

311. ALLAH’TAN HABERSİZ KİŞİNİN HAYATI

1. Bu dünya çün kemâle irdi korkılur zevalinden
   Düşünmez gâfil insân hem usanmaz cem’-i mâlından

2. Alış virişde mîrâsda ider mazlumlara zulmi
   Kalurlar çâresiz ol zâlimin pes sû-yi hâlinden

3. Nâmâz kılar oruç tutar harâm ile gider Hacca
   Sığınırlar o gaddârın Hudâ’ya mekr û âlinden

4. Gelüb bî-çâre bana ağlayüb ‘avn û meded ister
   Elimden nesne gelmez hîç utanıram su’ âlinden

5. Nice bulur felâh bu fi’l-ile ol bî-rahim zâlin
   Ki itmez havf hayâ hergiz Hudâ-yı zü’l-Celâlinden

6. İçimde çâresi olmayan bir dert oluştu.
Mâhir bir tabib bulmak için, yurdumdan ayrıldım.

7. O Dost, Kuddûsî'yi aşk kalesi içinde hapsetti.
Ben, O'nu asla bu kalemden çıkarmam, demiş.

310. Aşk ile yoğurulan bir hayat

1. Aşk denizi bugün coşup boyumu aştı.
Şu dünyanın insanları bu huyumdan âciız

2. Bu aşk ile cezbe, babamdan bana miras kaldı.
Ne yapalım âşıklar oluruz, çünkü bu hamurumda var.

3. Bu aşk bir kişinin gönül evine düşerse,
Şâh bile vergi korumada vazgeçer.

4. Cahil ve bilgisiz kişiyi, ârif ve bilen kişi yapar,
Aşk, eğri olan sapmışı mum gibi doğru yapar.

5. Ey çaresiz zâhid! Kuddûsî'yi ayıplama,
O âşığı sövmenin ve ayıplamanın hiçbir yararı yok.

311. Allah'tan habersiz kişinin hayatı

1. Bu dünya kemâle erdi, sona ermesinden korkulur.
Gafil insan düşünmez, mal biriktirmekten usanmaz.

2. Mazlumlara, alışverişte ve mirâsta zulüm eder.
Öyle ki, o zalimin kötü halinde çaresiz kalırlar.

3. Nâmâz kılar, oruç tutar, hacca harâm ile gider,
O gaddârın hile ve düzeninden Allah'a sığınırlar.

4. Çâresiz ağlayarak bana gelip yardım ve imdât ister.
Elimden hiçbir şey gelmez, onun isteğinden utanırım.

5. Nasıl kurtuluş bulacak, bu fiil ile o rahmetsiz zâlim.
Celâl sahibi Allah'tan, asla çekinip hayâ etmez.

6. Yapub dünyasını dinin yıkar söz dinlemez asla
Kıvanur mâla korkmaz dîn û îmân infisâlinden

7. Sana bildirdi Kuddûsî kıyâmet iktirâbını
Ki dünyanın zevâlin fehm ider ‘âkıl kemâlinden

312. Kuddûsî’nin İrâdesi Dışında Kâğıda Döküle Şiir

1. İlâhi eyle tahlis ben fakiri sual-ı es’ârdan
Sana sığınuram dâ’im beni igfâl iden kârdan

2. Gice gündüz seni zikri eylemek ister hemân gönlüm
Aradım bulmadım efdal ‘amel hergiz çü ezkârdan

3. Unutdurdı bana zikri ki şi’re iştigâl itmek
Senin ışkın gerek ancak usandım meyl-i ağyârdan

4. Heves itmiş idim, şi’re seni nazm-ıla medh içün
Ne hâsıl ben hakirin yazdığı kırtâs-ı güftârdan

5. Uyur uyanıram şi’ri te’emmül hem tefekküre
Hayâ eyler bu Kuddûsî kulun sen şâh-ı Cebbârdan

313. İki Dünyadan Geçip Allah’la Varolmak

1. Kerîmâ sen bana it fazlın-la ma’rifet ihsân
Bilürsin kim gerek insân û cinne ‘ilm ile ‘irfân

2. Geçüb iki cihândan eyleyem ikbâl sana ancak
Seni ‘ayne’l-yakîn bilüb olayım vâlih û hayrân

3. Liyâkat gerçi yok bande velâkin sensin ey Vehhâb
İden diler isen bir ‘abd-i ednâyı ‘azîz sultân

4. Nâzîr olmaz sana hîç bir ahad çün Hâliku’l-halkın
Sana olmuş idim çocuk iken ben ‘âşık-ı nâlân

5. Virüb cennet bu Kuddûsî kocayı senden ayırma
Anın maksûdı sensin nitsün ağyârı muhibb olan

6. Dünyasını yapıp dinini yıkar ve asla söz dinlemez.
   Mala sarılır, din ve imandan ayrılmaktan korkmaz.

7. Kuddûsî, sana kıyâmetin yaklaştığını bildirdi.
   Akıl olgunluğuyla dünyanın geçiciliğini anlar.

312. Kuddûsî'nin irâdesi dışında kâğıda döküle şiir

1. Allah'ım! Ben fakiri şiirle meşgûl olmaktan kurtar.
   Beni gaflete götüren işten, daima sana sığınırım.

2. Gece-gündüz Seni zikretmek ister gönlüm,
   Çünkü aradım bulamadım asla zikirden daha faydalı bir amel.

3. Şiirle meşgul olmak bana zikri unutturdu.
   Başkasına meyletmekten usandım, bana ancak Senin aşkın gerek.

4. Seni nazım ile methetmek için şiire heves ettim.
   Ben hakirin kağıt üzerine yazdığı sözler nasıl şiir olur?

5. Uyanıp-uyanırım şiiri hem etraflıca düşünür hem tefekkür ederim.
   Kuddûsî sen Cebbâr şâhtan hayâ eder.

313. İki dünyadan geçip Allah'la varolmak

1. Ey Kerim! Bağğışınla bana ma'rifet ihsân et.
   Bilirsin ki, insan ve cinne ilim ve irfân gerek.

2. İki dünyadan geçip ancak seninle mutluluk duyayım.
   Seni yakînî gözle bilip, hayran ve şaşkın olayım.

3. Ey Âziz Sultan! Eğer günâhkâr kulu kabul edersen,
   Ey Vehhâb Allah! Lâkin bende lâyık bir hâl yok.

4. Hiçbir tek kul senin gibi olmaz, çünkü mahlukatı yaratansın.
   Ben çocuk iken Senin için inleyen âşık oldum.

5. Bu yaşlı Kuddûsî'ye cenneti verip kendinden ayırma.
   Onun maksadı Sensin, ne yapsın Senden başkasının sevgisini,

314. MADDEDEN GEÇİP, ALLAH'A BAĞLANMAK

1. Gizlendiler şimdi erenler ağlayalım biz hemân
Şerr û fesâd û fitne ile toldı zîrâ ki cihân

2. Pes ekseri insân olub şirrîr ider halka sitem
Yok merhamet biri birine işleri cevr û ziyân

3. Bir kimse Hakkı söylemez çün söylemekdir tehlike
Oldı sükût-ile şerâr-ı nâs gürûhı şâd-mân

4. Hayr işleyen menfur hakir ehli makbûl û 'azîz
Bulmaz huzûr-ı kalb halâvet bu zemânda sâlikân

5. Dünyâya meyl itmek ille yıkar çok insan dinini
Hîç âhiret koydın yimez dünyaya hırs rağbet kılan

6. Bin iki yüz altmış ikidir çünki şimdi bu sene
Kalmadı hergiz şübhemiz oldığına âhir zemân

7. Kuddûsî'yâ şükr it Hudâ'ya çün seni hıfz eyledi
Halvetdedir ancak selâmet çıkma dâ'im ol nihân

315. MALA GÜVENMEMEK GEREKİR

1. Âhir zemânda çünki gider heb Hicâze mü'minân
Şâm ile Mekke arası anlara olur hoş mekân

2. Huccâc giderler Mekke'ye Şâm'dan güneş görmeksizin
Bu rütbe çok olur ağaçdar sâyesi misl-i cinân

3. Sen Rûm diyârında idersin medrese mescid binâ
Bil bu vakitde mâlını itlâf iden görür ziyân

4. Hicret iderler cümle mü'minler kalur bu beldeler
İşit sözi hem tut birâder çün sahihdir bî-gümân

5. Kuddûsî'ye ilhâm-ı Hakdır bu nasâyih it kabul
Zahmet çeküb itlâf-ı mâl itme yakin âhirzemân

314. Maddeden geçip, Allah'a bağlanmak

1. Şimdi erenler gizlendi, ağlayalım halimize.
Zira dünya kötülük, fesat ve fitne ile dolu.

2. Öyle ki, insanların çoğu çok şer işler ve halka sitem eder.
Biri birbirlerine merhametleri yok, işleri haksızlık ve zarardır.

3. Bir kimse Hakk'ı söylemezse söylediği tehlikedir.
Şerli insanlar güruhu sessizliğe bürünmekle şenlendi

4. Hayır işleyen nefret edilen hakir kişiler ise makbul ve aziz görülür.
Sâlikler bu devirde halvet ile kalp huzuru bulamaz.

5. Birçok insan dünyaya yönelmekle dinini yıkar.
Dünyaya hırs ile bağlanan ahirete hiç bağlanmaz.

6. Şimdi, bu sene bin iki yüz altmış ikidir.
Âhir zaman olduğuna asla şüphemiz kalmadı.

7. Kuddûsî, Allah'a şükret ki, seni korudu.
Kurtuluş ancak halvettedir, ondan çıkma daim onda kal.

315. Mala güvenmemek gerekir

1. Âhir zamanda mü'minler hep Hicâz'a gider.
Şam ile Mekke arası onlar için en güzel mekân.

2. Hacılar Şam'dan Mekke'ye giderken güneş görmezler.
Bu rütbe cennet gibi ağaçların gölgesi ile olur.

3. Sen Anadolu'da medrese, mescid inşâ edersin.
Bil ki, bu zamanda malını yok eden zarar görür.

4. Bütün mü'minler hicret ederler, bu beldeler yalnız kalır.
Ey kardeş! Bu sözü tut, şüphesiz doğrudur.

5. Bu nasihatları kabul et, bunlar Kuddûsî'ye Hakk'tan ilhamdır.
Zahmet çekip, malı harcama âhir zaman yakındır.

316. ALLAH'I İMDATA ÇAĞIRMAK

1. Mağfireteyle beni ey padişahım el-emân
Yir û gök arasına toldı günâhım el emân

2. Cümle âlem halkına virdi küdüret zenblerim
Yok nâzirim böyle bir rûy-ı siyâhım el-emân

3. Koymadı 'ışk-ı mecâzi zühd û takvâdan eser
Düşdi başımdan benim devlet külâhım el emân

4. Bahr-ı zilletde garîk itdi beni şehvet hevâ
Senden özge yok benim püşt-i penâhım el-emân

5. Nefs-ile dâ'im kıyâmım yok sana hîç hıdmetim
Artmadı 'ışkınla hem efgân û âhım el-emân

6. Çünki kâdirsin beni gufrana ismindir gafur
Hem 'âzâba iktidârın var ilâhım el-emân

7. Eyle ey Hâdî hidayet en beni toğrı yola
Çünkü azmışlar yoludur şimdi râhim el-eman

8. Mağfiret eyle beni hem ehl-i imânı Hudâ
Yok senin gaffârlığına iştibâhım el-emân

9. Bize lâyık zenb û taksir sana lâyık mağfiret
Cürm û 'isyân ile geçdi sâl û mâhım el-emân

10. Gerdi Kuddûsî kapuna her günahı işleyüb
Dir senin bol rahmetin ey ulu şâhım el-emân

316. Allah'ı imdata çağırmak

1. Ey Padişâhım! Ne olur bağışla beni,
Yer ve gök arasını günâhım doldurdu, ne olur bağışla.

2. Âlemdeki bütün mahlûkata günâhlarım üzüntü verdi.
Böyle bir kara yüze "Sahip almada benzerim yok." İmdat!

3. Mecâzî aşk, zühd ve takvâdan eser bırakmadı.
Başımda düştü servet külahım, imdat!

4. Şehvet ve hevâ beni hakirlik denizinde boğdu.
Senden başka sığınacak yerim yok, imdat!

5. Nefsim ile daim ayaktayım, sana hiç kulluğum yok.
Aşkınla feryadım ve ahım artmadı, imdat!

6. Kâdirsin, beni bağışlayan Gafûr ismindir.
Allah'ım azabı da verme kudretin var, imdat!

7. Ey Hâdi! Bana hidayet vererek doğru yola ilet.
Rahim olan Allah'ım, şimdiki yollar azmışlar yoludur, imdat!

8. Allah'ım! Beni ve iman sahiplerini bağışla,
Senin bağışlayıcılığına şüphem yok, imdat!

9. Günâh ve suç bize ait, bağışlamak Sana layıktır.
Aylarım ve yıllarım günâh ve isyan ile geçti, imdat!

10. Kuddûsî her günahı işleyerek kapına geldi.
"Ey ulu şâhım! Senin rahmetin çoktur" der, imdat!

317. KUDDÛSÎ'NİN YÜCE MÂNEVÎYATI

1. Kırk sekiz sultân-ı rûhânî komuusı mü'minân
Hizmet itdiler itdiler bana 'askerler-ile bir zemân

2. Anlar ile ülfet idüb zikrime geldi halel
Sonra ehlullah bana rü'yada didiler uyan

3. Biz seni sevdik idi gerçi velâkin şimdi sen
Cinciliğe meyl idüben zikrine irdi ziyân

4. Ta'ib oldum sıdk-ıla hoş zikre itdim iştigâl
Sevgilü bana halkdan kaçub olmak nihân

5. 'Uzlet itdi şimdi Kuddûsî olub pîr-i sakim
Gıpta iderler ana heb ins û cin halk-ı cihân

318. KUDDÛSÎ'NİN AŞK VE İRFÂN İLMİYLE ALLAH'LA VAROLMASI

1. Câm-ı 'ışkı nûş idüb sekrân olayın bir zemân
Katre-i bî-kadr iken ummân olayın bir zemân

2. Mescid o medreseyi zühhâd û 'ubbâde virüb
Tekey-i 'ışkda varub mihmân olayın bir zemân

3. Gurbetin mihnetlerini yüklenüben eğnime
Zâr û giryân hâmil-i ahzân olayın bir zemân

4. Bulayın bir şeyh-i kâmil ideyin hizmet ana
Himmetiyle mahzen-ı 'irfân olayın bir zemân

5. Bu 'alâik fitnesinden İbn-i edhem-veş geçüb
Bir pelâş içre nihân sultan olayın bir zemân

6. Nice demler ülfet itdim yâd ile yârân ile
Kamil insan bulub, insan olayın bir zemân

7. Nice demler yiyüb içüb uyudum menand-ı tûr
Kird-gâra meyl idüb hayran olayın bir zemân

317. Kuddûsî'nin yüce mânevîyatı

1. Kırksekiz rûhânî sultânın hepsi mü'min,
Bir zamanlar askerleriyle bana hizmet ettiler.

2. Onlarla kaynaşınca zikrime zarar geldi,
Sonra Allah dostlar rüyâda bana "Uyan"dediler.

3. Biz seni sevdik lakin şimdi sen,
Cinciliğe-üfürükçülüğe meyledip, zikrine zarar verdin.

4. Samimiyetle tövbe ederek, güzellikle zikirle meşgûl oldum.
Sevgili halktan kaçıp gizlenmemi istedi.

5. Kuddûsî hasta, yaşlı biri olup 'uzlete çekildi.
İnsanlar, cinler ve dünya mahlûkatı onu kıskanırlar.

318. Kuddûsî'nin aşk ve irfân ilmiyle Allah'la varolması

1. Aşk kadehini içip, bir zaman sarhoş oldum.
Bir zamanlar kıymetsiz bir damla iken, okyanusa dönüştün.

2. Mescidi medreseyi, zâhidliği ve âbidliği verip,
Aşk tekkesine girip, bir zamanlar misafir oldum.

3. Gurbetin sıkıntıları omuzlarıma yüklendi.
Bir zamanlar ağlamak ve inlemekle hüzünleri yüklendim.

4. Bir kâmil şeyh bulup ona hizmet edeyim.
Bir zaman onun himmetiyle irfânın kaynapı oldum.

5. Bu ilişkiler fitnesinde İbrahim Ethem gibi geçip
Bir zaman bir aba içinde gizli sultan oldum.

6. Birçok zaman yabancılarla ve dostlarla kaynaştım
Bir zaman insan olayım diye kâmil insan aradım.

7. Birçok zaman yiyip-içip, hayvan gibi uyudum.
Bir zamanlar Allah'a yönelip, hayran oldum.

8. Nice demler zenb û ‘isyân eyledim hasbe’l-beşer
Tevbe idüb bende-i Yezdân olayın bir zemân

9. Bir zemân ma’mûr idim sürdüm cihân içre safâ
Yıkıluban ‘ışk ile vîrân olayın bir zemân

10. Bir zemân bu cismimi dürlü ni’mala besledim
Yanayın ‘ışk-ı yâr ile giryân olayın bir zemân

11. Bir zemân handan olub syr-i gülistân eyledin
Derd-i ‘ışk-ı yâr ile giryân olayın bir zemân

12. Bunca demdir çekdi Kuddûsî firâkın hüznini
Dir ki vasla irüben ferhân olayın bir zemân

319. ÂHİR ZAMAN/KIYÂMET VAKTİ

1. Ey mü’minin û mü’minân âhir zemandır bu zemân
Oldı alametler ‘ayân âhir zemândır bu zemân

2. Kopar kıyamet dört yüz ile beş yüzin beyninde bil
Yok iktirâbında gümân âhir zemândır bu zemân

3. Dört yüze yüz kırk bir sene kalmış durur ey âhiler
Ağlaşalım zâhir nihân âhir zemândır bu zemân

4. Hem tevbe istiğfara meşgul olalım leyl û nehâr
Sa’y idelüm zikre hemân âhir zemândır bu zemân

5. Mevlâ celîsi zâkirin bulmaz ana düşman zafer
Zikre çalış ol ş’ad-mân âhir zemândır bu zemân

6. Kuddûsî ya işşit sözi dünya evin çok yapmagil
Olur harâb iş bu cihân âhir zemândır bu zemân

8. Birçok zaman İnsan olmam hasebiyle günah ve isyanda bulundum.
Bir zaman tövbe edip Allah'a kul olayım dedim.

9. Bir zaman dinç idim dünyada mutluluk ürdüm.
Bir zaman aşk ile yıkılıp yok oldum.

10. Bir zaman bu cismimi türlü nimetlerle besledin.
Bir zaman aşk ateşiyle yanıp, kebap olayım.

11. Bir zaman sevinçli olup gülistanı seyrettim.
Bir zaman Dost'un aşkının derdiyle gözyaşı döktüm.

12. Bunca zamandır Kuddûsî ayrılığın hüznünü çekti.
Der ki; "Bir zaman vuslata erip, neşelendim."

319. Âhir zaman/kıyâmet vakti

1. Ey mü'min kadın ve erkekler! Bu zaman âhir zamandır.
Kıyâmet âlametleri apaçık oldu bu zaman âhir zamandır.

2. Bil ki; dört yüz ile beş yüz arasında kıyamet kopacak.
Kıyametin yaklaşmasında şüphe yok bu zaman âhir zamandır.

3. Ey Kardeşler! Dört yüze yüz kırk bir sene kalmış.
Açık-gizli ağlayalım bu zaman âhir zamandır.

4. Gece-gündüz pişmanlık ve bağışlanma dileyelim.
Daima zikre çalışalım, bu zaman âhir zamandır.

5. Mevlâ'nın sohbet, zikir arkadaşlarını düşmanları zafer bulmaz.
Zikre çalışarak mutluluk bul, bu zaman âhir zamandır.

6. Kuddûsî söz dinle dünya servetini çok biriktirme.
Bu dünya yok olacak, bu zaman âhir zamandır.

320. ALLAH'A TÖVBE VE İSTİĞFAR İLE YÖNELMEK KURTULUŞTUR

1. Cihânın müddeti az kaldı ağlayalım ey ihvân
Hemîn yalvaralım Hakk'a deyub rahm eyle eyâ Rahmân

2. Esirge fitne-i âhir zemândan bizleri lutf et.
Dahi it padişaha ehl-i islâma zafer ihsân

3. Bilâd-ı Müslimine geldi env-ı musibetler
Tarîkdan çıkdı halkın ekseri hem eyleyüb tuğyân

4. Hudâ'ya eyleyelüm isti'aze tevbe istiğfar
Gafurdur ol Halîmdim hem lâtîf zü'l-lütfu ve'l gufrân

5. Ağırlaşdı yüki kutbun dahi Abdülmecâd şâhın
Bu Kuddûsî olubdur koca miskin dâ'imü'l-ahzân

321. KIYÂMETİ GÖSTEREN İNSAN HÂLLERİ

1. Ekseri halk-ı cihân şerde olur şâdmân
Oldı çün âhir zemân Mehdi gelür bî-gümân

2. İtdi 'alâmât zuhur Hakk'dan iderler nüfür
İşleri fısk û fücur kalmadı emn û emân

3. Mü'min-i muhlîs kalîl nâsın içinde zelil
Eyleyüben kâl û kîl dirler ana nâtüvan

4. Her kim ider şer murâd anlar ider inkıyâb
Birleşür ehl-i fesâd cümle olur pehlivân

5. Vâ'iz-i nash garîb fâsıl û fettân mehîb
Câhil-i bî-dîn lebîb salike dirler çûbân

6. Lafz-ı küfür sözleri kâfir olur özleri
Gerçi beyâz yüzleri kalbleridür pür ziyân

7. Kim anı derse dîn û nikâhı gider
Heb amelin zabt ider isen bu sözime inan

320. Allah'a tövbe ve istiğfar ile yönelmek kurtuluştur

1. Ey kardeşler! Ağlayalım, bu dünyanın sonu geldi.
Allah'a yalvarıp, "Ey Rahmân, merhamet et" diyelim.

2. Lütfet, bizleri âhir zaman fitnesinden koru.
Allah'ım Müslümanlara zafer ihsân et.

3. Müslüman beldelerine bir çok musibetler geldi.
İnsanların çoğu yoldan çıkıp, isyânlara daldı.

4. Allah'a tövbe ve istiğfar ile sığınalımm zira.
O Gafur, Halîm, Lâtif ve bağış sahibidir.

5. Hem Sultan Abdülmecîd'in hem kutbun yükü ağırlaştı.
Bu yaşlı, miskin Kuddûsî daima hüzündedir.

321. Kıyâmeti gösteren insan hâlleri

1. Dünya insanlarının çoğu kötülükte mutluluk bulur.
Çünkü âhir zaman yaklaştı, şüphesiz Mehdi gelecek.

2. Kıyâmet âlâmetleri ortaya çıktı, Allah'tan korkup-kaçarlar.
İnsanların işleri, günah ve saptırmak, emniyet ve güven kalmadı.

3. İhlâslı mü'min insanlar içinde sayıca az ve hakir.
Dedikodu yapıp, "Onlar güçsüz, kuvvetsizdir" derler.

4. Onların gayesi, kötülük yapıp, insanlara boyun eğdirmektir.
Bozguncu taifesi birleşir, hepsi pehlivân kesilir.

5. Vaaz eden nasihatçı garip, fesat ve fitne yayan heybetli,
Dinsiz câhile" akıllı", sâlih kişiye "çoban" derler.

6. Küfür kelimeler sözleri, kâfir olur özleri.
Gerçi yüzleri beyazdır, kalpleridir çok zararlı olan.

7. Kim onu söylerse, dini ve nikâhı gider.
Eğer âmelini korumak istiyosan, bu sözüme inan.

8. Çok bu lafız ey hümâm bul idüben ihtimâm
Yazıludur bit-temâm hocalar itmiş beyân

9. Bir dimek ile bu hâl olıcak ey sâfî bâl
Çok diyen olmaz mı dâl dahi imânsız kopan

10. Biri birine cefâ kârlarıdur dâ'ima
Sen hele Kuddûsî yâ o bu zemânda nihân

322. MERHAMETLİLERİN EN MERHAMETLİSİNE SIĞINMAK

1. Ey râhiminin erhâmi rahm eyle bize el-emân
Gerçi günah-kârız velâkin mü'minânız bî-gümân

2. Yok varlığında birliğinde şübhemiz ma'lüm sana
Gösterme lutf ir bize hîç dünyâda âhretde ziyân

3. Hıfz it şu vaktin halkının şerr û fesadından dahi
Ricâl-i mel'ûn fitnesinden kıl emin ya Müste'ân

4. Dostunı Muhammed Mustafa ile tevessül eyleyüb
Diriz esirge sen bizi korku zemânı bu zemân

5. 'Avn eyle dine 'avn iden mü'minlere hem dâ'imâ
Bu haste Kuddûsî ye de gösterme gam zâhir nihân

323. AŞKIN HER ŞEYİ "YOK" EDEN DİRİLİĞİ

1. Yanar 'ışk odına 'âşık beher an
İder ol derd- mendi nâr-ı hicrân

2. Komaz hîç mâivâ gönülde anın
İder girdiği kalbi çünki virân

3. Emân virmez olur aklın anın kim
Olur bir dem bu 'ışk gönlinde mihmân

8. Ey azimli kişi! Bu sözüme kıymet verip, dinle.
Bunun hepsi yazılıdır, hocalarda beyan etmiştir.

9. Ey gönül sahibi sûfi! “Bir” demekle bu iş hal olacak.
“Çok” diyen delâlete gitmez mi? Hatta imansız olmaz mı?

10. İşleri birbirlerine daima eziyet etmektir.
Kuddûsî, sen bu zamanda görünmez ol.

322. Merhametlilerin en merhametlisine sığınmak

1. Ey merhametlilerin en merhametlisi İmdat! Bize merhamet et.
Gerçi günahkârız, lâkin şüphesiz mü’minleriz.

2. Sence malumdur ki, varlığından, birliğinden şüphemiz yok.
Bize ihsânda bulun da, dünya ve ahirette zarara uğratma.

3. Zamanın insanının şer ve fesadından koru.
Ey yardımı beklenen Allah! Lanetlenmiş insanın fitnesinden emin kıl.

4. Dostun Muhammed Mustafa’yı sebep kılıp,
Deriz ki; “Bu zaman korku zamanıdır, Sen bizi koru.”

5. Dine yardım eden mü’minlere, Sen daima yardım et.
Bu hasta Kuddûsî’ye de, Sen açık ve gizli hiçbir elem verme.

323. Aşkın her şeyi “Yok” eden diriliği

1. Âşık her ân aşk ateşiyle yanar.
O dert onu ayrılık ateşine atar.

2. Onun gönlüne Allah dışında hiçbir şey girmez.
Çünkü girdiği kalbi viran eder.

3. Fırsat vermez, aklını başından alır.
Bu aşk bir an gönlünde misafir olur.

4. Beni seksen yaşında koca iken
Civân idüb bu ‘ışk gönlinde mihmân

5. Bu Kuddûsî dilencidür kapunda
İlahi vaslını sen eyle ihsân

324. BAĞIŞLAYAN ALLAH’A YÖNELMEK

1. Sebeb iömiş helâkine kişinin kesret-i ‘isyân
Dem-â-dem eyle istiğfâr û istirhâm dile gufrân

2. Mücibdir hem Gafûr’dur hem Rahîm’dir hem Semî’ Mevlâ
Kabûl eyler du’ânı bil muhakkak bil Azîmü’ş-şân

3. Yaraşur çün hatâ bize ana ‘afv û kerem rahmet
Halîm’dir hem Gafûr’dur hem Kerim’dir hem Ra’uf Rahmân

4. Günâhım çok deyu itme sakın hîç vesvese zirâ
‘Azâba muktedir hem ‘afva ol Gaffâr dahi Hannân

5. Sever Hakk sâ’ili sen it su’âli mağfiret dâ’im
Di Kuddûsî beni ‘afv eyle yâ ze’l-lutfu ve’l-ihsân

325. ALLAH’IN İHSÂNINA ŞÜKRETMEK

1. Marîzem Ey Hudâ lutf eyleyüben kıl şifâ ihsân
Tezâyüd eyledi derdim bana eyle devâ ihsân

2. ‘Ayândur cümle ahvâlim sana yitmiiş sekiz yaşım
Kapun sâ’illerinin ahveciyem it bana ihsân

3. Benim kârım dilencilükdür ancak gayrî kârım yok
Senin işin kamu halk-ı cihana dâ’imen ihsân

4. Yaşanur bana yiyüb rızkımı şükr eylemek sana
Dahi sana yaraşur eylemek bana gıda ihsân

4. Seksen yaşında yaşlı bir adam iken,
Cânân gençleştirip, aşk arzusunu verir.

5. Bu Kuddûsî kapında dilencidir.
Allah'ım sana kavuşmayı ihsan et.

324. Bağışlayan Allah'a yönelmek

1. Kişinin helâkine sebep olan, çok isyân etmesidir.
An be an bağış ve ricada bulunup affedilmeyi dile.

2. Allah bağışlayıcıdır, hem icabet eden, hem Rahîm, hem her şeyi işitendir.
Muhakkak bil ki, şânı yüce olan Allah duânı kabul eder.

3. Bize hatâ yapmak O'na affetmek, kerem ve rahmet yakışır.
O, Halîm'dir, Gafûr'dur, Kerim'dir, 'Râûf ve Rahmân'dır.

4. Günâhım çok deyip, sakın hiç vesvese etme, zira,
O, hem âzâba gücü yeten hem de affa, O, bağışlayan ve acıyandır.

5. Allah, kendisinde dilemeyi sever, Sen daima O'ndan bağışlama dile.
Kuddûsî, "Ya Lütuf ve ihsân sahibi beni affet" de.

325. Allah'ın ihsânına şükretmek

1. Ey Allah'ım, hastayım, lütfunla şifa ihsân et.
Derdim fazlalaştı, bana devâsını ihsân et.

2. Bütün halim Sana açıktır, yaşım yetmiş sekiz.
Senden isteyenlerin en muhtacıyım, bana ihsân et.

3. Benim işim ancak dilenciliktir, başka işim yok.
Senin işin ise bütün dünya mahlûkatına daima ihsân etmektir.

4. Bana yakışan, rızkını yiyip, Sana şükretmek.
Sana yakışan da, bana nimet ihsân etmektir.

5. Diler ihsânın heb on sekiz bin dürlü mahlûkat
Umar senden bî-külli ehl-i arz ile semâ ihsân

6. Kiminin rızkı cismânî-durur pes kimi rûhânî
Kamusona iden sensin beher ân ey Hudâ ihsân

7. Bilursun herkese lâzım dahi ahsen olanı sen
Ne lâzım ise Kuddûsî kulına it ana ihsân

326. Üç Tip İnsan, İki Cennet

1. Kulak tut ey birâder sana bir sır idem i'lâm
Ki fehm eyle muhakkak üç bölükdür nev'i-insan

2. Birisi ehl-i dünyadır birisi ahiret hem
Birisi zümre-i 'uşşâk ki anlar ehl-i Yezdân

3. Haramdır âhiret ehli olanlara bu dünya
Ve dünya ehline pes âhiret bil oldı harâm

4. Hudâ ehli olan merdâna bu iki haramdır.
Yüri var ehl-i Hakk olmağa sa'y it turma ey cân

5. Dahi cennet ikidir, cennetü'l-hayvân birisi
Olur sâkinleri anın 'avâm-i ehl-i imân

6. Birisinin cennetü'r-Rıdvân durur ismini anla.
Anın sakinlleri ancak havâs-ı ehl-i 'irfân

327. Dîvâne Âşık Durmadan Allah'ı Över

1. Buyurmuş farhr-i âlem kim sever medh itmeyi Yezdân
Nice medh idebilür anı câhil pür kusûr insân

2. Utanmaz 'âşık-ı şeydâ ider mâşûkının medhin
Dimez hiç yok liyâkat bende eyler rûz û şeb efgân

3. Bu mahlukatı halk itmezden evvel kendi var idi
Kamuyı kün hitabıyla yaratdı hâlik û Mennân

5. On sekiz bin türlü mahlûkat hep Senden ihsan diler.
   Yer ve gök ehlinin hepsi Senden ihsan umar.

6. Öyle ki, kiminin rızkı maddî, kiminin de mânevîdir.
   Ey Allah'ım! Hepsini de her ân ihsân eden Sensin.

7. Sen, herkese lazım olan en güzel şeyi bilirsin.
   Kuddûsî kuluna ne lazımsa, onu ihsân et.

326. ÜÇ TİP İNSAN, İKİ CENNET

1. Ey Kardeş! Dinle, sana bir sır açıklayayım.
   Anla! Muhakkak ki; insan üç türlüdür.

2. Birisi dünya ehlidir birisi ahiret ehli.
   Diğeri de âşıklar zümresidir ki, onlar Allah ehlidir.

3. Bu dünya âhiret insanlarına haramdır.
   Öyle ki, dünya ehline de ahiret haramdır.

4. Allah ehli olan cömertlere bu iki dünyada haramdır.
   Ey cân! Yürü, durmadan Hakk ehli olmaya çalış.

5. İki cennet vardır, cennetü'l-hayan birisidir.
   Onun ehli, iman ehlinin âvâmıdır.

6. Birinin ismi de cennetü'r-Rıdvân'dır, anla.
   Onun sâkinleri ise ancak irfan/ilim ehlinin seçkinleridir.

327. DİVÂNE ÂŞIK DURMADAN ALLAH'I ÖVER

1. Âlemlerin Efendisi "Allah kendisinin övülmesini sever." buyurmuş.
   Câhil ve çok günâhkâr insan O'nu nasıl övebilir?

2. Aşk divânesi âşık, utanmadan Ma'şûk'unu metheder.
   Ben, O'nu övmeye lâyık mıyım, demeden, gece-gündüz figânlar eder.

3. Mahlukatı yaratmadan önce kendi vardı.
   Bütün mahlukatı "Kün" sözüyle yarattı Yaratan ve çok ihsan eden.

4. Münezzehdir şerikden hem nâzirden hem mu'inden ol
Ahad Ferd vâhid û Kayyûm û Hakk û bârîyü'l-ekvân

5. Eğer olsaydı andan gayrı bir Tenri dahi hâşâ
Nizâm bulmayuben turmaz idi bu yîr û gök bir ân

6. Yaratdı Âdemi hakden meniden bizi bî-şübhe
Hemîn halk eyleyen oldur kamu zî-rûhı it ikân

7. Ne hoş medh eyledin Kuddûsîyâ halince Hallâkı
Bilür kadin bu nazmın okuyub hem işiden insân

328. RIDVÂN CENNETİNİN ÖZELLİKLERİ

1. 'Aceb noldı bana kim bilmezem hergîz edeb îz'ân
Liyâkat yok ise de hîç umaram cennetü'r-Rıdvân

2. İder sâkin olan anola nazar Hakk'ın cemâline
Hemîn olur imiş dâ'im beher dem vâlih û hayrân

3. Yimek içmek tenâ'un eylemek olmaz imiş anda
Anın sükkânı iderler telezzüz 'ışk-ıla her ân

4. Kokar imiş onlara cife gibi ni'met-i cennet
Haram kılmış-durur uşşâka anı Hazret-i Yezdân

5. Umar Kuddûsî-yi meczûb û câhil bilmeyüb haddin
Geçüb her mâsivâdan olmağı ma'şûkına mihmân

329. MA'RİFET, HER EŞYÂDA ALLAH'I GÖRÜP, BİLMEKTİR

1. İlâhiisterem Senden sıhâh û 'afv û gufrân
Ki itdm bî-nihâyet zenb û zulmü fısk û isyân

2. Basîret gözimi aç göreyim her şeyde veçhin
Yiter ağladığım hicr-ile kıl vaslınla handan

3. Buyurdun dünyada kör olan pes 'ukbâda kördür
Seni her zerrede kim görmez anın işi hüsr

4. O, hem eşsizdir hem yardım edendir, ortaktan beridir.
Ahad, Ferd, Vâhid, Kayyûm, Hakk ve Bârîyü'l-ekvân da.

5. Hâşâ! Eğer O'ndan başka bir Tanrı olmuş olsaydı.
Yer ve gök bir ân bile dengede durmazdı.

6. Âdemi, yani bizi topraktan ve meniden yarattı.
Bütün her şeyi yaratan O'dur, bütün rûh sahiplerini bilinçli kılan.

7. Kuddûsî, kendi halince ne güzel meth ettin Yaratıcıyı
Bu şiiri okuyup, işiten insan, kıymetini bilir.

328. Rıdvân cennetinin özellikleri

1. Acaba bana ne oldu? Asla edeb, anlayış bilmiyorum.
Hiç l3ayık değilsem de, 'Rıdvân cennetini umuyorum.'

2. Orada bulunan Allah'ın güzelliğini seyreder.
Daima her ân olurmuş şaşkın ve hayran.

3. Yemek, içmek ve nimet içinde yaşamak orada olmazmış.
Oranın oturanları her an aşk ile lezzet alırlar.

4. Cennet nimetleri onlara leş gibi kokarmış.
Allah aşıklara o nimetleri haram kılmış.

5. Meczûb ve câhil Kuddûsî, haddini bilmeden orayı ümit eder.
Her mâsivâda geçip, sevgilisine misafir olmayı ister.

329. Ma'rifet, her eşyâda Allah'ı görüp, bilmektir

1. Allah'ım Senden merhamet, af ve sıhhat dilerim.
Sayısız günah, zulüm, fısk ve isyanda bulundum.

2. Basîret gözümü aç, her eşyada yüzünü göreyim.
Ayrılık acısıyla ağlattın yeter, kavuşturmakla sevinçli kıl.

3. "Dünyada kör olan ahiret de kördür." buyurdun.
Seni her zerreden görmeyenin sonu hüsrandır.

4. Kamu eşyâ Sana kulluk iderler şüb hemîz yok
Sana mal'lûm-durur cümle velâkin bize pinhân

5. Ma'arif devletin insana ihsân eyledin çün
Bu hasletle kamudan efdal oldı nev'-i insân

6. 'İbâdetler iiçinde ma'rifetden bihteri yok
Bana fazlınla ihsân eyle vecd û 'ışk û irfân

7. Su'âl eylerbu Kuddûsî hidâyet toğrı yola
Tarîkdan sapdı ol rahm it na ey Rabb û Rahmân

330. ALLAH'TAN AYRI DÜŞMENİN HÜZNÜ

1. Firkat gamın dil çekemez ah nideyin ben
Açılmaz ise dosta giden râh nideyin ben

2. Seyyâh oluben devr-i cihân itdim anın çün
Bakmaz şu siyâh rûyıma ol şâh nideyin ben

3. Bülbül gibi her vakt-i seher beklerem ammâ
Dîvâne gönül olmadı âgâh nideyin ben

4. 'Âşıkların mecnûn deyü pes levm ider idem
Yağmaladı 'ışk gönlimi nâgâh nideyin ben

5. Şimden girü fârıg olayım iki cihândan
Ağyâr ile ünsiyeti her gâh nideyin ben

6. Bend eyledi Kuddûsî'yi ol zülfi teliyle
Tav'ımla değil eyleyen Allah nideyin ben

331. GÖNÜL ALLAH'TAN AYRILIĞA DAYANAMAZ

1. Bilmem ne 'acab geçmedi gönlüm o güzelden
Şem'ine yanar hüsn-i cemâlini sizelden

2. Sevdâsına düşdüm ben anın 'âşıkıyam çün
Ârzû çekerim vaslınla tâ rûz û ezelde

3. Ben gâfil idim uykuda uş bir gice nâgâh
Yağmaladı gönlüm evini 'ışkı tîz elden

4. Şüphesiz, bütün eşya Sana kulluk eder.
   Her şey Sana apaçık malumdur, lakin bize güçtür.

5. Ma’rifet/ilim servetini insana ihsan olarak verdin.
   Bu özellikle insan oğlu bütün mahlukatın en faydalısıdır.

6. İbâdetler içinde ma’rifetden daha güzeli yok.
   Bana faziletinle vecd, aşk ve irfân bağışla.

7. Bu Kuddûsî doğru yolda hidâyet diler
   Ey Rahmân olan Rabb! Yoldan saptı, ona merhamet et.

330. Allah’tan ayrı düşmenin hüznü

1. Ah ne yapayım, ayrılık hüznünü gönül çekemez.
   Dost’a giden yol açılmazsa, âh ne yapayım?

2. O’nun için gezgin olup, dünyayı turladım.
   O şâh bakmaz şu siyah yüzüme ah ne yapayım?

3. Her seher vakti bülbül gibi bekliyorum fakat,
   Deli gönlüm uyanmadı ne yapayım?

4. Öyle ki, âşıkları mecnûn deyip, ayıplarım.
   Aşk gönlümü ansız yağmaladı ne yapayım?

5. Şimdiden tezi yok iki dünyadan çekileyim.
   Her an mâsiva ile kaynaşmayı ne yapayım?

6. Kuddûsî’yi o zülüfleri tel tel olana kul eyledi.
   Kul eden Allah, itaatım değil, ne yapayım?

331. Gönül Allah’tan ayrılığa dayanamaz

1. Acaba neden gönlüm o güzelden geçmedi, bilemem.
   Yüzünün güzelliğine ateşim yanar.

2. Sevdâsına düştüm, çünkü ben O’na âşık oldum.
   Tâ ezel gününden beri O’na kavuşmanın arzusunu çekerim

3. Uykudaydım, habersizdim bir gece ansızın uyandım.
   Tez elden aşk gönül evimi harap etti

4. Dil nice tahammül ider bu zehr-i firâka
Hoş imdi yine kendi-durur anı düzelden

5. Kuddûsî'ye rahm ide mükerremkerem ıssı
Bu girye ile yoksa gidr iki göz elden

332. Gönlü yalnızca Allah'a mekân kılmak

1. İlâhi eylerem şekvâ ki sen sultâna gönlümden
Usanub olmuşam bîzâr bugün dîvâne gönlümden

2. İşi gücü hemân leyl û nehâr ağyâra meyl itmek
Tükenmez eylemek her dem nazar hübâne gönlümden

3. Ne kayd- ı cân û baş eyler ne meyl-i mâsivâ hergiz
'İmâret ummazam bu hâl ile virâne gönlümden

4. Bu hicrân derdine bulunmaz imiş çâre şimdi pes
Bugün varmak geçer ey pâdişâh dîvâne gönlümden

5. Bu Kuddûsî niyâz eyler diyüben rûz û şeb ya Rabb
Çıkar fazlınla her ne var ise bigâne gönlümden

333. Allah âşıklarının âlâmetleri

1. Hudâ 'âşıkların bilmek diler isen eğer sen
Haber virem nedir ana 'alâmet dinle benden

2. Bilinir ol 'alâmetle ki ma'şûkı kişinin
Kimin 'ışkı ile yanar olur sana mu'ayyen

3. Bu 'âlem halkının her birinin bir sevdiği var
Kimi dünyayı sevmişdir anı ister Hudâ'dan

4. Kimisi âhiret sevmiş ider kulluk anın-çün
Kimi kendi gibi bir kula olmştur müfetten

4. Gönül nasıl tahammül eder bu ayrılık zehirine.
   Yine hoş kendisi şimdi onu düzeltecek.

5. Kuddûsî'ye merhamet et, kerem sahibi mükerrem.
   Ağlamakla yoksa iki gözüde gider.

332. Gönlü yalnızca Allah'a mekân kılmak

1. Allah'ım Sen Sultâna gönlümden şikayet ederim ki;
   Bugün deli gönlüden, usanıp rahatsız olmuşum.

2. İşi gücü gece-gündüz hemen Allah'tan başkasına meyl etmek.
   Gönlümden sevgiliye her ân bakmak tükenmez bir arzu

3. Ne câna ve mala bağlılık ne de mâsivâya bağlılık asla.
   Virane gönlümden bu hal ile imar olmasını istemem.

4. Öyle ki bu ayrılık derdine şimdi çâre bulunmazmış.
   Ey Pâdişâh! Divâne gönlümden bugün sana varmak geçer.

5. Bu Kuddûsî, gece-gündüz "Ey Rabbim" diyerek dua eder.
   Her ne var ise lütfunla bu kayıtsız gönlümden çıkar.

333. Allah âşıklarının âlâmetleri

1. Eğer Allah âşıklarını bilmek istersen,
   Dinle! Onların vasıflarını bildireyim sana.

2. O alâmetlerle kişinin ma'şuk'ı bilinir.
   Kimin aşkıyla yandığı sana apaçık ayan olur.

3. Bu dünyada yaşayan her insanın bir sevdiği var.
   Kimi dünyayı sevmiştir, onu ister Allah'tan.

4. Kimi âhireti sevmiş, onu için kulluk eder.
   Kimi de kendi gibi bir kula bağlanmıştır.

5. ‘Alâmet bu iki zikir eyler kişi mahbûbına çok
Bu Kuddûsî de Hakk’ın zikrini kesmez dilinden

334. ÂŞIK KİMDİR?

1. Âşık ana dirler ki igice cân û serinden
Dost vaslı içün seller ka dîdelerin

2. Zikr eyleye dâ’im çalışub olmaya gâfil
Fârig ola emlâk û dür ü sîm û zerinden

3. Şâh olsa dahi dünyaya itmeye mahabbet
Usana kamuu taht-ı la tâc û kemerinden

4. ‘İrfân güneşi ide tulû’ kirver-i dilde
Azher ola dünya güneşiyle kamerinden

5. Kuddûsî’ye ‘âşık dimesünler ki değildir
Yok zerrece gönlünde anın ‘ışk eserinden

335. ALLAH İNSANI, BÜTÜN BAĞLARDAN KURTULANDIR

1. Hakk ehli odur kim gece heb özgelerinden
Nefret ide dünya evinin sîm û zerinden

2. Hırs itmeye mâl cem’ine kâni kâni’ ola da’im
Kerbler kopar ancak kemüği birbirisinden

3. Çün iki cihân ‘âşık-ı Mevlâya haramdır
Fârig ola ol cümle sivâ cân û serinden

4. A’lâyı bulan gönlini ednâlara virmez
İtmez hareket sâbit olur çünki yirinden

5. Bakma bu fenâ dârının ol zinetlerine hiç
Sel gibi akar kan ile yaş didelerinden

6. Balh şâhı Hudâ ‘ışkı ile oldu çü derviş
Geçdi soyunub tâc ile taht û kemerinden

5. En güzel alâmet kişinin sevdiğini çok aramasıdır.
Bu Kuddûssî'de Hakk'ın zikrini dilinden kesmez.

334. Âşık kimdir?

1. O kimseye âşık derler ki; cân ve başından geçendir.
Dost'a kavuşmak için seller gibi gözlerinden yaşlar akıtır.

2. Daima O'nu anmaya çalışıp, gafil kalmayın,
Altın, gümüş, inci ve malın kendisine sahip olmasında uzak durmalı.

3. Sultan olsa dahi dünyaya/maddeye sevgi duymamalı.
Bütün mevki ve makamlardan uzak durmalı.

4. İrfân/bilgi güneşi gönül diyarına doğsa.
Dünya güneşi ve ay ile apaçık olsa.

5. Kuddûsî'ye âşık demesinler ki; değildir.
Onun gönlünde aşkın izinden zerrece yoktur.

335. Allah insanı, bütün bağlardan kurtulandır

1. Allah ehli bütün bağlardan kurtulan kimsedir ki;
Dünya evinin altın ve gümüşünden nefret eder.

2. Mal biriktirmeye hırslı değildir, daima kanaatkârdır.
Ancak köpekler birbirinden kemik kapar.

3. Allah âşıklarına, iki dünya haramdır.
Rûh ve bedeniyle bütün mâsivâdan uzak olandır

4. Yüceleri bulan, gönlünü alçak şeylere vermez.
Hiçbir yere gitmez, yerinden sabit olur.

5. Bu geçici dünyanın süslerine hiç bakma.
Gözlerinden sel gibi kanlı yaşlar akar.

6. Belh sultanı Allah aşkıyla derviş oldu.
Mevki ve makamından vazgeçip, şâhlık elbisesinden soyundu.

7. Kişi neye ‘âşık ise zikrin ider iksâr
Kuddûsî’ye Hakk ‘ışkı gelür zikr eserinden

336. YARATILMIŞLARIN ŞERRİNDEN ALLAH’A SIĞINMAK

1. Hafîzâ hızı hıfz it zümre-yi bî gâne şerrinden
Vefasız merhametsiz biz ‘âkıl dîvâne şerrinden

2. Lâtifsin lutf idüb sakla münâfık münkirandan henn
Haram hamrı içüb sarhoş olan mestâne şerrinden

3. Nazardandüşürir isen oluruz cümlemiz sefsâf
Umarız setrini cem’iyyet-i fettâne şerinde

4. Şerî’at nidiğin bilmez ider mü’minleri tahkir
Bizi kurtar tışı ma’mûr içi virâne şerrinder

5. Bilâd-ı müsliminde yapdılar meyhâneler fürsat
Necât vir ümmete ol fitne-yi meyhâne şerrinden

6. Zikir meclisleri meyhane-yi ‘ışkı hakikidir
Bize vir ‘ışkı hıfz it hirfet-i cingâne şerrinden

7. Şüyu’ buldı mühimmât-ı mübâhât gibi ol murdar
Esirge ehl-i islâmı o sun’-ı lâne şerrinden

8. Saçar düm üstine dâne hemân iblisleyin münkir
Sen ey Settâr bizi ‘ismetde kıl ol dâne şerrinden

9. Bu Kuddûsî kulun leyl û nehâr yalvaruben sana
Sığınar fırka-yı sehhâre-yi kühhâne şerrinden

337. AŞK NASIL YAŞANIR?

1. Yüzün rûşen-durur şems-û kamerden
Sözün tatludur ey dilber şekerden

2. Düşüb vaslın hevâsına bu gönlüm
Usandı câh û mülk û can û serden

7. Kişi neye âşık ise, onu çokça anar.
Kuddûsî'ye zikir esnasında Hakk aşkı gelir.

336. Yaratılmışların şerrinden Allah'a sığınmak

1. Hafız olan Allah'ım, bizi Senden ilgisiz kalanların şerrinden koru.
Merhametsiz ve vefasız olan akılsız delilerin şerrinden de,

2. Lâtifsin, lütfedip münafık inkarcıların şerrinden sakındır.
Haram içkiyi içip sarhoş olan sarhoşların şerrinden de,

3. Müşahededen de uzaklaştırırsan hepimiz aşağılık oluruz.
Umarız ki bizi fitneci toplumun şerrinden korursun.

4. Şeriattın ne olduğunu bilmez, mü'minleri küçümser,
Bizi, dışı güzel, içi kof olanların şerrinden koru.

5. Müslüman beldelere fısk ve fücur meyhaneleri yaptılar.
Ümmete o fitneci meyhane şerrinden kurtuluş nasip et.

6. Zikir meclisleri, hakiki aşkın meyhaneleridir.
Bize aşkı ver, bizi çingene meslekli kişilerden koru.

7. O kötü, çirkin, leş olanın mühim olan övünmesi duyuldu.
Müslümanları o yapma yuva sahibinin şerrinden koru.

8. İnkar eden iblis gibi, dam üstüne tane saçar.
Ey Settâr Allah, bizi şeytanın fitnesinin şerrinden günahsız kıl.

9. Bu Kuddûsî kulun gece-gündüz Sana yalvarır
Falcıların, büyücülerin şerrinden Sana sığınırız.

337. Aşk nasıl yaşanır?

1. Yüzün güneşten ve aydan daha parlaktır.
Ey Sevgili, sözün şekerden tatlıdır.

2. Bu gönlüm, vuslatın arzusuna düştü.
İtibar, mal-mülk, cân ve bedenden usandı.

3. Seni bildirdi ‘ışkın bana dostum
Bulunmaz hoş hüner iş bu hünerden

4. Geçürdi mâsivânın guussasından
Necât buldum kamu hüzn û kederden

5. Safâlar kesbi der cânım tuyuben
Cemâlin hüsnini bâd-ı seherden

6. Cihânın mihnetinden sâlim oldum
Çeküb el-cem’-i mâlûsîm û zerden

7. Bu ‘ışk ‘ilm û ‘amel ile bulunmaz
İşitdim ben bir kâmil erden

8. Ki ‘irfân ‘ışk-ıla hâsıl olurmuş
Ne hâsıl ma’rifetsiz bî-basardan

9. Nazardan sâkıt olmaz imiş ‘âşık
Düşer mağrûr olan’âlim nazardan

10. Sorarım fazl-ı ‘ışkı ehl-i ‘ışkdan
Anı sormam bu ‘ışkdan bî-haberden

11. Gurûr û ‘ucb-ıla çün gönli tolmış
Ne soram işidem ol der-be-derden

12. Bu ‘ışk kesbi değil Kuddûsî yâ bil
Tevârüs itdi ecdâd û pederden

338. ALLAH KENDİNE YARDIM EDENE YARDIM EDER

1. Nasîrâ yardım eyle dine ‘avn iden kişiye sen
Dahi hıfz it kamu âfât û ahzâz û kederden

2. Buyurmuşsun ki her kim dine ‘avn û Nusret eylerse
Mu’in olub ana fazlım le imdâd iderem ben

3. Dostum! Seni aşkını bana bildirdi.
   Bu hünerden daha güzel bir hüner bulunur mu?

4. Allah dışındaki her şeyin kaygısından geçirdi.
   Bütün hüzün ve kederlerden kurtuluş buldun.

5. Sabahın rüzgarında Cemâl'in güzelliğini bulur.
   Duyunca gönlüm, mutluluk bulur.

6. Elimi, altın, gümüş ve mal biriktirmeden çekince,
   Dünyanın sıkıntılarından kurtuldum.

7. Bu aşk, ilim ve amel ile bulunmaz.
   Bir kâmil zâttan ben bunu işittim.

8. İrfân/ilim aşksız ortaya çıkmaz.
   Hiçbir şey ortaya çıkmaz, basiretsiz ma'rifetten.

9. Âşık olan müşahededen düşmez.
   Gururlu olan alim ise gözden düşer.

10. Aşkın faziletini aşk ehlinden sorarım.
    Onu aşktan habersiz olandan sormam.

11. Çünkü gönlü kibir ve gururla dolmuş.
    Ne sorup da işiteceğim o serseriden.

12. Kuddûsî bil ki, bu aşk çalışarak kazanılmaz.
    Atadan ve babadan miras yoluyla geldi.

338. Allah kendine yardım edene yardım eder

1. Yardım edici Rabbim! Sen dine yardım edene yardım et.
   Ve onu, bütün kederlerden, tehlikelerden ve hüzünlerden koru.

2. Buyurdun ki, "Her kim dine yardım edip ve yardımcı olursa
   Ona faziletinle yardım eder, imdâdına yetişirim."

3. Bu vaktin halkının çağı iderler zulmi mazlumu
Gelüb bana iderler iştikâ ol bî-rahimlerden

4. Vücûha yazaram mektûb sözimi dinlemezler hîç
Pes oldum pîr-i fâni yok benim pendimi hoştutan

5. Sana leyl û nehâr eyler tazarrular bu Kuddûsî
Dir eyle Mevlâ beni gönder habibin şehrine irken

339. AŞKIN İNSAN HAYATINDA YAPTIĞI DEĞİŞİM

1. Her kimi kıldı esîr 'ışk oldı sultân kul iken
Sâhib-i in'âm û ihsân kıldı bir yohsul iken

2. Nice ni'met sâhibi sultanları dahi bu 'ışk
Eyledi sâ'il fakir nân û nâ'imi bol iken

3. Kıldı Ethem zâdeyi dervîş û 'uryân û fakir
Ehl-i Belhe lutf û ikrâmı katı mebzul iken

4. Nice koyun güdücü çobanı hakan eyledi
Geydiği eski külâh eğninde köhne çul iken

5. Nice keşf ile kerâmet ehlini Kuddûsî yâ
Eyledi 'ışk mest û medhûs mürşid-i makbûl iken

340. SEVGİNİN ÇEKİM GÜCÜ

1. Olmışam 'âşık bugün hûblıkta yekta yâra men
İtmezem hîç iltifât şimden girü ağyâra men

2. Gönlüm ister İbn-i Edhem-veş soyunub gitmeye
Niyyet itdim sıdk-ıla ikbâle ol dildâre men

3. Nideyin cezb itdi bu 'âşıkını ol dil-rübâ
Ârzularam olmağı meczûb şeh-i hûblara men

3. Zamanın insanlarının çoğu mazluma zulmederler
O merhametsizlerden gelip bana şikâyet ederler

4. Kendilerine mektup yazarım ama sözümü hiç dinlemezler
Öyle ki, yaşlı fani biri oldum kimse sözümü tutmaz oldu.

5. Bu Kuddûsî gece-gündüz kendini alçaltarak Senden ister
Der ki; "Allah'ım beni sevgili peygamberin şehrine erken gönder."

339. Aşkın insan hayatında yaptığı değişim

1. Aşk her kimi esir aldıysa; onu kulluktan sultanlığa yükseltti.
Yoksul biri iken, nimet ve iyilik sahibi yaptı

2. Bu aşk, nice nimet sahibi sultanları dahi,
Servetleri ve nimetleri çok iken fakir dilenci yaptın."

3. Belh halkına bağışı ve ikrâmı çok olan
İbn Ethem'i fakir, çıplak bir derviş yaptın

4. nice koyun güden çobanı hakan yaptı ki,.
Başında eski bir külah, sırtında yamalı bir elbise ile.

5. Kuddûsî, aşk nice keşf ve kerâmet sahibini.
Büyük mürşid iken sarhoş ve mecnûn yaptı.

340. Sevginin çekim gücü

1. Bugün sevgiden âşık oldum, tek bir Dost'a
Şimdiden itibaren Allah'tan başkasına hiç iltifat etmem.

2. Gönlüm İbrahim Ethem gibi tam saflaşıp gitmeye,
Gelecek için O gönül alana gitmeye doğrulukla niyet ettim,

3. Ne yapayım? O güzel, bu âşıkını kendine çekti.
Sevgililer şâhı için deli olmayı arzularım.

4. Bendelikde çok-durur taksirim oldum mu'terif
Suçumı bilüb bugün pes gelmişsem ikrara men

5. Şeyh-i fâni oldı Kuddûsî ider vuslat recâ
Dir ki oldum mübtelâ ahzân û intizâra men

341. CENNETİ ARZULAMADAN ALLAH'A SEVGİ İLE BAĞLANMAK

1. Kuddûse mensûb olmuşam meyl itmem ağyara men
Gönlimi ana salmışam çün 'âşıkam dîdâra men

2. Nahn û kasemnâda bana bahş itdi 'ışkı ol Hûdâ
Ta'n eyleme sen zâhidâ müştâkam ol dîdâra men

3. Rûz-ı ezelden Kird-gâr virdi beher insana kâr
Mem 'ışkı itdim ihtiyâr ki kânî'im bu kâra men

4. 'ışk-ı nâr 'uşşâkı yakar tütüni eflâke çıkar
Dil şehrini koymaz yıkar yandım bugün ol nâra men

5. Virdi bu 'ışkı Yaradan çık sûfîya sen aradan
'Işksız olan bî çareden sığınıram Settâra men

6. İtmem sivâya iltifât ancak murâdım çünki zât
Buldum kamu gamdan necât 'âşık olub ol yâra men

7. Dünyâya rağbet eylemem ârzû-yı cennet eylemem
Nâs ile sohbet eylemem oldum ehîs Cebbâra men

8. Cezb eyledi çünki meni ol kâdiru Hayy û ganî
Zikr eylerem dâ'im anı çalışuram ezkâra men

9. Kuddusî'yi Kuddûs sever mücrim deyü sufi girer
Bir cürmime itmem keder geldim derd-i Gaffâr'a men

4. İtiraf edeyim ki, kullukta kusurum çoktur.
Bugün suçumu bilip de ikrâra geldim.

5. Kuddûsî yaşlı bir fani oldu, Sana kavuşmayı diler.
Der ki, "Ayrılığa ve inlemeye bağımlı oldum."

341. Cenneti arzulamadan Allah'a sevgi ile bağlanmak

1. Kuddûs olana mensûbum, O'ndan başkasına yönelmem.
Gönlümü O'na verdim, çünkü o sevgiliye âşığım.

2. Allah, elest bezminde bana aşkı bahşetti.
Zâhid beni ayıplama, O sevgiliye cân atmaktayım.

3. Allah, "elest" gününde her insana bir iş verdi.
Ben aşkı seçtim ki; bu işe kanaatkârım.

4. Aşk ateşi âşıkları yakar ki, dumanı semâlara yükelir.
Bugün o ateşe yandım, gönül şehrini yakıp-yok eder.

5. Bu aşkı veren Yaratandır, sen çık aradan sûfî,
Aşksız olan çâresizden Settâr olan Allah'a sığınırım.

6. Ben, O'ndan başkasına ilgi duymam, cenneti arzulamam.
O Dost'a âşık olup, bütün kederlerden kurtuluş buldum.

7. Dünyaya ilgi duymam, cenneti arzulamam.
İnsanlarla sohbet etmem, Cebbar olan Allah'la dost oldum.

8. Çünkü O her şeye gücü yeten Hayy ve zengin olan beni kendine çekti.
Daima O'nu anıp, sürekli zikretmeye çalışırım.

9. Kuddûsî'yi, Kuddûs olan Allah sever, mücrimde sûfîyi tenkid eder.
Bir günahıma üzülmem, zira bağılayıcı olan Allah'ın kapısına geldim.

342. ALLAH'A AV OLMAK

1. 'Işk şarâbın içmişem bulmışam hoş kârı men
Masîvâdan geçmişem neylerem ağyârı men

2. Kird-gârı isterem görmeğe dîdârı men
Ârzûlayub iverem görmeğe dîdârı men

3. Mâl û devlet istemem câh û 'izzet istemem
Nakş û zînet istememem, isterem dîldârı men

4. Gel didi çün ol bana eyledim ikbâl ana
Giderem andan yana terk idüb heb varı men

5. Gönlüme ol çengeli takuban oldum deli
Pes dedim ana belî itmişem ikrârı men

6. Öylebir hûb ki o yâr bî-hisâb 'uşşâkı var
Halk-ı âlem ârzulâr sevmişem ol yâri men

7. Kapıda o perverdigâr gönlimi itdi şikâr
Eylere leyl û nehâr 'ışk-ıla ezkârı men

8. Hâl-i Kuddûsî 'acîb virdi derd ona tabîb
Hem tâbibdir hem habîb itmezem inkârı men

343. GÜNÂH VE BAĞIŞLANMA

1. Sakın kesme ümidi ol Rahîmin rahmetinden sen
Birâder olmayı kanıt sana nush eylerem hoş men

2. Günah olmasa mü'minde olur şeytân gibi mu'cib
Anı 'ucbu-durur zîrâ 'azîz iken tarîd iden

3. Eğer hayr işler isen di Hudâ itdi anı tevfîk
Günâh sâdır olursa tevbe it mağfur suçın bilen

342. Allah'a av olmak

1. Aşk şarabını içmişim, en güzel işi bulmuşum.
   Mâsivâdan geçmişim, ne yapayım O'ndan başkasını.

2. Allah'ı istiyorum, sürekli ismini anıyorum.
   Bir an önce O'nun yüzünü görmek arzusundayım.

3. Mal ve mülk istemem, mevki ve makam itemem.
   Nakş ve süs istemem, Sevgiliye kavuşmak isterim.

4. Çünkü O, bana "gel" dedi, bende geleceğimi verdin O'na.
   Bütün varımı terk edip gidiyorum O'na doğru.

5. Gönlüme o kancayı takalı beri mecnuna dönüştüm.
   Ona teslim olup, kabullenişimi belli ettim.

6. Öyle bir sevgi ki, o Yâr'ın sayısız âşıkları var.
   Âlemin bütün mahlûkatı arzular, sevdim ben O'nu.

7. O, Yaratıcı kapıda gönlümü avladı.
   Gece-gündüz aşk ile O'nu anıp zikrederim.

8. O tabibe Kuddûsî'nin hâli acayip dert verdi.
   O hem tabibdir hem Sevgilidir, O'nu inkâr edemem.

343. Günâh ve bağışlanma

1. O Rahîm olanın rahmetinden ümidini kesme sakın.
   Ey kardeş! Sakın ümitsiz olma, Sana güzel nasihat ederim.

2. Mü'minde günâh olmazsa, Şeytan gibi hayrete düşürür.
   Onun kibri, o azîz iken şeytan gibi kovulmuşa döndürür.

3. Eğer günâh işlersen, "Allah onu münasip gördü." de.
   Günâh işlersen, tövbe et, suçunu bilen bağışlanır.

4. Kişi bir günde yitmiş kere suç işler ise dahi
Musirr olmaz imiş ol zenbe istiğfâr ider iken

5. Sana Kuddûsî-yi miskin bu nazmı eyledi inşâ
Ki istiğfârı çok eyle ümidi kesme rahmetten

344. HARABATTA HAZİNE ARAMAK

1. Cânânına can virmeği pervaneden öğren
Pervâneliği ‘âşık-ı dîvâneden öğren

2. Dîvâne iden Kays-ı hemîn behçet-i Leylâ
Leylâ gibi dil saydını sen dâneden öğren

3. Dâne yidiren Ademe çün cilve-i Havva
Havva gibi zîbâlığı dür-dâneden öğren

4. Dürdâne-yi ‘izâza sebeb oldı çü zillet
Zilletde kenzi ara Kuddûsî-yi medhûş

5. Vîrânede kenzi ara Kuddûsî’yi medhûş
Medhûşlığı da sâkin-i meyhâneden öğren

345. HER HÂLUKÂRDA ALLAH’TAN DİLEMEK

1. Kesme cürmüm çok deyü kardaş recâyı Tenriden
Ol gafûr’dur hem Rahim’dir rahm û gufrân iste sen

2. Günde istiğfârı yüz kez eyle çün sünnet durur
Virmez istiğfar iden Kullarına Mevlâ hazen

3. Didi müstağfirlere itmen ‘azâb Kur’ân da Hakk
Bil muhakkak kim mu’azzeb olmaz istiğfâr iden

4. Var idi bu ümmete iki emân dimiş ‘Alî
Biri gitdi kaldı biri kurtarır her kürbeden

5. Ol giden fahr-ı rüsûldür kaldı istiğfâr ki ol
Ümmetin mücrimlerin her guşadan dûr eyleyen

4. Kişi bir günde yetmiş kez suç işlese dahi,
Pişman olurken o günaha üzülmezmiş.

5. Miskin Kuddûsî bu şiiri sana söyledi.
Çok istiğfâr et, rahmetten ümidini kesme.

344. Harabatta hazine aramak

1. Hakk için cân vermeyi kelebekten öğren.
Kelebek misali olmayı da divâne âşıktan öğren.

2. Kays'ı deliye çeviren Leylâ'nın güzelliğiydi.
Leylâ gibi gönül avını sen bir bilenden öğren.

3. Çünkü Âdem'e buğdayı yediren Havva'nın nazıydı.
Havva gibi süslü olmayı sevgiliden öğren.

4. Çünkü zillet azîz sevgiliyi bulmaya sebep oldu.
Zilllet de şeref bulmayı kühnelerden öğren.

5. Dehşete düşen Kuddûsî hazineyi virânede ara
Sarhoşluğu da meyhâne sâkinlerinden öğren.

345. Her hâlukârda Allah'tan dilemek

1. Ey kardeş! Günâhım çok diye Allah'tan dilemeyi kesme.
O hem Gafûr hem Rahîm'dir, sen O'ndan rahmet ve bağışlanma iste.

2. Günde yüz kez bağışlanma iste, zira sünnette vardır.
Allah, bağışlanma isteyen kullarına keder vermez.

3. Kur'an'da Allah "İstiğfâr edenlere azab etmem" dedi.
Muhakkak bil ki; istiğfâr eden eziyet görmez.

4. Ali; "Bu ümmetin iki yardım edeni vardı" demiş.
Biri gitti, biri kaldı ki, insanları her dertten kurtarır.

5. O giden Peygamberlerin Efendisidir, O'ndan kalan ise istiğfâr,
"Ümmetimi, günâhkaâların her kederinden uzak tut."

6. Bir büyük gam gelse yâhud oldu bir müşkil işin
Eyle istiğfâr yedi yüz kerre her gün bir zemân

7. Hâsıl oldukda murâdın eyle yüz kerre anı
Zikr û istiğfâr ile maksûdına irmiş eren

8. Sen bu Kuddûsî fakirin tut sözin kesme ümîd
Böyle ‘âdetdir ki kul ister Hudâsıda viren

346. ALLAH SEVGİSİNDE CÂN VE BAŞ ORTAYA KOYMAK

1. Sevmek istersen eğer yâr sev hakîki yâri sen
Ey gönül eyle ferâgat sevmeden ağyârı sen

2. Gayriye ikbâli sevmez şâh-ı hûbân zerrece
Sevme zinhar mâsivâsını sev ol dildârı sev

3. Perdedir iki cihân geç sevgisinden sev anı
Sevmeyenlerden firâr it dinle bu gûftârı sen

4. Sevmeye budur ‘alâmet zikrini çok idesin
Bilmeyesin resm-i âdet kayd û nâm û ‘ârı sen

5. Mâ-hasâl bu ki koyasın baş û nâm û ‘ârı sen
Kılasın yâr olmağıçün cân-ıla bâzârı sen

6. Sevmek ile oldı mahbûb anı fahr-ı enbiyâ
Sev temâşâ ideyim dirsen eğer dîdârı sen

7. Sev sevil zîra sever o şâh-ı hûbân ‘âşıkın
Sev jemân Kuddûsî’ya vir ana cümle varı sen

347. GÜNÂHTAN ARINMANIN YOLU

1. ‘Abdi kendi zenbidir bil mübtelâ-yı hüzn iden
Can û dilden gûş idüb tt ey püser bu pendi sen

2. Dûr iden inşanı dürlü ni’metlerden zenbidir
Kendi zenbidür cahîme cümle kalkı düşüren

6. Büyük bir üzüntü, yahut zor bir işle karşılaşırsan,
Her gün yedi yüz kere istiğfâr-bağışlanma iste.

7. Murâdına erince bunu günde yüz kere tekrarla.
Murâdına ermiş olanlar zikir ve istiğfâr ile erdiler.

8. Sen Kuddûsî'nin sözünü tut, ümidini kesme.
Âdet böyledir; kul ister Rabb'ı da verir.

346. Allah sevgisinde cân ve baş ortaya koymak

1. Sevmek istiyorsan sen hakiki Dost'u sev.
Ey gönül! Sevmekte, Allah'tan başka her şeyden geç.

2. Sevginin Şâhını seven, O'ndan başkasını zerre kadar sevmez.
Sevmekte mahlûkatını O'nun yerine koyma, sadece O'nu sev.

3. İki dünya sevgisi O'nu sevmeye perdedir, Sen O'nu sev.
O'nu sevmeyenlerden kaç, sen bu sözü dinle.

4. Sevmenin âlameti, O'nu sürekli anmaktır.
Ve bütün kayıtlardan, şandan, şereften ve ar-namustan geçmelisin.

5. Kısacası bu yola cânını ve başını koymalısın.
O'nu yar/dost kılmak için canını pazarda satmalısın.

6. Peygamberler edefndisi O'nu sevmekle oldu sevgili habib.
Eğer sevgiliyi müşahede/seyr etmek istiyorsan sev.

7. Sev, sevdir zira O sevgi Şâhı, âşığını sever.
Kuddûsî sev, O'na bütün varlığın satarak, sev.

347. Günâhtan arınmanın yolu

1. Âbid kulu kendi günâhlarıdır, hüzünlere bağımlı kılan,
Ey oğul candan ve gönülden dinle, tut bu öğüdümü.

2. İnsanı türlü nimetlerden uzaklaştıran kendi günâhlarıdır.
Cehenneme gidenleri oraya düşüren kendi günâhlarıdır.

3. Gel birâder zikr û istiğfara meşgul olalım
Çün budur gümrâhları kamu günâhdan arıdan

4. İdelim tevhidi her gün bî-‘âded hem on salât
Hem yüz istiğfâr idüb ‘afv isyeteyelim Tenriden

5. Gice-gündüz kapusı dâ’im açık yalvardım
Diyelim ey padişahlar padişahı zü’l-minen

6. Oldı Kuddûsî bugün baş bir takım mücrimleriz
Mağfiret eyle bizi hem anı kurtar kürbeden

348. ÂLEMİN EFENDİSİ SEVGİLİ PEYGAMBER

1. Şahâdet eylerem Hakk’a Rusûl-i bâ-safâsın sen
Cemî’-i enbiyâın serveri Hayrü’l-verâsın sen

2. Feleklerde melekler arasında ismin Ahmed’dir
Bu dünya ‘âleminde hem Muhammed Mustafâsın sen

3. Dahi cennetde Mahmûd olda nâm-ı pâkin ey mahbûb
Muhassal bin bir ismin sâhibi bir dil-rüâsın sen

4. Kitâb-ı medhini tahrire sa’y itse halâ’ik heb
Olurlar cümlesi ‘âciz ‘aceb sırr-ı Hudâsın sen

5. Senin zerrât-ı nûrından olubdur âfîtâb zerre
Kamu ins cin melek hayran ki pür nûr-ı ziyâsın sen

6. Tevessül eyledi Hakk’a seninle nice peygamber
Şefa’at sana virdi Hudâ’ya âşinâsın sen

7. Ne haddi var senin ol Hudâ’ya âşinâsın sen
Bülend oldu makâmın Sidreden fevka’l-‘ulâsın sen

8. Cirimde gerçi ‘arş oldı bu halkın a’zamı lâkin
Hakîkatlerde kamusında n mu’azzam müctebâsın sen

3. Gel kardeşim, zikir ve istiğfârla meşgûl olalım.
Çünkü budur günâhkârları günâhlardan arındıran

4. Her gün Allah'ı sayısızca tevhidleyelim, O'na sâlâvât getirelim
Yüz istiğfâr edip, Allah'tan af isteyelim.

5. Gece-gündüz daima kapıcı açık, yalvaralım.
"Ey padişahlar Padişahı bağışla, zulm etme." diyelim.

6. Bugün Kuddûsî birkaç günâhkâra baş oldu,.
Bizi bağışla onu da gam ve tasadan kurtar.

348. Âlemin efendisi sevgili Peygamber

1. Allah'a şehadet ederim ki; Sen safalı peygambersin.
Bütün peygamberlerin efendisi, âlemin en hayırlısısın.

2. Göklerde melekler arasında ismin Ahmed'dir.
Bu dünya âleminde Sen, Muhammed Mustafa'sın.

3. Ey sevgili cennette o pak ismin mahmud oldu.
Hasılı kelam bin bir ismin sahibi bir gönül kapansın.

4. Bütün mahlukat sen methetmeyi yazmaya kalksa da,
Hepsi aciz kalır, çünkü sen Allah'ın bilinmez sırrısın.

5. Güneş aydınlığını Senin nurunun zerrelerinden bir zerresinden aldı.
Bütün insan, cin ve meleğin hayranı en parlak nur ışığısın.

6. Nice Peygamberler Seninle Allah'a kavuşmak istedi.
Allah, şefaatı sana verdi zira Sen O'nun âşinâsısın

7. Senin o yüce boyuna ulaşmaya haddi olmaz Tûbâ'nın
Senin makamın en yüce makamlardan bile yücedir.

8. Lâkin cisim olarak bu mahlûkatın arşı oldun.
Hakikat de bütün mahlûkatın en muâzzam seçkinisin Sen.

9. Sein içün halkı yaratandan deyü buyurdı pes hâlik
Bu kevn û kâ'inâtın bâ'isi bir mehlikâsın sen

10. Heman hamd eyleriz Hakk'a bizi kıldı sana ümmet
Ki cümle halka rahmetsin bize boş reh-nûmasın sen

11. Habîbâ kapuna geldik şefâ'at isteriz senden
Kerem kıl eyleme mahrum bize kân-ı vefâsın sen

12. Cinâyet eyledim bî-had ma'âsî bahrine taldım
Meded yâ erhâme'l-ümmet ki her derde devâsın sen

13. Bizim gibi cihânda yok-durur gümrâhlar ammâ biz
Sana mü'minleriz Hakkâ imâmü'l –enbiyâsın sen

14. Ne yüzi var bu Kuddûsî eşiğine süre yüzin
Meğer bilür seni bir pâdişâh-ı zî-'atâsın sen

349. Rahmet İçin Allah'a Münacaat

1. Dilerem vaslını ey Hakk değil isem de lâyık men
Anı fazlınla ihsân ihsân eyle çün ana kadirsin sen

2. Nice nâdânlara idüb hidâyet evliyâ kıldın
Nice bî gâneyi itdin mukarreb bende-i ahsen

3. Rahîmsin rahmetinle sen Hudâ itme beni zîrâ
Ki cennet ehli heb 'âciz olur âh û figanımdan

4. Tahammül idemem hicrâna ma'lûmdur sana hâlim
Ki sensiz 'âşık-ı bî çâreye gülşen olur külhân

5. lâtîfâ lutf ve rıfk eyle bu Kuddusî kocaya çün
Sana olmuşdur ol 'âşık yaşı on bir buçuk iken

9. Öyle ki Yaratıcı, “Senin için mahlûkatı yarattım” diyor.
Bu varlık ve kâinatın var oluşa gelmesinin sebebisin Sen.

10. Allah’a hamdolsun ki, bizi Sana ümmet kıldı.
Bütün mahlûkata rahmetsin, bize yol göstericisin Sen.

11. Ey Sevgili! Kapına geldik, Senden şefaat isteriz.
Sen vefânın kaynağısın, bizi ikrâmından mahrum etme.

12. Hesapsız cinayetler işledim, günâhlar denizine daldım.
İmdât ey ümmetin rahmeti! Sen her derde çâresin.

13. Bizim gibi günâhkârların dünyada yeri yok, fakat biz,
Sana iman edenleriz, Sen Hakk’ın peygamberlerinin imamısın.

14. Bu Kuddûsî’nin kapına sürecek bir yüzü yok.
Bilir ki, sen yücelik sahibi bir pâdişâhsın.

349. Rahmet için Allah’a münacaat

1. Ey Allah’ım! lâyık değilsem de, sana kavuşmayı dilerim.
Onu ihsânınla ver, çünkü Sen buna kadirsin.

2. Birçok câhile doğru yolu gösterip, kendine dost yaptın.
Birçok kayıtsızı kendine yakınlaştırıp, en güzel kul eyledin.

3. Allah’ım, Sen Raîimsin! Rahmetinden mahrum etme.
Yoksa cennet halkının hepsi feryat ve inlemelerimden rahatsız olur.

4. Sana hâlim açıktır, ayrılığa tahammül edemem.
Ki çâresiz âşık Seninle olunca, ocak gül bahçesine dönüşür.

5. Ey Lâtif olan Allah’ım! Bu yaşlı Kuddûsî’ye iyilik ve merhamet,
O, on bir buçuk yaşındayken Sana âşık olmuştur.

350. HER DURUMDA ALLAH'A SIĞINMAK

1. Kapuna geldim ey mevlâ mâriz nâçâr kocayım ben
Günâhı çok deyü sürme kapundan 'afv û rahm itsen

2. 'Uyûbum hadden efzûndur dahi anları setr eyle
Oolur çün ez-kadîm sâdır hatâ benden 'afiv Senden

3. Gârib oldum Sana ma'lûm benim hâl-i perîşânım
Bana sen yardım it zîrâ ki sensin nâsur û ahsen

4. 'Iyâl evlâd kılmazlar beni mesrur kemâl-ile
Bana sen dest-gir ol yoksa olur pîr-i müstehcen

5. Sana 'arz itdi Kuddûsî Hüdâvendâ bugün hâlin
Ana sen dest-gîr ol yoksa olur pîr-i müstehcen

351. VARLIĞIN YARATILIŞ SEYRİ

1. Semâda yıldıza bak 'ibret al Hallâkını bil sen
Dir isen kalbim olsun ma'rifet nûrı ile rûşen

2. Yedi kat gökleri ref' eylemişdür kudretiyle ol
Hem itmiş dürlü yıldızlar ile tezgîn û müstahsen

3. Cemî-i halk âlem kün hitâbı ile var oldı
Kamusın eyledi îcâd cihânda biri yoğiken

4. Tefekkür it hemân mahlûkına bakıben ol 'ârif
Hazer kıl zât-ı pâkinde te'emmülden tefekkürden

5. Yiter Kuddûsî ya 'ibret alana nefsi inşanın
Ki oldur katre-i nâçîz iken bu hey'eti viren

350. Her durumda Allah'a sığınmak

1. Ey Allah'ım! Hasta, çâresiz ve yaşlı biriyim, kapına geldim.
   Günâhı çok diye kapından kovma, affedip, merhamet etsen.

2. Ayıplarım sınırı aştı, onları ört.
   Çünkü eskiden beri ben hata yaparım, Sen'den af beklerim.

3. Sana malûm ki, garib oldu, hâlim perişân.
   Sen yardım et, zira yardım edenlerin en güzeli Sensin.

4. Çoluk, çocuk, evlad beni tam olarak memnun ve mesûd etmez.
   Zira çok sıkıntılı ve kederliyim, kimse, "üzülme" demez.

5. Allah'ım bugün Kuddûsî Sana hâlini arz etti.
   Ona Sen yardımcı ol, yoksa yalnız bir yaşlı olur.

351. Varlığın yaratılış seyri

1. Eğer "Kalbim ma'rifet nûruyla aydınlansın." diyorsan.
   Göklerde yıldızlara bakarak ibret al, Yaratıcını bil.

2. Kudretiyle yedi kat gökleri yükseltmiştir.
   Hem de çeşitli yıldızlarla süsleyip, güzelleştirmiştir.

3. Âlemin bütün mahlûkatı "Kün/ol" emriyle varoldu.
   Hiçbiri dünyada yokken hepsini icâd edip, var etti.

4. Mahlûkatına bakıp, tefekkür ederek ârif ol.
   Yüce zâtını etraflıca düşünmekten, tefekkür etmekten kaçın.

5. Kuddûsî yeter, insanın nefsinden ibret al,
   Ki; değersiz bir damla iken, bu şekli verenden.

352. EŞYÂNIN VARLIK BULMASI

1. Ey cümle halkı yağ-iken inşâ ve îcâd eyleyen
Kün emri ile yedi kat eflâkibünyâd eyleyen

2. Bu mülk senindir mâliki sensin şerîkin yok-durur
Sensin anı dürlü hala'ik ile âbâd eyleyen

3. Sensin yaradub cümleten evvel Muhammed nûrını
Andan kamu mahlûkâ nûrı ihsân çıkad eyleyen

4. İtmişsin îcâd bu cemî'i halkı heb insan içün
Toprakdan Âdem yaradub ta'lim û irşâd eyleyen

5. İblîse virib kuvveti şart-ıla kulluk itdirip
İdicek istikbâr sürüb matrûd û berbâd eyleyen

6. Şol kul ki eyler i'tiraf suçın idersin mağfiret
Sensin gurur idenleri rahmetden ib'âd eyleyen

7. Hem bu fakîr Kuddûsî'yi pîr-i za'if haste kılub
Tevhîd û istiğfar hemân dilinde evrâd eyleyen

353. YUNUS'UN VUSLATI

1. Sen bu gaflet uykusundan ne'aceb uyanmadan
Serseri gezdin cihânda ey delü usanmadun

2. Bunca demdir ömrinin sermayesin itdin telef
Bu şarâb-ı 'ışka bir kez parmağını banmadın

3. Ârif û dânâ eşiğin bekleyib Yûnusleyin
Kendini kanûn-ı 'ışka bırakuben yanmadın

4. Çünki Yûnus kırk yedi yıl hıdmet itdi şeyhine
Didi şeyh ana bizim rengimize boyanmadın

5. Hıdmeti odun getirmek idi tağdan matbaha
Bunca hıdmetle didi sen bu hıdmete tayanmadın

352. Eşyânın varlık bulması

1. Ey bütün mahlûkatı yok iken var edip, meydana getiren!
   "Kün" emri ile yedi kat felekleri icâd edip, yapan.

2. Bu mülk Senindir, sahibi Sesin, başka ortağın yoktur.
   Sensin onu türlü mahlûkat ile imar hale getiren.

3. Sensin her şeyden önce Muhammed nûrunu yaratan,
   Ondan bütün mahlûkatın nurunu ihsân edip verdin.

4. Bütün mahlûkatın hepsini insan için yarattın.
   Âdemi topraktan yaratıp, terbiye edip, eğitensin.

5. İblis'e şartla kuvvet verip, kulluk ettiren,
   Büyüklenerek, sonunda kovulup sürülecek.

6. O kul ki; suçunu itiraf eder, sen de bağışlarsın.
   Sensin gururlarına kapılanları rahmetinden uzaklaştıran.

7. Bu fakir Kuddûsî yaşlı, zayıf ve hasta yapan.
   Her an tevhîd ve istiğfârı dilinde vird kılıp, zikret.

353. Yunus'un vuslatı

1. Sen bu gaflet uykusundan niçin uyanmadın?
   Ey deli gönül! Bu dünyada başı boş gezip, uslanmadın.

2. Bunca zamandır ömrünün sermayesini boşa tükettin.
   Bu aşk şarabına bir kez olsun parmağını batırmadın.

3. Yunus gibi ârif ve bilenin kapısını bekleyip,
   Kendini aşk ateşine bırakıp yanmadın.

4. Zira Yunus kırk yedi yıl şeyhine hizmet etti.
   Şeyh ona; "Bizim rengimize boyanmadın" dedi.

5. Hizmeti, dağdan mutfağa odun getirmekti,
   "Bu kadar hizmetle sen bu hizmete dayanamadın" dedi.

6. Boynu yağır olmağ-ıla atdı odunu yine
Didi şeyh çık gid bu dem çün hıdmete katlanmadın

7. Tutdılar çıkardılar başı kısıldı kapuya
Didiler sen hâlimiz ile bizim hâllenmedin

8. Başı kapu içine kalub hırlayub didi hemân
Ey başım elhamdülillah taşraya yollanmadın

9. Tuyıcak bu sözi şeyhi didi yakdın bağrımı
Gel ki bildim sen beni beyhûde işler sanmadın

10. Bu söz-ile buldı Yunus kurb-ı Yezdân'a visâl
Sen ki Kuddûsî hemân nâr-ı visâle yanmadın

354. ÂRİF İLE YOL YÜRÜMEK

1. Ârif û dânâ eşiğin bekleyüb kul olmadın
Kendini kânûn-ı 'ışka bırakuban yanmadın

2. İtmedin gerçek erenler gitdiği râha sülük
Pes hevâ-yı nefse uymakdan henüz usanmadın

3. Eyledin bî-had günah nice olur hâlin senin
Ol seni var eyleyen Hakk'dan niçün utanmadın

4. Kendi başına gezüb âvâre âvâre bu sen
Bir ulunun yanına varub işini tanmadın

5. Zühd û takvâ perdesini çâk idüb Kuddûsîye
Sen de âşıklar gibi 'ışk cür'asına kanmadın

355. AŞK'IN HAYATI ALT-ÜST EDİŞİ

1. Ey 'ışk beni sen derd-ile gavgâlara saldın
Aklımı alub son ucı sevdâlara saldın

2. Bir hâle bırakdın beni noldığımı bilmem
Dîvâne idüb sen beni sahralara saldın

6. Boynu yaralanınca odunu yere attı.
Şeyh; "Çık git, şu an bu hizmete katlanamadın dedi."

7. Tutup çıkardılar başı kapıya sıkıştı.
"Sen bizim halimizle hallenmedin" dediler.

8. Başı kapı arasında kalınca hatırlayıp dedi,
"Ey başım! Elhamdülillah dışarıya gönderilmedin.

9. Bu sözü duyunca Şeyhi, dedi; "Bağrımı yaktın"
Gel! Sen beni bildin, boş işler sanmadın."

10. Yunus, bu sözle Allah'a vuslatı yakın buldu.
Kuddûsî, sen ki; hemen vuslat ateşiyle yanmadın.

354. Ârif ile yol yürümek

1. Ârif ve bilen birisini kapısını bekleyerek kulluk etmedin.
Kendini aşk ateşine bırakıp da yanmadın.

2. Gerçek erenlerin gittiği yoldan yürümedin.
Öyle ki, nefsin arzularına uymaktan daha bıkmadın.

3. Hesapsız, günâh işledin, nasıl olacak senin halin?
O, seni yaratan Hakk'tan niçin utanmadın?

4. Sen kendi başına boş boş gezdin.
Yüce bir Zât'a varıp da, işini ayıplamadın.

5. Kuddûsî, zühd ve takvâ perdesini yırtıp,
Sen de âşıklar gibi aşkı yudumlamaya kanmadın.

355. Aşkın hayatı alt- üst edişi

1. Ey aşk! Sen beni dert ile kavgalara saldın.
Aklımı başımdan alıp, sonunda sevdalara saldın.

2. Öyle bir hale koydun ki, ne olduğumu bilemiyorum.
Sen beni deli-divâne edip çöllere saldın.

3. Ben bilmez idim hüsnini bu rütbe nigârın
Gönlüm akıdup sel gibi deryalara saldın

4. Âkıllar ile ülfet iderdim edeb-ile
Anlardan alub ‘ışk-ıla rüsvâlara saldın

5. Gelmezdi hayaline hem o zülf-i perîşân
Kuddûsîyi bu fikr-ile hülyâlara saldın

356. AÇIKTA/CEHREN ALLAH’I ANMAK

1. Bak hâline şol vâ’iz-i fettân-ı zemânın
Men ‘eyler imiş zikrini cehr ile Hudâ’nın

2. Her şey ider Allah’ı zikir kendi dilince
İnkârına bâ’is nedir ol ney-i hatânın

3. Kimisine ihfa ile çün itdi tecelli
Kimisine de cehr-ile Hallâk-ı cihânın

4. Ey kendüyi ‘âlim sanıcı münkir-i câhil
Vallâhi galatdır bu senin biliş û zannın

5. Sırrı ne-durur söyle eğer var ise ilmin
O kandığının savt-ı bülend ile ezânın

6. Her gice namazında cehr oldığı meşrû
Niçin di bana cevabını dehânın

7. Kur’ânı tilâvet ya niçün cehr-ile efdâl
Hem sırrı ne minberdeki cehrî hutebânın

8. Lebbeyk diyü niçün çağırır vakfede hûccâc
Di sırrı ne ol ‘arsada feryadû figân

9. Haccın ya niçün zînetidür telbiye cehren
Hem hikmetini söyle bana nef-i sadânın

3. Sevgilinin güzelliğini bu derece bilmezdim.
   Gönlümü ona doğru sel gibi akıtıp, denizlere saldın.

4. Edeble akıllılarla yakınlaşırdım.
   Beni onlardan aldın, aşk ile rezilliklere saldın.

5. O perişân zülüflü hayâlime bile gelmezdi.
   Bu düşünceyle Kuddûsî'yi hayallere saldın.

356. Açıkta/cehren Allah'ı anmak

1. Bak şu zamanın fitneci vaizin haline.
   Allah'ın açıktan yapılan zikrini yasaklarmış.

2. Her nesne Allah'ı kendi dilince zikreder,
   O inkara götüren hatalı görüşün sebebi nedir?

3. Kimi eşyaya gizli olarak tecellî etti.
   Kimisine de açıkta tecellî etti kâinatın Yaratıcısı

4. Ey kendini alim zanneden inkârcı câhil.
   Senin bu bilgin ve zannın vallâhi yanlıştır.

5. O güzel sesle okuduğun ezanın,
   Eğer varsa ilminin bir sırrı, durma söyle.

6. Her gece namazında onu açıktan okuduğun caiz.
   Nedendir? Bunun cevabını söyle bana.

7. Niçin Kur'an'ı açıktan sesli okumak daha efdâldir
   Hem minberde sesli okunan hutbenin sırrı nedir?

8. Vakfede hacılar niçin "Lebbeyk" diye bağırır?
   Söyle bakalım! O alanda bağırıp, çağırmanın sırrı nedir?

9. Cehren telbiye getirmek niçin haccı süsüdür?
   Söyle bana yüksek sesin hikmeti nedir?

10. Eyvâh ki garîb oldı henüz dîn-i Muhammed
Çün kaldı elinde bu misilli ‘ulemânın

11. Münkirleri nehy eylemeyüb ‘aksin iderler
Kuddûsî hemân bil ki budur başı belânın

357. Sözde Sûfiye Ağır Eleştiri

1. Niçün sûfi bu sen kem iş tutarsın
Ki tatlı işine zehir katarsın

2. Murâ’i müşrik oldığına şek yok
Kurulıb halka muhlislik satarsın

3. İşin gücün heman lâf û güzâfdur
Ki tağları çakıl deyü atarsın

4. ilin ayıbını eylersin tecessüs
Velâkin sen kamusından betersin

5. Bu Kuddûsî seni bilür behey zâg
Be-sûret ‘andelib –âsâ ötersin

358. Allah’ı Anmak O’na Âşık Olmaya Götürür

1. Zikr olmayıcak âşık-ı Yezdân olamazsın
‘Işk olmayıcak ma’rifete kân olamazsın

2. Hem sırr-ı hakikat bilinür ma’rifet ile
Sa’y itmeyicek zikre Hudâyı bilemezsin

3. Tevhîde devam eyle hemân leyl û nehâr kim
Bu gaflet ile zerre kadar feyz alamazsın

4. Şerî-ile ‘amel eyleyüben râha sülük et
Bil itmez isen gönlüni âgâh kılamazsın

5. Kuddûsîye ilhâm-ı Hudâdur bu nasâyih
Hoş tutmaz isen ‘ışk denizine talamazsın

10. Eyvah! Muhammed'in dini garib oldu.
 Çünkü buna benzer âlimlerin elinde kaldı.

11. İnkâr edenleri yok saymayıp iltifat ederler.
 Kuddûsî bil ki, baş belası olan budur.

357. Sözde sûfîye ağır eleştiri

1. Sûfî, niçin sen kötü işlere yeltenip,
 Tatlı işlerine zehir katarsın?

2. İkiyüzlü müşrik olduğuna şüphe yok.
 Tahtına kurulup, insanlara ihlâslık satarsın.

3. İşin gücün boş söz ve lakırdıdır.
 Ki, dağları çakıl diye atarsın

4. Başkasının ayıbını merak edip araştırırsın.
 Lâkin sen hepsinden daha betersin.

5. Hey karga kılıklı, bu Kuddûsî seni iyi bilir.
 Suretsiz bülbül gibi de ötersin.

358. Allah'ı anmak O'na âşık olmaya götürür

1. Allah'ı sürekli anmasan O'na âşık olamazsın.
 Aşk olmayınca da, ma'rifetin ile bilinir.

2. Hem hakikatın sırrı ma'rifet ile bilinir.
 Zikir ile iştiyad etmezsen Allah'ı bilemezsin.

3. Allah'ı birlemeye gec-gündüz durmadan devam et.
 Bu başıboşlukla zerre kadar feyz alamazsın.

4. Şeriât ile âmel edip yola sülûk et.
 Bil ki yola girmezsen, gönlünü uyanık tutamazsın.

5. Bu nâsihatlar Kuddûsî'ye Allah'tan ilhamdır.
 Gönlünü güzel tutmazsan aşk denizine dalamazsın.

359. ZÂHİDİN YANLIŞ HÂLİNE İKAZ

1. ‘Aceb niçün di ey zâhid ki çün sen ‘ışkı tatmazsın
Girüben râhı Hakk’a zühdini yabana atmazsın

2. Riyâ-yı rızk-ıla ‘ömrün geçüb gider behey nâdân
Bu şirke eyleyüb tevbe hulûs bahrine katmazsın

3. Hayâ it rızkını hergün viren Rezzâk û Muğnîden
Rızâ-yı nâsı istersin ana boyun uzatmazsın

4. İbâdet eyleyen cennet için Hakk’dan cûdâ olur
Niçin dost, olub ağyârını bir pula satmazsın

5. Bu Kuddûsî gibi sen de kalır isen garib öksüz
Katî havf iderim ki bir Hudâ ehline çatmazsın

360. AŞK DERDİ HİÇBİR DERDE BENZEMEZ

1. Huda bir gizli derd virdi şu vaktimde bana lâkin
Anın noldığını fehm eylemez hergiz melek ins cin

2. Bulunmaz hiç ana dermân ki derd imiş hemîn dermân
Anınla eğlenür divane gönlüm hem olur sâkin

3. Çü ansız idemem ârâm enîsimdir benm ol derd
Dahi oldır bana ey şeyh-i fâni hem –demim sensin

4. Arar haste tabibi ez-dil û cân pes ‘ilâc ister
Benin derdim ne şîrîn kim tezâyüd eylesün diri

5. Bu derdi sanma ey zâhid cevârih derdine benzer
Ana kalb derdi dirler nâil olamaz beher mü’min

6. Gürûh-ı ‘âşıkân beyninde mergûbdur be-gâyet ol
O derde mûbtelâ olan aramaz çünki dermânın

7. Anı Kuddûsîye Mevlâ ana rahminde virmişdir
Temevvûc eyledi yem-veş olınca pîr kesîü’s-sinn

359. Zâhidin yanlış hâline ikaz

1. Ey zâhid! “Acaba niçin?” deme, çünkü sen aşkı tatmazsın.
Hak yoluna girip, zühdünü bir kenara atmazsın.

2. Ey bilgisiz! Riyâlı rızık ile ömrün geçip gider.
Bu şirkten, tövbe edip ihlâs denizine batmadan kurtulamazsın.

3. Her gün rızkını veren Rezzâk ve Muğnî olan Allah’tan utan.
İnsanların rızasını istersin fakat O’na boyun eğmezsin.

4. Cennet için ibâdet eden, Allah’tan uzak olur.
Niçin Dostu alıp, O’ndan başkasını bir pula satmasın?

5. Bu Kuddûsî gibi sende, öksüz garip kalırsan,
Kesinlikle korkarım ki, bir Allah ehline çatmazsın.

360. Aşk derdi hiçbir derde benzemez

1. Lâkin Allah bu ömrümde bana bir dert verdi.
Onun ne olduğunu asla melekler, insanlar, cinler anlamaz

2. Öyle bir dermânsız dert ki, ona hiçbir dermân bulunmaz.
Deli gönlüm onunla eğlenerek sükûnet bulur.

3. O dert, en yakınımdır, çünkü onsuz dinlenemem.
Bana der ki; “Ey yaşlı fâni, sırdaşım sensin”

4. Öyle ki, hastanın tabibi aradığı gibi, gönül ve rûh sahibi ilaç ister.
Benim derdim çok tatlıdır ki, fazlalaşınca beni canlı tutar.

5. Ey zâhid! Bu dert insan uzuvlarının derdine benzer.
Ona, “Kalp derdi” derler., her mü’min ona yakalanamaz.

6. Aşıklar topluluğu beyninde son derce rağbetli ol.
Çünkü, aşk derdine tutulan, dermânını aramaz.

7. Allah onu Kuddûsî’ye ana rahminde vermişti.
Yaşlı uzun ömürlü olunca, deniz gibi dalgalandı.

361. TERK-İ TERK İLE ALLAH'LA HEMHÂL OLMAK

1. Ey gönül ben sana çok pend itdim ammâ tutmadın
Nefs ile şeytana uydun râh-ı Hakk'a gitmedin

2. Gel uyan bu hâb-ı gafletden emân gönlüm didim
Ma'rifet kesb itmedin 'ışk dadını hiç tatmadın

3. Her gice âh û figânın âsümâna çıkmadı
İsteyüb şevk-ile yâri bülbül –âsâ ötmedin

4. İltifat itdin cihânın nakşına aldanuban
Terk-i dünya terk-i 'ukbâ terki hem terk itmedin

5. Sen bu Kuddûsî garîbe hâsılı râm almadım
Çok didim ardına at cümle sivâyı atmadın

362. AŞKIN HAYATA VERDİĞİ EZÂ VE CEFÂ

1. Ey 'ışk beni ol dilbere hayran niçün itdin
Her şûm û seher işimi efgân niçün itdin

2. Gönlüm sana hem-dem olalı eylemez ârâm
Bu gözlerimin yaşını Ceyhân niçün itdin

3. Dâd eylemeyüb râhatı cismimden uçurdun
Dünyâyı bugün başıma zindân niçin itdin

4. Takva ile dil kişveri ma'mur idi evvel
Yakub yıkub ol kişverî vîrân niçün itdün

5. Heb yarımı yağmalayuban aldın elimden
Di hikmetini bu kulı 'uryân niçün itdin

6. Yûsuf deyü ağlardı Zelihâ nice demler
Ol der-be –deri zâr û perîşân niçün itdin

7. Ferhâda virüb kuvveti Şirine yol açdı
Hem bir gül içün bülbül inat niçin etdin

361. Terk-i terk ile Allah'la hemhâl olmak

1. Ey gönül! Sana çok nasihat ettim ama tutmadın.
Şeytan ile nefse uydun, Allah yolunda gitmedin.

2. Aman gönlüm "gel, bu gaflet uykusundan uyan,
Ma'rifet kazanıp da, aşkın tadını hiç tatmadın" dedim.

3. Her gece ahların ve feryatların gökyüzüne çıkmadı.
Şevkle dostu isteyip, bülbül gibi ötmedin.

4. Dünya süsüne aldanıp ona yöneldin.
Terk-i dünya, terk-i 'ukba hem de terk-i terk etmedin.

5. Sonuçta bu garip Kuddûsî'ye itaat etmedin.
Çokça hatırlatıp, "Bütün mâsivâyı bırak" fakat bırakmadın.

362. Aşkın hayata verdiği ezâ ve cefâ

1. Ey aşk, beni bir güzele niçin hayran ettin?
Her sabah ve akşam niçin işimi figân ettin.

2. Gönlüm seninle kaynaşalı beri yerinde hiç durmaz.
Bu gözlerimin yaşını niçin Ceyhan nehrine dönüştürdün?

3. Rahatı bedenimden barındırmadın, uçurdun.
Bugün dünyâyı niçin başıma zindan ettin?

4. Önce takva ile gönül diyarını inşa ettin.
Sonra da o diyarı yakıp-yıkarak virân ettin.

5. Bütün varlığımı yağmalayıp elimden aldın.
Bana hikmetini söyle, bu kulu niçin çıplak bıraktın?

6. Zeliha nice zamanlar "Yusuf" deyip ağları.
O serseriyi niçin perişân ve ağlayan, sızlayan ettin?

7. Ferhâd'a kuvvet verip, Şirin'e yol açtı.
Hem bülbülü bir gül için neden inlettin?

8. Çok cevr û cefâ çektim elinden senin ey ‘ışk
   Ammâ yine bugün beni sekrân niçün itdin

9. Hakk eyledi ey ‘ışk seni Kuddûsîye ihsân
   Kim diyebilir ki ana ihsân niçün itdin

363. ALLAH’I HER NESNEDE GÖRME KESİNLİĞİ

1. Ey Rabb û Rahmân û Rahim hem Pâdişâh-ı yevm-i dîn
   Sana ider ben kulluğı bilüb hemân ‘ayne’l –yakîn

2. Sen cümle halkın dest-gîrisin bize eyle meded
   ‘Avn isteriz senden beher ân lutf idüb olgil mû’in

3. Toğrı yola eyle delâlet azmayalım hâdîyâ
   Şol kulların rahına kim fazlınla kıldın mün’amîn

4. Magzûbların azgunların gitdikleri düzgin yolı
   Ki bizi ol yollara gitmekten Hudâvendâ emîn

5. Kuddûsîye hem cümle îman ehline it merhamet
   Hem mağfiret eyle bizi sensin Gafûru’l –Müznibîn

364. EN YÜCE BAĞIŞ, AŞK

1. Eyledi Mecnûn beni ‘ışk û hevâsı yârimin,
   Kalmadı gönlümde hergiz mâsivâsı yârimin

2. Devlet-i ‘uzma imiş ‘ışk nâ’il oldum ben ona
   Gözime görünmez oldı mâ’ adâsı yârimin

3. Ben sanurdum zühd û takvâ ile yâre irilür
   Bildim ancak ‘ışk –ıla imiş likâsı yârimin

4. Bir zaman bigânesiydim gerçi lâkin ‘akıbet
   Himmet-i ‘ışk-ıla oldum âşinâsı yârimin

5. Sıdk û ihlâs yok idi kalbimde ‘ışk gelmeksizin
   Şimdi olmışam muhib yokdur riyâsı yârimin

8. Ey aşk! Senin elinden çok zahmet ve eziyet çektim.
Fakat niçin bugün beni yine sarhoş ettin?

9. Ey aşk! Seni Kuddûsî'ye Hakk bağışladı.
Kim diyebilir ki, ona, niçin bunu bağışladın?

363. Allah'ı her nesnede görme kesinliği

1. Ey Rahman, Rahim ve din gününün Pâdişâhı olan Rabbim!
Sana ettiğim kulluğu, 'ayne'l-yakin yaparım.

2. Sen bütün mahlûkatın yardımcısısın bize yardım et.
Her an Senden yardım bekleriz, lürfunla yardımcı ol.

3. Doğru yolu kılavuz kıl ki; hidayet verene asi olmayalım.
Faziletinle o kıymetli kulların yolunda tut.

4. Azgınların, gazab görenlerin gittikleri cehennem yoludur.
Allah'ım bizi, o yollara girmekten güvenili kıl.

5. Hem Kuddûsî'ye hem de bütün iman edenlere merhamet et.
Hem de bağışla bizi, çünkü günâhları bağışlayan Sensin.

364. En yüce bağış, aşk

1. Dost'umun aşkı ve arzusu beni mecnûn etti.
Gönlümde Dost'umun mâsivâsı asla kalmadı.

2. En büyük servet aşkmış, ben de ona ulaştım.
Dost'umdan başkası gözüme görünmez oldu.

3. Sanırdım ki; zühd ve takvâ ile Dost'a varılır.
Bildim ki; ancak aşk ile Dost'un yüzü görülür.

4. Gerçi bir zamanlar O'na kayıtsızdım, lâkin sonunda,
Aşkın himmetiyle Dost'umu bilen, tanıyan oldum.

5. Aşk kalbime gelmeden doğruluk ve samimiyet yoktu.
Şimdi Dost'umun seveni oldum, bu işin riyâsı yok.

6. Bir nefes ‘ışkdan cûdaolsa olur gönlüm hazîn
Çün bana buldun elezdir ‘ışk belâsı yârimin

7. İrdi Kuddûsî murada rûz û şeb hamd eyleyüb
Dir ki oldı bana ‘ışk ulu ‘atâsı yârimin

365. Kuddûsî’nin Kâdirîliği

1. ‘Âşkındır cân û dilden çün bu ‘abd-i ahkarın
Gice gündüz zikrin ider sen Melikî-Ekberin

2. Olmag-ıla sen Âzîmüş-şân ara yâr û celîs
Eyler istînâs seninle pîr û müştâk kemterin

3. Dir sana yalvaruban ey Bârî-yi halk-ı cihân
Gönlüme sevdası düşdi çün o rüy-ı bihterin

4. Mâsivâdan eyledim nefret sana idüb firâr
Kalmadı kalbimde hergiz hubbı sîm ile zerin

5. Sanan ‘âşık eyleyüben ben câhili fazlınla hem
Ümmeti kıldın nebîler serveri Peygamberin

6. Eyledin hem râh-ı Geylânîye teslik lutf idüb
Olmışam ednâ müridi kutb-ı aktâb rehberin

7. Kâdiriyyü’l- vakt olanlardan idüb Kuddûsîyi
Dahi kıldın bir mukallid ‘abd-i müznib çâkerin

366. Aşk, Allah yoluna baş vermektir

1. Zâhid sanur ki çekmeği âsân bu ‘ışkın çillesin
Âşık olana kıymak gerek ma’şûk yolunda kellesin

2. Şol bî-edeb vâiz bizi kürside zemm eylermiş
Varsun o câhil müdde’î âdâb-ı ilmi bellesin

3. Didi Res3ul Hakk ehline dünya ile ukbâ harâm
Ol ehl-i dünyâdır henüz görür göz ile zellesin

6. Gönlüm bir an aşktan uzak dursa hüzünlenir.
   Çünkü Dost'umun aşk belası bana baldan daha lezzetlidir.

7. Kuddûsî gece-gündüz hamd ederek muradına erdi.
   Der ki; "Aşk, Dostumun en yüce bağışıdır."

365. Kuddûsî'nin Kâdirîliği

1. Bu hakir kulun rûhundaki ve gönlündeki Senin aşkındır.
   Sen en büyük padişâhı gece-gündüz zikreder.

2. Sen şânı yüce! Ona dost ve meclis arkadaşı ol.
   O yaşlı ve itibarsız özleyen kişi, sana aşina olur.

3. Der ki; "Ey dünya mahlûkatını yaratan! Sana yalvarıyorum.
   O güzel yüzünün sevdası gönlüme düştü."

4. Senden başkasından nefret ederek, Sana sığındım.
   Kalbimde asla altın ile gümüşün sevgisi kalmadı.

5. İhsânınla ben cahili kendine âşık ettin.
   Peygamberler reisinin ümmetinden kıldın.

6. Lütfedip, Geylâni'nin yoluna intisâb ettirdin.
   O en büyük tarîkat rehberinin alçak mürîdi oldum.

7. Kuddûsî'yi zamanın Kâdirîlerinden kıldın.
   Aynı zamanda taklitçi bir günahkar kul kıldın.

366. Aşk, Allah yoluna baş vermektir

1. Zâhid bu aşkın çilelerini çekmeyi kolay sanır.
   Âşık olanın ma'şûk'un yoluna başını vermesi gerek.

2. Şu edepsiz vaiz bizi kürside tenkit edermiş.
   O cahil iddiacı varsın ilmin âdâbını öğrensin.

3. Resulullah, "Hakk ehline dünya ile ahiret haram" buyurdu.
   O, dünya ehli gözüyle başkasının düştüğünü görür.

4. Hem didi Peygamber günahlar başı dünya hubbıdır
Hakk ehli olmak isteyen ağyâr sözin mücmellesin

5. Kuddûsîyâ leyl û nehâr eyle heman zikre devâm
Mecnun deyü mübkir seni hiç tutmayuben dillesin

367. SALTANATLAR DEVİREN AŞK

1. Bugün bir dilbere ey ‘ışk beni kul eyleyen sensin
Gice gündüz figân û âha meşgul eyleyen sensin

2. Komadın sabr û ârâmım düşürdün özge sevdaya
Benim indimde bu sevdâyı makbûl eyleyen sensin

3. Unutdum zühd û takvâyı sana ben olalı hem-dem
Virüb heb varımı yağmaya mebzul eyleyen sensin

4. Nice şâhanı tahtından aluben eyledin derviş
Harî tonları âhir bir kara çul eyleyen sensin

5. Bu Kuddûsî gaîbi koyma ey ‘ışk yalnız bir dem
Ana rehber olub Mevlâsına yol eyleyen sensin

368. ALLAH DOSTLARI VARLIKTAN GEÇİP, O’NU ARAR

1. Âşıksan eğer cennet ile hûri nidersin
Mest-i câm isen cür’a-i engûri nidersin

2. Yitmez mi sana kûşe-i virâne eğer sen
Kenz ister isen mesken-i ma’mûr-ı nidersin

3. Dünyâyı sevenlerle sakın olma mecâlis
Sehhâreye aldanıcı meşhûrı nidersin

4. Şol mürşide ol bende ki ide seni irşâd
Zâhid gibi bir kendi henüz köri nidersin

5. Kuddûsîye Hakk ‘ışkı virüb ‘aklını almış
Sen kendine bak ‘âşık-ı ma’zûrı nidersin

4. Hem, Peygmber; “Günâhların başı dünya sevgisidir” dedi.
Hakk ehli olana isteyen Allah dışındaki sözü kısa kessin.

5. Kuddûsî gece-gündüz durmadan zikre devam et.
İnkar eden sana “Mecnûn” diyerek durmadan bunu dillendirir.

367. Saltanatlar deviren aşk

1. Ey aşk! Beni bugün bir güzele kul eden sensin.
Gece-gündüz feryat ve âhlarla meşgûl eden sensin.

2. Sabır ve karar bırakmadın, özel bir sevdâya düşürdün.
Benim yanımda bu sevdâyı makbûl kılan sensin.

3. Seninle bütünleşeli zühd ve takvâyı unuttum.
Bütün varlığımı yok edip, yağmalayan sensin.

4. Birçok Şâhı, hakanı makamından alıp derviş yaptın.
İpek elbiseleri sonunda bir kara çula çeviren sensin.

5. Ey aşk! Bu garip Kuddûsî’yi bir ân yalnız bırakma.
Ona rehber olup Mevlâ’sına götüren Sensin.

368. Allah dostları varlıktan geçip, O’nu arar

1. Eğer âşıksan cennet ile hüri ne yaparsın.
Kadehin sarhoşuysan bir yudum şarabı ne yaparsın.

2. Sana yetmez mi viran olmuş köşeler.
Eğer hazine istiyorsan, mamur meskenleri yapacaksın?

3. Dünyayı sevenlerle sakın oturma,
Büyücüye aldanan büyülenmişi ne yaparsın?

4. Öyle bir mürşide bağlan ki, seni doğruya götürsün.
Kendin gibi kör bir zâhidi ne yaparsın?

5. Allah Kuddûsî’ye aşkı verip aklını almış.
Sen kendine bak özürlü âşığı ne yaparsın?

369. SADECE ALLAH'I ISTEMEK VE CENNET NIMETLERININ PEŞINDE KOŞMAMAK

1. Yâr istersen ülfet-i ağyârı nidersin
Hûr ister isen cife-i nurdanı nidersin

2. Gülzâr-ı bekâyı ide gör fâniye işar
Bu gülşen-i pür mihnet û pür hârı nidersin

3. Salınma geyûb eğnine fahr-ile kabâyı
Soyunacağın cübbe vû destânı nidersin

4. Çün kim derecât ister isen cennet içinde
Dünyada bu kez menzil-i sâlânı nidersin

5. Çün oldı 'ıyal mâlû menâ heb sana düşman
Sür koma gönülden çıkar onları nidersin

6. Tâmûya salar nefsi 'Azâzil sakın uyuma
Gel pendimi tut nura iriş nârı nidirsin

7. Dînârı tutub dînini yabana bırakma
Din kaydını gördün ise dînârı nidersin

8. Hallâk-ı cihân rızkına çün z^min olubakır
Mü'minsen eğer rızk için efkârı nidersin

9. Hem zümre-i 'uşşâka dahil itme birâder
Sev Hakkı seven kulları inkârı nidersin

10. Kuddûsî hemân sen dahi âşık olagör kim
Namûs arama 'âşık isen 'ârı nidersin

370. Allah'ı kendinde bul

1. Gam çekme gönül vuslat-ı cânâna irersin
Sonunda bunun zevk û safâsını sürersin

2. Sen sende gözet Hakk'ı hemân gezme yabânda
Kendinde iken sen anı gayride ararsın

369. Sadece Allah'ı istemek ve cennet nimetlerinin peşinde koşmamak

1. Dost istiyorsan, Allah'tan başkasıyla yakınlaşmayı ne yaparsın?
   Cennet nimetlerini istiyorsan, ölü leşini ne yaparsın?

2. Gör ki, ebedi gül bahçesi fâni olana bağışlanmış.
   Bu sıkıntı çok gül bahçesini ve çok ateşi ne yaparsın?

3. Övünerek sırtına giydiğin elbiseden dolayı sallanma.
   Çıkaracağın cübbe ve sarığı ne yaparsın?

4. Çünkü kim cennette dereceler isterse,
   Bu kez dünyada ulaşılacak başkomutanlığı ne yaparsın?

5. Çünkü çoluk-çocuk ve mal mülk hepsi oldu düşman.
   Gönlünden hepsini süpür, çıkar, onları ne yaparsın?

6. Sakın uyuma! Şeytan nefsi cehenneme gönderir.
   Gel nasihatımı dinle, nûra kavuş, ateşi ne yaparsın?

7. Paraya yapışıp da, dinini dışarıda bırakma.
   Din bağını gördünse parayı ne yaparsın?

8. Rızkını veren kâinatın Yaratıcısıdır.
   Eğer mü'min isen rızık için düşünmeyi ne yaparsın?

9. Hem âşıklar zümresine dahil olmuyorsun,
   Bari Hakk seven kullarını sev, inkarı ne yaprsın?

10. Kuddûsî hemen âşık ol ki;
    Âşık isen ar-namusu arama ne yaparsın?

370. Allah'ı kendinde bul

1. Gönül üzülme, Allah'a kavuşursun.
   Sonunda da bunun zevk ve mutluluğunu yaşarsın.

2. Dışarıya açılmada Hakk'ı kendinde gör.
   O kendinde iken, sen O'nu dışarda ararsın.

3. Her şam û seher âh û figân eyle ki bir gün
Dost bahçesinin güllerini sen de dirersin

4. Nâ-ehle sakın derdini bildirme hazer kıl
Pes şîşe-i esrârını destinle kırarsın

5. Dîvâne gönül kadrini var şöylece bil kim
Kuddûsî sedef sen anın içinde dürersin

371. SEÇİLMİŞLERİN SEÇİLMİŞİ HZ.PEYGAMBER

1. Habîbâ sen Hudâ'nın nûr-i zâtıyla münevversin
Kamu 'alemlere rahmet şefî'-i rûz-ı mahşersin

2. Sen olmasan yaratmazdım didi eflâki Yezdân pes
Vücûd-ı kâinâtın bâ'isi bir Şâh-ı serversin

3. Ki kendi nûr-ı pâkinden seni halk eyledi bizzât
Yire düşmez idi sâyen küdûretden mutahharsın

4. Halâ'ik iktibâs itdi senin nurûndan envârı
Kamuya vâsıta oldın be-küllî halka rehbersin

5. Daha rûh-ı şerifin yaradıldı cümleden akdem
Nebîler hatemisin çünki dünyâda mu'ahharsın

6. Sana ikrâm için Hakk ümmetini eyledi te'hîr
Anın dostları içindeki sen muhtar-ı bihtersin

7. Türâb içinde çok meks itmesünler için itdi ol
Beher hâlde mu'azzezsin müşerrefsin muzaffersin

8. Cemî-i enbiyâ ümmetleri mahşerde kırk safdır
Senin seksen durur ümmet yönünden dahi eksersin

9. Ne mümkîn söylemek na'tı şerifin kemâl üzre
Hudâ dost ittihâz itmiş Halîlullah-ı ekbersin

10. Bilürler 'illet-i ğâ'iyye oldığını halk cümle
Bu Kuddûsî dahi öyle bilür çün günden azhersin

3. Her akşam ve sabah âh ve feryat et ki; bir gün
Sen de Dost bahçesinin güllerini toplayasın.

4. Sakın, ehil olmayana derdini açma, ondan sakın.
Öyle ki; sırlar şişesini elinle kırarsın.

5. Deli gönül sen var kıymetini bil ki,
Kuddûsî inci kabuğu, sen de içinde ki incisin.

371. Seçilmişlerin seçilmişi Hz. Peygamber

1. Ey Allah'ın Sevgilisi Sen Allah'ın zâtının nûruyla aydınlananansın.
Bütün âlemlere rahmet, hesap gününün şefaatçısısın.

2. Öyle ki; Allah, "Sen olmasan âlemleri yaratmazdım" dedi.
Kainatın varlık bulmasının sebebi; bir ulu padişahsın.

3. Ki bizzat kendi pâk nurundan seni yarattı.
Yere düşmez gölgen, zira bulanıklıktan temizlenmişsin.

4. Mahlûkat Senin nûrundan kendi nûrlarını aldı.
Herkese aracı olup, bütün insanlara rehbersin.

5. Dahası şerefli rûhun bütün her şeyden önce yaratıldı.
Peygamberler sonuncususun çünkü dünyada sonraya bırakıldın.

6. Sana ikrâm için Allah ümmetini sonraya bıraktı.
O'nun dostları içinde Sen seçilmişlerin seçilmişisin.

7. O bunu toprak içinde çok beklemesinler diye yaptı.
Her hâlükârda azîzsin, şereflisin, muzaffersin.

8. Bütün Peygamberlerin ümmetleri mahşerde kırk saftır.
Seninkisi seksen saftır, ümmetin çokluğunda da öndersin.

9. Aksini söylemek mümkün değil.
Allah Seni dost olarak kabul etmiş ki; en büyük sevgilisin.

10. Bütün insanları Senin "Var oluşun sebebi" olduğunu bilirler.
Bu Kuddûsî'de böyle bilir çünkü Sen güneşten aydınlıksın.

372. MADDE LEŞİNE TAPMAMAK

1. Niçin hırs eyleyûb dünyâ dirersin
Dahi rûhun gibi ten de seversin

2. Anı sevmek günâhların başıdır
Gice gündüzü hemân iksâr idersin

3. Nice sâlihleri mâl kıldı kaffâr
Kanâ'at eyle çok malı nidersin

4. Buyurmuşdur Resûl ki ûfe dünyâ
Oluben kelb onu ârzû kılarsın

5. Sana pend itdi Kuddûsî birâder
Eğer tutar isen söz bil ki ersin

373. SÖZÜ BIRAKIP, ALLAH'I KENDİNDE GÖRMEK

1. Sen ey battâl bu hâl ile Hudâya ireyim dirsin
Mûcemed kîl û kûl ile cemâli göreyim dersin

2. Kulâk vir sıdk-ıla pende olagör Hâlika bende
Liyâkat yok iken sende bu râha gireyim dirsin

3. Seversin çünki dünyâyı idersin kuru da'vâyı
Unudub zikr-i Mevlâyı sivâyı süreyim dirsin

4. Bulınur gül gülistanda ararsın sen tuğıstanda
Gezüben çölde yabanda çobandan süreyim dirsin

5. Kıvanub izzet û mâla tayanub 'ilme a'mâla
Bakub kibr-ile cühhâla ki kaşın direyum dirsin

6. Senin malın behey ahmak yediğin giydiğin ancak
Kalanı vârisin mutlak bilürken direyim dirsin

7. Dilersen vuslat-ı yâre ta'alluk itme ağyâre
Değişüb dîni dînara tapayım turayım dirsin

372. Madde leşine tapmamak

1. Niçin hırsına kapılıp dünyalık toplarsın?
Rûhunun yanında bedenin de seversin.

2. Onu sevmek günâhların başıdır.
Gece-gündüz durmadan onu çoğaltırsın.

3. Birçok sâlih kişiyi mal küfre götürdü.
Kanaat et, çok malı ne yaparsın?

4. Resâl buyurmuştur ki; “Dünya leştir”
Kim onu isterse köpek gibi olur.

5. Kardeş! Kuddûsî sana nasihat etti.
Eğer onun sözünü tutarsan yiğitsin.

373. Sözü bırakıp, Allah’ı kendinde görmek

1. Ey kahraman! Bu hâl ile Allah’a ulaşayım dersin.
Yalnızca söz ve lakırdıyla O’nun cemalini göreyim dersin.

2. Samimiyetle bu nasihata kulak ver, yaratıcıyı kendinde gör.
Layık olmadan, bu yola gireyim diyorsun.

3. Çünkü dünyayı sevmekle kuru davayı güdersin.
Allah’ın zikrini unutup, masivayı sürdüreyim dersin.

4. Gül gülistanda bilinir, sen dağlarda ararsın.
Çöllerde dolaşıp, çobandan süreyim izini dersin.

5. Kıymet ve mal ile böbürlenirsin, ilim ve amele dayanırsın.
Kibir ile cahillere bakıp, “Kaşını yararım” dersin.

6. Hey ahmak! Senin malın ancak, yediğin, giydiğindir.
Kalanının mutlak olarak vaâislerindir, yine de “biriktireyim” dersin.

7. Dost’a kavuşmayı istiyorsan, O’ndan başkasına ilgi duyma.
Dini paraya değişip, tapıp durayım diyorsun.

8. Bu Kuddûsîden al pendi bırak bu mekr ile fendi
Değişüb cifeye kandi gurâba vireyim

374. ALLAH'I BİLMEK, KENDİNİ BİLMEKLE GERÇEKLEŞİR

1. Bu hâl ile sen ârif –i Yezdân olamazsın
Ki bilmeyicek nefsini anı bilemezsin

2. Fikr et ki seni nice yaratmışdır o Hallâk
Fehm eylemezsen aslını 'ibret alamazsın

3. Bir katre menî çünkü senin asl û esâsın
Ol olmasa bil kim bu cihana gelemezsin

4. Tedrîc ile bu hey'eti virdi sana Mevlâ
Düşünmeyicek bunları 'irfan bulamazsın

5. Kuddûsî –yi âvâre gibi gâfil olursan
Allah'ı bilüb ma'rifet ile tolamazsın

375. AYRILIK HASRETİNİN ACISI

1. Bana rahm itsen Rahîma dükenür mi
Eylesen i'zazını hem eksilür mi 'izzetin

2. Cümle âlem halkının rezzâkıhem vehhâbısın
Yetişür çünki kamuya rızk û fazl û ni'metin

3. Eyledi sen pâdişâhımdan beni nefsim cûdâ
Bağrımı kan itdi hüzn-ı iftirâkı hasretin

4. Gelmeyen başına bilmez iftirâk acısını
'Aşıka müşkil belâdır ey Hudâ pes firkâtın

5. Korka korka yüreğimin heb eritdi yağını
Gönlümün şehrini virân itdi havf-ı heybetin

6. Annesinden kula sen erhamsin ey Rabbu Ra'ûf
Umdığım senden Kerîma rahm û lutf û re'fetin

8. Bu Kuddûsî'den al nasihatı, bırak oyun ve hileyi
   Leşi şekerle değiştirip, kargaya vereyim diyorsun.

374. Allah'ı bilmek, kendini bilmekle gerçekleşir

1. Bu hal ile "Allah'ı bilen olamazsın
   Ki, nefsini bilmeden O'nu bilemezsin

2. Düşün ki, O yaratıcı seni nasıl yaratmıştır?
   Aslını anlayamazsan, ibret alamazsın

3. Çünkü senin aslın ve temelin bir damla meni
   Bil ki, O olmazsa bu dünyaya gelemezsin

4. Allah sana bu sureti derece derece verdi
   Bunları düşünmeden irfan bulamazsın

5. Kudddûsî gibi başıboş olursan gafil olursun
   Allah'ı bilip ma'rifle olamazsın

375. Ayrılık hasretinin acısı

1. Rahmân olan Allah'ım merhamet etsen, rahmetin tükenir mi?
   Şereflendirirsen, şerefin eksilir mi?

2. Bütün âlem mahlûkatın hem rızık vereni hem bağışlayanısın
   Çünkü hepsine rızık, ihsân ve nimetin yetişir

3. Nefsim beni, Pâdişâhımdan uzaklaştırdı
   Ayrılık hasretinin hüznü bağrıma kan doldurdu

4. Ayrılık acısını çekmeyen bilemez
   Ey Allah'ım! Öyle ki, Sen'den ayrılmak aşık için çetin bir imtihandır

5. Korka korka yüreğimin bütün yağını eritti
   Heybetinin korkusu gönül şehrimi yok etti

6. Ey Rabb ve Râ'ûf! Kula annesinden daha merhametlisin
   Kerim olan Allah'ım! Senden umduğum rahmet, lütuf ve merhamettir

7. Tesliye it kalb-i Kuddûsî garîbi virme gam
Ağlayub eyler dem-â –dem çün necâ-yı vuslatın

376. Allah'a vuslatın hüznü

1. Teslîye itmez şu ben mahzûnı yârim nideyim
Yüzime itmez nigâh ol şişe –kârım nideyim

2. Beklerem her gice teşrif itse deyü hânemi
Gün-be-gün artub gider sinemde nârım nideyim

3. Va'z ider ki pâdişâh sevmez günâh –kâr bendeyi
Dürlü zenb-ile geçer leyl û nehârım nideyin

4. Eyledi yağma galüb 'ış zühd û takvâmı kamu
Ol ecilden kalmadı nâmûs û 'ârım kalmadı

5. 'Akıl û dânâ iken meczûb û sekrân olmışam
Gitdi cümle 'akl û fikr û ihtiyârım nideyin

6. Hüzn-i firkât 'âşıka zehrin ağusından katı
Var benim gönlümde hüzn û intizârım nideyin

7. Kesme Kuddûsî ümidi sen hemân yalvar deyüb
Yok şehâ sana niyazdan gayrı kârım nideyin

377. Aşkın kalbi delen tuzaği

1. Bana itdikleri 'ışk-ı nigârın hadden efzûn
Emân virmez ki dünyâda olam bir lahza me'mûn

2. Düşürdi gönlümi tuzağına mekr ile âhir
'Aceb fettân imiş ki itdi ben nâçârı meftun

3. Ne'ar kaldı ne nâmûs ne edeb mikdâr-ı zerre
Değişdim zühdimi 'ışka hem oldum ana memnun

4. Beni benlik hîcâbından geçirdi 'âkıbet hem
Dahi selb eyleyüben 'aklımı pes kıldı Mecnûn

7. Garib Kuddûsî'nin kalbini teselli et, keder verme
Çünkü Sana kavuşmak için her ân ağlayarak duâ eder.

376. Allah'a vuslatın hüznü

1. Ben hüzünlüyü yârım teselli etmez, ne yapayım?
O cilveli yüzüme bakmaz, ne yapayım?

2. Her gece beklerim, evime buyursun diye
Göğsümde ateşin gün gittikçe alevlenir ne yapayım?

3. Söylenir ki, Allah günahkâr kulu sevmez
Gece-gündüzüm türlü günahlarla geçer ne yapayım?

4. Aşk, gelip bütün zühd ve takvâmı yok etti
O sebepten namus ve ârım kalmadı

5. Akıllı ve bilen iken meczûb ve sarhoş oldum
Gitti bütün akıl, düşünce ve seçme kabiliyetim, ne yapayım?

6. Ayrılığın hüznü âşık için zehirin aguşundan daha serttir
Benim gönlümde hüzün ve bekleme var, ne yapayım?

7. Kuddûsî sen ümidini kesme, hemen yalvarıp peki
Şahım! Sana yalvarmaktan başka işim yok, ne yapayım?

377. Aşkın kalbi delen tuzağı

1. Sevgilinin aşkının bana ettiği hesapsız hüzündür
İzin vermez ki, bir ân dünyâda memnun olayım

2. Sonund gönlümü hile ile tuzağına düşürdü.
Acaba nasıl bir fitne ki, beni çâresiz kendine bağladı

3. Zerre miktarı ne şeref ne namus ne edep kaldı
Zühdümüü aşka değişip, ondan memnun kaldım

4. Sonunda beni "benlik" perdesinden geçirdi.
Aklımı rafa kaldırıp, öyle ki, deliye çevirdi.

5. Bu Kuddûsî kolay zann eyler idi ‘ışkı ammâ
Meğer müşkil belâ imiş ki itdi bağrımı hân

378. ÂRÛZU BİLMEYEN KUDDÛSÎ’NİN ŞİİR SÖYLEMESİ

1. Ben bir fakîr câhil zelil haste koca oldum bugün
Hem dem-be –dem artub gider ‘ışkû hevâ cezbe cünün

2. ‘İlm û ‘amel zühd û vera ‘akl û edeb kalmadı hîç
Nefsim bulub fırsat hemîn kıldı beni mağlûb zebun

3. Virdi ‘alâik fitnesi dahi huzûrıma halel
Gökde iken gönlüm yine düşüb ve dûn oldı bugün

4. Dünyâya meyl itmez idim oldum tama’-kâr û harîs
Şimdi işim hırs û tama’ hem ehl-i düyâya rükûn

5. İlm-i ‘arûzı bilmezem söz söylerem şâ’irleyin
Şiiri Hudâ ilhâm ider bana olurum zü-fünün

6. Gerçi nasâyıhdır velâkin pîr-i fâni olmışam
Sinnim çû yetmiş hem sekiz cismimde derdi Füzûn

7. Virdi keder mihnet elem şöhret hakîr Kuddûsîye
Zîrâ derûnidir harâb ma’mur û âbâdân birûn

379. ALLAH’A KAVUŞMANIN ÇETİN ENGELLERİ

1. Eyledi bir dilberin ışkı beni zâr û zebun
Korkarım ki başıma bir gün gelür âhir cünun

2. Vaslına bir çâre bilmem ki bulam andan halâs
Âh û efgân eylerem bülbül misâli dün û gün

3. Merhamet itmez bana hîç nideyim ol dil-rübâ
Cismimi yandıralı ‘ışka eyledi bağrımı hun

4. Ne ider red kapusundan ne virir matlubumu
Nâzı çok bir yâr imiş kim derdimi kıldı füzûn

5. Bu Kuddûsî aşkı kolay zannederdi, amma
Meğer zor bir belâ imiş ki; bağrımı kanattı

378. Ârûzu bilmeyen Kuddûsî'nin şiir söylemesi

1. Ben bugün fakir, aşağlanan, hasta ve yaşlı biri oldum
Hem zaman zaman aşk, hevâ, cezbe ve çıldırmak artıp gider.

2. Hiç ilim, âmel, zühd, haramda kaçmak ve edep kalmadı
Nefsim fırsat buldukça beni güçsüz, mağlup kıldı.

3. Mâsivâya ilgi fitnesi huzûruma halel getirdi
Gönlüm gökte iken yere düşüp bugün alçak oldu

4. Dünyaya itibar etmezdim fakat hırslı ve doyumsuz oldum
Şimdi işim hem hırs ve doyumsuzluk hemde dünya ehli bağlılıktır.

5. Ârûz ilmini bilmem lâkin şâir gibi söz söylerim
Şiiri, Allah ilham eder, bende sahibi olurum

6. Gerçi bunlar nasihatlardır, amma yaşlı bir fani oldum.
Çünkü yaşım yetmiş sekiz, bedenimde dertler çoğaldı

7. Kuddûsî'ye keder, zorluk, ele, şöhret ve hakirlik verdi
Zira tahribat derindir, imar ve inşadan uzaktır.

379. Allah'a kavuşmanın çetin engelleri

1. Bir güzelin aşkı beni ağlatıp, güçsüz bıraktı.
Korkarım sonunda başıma bir gün çıldırmak gelir

2. Sana kavuşmaya bir çâre bilmem ki, ondan kurtulam
Bülbül gibi gün gün âh ve figânlar çekerim

3. O gönül çalan, bana hiç merhamet etmez ne yapayım?
Bedenimi yaktı, göğsümü aşka kan etti

4. Ne kapısından çevirir ne de talebimi verir
Çok nazlı bir yârmış ki, derdimi çoğalttı.

5. Kesme Kuddûsî ümidi kapusından olma dûr
Gice gündüz ağla dâim yalvarub destinisun

380. MADDENİN ÇEKİLİCİĞİ

1. Ey kendini ‘ârif sanıcı zâhid-i magbûn
Gel olma virüb gönlüni bu cîfeye meftun

2. Hakk ‘âşıkı meyl eylemez ağyârına zinhar
Koymaz ki ide gayre nazar ‘ışk-ı hümâyûn

3. Cem’ eyleme gel sîm û zerrin fâni cihânın
Fikr it nice oldığını keyfiyyet-i Kârûn

4. Bu zill-i hayâldir geçer ol bakî değil bil
Terk eyle bu dünyâyı ide tâlibini dûn

5. Bülbül gül ile zağ cife ile cünbiş ider
Kuddûsî gibi ol güle sen kâni’ û memnûn

381. ÂLLAH’TAN UZAKLIŞTIRAN BEŞ HASTALIK

1. Sana birkaç kelâmım var ki gûyâ dür-i meknûn
Bana ilhâm-ı Hakk’dır olmışam çün nutla me’zûn

2. Anı cân û gönülden tut ki yohsa ey birâder
Seni bu nefs-i emmâre ider memkûr u meftun

3. Sakın beş nesneden zinhâr selâmet ister isen
Anın birini iblîs işleyüben oldu mel’ûn

4. Gûrûr û kibr û ‘ucb-ile hased dahi riyadır
Hudâ’dan iste ki ide seni mahfûz û me’mûn

5. ‘Azâzîl idi evvel adı sonra oldı Şeytân
Mukarreb iken oldı pes enâniyyetle azgın

6. Bu beş emrâz-ı kalbiyye ider insân-ı ihlâk
‘İlâcı bunların bil söyle ki ‘ışkı hümâyûn

5. Kuddûsî ümidini kesme, kapısından uzak durma.
   Gece-gündüz durmadan ağla, yalvarıp dileğini sun.

380. Maddenin çekiliciği

1. Ey kendini ârif zanneden şaşkın zâhid
   Gel, gönlünü verip te bu dünya leşine tutkun olma

2. Allaı âşıkı, O'ndan başkasına meyledip gönül vermez
   O, mübarek aşkın dışında başkasına bakmaya izin vermez.

3. Gel, bu geçici dünyanın altın ve gümüşünü toplama
   Düşün! Kârûn'un sonunun nasıl olduğunu?

4. Bil ki, o kalıcı değil, hayali bir gölgedir geçer
   Bu dünyayı/maddeyi terk et isteyeni aşağılık eder.

5. Bülbül gül ile, karga leş ile sevinç bulur.
   Kûddûsî gibi, o güle kanaat edip memnun ol

381. Âllah'tan uzaklıştıran beş hastalık

1. Dizilmiş inci gibi sana birkaç sözüm var
   Bunlar Hakk'tan ilhamdır çünkü bunları söylemeye yetkim var.

2. Ey kardeş! Bu nasihatı gönülden ve cândan tut, yoksa
   Nefs-i emmâre seni kızıla boyayıp dünyaya tutkun eder.

3. Beş nesneden sakın, asla kurtuluş isteme, istersen;
   Onlardan birini şeytan işleyerek lanetli oldu

4. Bunlar, gurur, kibir, kendini beğenme, kıskançlık ve ikiyüzlülüktür
   Bunlardan emin olmayı ve korunmayı Allah'tan iste

5. Önceki adı Âzâzîl idi sonra da şeytan oldu
   Allah'a yakın iken, kendini beğenmekle azgın oldu

6. Bu beş kalp hastalığı insanı helak eder
   Bil ki, bunlarınilacı mübrek aşktır.

7. Anı her kime virirse ulu Hallâk-ı ‘âlem
Akar gönli evine nehr-i irfân misl-i Ceyhûn

8. Gönül emrâzına ‘âcil şifadır ‘ışk muhakkak
Bulunur mu cihânda ‘ışk gibi kuvvetli ma’cûn

9. Virir nefret sivâdan ‘âşıkın gönlüne bu ışk
Anın esrârına sorar isen bil hadden efzûn

10. Bu Kuddûsî fakîrin nutkını tut ki olasın
Yarın rûz-ı kıyâmetde ‘azîz û Şâd û memnûn

382. ALLAH DIŞINDA HİÇBİR ŞEYE ÜZÜLMEMEK

1. Ey gönül gam yeme bu cîfe-i murdâr içün
‘Aşık’a olmaz revâ hüzn eylemek deyyâr içün

2. Fakr u fâka hilye-i ebdâl-i Hakdır şüphesiz
Gussalanma bir iki günlük olan i’mar içün

3. Vâ’iz’in hûr-ı cinân içün işitme pendimi
Himmeti alçak anın kim nush ider ağyâr içün

4. Şîşe-i ân kırub bin pâre eyle ‘ışk-ıla
Zâhidin meczûblığı bil ki hemân ol ‘âr içün

5. ‘Işk adına şöyle yandır cismini Kuddûsîyâ
Kül olub sonunu çağırsın cümle eczâ’ yâr içün

383. ALLAH ÂŞIKI, NE CENNETİ NE DE O’NDAN BAŞKASINI BİLİR

1. ‘Işk hâletini zâhid-i bigâne ne bilsün
Mey lezzetini nâkıl-ı efsâne ne bilsin

2. Bülbül gül içün âh û figân itse ‘aceb mi
Hem yandığını âteşe pervâne ne bilsin

3. Dermân idemez derdine bîmârı bu ‘ışkın
Ten kaygusını ‘âşık-ı mestâne ne bilsin

7. Âlemin yüce Yaratıcısı onu her kime verirse
   Ceyhûn nehri gibi gönül evine ‘irfan akar

8. Muhakkak ki aşk gönül hastalıklarına âcil şifadır
   Dünyada aşk gibi kuvvetli ilaç bulunur mu?

9. Bu aşk, âşıkın gönlüne mâsiva nefreti verir
   Onun sırrını sorarsan bil ki; sınırsız çoktur

10. Bu fakir Kuddûsî’nin sözünü tut ki,
    Yarın kıyamet gününde azîz, şen ve emin olasın.

382. Allah dışında hiçbir şeye üzülmemek

1. Ey gönül! Bu ölü leşi/madde için hüzünlenme
   O’nun dışında bir şey üzülmek aşığa yakışmaz

2. Şüphesiz fakirlik, yoksulluk Allah kulunun süsüdür.
   Bir iki günlük dünya malı için kederlenme

3. Nasihatçının cennet hurileri için öğüdünü dinleme
   Kim Allah dışındaki şeyler için nasihat ederse onun emeğihebâdır

4. Namus şişesini aşk ile kırıp bin parçaya böl
   Bil ki zâhidin meczûblığı o namus içindir.

5. Kuddûsî^nin bedenini şöyle bir aşk ateşiyle yandır.
   Kül olur savrulsun bütün nesneleri dost için çağırsın.

383. Allah âşıkı, ne cenneti ne de O’ndan başkasını bilir

1. Aşkın haline ilgisiz olan zâhid ne bilir?
   Şarap lezzetini efsâne nakilcisi nerede bilir?

2. Acaba bülbül gül için âh ve feryâdlar etse
   Pervâne ateşte yandığını nereden bilir?

3. Bu aşkın hastası derdine dermân bulamaz
   Sarhoş aşık beden kaygısını nereden bilir?

4. Leylâya visâl idi hemân maksûdı Kaysın
Pes anı bilür özgeyi dîvâne ne bilsün

5. Ol yâri seven gayrisine meyl idemez hiç
Bakmaz dahî ol cennet-i Rıdvâna ne bilsün

6. Ta'n itdi Zelîha'ya şu kim bilmedi 'ışkı
Âşûfteliğin bir şehr-i hubâna ne bilsin

7. Kuddûsîyi 'ışk eyledi gark bahr-i amîka
O saldı gönül fülkini ummâna ne bilsün

384. ALLAH'LA DOST OLMANIN YOLU; ZÜHDÜ BIRAKIP ÂŞIK OLMAKTIR

1. Sana bir söz söyleyim ey sâlik-i Hakk gel berü
Vasl-ı cânân ister isen 'ışka yâr ol zühdi ko

2. 'Işk-ıla buldı bulanlar cümle maksuda zafer
İste Mevlâ'dan akıtsun gönlüne mânend-i hû

3. Sen hemân fıkh û ferâ'iz okumakla ey fakîh
Zam ider misin tolar içine bu esrâr-ı hû

4. Ehl-i zâhir bilemez 'ayne'l- yakîn Hakkı âyân
Ehl-i bâtın sen sanma zahid güft û gû

5. Lezzet almaz kişi Kuddûsî dişe bin kerre bâl
Görmedikçe Ka'be-i câyı olur mı rû-be-ru

385. TESLİMİYET; ALLAH'IN NİMETLERİNİ BIRAKIP SADECE ONUNLA HEMHÂL OLMAKTIR

1. Cânân beni çün itdi hevâsına giriftâr
Yanmak bana kâr oldı hemân 'ışk-ıla her bâr

2. Terk eyleyüben râhatı bir dehşete düştüm
Eyler mi 'aceb vaslına lâyık beni ol yâr

3. Ben dinlemezem hûr û cinân vasfını vâ'iz
Dost methini it gayrisini söyleme zinhâr

4. Kays'ın gayesi bir ân önce Leylâ'ya kavuşmaktı
Divâne ancak onu bilir, başkasını bilemez

5. O yarı seven, O'ndan başkasına hiç meyl etmez
Hatta o, rıdvân cennetini ne yapsın.

6. Şu aşkı bilmeyen Zeliha'yı ayıplar
Çıldırırcasına bir sevgi şahını seveni ne bilir?

7. Kuddûsî'yi aşk derin denizde boğdu.
O gönül gemisini okyanusa saldı ne bilir?

384. Allah'la dost olmanın yolu; Zühdü bırakıp âşık olmaktır

1. Ey Hakk'a yürüyen sâlik! Yakın gel, sana bir çift sözüm var.
Allah'a kavuşmak istiyorsan; zühdü bırakıp aşka dost ol

2. Bütün maksatlarına ulaşanlar, aşk ile ulaştılar.
Allah'tan O'na benziyeni gönlüne akıtmasını iste

3. Ey fakîh! Sen fıkıh, farz ve emirleri okumakla
Zanneder misin ki, bu ilâhî sırlar içine doğar?

4. Zâhir ehli Allah'ı apaçık olarak 'ayne'l-yakîn bilemez
Zâhid, sen bâtın ehlini dedikoducu sanma

5. Kuddûsî kişi bin kez "bal" dese de lezzet alamaz
Kabe'yi görmedikçe yüzyüze gelir mi?

385. Teslimiyet; Allah'ın nimetlerini bırakıp sadece onunla hemhâl olmaktır

1. Allah beni arzusuna esir etti
Aşk ile yanmak bana her aâ meşgûliyet oldu

2. Rahatı terk edip, bir dehşete düştüm
O yar beni acaba vuslatına layık görür mü?

3. Ey vaiz! Ben cennet ve hûri özelliklerini dinlemem
Sürekli Dost'u öv, asla başkasından söz etme

4. Havf eylemezem nâr-ı cahîmden dahi zîrâ
 Olmaz ise fermân nice yakar beni ol nâr

5. Kuddûsîyi dahl eyleme çün artdı cünûnı
 Pes oldı garîb başına anın bu cihân tar

386. GÜNÂHLARIN İLÂCI; İSTİĞFÂR

1. Dimiş Peygamber-i Muhtâr kamu derdin devâsı var
 Devâyı zenbdir istiğfâr devam eyle ana her bar

2. Sebebdir fakra bil isyân makrı olma ana ey cân
 Ki tevbe itmeyüb Şeytân sürildi hem olub nâçâr

3. Olur tevbe iden mağfur kılar Mevlâ anı merûr
 Dahi rahmeten itmez dûr günâhın 'afv ider Gâffâr

4. Çün istiğfâr emân bize devâdur zenblerimize
 Nasîhat eylerem size ümidi kesmeniz zinhâr

5. Sever tevvâbları Mevlâ dimiş Kur'ân'da ol zîrâ
 İnan mü'min isen ana bil istiğfârda çok sır var

6. Ki bu ümmet günâh-kârdır dem-û dem işi evzâdır
 Hudâ Gaffâr û Settârdır âf ider, mağfiret kılar

7. Sakın zâhid sözin tutma ağuyı bal sanub yutmuyor
 Sen istiğfârı unutma var anda bî-hîsâb esrâr

8. Ümîdi kat' iden kafir olur idügi hoş zâhir
 Hazer kıl ölmeden haşir ki kânıtlar kamu füccâr

9. Bu Kuddûsî'den al pendi hemân zikr it Hudâvendi
 Bırak bu gaflet û fendi Hudâdan yeğ bulunmaz yâr

387. AŞK; ALLAH'I CENNETE VE BÜTÜN NİMETLERE TERCİH ETMEKTİR

1. Ey dost beni lutf eyleyüben 'ışkına kıl yâr
 Şark-ıla seni ziikr ideyin her dem û her ân

2. Cennet virüben senden ayırma beni şâhâ
 'Uşşak'a safâ virmez imiş zerrece ağyâr

4. Zira cehennem ateşinden bile korkmazım
O'nun emri olmazsa o ateş beni nasıl yakar?

5. Kuddûsî'ye müdahale etme, çünkü deliliği arttı.
Öyleki, onun garip başına bu dünya dar oldu

386. Günâhların ilâcı; İstiğfâr

1. Seçilmiş peygamber, "Her derdin bir ilâcı var" buyurmuş.
Günâhların ilâcı da "İstiğfar" der, her an buna devam et.

2. Bil ki; isyân fakirlik sebebidir, ona bulaşma
Ki, tövbe etmeyen Şeytan hem sürüldü hem çâresiz ka

3. Tevbe eden bağışlanır, Allah onu mesûd kılar
Allah, günâhlarını affeder, rahmetinden uzak tutmaz

4. Çünkü istiğfar bize emniyet günahlarımıza ilaçtır.
Sizlere nasihatım; asla ümidinizi kesmeyin

5. Zira Kur'an'da Allah, "tevbe edenleri sevdiğini" söylemiş.
Mü'min isen ona inan, bil ki istiğfârda çok sırlar var.

6. Bu ümmet günahkardır, her an işi günahlardır.
Allah Gaffâr ve Settârdır, afferder bağışlar

7. Sakın zahidi dinleme, zehiri bal zannedip yutma
Sen istiğfarı unutma, onda hesapsız sırlar var.

8. Ümidini kesen kafir olur hoş görünsede
Ölmeden sakın ki azgın bütün günahları ortaya koyar.

9. Bu Kuddûsî'den al nasihatı hemen Allah'ı zikret
Bırak bu vurdum duymazlık ve yalanı, Allah'tan daha iyi dost olmaz.

387. Aşk; Allah'ı cennete ve bütün nimetlere tercih etmektir

1. Ey Dost! Bana lütfedipte aşkına yâr yap
Her an ve her nefeste seni, şevk ile anayım

2. Şâhım! Cenneti veripte beni Senden ayırma
Âşıklara zerre kadar ağyâr mutluluk vermez.

3. Çün rûz-ı ezelde sana olmuş idim âşık
Mümkin mi ki meyl eyleye dil gayrine zinhâr

4. Oldum nice dem ‘ışk-ı mecâzî ile rüsvâ
Ol halde dahi eyler idim zikrini iksâr

5. Kuddûsyi bîçâre değil ‘ışkına lâyık
Fazlınla ana eyle ‘atâ ey şeh-i Settâr

388. Her Şartta İstiğfâr Etmek

1. Dilersen dâ’-i zenbe sen devâyı eyle istiğfâr
Günâhım çok deyü kesme recâyı eyle istiğfâr

2. Anınla buldular nice günâh-kârlar necâtı heb
Gafûrdur hem Rahîmdir bil Hudâyı eyle istiğfâr

3. ‘Âlimdir hem Basîrdir hem kamu şey’e Kadîrdir hem
Semî’dir hem işidir ol nidâyı eyle istiğfâr

4. Ümîd kat’ eyleme zinhâr kapusından sakın gtme
Ki setr û ‘afu, ider ‘ayb û hatâyı eyle istiğfâr

5. Belâya müstehak olmuş isen de mağfiret iste
Lâtîfdir def’ ider senden belâyı ve istiğfâr

6. Cihân tolmış ise dahi zünûbınla ey dile gufrân
İder fazl-ıla red hışm û kazâyı eyle istiğfâr

7. Tutub sözini Kuddûsî fakîrin salim ol gamdan
Mucîb’dir ol kabul eyler du’âyı eyle istiğfâr

389. Günâhkârların Sığınağı; İstiğfâr

1. Günâh-kârâne be hoşça emân olmuşdur istiğfâr
Beher gün it şefî’-i müznibân olmuşdur istiğfâr

2. Sever tevvâbları Mevlâ sakın terrk eyleme anı
‘Ustâd-ı ümmete lutf-ı Hanân olmışdur istiğfâ

3. Resûl-i Hakk didi var mü’mine nef’i günahın bil
Muhakkak mevsik-i dâr-ı cinân olmışdur istiğfâr

3. Sana “ezel günü”nde âşık oldum
Gönlün Senden başkasına meyl etmesi mümkün mü?

4. Bazı zamanlar mecâzi aşkla rezil oldum.
O durumdayken bile Senin zikrini çoğaltırdım.

5. Çaresiz Kuddûsî Senin aşkına lâyık değil
Ey Settâr olan şâh, ihsanınla ona yardım et.

388. Her şartta istiğfâr etmek

1. Günah hastası istersen istiğfarı kendine şifa et.
Günahım çok diye Allah’tan dilemeyi kesme istiğfar et.

2. Bir çok günahkar kurtuluşu hep onunla buldular.
Bil ki, Allah Gafûr’dur Rahîmdir, istiğfar et.

3. O hem Alim’dir hem Basîr’dir hem de her şeye Kâdir’dir
O hem Semî’dir, bütün dilekleri işitir, sen istiğfar et.

4. Asla ümidini kesip, kapısından sakın ayrılma
Ki günahları örter ve affeder, ayıp ve hata için istiğfar et.

5. Belâyı hak etsen bile yine de bağışlanma iste
Lâtif ‘dir, belayı senden uzaklaştırır, istiğfar et

6. Dünya günahınla dolmuş olsa dahi bağışlama iste
Öfke ve kazayı faziletiyle reddeder, istiğfar et.

7. Fakir Kuddûsî’nin sözünü tutup kederden emin ol
Mücîb’dir, o duayı kabul eder, istiğfar et.

389. Günâhkârların sığınağı; istiğfâr

1. Günahlara en güzel sığınak olmuştur.
Her gün istiğfâr et, günâhkârların şefaatçisidir.

2. Allah tevbe edenleri sever sakın onu terk etme.
İstiğfar, ümmetin üstadına Hannân olan Allah’ın lütfu olmuştur.

3. Allah’ın Resulü “Bil ki, mü’mine günahların faydası var dedi.”
Zira istiğfar, cennet yurdunun kavuşma yeridir.

4. Olur ma'fûr ki müstağfir günâhı pek çoğ-ışa da
Zâhir û 'âşiyân û mücrimân olmışdur istiğfâr

5. Ümîdi kesme çok cürmüm deyû bol rahmet-i Rahmân
Ki her derde emân-ı müznibân olmışdur istiğfâr

6. Beher dem eyle Kuddûsî bu istiğfarı tekrâr sen
Makâma inmeğe çün merdibân olmışdur istiğfâr

390. HER ŞARTTA YALNIZCA ALLAH'A SIĞINMAK

1. Şikâyet Hakkadır her bâr belâya olmışuz düçâr
Nitekim aldılar ahyâr ki oldur Vâhid û Kahhâr

2. Beher Musâ'ya bir Fir'avun yine pes kendi eyler 'avn
Yaradur Hâlik û dû kevn ki ism-i pâkidir Settâr

3. Yoğ iken ortada insan ne kıldı Âdeme Şeytân
'Adûsız kalmadı bir ân kemâl ehli kamu ey yâr

4. Olur çok nâzı mahbûbın güzeldir cümlesi hubın
Tefekkür kıl ki Eyyâbun belâsında ne hâlet var

5. Dûkenmez 'ârifin hemmi hemcân Hakdır anın gammı
Kayırmaz medhi û zemmi ne dirse pes disün ağyâr

6. Yönelse Hakk'a bir 'âşık ki olsa Hazrete lâyık
Geçer yolına bir fâsık ezâ eyler ana her bûr

7. İder Hakk dostların giryân değil vallahi ol hizlân
Bu tarz-ıla verir ey cân onlara meznzil-i salar

8. Hudânın gayrıya şekvâ ne lâyıkdır hâşâ
Ne beğ deniz ne hod pâşâ bize kâfi-durur ol yâr

9. Benim nefsim gibi gümrâh cihânda yokdur eyvallah
Direm idüb efgâ û âh suçum bağışla yâ Gaffâr

10. Hemân sabr eyle Kuddûsî di yâ ze'l –ârş-i ve'l-kürsî
Düşer elbette kendüsi bize şol kim kuyu kazar

4. İstiğfar edenin günahı pek çok olsa da bağışlanır.
İstiğfar, isyanların ve günahların açığa vurulmasıdır.

5. Çok günahım var diye rahmeti çok Rahman'dan ümidini kesme
Çünkü her dertte günahkarın sığınağı istiğfar olmuştur.

6. Kuddûsî her an tekrar et sen bu istiğfarı
Çünkü istiğfar, makama ulaşmaya merdiven olmuştur.

390. Her şartta yalnızca Allah'a sığınmak

1. Her bela yüküüyle karşılaştığımızda şikayet Hakk'adır
Nitekim Vahid ve Kahhar olan Allah'la hayırlı oldular.

2. Öyle ki, her Musa'ya bir Firavun'u yine kendi yardıma gönderir
Yaratıcı olan Allah iki yaratılışla yaratır ki, pak ismi Settâr'dır.

3. Ortada insan yokken Adem'e şeytanı ne ile gönderdi?
Ey Dost! Bir an bile bütün kemal ehli düşmansız kalmadı

4. Sevgilinin nazı çok olur, sevginin hepsi güzeldir.
Tefekkür et ki, Eyyûb'un imtihanında ne dersler var.

5. Ârifin kederi bitmez zira onun, kederi Hakk'tır
Öyle ki; ağyâr ne derse desin, övse de yerse de tesir etmez.

6. Bir âşık Hakk'a yönelip, O'na lâyık olsa,
Onun yolunda bir fasık oturur, her an eziyet eder.

7. Vallahi o kimsesizlik, Hakk dostlarını ağlatır.
Ey cân! Bu şekilde Allah onlara en güzel makamı verir.

8. Hâşâ! Allah'tan başkasına şikayet layık olur mu?
Ne beye ne de p3aşâ'ya, O Dost bize yeter.

9. Eyvallah, nefsim gibi günâhkâr dünyada yoktur.
Ey Gaffâr Allah'ım! Feryat ve ah çekim, "suçumu bağışla"

10. Kuddûsî, sabr ederek, "Ey arş ve kürsinin sahibi" de
Şu bize kuyu kazan, elbette kendisi düşer.

391. ÂŞIK İNSANIN DİĞER İNSAN TİPLERİNDEN FARKI

1. Zâhid-i meşhûrı ancak zühd-ile şöhret yıkar
Âbid-i cennet –peresti gayrıya rağbet yıkar

2. Eylemez hüzn û keder ârif kıyamet kopsa da
Ma'rifetsiz müdde'înin gönlini kürbet yıkar

3. Rızk-ı maksûma kanâ'at eyleyen olur 'azîz
Şol tama'-kâr-ı hârisi hırs-ıla söhret yıkar

4. Gice gündüz iştigâl it zikr-i Hakk'a sâlikâ
Sa'y iden iner murâda gâfili gaflet yıkar

5. Bir kişi kimi severse ismini çok yâd eder
Yârini yâd itmeyen battâli gam kasvet yıkar

6. Ehl-i dünyâ ehl-i 'ukbâ oldılar Hakk'dan cüdâ
Kimin dünya yıkar nâsın kimin kesret yıkar

7. Çok 'ibâdet çok kerâmet itmesün mağrur seni
Kimini kıllet –yıkar kimin kesret yıkar

8. 'Işkdan özge nesneyi halkın itme taleb Kuddûsî'yâ
'Aşıkı irşâd ider 'ışk münkiri neybet yıkar

392. HER VAKTIN SAHÂBELERİ, ALLAH ABDÂLLARI

1. Sakın ashâb-ı vakti ey birâder eyleme inkâr
Beher vaktin olur ehl-i Hudâ ebdâlidür anlar

2. Bedel koymuş Hudâ anlarını pes rûy-ı zemin üzre
Bu dünyanın nizâmı anlar ile olısar ey yâr

3. Kişi itse ki hüsn-i zann eğer başka bulur nef'in
İderler o intifa' taştan didi Peygamber-i Muhtâr

4. Hikâyet olunur ki Basra'da var idi bir 'ârif
Anı inkâr idüben Basra halkı oldılar nâçâr

391. Âşık insanın diğer insan tiplerinden farkı

1. Meşhûr zâhidin zühdünü ancak şöhret yıkar.
Cennetperest âbidi ise başkasına rağbet etmek yıkar.

2. Ârif, kıyâmet kopsa da hüzün ve kedere kapılmaz.
Ma'rifetsiz iddiacının gönlünü gam ve tasa yıkar.

3. Taksim edilmiş rızığa yüce bir kanaat olur.
Şu doyumsuz kıskanç kişiyi hırs ile şöhret yıkar.

4. Ey sâlik! Gece-gündüz Allah'ı zikirle meşgûl ol.
Çalışan muradına erer, kayıtsızı da gaflet yıkar.

5. Kişi kimi severse ismini çokça anar.
Yârini anmayan hantalı keder ve sıkıntı yakar.

6. Dünya ehli ile ahiret ehli, Allah'tan uzak kaldılar.
İnsanların kimini dünya kimini de ahiret yıkar.

7. Seni çok ibâdet, çok kerâmet gururlandırmasın.
İnsanların kimini fakirlik kimini de zenginlik yıkar.

8. Kuddûsî, aşktan başka hiçbir nesneyi isteme
Âşıkı aşk doğru götürür, inkâr edeni de şüphe yıkar.

392. Her vaktın sahâbeleri, Allah abdâlları

1. Ey birader! Sakın zamanın ashabını inkâr etme
Onlar her zamanın Allah ehli abdallardır.

2. Öyle ki, Allah onları yeryüzüne bedel olarak koymaz.
Ey Dost! Bu dünyanın düzeni onlar ile gerçekleşir.

3. Kişi eğer taşa güzellikle yaklaşırsa faydasını bulur
Seçilmiş peygamber; "O taştan faydalanırlar." Dedi

4. Hikâye olunur ki; Basra'da bir ârif vardı
Basra halkı onu inkar edince, çaresiz kaldılar.

5. Muhabbet şâhının eyle serây-ı gönlini ta'mir
Basîret üzre ol kardaş sakınub yıkmagıl zinhâr

6. Murâda ireyim dersen meşâyıh kapusın bekle
Hemân anlara mâl û cân ile hizmeti it her bâr

7. Zemânında diyârında eğer buldun ise bir şeyh
Ana eyle inâbet sıdk-ıla pes idüben ikrâr

8. Tecessüs eyleme aslâ arayub 'aybının şeyhin
Beşerdür ol senin gibi kamuyı 'afv ider Gaffâr

9. Dime kim şu niçün böyle işine i'tiraz itme
Döğer söğerse de gitme kapusında durub yalvar

10. Eğer şeyhin için sana cefâ eylerse münkiler
Tahammül eyle usanma di hıfz it bizi ya Settâr

11. Bu yolda sermaye çünki hemân şeyhe muhabbetdir
Ki şeyhine muhibb olan olısâr mürşid-i sâlâr

12. Ne buldu ise Kuddûsî muhabbet ile bulmuşdur
Hemân sev ehl-i vakti sen ki tolsın gönline envâr

393. "ELEST" GÜNÜNDE İÇİLEN ŞARAP

1. Zühhâd bizi beyhude vû bigâne sanurlar
Meclislerimiz bî'a vu puthâne sanurlar

2. 'Işk hamrını nûş eylemişüz rûz-ı ezelden
Sekrân ideni cîfe-i meyhâne sanurlar

3. Geylânî tarîkine sülük eylemişiz hem
Anlar bizi heb zümre-i dîvâne sanurlar

4. Deryâya talub 'ışk ile dürdâne buluruz
Anlar göricek boncığı dürdâne sanurlar

5. Kuddûsîye fazlıyla Hudâ 'ışkını verdi
Sûfîler o bîçâreyi gûyâ ne sanurlar

5. Gönül sarayını sevgi şahıyla tamir et.
Kardeş! Basîret üzere ol, sakın asla o sarayı yıkma

6. Muradıma ereyim dersen, şeyhlerin kapısını bekle
Onlara mal ve canınla her an hizmet et.

7. Eğer yaşadığın zamanda beldende bir şeyh bulursan
Ona samimiyetle intisab edip dil ile ikrar et.

8. Asla şeyhin ayıbını merak edip araştırma.
O senin gibi bir beşerdir, herkesi Gaffâr olan Allah affeder.

9. “Şu niçin böyle?” diyerek işine itiraz etme.
Dövse de, sövse de kapısından ayrılıp gitme, yalvar.

10. Eğer inkar edenler şeyhin için sana eziyet etseler.
Bıkmadan tahammül et, “Bizi koru ey Settâr Allah” de.

11. Zira bu yoldaki sermaye şeyhe duyulan muhabbettir.
Şeyhini seven kişi başbuğ mürşit olur.

12. Kuddûsî ne bıulmuşsa, sevgi ile bulmuştur.
Sen de zamanın insanlarını sev ki, gönlün nurla dolsun.

393. “Elest” gününde içilen şarap

1. Zâhidler bizi boş ve kayıtsız sanırlar.
Meclislerimizi kilise ve puthane sanırlar.

2. Elest gününde, aşk şarabını içmişiz.
Onunla sarhoş olanı meyhane leşi sanırlar.

3. Geylani’nin tarîkatına sülûk etmişiz.
Onlar bizi hep deli divane topluluğu sanırlar.

4. Deryaya dalıp, aşk ile inci buluruz.
Onlar boncuğu görünce inci sanırlar.

5. Allah fazlıyla Kuddûsî’ye aşkını verdi.
Sûfîler, o çâresizi adam sanırlar.

394. GÜNÂHLARIN BAĞIŞLANMASI İÇİN DUÂ

1. ‘Uyûbum çok benim lutf idüben setr eyle ey Settâr
Günâhı işledim bî-hadd û payan eyledim ikrâr

2. Beni hem cümle iman ehlini sen mağfiret eyle
Gâfûrdur çünki bilirem senin ismin dahi Gaffâr

3. Sabî iken olub sâlik târik-i evliyâya hem
Çalışdım rûz û şeb tevhide çün ol efdâlü’l-ezkâr

4. Yaşım yetmiş tokuz tevhidi hergiz kesmezem dilden
Tolu kalbimde ‘ışkın hem iderem zikrini her bâr

5. Günâh-kâr pîr-i fâni haste Kuddûsî diler senden
Habîbin-i şefi kılub ‘uyûbın itmemen izhâr

395. ALLAH KENDİSİNİ ANANIN SOHBET ARKADAŞIDIR

1. Ey sâlik eğer oldı isen hüzne giriftâr
Hakk zikrini it leyl û nehâr şevk-ıla iksâr

2. Ol olur imiş zâkirinin çünki celisi
Yanında bilüb anı hemân sıdk-ıla yalvar

3. Arz eyle ana hâcetini söyleme gayra
Kapanur ise bir kapu ol bir dahi açar

4. Her işini ısmarla ana eyle tevekkül
Bir işi murâd eyler ise çün eyü yapar

5. Kuddûsîyi nâçâr ana tefviz ider işin
Dir şu işimi gör benim ey Kadir û Cebbâr

396. GÜZELLER GÜZELİ SEVGİLİ İLE KAYNAŞMAK

1. Benim bir misli yok aslâ güzeller şâhı yârim var
Düşelden ‘ışkına anın ve sabrım ne karârım var

2. İşidüb can kulağı hüsnini kalmadı ârâmım
Yitirdim aklımı divanelikle iştihârım var

394. Günâhların bağışlanması için duâ

1. Ey Settâr Allah! Ayıplarım çok, lütfunla onları ört.
   Sayısız ve sınırsız günâh işledim bunları ikrâr ettim

2. Beni ve bütün iman ehlini Sen bağışla.
   Bağışlayıcısın çünkü biliyorum ki Senin adın Gaffâr'dır.

3. Çocuk iken evliyanın tarikatına salik oldum
   Gece ve gündüz zikirlerin en faydalısı tevhîde çalıştım.

4. Yaşım yetmiş dokuz, asla tevhîdi dilimden kesmem.
   Kalbim aşkın ile dolu, hem her ân zikrini ederim.

5. Günaâkâr, yaşlı, fâni, hasta Kuddûsî Senden diler.
   Sevgili peygamberini şefaatçi kılıp, ayıplarımı açığa vuramam.

395. Allah kendisini ananın sohbet arkadaşıdır

1. Ey salik! Eğer hüzüne tutulmuşsan
   Gece-gündüz şevkle Allah zikrini çoğalt.

2. Çünkü O, kendini zikredenin meclis arkadaşı olurmuş.
   O'nu yanında bilip, hemen samimiyetle yalvar.

3. İhtiyacını O'na arz et başkasına bildirme.
   Bir kapı kapanırsa, O, bir kapı daha açar.

4. Bütün işini O'na ısmarlayıp tevekkül et.
   Bir işi murâd ederse, onu iyi yapar.

5. Çâresiz Kuddûsî işini O'na havâle eder.
   "Ey Kadir ve Cebbâr olan! benim şu işimi gör" der.

396. Güzeller güzeli sevgili ile kaynaşmak

1. Benim asla bir benzeri olmayan güzeller şâhı yârim var.
   O'nun aşkına düşeli ne sabrım ne kararım var.

2. Cân kulağı ile güzelliğini işitince kararım kalmadı.
   Divânelikle akımı yitirdim, şöhretim var.

3. Nice demdir mecâzî ‘ışk-ıla rüsvâ-yı halk idim
Bugün geçdim sîvadan dilârâya firârım var

4. Değişdim ‘ilm û zühd û câhı ‘ışka cümlesini heb
Zârûrî sanma zâhid terkimi çün ihtiyârım var

5. Gerekmez yârimin gayri anınla itdim ıstînâs
Beni zann itmeniz kim mâsivâya i’tibârım var

6. Hicâz û Rûm û Şâm’ı gezmişem ışk ile anın
Yanarım âteş-i hicre visâle intizârım var

7. Naziri yok gönül cezb eylemekde çün güzel gayet
Anın meczûbı oldum ben ne ‘aklım var ne ârım var

8. Cihânın nakşına aldanmagıl Kuddûsîyâ zinhar
Di ben bir hûbâ dil virdim anın –çün âh û zârım var

397. ÂŞIK İLE HEMHÂL OLAN EŞSİZ DOST

1. Benim bir lutfı bî-had ben kulına şehr-yârım var
Virür çün her ne istersem bana ol kâr-güzârım var

2. Komaz uryân û âl eyler atâyı bî-şûmâr dâ’im
Yüzime ayıbımı urmaz hem örter istitârım var

3. Kusurum çok olur vâki’ Huzûrunda anın ammâ
Bana cevr û itâb itmez Halim Perverdigârım var

4. Gice gündüz benim kârım anın ismini yâd itmek
Kamu kârlardan el çektim bugün pes hoşça kârım var

5. Benim adımı hem yâd eyler ol fazl û kerem ıssı
Ana mensûblığ-la halk içinde iştihârım var

6. Anı da’vet iderem hâne-i vîrânıma gelmez
Oluram muntazır ona Ümîd-i intizârım var

7. İçimde ışk adı hâsıl olub yanmağa başladı
Dün û gün artar eksilmez yakar bağrımı nârım var

3. Bir zamanlar mecâzî aşkla “halk arasında rezil oldum.”
Bugün mâsivâdan kurtuldum, o güzele firârim var.

4. İlim, zühd ve itibarın hepsini aşka değiştim.
Zâhid bunları terkimi zârûrî sanma, zira tercihim var.

5. Yarimden başkası bana gerekmez, O’nunla kaynaştım.
Beni mâsiva ile zannetmeyin itibarım var.

6. O’nun aşkıyla Hicaz’ı, Anadolu’yu, Şam’ı gezdim.
Ayrılık ateşiyle yanarım, kavuşmaya beklentim var.

7. gönlü kendine çekmekle benzeri yok, çünkü çok güzel.
O’nun delisi oldum, ne aklım var, ne namusum var.

8. Kuddûsî asla dünyanın süsüne aldanma
De ki; “Ben bir sevgiliye gönül verdim. O’nun için ah ve zarım var.”

397. Âşık ile hemhâl olan eşsiz Dost

1. Benim, bağışı hesapsız bir padişahım var.
Çünkü her ne istersem, elinden her iş gelen yârim var.

2. Çıplak ve aç ırakmaz, daiama şüphesiz bağışta bulunur.
Ayıbımı yüzüme vurmaz, gizli olanları örter.

3. O’nun huzurunda çok kusurum olur ama
Bana haksızlık ve azarlamada bulunaz, çünkü Halîm terbiyecim var.

4. İşim gece-gündüz O’nun ismini anmaktır.
Bütün işlerden, el çektim, bugün artık güzel işim var.

5. O, iyilik ve kerem sahibi, hem benim adımı anar
İnsanlar içinde O’na mensup olmakla şöhretim var.

6. Yıkık dökük evime O’nu davet ederim, gelmez
O’nu gözlemekteyim zira bekleme ümidim var.

7. İçimde aşk ateşi alevlenip yanmaya başladı.
Gün gün artar, eksilmez bağrımı yakar, ateşim var.

8. Kapusından o hûblar şâhının Kuddûsî'yâ gitmez
Deyüb men mâsivâyı neylerem yok misli yârim var

398. BENZERSİZ DOSTUN VASIFLARI

1. Benim Vehhâb û Muğnî bir şehen-şâh-ı kerimim var
Ne kesbe iktidârım var ne çok mâlım ne simim var

2. Gunâhı bî-hisâb diyüb gıdâmı kesmez ol-hergiz
İder dürlü ni'âm ihsân bana Rabb û Rahîmim var

3. İkâb itmez bana hem ayıbımı setr eyler ol dâ'im
Umaram rahmetin her an Hudâvendâ Halîmim var

4. İşidür ol nidâmı hem kabûl eyler du'âmı kim
Kaza eyler kamu hâcâtı Mennân-ı Azîmim var

5. Ana Kuddûsî-yi miskin tevekkül eyleyüb der kim
Benim ahvâlimi bilür Habîrim hem Alîmim var

399. MELÂMET HIRKASI GİYEN SÛFÎNİN ARZUSU

1. Sakın hüzn itme ey âşık bizim zira Hudâmız var
Adûnın var ise mâlı bizim fakr û fenâmız var

2. Şikâyet itmeyiz Hakk'a cefâ eyler ise münkir
Hikâyet eyleriz ihvana ki anda safâmız var

3. Müravî müdde'î zâhid kerâmet gösterir halka
Biz anlardan kaçarız şimdi bizim inzivâmız var

4. Eğer zemm itseler bizi diriz ki ol Hudâdandır
Dahi medh itseler böyle ki teslim û rızâmız var

5. Melâmiyyûndanız biz çün melâmet hırkasını giydik
Selamet bulmuşuz anın içinde ihtifâmız var

6. Cihânın nakşına aldanmayız 'uşşak-ı Hakk'ız biz
Ki dost 'ışkı yeter bize onunla iktifâmız var

7. Merâmı 'âbidin cennet içinde yiyüb içmektir
Bizim maksûdımız Hakkdır ki ârzû-yı likâmz var

8. Kuddûsî o sevgiler Şâh'ının kapısından ayrılma
De ki; "Ben mâsivâyı ne yapayım? Benzeri olmayan Dostum var."

398. Benzersiz Dostun vasıfları

1. Benim bağışlayan ve zengin, Şahlâr Şâh'ım var.
Ne çalışmaya gücüm ne çok malım ne de gümüşüm var.

2. O, ala günahı hesapsız deyip rızkımı kesmez.
Türlü nimetler ihsan eden Rabb ve Rahîm olan Allah'ım var.

3. O, daima hem ayıbımı örter hem de eziyet etmez.
Allah'ım umarım rahmetin her an devam eder.

4. O hem seslenmemi işitir, hem duamı kabul eyler.
Bütün ihtiyaçlarıma karşılık verir, Mennân-ı Azîm Allah'ım var.

5. Miskin Kuddûsî O'na yaslanıp derki;
"Benim hâlimi bilen, Habîr ve Âlim Allah'ım var."

399. Melâmet hırkası giyen sûfînin arzusu

1. Ey âşık sakın üzülme zirâ bizim Allah'ımız var.
Düşmanın malı varsa, mutaç olduğumuz Allah'ımız ve fenâmız var.

2. İnkâr eden eziyet etse bile Allah'a şikayet etmeyiz
Kardeşlerimize anlatırızki, onda mutluluğumuz var.

3. İkiyüzlü, iddiacı ve zâhid insanlara kerâmet gösterir.
Biz onlardan kaçarız, zira bizim çekinmemiz var.

4. Eğer bizi tenkid etseler deriz ki; "O Allah'tandır."
Meth etseler dahi, teslimiyet ve rızamız var.

5. Melâmîlerdeniz, çünkü melamet hırkasını giydik
Kurtuluşu onunla bulmuşuz, onun içinde gizliliğimiz var.

6. Hakk âşıklarıyız, dünyanın süsüne aldanmayız
Dost aşkı bize yeter, O'nunla yetinmemiz var.

7. Âbidin gayesi cennette yiyip içmektir
Bizim gayemiz Hakk'tır ki; O'nu görme arzumuz var.

8. Muhiblik gösterir bize münafık işi düşmândır
Bizi fehm eylemez asla acâ'ib mücerrâmız var

9. Hezâr elhamdülillah kim nasîb itdi bize 'ışkı
Tehi zann itme ey sûfi delîl-i pişvârımız var

10. Bu 'ışkı iktibâs itdik Resûl-ı Hakk Muhammed'den
Gideriz isrineanın ne güzel muktedâmız var

11. Hidâyet irdi Hadîden habibinden dahi himmet
Ki bulduk ni'meti 'ışkı dükenmez bir nevâmız var

12. Bu Kuddûsî teşekkür eyleyüb Yezdân'a dir ki biz
Kanâ'at kenzini bulduk 'aceb t'ûl-ı gınâmız var

400. EŞSİZ BİR YARATICI VE DOST'UN VASIFLARI

1. Bizim bir cilvesi çok kendi hûb cânânımız var
İder 'uşşâkına bî-had 'ata hâkânımız var

2. Halimdir ol gazab itmez bize itsek de taksir
Görür dâim bizim her ân nice isyânımız var

3. Virir ol bize her dem her nesfesde dürlü ni'met
Bizim ona teşekkürde kâtî noksanımız var

4. Huzûrunda edebsizlik işimiz gücümüz her ân
Bizim yüzimize urmaz günâhı hânımız var

5. Usanmaz itmez istikrâh sever sâ'illerini
Sü'âl itmek de bizim gâfletû nisyânımız var

6. Gice gündüz kapusı dâ'ima açık, kapanmaz
Virir maksûdımızı böyle cömerd hâmmız var

7. Anın bir adı Gâffâr'dır dahi bir adı Settâr
Bizi gufrâna ol kâdir-durur imanımız var

8. Bu Kuddûsî olub dellâl günehkârâne-dirkim
Bizim bir rahmeti bol fazlı çok Rahmânımız var

8. İçi düşman olan münafık bize sevgi gösterir
Bizi asla anlamayız, zira acayip maceramız var.

9. Allah'a binlerce hamdolsun, bize aşkı kim nasip etti?
Ey sûfi! Bizi boş zannetme Reis'imizin delili var.

10. Bu aşkı Allah'ın Resûl'ü Hz. Muhammed'den aldık.
O'nun izinden gideriz, ne güzel örneğimiz var.

11. Hidayet ve yardım Hâdi olan Allah'tan ve habibinden geldi.
Ki onunla bulduk aşk nimetini çünkü tükenmez nasibimiz var.

12. Bu Kuddûsî Allah'a şükredip der ki" Biz
Kanaat kaynağını bulduk, acayip çok zenginliğimiz var.

400. Eşsiz bir Yaratıcı ve Dost'un vasıfları

1. Bizim nazı çok bir kendi sevgi Cânânımız var
Aşıklarına hesapsız yardım eden, Hâkânımız var.

2. O, yumuşaktır, günâh işlesek de azap etmez bize
Daima görür, bizim her ân bir çok isyânımız var.

3. O, bize her ân her nefeste çeşitli nimetler verir.
Bizim O'na şükürden kesin eksiğimiz var.

4. Her ân huzurunda işimiz gücümüz edepsizlik
Yüzümüze vurmaz günâhı, hân olan Allah'ımız var.

5. Bıkmaz, hoşnutsuzluk göstermez, kendinden isteyenleri sever.
Sormakta bizim gâflet ve isyanımız var.

6. Gece-gündüz kapısı daima açık, kapanmaz.
İsteğimizi verir böyle cömert sultânımız var.

7. O'nun bir adı Gâffâr, bir adı da Settâr
Bizi bağışlamakta o güçlüdür, imanımız var.

8. Bu Kuddûsî çığırtan olup, günâhkâr olup der ki;
"Bizim rahmeti ve bağışı çok bir Rahmân'ımız var."

401. TARÎKATIN RÛKÛNLERİ

1. Erkânı-ı tarikat didiler altıdır ahyâr
Hem hilye-i ebdâl dinilür bunlara ey yâr

2. Evvelkisi taklîl-i ta'âm oldu 'azîzim
İkincisi taklîl-i menâm itmeli zinhar

3. Üçincisi taklîl-i kelâm dinle birader
Dördincisi bu kim idesin 'uzlet-i ağyâr

4. Fikr oldı beşincisi anın halkı Hudâdan
Altıncısıdır zikr-i mü'dâm it onu her bâr

402. ALLAH'A ŞÜKRAN

1. Yitmiş iki yıl kapunda ağladım ey Kird-gâr
Virmedin maksûdımıişim benim ah-ıla zâr

2. Eskidi şimdi kafes oldum za'if-i nâtüvân
Başıma geldi şu za'fımda belâ'yı iştihâr

3. Hultat eylerdim ben evvel nâsa vüs'im var iken
Âcîz olmakla kamu halkdan bugün itdim firâr

4. Kesmedin hiç rızkımı virdin hisâbsız nimeti
Eyler iken da'imâ ben cûm û isyan bî-şümâr

5. Aybımı setr eyledim hem itmedin rüsvâ-yı Halk
Bilseler yüz binde birin cümlesi benden kaçar

6. Eylerim ni'metlerini i'tirâf hem zenbimi
Sensin ancak cümle halkı besleyen perverdigâr

7. Vir benim maksûd-ı aksâm-ı dahi fazlın ile
Ki bana vir ışkını mest olayım leyl û nehâr

8. Oldı Kuddûsî kulun her vech-ile rahme sezâ
Sürme kapundan anı mahşerde itme şerm-sâr

401. Tarîkatın Rûkûnleri

1. Tarikat erkanının en faziletlileri altıdır dediler.
Ey Dost! Bunlara abdalların süsü de denilebilir.

2. Âzîzim, ilki az yemektir.
İkincisi kesinlikle az uykudur.

3. Dinle kardeş, üçüncüsü az konuşmaktır.
Dördüncüsü şu ki; Allah dışındakilerden uzak durmaktır.

4. Beşincisi, Allah'ın mahlukatı üzerinde düşünmektir.
Altıncısı, O'nu her an daima zikret

402. Allah'a Şükran

1. Ey Allah'ım! Yetmiş iki yıl kapında ağladım.
Dileğimi vermedin, benim işim âh ile inlemektir.

2. Bedenim yıprandı, zayıf ve güçsüz kaldım
Zaafımdan dolayı başıma şöhret belâsı geldi.

3. Önceleri gücüm kuvvetim varken insanlara karışırdım.
Acîz kalmakla bugün bütün insanlardan kaçar oldum.

4. Hiç rızkımı kesmedin hesapsız nimet verdin
Ben şüphesiz daima günah ve isyanlarda bulunurdur

5. Ayıbımı örttün hem de insanlar arasında rezil etmedin.
Ayıbımın yüz binde birini bilseler hepsi benden kaçar.

6. Hem nimetlerini hem günâhlarımı itiraf ederim.
Sensin ancak bütün mahlûkatı doyuran sultan

7. Lütfunla son arzumu ver ki;
Senin aşkınla gece-gündüz sarhoş olayım

8. Kuddûsî kulun her veçhiyle rahmetine münasip oldu.
Kapından kovupta, mahşerde utandırma.

403. EN GÜÇLÜ KORUYUCU ALLAH'TIR

1. Sene bin iki yüz altmış iki oldı bu gün ey yâr
   Cihân halkın şerâr-ı nâs şaşırub itdiler bîzâr

2. Uyandı fitne-i âhir zamân Mehdiye muhtacız
   Musîbetler belâlar artdı olduk cümlemiz nâçâr

3. Lisân-ı hâl ile münkir olurlar Hakkı hem mevti
   Dahi ba'si iderler hâl diliyle cümlesi inkâr

4. Nasîhat idene buğz û adâvet kîn iderler hem
   Helâkin kast idüb ona derin bir kuyu kazarlar

5. Hudâ'ya sığınıb hasta koca bî çâre Kuddûsî
   Hemân dir Hakk hafizimdür beni her fitneden saklar

404. ALLAH'A GİDEN YOL

1. Girmişem ben bir yola kim toğrı Yezdâna gider
   Bundan özge yola giden kişi yabana gider

2. Cümle yollardan yakîn hem sâlikle âsân bu yol
   Kâr-bânı eylemez havf çünki sultana gider

3. Göricek kaçar harâmi sâliklerden bu yolun
   Semtine varsa bilûr kim cânı kurbâna gider

4. Vecd û aşk û cezbe vû hâldir silâhı anların
   Tabl û kûsı urılur anlar ki şâhâna gider

5. Reşk ide gökte ferişte ol gürûhın seyrine
   Çünki anlar bir nefeste arş-ı Rahmâna gider

6. Yol dimekden bil garaz tevhîd yolıdır sâlikle
   Her kim eylerse devâm tevhide Hannûna gider

7. Kâdirîyüz biz ki Abdü'l –Kâdim ebdâlıyız
   Yolı anın Şîr-i Yezdân Şâh-ı Merdâna gider

403. En güçlü koruyucu Allah'tır

1. Ey Dost! Bugün sene bin iki yüz altmış iki oldu.
Dünya insanları şerli insanlarda şaşırıp usandılar.

2. Ahir zaman fitnesi uyandı, Mehdi'ye muhtacız.
Belalar, musibetler arttı hepimiz çaresisiz.

3. Hâl diliyle hem Allah'ı hem ölümü inkar ederler.
Dahası hepsi hâl diliyle hesap gününü inkar ederler.

4. Hem nasîhat edene nefret, düşmanlık ve kin duyarlar.
Yok olmanı kastederek, ona derin bir kuyu kazarlar.

5. Hasta, yaşlı, çaresiz kuddûsî Allah'a sığınıp
Der ki; "Allah koruyucumdur, beni her fitneden korur."

404. Allah'a Giden Yol

1. Ben bir yola girmişim ki, doğruca Allah'a gider.
Bundan başka bir yola giren kişi, ybancıya gider.

2. Bu yol hem bütün yollardan yakın hem kolay yol
Kervanı korkmaz, çünkü Sultan'a gider.

3. Eşkıya görünce bu yolun saliklerinden kaçar.
Semtine varsa bilir ki; bu yol can kurbâna gider.

4. Onların silahı vecd, aşk, cezbe ve hâldır
Def ve davul vurulur, onlar ki Şâh'a giderler.

5. O topluluğu seyredince gökteki melekler kıskanır.
Çünkü anlar bir nefeste Rahmân'ın arşına gider.

6. Yoldan maksat, sâlik için tevhîd yoludur.
Her kim bu yolda tevhide devam ederse, Hannân olan Allah'a gider.

7. Biz Kâdirîyiz 'Abdü'lkâdir'in abdallarıyız
Onun yolu Allah'ın aslanı mertlerin şâhına gider.

8. Girdi Kuddûsî bugün gerçek erenler yoluna
Bildi zîra ol muhakkak Fahr-i ekvâna gider

405. DOĞRUCA ALLAH'A GİDEN YOL

1. Bulmışam bir yol bugün kim toğrı Yezdân'ı gider
Kârbânı eylemez havf çünki Yezdân'a gider.

2. Cümle yollardan hem yakîn düz kolay tev yolusı
Bundan ayruğa giden bigâne yâbâna gider

3. Tâcirinden bu yolun kaçar harâmî korkuben
Görmeyüb aslâ keder cennât-ı Rıdvâna gider

4. Sen de gel eyle sülük bu râha uyub mürşide
Yalnız giden kişinin sonı hüsrana gider

5. Tut bu Kûddûsî fakirin sözini gir bu yola
Kim tutar ise bu pendi bil ki ol hâna gider

406. ÇARESİZ ÂŞIK'IN HÂLİ

1. Âşık-ı bî-çâre ma'şukına vuslat ârzûlar
Neylesün miskin û şeydâ görmeğe yüzin diler

2. Işkû cezbe zahm û firkat derdi virüb ızdırâb
İdemez ârâm gönül mürgi yiri göğü gezer

3. Aramak ile bulunmaz yorılub âciz kalur
Eylemez halk ile ülfet kaçuben vahşet ider

4. Olmasa muhtâc kaçar evlâdû ehlinden dahi
Ba'zı vakt olur ki anları da yanından sürer

5. Pîr-i fânî olıcak hem haste Kuddûsileyin
Zikr-i kalbî eylemek olur ana hoş mu'teber

8. Bugün Kuddûsî gerçek erenler yoluna girdi
Zira o muhakkak âlemlerin efendisine gider.

405. Doğruca Allah'a giden yol

1. Bugün bir yol bulmuşum ki, doğruca Allah'a gider.
Kervânı korku duymaz çünkü Allah'a gider.

2. Bütün yolcusuna bütün yollardan yakın hem kolay
Bu yoldan ayrı giden ilgisiz yabana gider.

3. Bu yolun tüccarından eşkıya korkup kaçar
Asla keder görmeyip Rıdvân cennetine gider.

4. Sende gel, bir mürşide uyup bu yola gir.
Yalnız yürüyen kişinin sonu hüsrana gider.

5. Bu fakir Kuddûsî'nin sözünü tutup bu yola gir.
Kim bu nasihatı tutarsa, bil ki o Hân'a gider.

406. Çaresiz Âşık'ın Hâli

1. Çaresiz âşık Ma'şûk'una kavuşmayı arzuluyor.
Ne yapsın acîz ve divâne, yüzünü görmeyi ister.

2. Âşk, cezbe, yara ve ayrılık derdi ızdırap verir.
Gönül kuşu yerinde duramaz, yeri göğü gezer.

3. Aramak ile bulunmaz, yorulup aciz kalırsın.
İnsanlarla kaynaşmaz, kaçar vahşet çıkarır.

4. Muhtaç olmazsa çoluk-çocuğundan da kaçar.
Bazen onlarıda yanından uzaklaştırır.

5. Kuddûsî gibi hem hasta he yaşlı bir fânî olarak
Kalp zikri etmek ona en güzel, en uygun hâl olur.

407. ÂŞK İLE DERTLENİP, İNLEMEK

1. Geldi yine mevsim-i bülbül ağlar inler
Bûlbûl inler, gül inler dahi gülzâr inler

2. ‘Işk ne müşkil renç imiş dil hânemi itdi harâb
Dertli gönlüm oldı bir hâle giriftâr iniler

3. Sûk-ı ışka girüben kıldım nazar şöyle kamcı
Müşterî bayî dekûkîn çârşû bâzâr iniler

4. Bu cihân halkı iniltiden düşübdûr hayrete
Bana bakub yirde gökde her ne var ki iniler

5. Gönlûmü Tâtâr-ı ışk yağmalayub kıldı esîr
Yıkılub dil şehri vîrân oldı her bâr iniler

6. İçime bir od düşüb yanar ciğerciğim hemân
Dûd-ı âhımdan hevâ da tayr ki tayyâr iniler

7. Gözlerimden yaş revân oldukda hem dem sil gibi
Coşuben deryâ iniler mevc û tayyâr iniler

8. Artdı Kuddûsî fakirin derdi ah eyler müdâm
Neylesûn nitsün ki bimâr oldı nâçâr iniler

408. AŞK, “NÂHNÛ KASEMNÂ” İLE VERİLDİ

1. Ben mest-i müdâmımbana büşyâr dimesünler
Yâr âşıkıyam sûfi’yi bî-kâr dimesünler

2. Işk derdi bana “nâhnû kasemnâ” da virildi
Bu günde hemân oldı giriftâr dimesünler

3. Yok sabra mecâlim hele ben yârsız olamam
Gül derdiyle kim mâ’il-i gülzâr dimesünler

4. Leylâ’ya gönül vireli dünyayı unutdum
Dost talibiyem tâlib-ı dinar dimesünler.

407. Âşk ile dertlenip, inlemek

1. Geldi yine gül mevsimi bülbül ağlar, inler.
Bülbül inler, gül inler, dahası gülbahçesi inler.

2. Aşk ne zor bir sıkıntıymış, gönül evimi harap etti.
Dertli gönlüm bir hale tutuldu, inler.

3. Aşk pazarına girip, hepsini şöyle bir baktım.
Alıcı, satıcı , dükkanlar, çarşı ve pazar inler.

4. Bu dünya mahlûkatı iniltiden hayrete düştü.
Bana bakıp yerde ve gökte her ne varsa inler.

5. Gönlümü aşk tatarı yağmalayıp esir aldı.
Gönül evim yıkılıp viran oldu, her an inler.

6. İçime bir ateş düşüp hemen ciğerim yanar.
İnleyen ahımdan, gökteki kuş ve tüm uçanlar inler.

7. Gözlerimden yaşlar her an sel gibi akar.
Coşan deniz inler, dalgalar ve uçanlar inler.

8. Fakir Kuddûsî'nin derdi arttı, daima ah çeker.
Ne yapsın? Ne etsin ki? Hasta oldu, çâresiz inler.

408. Aşk, "Nâhnû kasemnâ" ile verildi

1. Ben daima sarhoşum, bana uyanık demesinler.
Yarın aşığıyım, bana işsiz demesinler.

2. Aşk derdi bana "Biz paylaştırdık" sözüyle verildi.
Bugün aşka tutkun oldu demesinler.

3. Sabra gücüm yok, yarsız olmam.
Gül derdiyle gül bahçesine isteklidir demesinler.

4. Leylâ'ya gönül vereli dünyayı unuttum.
Dost talibiyim, para talibi demesinler.

5. Çok ise kusûrum o şehin bendeliğinde.
Zinhâr anı sevmekde kusûr var dimesünler.

6. Cezb itdi beni kendüsine dost nideyim ben
Tav'-ıla bu 'ışk odına yanar dimesünler

7. Kuddûsî'ye 'ışk oldı nasîb 'âbide cennet
Aldanmış o taksîmde bu nâçâr dimesünler.

409. SÛFÎ ELEŞTIRISI O, SADECE ALLAH'A YÖNELENDIR.

1. Sûfî sana bu tarz ile insan mı disünler
Bu gaflet ile bende-i Yezdân mı disünler

2. Sâlik oluban eylemedin Hakk'a inâyet
Dânâ mı disünler sana nâdan mı disünler

3. Can kaydı yimez şem'a yanar 'âşık-ı sâdık
Ten besleyene tâlib-I cânân mı disünler

4. Zühdine riyâ eyler isen müşrik olursın
Ey münkir-I Hakk küfrüne imân mı disünler

5. Olsaydı eğer ma'rifetin Hakk'I bilürdin
İnsan mı desünler sana hayvan mı disünler

6. 'Işk bâdesini içmeyeni bilk I, hımârdır
Kerkes kuşına bulbul-I nâlân mı disünler

7. Kuddûsî eğer bahr-I kesel içre kalırsan
Nâ'im mı desünler sana yakzân mı disünler

410. HESABA ÇEKİLMEK

1. Merdim dime zinhâr seni madâna çekerler
Da'va ideni bahs-ile bürhâna çekerler

2. Kaldırma sakın başını kibr ile semâya
Müstekbir olan serkeş-i nîrâna çekerler

5. O Şâh'ın kulluğunda kusurum yok ise
Asla, O'nu sevmekte kusur var demesinler.

6. Dost beni kendisine çekti, ne yapayım?
İtaat için bu aşk ateşine yanar, demesinler.

7. Kuddûsî'ye aşk nasip oldu, âbid olana da cennet
Bu çaresiz, o taksimde aldanmış demesinler.

409. Sûfî eleştirisi; o sadece Allah'a yönelendir.

1. Sûfî, bu hâlin ile sana insan mı desinler?
Bu kayıtsızlıkla Allah'ın kulu mu desinler?

2. Sâlik oldun fakat Allah'a yönelmedin
Bilen mi desinler sana cahil mi desinler?

3. Sadık âşık cân korkusu taşımaz, Allah'a yanar
Bedene değer verene Allah tâlibi denilir mi?

4. Zühdüne riyâ karıştırırsan müşrik olursun
Ey Allah'ı inkar eden, küfrüne iman mı desinler?

5. Eğer ma'rifetin/bilgin olsaydı Allah'ı bilirdin
Sana insan mı desinler, hayvan mı desinler?

6. Bil ki; aşk kadehini içmeyen eşektir
Herkes kuşuna inleyen bülbül mü desinler?

7. Kuddûsî eğer tembellik denizi içinde kalırsan
Sana uyuyan mı desinler, uyanık mı desinler?

410. Hesaba çekilmek

1. Asla merdim deme, seni hesaba çekerler
İddia edeni söz ile delile çekerler.

2. Sakın başını kibirle göğe kaldırma
Büyüklenen dik başlıyı cehenneme çekerler.

3. Suçunı bilüb tevbe iden buldı selâmet
Kibr eyleyeni ‘adl-ile mîzâna çekerler

4. Sen nefsini alçakda gözüt itme tereffu’
Fir’avn gibi ben diyeni ‘ummâna çekerler

5. Tûr tağı tevâzu’ idüben buldı tecellî
Yükseklik iden tağları hirmâna çekerler

6. İlm û ‘amele itme gurur misl-ı ‘Azâzîl
Mağrûr olanı vâdî-yi hizlâna çekerler

7. Dûr olma hemân meclis-ı ‘uşşâk-ı hudâdan
Anlar nice facirleri Yezdâna çekerler

8. Dünyâyı sevenlerden ırag ol sözimi tut
Kârûna kârin olanı yeksâna çekerler

9. Toymaz güzi çok olsa dahi mali harîsin
Geldik de ecel cismini dîdâra çekerler

10. Vârislere kalur nesi var ise kamusı
Cem’itdiği sim û zeri yabana çekerler

11. Müflîs ana dirler yarın ol rûz-ı cezâda
Ashâb-ı hukûk hak deyü dîvâna çekerler

12. Kuddûsiyedir heb bu nasâyih dahi sana
Kim tutar ise bil anı Rıdvân’a çekerler

411. ALLAH’A YÜRÜYEN CÖMERTLER

1. Yârı dileyüb gayriyi terk eyleyen erler
Gösterdiler ‘alemde nice hünerler

2. Seyyâh oluban gest û güzâr eylemez anlar
Çün hayli uzak yirlere bir demde irerler

3. Suçunu bilip, tevbe eden kurtuluş buldu
Kibirleneni ise adâlet terazisine çekerler.

4. Sen nefsini alçakta tut, yükseltme
Firâvun gibi "ben" diyeni, denize çekerler.

5. **Tûr dağı tevâzu' gösterince tecellî buldu**
Yükseklik taslayan dağları mahrum bırakırlar.

6. Şeytân gibi ilim ve amel ile gururlanma
Gururlananları "kimsesizler vâdisine" çekerler.

7. Allah âşıklarının meclislerinde uzak durma
Onlar nice günâhkârları Allah'a çekerler.

8. Sözümü tut, dünyayı sevenlerden uzak ol
Kârûna yakın olanı "bir"e çekerler

9. Kıskancın malı çok olsa da, gözü doymaz
Eceli gelince solucanla bedeninin yemeğe çekerler.

10. Bütün serveti vârislere kalır
Topladığı altın ve gümüşü başkasına çekerler.

11. İflâs eden o kimsedir ki; yarın hesap gününde
Hukukçular "hak" diyerek mahkemeye çekerler.

12. Bu nasîhatin hepsi Kuddûsî'ye de sana da
Kim bu nasihatleri yerine getirirse Rıdvân cennetine çekerler.

411. Allah'a yürüyen cömertler

1. Dostu dileyip, O'ndan başkasını terk eden erler
Âlemde nice nice maharetler gösterdiler

2. Onlar, gezgin olup, başı boş dolaşmazlar
Çünkü çok uzak yerlere bir anda varırlar.

3. Dünyâ ile ‘ukbâya gönül virmeyüb aslâ
Dildâra teveccüh idüben toğrı giderler

4. ‘Âbidlere cennet sözi lezzet virir ancak
‘Uşşâk-I Hudâ rü’yet-I dîdâra giderler

5. Çün rûz-I ezel eylediler dost ile ‘ahdi
Tâ vakti mülâkata deign anı güderler

6. Zühhâd idemez zerresine sabr û tahammül
Şol çille-I ‘ışkın ki anı günde çekerler

7. Kuddûsî’yete’sir idemez pendi fakîhin
Merdân-I Hudâ çünki anı Hakk’a yiderler

412. Âşıklara Gelen Eleştiri

1. Bu ‘ışkı bana zâhidler kerîh gvgâ dimişler
Bize lâzım değildir öyle bed sevdâ dimişler

2. Kadîmden böyledir ‘âdet atarlar âşıka taş
Ki nice ‘ârif-I dânâlara tersâ dimişler

3. Riyâ şirk-I hafî deyû buyurmuş Hakk resûli
Anın-çün ‘âşıkanın dilleri derya dimişler

4. Serây pâk olmayınca padişşaha lâyık olmaz
Kulûb-ı ehl-I ‘ışk Yazdâna hoş me’vâ dimişler

5. Kudddûsî’yi miskin ider anlara nasâyıh
Pes dinlemeyub sözine son demde gelürler

413. Her varlıkta Allah’ı group, birlemek

1. Hudânın lutfına mazhar olan tevhîdde say’ eyler
Gice-gündüz beher dem her zaman tevhîde say’ eyler

2. Olur meşgûl hemân zikre çeker el meyl-i dünyâdan
Yanub ‘ışk odına idüb figân tevhîde say’ eyler

3. Aslâ dünya ve ahirete gönül vermeyip,
Sevgiliye yönelip doğru giderler.

4. Âbidlere ancak "cennet" sözü lezzet verir
Allah'ın âşıkları, sevgilinin yüzünün cemâline giderler.

5. Çünkü ezel gününde Dost ile sözleştiler
Tâ kavuşma vaktine kadar onu sürdürürler.

6. Zâhidler bunun zerresine sabır ve tahammül edemez
Şu âşkın çilesini ki; onu ânında çekerler.

7. Fakîh öğüdü Kuddûsî'ye etkilemez
Allah'ın cömertlileri, onu beraberlerinde Allah'a götürürler.

412. Zâhidlerden âşıklara gelen eleştirilere cevap

1. Bu aşk için zâhidler bana, "boş kavga" demişler
Böyle yanlış bir sevdâ bize lazım değildir demişler.

2. Öteden beri âdet böyledir, âşıkla taş atarlar
Ki bir çok âlim ârife hıristiyan demişler.

3. Allah Resûli, "riyâ gizli şirktir" buyurmuş
Onun için âşıkların gönülleri derya demişler.

4. Saray temiz olmayınca pâdişahlara lâyık olmaz
Aşk ehlinin kalpleri Allah'a güzel mesken demişler.

5. Miskin Kuddûsî onlara nasihat eder
Öyle ki dinlemeyip, sözüne son ânda gelirler.

413. Her varlıkta Allah'ı görüp, birlemek

1. Allah'ın lütfunu kazanan tevhîde çalışır
Gece gündüz, her ân her zaman tevhîde çalışır.

2. Hemen zikirle iştigâl eder, dünyaya yönelmekten el çeker
Aşk ateşiyle yanıp feryat eder, tevhîde çalışır.

3. Ne dünya mâlını direr ne cennet ni'metini özler
Şarab-ı 'ışkı nûş idüb kanan tevhîde say' eyler

4. Resûl dir bir 'amel tevhidi geçmez hem günah koymaz
Ana îmân iden mü'min hemân tevhîde say' eyler

5. Hem ol şâh didi tevhid cümle zikrin efdâlidir bil
Hadis-I Mustafa'yı haklayan tevhîdde say' eyler

6. Anı tekrar ide ide gelir gönline cezbe
Olur meczûb Hudâ ile kalan tavhide say' eyler

7. Görür her şeyde Allah'ı bilür 'ayne'l-yakîn bî şek
Kamu mahlûkda Hallâkı bulan tevhide say' eyler

8. Gelür bu cezbeden sonar anın bil gönline 'irfân
Serâyı gönline 'irfân talan tevhîde say' eyler

9. Toğar kalb 'alemnde şems-i 'ışk pür nûr olur ol dem
Ki 'ışkın şemsi gönlinde toğan tevhide say' eyler

10. Dimiş kürside vâ'iz nâsa şeyhsiz itmeniz zikri
Kulağına bu pendi koymayan tevhîde say' eyler

11. Beni çok zik idin didi bize Kur'anda çün Allah
Bu izni Hakk Teâlâ'dan alan tebhide say' eyler

12. İder Allah seni irşâd ki şeyhim yok deyü korkma
Sığınub Hakk'a bu bahre talan tevhide say' eyler

13. Bulunmaz şeyh deyü Kuddûsî yâ terk itme zikri sen
Hudâ'ya vuslat-ı ârzû kılan tvhîde say' eyler

414. CÂNÂN/ HAKK İLE GÖNÜL DİYALOGU

1. Cânân ise gönlüm ana râm olmağı ister
Gönlüm ise anınla müdâm olmağı ister

2. Cânân ise ister ola gönlüm ana bande
Gönlüm ise kullukta devam olmağı ister

3. Ne dünya malı biriktirir, ne cennet nimetini özler
Aşk şarabını içip kanan tevhîde çalışır.

4. Resûl; "hiçbir amel tevhîdi geçmez hem de günah bırakmaz
O'na îman eden mü'min hemen tevhîde çalışır" der

5. Hem O şâh "tevhîd tüm zikirlerin en faydalısıdır" dedi
Peygamberin hadîsini doğrulayan tevhîde çalışır.

6. Onu tekrar edersen gönlüne ilahî çekicilik gelir
Allah ile olan meczûb olup tevhîde çalışır.

7. Her şeyde Allah'ı görür, O'nu şüphesiz göz yakînî ile bilir
Bütün mahlûkatta Yaratıcıyı gören, tevhîde çalışır.

8. Bu cezbeden sonra bil ki, onun gönlüne irfân/bilgi gelir
Gönül sarayına irfân dolan tevhîde çalışır.

9. Kalp aleminde doğan aşk güneşi o ân büyük bir nûr olur
Gönlünde aşkın güneşi doğan tevhîde çalışır.

10. Kursîde vâiz insanlara, "şeyhsiz zikir etmeyin" demiş
Bu nasîhati dinlemeyen tevhîde çalışır.

11. Çünkü Allah bize Kur'ân da; "Beni çok zikredin" dedi.
Bu izni Allah'tan alan tevhîde çalışır.

12. Şeyhim yok diye korkma, Allah seni doğruya götürür.
Allah'a sığınıp bu denize dalan, tevhîde çalışır.

13. Kuddûsî sen, şeyh bulunmaz diye sen zikri terk etme
Allah'a kavuşmayı arzûlayan tevhîde çalışır.

414. Cânân/ Hakk ile gönül diyalogu

1. Gönlüm, Cânân'a/Yaratıcıya boyun eğmek ister
Gönlüm, O'nunla dâim olmak ister

2. Cânân, gönlümün kendisine kul olmasını ister
Gönlüm, ise kullukta devamlılığı ister

3. Cânân ise ister ki vire gönlüm ‘ışkın
Gönlüm ise ‘ışk-ıla kıyâm olmağı iister

4. Cânân ise dir gönlime kim nûş-ı şarâb it
Gönlüm ise mestâna imam olmağı ister

5. Cânân ise dir gönlime ko ‘ârı ol âşık
Gönlüm ise rüsvây-ı enâm olmağı ister

6. Cânân ise dir gönlüme geç nâm û nişândan
Gönlüm ise bî-şöhret û nâm olmağı ister

7. Cânân ise dir gönlüme Kuddûsî’ye yâr ol
Gönlüm ise’uşşâka gulâm olmağı ister

415. ALLAH’IN ZÂT’I ÜZERİNDE DÜŞÜNÜLÜR MÜ?

1. Hudâ’nın dostı Peygamber
Hem enbiyânın sutânı server

2. Gökler û yirler kürsî yanında
Sâhrada yoktur hulkıya benzer

3. Kanatdılar zincir ile asılmış
That-I kürside bir şey’ i asfer

4. Kürsîde ‘arşın altında maslûb
‘Arş cümlesinden a’za û enver

5. Kün hitâbıyla anlar yoğiken
Var iden yokdan Hallâk-I ekber

6. Zâtında Hakk’ın itme tefekkür
Hulkatinde idüb olgil muzaffer

7. Kendisi bilür zâtını ancak
Bizi düşünmek dîvâne ider

8. Nehy eylemişdir bizleri andan
Şâfî’-i ümmet sahib-i kevser

3. Cânân ister ki; gönlüme aşkını versin
Gönlüm ise aşkla ayağa kalkmayı ister

4. Cânân, gönlüme, "şarabı iç" der
Gönlüm ise sarhoşlara imâm olmayı ister

5. Cânân gönlüme, "âşık ârı ol" der
Gönlüm ise, hayvânca rezil olmayı ister

6. Cânân gönlüme, "şöhretten, ünlenmekten geç" der
Gönlüm ise, şöhretli ve isim yapmayı ister

7. Cânân gönlüme, "Kuddûsî'ye dost ol" der
Gönlüm ise, âşıklara hizmetçi olmayı ister.

415. Allah'ın Zât'ı üzerinde düşünülür mü?

1. Peygamber, Allah'ın dostu
Hem peygamberlerin baş sultanı

2. Gökler yer ve kürsi yanında
Çölde yatan aslana benzer

3. Zincir ile asıp kanattılar
Kürsî tahtında bir sarı şey

4. Ârşın altında asılı kürsîde
Ârş hepsinden yüce ve nûrlu

5. Onlar yok iken "kûn" emriyle
"Yok" tan "var" eden büyük Yaratıcı

6. Hakk'ın zât'ını tefekkür etme
Yaratılışında büyük bir zafer var

7. Ancak kendisi bilir zât'ını
Bunu düşünmek bizi deli eder.

8. Bizleri ondan yasaklamıştır
Ümmetin şefaatçisi, Kevser sahibi

9. Eyle Kuddûsî halkda kevser
Kudretin bilüb Hâlîkin ol er

416. ÂŞIKLAR MA'ŞÛK'LARININ KANATLARI ALTINDA KORUNUR

1. Bil hilye-i merdân-ı Hudâ terk-i sivâdır
Ağyâra meyl eyleyenin 'ömri hebâdır

2. Bu menzile 'âbid iremez çünki anın pes
Maksûdı cinân içre hemân nân û nevâdır

3. Bu 'arsada baş oynadı merdân-ı muhabbet
Her kimki kılr cânı fidâ dosta salâdır

4. Vâ'iz sakın uzatma zebânın bize çünki
'Uşşâka cefâ eyleyenin hasmı hudâdır

5. 'Işk ehline dahl eyleme zirâ ol gürûhın
Hak gönlini cezb eylemiş anlar büdalâdır

6. Kuddûsî'ye cevr itmek ile 'ışktan usanmaz
Ey zâhid anın himmeti mâşuk'a likâdır

417. HASTALIKLARA ŞİFÂ OLAN ŞARAP

1. Sana bir kaç sözüm vardır ki; her derde devâdır
Anı tutan muhakkah bil ki mahbu-ı Hudâdır

2. Marazlar içine dolmuş seni iderler ilhâk
Şarâb-ı mushili nûş eyleyüb sürmek nevâdır

3. Bu sözime inan yokdur hilâf anda 'azîzim
Gönül emrâzına zîrâ mücerreb bil şifâdır

4. Eğer sâlik çalışub anları çıkarmaz ise
Olur iblis gibi merdûd ki Hakk'dan ol cüdâdır

5. Kulak vir sıdk-ıla dinle hazer kıl sana diyem
Marazlar dediğim kibr û hased 'ucb û riyâdır

9. Kuddûsî, mahlûkâtı tefekkür et
Hâlîkın gücünü bilen yiğit ol.

416. Âşıklar Ma'şûk'larının kanatları altında korunur

1. Bil ki; Allah erlerinin süsü mâsivâyı terk etmektir
Allah'tan başkasına yönelenin hayatı boştur.

2. Bu hedefe âbid varamaz çünkü onun
Amacı cennet içinde bir ân önce ekmek ve nasiplenmektir

3. Sevgi cömertleri bu sahada başı oynadı
Her kim ki, cânını fedâ ederse, dosta çağrıdır

4. Vâiz sakın bize dil uzatma çünkü
Âşıklara eziyet eden, Allah'ın düşmanıdır

5. Aşk insanına sataşma zira bu topluluğun
Allah gönüllerini kendine çekmiş, aşkla sersemdirler

6. Kuddûsî'ye eziyet etmekle aşktan usanmaz
Ey zâhid! Onun çabası sevgiliye kavuşmaktır.

417. Hastalıklara şifâ olan şarap

1. Sana birkaç sözüm vardır ki, her derde devâdır
Muhakkak bil ki, bu sözü tutan Allah'ın sevgilisidir

2. İçine/kalbine hastalıklar dolmuş, seni yok ederler
Kolaylaştırıcı şarabı içmek, sürmek en münasiptir

3. Bu sözüme inan âzîzim, onda yanlış yoktur
Zîra bil ki, tecrübe edilmiştir, gönül hastalıklarına şifâdır

4. Eğer sâlik çalışıp o hastalıkları çıkarmazsa,
Şeytan gibi kovulmuş olur ki; o Allah'tan uzaktır

5. Samimiyetle kulak ver dinle ve sakın, sana söyleyeyim
Hastalık dediklerim; kibir, kıskançlık, gurur ve riyadır

6. Şarâb-ı müshil bil kim diyem sana nedir ol
Heman iste Hudâ'dan anı çün ulu 'atâdır

7. Şarâb-ı müshil ancak 'ışkdır anı eyle tahsil
Ki şöyle bil ki bu 'ışk bâ'is-ı vasl-ı likâdır

8. Bu 'ışka zikr-ile nâ'il olur sâlik birâder
Ana meşgûl olanlar heb gürûhı evliyâdır

9. Eğer dirsen ki zikrin efdali ne söyle ey yâr
Kamunın efdali tevhid diyen dost Mustafâ'dır

10. Bu Kuddûsî nasîhat eyleyüben dir murâdım
Rızâ-yı Hakk dahi ihvânımızdan bir du'âdır

418. ALLAH ÂŞIKININ GAYESİ: O'NDAN BAŞKA HER ŞEYİ TERKTİR

1. 'Âşıklara 'ışkın elemi zevk-ü sefâdır
Zann eyleme bu 'ışkıı ki beyhûde hebâdır

2. Hor bakma sakın 'âşık-ı rüsvâ-yı cihâna
Ol ma'nîde sultan velî sûretde gedâdır

3. Mü'min ana dirler ki ola ma'rifet anda
'İrfânı anın kim yoğ-ısa nârâ sezâdır

4. Bu ma'rifetin mâyesidir cezbe-ı Rahmân
Tahsîl ide gör anı ki derdine devadır

5. Sen disen eğer cezbeyi ben kande bulayım
Bil ana sebeb leyl û nehâr zikr-ı hudâdır

6. Mağrûr oluban zühdine dûr olma bu 'ışkdan
Ey zâhid-i mağbûn emeğin yohsa hebâdır

7. Kuddûsî'ye Hakk 'ışkı vire 'âbide cennet
Matlûbı anın 'ışk-I Hudâ terk-I sivâdır

6. Kolaylaştırıcı şarâbın ne olduğunu söyleyeyim sana onu bil
Hemen Allah'tan iste, çünkü o, yüce bir bağışır

7. Kolaylaştırıcı şarâp ancak aşktır, onu öğren
Şöyle bil ki; bu aşk, O'na kavuşmanın sebebidir

8. Sâlik kardeş bu aşka zikirle ulaşır
Onunla meşgûl olanlar evliyâ zümresidir.

9. Ey dost! Eğer "zikrin en faydalısı nedir? Söyle" diyorsan
Bütün zikirlerin en faydalısı tevhîddir diyen Mustafâ'dır

10. Bu Kuddûsî der ki; "Nasîhatteki murâdım
Allah'ın rızâsı ve kardeşlerimizden bir duadır!

418. Allah âşıkının gayesi: O'ndan başka her şeyi terktir

1. Âşıklara aşkın ızdırâbı, zevk ve mutluluktur
Zannetme ki, bu aşk, beyhude boştur

2. Sakın hor bakma, dünyaya rezil olan âşıka
O mânâ âleminde Sultân, hizmetçi görünümlü velidir.

3. O kimseye mü'min derler ki; Onda ma'rifet var
Kimin irfânı/bilgisi yoksa ateşi hak etmiştir

4. Allah'ın cezbesi bu ma'rifetin mâyâsıdır
Onun eğitimini al ki, derdine ilâçtır

5. Eğer "ben cezbeyi nerede bulayım" diye soruyorsan
Bil ki onu bulmanın yolu, gece gündüz Allah'ı zikirdir

6. Zühdüne mâğlup olup da, bu aşktan uzak durma
Ey şaşkın zâhid! Yoksa emeğin boşa gider

7. Allah, Kuddûsî'ye aşkı, âbide cenneti versin
Allah âşıkının talebi, Allah'tan başka her şey terktir.

419. En Güzel Kulluk Aşk İle Gerçekleşir

1. Salâ ‘uşşâk-ı cânâne visâlin şimdi çağıdır
Tağıtmışzülfine güyâ o sayyâdın tuzağıdır

2. Mülazım olmışuz dâ’im kapusından koyub başlar
O yârin âsitânı çünki ‘âşıklar turağıdır

3. Biz bu deryâ-ı ‘ışk içre gezer mâhîlerin güyâ
Bu ni’metleri bizi sayd itmek içün özge ağıdır

4. O bir dilber ki ‘âlem halkı olmış husnine hayran
Bizi mest eyleyen ol gül rûh-ıla ol yanağıdır

5. Bu Kuddûsî’ye kulluk tarzını ‘ışk eyledi ta’lim
Anın üstâdı oldı ‘ışk û ol ‘ışkın çerâğıdır

420. Kuddûsî’nin Perspektifinde Hz. Peygamber

1. Çün Muhammed cümle halkın aslı Hakk’ın yâridir
Hem resû-i ins û cin Peygamberân serdârıdır

2. Nûrını evvel yaratmış cümle mahlûkdan Hudâ
Hâlikin ol Mustafâ vû Ahmed-I Muhtârdır

3. Andan özge baş göziyle kimse Hakk’ı görmedi
Ol anın mahbûbıdur hem ‘âşık-I dîdârıdır

4. Evvelîn û âhirinin ‘ilmini vermiş ana
Kird-gârın ‘ârifi hem ‘âlim-i esrârıdır

5. Buldılar gamdan selâmet enbiyâ ol şâh-ıla
Dû cihânda çâresiz kalanların ol çârıdır

6. ‘İllet-i gâ’iyye-i kevn û mekândır şübhesiz
Halık-I ‘âlem bâ’isi hem cümlenin sâlârıdır

7. Rûz û şeb şevk-ıla Kuddûsî ider ah û figân
Bu garîb müştak hezârınn ol gül-ı gülzârıdır

419. En güzel kulluk aşk ile gerçekleşir

1. Çağırı, şimdi Allah âşıklarının kavuşmalarının vaktidir
Zülüflerini dağıtmış güyâ, o avcının tuzağıdır

2. Başımızı koyup daima kapısında asker olmuşuz
Çünkü O Yârin kapısının eşiği âşıklar durağıdır

3. Biz, bu aşk denizi içinde gezgin balıklar gibiyiz
Bu nimetler ise bizi avlamak için konulan zehirlerdir

4. O öyle bir güzel ki; bütün mahlûkat güzelliğine hayran olmuş
Bizi sarhoş eden o gülün rûhuyla al yanağıdır

5. Kuddûsî'ye kulluğun usûlünü bu aşk öğretti
Onun üstâdı aşk oldu, o, aşkın çırağıdır.

420. Kuddûsî'nin perspektifinde Hz. Peygamber

1. Muhammed bütün mahlukâtın aslı Hakk'ın dostudur
Hem insan ve cinin Resûlü, Peygamberlerin başıdır

2. Allah bütün mahlukâttan önce O'nun nûrunu yaratmış
O, yaratıcının Mustafa sı ve seçilmiş Ahmedidir

3. Ondan başka kimse baş gözüyle Hakk'ı görmedi
O, O'nun sevgilisi hem sevgilinin yüzünün âşığıdır

4. Ona evvelin ve âhirinin ilmini vermiş
Allah'ın ârifi hem de sırlarının âlimidir

5. Peygamberler tasadan kurtuluşu, O şâh ile buldular
O, iki dünyada çâresiz kalanların çâresidir

6. Şüphesiz oluşun ve yaratılışın oluş sebebidir
Âlemin varoluş sebebi hem de hepsinin başkomutanıdır

7. Gece gündüz Kuddûsî şevkle âh ve feryâtlar eder
Bu garib, tutkun o gül bahçesinin bülbülüdür.

421. MADDEYE GÖNÜL VERMENİN NETİCESİ

1. Dünyaya gönül virme ki virân olacakdır
Heb cümle gidüb Vâhîd-i bî-çün kalacakdır

2. Fırsat eline girmiş iken eyleme gel fevt
Cânlar alıcı cânını bir gün alacakdır

3. Pes ‘âleme hükm idici sultan dahi olsan
Kabr içre girüb gözlerime hâk tolacakdır

4. Her kim ki anadan toğubangeldi cihâna
Âhir anı mevt zikr-I zemîne salacakdır

5. Pek sevdiceğin sîm û zen mülk û metâ-ı
Hakk sevmediğin vârîsine mâl kılacakdır

6. Fânî evine teyzîn idüb bağlama dil çün
Bir gün ola koyan yârini zîrâ bulacakdır

7. Kuddûsî’yi bî-çare siva koyma gönülde
Ağyârı koyan yârini zirâ bulacaksın

422. ÂŞIKLARIN TEK ARZUSU ALLAH, ZÂHİDLERİN CENNETTİR

1. ‘Âşık olanın kalbi ücellâ yüzi akdır
Var sen de heman cânını ‘ışk odına yakdır

2. Bu halvet-I sugrâda telef olmada zevk yok
Ceyhûn oluban bahr-I muhîte yüzi akdır

3. ‘Ubbâ da Hudâ virdiği dem hûr û cinânı
‘Işk ehline emr ide ki sen yüzime bakdır

4. Yok fâ’ide hîç zâhide vasf eyleme ‘ışkı
Çün kalbi anın bilk i hacerden katırakdır

5. ‘Işk atına kim bindi ise irdi murâda
Kuddûsî heman bin yola git menzil uzakdır

421. Maddeye gönül vermenin neticesi

1. Dünyaya gönül verme, yok olacaktır
Her şey yok olup, ezelî olan Vâhîd kalacaktır

2. Fırsat eline geçmişken gel kaçırma
Cânları alan bir gün cânını alacaktır

3. Öyle ki. âleme hükümdar sultan olsan dahi,
Kabre girip, gözlerine toprak dolacaktır

4. Her kim ki, annesinden doğup dünyaya gelirse
Sonunda ölüm onu toprağın altına gönderecektir

5. Çok sevdiğin gümüş, altın, mülk ve eşyalar
Allah, sevmediğin varislerine servet olarak verecektir.

6. Geçici mekânını süsleyip gönülden bağlanma çünkü
Ola ki bir gün sahibi gidip, onlar virân olacaktır.

7. Çâresiz Kuddûsî'nin gönlünde mâsiva bırakma
Ağyarı kalbinde çıkaran zirâ dostunu bulacaktır

422. Âşıkların tek arzusu Allah, zâhidlerin ise cennettir

1. Âşık olanın kalbi cilalı, parlak, yüzü aktır
Sen de hemen ruhunu aşk ateşiyle yak

2. Bu küçük kayada yok olmakta zevk yok
Ceyhûn nehri gibi büyük ol da, Ak Denize ak

3. Allah kullara hûri ve cenneti verdiği ân
Aşk ehline de emrederek, "sen yüzüme bak" der.

4. Zâhide aşkı vasıflandırma zirâ hiç faydası yok
Çünkü bil ki; Onun kalbi taştan daha katıdır

5. Aşk atına kim bindiyse murâdına erdi
Kuddûsî, hemen yola koyul, zirâ varış noktası çok uzaktır

423. ZÜHDÜYLE GURURLANAN CÂHİL ZÂHİD

1. Tıfl iken zâhid henüz bu yolda şâb oldum sanır
Özini tanımayub 'âlî-cenâb oldum sanır

2. Mekteb-I 'irfâna girüb ebcedi öğrenmemiş
'İlm-I zâhir okumakla feyz-yâb oldum sanır

3. Hiç karınca idebilir mi meges-veb irtifâ'
Ki kanatlanınca ol miskin zübâbb oldum sanır

4. Perde-i zühd-ile mahcûb olmuş ol nâdân hemîn
Bilmeyüben nâ'il-i ecr û sevâb oldum sanır

5. Nâgehân bir meclis-i 'ışka girer ise eğer
Bir kebîre irtikâb itdim harâb oldum sanır

6. Ma'rifetden nokta yok kalbinde Kuddûsîleyin
Kurılub sadr-ı mecâlisde lübâb oldum sanır

424. ALLAH İNSANINA DİĞERLERİNİN KİN VE NEFRETİ

1. Nice bir bu elem-i irkât-i dildâr nice bir
Nice bir bu keder-I ülfet-i ağyâr nice bir

2. Bize olur mı müyesser 'aceb ol şâha vâsıl
Nice bir bu kesel û gaflet û şâha vâsıl

3. Kaçalım halk-ı zemândan gidelim Hakk'a hemîn
Nice bir bu fukâraya buğz û inkar nasıl bir

4. Kâdiriyyü'l-vakt olalım gidelim yolımıza
Nice bir bu hub-I dünya cem'-i dinar nice bir

5. Geliyor mâh-ı Muharrem kabarır nefs-i Yezîd
Nice bir bu it gibi hırırltı her bâr nice bir

6. Yanına varanı kapar şol kudurmuş kelb gibi
Nice bir bu sitem û cevr-i sitem û cevr-i sitem –kâr nice bir

423. Zühdüyle gururlanan câhil zâhid

1. Zâhid bu yolda çocuk iken genç olduğunu sanır
Kendini tanımayıp şerefli olduğunu sanır.

2. İrfân okuluna girip ebcet/elif ba öğrenmemiş
Zâhir ilimleri okumakla feyz bulduğunu sanır

3. Hiç karınca, sinek gibi yükselir mi?
O miskin, kanatlanınca sinek oldum sanır

4. O câhil, zühd perdesiyle utanmış
Bilmeden büyük bir sevâb ve mükâfata ulaştığını sanır

5. Eğer ansızın bir aşk meclisine girerse
Büyük bir zâta kötülükte bulunup perişân olduğunu sanır.

6. Kuddûsî gibi, ma'rifetten zerre kadar kalbinde bilgi yok
Meclisin ortasında kurulup seçkin olduğunu sanır.

424. Allah insanına diğerlerinin kin ve nefreti

1. Bu sevgiliden ayrı kalmanın nasıl bir elemidir, nasıl?
Bu ağyâr ile kaynaşmanın nasıl bir kederidir, nasıl?

2. Acaba O şâh'a kavuşmak bize kolay gelir mi?
Bu nasıl bir tembellik, gaflet ve günahtır?

3. Hemen zamanın insanında kaçıp Hakk'a gidelim
Bu fakirlere nasıl bir nefret ve inkardır, nasıl?

4. Zamanın Kâdîrisi olup yolumuza gidelim
Bu nasıl bir dünya sevgisi, nasıl bir para biriktirmektir?

5. Muharrem ayı gelince Yezîd nefsi kabarır
Bu nasıl bir kindir köpek gibi her ân hırlar, nasıl?

6. Şu kudurmuş köpek gibi, yanına varanı kapar
Bu nasıl bir sitem ve sitemkârın ezâsıdır, nasıl?

7. Ki bu aylar gelicek tâ’na cesâret ider ol
Nice bir bu gazab û hışmet û evzâr nice bir

8. Eylemez gayer şikâyet Tenrisinin ‘ârif olan
Nice bir bu nâsa şekvâ hâli iş’âr nice bir

9. İdelim şevk-ıla zikri çalalım tabl û kudûm
Nice bir bbu hazer û havf û riyâ ‘ar nice bir

10. Yolumuz Hazret-I Geylânî yolı çünki bizim
Nice bir bu ‘amel bâtılı ızmâr nice bir

11. Biz anın işiğinin bendesiyiz ez-dil û cân
Nice bir bu bende-i nefs-ile bazar nice bir

12. Nice bir fâsıkı sâlih sanuban sevdiğimiz
Nice bir bu ‘amel-i bâtılı ızmâr nice bir

13. Yiridür ehl-I nifâkın derk-I efsel didi Hakk
Nice bir bu şerri ızmâr hayrı ızhâr nice bir

14. O münafık biz aldadığını Tenri bilür
Nice bir bu garaz-ı fâsidi iksâr nice bir

15. Virdi Kuddûsî’ye nefret mâsivâya endişesi
Nice bir bu mâsivâya meyle ısrâr nice bir

425. SÜREKLİ ALLAH İLE OLMAK

1. Bilmeyüb nakkâşı dâ’im nakşa bakmak nice bir
Su gibi mâyi’ olub ingine akmak nice bir

2. Rûz û şeb tevhîde meşgûl ol ki Hakk’I bilesn
Eyleyüb dünyayı ta’mir dîni yıkmak nice bir

3. Sa’yı mikdârı bulur feyzi kişi çalış hemân
Gaflet-ile harmen-ı ömrini yakmak nice bir

4. ‘Işk-ı Mevlâ zikr-ile kalbe tolar deryâleyin
Dil serâyına sîva-yı şâhı tıkmak nice bir

7. Ki bu aylar gelecek yermeye cesâretli ol.
Bu nasıl bir öfke, kızgınlık ve günah, nasıl?

8. Ârif olan Allah'tan başkasına şikayette bulunmaz
Bu nasıl bir şikâyeti insanlara bildirme hâlidir, nasıl?

9. Büyük bir istekle yapalım zikri, çalalım def ile kudûmu
Bu nasıl bir korku, riyâ ârda sakınmadır, nasıl?

10. Çünkü bizim yolumuz Hazreti Geylânî'nin yoludur
Bu nasıl bir bâtıl âmeli gönülde gizlemedir, nasıl?

11. Biz canda ve gönülden onun kapısının hizmetçileriyiz
Bu nasıl bir nefs köleliği pazarlığıdır, nasıl?

12. Nasıl bir fâsıkı, sevdiğimiz sâlih kişi sanırız
Bu nasıl bir bâtıl âmeli gönülde gizlemedir, nasıl?

13. Yeridir Allah'ın "nifak ehli en aşağı dipten" dediği
Bu nasıl bir şerri gizleme, hayrı açığa vurmadır, nasıl?

14. O münafıkın bizi aldattığını Allah bilir
Bu nasıl bir çoğalan kötü kindir, nasıl?

15. Kuddûsî'ye mâsiva endişesi nefret verdi
Bu nasıl bir mâsivâya meyletme ısrarıdır, nasıl?

425. Sürekli Allah ile olmak

1. Nakş edeni bilmeden nakaşa bakmak nasıl bir şey?
Su gibi akar olup enginlere akmak nasıl bir şey?

2. Gece gündüz tevhîdle meşgûl ol ki Hakk'ı bilesin
Dünyayı tâmir ederken dîni yıkmak nasıl bir şey?

3. Çalışma derecesiyle kişi feyz bulur, çalış hemen
Ömrünün harmanını gaflet ile yakmak nasıl bir şey?

4. Allah aşkı deniz gibi, zikirle kalbe dolar.
Dil sarayına mâsivâ şâhını koymak nasıl bir şey?

5. Gâfil olma bir nefes Kuddûsî yâ usanma hem
Zikr-i Kuddûsî'den behey dîvâne bıkmak nice bir

426. MÜ'MİNİN DİLEĞİ ALLAH DIŞINDAKİ BAĞLARDAN KURTULMAKTIR

1. Ey Kâdir û Hâdî beni bu kîl ile kâlden geçir
Mest-i müdâm it dâ'im ağyâra ikbâlden geçir

2. Varlık sana mahsûs hemân yokluk benim hâlim durur
Toldır sana mahsûs hemân yokluk benim hâlim durur

3. Unudayın iki cihânın devletin gidem sana
Şol İbn-i Ethem-veş kamû evlâd û emvâlden geçir

4. Kıl fazl û lutfınla gürûh-ı 'ârifândan ey latîf
Bu bî-hulûs takvâdan 'il-ile 'a'mâldan geçir

5. Dostun Muhammed hürmetine bu garib Kuddûsî'yi
Mevzûn kelâm inşâ ile I'câb û imlâlden geçir

427. İNSANIN EN HAYIRLI ÂMELİ

1. Cezbe mi 'ışk mı cünûn mı bilmezem bu hâl nedir?
İdemem idrâk Hudâ'nın sevdiği a'mâl nedir?

2. Kulluğa yitmez gücüm hergiz cevâhirle bugün
Oluben mahzûn direm bu kıldığım ihmâl nedir?

3. Bendeye lâyık olan Mevlâsına hıdmet imiş
Hıdmete yok iktidârım yâ bu gökçek fâl nedir?

4. Eyledim çünkü tefe'ül geldi 'ışk yahşi bana
Câhil iken yazdığım bu vezn-ile akvâl nedir?

5. Hem koca hem haste hem meczûb bu Kuddûsî fakir
Pes zemânın halkını itdiği istiskâl nedir?

5. Kuddûsî bir ân bile usanma hem de ilgisiz kalma
Hey divâne; Kuddüs olanın zikrinden bıkmak nasıl bir şey?

426. Mü'minin dileği Allah dışındaki bağlardan kutulmaktır

1. Ey Kâdir ve Hâdî Allah! Beni bu boş söz ve laflardan kurtar
Senden başkasına yönelmekten geçirip, daima aşkınla sarhoş et

2. Var olmak sana has, "yok" olmak benim hâlimdir
İçime aşkını öyle doldur ki, bütün işgâllerden kurtulayım

3. İki dünyanın servetini unutup, yalnızca Sana gideyim
Şu İbrahim Edhem gibi bütün evlâd ve maldan kurtar

4. Ey Lâtif! İhsân ve lütfunla ârifler topluluğuna kat
İhlâssız takvâdan, ilimden ve âmelden kurtar

5. Bu garib Kuddûsî'yi dostun Muhammed hürmetine
Vezinli söz söylemek le beğenmişlikten ve usandırmaktan kurtar.

427. İnsanın en hayırlı âmeli

1. Bu hâlin, cezbe mi, aşk mı, çıldırma mı olduğunu bilemiyorum?
Allah'ın sevdiği âmel nedir? İdrak edemiyorum.

2. Bugün mücevherlerle asla kulluğa gücüm yetmez
Mahzûn olup, "Bu ihmâlkârlığım nedir?" diyorum

3. Kula lâyık olan şey Mevlâ'sına hizmetmiş
Hizmete gücüm yok, bu güzel iş nedir?

4. Çünkü hayra yordum, aşk bana güzel geldi
Câhil iken yazdığım bu vezinli sözler nedir?

5. Bu fakir Kuddûsî, hem yaşlı, hem hasta, hem deli
Öyle ki bu zamanın insanlarının yüz vermemesi nedir?

428. Zünnâr kuşağını bırakıp Allah kuşağını bağlamak

1. 'Işk beni dîvâne kıldı bilmez oldum 'ar nedir?
   Var ise gel söyle zâhid bundan a'lâ kâr nedir?

2. Urdı bu 'ışk bağrıma bir yâre ki tîmârı yok
   Sen tabîb-i hâzık isen di ana tîmâr nedir?

3. Görelim göster bize bir dîni bütün müslüman
   Sen de dirsin Müslimen bilindeki zünnâr nedir?

4. Yârdan özge her ne k gönlünde var zünnârdır ol
   Fehm idebilmezsin aslâ yâr nedir ağyâr nedir?

5. Sâlikin sermâyesi 'ışkdur sülûk ansız muhâl
   Çünki 'âbid bilemez dîdâr nedir dîvâr nedir?

6. Yandı Kuddûsî bugün 'ışk odına oldı remâd
   Eylemez ârzû-yı cennet bilemez hem nâr nedir?

429. En güzele gönül vermek

1. Âsüfte ulan bizi güzeller güzelidir
   Aşıklığımız şimdi değil, tâ ezelîdir

2. Medh eyleme vâ'iz bize sen hûr-ı cinânı
   Ağyâra meyil eyleyeni bil ki delidir.

3. Enîs-i îzidiz dâ'imen çünki anınla
   Dil virmişüz ol dilbere kim lem-yezelîdir

4. Zann eyleme zâhid bizi kendin gibi mağbûn
   Zîrâ yolumuz iki cihân fahri yoludır

5. Dört yoldur anın açdığı yollar bize ammâ
   Gizlü kimisi dahi sa'b kimi celîdir

6. Biz bir yola girdik ki gider ana mecâzib
   Anları gören dirk i cihân mübtezelidir.

428. Zünnâr kuşağını bırakıp Allah kuşağını bağlamak

1. Aşk beni deli etti, âr nedir? Bilmez oldum.
   Zâhid, bunda yüce iş varsa, nedir? Gel de söyle

2. Bu aşk kalbime vurup bir yara açtı ki; pansumanı yok
   Sen mahir doktorsan, söyle bana pansumanı nedir?

3. Dini bütün bir Müslümanı göster bize, görelim
   Eğer sen de, “Müslüman belindeki zünnâr nedir?” diyorsan

4. Allah’tan başka gönlünde ne varsa zünnârdır.
   Asla yâr ve ağyar nedir? Bilemezsin

5. Sâlikin serveti aşktır zirâ sülûk/yürüyüş onsuz boştur
   Çünkü âbid sevgili nedir? Güzelliği nedir? Bilinmez

6. Bugün Kuddûsî aşk ateşine yanıp kül oldu
   Cenneti arzûlamaz hem ateş nedir? Bilmez.

429. En güzele gönül vermek

1. Bizi deliye döndüren güzeller güzelidir
   Aşkımız şimdi değil, tâ ezeldendir.

2. Vâiz, sen bize cennetin hûrilerini meth etme
   Allah’tan başkasına yönelen bil ki, delidir.

3. Dâima Allah’ın dostuyuz çünkü O’nunla
   O güzele gönül vermişizdir ki, O ebedîdir.

4. Zâhid, bizi kendin gibi şaşkın zannetme
   Zira yolumuz iki cihânın efendisinin yoludur.

5. O’nun bize açtığı yollar dörttür, amma
   Kimisi gizli, kimi açık, kimi de zordur.

6. Biz öyle bir yola girdik ki, onda meczûblar gider
   Onları gören der ki: “Dünya değersizdir.”

7. Cezb etdi Hudâ bizi hemîn ‘ışkını virdi
Bildik ki çeken bizi anın kudret elidir.

8. Sûretde hakîrdir bu gürûh gerçi velîkin
Her biri hakikatde Hudâ dostu velÎdir

9. Fazlıyla bu Kuddûsî’yi cezb eyledi Kuddûs
Miskin û zelîl ‘âşık-ı bî-çâre kulıdır

430. ÂMELDE ARANAN ÖLÇÜ: İHLÂS

1. ‘Işkın meyine kanmayanın kârı keseldir
Zühdine gurûr eyleyenin işi da geldir

2. Savm-ile salâtında eğer yoğ-ısa ihlâs
Heb sana vebâl oldı anı sana ‘âmeldir

3. Var kalbini pâk eyle gör kibr û riyâdan
Çün müşrik olan kişi beha’imden adaldır

4. Gerçi bu sözüm zâhide acıdur ağıdan
‘İrfânı olan kişilere kand û ‘aseldir

5. Kuddûsî’ye ilhâm-ı Hudâ oldı bu iş’âr
Sen eyle te’emmül anı kim hoşça gazeldir.

431. TEFEKKÜR; ALLAH’I GEREĞİ GİBİ BİLMENİN YOLUDUR

1. Hudâ’nın birliğine halk-ı ‘âlem heb delîldir
Şerîki yok mu’ini yok Ahad Ferd û Celîldir

2. Eğer olsa idi iki bu mülk olmazdı ma’mûr
Bu mülkin mâlikin bir bilmeyen müşrik rezildir.

3. Seni bir nutfe iken ashen-i hey’etde kıldı
Bilürsin aslını bî-şübhe kim mâ-yi kalîdir

4. Kıyâs eyle kamu mahlûkı sana kıl tefekkür
Anı bir bilmeye zîrâ tefekkür hoş sebîldir

7. Allah bizi kendine çekerek aşkını verdi
Bildik ki, bizi çeken O'nun kudret elidir.

8. Gerçi bu topluluk görünürde hakîrdir, lâkin
Her biri hakikatte Allah'ın dostu velilerdir.

9. Kuddûs olan Allah faziletiyle Kuddûsî'yi kendine çekti
O, Allah'ın miskin, hakîr, çaresiz âşık kuludur.

430. Âmelde aranan ölçü: İhlâs

1. Aşk şarabına kanmayanın işi tembelliktir.
Zühdüne gurûr karıştıranın işi hiledir.

2. Eğer orucunda ve namazında ihlâs yoksa
Hepsi sana yük olur, onu âmel sanma

3. Kalbini kibir ve riyâdan tertemiz et
Çünkü müşrik olan kişi hayvandan daha alçaktır.

4. Gerçi bu sözüm, zâhide zehirden daha acıdır.
Âriflere bal ve şekerdir.

5. Bu bildiri Kuddûsî'ye Allah'ın ilhamıdır.
Sen ona yönel ki, o güzel, en güzeldir.

431. Tefekkür; Allah'ı gereği gibi bilmenin yoludur

1. Allah'ın birliğine âlemde var olan her varlık delîldir.
Ortağı yok, yardımcısı yok, Ahad, Fert ve Celîl'dir.

2. Eğer iki olsaydı, var olan her şey inşâ olmazdı
Bu mülkün sahibini bilmeyen rezil müşriktir.

3. Bir damla iken sana en güzel şekli verdi
Şüphesiz bilirsin aslını ki; az sudur.

4. Tefekkür ederek, bütün mahlûkâtı kıyas et
Tefekkür O'nu "bir" bilmeyene en güzel yoldur.

5. Tolar kalbe tefekkür itmek ile cezb-i ‘ışk
Gidilmez ‘ışka cezbe olmayınca yol mehîldir

6. Dilinde kesme tevhîdi gice-gündüz devam it
Kulacı ehl-I tevhîdin çıkar ‘arşa tavîldir

7. Resûlullah ‘Aliye anı telkin eylemiş bil
Gözün nûri çalış tevhîde çün nef’I cezîldir

8. Bu Kuddûsî fakîrin tut sözini ey ‘azîzim
Tevekkül eyle Mevlâya ki ol sana vekildir.

432. ALLAH’IN ÇEKİM KUVVETİ; AŞK VE İRFÂN

1. Vakt olur bu gönlime bir cezbe Rahmân’dan gelir
Sanuram ki berk-ı hâtıf çerh-ı devrândan gelir

2. ‘Aklımı Tâtâr-ı ‘ışkı yârimin yağmaladı
Yahşi kem her ne gelirse kulaa sultândan gelir

3. Derdime dermân umarken derdimi artırdı dost
Anladım ki derd-i gam arzû-yı dermandan gelir

4. Bağrıma kâr eyledi şol kez bu ‘ışkın tîri kim
Kalmadı cürmimde tâkat acısı cândan gelir.

5. Bahr-ı ‘ışka taldı gönlüm dürr-ı irfân bulmağa
Dürr-i meknûn çün sedef içinde ‘ummândan gelir

6. Dürr-i meknûnun eğer aslını bilem dir isen
Balığın ağzına düşer katre bârândan gelir

7. Olmaz her âb-ı bârân dürr-ı meknûn mutlaka
Hikmet-ı Hallâk-ıla ol âb-ı nîsânda gelir

8. Her tûrâb altun olur mı ateşe yakmağ-ıla
Himmet-ı üstâd-ile aslı anın kândan gelir

9. Cezbe yükine tahammül eyle Kuddûsî hemân
Bir ulu devletdir ol kim câna Cânandan gelir

5. Tefekkür etmekle kalbe aşkın çekiciliği doğar
Cezbe olmayınca aşka gidilmez, diğer yollar tehlikelidir.

6. Tevhîd ehlinin kolu uzundur, arşa kadar çıkar.
Dilinde tevhîdi kesme, gece gündüz devam et

7. Bil ki, Resulullah onu Ali'ye telkin etmiştir.
"Gözümün nûru tevhîde çalış çünkü faydası çoktur"

8. Ey Âzizim! Bu fakir Kuddûsî'nin sözünü tut
Allah'a tevekkül et ki, O, sana vekildir.

432. Allah'ın çekim kuvveti; aşk ve irfân

1. Bazen bu gönlüme Rahmân'dan öyle bir çekicilik gelir ki,
Sanırım ki, bu dönen çarktan gelen, koparan şimşektir.

2. Aklımı Dost'umun aşk tâtârı yok etti
Güzel, kötü kula her ne gelirse, Sultân'dan gelir.

3. Derdime çâre ararken, Dost derdimi artırdı
Anladım ki, gam derdi çarenin arzûsundan gelir.

4. Bu aşkın oku, şu kez gönlüme dermân oldu
Bedenimde güç kalmadı, acısı Cândan gelir.

5. Gönlüm irfân incilerini bulmak için aşk denizine daldı
Çünkü dizilmiş inciler sedef içinde okyanustan gelir.

6. Eğer dizilmiş incinin aslını bilmek istiyorum dersen,
Balığın ağzına düşen bir damla yağmurdan gelir.

7. Mutlaka her yağmur suyu dizilmiş inci olamaz
Allah'ın hikmetiyle o nisan suyundan gelir.

8. Her toprağı ateşte yakmakla altına dönüşür mü?
Üstadının çabasıyla onun aslı maden ocağından gelir.

9. Kuddûsî, hemen cezbe yüküne dayan
O bir yüce servettir ki, câna Cânân'dan gelir.

433. İNSANIN RAHMETE OLAN İHTİYACI

1. Bana rahm itsen Kerîmâ rahmetin mi eksilir
Çünki Rahman oldığını halk-ı ‘âlem heb bilir

2. Eyledim ben gerçi bî-hâd bî-hisâb cürm û hata
Sen ki Gaffâr û Ganîsin fazla noksan mı gelir?

3. Sen ‘atâ itdin ezel bezminde îmân bozulur.
Zu’m ider vâ’iz ki ‘isyân ile imân bozulur

4. Bir gurûra düşmiş ol miskin bahadırlık satar
Râh-I Hakk’a gitse bir dem yorgun at gibi solur

5. Halka vâ’iz cem’-i mal itmek içün eyler hemân
İl atar tutub sözini kendisi kapub alır

6. Dahl ider ‘âşıkların zikr û semâ’ û vecdine
Meclis-i gaybetde güyâ bulbul-i handân olur

7. Söylenir ‘âdet kadîmden meyl ider cins cinsine
Ehl-i ‘ışk ‘uşşâkı münkir menkire arar bulur

8. Geç bu Kuddûsî günahkârın suçından çünki sen
Hem Rahîm’sin hem HalÎm’sin hem Settâr’sın hem Gaffâr

434. HER ŞİKÂYET SADECE O’NA YAPILIR

1. Çün ey Hudâ muztalara sensing Mugîs û dest-gir
Kaldım bu gün nâçâr û muhtâc û garîb û hasate pîr

2. Sen rahm û rıfk eyle bana hâlim perîlan el-aman
Gam-nâk û melhûf olmışam sensing Habîr dahi Basîr

3. Sensin cemi’-i rahiminin erhami hem ekremi
Geldim kapuna sâ’ilem matlûbımı fazlınla vir

4. Seksen iki yıl her murâdımı sen ihsan eyledin
Bugün dahi lurf eyleyüb vir ‘âfiyet kılma hakîr

433. İnsanın rahmete olan ihtiyacı

1. Ey kerim Allah'ım! Bana merhamet etsen rahmetin mi eksilir?
Çünkü Rahmân olduğunu bütün âlem ve mahlûkatın bilir

2. Ben gerçi sınırsız, hesapsız günâh ve hata işledim
Sen ki Gaffâr ve Ganisin bu sana fazla veya eksik mi gelir?

3. Elest bezminde Sen bana îmanı bağışladın
Vâiz şüphelenir ki, isyân ile imanı bozulur.

4. O miskin bir gurura kapılmıştır ki; yiğitlik satar
Bir ân Allah'ın yolunda yürürse yorgun at gibi solar.

5. İnsanlara nasîhatı mal biriktirmek için eder
Başkası sözünü tutup bırakır, kendisi kapıp alır.

6. Âşıkların zikir, semâ ve vecdine müdâhale eder
Dedikodu meclisinde sanki gülen bülbül kesilir

7. Eskiden âdettir, "cins cinsine yönelir" denilir.
Aşk ehli âşıkları, inkarcı da, inkarcıları arar bulur.

8. Bu günahkâr Kuddûsî'yi suçlarından geçir çünkü Sen,
Rahîmsin, Hâlimsin, Sâbursın, Gaffûrsun.

434. Her şikâyet sadece O'na yapılır

1. Bugün çaresiz muhtaç, garib ve yaşlı hasta biriyim
Ey Allah'ım! Kimsesizlere yardım eden ve el uzatan Sensin

2. Allah'ım hâlim perişan, rahmetin ve rıfkınla yetiş bana
Kederli ve tasalı olmuşum, Sensin haberdar olan, gören

3. Sensin bütün merhametlilerin en merhametlisi, hem en keremi
Kapına geldim, yalvarıyorum, isteğimi ihsânınla ver.

4. Sen, seksen iki yıl her isteğime karşılık verdin
Bugünde lütfedip sağlık ver, hor görme.

5. Dûr itme Kuddûsî gedâyı, hoş nazarından bir nefes
Hem mağfiret eyle anı hem emrini kılgıl yesîr

435. AŞK DENİZİNE DALIP ARINMAK

1. Bir güzelin ‘âşıkıyam ki ana yok misl û nâzîr
Vuslatını arzûlarım hicrî beni itdi hasîr

2. Virdim ana varımı heb eyleyüben anı taleb
Girmeye ‘ışk oldı sebeb çünki firâk emr-i ‘asîr

3. ‘Işkına dil düşeli ben cân û tene geldi vehen
Oldı harâb burc-ı beden kıldı beni derdi ‘âsir

4. Gönlime ‘ışk virdi safâ rûhıma he oldı gıdâ
Buldum anı derde deva hükmi kavi nef’I kesir

5. Her kim ana oldı şikâr dünyâ olub başına tar
Eylemez ol kibr û vakâr çünki olur hor û hâkir

6. Havf û recâ bilmez olur ‘âr û hayâ bilmez olur
‘Iyş û safa bilmez olur dir ana nâas merd-i fakir

7. Ol ise bir şâh-ı cihân köhne pelâs içre nihân
‘Ârif-I zât kutb-I zemân vâsl-ı Yezdân u Kebir

8. Gel sözimi dinle dedem virme bu Kuddûsî’ye gam
Yahşıdır ‘ışk gayrisi kem gayri ko ‘ışk bahrine gir

436. ALLAH AŞKININ İTİRAFI

1. Ey bâd-ı sabâ ‘ışkını Cânâna haber vir
Hem itdiğini hasreti bu câna haber vir

2. Hem başıma bir bir geleni eyle ifâde
Bu bendesinin hâlini sultana haber vir

5. Kölen Kuddûsî'yi güzel nazarından bir ân bile uzak etme
Hem onu bağışla hem emrini kolaylaştır.

435. Aşk denizine dalıp arınmak

1. Bir güzele aşığım ki; onun benzeri ve eşi yok
O'na kavuşmayı arzularım, ayrılığı beni hasrette bıraktı

2. Varlığımı O'na verdim, hep O'nu istiyorum
Girmeye aşk sebep oldu çünkü ayrılık zor bir iş

3. Aşkına gönül vereli beri can ve bedene korku geldi
Beden kalesi harap oldu, beni zor bir derde soktu

4. Gönlüme aşk verdi hem ruhuma mutluluk gıdası oldu
O'nu derde deva buldum, hükmü güçlü, faydası çok

5. Her kim ona av olduysa, dünya başına dar oldu
O kibir ve vakar göstermez çünkü hor ve hakir olur

6. Korku ve ümit, namus ve şeref bilmez olur
Sevinç ve mutluluk bilmez olur, insanlar ona "fakir cömert"der

7. O, ise bir dünya şahı olarak eskimiş bir aba içinde gizli
O, Zat'ın arifi, zamanın kutbu, Allah'a kavuşan ve büyük kişi

8. "Gel, sözümü dinle" diyorum, buKuddûsî'ye keder verme
Aşk güzel, onun dışındaki kötü şeyleri bırakıp aşk denizine gir,

436. Allah aşkının itirafı

1. Ey sabah rüzgarı! Aşkımı Cânân'a/ Hakk'a haber ver
Hem çektirdiğin hasreti bu câna haber ver

2. Hem başına geleni tek tek ifade et
Bu kulunun halini Sultana haber ver

3. Her şâm û seher eylediğim âh û figân
Ol kân-ı kerem sahib-ı ihsâna haber vir

4. Çekdiklerimi anın için dest-i rakîbden
Var ol saçı sünbül lebi mercâna haber vir

5. Kuddûsî'yi dîvâne sana sıdk-ıla 'âşık
Olmuş deyü ol server-ı hûbâna haber ver

437. EVLİYÂNIN YOLU VE KÂDİRÎ TARÎKATI

1. Beni Mecnûn-ı şeydâ eyleyen bir bî-misli hûbdur
Gürûh-ı 'âşıkan beyninde anın vaslı mahlûbdur

2. Bu mülkin mâliki oldur nazîri yok şeriki yok
Şeriki var diyen müşrik münafık bilk i mahcûbdur

3. Riyâ şirk-i hafî imiş hazer kıl zâhidâ andan
'Amelde olmasa ihlâs çoğ-ise dahi ma'yûbdur

4. Şerîât var tarîkât var mâ'rifet var hakikat var
Kamusundan hakîkat 'ilmi râh-ı Hakda mergûbdur

5. Sülûk eyle tarîk-ı evliyâya kalma zâhîde
'İlimleri içre bâtın ilmi çün bu yolda mergûbdur

6. Tarîklar içre süllâke tarîk-ı Kâdirî eshel
Ki bu gaflet zemanında bu yol âsân ümerbûbdır

7. Hızır-veş ol velîsine tecellî eylemişdir Hakk
İder melhûflara imdâd husûsa ol ki mekrûbdur

8. Dimiş ben iderem irşâd murîdimi olub rehber
Muhakkak bilsün o sâlik erenlerden ki mahsûbdur

9. Hemân Alsın icâzet bir icâzet sahibi erenler
Karışmasun halîfe hÎç ana çün borna mensûbdur

10. Halîfe kâmil olmak şart değildür bu tarîkda bil
Dime kâmil değil şehhim hevâ-yı nefse mağlûbdur

3. Her sabah-akşam çektiğim âh ve feryatları
O kerem kaynağına, ihsan sahibine haber ver

4. Onun için rakibin elinden çektiklerimden
Git o, sümbül saçlı, mercan dudaklıya haber ver

5. Divâne Kuddûsî sana samimi olarak âşık
Olmuş deyip, o sevgililer Sultanına haber ver

437. Evliyânın yolu ve Kâdirî Tarîkatı

1. Beni aşk sevdasıyla deliye çeviren, benzersiz bir sevgilidir
Âşıklar topluluğunun beyninde O'na vuslatın düşüncesi doludur

2. Bu kâinâtın sahibi O'dur, benzeri ve ortağı yok
Bil ki "ortağı vardır" diyen, müşrik, münafık utanmaktadır

3. Zâhid, riyâ gizli şirkmiş ondan kendini koru
Âmelde ihlâs olmazsa, âmel çoksa da, ayıplanmıştır

4. Şerîât, tarîkat, ma'rifet ve hakîkat var
Hepsinden hakikat, Allah ilminin yolu en beğenilenidir

5. Evliyânın yoluna girip, dışarıda kalma
İlimler içinde batın ilmi bu yolda en beğenilendir

6. Tarîkatlar içinde sâliklere Kâdirî tarîkatı kolay
Bu gaflet zamanın da, bu yol kolay ve rağbet edilendir

7. Allah o dostuna Hızır gibi tecellî etmiştir
O kederlilere yardım eder, ayrıca onlara yakındır

8. "Ben rehber olup müridimi doğruya götürürüm" demiş
Muhakkak ki, o salik bilsin ki, erenlere mensuptur

9. Hemen bir icâzet alsın, icâzet sahibi erenden
Halife ona hiç karışmasın çünkü bana mensuptur

10. Bil ki , bu yolda kâmil halife olmak şart değildir
Nefsin arzuna mağlubudur diye "Şeyhim kâmil değil"deme

11. Gice-gündüz beher dem sen hemân tevhîde ol meşgûl
Münâfıklar disünler bu kişi mecnûn û meczûbdur

12. Bu Kuddûsî fakir derviş-i Gîlânî olub dir kim
Bize buğz û cefâ iden felâh bulmaz çü magzûbdur

438. DERVÎŞ KİMDİR?

1. Çille-ı 'ışka giriftâr olmayan dervîş m'olur
Gice-gündüz derd-ile zâr olmaya dervîş m'olur

2. Bir zemân Rûmi, Hicâzı yalın ayak baş açık
İbn-ı Edhem gibi devvâr olmyan dervîş m'olur

3. Ta'n-ı a'dâya tahammül herkesin kârı değil
Cevre katlanub cefâ-kâr olmayan derv3iş m'olur

4. Bülbül-âsâ âh û efgân eyler ehl-ı 'ışk olan
'Işk-ıla nâlân û giryân omayan dervîş m'olur

5. Zâhidin dünya ve ukbâda merâmı 'ızz û nâz
Mübtelâ-yı zill û ekdâr olmayan dervîş m'olur

6. Şerr-ı münkirden firâr idüb ilinden ayrılub
Ulu toğda sâkin-i gâr olmayan dervîş m'olur

7. Firkatin ağusını yudub ümîd-i vasl-ıla
Başına iş bu cihân tar olmayn dervîş m'olur

8. Dost yolunda çekmeyen dürlü-be-dürlü mihneti
Sabr idüb derdine tîmâr olmayan dervîş m'olur

9. Yavrısını aldırub hüzn ile ağlayub hemîn
Cismi beyzâ gönli bîmâr olmayub hemîn

10. Vahşet idüben halâ'ikden kaçub ıssız çöle
İns û yâr ile beher bâr olmayan dervîş m'olur

11. Sen hemen gece-gündüz tevhîdle meşgûl ol
Münafıklar bu kişi bu kişi deli ve meczûb desinler

12. Bu fakir Kuddûsî Geylani'nin dervişi olup, der ki;
"Bizde nefret ve eziyet eden kurtuluş bulmaz çünkü azap olunmuştur."

438. Dervîş kimdir?

1. Aşk çilesine yakalanmayan dervîş mi olur?
Gece-gündüz dert ile inlemeyen dervîş mi olur?

2. Bir zamanlar Anadolu'yu, Hicaz'ı yalın ayak başı açık dolaştım
İbrahim Ethem gibi dolaşmayan dervîş mi olur?

3. Düşmanın saldırısına dayanmak herkesin işi değil
Haksızlığa katlanıp, eziyet çekmeyen dervîş mi olur?

4. Aşk ehlinde olan bülbül gibi âh çekip figânlar eder
Aşkla inleyip ağlamayan dervîş mi olur?

5. Zahidin dünya ve ahrette gayesi kıymez ve nazda
Eziyete ve horlanmaya uğramayan dervîş mi olur?

6. İnkârcıların şerrinden kaçıp, vatanından ayrılan
Ulu dağlarda mağarada yaşamayan dervîş mi olur?

7. Vuslat ümidiyle ayrılığın zehrini yudumlayıp
Başına bu dünya dar olmayan dervîş mi olur?

8. Dost yolunda türlü türlü zahmetler çekmeyen
Sabır edip, derdine derman olmayan dervîş mi olur?

9. Hüzünle ağlayıp yavrusunu hemen kaldıran
Gönlü hasta bedeni bembeyaz olmayan dervîş mi olur?

10. Vahşet görüp, insanlardan ıssız çöle kaçan
Dost ve insanlarla her an beraber olmayan dervîş mi olur?

11. ‘Âşıkın gönline nûr-ı ‘ışk tolar deryâ m’olur
İçi tışı toil envâr olmayan dervîş m’olur

12. Hubb-ı dünyâ her günâhın başıdır didi Resûl
Târîk-I dünyâ-yı pür-hâr olmayan dervîş m’olur

13. Derviş oldum sanma Kuddûsî değilsin şübhesiz
Gayri koyub vâsl-ı yâr olmayan dermis m’olur

439. AŞK RENGİNE BOYANAN SULTANLAR

1. Varini yağma iden tâlib-ı Yezdân olur
Cân û cihândan geçen vâsıl-ı cânan olur

2. Dirme bu sîm û zeri cifeden olgıl beri
Râh-ı Hudâ leşkeri dünyâda ‘uryân olur

3. Ardına ağyârı at eyleme hîç iltifât
Giceyi gündüze kat sa’y iden insan olur

4. Ko kesel û gafleti eyleme fevt fırsatı
Zikre iden gayreti sahib-ı ‘irfân olur

5. Zâkiri Mevlâ sever zikre çalış ey püser
Gafil olan bî-hüner sonar peşimân olur

6. Gaflet ile bitmez iş turma birâder çalış
Ehl-i sülûke karış yol sana âsân olur

7. Aç gözini uykudan rengine ‘ışkın bayan
Gâfil oluban yatan yolda kolağan olur

8. Tut sözi Kuddûsî’yâ itme bu ömri hebâ
Zâkiri sanma gedâ çünkü o sultan olur

11. Aşığın gönlüne aşk nûru deniz gibi dolar
İçi dışı nûrla dolmayan dervîş mi olur?

12. Resûl; "Dünya sevgisi her günahın başıdır" dedi
Dünyadaki yolu çok ateşli olmayan dervîş mi olur?

13. Kuddûsî derviş oldum sanma şüphesiz değilsin
Allah'tan başkasını bırakıp, dosta kavuşmayan dervîş mi olur?

439. Aşk rengine boyanan Sultanlar

1. Varlığını yok eden, Allah'a talip olur
Cânından ve dünyadan vazgeçen Allah'a kavuşur

2. Altın ve gümüşü toplama dünya leşinden uzak dur
Allah yolunun askeri dünyadan soyutlanmış olur

3. Allah dışındaki her şeyi kulak ardı et, hiç ilgi gösterme
Geceyi gündüze katarak, çabalayan insan ol

4. Bırak tembelliği ve ilgisizliği fırsatı kaçırma
Zikre çaba sarf eden, irfan sahibi olur

5. Ey oğul! Allah kendini ananları sever, zikre çalış
Buna ilgisiz olan hünersiz sonra pişman olur

6. Tembellikle iş bitmez çalış kardeş
Sülûk ehline karışırsan, sana yol kolay olur.

7. Aç gözünü uykudan, aşkın rengine boyan
Alakasız olupta yatan yolda kalır

8. Kuddûsî'nin sözünü tut, bu ömrü heba etme
Allah'ı zikr edeni köle sanma çünkü o sultan olur.

440. ÂŞIK HER ŞEYE HAKİM OLAN PÂDİŞÂHTIR

1. ‘Âdeti ‘âşıkların âh-ile efgân olur
‘Işk-ıla yanıkların işleri giryân olur

2. ‘Işka gûriftâr olan gönlini dosta salan
‘Aklı virüb ‘ışk alan vâlih û hayran olur

3. İçine bir od düşer ‘ışk-ıla kaynar taşar
Cismi yanuban bişer ciğeri biryani olur

4. Gönline hiç mâsivâ gelmez anın mutllâka
Sanmanız anı gedâ çünkü o hakan olur

5. Ad-ıla sandan geçer iki cihândan geçer.
Cism ile cândan geçer iki cihândan geçer

6. Kârı olur zikr-ı yâr ‘ışkı ider ihtiyâr
Zühdi gönülden savar mahzen-ı ‘irfân olur

7. Halkın içinden çıkar kal’a-yı nefsi yıkar
Sîl gibi çağlar akar son ucı ‘umman olur

8. Dir ana münkir deli ol ise Hakk’a velî
Zikre müdâvi dili ‘ârif-i pinhân olur

9. Kande bakar dost görür vecde gelüb raks döner
‘Âleme hükmi yürür cümleye sultan olur

10. Gönline cezbe tolar benzi sararır salar
Yârini ârzû kılar vasl-ıla handan olur

11. Eylemez Kuddûsî’yâ kendini destân düda
‘Işka olan âşinâ vâsl-I Yezdân olur

440. Âşık her şeye hakim olan pâdişâhtır

1. Âşıkların âdeti, ah ile feryat etmektir
   Aşk ile yananları işleri ağlamaktır.

2. Aşka tutulan gönlüne dosta veren
   Aklı verip aşkı alan, şaşkın ve hayran olur.

3. İçine bir ateş düşer,aşkla kaynar taşar
   Bedeni yanar,ciğeri pişer kebap olur

4. Onun gönlüne Allah dışında hiç bir şey gelmez
   Onu köle sanmanız yanlış çünkü o hakan olur

5. Şan ve şöhretten geçip, iki dünyadan da geçer
   Beden ile ruhtan geçip, Canan'a vasıl olur

6. Dostu zikretmenin karı aşkı seçmektir
   Gönülden zühdü kovar, irfanın kaynağı olur

7. İnsanların içinden çıkar,nefis kalesini yıkar
   Sel gibi çağlayarak akar sonunda okyanus olur

8. İnkar eden ona "deli" der, o ise Hakk'a velîdir
   Zikre devam eden diliyle gizli ârif olur

9. Nereye bakarsa dostu görür, vecde gelip …..
   Âleme hâkim olur, her şeye sultan olur

10. Gönlüne cezbe dolar benzi sararıp solar
    Dostunu arzu eder vuslatta neşe bulur

11. Kuddûsî kendini Dost'tan uzak tutmaz
    Aşk ile hemhâl olan Allah'a kavuşur

441. ALLAH'LA EBEDÎ SARHOŞ OLMAK

1. Bâde-ı ‘ışkı içen esrük û medhûş olur
Pence-i ‘ışka giren vâlih û hamûş olur

2. Varını ma’şûkına ‘âkıbet eyler fidâ
Ayağının altına yüzleri mefrûş olur

3. Subh û mesa ismini turmayuban yâd ider
‘Akl û şu’ûrı gider şöylece bî-hûş olur

4. ‘Âşık-ı dîdâr olan meyl-i sivâ eylemez
Levha-ı gönülde dost çehresi menkûş olur

5. Mültefit olur mı hîç ‘âşık-ı zât gayriye
Bakmaya ağyârâ bî-tâkat û bî-tuş olur

6. Mülki gözi görmez mâlikini görenin
Kird-i sivâdan kamu that-ı dili boş olur

7. Sen dahî Kuddûsî’ya nûş-ı şarab eylegil
Çün anı bir kez içen sermedî sarhoş olur

442. İKİ CENNET VE CENNETTİ LEŞ GİBİ GÖRENLER

1. Bil ki cennet ikidür birinde var hûr ve kusûr
Birisinde ‘âşıkân eyler hemân zevk û huzûr

2. Anların dâ’im işi dost yüzine itmek nazar
Cennetin ni’metleriyle eylemezler hîç sürûr

3. Tâ ezelden kalblerin cezb eylemiş ol dil-rübâ
Ol gürûhın tâ ebed manzarları dîdâr olur

4. Yigrenürler cîfe-veş cennetden ol ‘uşşâk-ı Hakk
Halk içinde şimdi anları gören nâdân sanır

441. Allah'la ebedî sarhoş olmak

1. Aşk kadehinden içen, sarhoş ve şaşırmış olur
   Aşk pençesine düşen, şaşkın ve dehşete düşmüş olur

2. Sonunda her şeyini Maş'uk'ına fedâ eder
   Ayağının altına yüzleri döşenmiş olur

3. Sabah akşam durmadan ismini anar
   Aklı ve şuuru gider, böylece şaşkın olur

4. Sevgilinin yüzüne âşık olan başkasına iltifat etmez
   Gönül levhasına Dostun yüzü işlenmiş olur

5. Zat'a âşık olan, O'ndan başkasına yönelir mi?
   O'ndan başkasına yönelirse güçsüz ve kuvvetsiz olur

6. Mâliki görünce mülkü gözü görmez olur
   Bütün mâsivâ ilâhlarından gönül tahtı boş olur

7. Kuddûsî sen de o şarabı iç
   Çünkü onu bir kez içen ebedî sarhoş olur.

442. İki cennet ve cennetti leş gibi görenler

1. Bil ki; cennet ikidir; birinde hûriler ve köşkler var
   Diğerinde aşıklar zevk ve huzur içinde olur

2. Onların işi, dâima dost yüzünü seyretmektir
   Cennetin nimetleriyle hiç sevinç duymazlar

3. O gönül çalan, tâ ezelden kalpleri kendine çekmiş
   O topluluğun ebediyete kadar bakışları sevgilinin yüzünden

4. O, Allah âşıkları cennetten leş gibi iğrenirler
   Şimdi insanlar içinde onları gören bilgisiz sanır

5. Eskiler geyüb gezerler taş atarlar nâs hemîn
Tıfl-I asgar yüzlerine sille urub tükürür

6. Eylemezler pes gazab gülüb olurlar şâd-mân
Hoşlanub cünbüşlenirler eylemezler hîç nüfûr

7. Sen niçün sabr eylemezsin münkirânın ta'nına
Halbuki Kuddûsî yâ karın senin zenb û kusûr

443. AŞKA DENİZİNDE BOĞULMAK

1. Bugün ey râhiminin erhami düşdüm beni kaldır
Ki çok ağlamışam rahm eyleyüb fazlın ile güldür

2. Bilürsin çünki yokdur itmeye kulluk sana şimdi
Kocadım lutf idüb 'ışkın ile dil hânesin toldur

3. Gice-gündüz olayın zikrine meşgûl huzûr-ıla
Tulû' itsin ma'ârif şemsi kalbimde seni bildir

4. Geçir bu kîl û kâlden it hidâyet râh-ı merdâna
Gürûh-ı 'âşikândan kıl beni 'ışk bahrine taldır

5. Dahi inşâ-yı eş'ârdan geçir kıl zikrine meşgûl
Bu pîr Kuddûsî'yi ölmezden evvelce hemîn öldür.

444. ALLAH'IN BİLGİ DENİZİNE DALMAK

1. Eğer ister isen olmak ma'rifet bahrine gavvâs
Resûlin ismine tâbi' olub ayâğını bek bas

2. Bu yolda ins û şeytâni ider çok sâlîki ihlâk
Sanurlar anı Rahmânî ol ise mülhid û harrâs

3. Mukayyed olmaz aslâ sûret-i şer'-i serif ile
Nice mü'minleri yoldan çıkaruban ider irhâs

4. Uçarsa dahi aldanma ki istidrâcdur ol bî-şek
Kanadalarını kes anın elinde çün senin mikrâs

5. Eski püskü elbiselerle gezerler, insanlarda onları taşlarlar
   Küçük çocuklar, yüzlerine tokat vurup, tükürürler

6. Öyle ki buna kızmazlar, gülüp, sevinçle karşılarlar
   Bundan hiç ürkmezler, hoşlanıp neşelenirler

7. Sen inkârcıların ayıplanmalarına sabr etmezsin
   Kuddûsî halbuki senin işin gün3ah ve kusurdur

443. Aşka denizinde boğulmak

1. Ey merhametlilerin en merhametlisi bugün düştüm beni kaldır
   Çok ağladım merhamet edip, ihsânınla güldür

2. Çünkü bilirsin ki, Sana lâyık bir kulluğum yoktur
   Yaşlandım, lütfedip aşkınla gönül evimi doldur

3. Huzurla gece gündüz zikrinle meşgûl olayım
   Seni bildiren ma'rifet güneşi gönlüme doğsun

4. Geçir söz ve lakırdıdan, cömertlerin yolunu hidâyet et
   Beni aşk denizine daldırıp, âşıklar topluluğuna dahil et

5. Şiir yazmaktan da vazgeçir, zikrinle meşgul et
   Bu yaşlı Kuddûsî'yi ölmeden önce hemen öldür

444. Allah'ın bilgi denizine dalmak

1. Eğer marifet/bilgi denizine dalgıç olmak istersen
   Resul'un izinde yürüyüp, ayağını sağlam bas

2. Bu yolda insan ve şeytan birçok saliki saptırır
   Onu Rahmani sanırlar, o ise inkarcı ve yalancıdır

3. Asla Allah'ın şerefli emirlerinin görünümüne bağlı olmaz
   Birçok mümini yoldan saptırıp, inkara götürür.

4. Uçsa dahi aldanma, şüphesiz o ilâhî olmayan bir yükseliştir
   Onun kanatlarını kes, çünkü senin elinde makas var

5. Li-vechillah ider nushı sana vallâhi Kuddûsî
Resûlin izni gözle di risen kim olayım hâs

445. NÛRDAN ELBİSE GİYMEK

1. Sâlikâ ihlâsı eyle cümle a'mâle esâs
Şol zeheb kim hâlis olmaz adına dirler nuhâs

2. Ehl-ı mahşer itdiği demde feza'lar şöyle bil
Görmez aslâ muhlis olan kişiler hîç irtikâs

3. Kalbini kibr û riyâdan pâk ider isen eğer
Geydirir yarın senin Hakk engine nûrdan libâs

4. Şol mürâ'ı zâhidin heb zühd û takvâsı hebâ
Çün ne mikdârı 'amel kıldıysa eyler intımâs

5. Zühd û takvâyı virüb yağmaya aldın 'ışkı pes
Eyle Kuddûsî dem-a-dem Hâlika hamd û sipâs

446. CEHÂLET İFLÂS ETTİRİR

1. Olur müflis iden insân-ı câhil ile istînâs
Birâder 'uzlet it nâsdan ki sana gelmesin iflâs

2. Yaraşmaz sâlike gâfiller ile eylemek ülfet
İderler çün anı igfâl tolar gönline pes vesvâs

3. Bu vaktin halkının zîrâ külüb sarrâfdır çoğu
Sana lâzım olan tenhâda itme zikr-i Rabbü'n-nâs

4. Kıyâmet iktirâb itdi sakın ta'mîr-i dünyâdan
Gice-gündüz Hudâyı zikr idüb ol sahib-ı ihsâs

5. Ta'allüm it 'ulûm-ı na'fi'e hem it 'amel zîrâ
Hudâ'nın düşmeni câhil ider igyâ anı hannâs

6. Beher gün eyle istiğfârı yüz kerre huzûr-ile
Anı idende bil kalmaz günâhdan hâsıl oln pâs

5. Vallahi Kuddûsî sana Allah'ın vechi ile nasihat eder
"Resûl'un izini gözle" dersen, ona yapışayım

445. Nûrdan elbise giymek

1. Ey Salik! İhlâsı bütün âmellere temel kıl.
Saf olmayan altının adına bakır derler

2. Mahşer ehli toplandığı zaman bil ki; korkular çoktur
İhlâslı olan kişiler asla baş aşağı yuvarlanmayı görmezler.

3. Eğer kalbini kibir ve riyâdan temizlersen
Allah yarın senin sırtına nûrdan elbise giydirir.

4. Şu ikiyüzlü zâhidin bütün zühd ve takvası boştur
Çünkü ne miktarda âmel ettiyse görünmez olur.

5. Öyleki zühd ve takvâyı verip, aşkı "yok" olmaya aldım
Kuddûsî, her ân Allah'a hamd ve şükürde bulun.

446. Cehâlet iflâs ettirir

1. Cahil insanlarla kaynaşan iflâs eder
Ey kardeş! İnsanlardan uzak dur ki; sana iflâs gelmesin

2. Sâlike gafillerle yakınlaşmak yakışmaz
Çünkü onu gaflete düşürüp, gönlüne vesveseler dolar

3. Zira zamanın insanlarının çoğu kalp sarrafıdır
Sana lazım olan tenhalarda insanların Rabbını zikretmektir.

4. Kıyâmet yaklaştı, dünya nimetlerinden sakın
Gece gündüz Allah'ı zikr edip, anlayış sahibi ol

5. Faydalı ilim öğren ve onunla âmel et zira
Allah'ın düşmanı câhili, şeytan yolundan saptırır

6. Hergün yüz kez huzurla istiğfâr/bağışlanmada bulun
Bunu yapanda bil ki, hasıl olan günâh pası kalmaz

7. Sâlât-ıla selâm it günde on kerre Resûline pâs
Devam ider ana cümle melek insan Hızır İlyâs

8. ‘Adedsi olarak tevhîde meşgûl ol hemîn dâ’im
İcâzet virdi Kuddûsî sana ol çalışub habbâs

447. KURTULUŞA ÇAĞIRI

1. Yâ ilâhi isterem lutfınla hicrândan halâs
Kıl ‘inâyet yoksa olmaz bana ‘isyandan halâs

2. Mühtedidir şol kişi kim sen hidâyet eyledin
Yohsa mümkin mi olur igvâ-yı Şeytândan halâs

3. Mu’cizât-ı Mustâfa gün gibi görmiş iken
Bulmadılar ehl-ı tuğyân şirk û küfrândan halâs

4. Nefs û iblîse uyub taldım hatâ deryâsına
İsm-i zâtın hürmetine dilerem andan halâs

5. Gerçi Kuddûsî sana hiç itmedi kulluk velî
Rahmetinle geç suçundan bula nîrândan halas

448. ZİKİRLERİN EN ÜSTÜNÜ: TEVHÎD

1. Kamu zikrim buyurmuş efdâli tevhid çü harün-nâs
Devân idüb sana sen ey ahî ol sahib-I ihlâs

2. ‘Aliye eylemiş telkin anı iki cihân fahri
Çalış ana dir isen kalmasun gönlümde kr û pâs

3. Okumak câ’iz imiş bil anı âbdestli âbdestsiz
Heman zikr eyle rûz û şeb idüb anınla istînâs

4. Geçirme vaktini boşa idüben nâs ile ülfet
İder ünsiyyet itmek halk ile îrâs sana iflâs

5. Tutar isen eğer pendini Kuddûsî fakîrin sen
Olurlar heb sana yoldaş meleklerle Hızır İlyâs

7. Resulullah'a günde on kere sâlât ile selâm et çünkü
Ona bütün melekler, insanlar, Hızır ve İlyâs devam eder

8. Hemen devamlı olarak sayısız olarak tevhîdle iştigal et
Kuddûsî sana izin verdi, çalışıp onu ezberle

447. Kurtuluşa çağırı

1. Ey Allah'ım! Lütfunla ayrılık açısından kurtuluş istiyorum
İhsân et, yoksa isyândan kurtuluş bulamam

2. Hidayet bulan kişi, senin doğru yola ilettiğindir
Yoksa şeytanın yoldan saptırdığı kişinin kurtuluşu mümkün mü?

3. Mustafa'nın mucizelerini gün gibi açık görmüşken
İsyân ehli şirk ve küfürlerinden kurtuluş bulamadılar

4. Nefse ve şeytana uyup hatâ denizine daldım
Zât isminin hürmetine ondan kurtuluş isterim

5. Gerçi Kuddûsî sana hiç kulluk etmedi
Rahmetinle suçlarından kutul ki, cehennemden kurtuluş bulsun

448. Zikirlerin en üstünü: Tevhîd

1. Çünkü insanların en hayırlısı; "Bütün zikirlerin en faydalısı tevhiddir" buyurmuş
Ey kardeş! Sen ona devam edip, anlayış sahibi ol

2. İki dünya Efendisi Ali'ye tavsiye etmiş;
"Çalış ona kalbinde kir ve pas kalmasın" der

3. Bil ki; onu abdestli abdestsiz okumak câizmiş
Gece gündüz durmadan zikredip onunla kaynaş

4. İnsanlarla kaynaşarak zamanı boşa geçirme
İnsanlar kaynaşmak, yakınlaşmak iflâs getirir

5. Eğer sen fakir Kuddûsî'nin öğüdünü dinlersen
Melekler, Hızır, İlyâs hepsi sana yoldaş olur

449. MA'RİFETSİZ VE ŞERÎÂTSIZ YOL

1. Sâlika olmak dilersen Hakk katında 'abd-i hâs
Eyleme bir hatve Peygamber izinden infisâs

2. Ana uyan kâmilin ardınca git ayrılma hem
Ayağın bastığı yire gözle dâ'im sen de bas

3. Çün şerî'atsız tarîkat işi bitmektir muhâl
Her ne buldılarsa buldılar şer'atla havâs

4. Ma'rifet işi dahi bitmek tarîkatsız muhâl
Hem hakîkat ma'rifetsiz olunmaz iktanâs

5. Mü'min-I kâmil-durur Hakkı bilen 'ayne'l-yakîn
Ol ki Mevlâsını bilmez nice eyler ihtisâs

6. Ma'rifetsiz kişi benzer şol kalaylu tasa kim
Kırmızı bakır içi anın hemân taşı rasâs

7. Turma Kuddûsî çalış tehsil-î 'irfân eyle kim
Tenriyi her kim bilürse ol bulur şirkden halâs

450. ALLAH'A ANCAK BİLGİYLE KAVUŞULUR

1. Ya Mugis û Müste'ân zulmetde kaldım el-Gıyâs
Pîr-i fânî olmışam kürbetde kaldım el-Gıyâs

2. Yo enîsim ki idem anınla istînâs bugün
Sen bana olgil enîs vahşetde kaldım el-Gıyâs

3. Düşmişem tut destimi ol dest-gir kaldır beni
Hasteyem kıl tesliye gamretde kaldım el-Gıyâs

4. İdemez oldum sana kulluk cevârih ile hîç
Takatim yok kulluğa hayretde kaldım el-Gıyâs

5. Nûr-ı 'irfân tolmadı deryâgibi hem gönlime
Olmadım 'ârif seni kasvetde kaldım el-Gıyâs

449. Ma’rifetsiz ve şerîâtsız yol

1. Ey Sâlik! Allah katında has bir kul olmak istersen,
Bir adım bile Peygamberin izinden ayrılma

2. O’na uyan kâmil insanı takip et, ayrılma ondan
Daima ayağının bastığı yeri gözle, sende bas

3. Muhakkik sûfîler her ne buldularsa şerîâtla buldular
Çünkü şerîâtsız tarîkat havanda su dövmektir

4. Ma’rifetsiz tarîkat da boşa kürek çekmektir
Hem bil ki ma’rifetiz hakîkat tuzağa düşüp avlanmaktır

5. Kâmil mümin, Hakk’ı yakîn gözle bilir
Onun dışındakiler ne kadar uzmanlaşırlarsa da Allah’ı bilemezler

6. Ma’rifetsiz kişi şu kalaylı tasa benzer ki
Onun içi kırmızı bakır hemen kalay taşıyla parlar

7. Kuddûsî durma, çalış irfân eğitimini al ki;
Her kim Allah’ı bilirse, o, şirkten kurtuluş bulur

450. Allah’a ancak bilgiyle kavuşulur

1. Ey yardım eden ve yardımı beklenen el-Gıyâs! Karanlıkta kaldım
Ey Gıyâs Allah’ım! Yaşlı bir fânî oldum, gamda kaldım

2. Bugün dostum yok ki; onunla kaynaşayım
Ey el-Gıyâs! Vahşet de kaldım, sen bana dost ol

3. Düşmüşüm tut elimi, yardımcı ol kaldır beni
Ey el-Gıyas! Anlayışsızlıkla karşılaştım, hastayım teselli ver

4. Yaralarla sana hiç kulluk edemez oldum
Ey el-Gıyas! Kulluğa gücüm kalmadı, hayrette kaldım

5. Hem gönlüme irfân nûru deniz gibi dolmadı
Ey el-Gıyas! Seni ârif olarak bilemedim, karanlıklarda kaldım

6. ‘Uzlet itdim nâsdan ammâ fitneden kurtulmadım
Çünki çok evlâd ‘ıyâl kesretde kaldım el-Gıyas

7. Ehl-i dünyâ itmek isterler beni bu fitneler
Eyle asan işimi ‘usretde kaldım el-Gıyâs

8. Sûretâ gerçi vatanda sâkinim lâkin katı
İgtırâbım var-durur gurbetde kaldım el-Gıyâs

9. Sen beher şeye kadîrsin eyle îsâl şu beni
Ol habîbin şehrine hasretde kaldım el-Gıyâs

10. Eyle Kuddûsî’ye imdâd ki tatî melhûf olub
R^üz û şeb dire y Rabbim firkatde kaldım el-Gıyâs

451. ÂŞIK İÇİN AYRILIK ACISININ DAYANILMAZLIĞI

1. Kâ’inâtı yaradan Hallâk û Deyyân el-Gıyâs
Eylegil bu derdime ya Rabbi dermân el-Gıyâs

2. Takatım yok hasretin acısına sabr itmeğe
Eylerem subh u mesa âh ile efgân el-Gıyâs

3. Çeşmime hâbı haram itdi visâlin arzûsı
Yakdı kül itdi beni pes nâr-I hicrân el-Gıyâs

4. Bî-karar oldım tuyaldan ‘ışkın esrârını ben
Bir dem eylenmez dil û cânın perîşân el-Gıyâs

5. ‘Andelîben ağlarım ‘ışkınl vakt-ı subha dek
Her gice iki gözümden dökilür kan el-Gıyâs

6. Dost beni vaslın hevâsı kıldı bî-rahât nidem
Kalmadı bu dilde tâkat sabra bir ân el-Gıyâs

7. Ârzûlar cânım visâlin şerbetini teşnedür
Bir kadeh bahr-I keremden eyle ihsân el-Gıyâs

6. İnsanlardan yalnızlaştım, fakat fitneden kurtulamadım
Ey el-Gıyas, çünkü çok çoluk çocuk içinde kaldım

7. Bu fitneler beni dünya ehli yapmak istiyorlar
Ey el-Gıyas, zorluklar içinde kaldım işimi kolaylaştır

8. Şeklen sözde vatanımdayım lâkin kesin olarak
Ey el-Gıyas! Gurbete çıktım, gurbette kaldım

9. Sen her şeye gücü yetensin, beni kavuştur
Ey el-Gıyas! O sevgilinin, şehrine hasret kaldım

10. Kuddûsî'ye yardım et ki; kesinlikle kederlendi
Ey el-Gıyas! Gece gündüz "Rabbim ayrılıkta kaldım" der

451. Âşık için ayrılık acısının dayanılmazlığı

1. Ey kainatı yaratan Hallak, Deyyan, el-Gıyas Allah
Ey el-Gıyas Rabbim! Bu derdime derman isterim

2. Hasretinin acısına sabr etmeye gücüm kalmadı
Ey el-Gıyas! Sabah akşam âh ile figânlar ederim

3. Kavuşmanın arzusu gözlerime uykuyu haram etti
Ey el-Gıyas! Ayrılık ateşi yaktı beni kül etti

4. Aşkın sırlarını duyalı beni kararsız oldum
Ey el-Gıyas! Gönlüm ve rûhum perişân, bir an sevinmez

5. Bülbül gibi aşkınla ağlarım sabaha dek
Ey el-Gıyas! Her gece iki gözümden dökülür kan

6. Dost beni kavuşmanın arzusuna sevketti, rahatsızım ne yapayım?
Ey el-Gıyas! Bu gönülde sabır etmeye güç kalmadı

7. Canım susamış, arzular kavuşmanın şerbetini
Ey el-Gıyas, kerem denizinden bir kadeh ihsân et

8. ‘Işkına gönlüm giriftâr oldu ârâm eylemez
Eyledi çün başına dünyâyı zindân el-Gıyâs

9. İtme Kuddûsî fakîri bâb-ı lutfundan cüdâ
Yandı cismi firkatinle oldı biryani el-Gıyâs

452. HER NESNENİN BİR YARATILIŞ GAYESİ VARDIR

1. Yokdur cihânda nesne kim halk eylemiş Mevlâ ‘abes
Zâhid sanur ‘uşşâk-ı Yezdân olısar hâşâ ‘abes

2. ‘Işk-ı mecâzî kantara ‘ışk-ı hakîkiye işit
Zann itme sûfî ‘ışk ‘abes Mecnûn âbes Leylâ ‘abes

3. Zemm eyleme dünyâyı çün ‘ukbâya oldur armağan
Tahsîl-I zât iden mücâhid der mi hiç dünya ‘abes

4. Küffârı hem yaratmasında hikmeti çok Hâlikin
Pes dime Nâsrânî Yahûdî müşrik û tersa ‘abes

5. Mü’min olur me’cûr gazâ itmek ile hem bî-hisâb
Fehm eyle sen olmadığın bunca kıtâl gavgâ ‘abes

6. Âhretde her bir mü’mine olur iki kâfir fedâ
Ey mâ’rifetsiz kişi ber şey’e dime aslâ ‘abes

7. Ölümde var çok fâ’ide Kuddûsîyâ fehm eylegil
Zîrâ değil toprak içinde yatığı mevtâ ‘abes

453. ALLAH HER EŞYÂYI YERLİ YERİNCE YARATMIŞ

1. Eylemez bir nesne halk Hâlik işit zinhâr ‘abes
Niçün olsun cân û dilden ‘âşık-ı Cebbâr ‘abes

2. İtme ‘uşşâk-ı Hudâya buğz û inkâr zâhidâ
Bil muhakkak kim senin itdiğin inkâr ‘abes

3. Anlaın kârı hemân zikr-i Hudâ’dır her zemân
Zu’m ider misin ‘aceb kim olısar bu kâr ‘abes

8. Gönlüm aşkına tutuldu, karar kılmaz
Ey el-Gıyas! Çünkü başıma dünyayı zindan etti

9. Fakir Kuddûsî'yi lütuf kapısından uzak etme
Ey el-Gıyas! Ayrılığında bedeni yanıp kebap oldu

452. Her nesnenin bir yaratılış gayesi vardır

1. Allah, dünyada hiçbir nesneyi gereksiz yaratmış değildir
Haşa, zâhid Allah âşıklarının geresiz olduğunu sanır

2. Mecâzî aşk ölçüde hakîki aşka eşit
Sûfî, zannetme ki, aşk gereksiz, Mecnûn gereksiz, Leylâ gereksiz

3. Dünyayı küçük görme çünkü o ahretin armağanıdır
Zatın eğitimini alan mücahid, hiç diyer mi dünyaya gereksiz

4. Yaratanın hem kâfirleri yaratmasında çok hikmet var
Öyleki; Hristiyan, Yahudi, müşrik ve dinsiz gereksizdir deme

5. Mü'min cihâd etmekle hesapsız sevabı verilir
Anla, senin bulunmadığın bunca savaş ve kavga gereksiz değil

6. Ahiret de her bir mümine iki kâfir fedâ olur
Ey ma'rifetsiz! Hiçbir şeye asla gereksiz deme

7. Kuddûsî anla ölümde birçok fayda var
Zira sadece toprak değil, içinde yatan ölü de gereksiz değil

453. Allah her eşyâyı yerli yerince yaratmış

1. İşit ki; Allah hiçbir nesneyi asla gereksiz yaratmaz
Can ve gönülden Allah'a aşık olan niçin gereksiz olsun?

2. Zahid! Allah aşıklarına buğz edip inkar etme
Muhakkak bil ki, senin onları inkarın gereksiz

3. Onların her zaman işleri Allah'ı anmaktır
Âcaba zanneder misin ki bu işleri gereksiz

4. Cümle eşyâ Tenriyi takdîs û tesbih idecek
Hîç olur mı ehl-ı ‘ışkın itdiği ezkâr ‘abes

5. Fehm olunmaz dir imişsin anların hem zikrine
Sanma kuşdan kurbağadan sâdır olan zâr ‘abes

6. Bıçkı zikri var erenler arasında mu’teber
Cümle hakdır dime k izhâr güzel ızmâr ‘abes

7. Hem körükden ism-i Hû’yı âşikâre fehm iden
Nûr-ı ‘irfân ile fehm iden demez minşâr ‘abes

8. Hem körükden ism-i Hû’yı âşikâre fehm iden
Diyebilür mi bu körükde olan esrâr ‘abes

9. Cümle mahlûkâta bak eyle tefekkür sıdk-ıla
Di bize bulur isen ‘âlemde bir şey var ‘abes

10. Münkir û mubgızları yaratmasında var hikem
Dime imdi yitmiş iki fırka hem küffâr ‘abes

11. Nice Hikmet var Hudâ halk itmesinde dûzâhı
Bil yakînen kim değil uçmak ‘abes hem nâr ‘abes

12. Tâ’n ider sûfî Hudâ ‘uşşâkına Kuddûsî’yâ
Zer gibi zâkirleri gönlindeki envâr ‘abes

454. ALLAH İLE HASBİHÂL

1. İdelim dostlar sizinle hüsn-ı cânândan bahis
İtmeyelim câh û mâl û cism ile cândan bahis

2. Çün kadîmdür zât-ı pâkî mâsivâsı fânîdir
Her zemânda her nefesde idelim andan bahis

3. Varmayalım yanına hiç bahs-i ağyâr idenin
Çün ide ‘ubbâd û zühhân hûr u gılmândan bahis

4. Bütün eşyâ Allah'ı kutsallaştırıp tesbih edecek
Aşk ehlinin yaptığı zikir hiç gereksiz olur mu?

5. "Onların zikrine akıl ermez"demişsin
Sanma ki, kuştan, kurbağadan çıkan sesler gereksiz

6. Âşıklar ki bu zikre kendilerince "arı zikri" diyorlar
Hepsi Haktır, "açık olanı güzel, gönülden gizli olan"abes deme

7. Erenler arasında itibarlı olan ere zikri var
İrfân nûru ile anlayan, bıçkı zikri gereksiz demez

8. Hem körükten Hu ismini apaçık anlayan
Diyebilir mi bu körükte olan sırlar gereksiz

9. Bütün mahlûkata doğrulukla bak, tefekkür et
Âlemde bulursan gereksiz bir şey bize söyle

10. İnkârcı ve buğz edenleri yaratmasında bir hikmet var
Şimdi yetmiş iki fırkanın ve kâfirlerin varlığı gereksiz deme

11. Allah'ın cehennemi yaratmasında bir çok hikmet var
Kesin olarak bil ki, uçmak gereksiz değil, ateş gereksiz değil

12. Kuddûsî, sûfi Allah âşıklarına sövmekte
Zâkirlerin gönüllerindeki altın gibi nûrlar gereksiz olur mu?

454. Allah ile hasbihâl

1. Dostlar, sizinle Canan'ın güzelliğinden söz edelim
Makam, mal, madde ile candan söz etmeyelim

2. Çünkü o ak-pak zatı ebedi yarattığı şeylerde ölümlüdür
Her zaman,her nefeste O'ndan söz edelim

3. Dünya metasını konusanını yanına uğramayalım
Çünkü o, âbidlerden, zâhidlerden, hûri ve gılmânlardan söz eder

4. Nidelim biz himmeti alak olan nâdânları
Ehl-i ‘ışk ile idelim vasl-ı Yezdân’dan bahis

5. İbn-i Edhem gibi cümle varımızı terk idüb
İtmeyelim kand û bâl û âb ile nâdân bahis

6. Açalım meydan-ı zikri yanalım ‘ışk odna
Eyleyelim bizi yakan nâr-ı sûzândan bahis

7. Ek-salâdır size Kuddûsî fakir ey ‘âşıkân
Zühd I koyub eyleyelim ‘ışk û irfândan bahis

455. ALLAH’I ANMAK, BİLGİ VE SEVGİ DOĞURUR

1. Çün Hudâ ben zâkirime olurum demiş celîs
Zikr-i ağyardan geçüb ol zikr-i Mevlâyâ enîs

2. Tîz vakitde ma’rifet şemsi toğar kalbinde bil
Zikri iksâr eyleyen olur kamu nâsa re’is

3. Pâk ide dil şehrini hem mâ’sivâdan âkibet
Ehl-i zikre cevr iden bulmaz felâh olur habîs

4. Yâr-ı Hakk’dır çünki zâkir it muhabbet dinle söz
Kabri cennet ravzası olur olur sanma halîs

5. Sen hemân tevhide eyle iştiğâl Kuddûsîyâ
Gice gündüz turma hiç zâhidleyin olma hasîs

456. ZİKİRSİZ HER ÂN HEBA OLMUŞTUR

1. Senin Gaffâr û Settâr oldığın çün bildim ey Kuddûs
Günâhım bî-şümâriken kapuna geldim ey Kuddûs

2. Habîbin Ahmed-i Muhtâra adaş olmışam zîrâ
Vesâil içre anı hoş vesile buldun ey Kuddûs

4. Biz ne yapalım çabası alçak olan bilgisizlere
   Aşk ehli ile Allah'a kavuşmadan söz edelim

5. İbrahim Ethem gibi her şeyimizi terk edelim
   Bal, şeker ve su ile bilgisizce söz etmeyelim

6. Zikir meydanını açalım, aşk ateşi ile yanalım
   Bizi yakan yakıcı ateşten söz edelim

7. Ey Aşıklar! Fakir Kuddûsî sizi selâmlıyor
   Zühdü bırakıp, aşk ve irfândan söz edelim

455. Allah'ı anmak, bilgi ve sevgi doğurur

1. Bil ki, Allah "Ben, Beni zikredenin meclis arkadaşı olurum" demiş
   Çünkü Allah'tan başkaını anmaktan geçip, O'nun zikri ile dost ol

2. Tez elden ma'rifet güneşi kalbinde doğar
   Zikri çoğaltan, bütün insanlara reis olur

3. Sonunda Allah'tan başka her şeyden gönül evini tertemiz eder
   Zikir ehline hakaret eden kurtuluş bulmaz, alçak olur

4. Çünkü zâkir Allah'ın dostudur, söz dinle, ona sevgi besle
   Kabri cennet bahçesi olur, boş sanma

5. Kuddûsî, sen hemen tevhîdle meşgûl ol
   Gece-gündüz hiç durma, zâhidler gibi cimri olma

456. Zikirsiz her ân heba olmuştur

1. Ey Kuddûs! Senin bağışlayan ve örten olduğunu bildim
   Ey Kuddûs! Günâhlarım hesapsız iken kapına geldim,

2. Zira seçkin sevgilin Ahmed'e adaş olmuşum
   Ey Kuddûs! Vesileler içinde O'nu en güzel vesile buldum

3. Ne denlü gâfil isem de iderem zikrimi dâim
Ki zikrinden be-gâyet zevk û lezzet aldım ey Kuddûs

4. Zikirsiz fevt olan vaktim hebâ oldığını bilüb
Nedâmet seyfi ile yüreğimi dildim ey Kuddûs

5. Hemen şimdi seni tevhîd û takdis eylemek sağlım
Bu gönlüm pâsını tevhîdin ile sildim ey Kuddûs

6. Sana fazlın ile ancak beni mensûb iden sensin
Ki Kuddûsî dinlmekle tefe'ül kıldım ey Kuddûs

457. AŞK, VARLIĞA HAYRAN KALMAKTIR

1. Beni bir nutfe iken çünki insân itdin ey Kuddûs
Dahi îmânû 'ilm û 'ışkı ihsân itdin ey Kuddûs

2. Hemîn bu ümmet-i merhume-i magfûreden kıldın
Dahi ehl-i yakîn û sıdk û 'irfân itdin ey Kuddûs

3. Târîk-ı evliyâ vû asfiyâya eyledin teslîk
Muhibb-i âl-i sahb-i fahr-i ekv+an itdin ey Kuddûs

4. Nihâyet yok senin bahr-i i'atâ vû rahmetine hîç
Kulub 'âşık sana işimi efgân itdin ey Kuddûs

5. Halâ'ik içre Kuddûsî deyü adımı söyletdin
İçirüb hamr-ı 'ışkı mest û hayrân itdin ey Kuddûs

458. KUDDÛSÎ'NİN ON VASİYETİ

1. Gel beni gûs eyle var ise eğer sende hulûs
İdeyim sana vasiyyet tut azizim on husus

2. Birisi bu kim tevâzu' idersin toprak gibi
Üzerine bassalar sabr eyle şekvâ itme sus

3. Hem ikincisi budur kim kıl ma'âsîden hazer
Yimegil asla haramı yidin ise dahi kus

3. Ne kadar ilgisiz isem de, dâima O'nu anarım
Ey Kuddûs! Sen'i anmaktan hesapsız zevk ve lezzet aldım

4. Zikirsiz geçirdiğim vaktimin boşa geçtiğini bilip,
Ey Kuddûs! Pişmânlık kılıcı ile yüreğimi dilimledim

5. Hemen şimdi işim Sen'i birlemek ve kutsallaştırmaktır
Ey Kuddûs! Bu gönlümün pasını tevhîdle sildim

6. Lütfunla beni kendine mensup eden ancak Sensin
Ey Kuddûs! Kuddûsî'yi dinlemekle hayırda kaldım

457. Aşk, varlığa hayran kalmaktır

1. Ey Kuddûs! Bir damla iken beni insan yaptın
Ey Kuddûs! iman, ilim ve aşkı da ihsân ettin

2. Hemde bu bağışlanmış merhamet edilmiş ümmete mensup kıldın
Ey Kuddûs! Yakîn, sâdık ve irfân ehlinden eyledin.

3. Evliyâ yoluna ve dostlar yoluna sülûk ettirdin
Ey Kuddûs! Sevgililerin yücesi varlıkların efendisi kıldın

4. Senin bağış denizine ve rahmetine hiç nihayet yoktur
Ey Kuddûs! Beni kendine âşık edip, figânlara sevk ettin

5. Mahlûkat içinde Kuddûsî diye adımı söylettin
Ey Kuddûs! Aşk şarabı içirip, sarhoş ve hayran bıraktın.

458. Kuddûsî'nin on vasiyeti

1. Eğer sende gönül temizliği varsa, gel beni dinle
Azizim gel sana on hususu vasiyet edeyim bunları tut.

2. Birincisi şu ki; toprak gibi tevazû etmelisin
Üzerine bassalar da sabret, şikayet etmeden sus.

3. İkincisi şu ki; günâhlardan kaçın
Asla haram yeme, yersen de kus.

4. Dahi üçüncüsü dünyâya harîs olama sakın
Ki ana hırs eyleyenler buldılar cümle nühûs

5. Râbi'inci bu-durur kim sırrını ketm idersin
Dir isen rûz-ı kıyâmetde ide nûrım dulûs

6. Hâmisinci bu ki az yi az içüb hem az uyu
Kendine himmet idüben evliyâullaha bûs

7. Sâdisinci bu ki cömerd olasın güneş gibi
Buldılar çünki hidâyet anın ile çoklu sûs

8. Sâbi'inci bu ki nâsdan idesin uzlen hemân
Çok fevâ'id var didi 'uzletde ol sâhib-füsûs

9. Sâmininci şehveti terkeylemekdir mutlaka
Nefs û şeytana uyub kıldıklarından it huyûs

10. Tâs'inci beş vakit farzı cemâ'atle kılub
Görmeyesin dû cihânda hergîz ekdâr û fuşûs

11. Dir ki Kuddûsî onuncısı –durur zikr-i müdâm
İt bulasın sen de şol gerçek erenler gibi bûz

459. MELÂMÎLER

1. Erenler zümresinden olmağı istersen ey Kardaş
Şeri'atdan 'udul itme hem olma mülhide haldaş

2. Tarîkat ansız olmaz çün hakîkat de tarîkatsız
Melâmiyyûn gürûhı gizleyüben şer'i itmez fâş

3. Bakub sen onların zâhirlerine iktidâ itme
Ki sâdıklardır anlar eylemezler kimseyi sırdaş

4. Ekâbir evliyâ çok anlarin içinde bilinmez
Bu ezmânda velîler aldılar anlar ile yoldaş

5. Aramakla bulınmaz mürşid-i kâmil işit pendi
Tarîk-ı Kâdiriyye gir hem eyle zikri nân û aş

4. Üçüncüsü; dünyaya/maddeye karşı sakın hırslı olma
Çünkü ona hırslı olanlar hepsi uğursuzluk buldular

5. Dördüncüsü budur ki; sırrını açığa vurma
Eğer kıyâmet gününde nûrun sönmesin diyorsan

6. Beşincisi şu ki; az yemek, az içmek, az uyumaktır
Kendine çaba gösteren Allah'ın veli kullarını öper

7. Altıncısı şu ki; güneş gibi cömert olmalısın
Çünkü onunla birçok hırsız hidâyet buldular

8. Yedincisi şu ki; insanlardan uzak durmalısın
Füsûs sahibi, "uzlette çok faydalar vardır" dedi

9. Sekizincisi, mutlaka şehveti terk etmektir
Şeytân ve nefsin uyduklarından kaç

10. Dokuzuncusu, beş vakit namazı cemaatla kılmaktır ki,
İki dünyada asla keder ve üzüntü görmezsin

11. Kuddûsî der ki; onuncusu devamlı zikirdir
Yap ki, gerçek erenler gibi, sende mükâfatını bulasın.

459. Melâmîler

1. Ey kardeş! Erenler topluluğundan olmak istiyorsan
Şeriâttan sapma hem de dinsizle sırdaş olma

2. Çünkü tarîkat onsuz olmaz, hakikatte tarikatsız
Melâmiler şeriâtı gizler, açığa vurmaz

3. Sen onların dış âmellerine bakıp, peşlerinde gitmemezlik yapma
Onlar sadık/doğru insanlardır, kimseyle sırlarını paylaşmazlar

4. Onların içinde büyük evliyâlar vardır, bilinmez
Bu zamanda velîler onlara yoldaş oldular

5. İşit öğüdü, kâmil mürşit aramakla bulunmaz
Kâdirî tarîkatına girip, ekmek-su gibi zikret

460. YARASA GİBİ AYDINLIKTAN KORKMAMAK

1 Gece gündüz hemân sa'y eyleyûben ir murâda
Cebîn olma cesûr ol kaçma günden misl-i huffâş

2 Her insane kumaş sandığın açma toğrı sanub
İderler varmı yağma sakıngil eyleme fâş

3 Mecazî 'işkı özine makâm idinme zinhâr
Ki Hak 'ışkı-durur maksûd değildir göz ile kaş

4 Bu 'ilm-i zühd û takvâya tanayub olma mu'ab
Kamusi korkarın kabir içinde olur ahnaş

5 Hudâ emr eyledi gerçi ibâdetle velâkın
Kabûl itmem didi ihlâsı hem itmezse yoldaş

6 'Ucb ehliyle Kuddûsî hazer kıl itme sohbet
Kuri yanında çûn meşhûr messeldir ki yanar yaş

461. ALLAH'A KAVUŞMANIN YOLU, METODU

1 Yiter nâ- puhtelik sûfî girub tennûr-i 'ışka biş
Yaraşmaz sâlik-i Hakka bu hasletler ki heb yanlış

2 Eğer vuslat bulayım dir isen Tenri Te'âlâya
Zikirden olma halî gece gündüz turmayub çalış

3 Irag ol ehl-i gafletden sirâyet etmesûn sana
Mücâhidler gürûhına yakın ol eylegil teftîş

4 Sakın aldanmagil nefs û Azâzîle sığın Hakka
Seni ihlâk içün anlar gice gündüz bilerler diş

5 Bu kuvvet 'âfiyet böyle kalur zann eyleme zîrâ
Gelûr bir dem ki dirsin âh günüm gaflet ile geçmiş

6 Musâhib olmagil zinhâr refîk olma anınla kim
Özine cem'-i mâli hubb-i câhı pîşe edinmiş

7 Derûn emrâzına derman iden hâzik tabibi bul
İçi virân tışı ma'mûr olanlardan olma ey derviş

460. Yarasa gibi aydınlıktan korkmamak

1 Gece gündüz durmadan çalış, murâdına er
Yarasalar gibi aydınlıktan korkma, cesur ol

2 Her insanı doğru sanıpta, sırlarını açma
Sakın sırrını açığa vurma yoksa senî aleme rezil-râsva ederler

3 Asla mecâzi aşkı kendine makâm edinme
Zirâ gaye Allah aşkıdır, göz ile kaş sevgisi değildir.

4 Bu ilmi, zühd ve takvâya dayandırıp, acayipleşme
Hepsi kabir içinde dönek olmaktan korkar

5 Gerçi Allah ibâdetle emretti, lâkin
"Beni yoldaş etmezse, ihlâsını Kabul etmem" dedi

6 Kuddûsî, sakın, kibir ehliyle sohbet etme
Çünkü meşhur sözdür ; "Kurunun yanıda yaşda yanar"

461. Allah'a kavuşmanın yolu, metodu

1 Sûfî, bu pişmemişlik yeter, bir aşk ocağına girip, piş.
Hakk sâlikine bu vasıflar yakışmaz, hepsi yanlış

2 Eğer "Allah'a kavuşayım" dersen
Zikirden uzak durma, gece gündüz durmadan çalış

3 Gaflet ehli insanlardan uzak dur ki gafletleri sana sirâyet etmesin
Mücâhidler topluluğuna yakın ol ki, tahkik edesin

4 Allah'a sığın, sakın nefsine ve şeytân'a aldanma
Onlar seni yok etmek için gece gündüz diş bilerler

5 Bu güç ve sağlık böyle kalır zannetme zîrâ
Bir ân gelir ki, "âh günüm gafletle geçmiş" dersin

6 Kendine mal biriktirmeyi ve makâm sevgisini meslek edinmiş
Onunla asla sohbet etme, arkadaş olma,

7 Derin yaralarına dermân bulan uzman doktoru bul
Ey derviş! İçi viran dışı gösterişli olanlardan olma.

8 Riya şirk-i hafidür ey mürâ-i Müslüman ol gel
Ki için gizli şirk ile münafıklar gibi tolmuş

9 Mahabbet eyle ehl-i zikre inkâr itmegil zinhâr
Hudâ münkirlerin mev'âsını çünki câhîm kılmış

10 Hemân ol 'ışkâ ragib zühdi put idinme gel böyle
Devam it zikre çün Hakk'ı bulanlar zikr ile bulmuş

11 Dahi çok ağla dünyâda ki 'ukbâda olasın şâd
Meseldûr ağlayan kişi düşünde oynayub gülmüş

12 Be-gayet kıl hazer beş nesneden ki tarda bâ'isdir
Gurûrdur biri 'ucbû kibr û şek dahi biri teşvîş

13 Bu 'işk-i pâki her kime Hüdâ virdiyse Kuddûsî
Anın gönlinde ağyâri koymayub süpürüb silmiş

462. Maddeye ve Cennet Nimetlerine Sevgi Duymamak

1 Her günâhın başı hubb-i cife-i dünya imiş
Sevme hergiz anı çün mebgûze-i Mevlâ imiş

2 Pes olur tâlibleri bî-şekk anın cümle kilâb
İsmidir dünyâ anın dahi seven ednâ imiş

3 Yok zarar destinde olmakla eğer sevmez isen
Elde olub sevmeyen hoş ârıf-i dânâ imiş

4 Bu sıfatlar muttasıf olmak erenler kârıdır
Anlara bakub harîs olan kişi hüsnâ imiş

5 Sözimiz ancak anı sevmekde işit sâlika
Var iken elde teneffür haslet-i bâlâ imiş

6 İtmeyelim nefsimizi biz kıyâs 'âriflere
Ehl-i 'irfân zümresi çün zümre-i ra'na imiş

7 İtme Kuddûsî mahabbet ni'meti cinâna hem
'Âşıkın maksûdi ancak çehre-i zibâ imiş

8 Ey iki yüzlü! Riyâ gizli şirktir, gel Müslüman ol
Münafiklar gibi, için gizli şirk ile dolmuş

9 Zikir ehlini asla inkâr etme, onlara sevgi duy
Çünkü Allah, inkâr edenlerin meskenini cehennem yapmış

10 Böyle gel, hemen aşkı iste zühdü put edinme
Zikre devam et çünkü Hakk'i bulanlar zikirle bulmuş

11 Dünyada çok ağla ki, ahiretde mutlu olasın
Atasözüdür; "rüyasında ağlayan kişi, oynayıp gülermiş"

12 Beş şeyden çokça kaçın ki; kovulmaya sebeptir
Bunlar ; gurûr, kibir, kendini beğenme, şirk ve fitne, fesat çıkarma

13 Kuddûsi, Allah bu ak-pâk aşkı kime verdiyse
Onun gönlünde ağyarı silip-süpürmüş, bırakmamış

462. Maddeye ve cennet nimetlerine sevgi duymamak

1 Her günâhın başı dünya leşi sevgisiymiş
Asla onu sevme çünkü Allah'in nefret ettiği şeymiş

2 Şüphesiz onun talipleri tamamıyla köpeklerdir
Onun ismi dünyadır, sevenleri de aşağılık kimselermiş

3 Eğer sevmezsen de, dünyanın elinde gelecek bir zarar yok
Elinde dünya/mal olupta sevmeyen, bilen ârifmiş

4 Bu sıfatlarla vasıflanmak erenlerin işidir
Onlara bakıp kıskanan kişi en güzel kişiymiş.

5 Ey sâlik, işit, sözümüz ancak O'nu sevmektir
Kötülükten kaçınmak ise en yüce ahlâkmış

6 Biz nefsimizi âriflerle kıyaslamıyalım
Çünkü ârifler zümresi en güzel toplulukmuş

7 Kuddûsî, cennet nimetlerine de sevgi besleme
Âşıkın amacı ancak o güzel çehreye kavuşmakmış.

463. En kirli savaş, Allah dışındakiler için yapılan savaştır.

1 Ehl û evlâd nefs û mal a'dâ imiş
Dost'ancak kişinin Mevlâ imiş

2 Eyle onlardan hazer Hakk'a sığın
Hakk'a ikbâl eylemek evlâ imiş

3 Çekme zahmet sim ü zer cem'itmeğe
Mâl-i dünyânın işi etga imiş

4 Pâdişâhlara gerekdir sim û zer
Askeri hoş beslemek ahrâ imiş

5 Hâne eshâbına hem lâzım durur
Zayfa ikrâm haslet-i ra'nâ imiş

6 Terk-i dünyâdır 'ibâdâtın başı
Hubb-i dünyâ hirfet-i tersâ imiş

7 Cenneti sevmez Hudânın 'âşıkı
Gayrı sevmek pek kabih gavgâ imiş

8 Zikre meşgûl ol ki 'âşık olasın
'Âşık-i Hakk 'ârif-i dânâ imiş

9 'Arife 'ilm-i hakîkat virilür
Bil hakîkat rütbesi bâlâ imiş

10 Mâsivâya virme dil Kuddûsîyâ
Ehl-i 'işkın çün dili deryâ imiş

463. En kirli savaş, Allah dışındakiler için yapılan savaştır.

1 Kadın, çocuk, nefs ve mâl düşmanlarmış
Kişinin dostu ancak Allah imiş

2 Onlardan korunup Allah'a sığın
Allah'a yönelmek herşeyden daha iyiymiş

3 Altın ve gümüş biriktirmeye zahmet çekme
Dünya mâlının kârı günâh imiş

4 Sultânlara/yöneticilere altın ve gümüş gereklidir
Onlar için askerlerini güzel beslemek daha uygunmuş

5 Ev halkına gerekli olan,
Zayıflara ikrâmda bulunmak en güzel ahlâkmış

6 İbâdetin başı dünyayı terkdir/dünyadan soyutlanmakdır
Dünya sevgisi dinsizlerin mesleki imiş

7 Allah âşığı cenneti sevmez
O'ndan başkasını sevmek en çirkin mücadele imiş

8 Allah'ı sürekli ân ki, âşık olasın
Allah aşkı, bilen arif imiş

9 Ârife hakîkat ilmi verilir
Bil ki, hakîkat derecesi, en yüce derece imiş

10 Kuddûsî mâsivâya gönül verme
Çünkü aşk ehlinin gönlü deryâ imiş

464. Dünya mâlı

1 Mü'mine zindân bu dünyâ kâfire cennet imiş
Anda râhat yok imiş hem istemek töhmet imiş

2 Sûretâ dost görünür düşmen hakikatde sana
Aldanub ona mahabbet eylemek âfet imiş

3 Dâ'ima işi hemân mekr û hilyel mekkâredir
Fahişe hâtûn gibi kârı anın ziynet imiş

4 Hırs-ila cem'eyleme ol cîfe-î murdârı sen
Çün anı çok direnin sonu katî haybet imiş

5 Cennet içün dahi kulluk eyleyûb çekme emek
Ma'sivâ içûn eylemek şakvet imiş

6 Kıl şerî'âtle 'amel sonar tarîkat it sülûk
Bil târîk-i Kâdirî hem bizlere rahmet imiş

7 Eyler irşâd çûn müridin şeyhe muhtâc eylemez
Dir bu Kuddûsî O Sultân sahib-i himmet imiş

464. Dünya mâlı

1 Bu dünyâ mü'mine zindân kâfire cennet imiş
Dünyada rahat yokmuş, hem istemek suçmuş

2 Dışta dost görünür fakat hakîkat de sana düşman
Aldanıp ona, sevgi beslemek felâket imiş

3 Hilekârın işi daima hile ve düzendir
Fahişe kadın gibi, işi süslenmekmiş

4 Hırsla biriktirme o ölü leşini
Çünkü onu çok biriktirenin sonu kesin mahrumiyetmiş.

5 Cennet için kulluk edipte zahmet çekme
Allah'tan başkasına ibâdet etmek şikayet imiş

6 Şeri'âtle amel et, sonra tarîkata intisâb et
Bilki; Kâdirî tarîkatı bizlere rahmetmiş

7 Çünkü mürîdini doğruya götürür, şeyhe ihtiyaç duymadan
Bu Kuddûsî der ki; "O Sultân himmet-sahibi imiş"

465. ALLAHIN İNSANLARA UYGUN GÖRDÜĞÜ TAKSİMAT

1 Kimi kullarına Mevlâ ‘atâsını cezîl itmiş
Kimini ibtilâ-i fakr û zillete zelîl itmiş

2 Kimine hazz-i ‘âcil virüben dünyada itmiş bey
Kimine ecr-i lâ-yuhsâ virüb rızkını ka’lîl itmiş

3 Kiminin halka-i lâ’net takub boynına itmiş tard
Kimine geydirüb hulle ridâsını halîl itmiş

4 Kiminin tab’ını câmid idüb hiç virmemiş ‘işkı
Kiminin toldırub ‘işk-ila gönlini bahr-i Nil itmiş

5 Kiminin halkını cûd û sahâ itmiş cihân içre
Kimine mâl-i dünyâyı virüb nefsin bahîl itmiş

6 Kimine ‘izzet û rif’at sa’âdet tac giydirmiş
Kimine halk-i ‘âlem içre men hûs û rezil itmiş

7 Kimine semt-i maksûda muvafık rûzgâr virmiş
Kimin girdaba düşürmüş halâsın müstâhil itmiş

8 Kiminin diline zikrini virmiş gönline fikrin
Kiminin mürga-i laklak-veş işini kâlûkîl itmiş

9 Kimine hoş nazar kılıp makâmın eylemiş ‘âlî
Kimisini nazardan eyleyüb sâkit sefîl itmiş

10 Kiminin şuglını kılmış hemân hırs-ila cem’-i mâl
Kimi bâb-i tevekkülde Hudâsını vekil itmiş

11 Kiminin sevgisini koyub gönüllerde habîb itmiş
Kimisini halâ’ik içre menfûr u şakîl itmiş

12 Kimin ‘ârif kimin âbid kimin ‘âşık kimin zâhîd
Kimin Kuddûsî- tek âvâre cebbâr û celil itmiş

465. Allahın insanlara uygun gördüğü taksimat

1 Allah kimi kullarına bağışını çok yapmış
Kimine de fakirlik ve horlukla aşağlığa itmiş

2 Kimine güzel bir hazz verip dünyada bey etmiş
Kimine de hesaba gelmez bir ücret vererek rızkını az vermiş

3 Kiminin boynuna lânet halkasını takıp kovmuş
Kimine de cennet postunu giydirip, dost yapmış

4 Kiminin yaratılışını donuk edip hiç aşk vermemiş
Kiminin de gönlünü aşk ile doldurup Nil nehrine çevirmiş

5 Kiminin yaratılışını dünyâda cömert ve eli açık etmiş
Kimine de dünya mâlı vererek nefsini cimri etmiş

6 Kimine şeref ve yücelik vererek mutluluk tâcı giydirmiş
Kimini de kainattaki insanlar içinde rezil ve uğursuz etmiş

7 Kimine hedeflediği gaye için uygun başarılı rüzgâr vermiş
Kimini de çıkmaza düşürerek, velhasıl manasız yapmış

8 Kiminin diline zikrini, gönlüne de fikrini vermiş
Kimine de laklak eden kuşlar gibi söz velakırdı vermiş

9 Kimine güzel bakarak makâmını yüce etmiş
Kimisine de bakmayarak sefil ve düşük etmiş

10 Kiminin işini, hırsla mâl biriktirmek yapmış
Kimi de tevekkül kapısında Allah'ını vekil etmiş

11 Kimisine sevgisini koyub gönüllerde sevgili etmiş
Kimisini de insanlar içinde lânetlenmiş ve çirkin etmiş

12 Kimini ârif, âbid, âşık ve zâhid etmiş
Kimini de Kuddûsî gibi, başıboş, kuvvetli ve ulu etmiş.

466. HER VARLIĞA BAĞIŞTA BULUNAN YARATICI

1 Beher şeye kâdirsîn çünki ey Hallâk-i mahlûkât
Benim bir hâcetim var it kazâ yâ Kâdiriye'l-hâcât

2 Senin kapunda biter işleri halk-i cihân'in heb
Sana kulluk iderler cümle masnû'ât û mevcûdat

3 Kamusının virirsin fazlın ile sen murâdların
Kimi ancak diler dünya kimisi ni'met- cennât

4 Dilerem ben kulun bir nesne kim yok bende istihkâk
Vekîlin rahmetin ile virülür cümle matlûbat

5 Bu Kuddûsî heman sen pâdişâhından diler her ân
Cemâl-i pâkine bakub da mest dâ'imü'l-evkât

466. Her varlığa bağışta bulunan Yaratıcı

1 Ey mahlûkâtın Yaratıcısı! Her şeye gücü yetensin
Ey ihtiyaçların hâkimi! Bir ihtiyacım var gerçekleştir

2 Bütün dünya insanlarının ihtiyaçları senin kapında
Büyük bir sanatla yaratılanlar senin kapında cevab bekler

3 Hepsinin isteğini sen lütfunla verirsin
Kimi ancak dünyayı ister kimisi de cennet nimetlerini

4 Dilerim ki, ben kulunda hiçbir nesnenin hakkı yoktur
Lâkin bütün talep edenlerin talepleri rahmetinle verilir.

5 Bu Kuddûsî her an sen pâdişâhından ister
Ak yüzüne daima her ân bakıp, kendinden geçer.

467. AŞK CEZBESİNİN DİĞER İBÂDETLERDEN FARKI

1 Câm-i ‘ışkı nûş idüb serhoş olan pâkîze zât
Bû cihânın gussasından lâ cerem bulur necât

2 Cezbe-i ‘ışk her kimin gönline tolarsa eğer
Gözlerine girmez anın sabh û şâm aslâ sebât

3 Aferin ol merde kim kodı bu yolda başını
Sen de ‘âşıksan eğer var kendini meydâna at

4 Ta’ne-i ıişk ile maktûl olanı sanma ölür
Haydur ol geldi yeniden cismine anın hayât

5 Kalbı ‘uşşakâ fuvûzât irişür Hakk’dan mü’dâm
Anın için eylemezler masivâya iltifât

6 Nûr-i ‘ışk ile mücellâ ‘aşıkın dil hânesi
Ehl-i ‘ışkın oldı a’lâ kadri min kullî’l-cihâd

7 ‘Âşıkân eşrâf-i halkdur anların hürmetine
Yağdırır bârânı Yezdân bitirir yerden nebât

8 Kulluk istersen Hudâya ‘aşık ol Kuddûsiyâ
Yek nefes cezbe hayırlu ez-hezâr savm û sâlât

467. Aşk cezbesinin diğer ibâdetlerden farkı

1 Aşk kadehini içip sarhoş olan temiz zât
İki dünyanın kaygısından kolaylıkla kurtuluş bulur

2 Eğer aşkın cazibeliği her kimin gönlüne dolarsa
Onun gözleri sabah ve akşam asla kımıldamaz

3 Bu yolda başını koyan o cömerte aferin
Eğer sen de aşıksan kendini meydâna at

4 Aşk ayıplanmasıyla öldürüleni ölür sanma
O diridir, bedenine yeniden hayat geldi

5 Allah'tan daima âşıkların kalbine feyzler ulaşır
Onun için mâsivâya ilgi duymazlar

6 Âşıkın gönül evi aşk nuruyla cilalanmış
Aşk ehlinin mücadelesi bütün mücadelelerden yüce oldu

7 Onların hürmetine âşıklar insanların en hayırlısıdır
Allah yağmuru yağdırarak yerden bitkileri yetiştirir

8 Kuddûsî kulluk istiyorsan, Allah'a âşık ol
Bir nefes cezbe, bin namaz ve oruçtan hayırlıdır.

468. ALLAH'A BAĞLILIK ANCAK AŞKLA GERÇEKLEŞİR

1 Zümre-î 'uşşâkın olur cümle günâhı hasenât
Sanma ki uçmakda bulur 'ışksız olanlar necât

2 Mü'min-i 'ışk muhlis ider mürşid olub anı yeder
Tutub elin dosta gider olur o kul 'âşık-ı zât

3 Çünki 'ibâdetde riyâ eden olur tarda sezâ
Sevmez anı bil ki Hudâ yerini eyler derekât

4 Eyleyen iblîsi hârun itmediği 'ışka rükûn
Kılmadı 'ışk bağrını hûn bulmadı imân û sebât

5 Olsa idi 'ışkı eğer şirkden ider idi hazer
Olmaz idi ehl-i sefer bulur idi fevz û necât

6 Âdeme çün eyledi, kîn benlik idüb oldi lâ'în
Eylemeyüb secde hemîn itdi gavâyet iki kat

7 'Işk adına yanmağın bâde içüb kanmağın
Kibr idüb utanmağın kârına irişdişefât

8 Yok idi Bel'am'da dahi zerrece 'ışk dinle ahî
Eyledi 'ucbun vesahı misl-i hamîr fil-felevât

9 Reddidüben anı Hudâ kıldı makâmını lazâ
Kalmadı heb oldı hebâ 'ilm û'amel savm û salât

10 Her kimi kim sevse Hudâ 'ışkın ana eyler 'atâ
Gönli bulur zevkû safâ virmek-ile 'ışk neşevât

11 Kıldı safî Âdemi 'ışk oldı anın hem-demi 'ışk
Virdi hemîn hoş demi 'ışk gitdi kamu gam kasevât

12 Virdi terakkî ana hem 'ışk-i 'azîz anal dedem
Zellesine itdi nedem yok bu sözümde şûbenât

468. Allah’a bağlılık ancak aşkla gerçekleşir

1 Aşıklar topluluğunun bütün günahı iyilik olur
Aşksız olanlar kurtuluşu uçmakta bulur sanma

2 Aşk mü’mini ihlaslı yapar, mürşid olup ona yeter
Tutup elinden Dosta gider, o kul zât’in âşık’ı olur

3 Çünkü ibâdet de riyâ eden kovulmayı hak eder
Bil ki; Allah kendisini sevmez, makâmını aşağılık yapar

4 Şeytân’ı yolundan saptıran gönülden aşka meyl etmemesidir
Aşk bağrını kanatmayınca imân ve kararlılık bulamadı

5 Eğer aşkı olsaydı, şirkten korunurdu
Şuraya buraya konmaz, zafer ve kurtuluş bulurdu

6 Âdem’e kin duydu, nefsine uyup lanetlendi
Allah’a boyun eymeyerek, O’nun yolunda iki kat saptı

7 Aşk ateşiyle yanmayanın, şarap içip kanmayanın
Kibir edip utanmayanın iç dünyasını zulüm kapladı

8 Dinle kardeş! Bel’âm’da zerre kadar aşk yoktu
Susuz çöllerdeki eşek gibi kibrin en pisini yaptı

9 Allah onu reddedip, yerini ateş yaptı
İlim, âmel, oruç ve namaz hepsi yok olup kalmadı

10 Allah her kimi severse aşkını ona bağışlar
Ona aşk sevinci vermekle gönlü zevk ve mutluluk bulur.

11 Aşk, Âdem’i berraklaştırıp, onun dostu oldu,
Aşk ona en güzel zamanı verdi, bütün kederler, üzüntüler gitti

12 Anla diyorum hem yüce aşk onu yükseltti
Sapmasına pişman oldu, bu sözümde şüphe yok

13 Cümlemizin ceddi o zât bulmuşuz anında hayat
İderiz ana salavât kullü ‘aşiyy û gadevât

14 İtme bu Kuddûsîye sen buğz û ‘adâvet kötü zan
Hakdır ana ‘ışkı viren kıldı enîs fi’l-halevât

469. ALLAH’A BAĞLANMANIN EN SAMİMİ YOLU

1 Hemân kullukda ol san aider Mevlâ hidâyet
Hazer eyle riyâdan çünki ol büyük kabahât

2 ‘Amelde şart hulûsdur ansız olur kişi müşrik
Mukarrebler iderler kalblerin şirkden siyânet

3 Bilur Hâlik ne merkûz oldığın gönülde zâhid
Kolay zann itme istînâs anınla güç be-gâyet

4 Ki ‘allâmu’l-‘uyûbdır ol riyâdan ictinâb it
Olur techîl anı hâşâ riyâ dinle nasîhat

5 Hulûs ‘ışk-i ile ‘ışk zikr-ile kalbde hâsır olur
Çalış Kuddûsîya zikre dem-a dem eyle gayret

470. NASİHATIN FAYDASI

1 Hudâ’nın kullarına gün ulu ni’met nasîhât
Sakın itme ‘inâd zâhid bize rahmet nasîhat

2 Ki vardur anda bî-had sırr û hikmetler fevâ’id
Virür mü’minlerin îmânına kuvvet nasîhat

3 Kelâmında bize eyler nasîhat Hazret-i Hakk
Tutanları kılısar lâyık-i cennet nasîhat

4 Resûlullah nasîhat eylemiş çok ümmetine
Anın çün oldı bize vâcib û sünnet nasîhat

5 Ebûcehl’in sebeb hüsrânına oldu ‘inâdı
Ebubekr’i kılandur efdal-i ümmet nasîhat

6 Bu minberler bu kürsiler kadimden oldu sünnet
Münafık münkir û fâsık sanur bid'at nasihat

13 Hepimizin dedesi O zât, Onunla hayat bulmuşuz
Her akşam ve sabah O'na sâlât ederiz

14 Bu Kuddûsîye nefret, düşmanlık ve kötü zanda bulunma
Ona aşkı veren Allah'tır, Onu halvette dost kıldı.

469. Allah'a bağlanmanın en samimi yolu

1 Hemen kulluğa başla, Allah sana doğruyu gösterir
Riyâdan kaçın çünkü o büyük bir suçtur

2 Âmelde ihlâs şarttır, onsuz kişi müşrik olur
Allah'a yakın olanlar kalplerini şirkten korurlar

3 Yaratıcı zâhidin gönlüne ne yerleştirdiğini bilir
O'nunla kaynaşmağı kolay zannetme, oldukça zordur.

4 O, ayıpları bilendir riyâdan korun
Nasihat dinle, 'riyâ, hâşâ 'O'na cahillik izafe etmektir.

5 İhlâs aşkla, aşk, zikirle kalb de oluşur
Kuddûsî her ân çaba gösterip zikre çalış.

470. Nasihatın faydası

1 Allah'in kullarına yüce bir nimettir nasîhat
Zâhid, sakın inât etme, nasîhat bize rahmettir

2 Onda sayısız faydalı sır ve hîkmetler vardır
Nasîhat mü'minlerin imânına kuvvet verir

3 Hazreti Allah Kur'ân da bize nasîhat eder
Nasîhat tutanları cennete lâyık bulur

4 Resûlullah ümmetine çok nasîhat etmiş
Onun için nasîhat bize vâcib ve sünnet oldu

5 Ebu Cehl'in hüsranına inâdı sebep oldu
Ebu Bekr'i ümmetin en faydalısı yapan nasîhattır

6 Bu minberler, kürsiler eskiden beri sünnet oldu
Münafık, inkârcı ve fâsık nasîhatı bid'at sanır
7 Gelübdür devr-i Âdem'den beri öğüt bu âne
Sakın zann itme kim olmuş yeni 'âdet nasîhat

8 Hidâyet Hakkdan olunca kula tutar sözü bil
Eğer tutmaz ise olur büyük âfet nasîhat

9 Hemân nush eyle Kuddûsî ider ise de îrâs
Zemân bozılmağ-ilar nasıha zahmet nasîhat.

471. Servetin Biriktirilmesi ve İmtihan

1 Ey birâder afe-i murdâra itme iltifât
Sevme hergiz çünki dünyâ hubbı re's-i seyyi'at

2 Niceler cem'eyleyüben itdiler tuğyân kamu
Kesret-i mâl ile oldılar sahâh ehl-i 'usât

3 Bil ki yaklaşdı kıyâmet bozılur cümle cihân
Gün be gün artar fesâd û fitne min külli'l-cihât

4 Medrese mescid û tekye yapmanın vakti değil
Çekme zahmet malı itlâf eyleyüb kılma rüfât

5 Ehl-i îmân hicret iderler Hicâza cümlesi
Pes nisâ sıbyân giderler mâşiyât û hâfiyât

6 Çün kıyâmet dört yüz ile beş yüzün beynindedir
İttifâkîdir bu söz sanma anı sen tûmehât

7 Dört yüze varmağa vardır yüz otuz iki sene
Anın içinde vukû' çok fitne var dimişler rüvât

8 Nice mü'min sâlihi merdûd û mel'un kıldı ma!
Dir ki Kuddûsî dimiş mal fitne fahr-i kâ'inât

7 Öğüt Adem'in döneminden beri bugüne gelmiştir
Sakın zannetme nasîhat yeni âdet olmuştur

8 Bil ki; hidâyet Allah'tan olunca kul sözü dinler
Eğer nasîhatı tutmazsa büyük felâket olur

9 Kuddûsî sarsada hemen nasihat et
Zamanın bozulmasıyla nasihatçıya nasihat rahmet olur

471. Servetin biriktirilmesi ve imtihan

1 Ey kardeş! Ölü leşine iltifât etme
Asla sevme çünkü dünya sevgisi günâhların başıdır

2 Birçok kimse mal biriktirmekle isyân ettiler
Günâhkârlar çok mal ile cömert oldular

3 Bil ki bozuldu bütün dünya, yaklaştı kıyâmet
Gün gün fesât ve fitne her taraftan arttı

4 Medrese, mescid ve tekke yapmanın zamanı değil
Malı yoke dip, zahmet çekip çürütme

5 İmân ehlinin hepsi Hicâz'a hicret ederler
Öyle ki; çocuklar, kadınlar gizli ve yürüyerek giderler

6 Kıyâmet dört yüz ile beş yüzün arasındadır
Bu görüş ittifak ile söylenmiştir, saçma sanma

7 Dört yüze varmaya yüz otuz iki sene vardır
Rivayet edenler, "onun içinde vuku bulacak çok fitne vardır" demişler

8 Mâl, birçok sâlih mümini reddedilen ve lanetlenen yaptı
Kuddûsî der ki; "Âlemin Efendisi mâl fitnedir" demiş.

472 İNSAN İLİŞKİLERİNE DİKKAT ETMEK

1 Sâlikâ ister isen ‘azm itmeye toğrı sırât
Dâ’imâ tevhîde meşgûl ol gönülde bul neşât

2 Zikrini kesme lisânından gice gündüz hemin
Hâlikin hem kulluğunda it be-gâyet ihtiyât

3 Ehl-i dünyâdan ırag ol çok da ülfet eyleme
Hâcetin mikdârı söyleş eyleme hiç ihtilât

4 Mülhidin yanına varma ki seni ıdlâl ider
Meclisinde oturuban itme aslâ inbisât

5 Sûfi’yi câhilden eyle ihtirâz olma refîk
Kâmilin ayağı altına düşen mis-i nibât

6 Ehl-i zikre it muhabbet çün celîsi Hakk anın
Münkirin incinme kardaş itdiğine inhirât

7 Zikre Kuddûsî devam eyle hemân leylû nehâr
Vâsıl-i Mevlâ olub bul dû cihânda igtibât

473 ÂŞIK İNSANA AÇIK TEK KAPI

1 Kime ‘arz ideyin ben hâlimi ey Kâdîyü’l-hâcât
Basîrsin sen Alîmsin hem Mücîb hem sâmi’ü’l-esvât

2 Ulu kişi geda sultan kapun sâ’illeridûr heb
Kılub hoşnutl kamusını idersin dürlü taltîfât

3 Sana ma’lûm ki yaşımdur benim yetmiştokuz şimdi
Tezâyüd eyledi mihnet elem ekdâr ile ‘âhât

4 Bugün rahme sezâ oldum bana it merhamet re’fet
Marîzem hâlimi sor lutf idüb fî ekserü’l-evkât

472 İnsan ilişkilerine dikkat etmek

1 Sâlik' istersen doğru yola ulaşmaya gayret et
Dai'ma tevhîdle meşgûl ol ki, neşe bulasın

2 Gece-gündüz zikrini dilinden kesme
Yaratıcının kulluğunda çok tedbirli davran

3 Dünyâ/ madde insanından uzak dur, onunla çok kaynaşma
İhtiyaç için onunla konuş ama asla kaynaşma

4 Dinsizin yanına gitme, seni doğrudan saptırır
Meclisinde oturup asla ferrâhlık duyma

5 Câhil sûfîden kaç, onunla arkadaş olma
Kâmil insanın ayağına konak gibi düşen

6 Zikir ehline sevgi duy, çünkü onların meclis arkadaşı Allah'tır
Kardeş inkar edenin verdiği zarara incinme

7 Kuddûsî gece-gündüz daima zikre devam et
Allah'a kavuşup, iki dünyada da neşe bul

473 Âşık insana açık tek kapı

1 Ey ihtiyaçlara hakim olan, kime hâlimi arz edeyim
Görensin, bilensin, icâbet edensin hem her sesi duyansın

2 Ey yüce Zât! Kullar, Sultân kapısında dileyenlerdir
Hepsini hoşnut ederek, çeşitli iltifatlarda bulunursun

3 Sen biliyorsun ki, şimdi yetmiş dokuz yaşındayım
Eziyet, elem, keder ile âhlar fazlalaştı

4 Bugün rahmete lâyık oldum, bana acı merhamet et
Hastayım, lütf edip hâlimi sık sık sor

5 Vatanda olmışam mahzûn garîb hem münkesir gönlüm
Buyur kıl tesliye bu gönlümi sen eyle teşrîfât

6 ‘İyâl û akrabadan yok bana avn û meded hergiz
Dilerler dâ’imen senden i’ânet cümle mahlûkât

7 Bilûrsin çûnki Kuddûsî tevekkül eylemiş sana
Vekîlsin anın send û cihânda eyle tekrîmât

474. AŞKIN HERŞEYİ “YOK” EDİŞİ

1 Bir şehin ‘ışkı beni dîvâne kıldı ‘âkibet
Şem’ine karşu yanar pervâne kıldı ‘âkıbet

2 Düşürüb sevdâsına rüsvâ’yı ‘âlem eyledi
Ülfet-i nâsdan çeküb bîgâne kıldı âkibet

3 Gönlümi cezb itdi hergiz ‘akl û ‘arım kalmadı
‘Işk girüb dil şehrine vîrâne kıldı ‘âkibet

4 Tıfl iken içirdi bana hem şarâb-i ‘ışkını
Pirliğimde sâkî’yi meyhâne kıldı âkibet

5 Varımı heb aldı yağma eyledi ‘ışkı gelüb
Bu garîb Kuddûsî’yi ferzâne kıldı âkibet

475. AŞK VE BİLGİ BİLİNÇ DEMEKTİR

1 Sabr eyle gönül derdine dermân gelür elbet
Sen hastaye bil şöyle ki Lokmân gelür elbet

2 Zühd ile kişi sanmaki Hakkı bulur ancak
‘Işk olmasa yoldaş ana hüsrân gelir elbet

3 Nâlân olur âşık olan üftâde bu yolda
Bülbül gül içün gülşene giryân gelür elbet

4 Bu ‘ilm-i cedel kibre sebeb dimiş erenler
Müstekbir olan kimseye hizlân gelir elbet

5 Vatanda mahzun, garib oldum, hem gönlüm kırıldı
Buyur sen teşrif et, bu gönlümü tesellî et

6 Aile ve akrabadan bana asla yardım ve imdat yok
Bütün mahlûkatlar senden daima yardım dilerler

7 Bilirsin ki, Kuddûsî tevekkül etmiş sana
İki dünyada sen onun vekilisin hürmete lâyık yap

474. Aşkın herşeyi "yok" edişi

1 Sonunda bir Şâh'ın aşkı beni deli etti
Sonunda mumuna karşı yanan pervâne etti

2 Sevdâsına düşürüp âleme rezil etti
Sonunda insanlarla kaynaşmaktan çekip kayıtsız etti

3 Gönlümü kendine çekti asla akıl ve utanmam kalmadı
Sonunda aşk gönül evime girip yok etti

4 Çocuk iken bana aşk şarabını içirdi
Sonunda yaşlılığımda beni meyhâne sâkîsi yaptı

5 Aşkı gelip varlığımı tamamen yok etti
Sonunda bu garib Kuddûsî'yi bilgili etti

475. Aşk ve bilgi bilinç demektir

1 Sabır et gönül elbette derdine dermân gelir
Sen bil ki, elbette hastaya Lokmân gelir

2 Sanma ki kişi ancak zühd ile Hakk'i bulur
Aşk olmazsa elbette yoldaş ona hüsrân olur

3 Bu yolda çâresiz olan âşık inleyen olur
Elbette bülbül gülbahçesine gül için gözyaşıyla gelir

4 Erenler, bu mücadele ilmi, kibire sebebtir demişler
Büyüklenen kimse elbette yanlızlaşır

5 Şeyhin izini gözle sakın olma muhâlif
Ki şeyhsiz olan sâlike şeytân gelür elbet

6 ‘Işkı idegör başına tâc dime mecâzî
‘Âşık olanın gönline ‘irfân gelür elbet

7 Her gice temelluk idüben yârine yalvar
Nâlân olagör ki sana ihsan gelür elbet

8 Çok cürm û günâhım deyü kat’ itme ünen’di
Suçunı bilen müznibe güfrân gelür elbet

9 Kuddûsî’yi bî-çâre koma gayrıyı dilde
Şol hâne ki âbâd ana sultân gelür elbet

476. AŞIK, İKİ DÜNYAYA KAPALI ALLAH’A AÇIK KİŞİDİR

1 Allahı seven eylemez ağyâr ile sohbet
Ağyârı seven kande ide yâr ile ülfet

2 Sevmekdir isen şâhını bende nice olur
Turmaz dili her dem ider ezkâr ile ülfet

3 Her kim ki ider nâs ile üns müflis olur hem
Dünyâ sevenin cismi ider nâr ile ülfet

4 Cennet dileyen terkin urur fânî cihânın
Hiç eylemez olur sîm û dinar ile ülfet

5 Hakk ‘âşıkının iki cihân gönline girmez
Maksûdu hemân rü’yet-i dîdâr ile ülfet

6 ‘Âbid de diler cennet içinde yiyüb içmek
‘Âşık diler ancak ide dildâr ile ülfet

7 Bu kîl ile kâlden geçüben zikre çalışmak
Farz ‘âşıka kim eyleye bu kâr ile ülfet

8 Kuddûsîye bu pend yeter eylerse tenassuh
Şimdiden girü çok itmesün eş’ar ile ülfet

5 Sakın muhalif olma, şeyhin adımını takip et
Şeyhsiz olan sâlike elbette şeytan gelir

6 Mecâzîdir demeden âşkı başına tâc et
Âşık olanın gönlüne elbette irfân geler

7 Her gece yağcılık yaparak Dost'una yalvar
O'nun için inlersen elbette sana ihsân gelir

8 Suçum ve günâhım çok diye ümidini kesme
Elbette suçunu bilen günâhkâra bağışlanma gelir

9 Çaresiz Kuddûsî Allah'tan başkasını gönlünde bırakma
Elbette mamûr olan eve Sultân gelir

476. Aşık, iki dünyaya kapalı Allah'a açık kişidir

1 Allah'i seven O'nun dışındakilerle hasbihâl etmez
Allah dışındakileri seven şeker dostlarla kaynaşır

2 Kula "sevme Şâh'ını" dersen nasıl olur?
Durmaz dili her an zakirlerle kaynaşır

3 Her kim insanlarla kaynaşırsa iflâs eder
Dünya sevenin bedeni ateş ile arkadaş olur

4 Cennet isteyen geçici dünyayı terk eder
Para ve gümüşle asla dost olmaz

5 Allah aşıkının gönlüne iki dünya girmez
Onun gayesi sevgilinin güzelliğiyle kaynaşmaktır

6 Âbid de cennet içinde yiyip içmeyi arzûlar
Âşık ancak sevgili ile kaynaşmayı diler

7 Bu söz ve lakırdıdan geçip zikre çalışmak
Âşık'a farz ki, bu iş ile kaynaşmak

8 Kuddûsî, nasîhat dinlerse bu öğüt yeter
Şu andan itibaren şiirle çok kaynaşmasın

477. KANAATKÂR OLMAK

1 İder hicret Hicâza cümle ümmet
Muhakkak bil karibdür çün kıyâmet

2 Bina-i medrese mescid hebâdır
Sakın mâl harc idüben çekme zahmet

3 Medîne şehrine imân çekilür
Buyurmuşdur Resûl yok şekk û reybet

4 Eğer var ise dinar itme itlâf
Olur lâzım sana tutgıl nasîhât

5 Sana pend itdi Kuddûsî ‘âzîzîm
Harîs û müsrif olma it kanâ’at

478. KÂDİRÎLİK VE ABDÜLKADÎR GEYLÂNÎ’NİN VASIFLARI

1 Geylânî târîki bu zemân halkına rahmet
Ol zât-i şerif çünki ider bize ‘i’ânet

2 Dünyâya rükûn eyleyüben yolu yitirdik
Eyler bizi irşâ içün ol himmet û gayret

3 Görmez ana her kim ki mürîd olur ise gam
Çekmez ana mensûb olan üftâde meşakkat

4 A’dasını bâtın kılıcıyla ider ihlâk
Yatub uyur iken ider ol sâlike nusret

5 Kılmaz anı çalmağa muthaç gice gündüz
Ol zümreden olur yoğ ise dahi liyâkat

6 Olur ana mensûb kişi itmek ile da’vâ
Eyler ana ben Kâdirîyem dimek kifâyet

7 Hakk anı kılar sâlih ise tâlih û’âşık
İtmek ile sıdk ile o sultana meveddet

8 Anlara muka’rîn olan olur sü’edâdan
Anlar ile Hakk sevdiği kime ider ülfet

477. Kanaatkâr olmak

1 Bütün ümmet Hicâz'a hicret eder
Muhakkak bil ki, kıyâmet yakındır

2 Medrese, mecid inşâ etmek boştur
Sakın para harcayıpta zahmet çekme

3 İmân Medîne şehrine çekilir
Resûl " şek ve şüphe yok" buyurmuştur

4 Eğer paran varsa, boşuna harcama
Sana lâzım olur, nasîhâtı tut

5 Azîzîm Kuddûsî sana nasihat etti
Cimri ve müsrif olma, elindeki ile yetin

478. Kâdirîlik ve Abdülkadîr Geylânî'nin vasıfları

1 Kâdirî tarîkatı zamanın insanına rahmettir
Çünkü O şerefli zât bize yardım eder

2 Dünyaya gönülden bağlandık, yolu kaybettik
O himmet ve gayret sahibi bizi doğru yola götürür

3 Her kim ona mürid olursa, üzüntü ve keder görmez
Ona bağlanan âşık kişi zorluk çekmez

4 Düşmanlarını mânevî kılıcıyla yok eder
O yatıp uyurken sâliklere yardım eder

5 Gece gündüz o çalmaya muhtaç etmez
Lâyık değilse de o topluluktan olur

6 Kişi kendine dava etmekle ona mensup olur
"Ben Kâdirîyim" demek ona yeter

7 Salih ise, Allah onu âşık ve şanslı kılar
Samimiyetle o Sultâna sevgili eder

8 Onlara ulaşmış olan mübarek kimse olur
Onlarla Hakk sevdiği kimseye dost olur

9 Kuddûsîye çok eyledi eltâf-i keremler
Ol bâr-i Hudâ sahib-i ihsân-i kerâmet

479. Her durumda sığınılacak tek yer

1 Dilerem senden Lâtîfa lutf û rıf û lâfiyet
‘Ayb û zenbim çok-durur hem eyle setr û mağfiret

2 Ben za’îf kalb münkesir ekdâr û ahzân bî-şümâr
Kuvvet-i kudsiyye vir hem gönlümi it tesliyet

3 Gice uzun uyhu az yaklaşdı çü kış günleri
Tâkatim yok hasteyim pîrim bana it merhamet

4 Hoş bilürsin yalnuz bir hücrede eğlenirem
Ol celîsim gice gündüz dahi gösterme ‘anet

5 Yardım eyle dû cihânda bu koca Kuddüsiye
Pâdişâh ider kocağında kulına mevhibet

480. Her ânı Allah’a hasret yaşamak

1 Beni bağlamalu dîvâne kıldi ‘âkibet hasret
Haram oldı henüz ağyâr ile ‘îş û dem û ‘işret

2 Karârı kalmadı ‘ışkın tuyaldan sırrını cânâ
Gönül sabr eylemez bir lahza yokdur neylesin kudred

3 Ne mümkindir bana şimden girü râhat cihân içre
İrişdi gûş-i cânâ çünki gel ‘ışk deyu na’ret

4 Eğerçi dû cihânın devletinden yeğ-durur ‘işken
Velâkin ‘âşıka mülkil belâdur firkat û hicret

5 Güzellikde senin ferd oldığın fehm eyleyüb ey dost
Cemâl-i bî-misâlin görmeğe gönlüm çeker gayret

9 Kuddûsîye çok lütuf ikrâmında bulundu
O kerâmet ihsanının sahibi yaratan Allah.

479. Her durumda sığınılacak tek yer

1 Ey Lâtîf Allah, senden iyilik, yardım ve sağlık dilerim
Ayıp ve günâhlarım çoktur, onları ört ve bağışla

2 Ben zayıfım, kalbim kırık, kederler ve üzüntüler hesapsız
O kudsî gücünü vererek gönlümü tesellî et

3 Gece uzun, uyku az, çünkü kış günleri yaklaştı
Pîrim, hastayım, gücüm yok, bana merhamet et

4 Bir hücrede yaşadığımı biliyorsun
Gece gündüz meclis/oturma arkadaşım ol, bana acizlik gösterme

5 Bu yaşlı Kuddûsî'ye iki dünyada da merhâmet et
Pâdişâh yaşlanınca kuluna merhâmet eder

480. Her ânı Allah'a hasret yaşamak

1 Hasret sonunda beni bağımlı deli yaptı
Allah'tan başka herşey, yaşam, zaman ve içki haram oldu

2 Cânın sırrını duyalı beri aşkın sabrı kalmadı
Gönül bir ân bile olsa sabr edemez, ne yapsın güç

3 Bana şimdiden itibaren dünyâda rahat etmek mümkün değil
Cünkü can kulağım ulaştı, aşk "gel" diye bağırıyor

4 Eğer aşkın, iki dünyanın servetinden daha iyi ise
Ayrılık ve göç âşık için zor bir imtihandır

5 Ey dost! Güzellikte senin tek olduğunu anlayıp
Gönlüm emsâlsiz güzelliğini görmeğe gayret eder

6 Sabâ esdikçe zülfin kohısından oluram medhûş,
Ne sırdur bu ne hikmet kim irişdi gönlüme hayret

7 Bırağub İbn-i Edhem – veş kamu varım olam derviş
Gerekmez sol ‘alâ’ik kim bana şuglı verur ‘usret

8 Onulmaz derde oldı mübtelâ Kuddûsîye lutfit
Visâlin merhemin gönder ki artdı dem-be-dem gararet

481. ALLAH’LA BAŞBAŞA KALMAK

1 Hudâvendâ bana vir lutf idüb zikrin ile ülfet
Kaçuban cümle nasdan eyleyem âhû gibi vahşet

2 Ki kıldım vaktimi nâs ile istînâs idüb zâyi
Beni şimden girü hıfz it kamu nâsdan idem ‘uzlet

3 Kocadım idemez oldum sana kulluk cevârihle
İdüb meczûb û hayrân kıl mukarrem bulayın kurbet

4 Sana her kim olur ‘âşık sivâya iltifât itmez
Bana vir ‘ışk û cezbe mâsivâdan eyleyem nefret

5 Bu Kuddûsî kulun seksen yaşında bir güneh-kardır
Kapundan itme tard anı hem eyle ref’et û rahmet

482. SÂLİK İÇİN ALLAH AŞKININ SINIRI YOKTUR

1 Hicrânın odından iderem sana şikâyet
Cismimi yakub cân û dile itdi sirâyet

2 Ey dost beni kurtar bu belâdan kerem eyle
Kıl bendene rahm eyleyüben ‘avn û ‘inâyet

3 Gam barhine ‘ışkın beni gark eyledi âhir
Şahım ana hiç yok mu ‘aceb ka’r û inayet

4 Nûş eylemişem rûz-i ezel câmı yedinden
Pes anın için ‘ışkına olmadı bidâyet

6 Rüzgâr estikçe senin zülfünün kokusundan sarhoş olurum
Bu ne hikmet, ne sır? Gönlüme hayret erişti

7 Bana zorlu meşgûliyetler veren şu ilgiler gerekmez
İbrahim Edhem gibi tüm varımı bırakıp derviş olayım

8 Kuddûsî dermansız derde düştü, yardım et
Kederleri gittikçe arttı, vuslatın merhemini gönder

481. Allah'la başbaşa kalmak

1 Allah'ım lütuf edip, zikrin ile kaynaştır
İnsanların tümünden kaçıp ceylan gibi, dağlarda yaşıyayım

2 Zamanımı insanlarla kaynaşarak boşa geçirdim
Bundan sonra bütün insanlardan koru ki, seninle yalnız kalayım

3 Yaşlandım, sana el-ayak ile kulluk edemiyorum
Kendine divâne ve hayran kıl ki, kereminle yakınlık bulayım

4 Sana her kim âşık olursa, senden başkasına ilgi duymaz
Bana aşk ve cazibeliğini ver ki, senden başkasından nefret edeyim

5 Kuddûsî kulun seksen yaşında bir günâhkârdır
Kapından kovma, ona acı ve merhamet et.

482. Sâlik için Allah aşkının sınırı yoktur

1 Ayrılığın ateşiyle sana şikayet ediyorum
Bedenimi yaktı, gönlüme ve rûhuma uzandı

2 Ey dost! Kereminle beni bu belâdan kurtar
Yardım ve bağışınla bu kuluna merhamet et

3 Sonunda aşkın beni kederler denizinde boğdu
Şâhım, acaba ona hiç nihayet ve dip yok mudur?

4 Elest bezminde kadehi O'nun elinden içmişim
Onun için aşkına bir başlangıç yoktur

5 Tâ bezm-i elesten berü ben ‘ışk ile zârem
Bunca elemi çektiğim itmez mi kifâyet

6 Şol ‘îd-i visâlin demine ger sürer isem
Her lahzada bin kez ideyim şükre ri’âyet

7 Göster yüzini perdeyi ref’ eyle aradan
Hasret elemi bağrıma kâr itdi be-gâyet

8 Kuddûsî-yi bî-çâreye lutf eyle kerem kıl
Hışm eyleme o itdi deyü cürm û cinâyet

483. SÜREKLİ RAHMET VE MERHAMET DİLEMEK

1 Ey Gafûr çokdur zünûbum sen beni it mağfiret
Hem kamu ahvâlde ihsân eyle ‘afv û âfiyet

2 Ehl-i îmânı cemî’ân mağfiret eyle hemîn
Du cihânda bize gösterme ‘azâb ile kalet

3 İTmişüz îmân sana Rabb û Hâlimsin bî-gümân
Dahi Rahmân û Rahîmsin eyle rıfk û merhamet

4 Çün habibin rahm û re’fet eyleyse idür bize
Ol şefî’ül-müznibîne lutf idüb kıl mevhibet

5 Bu Kuddûsî kulun, zûmre-i ‘âşıklarından kıl
Ana gösterme ey Sübbûh û Kuddûs mihnet-i firkat

484. MAĞARA ARKADAŞLARININ TEVHÎD MÜCADELESİ

1 Virir eshâb-i Kehfin kıssası insane çok hayret
Tfekkûr itmek ile Hakkı bilüb buldılar ‘izzet

2 Cihânın halkı eyler heb şehâdet kudret-i Hakka
Velâkin anların emsâli hergiz itmemiş sebkat

3 Anın hem varlığına cümle eşyâ ayet olmuşdur
Olubdur onların ahvâli dahi bir büyük âyet

5 Söz gününden beri aşk ile inlemekteyim
Bunca kederi çekmem yetmez mi?

6 Eğer şu vuslat bayramının ânını yaşarsam
Her ânında binlerce şükrü yerine getireyim

7 Aradan perdeyi kaldır, göster yüzünü
Hasret üzüntüsü son derece bağrımı yaktı

8 Çaresiz Kuddûsî'ye lutf eyle ikramda bulun
Günah ve cinâyet işledi diye kızma.

483. Sürekli rahmet ve merhamet dilemek

1 Ey bağışlayıcı Allah'im! Günâhım çoktur, beni bağışla
Her hâlukârda ihsânınla bağışla ve affiyyet ver

2 İman ehlinin hepsini bağışla
İki dünyâda da bize azab ile helâk olmayı yaşatma

3 Şüphesiz sana imân ettik sen Rabb ve Hâlîmsin
Rahmân ve Rahîmsin bize merhamet et ve yumuşak davran

4 Sevgili Peygamberin bize rahmet ve merhamet edicidir
O günâhlar şefaatçisine lutf edip, ihsânda bulun

5 Bu Kuddûsî kulunu âşıklar zümresine kat
Ey Subbûh ve Kuddûs Allah, ona ayrılığın sıkıntısını gösterme

484. Mağara arkadaşlarının tevhîd mücadelesi

1 Ashâb-i Kehfin kıssası insanı hayrette bırakır,
Onlar, şerefi Allah'i tefekkür ederek bilip, buldular

2 Allah'in kudretine bütün dünya mahlûkatı şahitlik yapar
Lâkin onların benzeri asla geçmemiş

3 Onun varlığına bütün eşya işâret olmuştur
Onların halleri de büyük bir âyettir

4 Nazar itdim yere göğe dimişler biz bu mahlûkun
İdelim Hâlıkına cân û dilden sıdk-ila hizmet

5 Kaçub tağa girüb gâra uymuşlar nice yıllar
Yatub üç yüz tokuz yıl eylemiş onları Hakk ‘ismet

6 Yimek içmek ferâş yorgan hasîr dahi yoğ iken hîç
Kuru hâk üzre bulmuşlar ki bir sâ’at gibi rahat

7 Hudâ’nın kudretin bil el birâder oku bu nazmı
Tefekkür eyle anların işini sen de al ibret

8 Kaçuban ehl-i dünyadan teveccüh eyle Mevlâ’ya
Gice gündüz hemin tevhîde ol meşgûl idüb gayret

9 Girerler cennete zikr itmek-ile nice mîr-pâşâ
Zarar itmez imiş ‘âşıklara hiç saltanat kesret

10 Hudâ ‘âşıklarına sen muhabbet eyle Kuddûsî
Olur imiş ki anlardan muhibb olan belâ zahmet

485. SERVET BİRİKTİRMEK

1 Zen gibi gel sîm û zer çokluğına olma neşît
Cem’ iden mâlı olur rûz-ı kıyâmetde habit

2 Ehl-i dünyâya haram dır, âhiret didi Resûl
Ana dirler yok senin bundan nasîbin ey ratît

3 Hazzını dünyada aldın diyerler ol eblehe
Hazz-i kâmil şol kişinin dir ki olmuşdur samît

4 Âhiretden eksilir dünyâdaki derdin ile
Dirmeğil bu cife-i murdârı ey ahmak zagît

5 Cem’-i dünya eyleme Kuddûsîyâ ol ehl-i Hakk
Mâsivâı sevme ‘ilmi her şey’i muhit

4 “Yere-göğe baktım; biz bu mahlûkâtın
Yaratıcısına cân ve gönülden samimiyetle hizmet edelim” demişler

5 Dağa kaçıp, mağarada yıllarca uyumuşlar
Allah onları masum bir şekilde üçyüz dokuz yıl uyutmuş

6 Yemek içmek, yatak, yorgan ve hasır hiç yokken
Kuru toprak üzerinde bir saat rahatlık bulmuşlar

7 Ey kardeş! Allah’in gücünü bilerek oku bu şiiri
Onların işini tefekkür edip, sen de ibret al

8 Dünya insanından kaçıp, Allah’a yönel
Gayret edip gece gündüz tevhid ile meşgûl ol.

9 O’nu anmakla nice beyler pâşâlar cennete girerler
Aşıklara hiç zarar vermez servet ve iktidar

10 Kuddûsî, Allah âşıklarını sen sev
Onlardan sevgili olan zahmet ve imtihana tabi tutulurmuş

485. Servet biriktirmek

1 Gel, kadın gibi altın ve gümüşün çokluğuyla neşelenme
Mal biriktiren kıyâmet gününde faydasını görmez

2 Resûl “Dünyâ ehline âhiret haramdır” buyurdu
Ona, “Ey ahmak senin bundan nasibin yok” derler

3 O ahmaka, “Dünyada hazzını aldın” derler
Kâmil haz o kişinindir ki, O’nunla sükûnet bulmuştur

4 Dünyadaki derdin, ahiretten eksilir
Ey karga kılıklı ahmak, bu leş ölüsünü biriktirme

5 Kuddûsî dünya servetini biriktirme, Hakk ehli ol
O’nun ilmi herşeyi kuşatmıştır, O’ndan başkasını sevme.

486. ÖZEL BİR ŞAHSİYET; HZ. PEYGAMBER

1 Ey bâd-i sabâ es yürü ol yâra selâm it
Mahbub-i Hudâ vahmed-i Muhtâra selâm it

2 Sevdâsı nın itdi beni zâr û perişan
'Arz eyle bu ahvâlimi dildâra selâm it

3 Şevki ile nolduğımı heb eyle ifâde
Pes o şeh-i hûbân gül-i gülzâra selâm it

4 Çün olmuş idim bir sene şehrinde mücâvir
İtsün bu firâk derdine bir care selâm it

5 Yanar yüreğim âteş-i hicrân ile dâ'im
Ol kâşif-i gam dâfi'-l ekdâra selâm it

6 Eflâki yaratmaz idi ol olmasa Hallâk
O bâ'is-i halk menba'-ı esrâra selâm it

7 Hem eyledi âlemlere Yezdân anı rahmet
Muztarlara rimdâd idici care selâm it

8 Ahzı eylediler şems û kâmer nûru yüzünden
Ol şâh-ı rüsûl matla'-ı envâra selâm it

9 Tebliğ-i salât ile selâm it ana tekrâr
Bin şevk ile ol Kâdî-yi etvâra selâm it

10 Di eyle şu Kuddûsî-yi gümrâha şefâ'at
Her derde devâ idici hünkâra selâm it

486. Özel bir şahsiyet; Hz. Peygamber

1 Ey sabah rüzgârı yürü es, o Dost'a selâm et
Allah'in sevgilisi, seçkin Ahmed'e selâm et

2 Onun sevdâsı beni inletti ve perişân etti
Sevgiliye selâm edip, bu hâllerimi arz et

3 O'nun arzûsuyla ne olduğun hep ifade et
O güzeller şâhına, gülbahçesinin gül'üne selâm et

4 Çünkü O'nun şehrinde bir sene göçmen yaşadım
Selam ver, bu ayrılık derdine bir çâre bulsun

5 Yüreğim dâime ayrılık ateşiyle yanar
O kederlerin kâşifi, üzüntülerin def edicisine selâm et

6 O, olmazsaydı Yaratıcı âlemleri yaratmazdı
O, halkın yaratılış sebebi, sırların kaynağına selâm et

7 Hem Allah O'nu âlemlere rahmet kıldı
Hem çaresizlere meded edici çare oldu selâm et

8 Güneş ve ay O'nun nûru yüzünden ah-zâr ettiler
O, Peygamberler Şâhı, nûrların doğuş kaynağına selam et

9 O'na tekardan salât ve selâm et
Binlerce coşkuyla o dinin hakimîne selâm et

10 Söyle, şu günâhkâr Kuddûsîye şefaat etsin
Her derde ilaç olan Sultâna selâm olsun

487. TEVHÎD ZİKRİNİN FARKI

1 Diler isen Hudâyı ‘ârif olmak dâ’ima zikr it
Olur hâsıl çü ‘irfân zikr ile subh û mesa zikr it

2 Anın ile gönülde ma’rifet şemsi tulu’ ider
Eğer kalbinde toğsun dir isen Şems-i Duhâ zikr it

3 Yakın yol sâlike tevhîd imiş ana devâm eyle
Eğer maksûdun ise Hâlik-i arz u semâ zikr it

4 Resûlullah ‘Aliye çünki telkin itdi tevhidi
Dimiş budur yakîn yol yâ ‘Âliyy-i Mürazâ zikr it

5 Nasihat itdi Kuddûsî sana eyle Kabul sâlik
Eğer olmak ise matlûb ki mahbûb-i Hudâ zikr it

488. ALLAH’TAN BAĞIŞLANMAYI DİLEMEK

1 Sen ey Hâdî bizi toğri yola sevk-i delâlet it
Cehâletle delâlet râhına gittik hidâyet it

2 Bizi iblîs û nefs û sû-i akrân itdiler ıtlâl
Habîbîn hürmetine sen Latîfâ kıtf û re’fet it

3 Günahımız nihâyetsiz velâkin ehl-i tevhidiz
Seni zikr eyleriz dâ’im ‘ukûbetden siyânet it

4 Kamu mahlûk sana muhtâc dilerler cümlesi bârân
Rahim ismin dahi Rahmân –durur inzâl-i rahmet it

5 Mesâib, gün be-gün artub gider bir kimse havf itmez
Nasîhat idene dirler hemîn telk-ı şemâtet it

6 Gafûra mârifet eyle bu Kuddûsî kuluni hem
Cemî-i ehl-i imânı dahi tevsî-i ni’met it

487. Tevhîd zikrinin farkı

1 Allah'in bilgini olmak istiyorsan, daima O'nu zikr et
Çünkü irfân ancak sabah ve akşam zikr etmekle gerçekleşir

2 Onunla ma'rifet güneşi gönülde doğar, zikr et
Eğer kalbinde kuşluk güneşi doğsun diyorsan, zikr et

3 Sâlike en yakın yol tevhidmiş, ona devâm et
Eğer gayen yer ve göklerin Yaratıcısı ise, zikr et

4 Çünkü Resûlullah Alîye tevhîdi telkin etti
"Ey Allah'ın aslanı Ali, en yâkin yol budur" demiş, zikr et

5 Sâlik, Kuddûsî sana nasîhat etti, kabul et
Eğer talebin Allah'in sevgilisi olmaksa, zikr et.

488. Allah'tan bağışlanmayı dilemek

1 Ey hidâyet eden! Bizi doğru yola ilet
Câhîllikle yanlış yola yöneldik, doğruya ilet

2 Şeytan, nefs ve çoluk-çocuk bize boş zaman geçirdiler
Lâtif Allahım! Sevgili Peygamberin hürmetine lûtuf ve merhamet et

3 Günâhımız sonsuz lâkin tevhîd ehliyiz
Seni dâime anarız, bizi cezâdan koru

4 Bütün yaratılmışlar sana muhtaç, hepsi senden yağmur diler
Rahim ve de Rahmân isminle bize rahmet indir

5 Zahmetler gün gittikçe artmakta, kimsede korkmamakta
Nasîhat edene de; "başkasına karışma" derler

6 Gafûr Allahım, bu Kuddûsî kulunu bağışla
Bütün imân ehlini bol nimetlere kavuştur

489. Allah İnsanına Allah'tan Başka Herşey Haram

1 Zâhidâ 'ışk-ila zühdi tutma yeksân itme halt
Bir gönülde cem' olunmaz iki ziddân itme halt

2 Yârı istersen eğer ağyârına meyl eyleme
Olmasun dirsen dahi gönlüm perişân itme halt

3 Ehl-i Hakka çün haram oldı bunu bil dû cihân
Himmet eyle kendine ol ehl-i Yezdân itme halt

4 Derd-ı 'ışka devâ imiş dermân anı kesb idegör
Semm-ı kattâlı sakın zann itme dermân itme halt

5 Hâne-ı dilde koma hiç mâsivâ Kuddûsiya
Tokmasun evsâh-ila me'vâ-yı sultân itme halt

490. Aşk, Allah İle Sevinç Bulmaktır

1 Ben kime varub 'arz ideyim hâlimi ey dost
Firkat elemi bükdü katî bilimi ey dost

2 Rüsvâ-i cihân eyledi 'ışkın beni şimdi
Vaslın ile şâd eyle hazin bâlimi ey dost

3 Ben istemezen devletini dâr-ı fenânın
Koydum yolına câh ile emvâlimi ey dost

4 Hem neylerem ağyârın oldum sana 'âşık
Zühâda virüb 'ilm ile a'mâlimi ey dost

5 Kuddûsî-yi bîçâre nîyâz eyleyüben dir
Cezb eyle beni kıl sana ikbâlimi ey dost

489. Allah insanına Allah'tan başka herşey haram

1 Ey zâhid! Hataya düşüpte aşk ile zühdü bir tutma
Bir gönülde iki zıt bir arada bulunmaz, haddini bil

2 Eğer yârı istiyorsan ondan başkasına yönelme
"Gönlüm perişân olmasın" diyorsan, haddini bil

3 Şunu bil ki; Hakk ehline iki dünya haram oldu
Çok çalış Allah ehli ol, haddini bil

4 Aşk derdine çare imiş onu elde et
Öldürücü zehiri sakin derman zannetme, haddini bil

5 Kuddûsî gönül evinde Allah'tan başkasını bırakma
Sultânın meskeni pisliklerle dolmasın, haddini bil

490. Aşk, Allah ile sevinç bulmaktır

1 Ey dost! Ben kime varıp halimi arz edeyim
Ey dost! Ayrılık acısı kesinlikle belimi büktü

2 Aşkın beni dünyâya rezil etti
Ey dost! Kendine kavuşturmakla hüzünlü kalbimi şenlendir

3 Geçici dünyânın servetini istemem
Ey dost! Senin yoluna malımı makâmımı koydum

4 Sana âşık oldum, ne yapayım senin mahlûkatını
Ey dost! Ağyârı zâhidlere ver, bana ilim ile âmelim yeter

5 Çâresiz Kuddûsî Allah'tan dileyip der ki;
"Ey dost! Beni kendine çekip, bahtımı seninle kıl".

491. MÜ'MİNİN TEK AMACI ALLAH'TIR

1 Visâlinle beni handân kıl ey dost
Bana ol devleti ihsân kıl ey dost

2 Liyâkat yok-durur bende velâkin
Bu müşkil işimi âsân kıl ey dost

3 Safâ virmez bana cennet na'îmi
Makâmın cennetü'r-Rıdvân kıl ey dost

4 Girerler cennete halk rahmetinle
Beni kûyinde sen mihmân kıl ey dost

5 Temâşâ-ı cemâlinden ayırma
Hemân ol ni'meti her ân kıl ey dost

6 Benim maksûdum ancak çünki sensin
Beni ez-zümre-î merdân kıl ey dost

7 Diler Kuddûsi-yi bîçâre senden
Anı 'işkın ile hayrân kıl ey dost

492. BENLİĞİ "YOK" EDİP, ALLAH'LA "VAROLMAK"

1 Düşüb sevdâna dilden mâsivânı sürmişem ey dost
Seni alub kamu varlığımı ben virmişem ey dost

2 Belâ vû firkatinle nice demdir mübtelâ idim
Bi hamdillah visâlin 'îdine pes itmişem ey dost

3 Cihâneynin na'iminden bana yeğdir senin 'işkın
Ki rûyan hüsnini mir'ât-i dilde görmişem ey dost

4 Senin 'işkınlâ eğnime melâmet hırkasın giydim
Çaluben şişe-i ârı yire hem kırmışam ey dost

5 Benim adımı Kuddûsî didin 'uşşâkın içinde
Onların zümresine fazlın ile girmişem ey dost

491. Mü'minin tek amacı Allah'tır

1 Ey dost! Kendine kavuşturmakla beni sevinçli kıl
Ey dost! Bana o serveti ihsân et

2 Lâkin bende, sana karşı lâyık olma hâli yok
Ey dost! Bu güç işimi kolaylaştır

3 Bana cennet nimetleri mutluluk vermez
Ey dost! Makâmımı Rıdvân cenneti eyle

4 İnsanlar rahmetinle cennete girerler
Ey dost! Beni köyüne misafir et

5 Güzelliğini seyretmekten ayırma
Ey dost! O nimeti her an bana nasip eyle

6 Benim tek gâyem ancak sensing
Ey dost! Beni cömertler grubuna dahil et

7 Çâresiz Kuddûsî senden diler ki
Ey dost! Onu âşkına hayran et

492. Benliği "yok" edip, Allah'la "varolmak"

1 Ey dost! Sevdâna düşüp, gönülden senden başka herşeyi sürdüm
Ey dost! Seni seçip, bütün varlığımı yok ettim

2 Nice zaman imtihanına ve ayrılığına bağımlı oldum
Ey dost! Elhamdulillah kavuşmanın bayramına erdim

3 Senin aşkın iki dünyanın nimetinden daha güzeldir
Ey dost! Yüzünün güzelliğini gönül aynasında gördüm

4 Senin aşkınla sırtıma melâmet hırkasını giydim
Ey dost! Namus şişesini yere vurup, kırmışım

5 Âşıkların içinde adımı "Kuddûsî" koydun
Ey dost! Onların arasına lütfunla girdim

493. ALLAH'A ÂMELLERLE Mİ YOKSA AŞK İLE Mİ ULAŞILIR?

1 Girüben dil şehrine 'ışk varlığını buldı sübût
'Arû nâmûs şişesi hem eylede taşa sukût

2 Sanur idim zühd û takva ile Yezdân bilinür
Şimdi bildim ki muhakkak zâhidin işi şu hüt

3 'İlm-i zâhirle bilinmez hem Hudâ 'ayne'l-yakîn
Rabbini bilmez henüz vâ'iz hem eyler huyût

4 Cennete girmez 'amel ile didi bir ferd Resûl
İtme ey kardaş Rahîmin rahmetinden sen kunût

5 Ol erenler gibi er hîç kesme rahmetinden ümîd
Olma va'iz gibi Kuddûsî mukannit hem kunût

494. YUNUS PEYGAMBER

1 Kudretin gösterek içün ferd û Hayy û Lâ-yemût
Hûta buyurdi ki dotum Yûnusı rıfk-ile yut

2 Eyledi tenbîh dahi ol hûta didi bilmiş ol
Bu benim dostum emânetdir zana zann itme kût

3 Anı hıfz eyle eritme eyledim mihmân sana
Çünkü peygamberdir ol I'zâz idüben hoşça tut

4 Oldı bir kaç gün balık karnında sâkin ol 'azîz
Tenrisini unutmayub itdi o zulmetde kunût

5 Sonra emr itdi kenâra tiz anı çıkarr deyü
Emre idüb imtisâl çıkardı Hak izniyle hût

6 Biz 'aceb kulkıkda taksîr eyleriz bilmem niçün
Bir gören insane değil bunlar ya çamdır ya söğüt

7 Cümle halkın echeli Kuddûsî-yi âvârenin
'İlm û amel û ibâdeti ke-beytü'l-'ankebut

493. Allah'a âmellerle mi yoksa aşk ile mi ulaşılır?

1 Aşk gönül şehrine girip varlığını sabitleştirdi
Namûs ve haya şişesini taşa vurup sukûnet buldu

2 Allah'ın zühd ve takvâ ile bilindiğini sanırdım
Şimdi anladım ki zâhidin işi muhakkak perîşân

3 Zâhir/normal ilimle Allah yakîn bir müşâhedeyle bilinmez
Nasîhatçı Rabbini gereği gibi bilemez zîrâ taklitçidir

4 Resûl, "Kişi âmel ile cennete girmez" dedi
Ey kardeş! Rahîm olan Allah'in rahmetinden ümidini kesme

5 O erenler gibi ererek, Allah'in rahmetinden ümidini kesme
Kuddûsî, vaaz gibi hem ümitsiz hem ümit kesme

494. Yunus Peygamber

1 Ey Bir, Hayy ve ölmez Allah, gücünü göstermek için
Balinaya; "Dostum Yunus'u yumuşaklıkla yut" buyurdu

2 Üstelik balinayı da tenbih etti; "Bilmiş ol ki;
Dostum sana emanettir, onu yiyecek zannetme"

3 Onu koru, çiğneyipte yutma, onu sana misafir ettim
Çünkü O, yüce bir peygamberdir, O'na güzel davran

4 O yüce insanı birkaç gün balık karnında misafir kaldı
Yaratıcısını unutmayarak, o karanlıkta ümitvar oldu

5 Sonra balinaya onu kıyıya çıkarmayı emretti
Balina emre uyarak Allah'in izniyle onu çıkardı

6 Acaba bizler kullukta niçin çokluğa gideriz bilmem?
Der ki; bunlar insan değil, ya çamdır ya da söğüt ağacı

7 Bütün insanların en cahili başıboş Kuddûsî'nin
İlmi, âmeli ve ibâdeti örümceğin evi gibidir

495. BEDENİN UZUVLARINI DİLLENDİRMEK

1 Ey gözüm niçün di senden turmayub akar dumû’
Gelmez oldı sana bilmem ne ‘aceb hergiz hucû’

2 EY kulağım hüsn-i cânân vasfını işitmeğe
Özenirsin rûz û şeb hiç turmayub oldun helû’

3 Kara yüzüm yâ senin sür’undığın hake neden
Kimin içün bu sücûd u bu rukû’u bu huzû’

4 Sen de rûy-i dilberin çok medhin eylersin dilim
Ara yirde tercümân olmağa mı itdin şürû’

5 Ey tehî destim semâya toğri açık her zamân
Eğri boynunla kimin bâbında eylersin kunû’

6 Ey ayaklarım ‘aceb noldı size ki turmayub
Seyriniz buldı bu ‘âlem halkı içinde şüyu’

7 Ey benim eczâ-yı cismim bir telâseye bugün
Düşdiniz kim itmedi hiç ömrüm içinde vukû’

8 İnlersin rûz û şeb özüm bunun aslı nadir
Şol ezelki eski derdin itdi mi yohsa rücû’

9 Böyle hayrân û perîşân oldığın ‘aklım neden
Turmayub yanımda benden ‘âkıbet itdin züyû

10 Dertli gönlüm sabr û ârâm eylemezsin bir nefes
Pes hümâ gibi idersin göklere her dem sutû’

11 Rûh-ı Kuddûsî yanarsın intizâr âteşine
Yoksa vuslat gicesinin fecri mi itdi tulû’

495. Bedenin uzuvlarını dillendirmek

1 Ey gözüm! Niçin gözyaşı senden durmayıp, akar
Acaba sana neden asla gelmez uykusuzluk

2 Ey kulağım! Cânânın güzelliğinin vasfını işitmeye
Özenirsin, gece-gündüz hiç durmadan, hafif adam oldun

3 Ya kara yüzüm, senin sürdüğün bu toprak nedendir?
Bu secde, bu rukû ve bu alçak gönüllülük kimin için?

4 Ey dilim! Sende sevgilinin yüzünü çok översin
Orta yerde tercümanlık yapmaya mı başladın

5 Boş elim her zaman göğe doğru açık
Bükük boynunla kimin kapısında kanaat beklersin?

6 Ey ayaklarım! Acaba size ne oldu ki, durmuyorsunuz?
Bu ‘alemdeki insanlar içinde dolaşmanız duyuldu

7 Ey bedenimin parçaları! Bugün telâş içindesiniz
Kendinizden geçtiniz ki, ömrümde hiç böyle birşey olmadı

8 Gece gündüz inlersin bunun aslı nadir?
Yoksa şu ezeldeki derdin tekrar geri mi döndü?

9 Aklım, neden böyle hayran ve perîşân oldun
Sonunda yanımda durmayıp benden kopup gittin

10 Ey dertli gönlüm! Neden bir nefes sabır edip durmazsın
Öyle ki, humâ kuşu gibi göklere yükselip kanat çırparsın

11 Kuddûsî’nin rûhu, ayrılık ateşiyle yanarsın
Yoksa kavuşma gecesinin fecri mi doğdu?

496. ÂŞIKLARIN CENNETİ, RIDVÂN

1 Ol güzeller şâhının ‘âşıkları hayrân kamu
‘Işk şarâbın nûş idenler tâ ebed mestân kamu

2 Zâhid ağlar gice gündüz cennet içün dâ’ima
Zümre-i ‘uşşâka cennet görünûr zindân kamu

3 Anlara virmez safâ nânı na’imi cennetin
Anların ‘indinde cennet dertlisi nâdan kamu

4 Çün Resûl buyurdı cennet içre bir cennet ki var
Masivâ yok anda hîç ehli anın merdân kamu

5 Cennet-i Rıdvân anın ismi girer ‘uşşâk ana
Ehl-i cennet gözlerinden ol gürûh pinhân kamu

6 Mâsivâya meyl idenler oldılar Hakk’dan cüdâ
Ehl-i dünya ehl-i âhiret işleri harmân kamı

7 İlm û a’mâl û kerâmatâ gurûr idenlerin
Okşar mahşerde tâ’at sandığı ‘isyân kamu

8 ‘Âşıkın zenbi yazılmaz defter-i ma’şûkına
İder ol dîvânenin ‘ışk ‘aklını tâlân kamu

9 Girdi Kuddûsî fakîrin karye-i gönline ‘ışk
Yakdı yıkdı eyledi ol karyeyi vîrân kamu

496. Âşıkların cenneti, Rıdvân

1 O güzeller şâh'ının aşıklarının hepsi O'na hayran
Aşk şarabını içenlerin hepsi ta ebediyyete kadar sarhoş

2 Zâhid, gece-gündüz daima cennet için ağlar
Aşıklar zümresine cennet zindan gibi görünür

3 Cennetin ekmeği, nimeti onlara mutluluk vermez
Onların yanında cennet tutkunlarının hepsi câhil

4 Çünkü Resûl buyurdu: "Cennet içinde bin cennet var ki,
Orada Allah'tan başka birşey düşünülmez, oranın insanları cömertlerdir"

5 Oranın adı "Rıdvân cenneti", oraya âşıklar girer
O zümre, cennet insanlarının gözünde saklı kişiler

6 Mâsivâya yönelenler Allah'tan uzak kaldılar
Dünya ehli ile ahret ehlinin işleri karışık

7 İlim, âmel ve kerâmetle gururlananların
Kıyamet gününde ibadet saydıklarının hepsi isyân olur

8 Âşıkların günâhları Ma'şûk'larının defterine yazılmaz
Aşk, o delinin aklını tamamen yok eder

9 Fakir Kuddûsî'nin gönül köyüne aşk girdi
O köyü, yakıp-yıkıp tamamıyla yok etti.

497. ALLAH İÇİN SARAY TEMİZLİĞİ

1 Gönül dîdârına yârın kılar, subh û mesa ârzû
İder şem'ine yanmağa beher şeb gayret û umu

2 Ana vuslat çündür âh û efgânın dem-â-dem bil
Bu sevdâ ile sîl gibi akar iki gözümden su

3 Bana bir lâhza râhat mı ola bu derd-i hicr-ile
Anın 'ışkı şarâbdır beni mest eyleyen yâ hû

4 Dilersen dil sarayına şehen-şâhın nüzûl ede
Süpür koma çıkar zibil serây içini arıt yu

5 Bu derdin yine derd imiş hemân dermânı Kuddûsî
Eğer sıdk-ila ararsan anın dermânı budur bu

498. HER ŞEYE RAGMEN MANSÛR GİBİ ÂŞIK OLMAK

1 Ben ol mecnûn-i zârem yare karşu
Visâlin gözlerem eshâre karşı

2 Beni bî-çâre kıldı 'ışkı âhîr
Umarım ki kıla bir care karşu

3 Anub adını dem-â-dem çağırıram
Gözim yaşı akar ebhâre karşı

4 Bu gönlüm döyemez hicrin adını
Ki biryan oldu cismim hare karşı

5 İniltim cihânın halkı 'âciz
Olubdur her gice enhâre karşu

6 İdüb feryâd û âhı bulbul-âsâ
Seherde 'ışk-ıla gülzâre karşu

7 Beni bu derd-i 'ışkı itdi bîmâr
Yine derdi devâ bîmâre karşu

8 'Aceb bir gün ola mı yâri görmek
Açuban dîdemi dîdâre karşı

497. Allah için saray temizliği

1 Gönül yârın güzel yüzünü gece-gündüz arzûlar
Her gece onun ateşine gayret ve umutla yanmaya başlar

2 Bil ki, her ân ettiğim âhlar ve figânlar O'na kavuşmak içindir
Bu sevdâ ile iki gözümden sel gibi yaşlar akar

3 Bu ayrılık acısıyla bana bir ânlık rahat mı var?
Ey Allah'ım! Beni aşk sarhoşu eden O'nun aşkının şarabı'dır

4 Eğer istersen gönül sarayına Şâhlar şâhı gelir
Sarayın içini süpür, içinde çerçöp kalmasın, yıka, temizle

5 Kuddûsî , bu derdin dermanı yine derd imiş
Eğer doğrulukla ararsan bunun çaresi budur, bu.

498. Her şeye ragmen Mansûr gibi âşık olmak

1 Ben yâr'a karşı inleyen Mecnûn'um
Seherlere karşı kavuşmayı gözlerim

2 Sonunda aşk beni çâresiz kıldı
Umarım bir çâre kılar buna karşı
3 Onun adını anıp ân be ân çağırırım
Gözümün yaşı akar denizlere karşı

4 Bu gönlüm ayrılığın ateşine dayanamaz
Bedenim kebap oldu o ateşe karşı

5 İnlememden dünya insanı çâresiz
Her gece nehirlere karşı

6 Bülbül gibi feryad ve âhlar edip
Seherde aşkla gülbahçesine karşı

7 Beni bu âh derdi hasta etti
Yine derdin çâresi hastaya karşı

8 Acaba birgün yârı görmek mümkün olur mu?
Açıp gözlerimi sevgilinin yüzüne karşı

9 Kanadım yok uçam varam o dostun
Yüzi andan görinen dare karşu

10 Gice tâ-be-sabâh olınca zâram
Elim açık tutıram yare karşu

11 Beni Mansûr gibi ‘ışkı sonunda
İder bir dâr-i rüsva dare karşı

12 Tahammül eylemez bakmağa çeşmim
Tecellî kıldığı envâre karşı

13 Bu Kuddûsî irübdür sırr-ı ‘ışka
Mukabil zerresi esrâre karşu

499. Ağlayarak Yaratıcıdan İstemek

1 Kapunda beklerim ağlayu ağlayu
‘Atânı isterem ağlayu ağlayu

2 Cüdâ düşdüm bugün sen pâdişâhımdan
Visâlin özlerim ağlayu ağlayu

3 Senin kapundan a’lâ bir penâhım yok
Ki varub yalvaram ağlayu ağlayu

4 Tevessül eylerem sana habibinle
Mârizem inlerem ağlayu ağlayu

5 ‘Alâ’ik fitnesi kesdi bu yolumi
Bakub hüzn eylerem ağlayu ağlayu

6 Yok bilmem delîlim yok şaşub kaldum
Hidâyet dilerem ağlayu ağlayu

7 Bu Kuddûsî eğib boynun kapunda
Diler senden kerem ağlayu ağlayu

9 Kanadım yok ki uçup o dosta varayım
Yüzü ondan görünen kavuşturana karşı

10 Gece tâ sabaha kadar inlemekteyim
Elimi açık tutmaktayım Dost'a karşı

11 Aşkı beni Mansûr gibi sonunda
Bir maskara eder, O, Mâlik olana karşı

12 Gözlerim bakmağa dayanamaz
Tecellî ettiği nûrlara karşı

13 Bu Kuddûsî aşkın sırrına erişti
Her zerresi bir sıra karşı

499. Ağlayarak Yaratıcıdan istemek

1 Ağlaya ağlaya kapında beklerim
Ağlaya ağlaya bağışlamanı isterim

2 Ayrı düştüm Sen pâdişâhımdan
Ağlaya ağlaya Sana kavuşmayı isterim

3 Senin kapından daha yüce sığınılacak bir yer yok
Ağlaya ağlaya varıp yalvarayım

4 Sevgili peygamberini sana vesile kılarım
Hastayım inlerim ağlaya ağlaya

5 İlgiler fitnesi bu yolumu kesti
Ağlayaa ağlaya bakıp hüzünlenirim

6 Delilim yok ki, yolu bileyim, şaşırdım kaldım
Ağlaya ağlaya doğru yolu dilerim

7 Bu Kuddûsî kapında boynunu eğip,
Ağlaya ağlaya senden kerem diler

500. AŞKA UYUP İHLASLA ÂMEL ETMEK

1 Sâlikâ vuslat dilersen Hakka turma ‘ışka uy
Kendini şugl-ı ‘alâ’ik birle yorma ‘ışka uy

2 Hacc û savm-ıla ma’ârif kenzini bulmak muhâl
Rızk-ila gel başına bu halkı dirme ‘ışka uy

3 Bu riyâyı terk idüb gir meclis-ı ‘uşşâka hem
İt ayakları tozun gözine sürme ‘ışka uy

4 Şol amel kim anda ihlâs almaya cümle hebâ
Kıldığın a’mâli zerre denlü görme ‘ışka uy

5 ‘Âşıkın bir lem’ası bin yıl amelden yeğ-durur
Dinle Kuddûsi kelâmın yâde virme ‘ışka uy

501. GÜVENİLİR TEK SIĞINAK

1 Ey kerem kânı sanadur ilticâ vû iltiyâz
Çün kamu mahlûka sensing Müste’ân û Müste’âz

2 Bahr-i hayretde garikam dertliyem bî-çâreyim
Kapuna geldim Hudâyâ eylerem sana liyâz

3 Mücrim û cânî benim çok cürm û ‘isyân eyledim
Suçluyum gerçi velâkin sen şehi kıldım mülaz

4 Âh idüben ağladıkça her seher bülbül gibi
Gözlerimden dökilür rûy-ı zemîn üzre rizâz

5 Bilimi bükdi visâlin arzûsı ey pâdişâh
Hasretin acısı çünki bağrıma itdi nefâz

6 Hâne-i gönlüm hârab oldı yıkıldı hicr-ile
Gönderüb mi’mâr-ı vaslın yorp anı kılma cüzâz

7 Vird-i Kuddûsî budur okur hemân leyl û nehâr
Yâ ilâhî firkâtinden el-eman û el-ıyâz

500. Aşka uyup ihlasla âmel etmek

1 Ey sâlik Allah'a kavuşmayı istiyorsan hemen aşka uy
Kendini meşguliyetinde kurtarıp "Bir"lemek istiyorsan, aşka uy

2 Oruç ve hac ile ma'rifet kaynağına ulaşmak boşunadır
Rızık için bu halkı başına toplama, gel, aşka uy

3 Hem bu iki yüzlülüğü terk edip âşıklar meclisine gir
Ayaklarının tozunu gözüne sürme çekip, aşka uy

4 Kendisinde ihlâs olmayan âmelin hepsi boştur
Yaptığın ameli zerre kadar görmeyerek, aşka uy

5 Aşkın bir parıltısı bin yıllık amele tercih edilir
Dinle Kuddûsî, kelâmını rüzgâra verme, aşka uy

501. Güvenilir tek sığınak

1 Ey bağışın kaynağı! Yönelmek ve sığınmak Sanadır
Çünkü bütün mahlûkâta yardımı beklenen ve istenen Sensin

2 Hayret denizine daldım, dertliyim, çaresizim
Allah'ım kapına geldim, sana sığınırım

3 Günâhkâr ve suçluyum, birçok günâh ve isyânım var
Gerçi suçluyum fakat sen Şahı sığınak yaptım

4 Her sabah bülbül gibi âh edip, ağladıkça
Gözlerimden yer üzerine yaşlar dökülür

5 Ey Pâdişâhım! Kavuşma arzûsu belimi büktü
Çünkü hasretin acısı ciğerimi delip geçti

6 Gönlümün evi ayrılık acısıyla yıkılıp harap oldu
Vuslatın mimârını gönderip yap, parçalar halinde bırakma

7 Kuddûsî'nin zikri budur, gece gündüz okur
Ey Allah'ım ayrılıktan güven ve sığınma istiyorum

502. Doğru Âmelin Tek Ölçüsü Aşktır

1 Sâlika ‘ışk iste Hakk’da
Çün ‘amel ihlâs ile makbûldür olsa dahi az

2 Bil murâ’î zâhidin a’mâli benzer meyyite
Cânı olmayan şehi evlâdı tahtında komaz

3 İtseler ihdâ sana bir cariye hûb canı yok
Red idersin itmeyüb hîç inbisât û itirâz

4 Gizli şirk imiş riyâ îmârı olmaz müşrikin
Ehl-i nârdur tutsa da bin yıl oruç kılsa namaz

5 Zikre sa’y it ‘âşık olayındir isen ey ahî
Dinle Kuddûsî sözin it dâ’ima zikr û niyâz

503. Yaratılan Her Varlık O’nu Over, Bu İnsana Bir İkâzdır

1 Uyuma böyle eş ‘âşık ki’uşşâk-i Hudâ ikâz
Yanarlar adına ‘ışkın iderler cân fidâ ikâz

2 Giydin eğnine gaflet libâsın uykuya taldın
Uyan gör kulların Hakkın ki isterler rıza îkâz

3 Sırâtı öte mi geçdin yatursın korkusız gamsız
Mübeşşerler dahi dâ’im iderlerdi bükâ îkâz

4 Yiyüb içüb behâ’im-veş olursın subha dek nâ’im
Gözün aç bir nazar kıl kim kamu şâh û gedâ îkâz

5 Uyumaz on sekiz bin ‘âlemin halkı sana noldı
İderler cümlesi tesbîh û ezkâr u du’

6 Uyumaz ‘arş û ferş û şems û mâh û necim û kürsî
Yedi deryâ yedi kat yir dahi yedi semâ îkâz

7 Uyumaz od su yil toprak ağaç taş heb cemâdât hem
Bulut kar yıldırım yağmur ki bunlar da’ima îkâz

8 Uyumaz derd-i ‘ışk olan özünde zerre mikdârı
İniler hasteler her şeb ki isterler şifâ îkâz

502. Doğru âmelin tek ölçüsü aşktır

1 Ey Sâlik! Allah'tan aşk iste, riyâdan kaçın
Çünkü az da olsa âmel ihlâs ile güzeldir, kabuldur

2 Bil ki zâhidin ameli ölüye benzer
Canı olmayan arzu çocuğu yerinde bırakmaz

3 Sana sevgi canı olmayan bir câriye hediye etseler
Hiçbir eğilim ve itiraz göstermeden red edersin

4 Riyâ gizli şirkmiş, müşrikinde imânı olmaz
Bin yıl oruç tutup namaz kılsa da, ateş ehlidir

5 Ey Kardeş! Aşık olayım diyorsan zikre çalış
Kuddûsî'nin sözünü dinle, daima O'na zikir ve niyâzda bulun

503. Yaratılan her varlık O'nu över, bu insana bir ikâzdır

1 Ey âşık! Allah'in âşıkları böyle uyumaz, bu ikazdır
Aşkın ateşine yanıp canlarını feda ederler

2 Sırtına gaflet elbisesi giyip uykuya daldın
Uyan, gör Hakk'ın kulları ki rıza isterler

3 Sırâtı mı geçtin, korkusuz ve kedersiz yatarsın
Müjdelenenler dahi daima ağlarlardı, bu ikazdır

4 Hayvanlar gibi yeyip-içip sabaha dek uyursun
Gözünü aç bir bak bütün ağa ve kölelere bu ikâzdır

5 On sekiz bin âlemin halkı uyumaz, sana ne oldu?
Hepsi Allah'i duâ edip, zikr ederek anarlar, bu ikâzdır

6 Arş, yeryüzü, güneş, ay yıldızlar ve kürsi uyumaz
Yedi deniz, yedi kat yer ve yedi kat semâ, bu ikâzdır

7 Ateş, su rüzgâr, toprak, ağaç, taş ve bütün donuk hem de
Bulut, kar, yıldırım, yağmur ki bunlar daima ikâzdır

8 Özünde zerre kadar aşk derdini bulunduran uyumaz
Hastalar her gece inleyerek şifa isterler, bu ikâzdır

9 Uyumaz ins û cin û vahş û tuyûr û horûs esmâk
Dilerler cümle mevcûdât u mahlûkât' atâ îkâz

10 Uyumazlar melekler hiç onlarda yok-durur gaflet
İderler secde vû tesbih-û ta'at û senâ îkâz

11 Uyumaz Hâlikin çünki münezzehdir uyumaktan
Uyan Kuddûsî uyan ki senden mâ'ada îkâz

504. Namâz İbâdetinin Üstünlüğü

1 Salik-ı râh-ı Hudânın oldı minhâcı nemâz
Tâlib-ı bezm-i visâlin feyz-i seccâcı nemâz

2 Anın ile rütbe-i 'ulâya tîz iner kişi
Ehl-i îmânın muhakkak bil ki mir'âcı nemâz

3 Dîn-i islâm'in 'imâdı oldığında şüphe yok
Tatlı hem baldan münâfık zann ider acı nemâz

4 Anı kıl ta'dîl-î erkân ile ki yarın hemân
Olmasun dîvân-ı Hakkdan sana da'vâcı nemâz

5 Mâsivâyı heb gönülden tağıdub atmağa pes
Ehl-i irfân zümresinin oldı minhâcı nemâz

6 Delmek içün bağrını iblis-i mekkârın hemân
Sâlihinin seyf-i rümh û kavs-ı âmâcı nemâz

7 Enbiyâ vû evliyânın cümleten Kuddûsîya
Gözleri nûr-ı nemâz hem başları tâcı nemâz

9 İnsan, cin, vahşi hayvan, kuşlar, horoz ve balıklar uyumaz
Bütün varlıklar ve mevcût herşey bağış isterler, bu ikâzdır

10 Melekler uyumazlar, onlarda gaflet de yoktur
Onlar, Yaratıcıya boyun eğip tesbih, itaat ve meth ederler, bu ikâzdır

11 Yaratıcı uyumaz çünkü O uyumaktan beridir
Uyan! Kuddûsî uyan ki, sende başkasını ikâz et

504. Namâz ibâdetinin üstünlüğü

1 Allah yolunun yolcusunun açık yolu namâz oldu
Kavuşma meclisinin tâlibinin ilim çağlayanı namâzdır

2 Kişi onunla yüce makâma çabuk ulaşır
Muhakkak bil ki; imân ehlinin mirâcı namâzdır

3 İslam dininin direği olduğunda şüphe yok
Hem baldan tatlıdır, münâfık namâzı acı zanneder

4 Onu yarın hemen doğru esâslarla kıl
Allah'ın huzurunda davâcı olmasın sana namaz

5 Allah'tan başka herşeyi gönülden temizleyip atmakla
İrfân ehlinin açık yoludur namaz

6 Düzenbaz şeytanın ciğerini delmek için
Sâlih kişinin kılıcının mızrağı ve yayının amacı namâzdır

7 Kuddûsî, peygamber ve evliyâların hepsinin
Hem gözlerinin nûru hem başlarının tâcıdır namâz

505. Sevgi ve İlmi Çoğaltan En Yüce Bağış Namâzdır

1 Ol Hudânın kullarına ulus ihsânı nemâz
Menzil-ı a'lâya çün ref' eyler insânı nemâz

2 Var 'ibâdâtın begim çok gerçi envâ'î vicî
Anların pes cümlesinin şems-î tâbânı nemâz

3 Anda cem' itdi nice a'mâlı Cebbâr û Celîl
Bil muhakkak kim kamunın oldı sultânı nemaz

4 Hakk buyurdı istâ'înü sabr-ila sâlâ-ila
Çâresiz dertlilerin bir özge dermânı nemâz

5 Didi Şâh-ı Enbiyâ dînin 'imâdıdır ana
Şüphesiz eyler, kâmet din û imânı nemâz

6 Şer'i Ahmed hısn-ı a'zâmdur giren bulur necât
Bil ki ol hısnın esâ'sı dahi haytânı nemâz

7 Pes huşû'-ıla anı ta'dil-i erkân iderek
Kılar isen men' ider fahşâ vû destânı nemâz

8 Eyle Kuddûsî nemâza gice gündüz sen devâm
Arttırır iklîm-ı dilde nûr-ı irfân nemaz

505. Sevgi ve ilimi çoğaltan en yüce bağış namâzdır

1 Namâz, Allah’in kullarına en yüce bağışıdır
Çünkü namaz, insanı en yüce hedefe yükseltendir

2 Beyim, birçok Allah dostunun ibâdetleri var
Öyle ki, onların hepsinin güneş gibi parlayanı namâzdır

3 Kudretli ve Yüce Allah bütün âmelleri onda topladı
Muhakkak ki, bütün âmellerin Sultânı namâzdır

4 Allah; “sabır ve duâ ile yardım isteyiniz” buyurdu
Çâresiz dertlilerin özel dermânı namâzdır

5 Peygamberler şâhı namâza “dinin direğidir” dedi
Şüphesiz namaz dini ve imânı barındırır

6 Muhammed şeriâtının sağlam kalesidir, giren kurtuluş bulur
Bil ki, o kalenin temel duvarı namâzdır

7 Öyle ki, kim onu gönül açıklığıyla doğru esaslarına uyarak
Kılarsa, bütün kötülüklerden ve hilelerden korunur

8 Kuddûsî, sen gece-gündüz namâza devam et
Namâz gönül diyarında irfânın aydınlığını arttırır

506. AŞK DENİZİNE DALANI, ALLAH DIŞINDA HİÇBİR ŞEY IRGALAMAZ

1 Bu yolda sâlike ‘ışkdan gereklü yâr-ı-gâr olmaz
İrişmez menzile şol kim bu ‘ışk-ı pâke yâr olmaz

2 Berâber ins û cin a’mâline bir cezbe ey zâhid
Hâdis-i Mustafâdur bu ki münkir bahtiyâr olmaz

3 Eğer ‘âşık olayım dir isen tevhîde ol meşgûl
Sülûk ehli olana zikr-i Hakk’dan özge kâr olmaz

4 Olur ‘ışk-ı ilâhî zâkirin gönlünde bir deryâ
Nihâyet yok o deryâya dahi ka’r û kenâr olmaz

5 Talar ‘âşık gice gündüz ana cevher bulur dâ’im
O cevher ol kadar ‘izzetlü kim kıymet-sâlâr olmaz

6 Murâd cevher dimekden ma’rifetdir anla bu remzi
Ki’irfân olmayan gönül serâyı şehriyâr olmaz

7 Haram iki cihân Hakk ehline buyurdu Peygamber
Sivâya meyl iden gâfil habîb-i kirdgâr olmaz

8 Hemân zikr eyle Kuddûsî Hudâyı, ‘ışk û şevk ile
Gelür ölüm geçer fırsat bu sıhhât ber-karâr olmaz

506. Aşk denizine dalanı, Allah dışında hiçbir şey ırgalamaz

1 Sâlike bu yolda aşktan daha iyi yol arkadaşı olmaz
Bu tertemiz aşka dost olmayan hedefine ulaşamaz

2 Ey zâhid, insanın ve cinin âmeline beraber bir cezbe
Peygamberin hadîsidir; "inkâr eden mutlu olamaz"

3 Eğer âşık olmak istiyorsan, tevhîd ile meşgul ol
Allah yolunda olana Allah'in zikrinden başka fayda olmaz

4 Allah aşkı, Allah'i ananın gönlünde bir deniz olup
O denizin ne sonu ne kenarı ve ne sınırı vardır

5 Âşık, gece-gündüz ona dalarak cevher bulur
O cevher o kadar şereflidir ki, değersiz olmaz

6 Cevherde gaye, ma'rifettir, bu sembolu anla
Ma'rifetsiz gönül, Şâh'a saray olmaz

7 Peygamber, "iki dünya Hakk ehline haramdır" buyurdu
O'ndan başkasına ılgi duyan Allah'ı seven olamaz

8 Kuddûsî, aşk ve şevk ile Allah'ı zikr et
Ölüm gelir, fırsat kaçar bu sağlık daim olmaz.

507. Dİn ve İmândan gaye; O'nun aşkıyla yaşamaktır

1 Derd-i 'ışkdur 'âşıkân beyninde dermândan garaz
Can fidâ itmekdür ancak kurb-ı sultândan garaz

2 Zâhidin maksûdı cennetde hemân zevk û safâ
Zann ider ol kim, yimek içmek gülistândan garaz

3 Çille-i merdânı her kim ki çekerse merd olur
Mısra Sultân olmağ-imiş meks-i zindândan garaz

4 Şâkiriz Mevlâya ki virdi bize 'ışk derdini
Derdimiz artsun deyüdür bunca şükrândan garaz

5 İşte Kuddûsî o yârın 'ışkını leyl û nehâr
Zengine 'ışkın boyanmak dîn û îmândan garaz

508. Varoluşun amacı ma'rifet/ilimdir

1 Ma'rifetdir sâlika dünyâyı gelmekten garaz
Ma'rifetsiz 'âbidin gönlinde toludur maraz

2 Cümle eşyâ turmayub kulluk iderler Tenriye
Nev-i insana oldı efdâl cümleden buldu dahaz

3 Çünki ancak ma'rifet insânda var gayride yok
Âdeme virdi hilâfet Hakk bu 'irfândan gavaz

4 Sen bu 'ilm-i zâhire mağrûr olub kalma hemin
İdegâr tahsîl-ı 'irfân gezme gel misl-i faraz

5 Al icâzet şeyh-i kâmilden çalış leyl û nehâr
Zikri tekrâr ide ide olasın sende haraz

6 Dir isen ben kankı zikre maşgûl olayım, eğer
Ol heman tevhîde meşgûl 'ışk-ıla eyle habaz

7 Zikre Kuddûsî devâm it ma'rifet tolsun dile
Hâsıl olsun hem gönülde zikr ide ide ramaz

507. Din ve imândan gaye; O'nun aşkıyla yaşamaktır

1 Aşıklar arasında dermândan maksat, aşk derdidir
Sultana yakın olmaktan gaye, ancak canı fedâ etmektir

2 Zâhidin gayesi cennetde zevk ve safâdır
O zanneder ki, gülbahçesinden maksat yemek-içmektir

3 Her kim çömertlerin çilesini çekerse, cömert olur
Zindândan kalmaktan gaye, Mısır'a Sultân olmaktır

4 Allah'a şükürler olsun ki, bize aşk derdini verdi
Bunca şükürden maksad, derdimizin olması içindir

5 Kuddûsî, O yârın aşkını gece-gündüz iste
Din ve imândan gaye, aşkın rengine boyanmaktır

508. Varoluşun amacı ma'rifet/ilimdir

1 Ey sâlik! Dünyaya gelmenin amacı ma'rifetdir
Ma'rifetsiz ibâdet edenin gönlü hastalık doludur

2 Bütün eşya durmadan, Allah'a kulluk ederler
Hepsinden en faydalısı insan türü oldu, kıymet buldu

3 Çünkü ancak marifet insanda var, diğerlerinde yokdur
Allah bu irfan sebebiyle Adem'e vekaletini verdi

4 Sen bu zâhir ilimle gururlanıp kalma,
Gel irfânı öğren, yükseklerde gezenler gibi dolaşma

5 Bir kâmil şeyhten izin al, gece gündüz çalış
Zikri tekrarlaya tekrarlaya zayıflayasın

6 Eğer "Ben hangi zikirle meşgûl olayım?" diyorsan
Hemen tevhîd ile meşgûl ol ki, aşkla hareket edesin

7 Kuddûsî, zikre devâm et ki, gönüle ilim dolsun
Zikr ederek gönülde sıcaklık meydana gelsin

509. GAYE CENNET DEĞİL, ALLAH SEVGİSİDİR

1 Ebsem ol sûfî bize sen itme aslâ i'tirâz
Çünki 'ışk-ı yâr ile itdik sivâdan inkızâz

2 Geç riyâ vu süm'adan gel 'ışkı tahsî it hemân
Dir isen mir'ât-i kalbim ola ay gibi beyaz

3 Zühd û takvâ ilm û a'mâl eylemiş mağrûr seni
'Ucb ile tolmış için pes Hakkdan itmişsin gamâz

4 Cennet için çalışırsın himmetin bâlâ değil
'Âşk-ı sâdık ider mi hizmetinde i'tiyâz

5 'Işka nâ'il olmak istersen devam it zikre sen
Kalbe tolar zikr-ile 'ışk gelmez asla in'iyâz

6 Cümle zikrin efdâlididi Resûl tevhîd-durur
Ol ana meşgûl ki hergiz görmeyesin iltimâz

7 Atma Kuddûsî za'ife I'tirâz taşlarını
Eyledi ol âsitân-ı yârı 'ışk-ıla ızâz

510. Kuddûsînin Şiir Anlayışı

1 Şol şi'ir sâmi'i giryân û sekrân eylemez
Yok halâvet anda hîç atşânı reyyân eylemez

2 Ehl-i hale ehl-i hâl şi'ri virür zevk û safâ
Ehl-i zâhir sözüni hâl ehli bürhân eylemez

3 Şâ'irânın kalbleri Hakkın hazâini imiş
Hem mukallid sözleri uşşâkı hayrân eylemez

4 Ehl-i hâlin kalbine ilhâm ider şi'ri Hudâ
Ehl-i zâhir şi'ri 'ışk û cezbe 'ityân eylemez

5 Ehl-i hâlin sözleri îkâz ider gafilleri
Ehl-i zâhir şi'ri 'ışk û cezbe ityan eylemez

509. Gaye cennet değil, Allah sevgisidir

1 Sûfî dilsiz ol, bize asla itirâz etme
Çünkü Dost'un aşkıyla, O'ndan başka her şeyden geçtik

2 Eğer, "kalbimin aynası ay gibi beyaz olsun" diyorsan
Gel, riyâdan ve iki yüzlülükten vazgeçip, hemen aşkı öğren

3 Zühd, takvâ, ilim ve âmel senin mağrur etmiş
Öyle ki, için kibir ile dolmuş, Hakk'dan uzaklaşmışsın

4 Cennet için çabalarsın, çaban yüce değil
Sâdık âşık hizmetinde bedel öder mi?

5 Aşka ulaşmak istiyorsan, zikre devam et
Kalbe aşk zikirle dolar, ondan başka birşey sığmaz

6 Resûlullah "Bütün zikirlerin başı tevhîddir" dedi
Onunla meşgûl ol ki, asla ızdırab görmüyesin

7 Kuddûsî, zayıf olana itiraz taşlarını atma
O Yâr'in eşiğini aşkla sağlamlaştır.

510. Kuddûsînin şiir anlayışı

1 Şu şiir ki; eğer dinleyni ağlatıp, sarhoş etmezse
Onda, susayanın susamışlığını gideren şirinlik yoktur

2 Hâl ehline ehl-i hâl şiiri zevk ve mutluluk verir
Zâhir insanın sözünü, hâl insanı delil kabul etmez

3 Şâirlerin gönülleri Allah'in hazineleriymiş
Taklîtçilerin sözleri âşıkları kendine hayrân bırakmaz

4 Hâl ehlinin kalbine, Allah şiiri ilhâm eder
Zâhir insanının şiiri, aşk ve cezbeyi vermez

5 Hâl insanının sözleri, gafilleri ikâz eder
Zâhir insanının şiiri ,aşk ve cezbe vermez

6 Ehl-i hâlin sözleri hakdır ki Hakkdan söyler o
Ehl-i zâhir sözleri teşvîk-i yârân eylemez

7 Var nice şi'ir-i fasîh mevzûn belâgatlü rakîk
Okuyanlar dinleyenler kesb-i irfân eylemez

8 Kuvvet-i 'ilm ile söyler şi'ri çok ehl-i kemâl
'Âşıkın bağrın yakub 'işk-ila birgân eylemez

9 Bî-tekellüf söylenen söz 'âşıka hâlet verir
Külfet ile söylenen eşfâ-yı 'atşân eylemez

10 Ehl-i hâl şi'ri kulûba ok gibi te'sir ider
Ehl-i zâhir şi'ri kalbde dostı mihmân eylemez

11 Gerçi var hüsn-i fasâhat yok velâkin lezzeti
'Âkılı medhûş idüb 'aklın perîşân eylemez

12 Hâl ile söylenmeyen söz şi'ri Kuddûsî gibi
Mâsivâ hubbıyla âbâd gönli virân eylemez

511. AŞIKLAR, ALLAH'TAN BAŞKA YOL BİLMEZ

1 'Uşşâk-i Hudâ râh-i sivâya sefer itmez
Bu derde düşen kopsa kıyâmet keder itmez

2 Dünyâyı seven âhiretin zevkini bulmaz
Mevlâyı seven gayriye hergiz nazar itmez

3 Şol zühdine mağrur olucı zâhidi gör kim
Hak 'ışkı anın gönline aslâ eser itmez

4 Gel tut sözimi Tenriye tap gayrıyı terk it
Ağyara tapan müşrik olur hoş hüret itmez

5 Mâl çokluğı Kârûnı düşün neyledi âhir
Hakk-âşıkı olan kişi hiç cem'-i zer itmez

6 Hâl ehlinin sözleri Hakk'tan gelir ki, hak söyler
Zâhir ehlinin sözleri, Dost'a teşvik etmez

7 Birçok anlaşılır, vezinli, güzel sözlü ve ince şiir var
Okuyanlara, dinleyenlere irfân kazandırmaz

8 Bir çok kemâl ehli, şiiri kuvvetli ilimle söyler
Fakat âşıkın ciğerini delip, aşk ile kebap etmez

9 Külfetsiz söylenen söz, âşıka hâl verir
Külfetli söylenen söz, susamışa şifa olmaz

10 Hâl insanının şiiri, gönüllere ok gibi tesir eder
Zâhir insanının şiiri, kalbde dostu misafir etmez

11 Gerçi onların şiirleri güzel, anlaşılır, fakat lezzeti yoktur
Aklı sarhoş edip, onu perişân etmez

12 Kuddûsî'nin şiiri gibi, hâl ile söylenmeyen söz
Mâsivâ sevgisiyle inşâ olan gönlü yok edemez

511. Aşıklar, Allah'tan başka yol bilmez

1 Allah âşıkları, O'ndan başka yola koyulmaz
Bu derde düşen, kıyâmet kopsa da kederlenmez

2 Dünyâyı seven âhîretin zevkini alamaz
Allah'ı seven O'ndan başkasına asla bakmaz

3 Şu zühdiyle gururlanan zâhide bak ki,
Allah aşkı onun gönlüne asla tesir etmez

4 Gel sözümü tut; Allah'a tap, O'ndan başkasını terk et
O'ndan başkasına tapan müşrik olur, güzel iş yapmaz

5 Düşün! Servetin çokluğu sonunda Kârûn'u ne yaptı
Allah âşıkı olan kişi mâl biriktirmez

6 ‘Işk iste Hudâdan ki odur mürşid-i kâmil
Çün ana mürid olanı ol der-be-der itmez

7 Kuddûsîye ‘ışk oldı nasîb itdi kanâ’at
Kâni’ olanın yerini Mevla sakar itmez

512. Aşk Yolunun Reîsi: Resûlullah

1 Da’vet itdi kûyine çünki bizi ol şâhımız
Pes icâbet eyledik bugün açıldı râhımız

2 İtdi ta’lim hem bize seyr û sülûkun tarzını
Pişvâ-yı sâlikin olan Resûlullahımız

3 Toldı ‘ışk û cezbe dil iklimine deryâ-misâli
Bu sebeble mürtefi’ oldı be-gâyet câhımız

4 Bakmanız çeşm-i hakaretle bize ey zâhidân
Dost yanında mu’teber hor görünen gümrâhımız

5 Yanarız ‘ışk adına Kuddûsîye leyl û nehâr
Kıldı ‘âlem halkını ‘âciz figûn û âhımız

513. Aşk, İnsanın Bir Bütün “Hiç” Lenmesidir

1 Çengel takub gönlümize cezb eyledi cânânımız
‘Işkı gelüb tutdı hemîn itdi esîr sultânımız

2 Varımızı yağmaladı bu ‘ışk girüb dil şehrine
Yıkdı harâb itdi hemân kalmadı hân-mânımız

3 ‘İlm û’amel takvâ kerâmet ‘izz û nâz oldı hebâ
Bulduk marazlardan necât idüb ‘ilâc lokmânımız

4 ‘Ucb û riyâ kibr û gurûr emrâz-ı kalbdır cümlesi
Ol ‘ışkı tabîb oldı bize geldi bugün dermânımız

6 Âşkı Allah'tan iste ki, kâmil mürşid O'dur
Çünkü O'na mürid olanı, serseri, mecnûn etmez

7 Kuddûsî'ye aşk nasip oldu, o da kanaat etti
Allah, kanaat edenin yerini cehennem kılmaz

512. Aşk yolunun reîsi: Resûlullah

1 O şâhımız bizi köyüne dâvet etti
Öyle ki daveti kabul edip, bugün yolumuz açıldı

2 Bize hem bu yolun gereklerini, tarzını öğretti
Sâliklerin reisi olan Resûlullahımız

3 Gönül evine deniz gibi aşk ve cezbe doldu
Bu sebeble yerimiz hesapsız yükseldi

4 Ey zâhid! Bize hakaret gözüyle bakma
Hor görünen kabahatlarımız, Dost yanında değerlidir

5 Kuddûsî, gece-gündüz aşk ateşiyle yanarız
Feryat ve âhlarımız âlemdeki insanları bıktırdı

513. Aşk, insanın bir bütün "hiç" lenmesidir

1 Cânân'ımız gönlümüze çengel takıp kendine çekti
Aşk gelip tutu, esir etti Sultânımıza

2 Aşk gönül şehrine girip varlığımızı yok etti
Yıkıp-harap etti, kalmadı evimiz, barkımız

3 İlim, âmel, takvâ, kerâmet, kıymet ve nâzımız yok oldu
Derdimize ilâçla hastalıklardan kurtulduk

4 Kendini beğenmişlik, riyâ, kibir ve gururun hepsi kalbi hastalıklardır
Bugün o aşkı tadmakla bize dermanımız geldi

5 Hubb-i riyâset hubb-i câh Nemrûd û Şeddâd fi’lidir
Sildi süpürdü anları bu ‘ışk yüceldi şânımız

6 ‘İzzet sa’âdet zann iderdik devlet-i dünyâyı biz
Bu zann-i fâsidden geçirdi lutf idüb Yezdânımız

7 İki cihânın nakşına aldanmayız ‘âşıklarız
Gizlü velîlerdir kubâb altında dervîşânımız

8 Tahkîr iderler bizi nâsı çeşme-i hakâretle bakub
Zilletde bulduk izzeti ma’nîde şâh ‘uryânımız

9 ‘İlm û ‘ amel keşf û kerâmet çoklığı virir gurûr
İblis yiter ‘ibret bize var çün bizim iz’anımız

10 Bezm-i elest mestânı yüz biz tâ ebed ayıkmayız
Esbâhımız nâs ile amma dost bizim mihmânımız

11 Zikr-i Hudâdır kârımız leyl û nehâr her dem bizim
Çün anı zikr itmek ile kuvvetlenür imânımız

12 Eyler terakkî sâlikân tekrâr-i zikrullah ile
Tekrâr-i zikir ile olur ehl-i kemâl nâdânımız

13 Kuddûsîye devlet yiter karışdığı meczûblara
Dir dost yanında ‘âkılândan yeğ bizim mestânımız

514. ÂŞIKLARIN ALLAH’LA AHİDLEŞMESİ

1 Vaslını bize müyesser eyle ey dildârımız
Firkâtın adına yandık âh û efgân kârımız

2 İşledik gerçi hatâya nefs û şeytâna uyub
Hiç zarar virir mi sana bu bizim evzârımız

3 Pîşemiz ancak bizim sehv û zelel cürm û hatâ
Sen ayıblar örtücisin ey bizim Settârımız

5 Makâm sevgisi, başkanlık sevgisi Nemrûd ve Şeddâd'in fiilidir
Onları bu aşk silip-süpürüp şânımızı yüceltti

6 Dünya servetini, varlığını, şeref ve mutluluk zannederdik
Allah'ımız lutf edip, bu kısır döngü zannından geçti

7 İki dünyânın süsüne aldanmayan âşıklarız
Dervişlerimiz kubbeler altında gizli velîlerdir

8 İnsanlar, hakaret gözüyle bakıp bizi kışkırtırlar
Şerefi alçaklıkta bulduk, mânâda şâhımız saftır

9 İlim, âmel, keşf ve kerâmet çokluğu gurur verir
İbret için şeytan bize yeter, çünkü anlayışımız vardır

10 Allah söz verdiğimizden beri sarhoşuz, sonsuza kadar da ayılmayız
İnsanlarla benzeriz amma Dost misafirimizdir

11 Gece-gündüz her ân işimiz Allah'i zikretmektir
Çünkü imânımız, O'nu zikr etmekle kuvvetlenir

12 Sâlikler Allah zikrini tekrar etmekle ilerler
Zikri tekrar etmekle, câhiller kemâl ehli olur

13 Kuddûsî'ye, aralarında balunduğu aşk delileri en büyük servettir
Der ki; "Dost yanında sarhoşlarımız âkıllılardan daha tercihlidir"

514. Âşıkların Allah'la ahidleşmesi

1 Ey sevgilimiz! Bize kavuşmanı kolaylaştır
Ayrılığın ateşine yandık, âh ve feryâtlar işimiz

2 Şeytân'a ve nefse uyup, hatalar işledik
Bu günâhlarımız sana hiç zarar verir mi?

3 Sanatımız ancak yanılma, eksiklik, günâh ve hatâdır
Ey settâr olan Allahımız! Sen ayıpları örtensin

4 Ağlayu kapuna geldik bir takım gümrâhlarımız
Varlığına birliğine yok-durur inkârımız

5 Biz elest bezminde peymân eyledik sen şâh-ila
Bozulur mı hiç bizim ol ahdimiz ikrârımız

6 İhtiyâr-i fakı idüb girdik yoluna sıdk-ilâ
Çekmeyiz derd ‘işkımız var yoğ-isa dînârımız

7 Gönlümüz dillendi hüsn-i vechini işideli
Bâd-ı ‘ışk esdikçe zîrâ şu’lelendi nârımız

8 Dir ki Kuddûsî bizim suçlamız çoğ-isa da
Kesmeyiz hergiz recâyı çünki var Gaffarımız

515. AŞK AYDINLIKTIR, BÜTÜN KARANLIKLARA IŞIK SAÇAR

1 Çün güzel ol yârimiz yok bizim inkârımız
Oldı ana tâ ezel ‘ahd ile ikrârımız

2 ‘İlm û amel zühd û ‘âr oldı kamu tar-mâr
‘Işk-bizi kıldı şikâr kalmadı hîç ‘ârımız

3 Eyledi hem şâd-mân bizi o şâh-ı cihân
Subh û mesa her zaman zikri hemân kârımız

4 Hamrı içüb kanarız vecde gelüb döneriz
‘işk adına yanarız nûrı olur nârımız

5 Tut dilini zâhidâ itme bize sen cefâ
Dost-ila var dâ’îmâ gizlice bâzârımız

6 Hakk yolıdır çûn bu yol sen de ona sâlık ol
Pendimizi it kâul çok bizim esrârımız

7 İsteme Kuddûsîya derdini ‘ışkın devâ
Kıldı bizi pîşvâ ‘ışkını dildârımız

4 Bir takım günâhlarımızla ağlayarak kapına geldik
Varlığına, birliğine inkârımız yoktur

5 Söz gününde biz sen Şâhlar Şâhına yemin ettik
Bozulur mu hiç bizim o ahdımız, dil ile sözümüz

6 Fakirliği tercih edip doğrulukla yoluna girdik
Paramız olsa da olmasa da derdini çekmeyiz çünkü aşkımız var

7 Güzel yüzünü duyalı beri gönlümüz dile geldi
Aşk rüzgârı estikçe alevlendi ateşimiz

8 Kuddûsî der ki : "Bizim suçumuz çoksa da ,
O'ndan istemeyi asla kesmeyiz, çünkü o bizim Gaffârımızdır"

515. Aşk aydınlıktır, bütün karanlıklara ışık saçar

1 O güzel Dost'umuza asla inkârımız yoktur
O'na söz ile bağlılığımız tâ ezeldendir

2 İlim, amel, zûhd ve namusun hepsi perişan oldu
Aşk bizi açığa vurdu, kalmadı hiç namusumuz

3 O dünya Şâh'i bizi sevince boğdu
Sabah-akşam her zaman O'nu anmak işimiz

4 İçki-içip kanarız, vecde gelip döneriz
Aşk ateşiyle yanarız, aydınlığı ateşimiz olur

5 Zâhid, tut dilini bize eziyet etme
Dost ile dâima gizli pazarlığımız var

6 Çünkü bu yol Hakk yoludur, sende ona yolcu ol
Sırlarımız çoktur, tavsiyelerimize uy

7 Kuddûsî aşkın derdine dermân isteme
Sevgilimiz bizi aşkına başkan yaptı

516. AŞK İLE "ÖLMEDEN ÖNCE ÖLMEK"

1 Biz bahr-ı 'ışka talmışız ölmezden öndin ölmüşiz
İki cihânı terk idüb dost-ıla tenhâ kalmışız

2 Zikr-i Hudâdır kârımız gizlicedür esrârımız
Cezb itdi bizi yârımız meydân-ı 'ışka gelmişiz

3 Biz kâ'il olduk rahmete irdik tükenmez nimete
Vasl-ı Cenâb-ı 'izzete çün pek yakîn yol bulmuşuz

4 Ol Kird-gâra 'âşıkız hem 'ışkımızda sâdıkız
Bezm-i visâle lâyıkız vuslat yolunı bulmışız

5 Hakk bize ihsân eyledi yolumuz âsân eyledi
Kartemiz 'ummân eyledi kevn û mekâna tolmışız

6 İçdik mahabbet şerbetin bulduk gönülde lezzetin
İki cihânın devletin bulub seyelân olmışız

7 Dost da'vetin gûş eyledik 'ışk câmını nûş eyledik
Derya gibi cûş eyledik her yana mevci salmışız

8 Kuddûsî yanar 'ışk-ıla gerçek erenlerle bile
İrmişûz biz menzile bilinmeyiz kim nolmışız

516. Aşk ile "ölmeden önce ölmek"

1 Aşk denizine dalmışız, ölmeden önce ölmüşüz
İki dünyayı terk edip, Dost ile yalnız kalmışız

2 Allah'ı anmaktır işimiz, gizli sırlarımız
Cezb etti Dost'umuz, aşk meydanına gelmişiz

3 Razı olduk rahmete, boyun eğdik tükenmez nimete
Çünkü şerefli, onurlu ulaşmaya yakîn yol bulduk

4 O, Yaratıcıya âşıkız, aşkımız da sâdıkız
Kavuşma ânına lâyıkız, vuslat yolunu da bulmuşuz

5 Hakk bunu ihsân etti, yolumuzu kolay etti
Damlaydık okyanus'a çevirdi, varolduk, mekânları doldurduk

6 Muhabbet şerbetini içtik, lezzetini gönülde bulduk
İki dünyânın servetini bulup, sele dönüştük

7 Dost'un dâvetini işittik, aşk kadehini içtik
Deniz gibi coşup, her yana dalga saldık

8 Kuddûsî gerçek erenlerle aşk ile yanar
Biz menzile ulaşmışız, bilmeyiz ki ne olmuşuz

517. MAHLÛKÂTIN VARLIK SEBEBİ, HZ. MUHAMMED

1 Nebîler serveri fahrü'l-verânın ümmetiyiz bîz
Nebiyullah Muhammed Mustafa'nın ümmetiyiz biz

2 Bî-küllî 'âlemine rahmet irsâl eyledi Yezdân
O şems-i kâ'inat Bedrü'd-Dücânın ümmetiyiz biz

3 Dimiş Mevlâ, yaratmışım bu halkı ben senin içün
O fahr-i dû-cihân yâr-i Hudânın ümmetiyiz biz

4 Dahi dimiş seni kendim için halk itdim ey dostum
Vücûd-i halka bâ'is Müctebânın ümmetiyiz biz

5 Ana insan melek cin reşk iderler du-cihânda kim
Hudâ dostu Şefî'-i müznibânın ümmetiyiz biz

6 Anın nûrından itmiz iktibâs bu mihr û mâh nûrı
Ki asl-i nûr-i mahlûk-i cihânın ümmetiyiz biz

7 Kamu ümmetler üzre ümmetin Hakk eylemiş tofdîl
Resûl-ı üns û cin Şemsü'd-Duhânın ümmetiyiz biz

8 Hudâ Kur'ân içinde bizi medh eyler sarîhân hem
Pes o kân-i kerem bahr-i vefânın ümmetiyiz biz

9 Tevessül itdiler Hakk'a anınla enbiyâ cümle
O sultân-ı cemî-i enbiyânın ümmetiyiz biz

10 İder her dem teşekkür Hazret-i Kuddusa Kuddûsî
Bizi ol şâha ümmet kıldı anın ümmetiyiz biz

517. Mahlûkâtın varlık sebebi, Hz. Muhammed

1 Peygamberlerin reisi, âlemlerin övünç kaynağının ümmetiyiz
Allah'ın Peygamberi Muhammed Mustafa'nın ümmetiyiz

2 Allah, O'nunla bütün âlemlere rahmet gönderdi
Biz, O evrenin güneşi, karanlıkların aydınlatıcısının ümmetiyiz

3 Allah "Bu mahlikâtı senin için yaratmışım" demiş
İki dünyanın övüncü, Allah dostunun ümmetiyiz

4 Allah üstelik, "Ey dostum! Seni kendim için yarattım" demiş
Varoluşun sebebi, o seçilmişin ümmetiyiz

5 O'na iki dünyâda da insan, cin ve melekler kıskanırlar
Allah'ın dostu, günâhların şefaatçısının ümmetiyiz

6 O'nun nûrundan yaratmış güneşin ve ayın aydınlığını
Dünyanın mahlûkatının aslı nûrunun ümmetiyiz

7 Allah ümmetini bütün ümmetler üzerinde övmüş
İnsanın ve cinin Peygamberi, kuşluk vaktinin güneşinin ümmetiyiz

8 Allah, Kur'ân'da açık bir şekilde bizi över
Öyle ki; o iyilik kaynağı, vefâ denizinin ümmetiyiz

9 Bütün peygamberler O'nunla Allah'a vesileler kıldılar
Bütün peygamberler Sultânının ümmetiyiz

10 Kuddûsî, Kuddûs olan Allah'a her ân şükür eder ki,
Bizi o Sultânın ümmeti yaptı, O'nun ümmetiyiz

518. ALLAH'A GİDEN TEK YOL İRFÂN/BİLGİ YOLUDUR

1 Bu tarîki eyler isen ehl-i ‘irfândan ahiz
İtmiş olursın muhakkak Şâh-i Merdândan ahiz

2 Dûr ider Hakkdan seni yol urucılar kıl hazer
Nâkısa aldanma it bir kâmil insândan ahiz

3 Ol basîret üzre zinhâr ey begim aç gözüni
Eyleme her sûret uğrıları nâdândan ahiz

4 İtme nâmerd ile ülfet bu sözümü dinlegil
Eyle Kuddûsî bu fende dersi ihvândan ahiz

519. ZÜHD VE TAKVÂDAN SIYRILIP AŞK İLE HAYAT BULMAK

1 Neyleriz ağyârı ‘ışk-ı yâr bizim eğlencemiz
Gonca gül ‘uşşâkıyuz gülzâr bizim eğlencemiz

2 Cîfe-i murdâra hergiz rağbet itmez gönlümüz
Yanarız ‘ışk âteşine nâr bizim eğlencemiz

3 El çeküb cümle sivâdan dost ile üns eyleriz
Zikr-i dâimdür hemân leyl û nehâr eğlencemiz

4 Kârımız ‘ışk û semâ û vecd û hâl û cezbedür
Sanma zâhid bizi hâli var bizim eğlencemiz

5 ‘İlmimiz a'mâlimiz hayrâtımız yok ise de
Zikr-i Mevlâ eyleriz ezkâr bizim eğlencemiz

6 Zühd û takvâ idi evvel pişemiz lâkin bu ‘ışk
Bozdı heb anları bu eş'âr bizim eğlencemiz

7 Halk-ıla bâzârı Kuddûsî fakir terk eyleyüb
Dir kim ancak dost ile bazaar bizim eğlencemiz

518. Allah'a giden tek yol irfân/bilgi yoludur

1 Bu yolu irfân yolundan kabul edersen
Muhakkak ki; cömertlerin Şâh'ından alırsın

2 Yol kesiciler seni Hakk'dan uzaklaştırır, onlardan korun
Eksiklere aldanma, kâmil bir insandan alacağını al

3 Ey efendim! Asla basîretten ayrılma aç gözünü
Her türlü bilgisiz, hırsızları kabul etme

4 Bu sözümü dinle, nâmertlerle kaynaşma
Kuddûsî, bu dersi ihvândan al

519. Zühd ve takvâdan sıyrılıp aşk ile hayat bulmak

1 Ne yapalım O'ndan başkasını, Dost'un aşkı bizim eğlencemiz
Taze gül'ün aşıklarıyız, gül bahçesi bizim eğlencemiz

2 Gönlümüz ölü leşine asla meyl etmez
Aşk âteşiyle yanarız, âteş bizim eğlencemiz

3 Bütün mâsivâdan el çekip, Dost ile kaynaşırız
Bizim eğlencemiz, gece gündüz daima zikirdir

4 İşimiz aşk, semâ vecd, hal ve cezbedir
Zâhid bizi boş sanma, vardır eğlencemiz

5 Yoksa da ilmimiz, âmelimiz, iyiliklerimiz
Allah'i anarız, zikir bizim eğlencemiz

6 Önceki sanatımız zühd ve takvaydı lâkin bu aşk
Onların hepsini bozdu, bu şiirler bizim eğlencemiz

7 Fakir Kuddûsî insanlarla alış-verişi terk edip,
Der ki, "ancak Dost ile alış-veriş, bizim eğlencemiz"

520. ALLAH’LA KAYNAŞMAK

1 Dost iladır şimdi bizim gizlüce hoş sohbetimiz
Kalmadı hiç iki cihân ni’metine rağbetimiz

2 Çengel-i ‘işkını takub gönlimizi çekdi hemân
Terk-i sivâ eylemişiz zikr-iledir ülfetimiz

3 Nâs ile ünsiyyet iden çünki olur Hakkdan cüdâ
Hakk – ıla ünsiyyet içündür bu bizim ‘uzletimiz

4 Hultat-i nâs eyleyenin kalbi huzûr bulmaz imiş
Kalbde huzur bulmak içûn halve tile vahdetimiz

5 Dahl ider imiş bize şol zâhid-i bi-’ışk dün ü gün
Halbuki ‘ışk adına yanmak ezelî ‘âdetimiz

6 ‘Abîde cennetde safâ sevgilü Kuddûsîye dost
Bir bize kâfi şeh-i hûbân yüzüni rü’yetimiz

521. HER DERDİN DEVÂSI, ALLAH’TIR

1 Safâ virmez bana ey dost cihânın lezzeti sensiz
Olur ağu içimde bal û suker şerbeti sensiz

2 Tahammül idemem hergiz firakın giryesinde çûn
Ki virir rûhuma siklet cınânın ni’meti sensiz

3 Mârîz-i derd-i ‘işkın olmışam gel hâlimi sargıl
Ne mümkindir bana bulmak tâbibim sıhhatı sensiz

4 Nider ‘âşık olan sen hûbâ ağyârın hikâsını
Ki bulmaz gönli bir lahza huzûr û râhati sensiz

5 Bu Kuddûsî kulun şâha seninle ı’tizâz eyler
Temennî eylemez asla o miskin ‘izzeti sensiz

520. Allah'la kaynaşmak

1 Şimdi dost iledir bizim gizli hoş sohbetimiz
İki dünya nimetine kalmadı hiç rağbetimiz

2 Aşkın çengelini gönlümüze takıp çekti
Sivâyı terk edip, zikir iledir kaynaşmamız

3 Çünkü insanlarla kaynaşan Allah'tan uzak kalır
İnsanlardan yalnız kalmamız, Allah ile kaynaşmaktır

4 İnsanlarla kaynaşanın gönlü huzur bulmazmış
O'nu birlemek için yalnız kalmamız kalb huzur bulmak içindir

5 Şu aşksız zâhid her gün bize müdahale edermiş
Aşk ateşiyle yanmak bizim ezelî âdetimiz

6 Âbide cennet mutluluk verir, Kuddûsîye sevgili dost
Der ki; "Sevgi şâh'ının yüzünü görmek bize yeter"

521. Her derdin devâsı, Allah'tır

1 Ey Dost! Dünyanın lezzeti, sensiz bana mutluluk vermez
Sensiz bal ve şeker şerbeti içimde zehir olur

2 Çünkü asla dayanamam ayrılığın ağlayışına
Sensiz cennetin nimetleri rûhuma ağırlık verir

3 Aşk derdinin hastası oldum, gel, hâlimi sor
Doktorum, sensiz sıhhat bulmak mümkün değil

4 Âşık olan, sen sevgiliden başkasının suratını ne yapar?
Gönül, sensîz huzur ve rahat bir ân bulamaz

5 Şâh'ım! Bu Kuddûsî kulun seninle şeref bulur
O miskin kul, asla sensiz bir şerefi temenni etmez

522. ÂŞIK HERŞEYİ İLE ALLAH'INDIR

1 Biz bu 'ışkın bir bölük gam-nâkıyız
'Âşıkânın ayağının hâkiyiz

2 Lutf ile sundu bize dost cürlayı
Ol şârabın mest-i bi-idrâkiyiz

3 Vechine müştâklarız ol dilberin
Hûsn-ı hemtâsının derrâkiyiz

4 Bizi yazdı bende-gân diânına
Ol güzeller şâhının emlâkiyiz

5 Eyle Kuddûsî o yare çok sipâs
Biz anın mestan-ı 'ışk-ı pâkiyiz

523. BİR ŞEY BAŞKA BİR ŞEYLE LEZZET BULUR

1 'Uşşak-ı Hudâ 'ışk elemiyle mütelezziz
Âbid de cinânın ni'amıyla mütelezziz

2 Monla dün ü gün dersi ile hoş mütesellî
Vâiz de hikâyât-ı fem-ile mütelezzîz

3 Müfti ile kâdî çalışub himmet iderler
Kâtib de devlet û kale mile mütelezziz

4 Pâşâ tuğ-ıla sancağı virmez dû cihâna
Sultân dahi that û hâşem ile mütelezziz

5 Sûk ehli hemân bey'û şirâ ile ferah-nâk
Debbâğ ile cezzâr desem ile mütelezziz

6 Dünyâyı cem' eylemedir şuglı bahîlin
Cud ehli 'atâ vû kerem ile mütelezziz

7 Şol ânesi rahminde cenîn hâlini gör kim
Hiç gayrıyı bilmez o de mile mütelezziz

8 Pes halk-ı cihân her biri bir lezzete doğmiş
Kuddûsî dahi câ-ı cem ile mütelezziz

522. Âşık herşeyi ile Allah'ındır

1 Biz bu aşkın bir bölük gamlısıyız
Âşıkların ayağının topraklarıyız

2 Dost, lütfuyla bize yudum sundu
O şarâbın idrâksiz sarhoşlarıyız

3 O güzelin yüzüne tutkunuz
Eşsiz güzellliğinin bağlılarıyız

4 Bizi kullar meclisine yazdı
O güzeller şâhının mülküyüz

5 Kuddûsî o yare çokça şükür et
Biz O'nun tertemiz aşkının sarhoşuyuz

523. Bir şey başka bir şeyle lezzet bulur

1 Allah'ın âşıkları aşk acısıyla tâd bulur
Abid de cennetin nimetleriyle tâd bulur

2 Molla hergün dersiyle hoş teselli bulur
Vaiz de hoş hikayeler anlatmakla taâ bulur

3 Müftü ile kâdî çalışıp çaba gösterirler
Katib de divit ve kalemle tâd bulur

4 Pâşâ iki dünyaya tuğ ile sancağı vermez
Sultan bile iktidarı ve tebasıyla tâd bulur

5 Pazar insanı alış ve veriş ile huzurlu
Derici ile kasap yağ ile tâd bulur

6 Cimrinin işi, servet biriktirmektir
Cömert kişi, bağış ve ikram ile tâd bulur

7 Şu annesinin rahmindeki dölün hâlini gör ki,
Hiç başka birşey bilmez, o ân ile tâd bulur

8 Öyle ki, dünya insanının her biri bir lezzete düşmüş
Kuddûsî bile kadehleri toplamakla tâd bulur

524. SEVGİ İLE LEZZET BULAN ALLAH ÂŞIKLARI

1 ‘Işk ehli ider derd û belâ ile telezzüz
Gör Kaysı nice itdi cefâ ile telezzüz

2 Zâhid ne bilür kadrini ‘ışkın ki merâmı
İtmekdür anın işi safâ ile telezzüz

3 Berdâr olıcak buldı likâ ‘ışkın ki Mansûr
Pes güldi idüben o likâ ile telezzüz

4 Hiç virmeyicek cânını cânân bulunur mu
Hem itmeyicek terk-i sivâ ile telezzüz

5 Kuddûsîyi bi-çâre tut ol ‘ışk eteğin kim
Ahir idesin vasl-ı Hudâ ile telezzüz

525. DÂİMA ALLAH’I TEVHÎDLEMEK

1 Hudâyı isteyen ihvan hemen tevhid idin tevhîd
Hulûs-ı kalb ile her ân hemen tevhîd idin tevhîd

2 Gözünden gel akıt yaşlar nitekim akıdır taşlar
Tutun sözümü kardaşlar hemen tevhid idin tevhîd

3 Mecâlis olmanız zinhâr ana kim dînidür dinar
Beher dem her nefes her bâr hemân tevhid idin tevhîd

4 Gönüller pasını silsün sarâGönüller pasını silsün sarâa pâdişâh gelsûn
Dün ü gün ‘id-i Kadr olsun hemân tevhîd idin tevhîd

5 Münâfık sözine uyman kulağınıza hem koyman
Didiklerini hiç tuyman hemân tevhîd idin tevhîd

6 Ne layık sâlike hultat ki nâs ile ide ülfet
Kamudan eyleyüb ‘uzlet hemân tevhid idin tevhîd

7 Revâ mıdır size gâflet ki nefse viresiz mühlet
Eğer dilerseniz vuslat hemân tevhîd idin tevhîd

524. Sevgi ile lezzet bulan Allah âşıkları

1 Aşk insanı, dert ve belâ ile lezzet bulur
Gör ki, Kays nasıl eziyetlerle lezzet bulur

2 Zâhid aşkın değerini nereden bilsin
Onun gayesi mutlu olmaktan lezzet bulmaktır

3 Mansûr asılacak iken aşkını gördü ki;
O gördüğüne gülmek ile lezzet buldu

4 Hiç cânını Cânân'a vermeyecek var mı?
Hem sivâyı terk etmeyecekle lezzet bulur mu?

5 Çâresiz Kuddûsî, o aşkın eteğinden tut ki;
Sonunda Allah'a kavuşmakla lezzet bulasın

525. Dâima Allah'ı tevhîdlemek

1 Allah'ı isteyen sâlik hemen birleyin, O'nu birleyin
İhlâslı bir gönül ile her ân birleyin, O'nu birleyin

2 Gel, gözünden akıt yaşları, nitekim "taşlar akıt"
Kardeşler, sözümü tutun hemen bir'leyin, O'nu birleyin

3 Dini para olan meclislere asla girmeyin
Her ân, her nefes, her vakit birleyin, O'nu birleyin

4 Gönüllerdeki pası silin, sarâya pâdişâh gelsin
Her gün Kadir bayramı olsun birleyin, O'nu birleyin

5 Münafık sözüne uyma, hem kulağına koyma
Dediklerini hiç duyma birleyin, O'nu birleyin

6 Sâlike lâyık olur mu başka ilgiler ki, insanlarla kaynaşsın
Hepsinden yalnızlaşıp, birleyin, O'nu birleyin

7 Size gaflet yakışır mı ki nefse zaman tanıyorsunuz
Eğer O'na kavuşmayı istiyorsan birleyin, O'nu birleyin

8 Yatur iken otururken ayak üzre yürür iken
Gezer iken turur iken hemân tevhîd idin tevhîd

9 Dinimez kim ana ‘âkıl çalışmaz hîç olur gâfil
Tutun bu pendi ve’l-hâsıl hemân tevhîd idin tevhîd

10 İdin tevhîd kurun halka dahi ı’lâm idin halka
Duruşub bu güzel halka hemân tevhid idin tevhîd

11 Bu Kuddûsî ider pendi ‘amel etmezse de kendi
Çözülsün kalblerin bendi hemân tevhîd idin tevhîd

526. Fırsatı kaçırmamak için Allah’la kaynaşmak

1 Zikr eyle Hakkı ey hümâm gel fırsatı fevt eyleme
Tevhîde eyle ihtimâm gel fırsatı fevt eyleme

2 Döndür Hudâya yüzin zikr eyle pâkle yüzini
Sevdir ana kendi özini gel fırsatı fevt eyleme

3 Boşa geçirme fırsatı Hakk zikrine it rağbeti
Bul dû cîhânda izzeti gel fırsatı fevt eyleme

4 Şol kez devam eyle ana ki diyeler Mecnûn sana
Hem diyeler ider riyâ gel fırsatı fevt eyleme

5 Hak yollarının akrebi budur gidüb bul matlebi
Hâlî koyma rûz û şebi gel fırsatı fevt eyleme

6 Dirsen eniş Hakka olam ‘âyne’l-yâkin Hakkı bilem
Eyle hemân zikre devâm gel fırsatı fevt eyleme

7 Madem ki cânın tendedir fırsat bugün bil sendedir
Hak zâkiri hâs bendedir gel fırsatı fevt eyleme

8 Tevhide çalış rûz û şeb oldı visâle çün sebeb
Sıdk-ila kıl yârı tâleb gel fırsatı fevt eyleme

9 Turmaz bu fırsat tez geçer handur cihân konan göcer
Bu cân kuşı bir gün uçar gel fırsatı fevt eyleme

8 Yatarken, otururken, ayakla yürürken
Gezerken, dururken, birleyin, O'nu birleyin

9 Çalışmadan herşeye gâfil olana akıllı denilmez
Kısacası bu öğüdü tutun; birleyin, O'nu birleyin

10 Halka kurup tevhîdleyin, bunu insanlara da duyurun
Devam etsin bu güzel halka birleyin, O'nu birleyin

11 Bu Kuddûsî'nin kendisi âmel etmezse de, size öğüt verir
Çözülsün kalplerin bağı birleyin, O'nu birleyin

526. Fırsatı kaçırmamak için Allah'la kaynaşmak

1 Ey âzimli kişi, gel fırsatı kaçırmadan Allahı zikr et
Tevhîde özen göster, gel fırsatı kaçırma

2 Allah'a dönder yüzünü, zikr edip akla özünü
O'na sevdir kendini, gel fırsatı kaçırma

3 Fırsatı kaçırma, Allah zikrine rağbet et
İki dünyada da şerefi bul, gel fırsatı kaçırma

4 Ona devam et ki, sana Mecnûn desinler
Hem "riyâ ediyor" desinler, gel fırsatı kaçırma

5 Allah yollarının en yakını budur, git talebini bul
Gece gündüz boş bırakma, gel fırsatı kaçırma

6 Eğer "Allahı müşâhade edip O'na yakın olmak istiyorum" diyorsan
Hemen zikre devam et, gel fırsatı kaçırma

7 Madem ki cânın bedendedir bil ki, bugün fırsat sendedir
Allah'i zikr eden dürüst kuldur, gel fırsatı kaçırma

8 Gece-gündüz tevhîde çalış çünkü O'na kavuşmanın sebebidir
Doğrulukla Dost'u iste, gel fırsatı kaçırma

9 Bu fırsat durmaz çabuk geçer, dünya handır, gelen gider
Bu cân kuşu birgün uçar, gel fırsatı kaçırma

10 Zikr-ile tol deryâ-misâl cehd eyle ol ehl-i kemâl
Zâkir bulısar vecd û hâl gel fırsatı fevt eyleme

11 Dinle beni sen sözi kes zikr eyle her nefes her dem
Hakk zikri bes Bâkî heves, gel fırsatı fevt eyleme

12 Zikr it hemân Kuddûsîya koyma gönülde masivâ
İster isen dosta likâ gel fırsatı fevt eyleme

527. Yalnızca Allah'a yalvarmak

1 Benim yok şuglım ey Mevlâ sana yalvarmadan gayrı
'İlâc bulamadım aslâ sana yalvarmadan gayrı

2 Kesel deryâsını taldım gemimi engine saldım
Necât olmadığın bildim sana yalvarmadan gayrı

3 Gönül ağyârı terk itmez sana ikbâl idüb gitmez
Ben anladım işim bitmez sana yalvarmadan gayri

4 Ben bu nefs-i emmare yolumdan kıldı âvâre
Düşündüm bulamadım çâre sana yalvarmadan gayrı

5 Günâhım gerçi gâyet çok velakin rahmetin artuk
Elimde bir vesilem yok sana yalvarmadan gayrı

6 İrüb maksûda gülmedim visâle nâ'il olmadım
Bu derde çâre bulamadım sana yalvarmadan gayrı

7 Benim hâlimi kim bile ki rahm idüb kerem kıla
Çalışdım bulamadım hîle sana yalvarmadan gayrı

8 Heman Kuddûsîya yalvar di yâ settâr û yâ Gaffâr
Kapunda bulamadım bir kâr sana yalvarmadan gayrı

10 Zikir ile deniz gibi dol, çalış kâmil insan ol
Zikreden vecd ve hâl bulur, gel fırsatı kaçırma

11 Beni dinle! Sözü kes, her nefes ve her ân zikr et
Allah zikri yeter, Bâki olan hevesin olsun, gel fırsatı kaçırma

12 Kuddûsî, hemen Allah'ı zikr et, gönülde mâsivâ bırakma
Dostu görmek istiyorsan, gel fırsatı kaçırma

527. Yalnızca Allah'a yalvarmak

1 Ey Allah'ım! Sana yalvarmadan başka bir işim yok
Aslâ, sana yalvarmaktan başka bir ilaç bulamadım

2 Tembellik denizine daldım, gemimi enginlere saldım
Sana yalvarmaktan başka kurtuluş olmadığını bildim

3 Gönül senden başkasını terk edip sana yönelmez
Anladım ki, sana yalvarmadan başka işim bitmez

4 Emredici "benlik" beni yolumdan başıboş bıraktı
Düşündüm bir çâre bulamadım sana yalvarmaktan başka

5 Gerçi günâhım gayet çok, lâkin rahmetin daha çok
Elimden sana yalvarmaktan başka bir vesile yok

6 Menzilime ulaşıp gülemedim, vuslâta kavuşamadım
Bu derde çâre bulamadım, sana yalvarmaktan başka

7 Hâlimi kim bilecek ki, merhamet edip, ikrâmda bulunacak
Çalışıpta bir hile bulamadım sana yalvarmaktan başka

8 Kuddûsî hemen yalvarıp de ki, "Ey Settâr, Ey Gaffâr"
Kapında sana yalvarmaktan başka bir iş bulamadım

528. Uzlet ve halvetde Allah'ı bulmak

1 Rıfk eylemen dostlar bana 'uzletde buldum râhatı
İtdi terahhum çün Hudâ uzletde buldum râhatı

2 Dünyâda cennet var imiş 'âşık ana uğrar imiş
Halvet ne hoş gülzâr imiş 'uzletde buldum râhatı

3 Halvet bulınur huzûr, halvetde tolar kalbe nûr
Hakk'ila üns anda olur 'uzletde buldum râhatı

4 Zann itmeniz mihnetdeyim çün yâr-ıla sohbetdeyim
Anınla ünsiyyetdeyim 'uzletde buldum râhatı

5 'Uzlet erenler kârıdur vahşet erenler karıdur
Halvet erenler kârıdur vahşet erenler karıdur

6 Halk-i zeman, kalb uğrısı gelmez bana hîç toğrusı
Virir gelen baş ağrısı 'uzletde buldum râhatı

7 Kimisi dünya tâlibi kimisi 'ukbâ tâlibi
Az şimdi Mevlâ tâlibi 'uzletde buldum râhatı

8 Hultatda çok olur zünûb gaybet dahi sâ'ir 'uyûb
'Uzletde nûrlanur kulûb uzletde buldum râhatı

9 Yok bu zemânda sâdıkân olan da heb olmış nihân
'Uzlet zemânı bu zemân 'uzletde buldum râhatı

10 Hak söyleyen olur zelîl çün ehl-i Hakk gâyet kalîl
Halvetde olmaz kâl û kîl'uzletde buldum rahatı

11 Halvetde kalb hâli olur ağyâr gider Mevlâ kalır
Nâsdan kaçan râhat bulur uzletde buldum râhatı

12 Kuddûsîye itdi Hudâ pes devlet-i 'uzlet 'atâ
Dir hamd idüb her dem ana 'uzletde buldum rahatı

528. Uzlet ve halvetde Allah'ı bulmak

1 Dostlar yumuşak davranmayın bana, rahatı yanlızlıkta buldum
Çünkü Allah merhamet etti, rahatı yanlızlıkta buldum

2 Dünyada cennet varmış, âşık ona uğrarmış
Halvet ne güzel gül bahçesiymiş, rahatı yanlızlıkta buldum

3 Halvetde huzûr bulunur, halvetde kalbe nûr dolar
Allah ile kaynaşma onda olur, rahatı yanlızlıkta buldum

4 Sıkıntıda olduğumu zannetmeyin çünkü Dost ile sohbetteyim
O'nunla kaynaşmaktayım, rahatı yanlızlıkta buldum

5 Yanlızlık erenlerin işidir, ıssızlık erenlerin işidir
Tenhalık erenlerin işidir, rahatı yanlızlıkta buldum

6 Zamanın insanı kalb hırsızı, bana gelmez hiç doğrusu
Gelen verir başağrısı, ruhatı yanlızlıkta buldum

7 Kimisi dünyayı arzûlar, kimisi âhireti arzûlar
Şimdi Allah'ı arzûlayan az, rahatı yanlızlıkta buldum

8 Kaynaşmakta günâh çok olur, dedikodu ve diğer ayıplar
Yanlızlıkta kalp aydınlanır, rahatı yanlızlıkta buldum

9 Bu zamanda sadık insan yok, olan da hep gizlenmiş
Yalnızlık zamanı bu zaman, rahatı yanlızlıkta buldum

10 Hakkı söyleyen rezil olur zira Hakk ehli gayet az
Halvetde söz ve lakırdı olmaz, rahatı yanlızlıkta buldum

11 Halvetde kalb hâl olur, herşey gider sadece Allah kalır
İnsanlardan kaçan rahat bulur, rahatı yanlızlıkta buldum

12 Allah Kuddûsî'ye uzlet gibi bir serveti bağışladı ki,
Hamd edip der ki, "rahatı her ân O'nunla yanlızlıkta buldum"

529. GÖNÜLE SESLENİŞ

1 Gözünü aç uykudan uyan gönül sana dimedim mi
Kalur yolda çok uyuyan gönül sana dimedim mi

2 Kesel deryasına taldın ki nevmin tadını aldın
Erenlerden girü kaldın gönül sana dimedim mi

3 Amân gönlüm didim sana gidelim gel Hakkdan yana
İdelim bendelik ana gönül sana dimedim mi

4 Didim gel idelim gayret ki elde var iken fırsat
Tutub turmaz seni sıhhat gönül sana dimedim mi

5 Bu dünyâya gelen ölür ölüm acısını bilir
Senin de başına gelir gönül sana dimedim mi

6 Ben itdikde sana pendi bana sen eyledin fendi
Çizilür cisminin bendi gönül sana dimedim mi

7 Olur billûr beden ‘uryân kabir içinde yir dîdân
İderler mâlını tâlân gönül sana dimedim mi

8 Atan anan ider feryâd kavm û kardaş ‘iyâl evlâd
İdemez kimse imdâd gönül sana dimedim mi

9 Beni sen çokça incitdin gönül sana dimedim mi
Sıvâ-yı Hakka meyl itdin gönül sana dimedim mi

10 Ne sen kadrini bilürsin ne bende öğüt alırsın
Yarın sözime gelürsin gönül sana dimedim mi

11 Giden günler giri gelmez bu demler de geçer kalmaz
Çalışmayan murâd almaz gönül sana dimedim mi

12 Gönül Kuddûsîye yâr ol ki Mevlâya olalım kul
Kişi sa’y-ile alır yol gönül sana dimedim mi

529. Gönüle sesleniş

1 Gönül, sana aç gözünü uykudan, uyan demedim mi?
Gönül sana, çok uyuyan, yolda kalır demedim mi?

2 Uykunun tadını aldın, tembellik denizine daldın
Gönül sana, erenlerden geri kaldın demedim mi?

3 Aman gönlüm gel, Hakk'a doğru gidelim demedim mi?
Gönül sana, O'na kulluk edelim demedim mi?

4 Dedim "Gel, elde fırsat varken gayret edelim"
Gönül sana, sağlık tutup durmaz seni demedim mi?

5 Bu dünyaya gelen ölür ölüm acısını bilir
Gönül sana, senin de başına gelir demedim mi?

6 Sana nasihat ettikçe, sen bana oyun oynadın
Gönül sana, çözülür bedeninin bağı demedim mi?

7 O güzel beden kabir içinde çıplak kalır, solucanlar yer onu
Gönül sana, mâlını yok ederler demedim mi?

8 Annen-baban, kardeş, akraba, eş ve çocukların feryat eder
Gönül sana, hiç kimse sana yardım edemez demedim mi?

9 Sen beni çok incittin, rızam olmayan yollara saptın
Gönül sana, Allah'in yarattığı şeylere yöneldin demedim mi?

10 Sen ne değerini bilirsin, ne de bende öğüt alırsın
Gönül sana, yarın sözüme gelirsin demedim mi?

11 Geçen günler geri gelmez, bu anlar da geçer kalmaz
Gönül sana, çalışmayan isteğine kavuşmaz demedim mi?

12 Gönül, Kuddûsî'ye dost ol ki Allah'a kul olalım
Gönül sana, kişi çalışmakla yol alır demedim mi?

530. AŞK KİŞİYİ “YOK” EDER, DOST’A DOST EDER

1 ‘Âşık-i bi çâreyi giryân û zâr eyler bu ‘ışk
Koymayub sabrını asla bî-karâr eyler bu ‘ışk

2 Şişe-i ‘ârını taşa çaluben Mecnûn ider
Düşürür sevdâlara bi-nâm û ‘âr eyler bu ‘ışk

3 Dû cihânın lezzetinden ‘âşıkı ‘işk dûr ider
Sağır eyler hem kulağını gözüni kör ider

4 Nâs içinde sûreta gerçi anı menfûr ider
Ma’nâda anı habîb-i Kird-gör eyler bu ‘ışk

5 Ta’n-i a’dâdan hazer eyler mi ehl-i ‘ışk olan
Mâsivâyâ meyl eder mi gönlini dosta satan

6 Devlet-ı ‘uzmâya irer kenzini ‘ışkın bulan
‘Âşıkı iki cihânda bahtiyâr eyler bu ‘ışk

7 Her kime sundıysa sâkî bir kadeh memlû şârâb
Gözini ceyhûn idüben bağrını eyler kebab

8 Hân-mânın cism û cânın yıkuban eyler harâb
Âşıkın başına bu dünyâyı tar eyler bu ‘ışk

9 Gezdirür Rûm û Hicâzı ‘ışk û sevdâ ‘âkıbet
Bilmez olur zühd û takvâ resmen aslâ ‘âkıbet

10 ‘İlm û a’mâli ider bi’l-cümle yağma ‘âkıbet
Hasılı heb varlığını târ û mâr eyler bu ‘ışk

11 Dir ki Kuddûsî irilmez ‘ışka câh û mâl ile
Kâmil olmaz kişi ancak ‘ilm ile a’mâl ile

12 Fehm olunmaz sırrı ‘ışkın dahi kîl û kâl ile
Her kime olursa rehber yare yâr eyler bu ‘ışk

530. Aşk kişiyi "yok" eder, Dost'a dost eder

1 Bu aşk, çâresiz âşıkı ağlayan ve inleyen yapar
Bu aşk, asla sabır bırakmayıp, kararsız yapar

2 Namus sınırını yoke dip, Mecnûn eder
Bu aşk, sevdalara düşürüp, isimsiz ve arsız eder

3 Aşk, âşıkı iki dünyânın lezzetinden uzaklaştırır
Hem kulağını sağır, gözünü de kör eder

4 İnsanlar arasında görünürde onu nefret edilen yapar
Bu aşk, mana âleminde Allah'in sevgilisi yapar

5 Aşk ehli olan düşmanın yermesinden kaçar mı?
Gönlünü dosta satan, O'ndan başkasına kayar mı?

6 Aşkın hazinesini bulan, en büyük servete erer
Bu aşk, âşıkı iki dünyada mutlu eder

7 Şarap dağıtıcısı her kime bir bardak şarap sunduysa
Gözünü Ceyhûn nehri gibi yaş, ciğerini de kebab eder

8 Evini-barkını, bedenini ve cânını yıkıp harap eder
Bu aşk, âşık'ın başına bu dünyayı dar eder

9 Aşk ve sevda sonunda gezdirdi Anadolu'yu Hicâz'ı
Asla bilmez zühd ve takvânın resmini

10 Sonunda ilim ve âmelin hepsini yok eder
Neticede bu aşk, bütün varlığını yakıp-yıkar yok eder

11 Kuddûsî der ki, "Aşka mal ve makâm ile ulaşılmaz"
Kişi ancak ilim ve âmel ile kâmil olur

12 Aşkın sırrı söz ve lakırdıyla anlaşılmaz
Bu aşk kime rehber olursa, onu Dost'a dost yapar

531. Hatalarla Yüklü İnsanın Sığınağı

1 Hakk misli yok bir Tenri hem Ekber Ecell Ekber eccel
Ben pûr kusûr bir bendeyem kârım zelel kârım zelel

2 Hak itmemiş hiç ol Samed ben gibi bir mücrim ahad
Çün işlemişim bî-'aded cürm û dagel cür û dagel

3 Hem görmedi halk-ı cihân ben gibi gümrün bir zemân
Zirâ işim dâ'im hemân mekr û hiyel mekr û hiyel

4 Nefsim nasihat almadı itmeduğum suç kalmadı
Dünyâya bir ferd gelmedi benden adal benden adal

5 Aslım benim çünki meni bu hey'eti verdi Gânî
Aslım denî fer'im deni oldum ezel oldum ezel

6 İçimde yok 'işk-i Hudâ gönlümde çok kibr û riyâ
İtdi beni Hakkdan cûdâ tûl-û emel tûl-û emel

7 Çok olmağın zenb û kusûr hiç gönlüme gelmez huzûr
Virir hemân ucb û gurûr ilm û amel ilm û âmel

8 'işkın şarabını içmedim meyl-ı sivâdan geçmedim
Dostan yana per açmadım işim kesel işim kesel

9 Sevdim mecâzî dilberi itdim fedâ can û seri
Zenb-i hatânın asgarı mislû'l-cebel mislu'l-cebel

10 Toldı dile şehvet hevâ takva verâ oldı hebâ
İrdi kulağıma nidâ geldi ecel geldi ecel

11 Sin altmış altıdır dahi geçti yedi ma hey ahî
Pirin olur Hakk musribi görmez vecel görmez vecel

12 Ol Râhîmin erhami sarar yaraya merhemi
Zevk û safâ 'îş û demî sûr korkma gel sür korkma gel

531. Hatalarla yüklü insanın sığınağı

1 Allah benzeri bir Tanrı yok, O hem en büyük, hem en yücedir
Ben çok kusurlu bir kulum, işim noksanlık, işim noksanlık

2 Samed olan Allah, benim gibi bir günâhkarı yaratmamış
Çünkü sayısız günâh ve hile işledim, günâh ve hile

3 Dünya insanları bir zaman benim gibi günâhkâr görmedi
Zira işim devamlı hile ve oyun , hile ve oyun

4 Nefsim nasihat dinlemedi işlemediğim suç kalmadı
Çünkü dünyaya benden aptal bir insan gelmedi

5 Benim aslım meni çünkü bu vücûdu bağışlayan Rabbim verdi
Aslım alçak, şubem alçak, zelil oldum, zelil oldum

6 İçimde Allah aşkı yok, gönlümde kibir ve riyâ çok
Beni Hakk'tan uzaklaştırdı, bitmeyen istek, bitmeyen istek

7 Günâh ve kusurum çoğaldı, gönlüme hiç huzur gelmez
Verir hemen kibir ve gurur ilim ve âmel, ilim ve âmel

8 Aşkın şarabını içmedim mahlûklarla ilgiden vazgeçmedim
Dosta doğru kanat açmadım, işim tembellik, işim tembellik

9 Mecâzî güzeli sevdim cânım ve başımı fedâ ettim
Günâh hatasının en azı, dağ gibi, dağ gibi

10 Gönülle şehvet ve arzu doldu, takvâ ve vera' boşa gitti
Kulağıma seslendi ecel geldi, ecel geldi

11 Ey kardeş, yaşım altmış altıyı altı ay geçti
Allah Pîrin olursa umman korku duymaz, korku duymaz

12 O merhametlilerin en merhametlisi, yaraya sarar merhemi
Zevk, mutluluk, yaşam ve ânı sür korkma, gel sür korkma

13 Tevvâbları hem pek sever kendi kelâmında öğer
It sende tevbe ey püser itme mehel itme mehel

14 Kuddûsîyâ itme keder Hakk şerleri heb hayr ider
İtmez seni hiç derbeder Hulkı güzel hulkı güzel

532. KUDDÛSÎ'NİN KUDDÛS OLANLA TERBİYESİ

1 Kuddûsa mensûb olmışım Kuddûsîyem Kuddûsîyem
Hem ana meczûb olmışam Kuddûsîyem Kuddûsîyem

2 Rûz-ı elestde ben ana dimiş idim çünki belâ
Ol ‘işkını virdi bana Kuddûsîyem Kuddûsîyem

3 Bil ana rahminde beni ki itmişem takdîs anı
Anam işitmişdir bunı Kuddûsîyem Kuddûsîyem

4 On ikiye irdi yaşım ‘ışk oldı yâr û yoldaşım
Takdîs-i Hakk idi işim Kuddûsîyem Kuddûsîyem

5 Yigirmide itdim hereb gezdim Hicâzı Şâmı heb
Kuddûs için çekdim naseb Kuddûsîyem Kuddusîyem

6 Şevkiyle oldum bî-karâr içimde ‘işk odı yanar
Kuddûsa itmişem firâr Kuddûsîyem Kuddusîyem

7 Çektim sivâsından eli buldum ana giden yolu
Varsun dişün münkir deli Kuddûsîyem Kuddûsîyem

8 Yetmiş dahi üç oldı sin hayran bana heb ins û cin
Kuddûse gönlüm mutma'in Kuddûsîyem Kuddûsîyem

9 Tedbir-i dünya bilmezem ârzû-yı cennet kılmazam
Ağyâra mensûb olmazam Kuddûsîyem Kuddûsîyem

10 Kuddûsîyi cezb itdi ol ister ana her dem vusûl
Dir bilmeyüb iz'an usûl Kuddûsîyem Kuddûsîyem

13 Hem tevbe edenleri çok sever, kendi âyetinde över
Ey oğul! Sen de tevbe et sonraya bırakma, sonraya bırakma

14 Kuddûsî kederlenme, Allah şerleri hep hayra çevirir
Seni asla başıboş bırakmaz, yaratılışı güzel, yaratılışı güzel

532. Kuddûsî'nin Kuddûs olanla terbiyesi

1 Kuddûs olana bağlanmışım Kuddûsîyim Kuddûsîyim
Hem ona, deli olmuşum, Kuddûsîyim Kuddûsîyim

2 "Söz günün"de ben O'na "evet" demiştim
O, aşkını verdi bana Kuddûsîyim Kuddûsîyim

3 Bil ki, O'nu ana rahminde yüceltmişim
Annem bunu işitmiştir Kuddûsîyim Kuddûsîyim

4 On iki yaşına varınca, aşk yâr ve yoldaşım oldu
İşim Hakk'ı yüceltmekti Kuddûsîyim Kuddûsîyim

5 Yirmisinde vatandan ayrılıp Şam ve Hicâz'i gezdim
Kuddûs olan Allah için zahmet çektim Kuddûsîyim Kuddûsîyim

6 Sevinciyle kararsız kaldım içimde aşk ateşi yanar
Kuddûsa olan Allah'a kaçtım, Kuddûsîyim Kuddûsîyim

7 Elimi O'ndan gayrisinden çektim, buldum O'na giden yolu
Varsın "inkarcı, deli" desinler Kuddûsîyim Kuddûsîyim

8 Yaşım yetmiş üç oldu bana insane ve cin hep hayran
Kuddûs olan Allah'a gönlüm mutmain Kuddûsîyim Kuddûsîyim

9 Dünyaya maddeye tedbirim yok, cenneti de arzu etmem
Allah'tan başkasına ilgi duymam Kuddûsîyim Kuddûsîyim

10 O, Kuddûsîyi kendine çekti, her ân O'na kavuşmayı ister
Der ki, edep usûl bilmem Kuddûsîyim Kuddûsîyim

533. GÖNLÜN ALLAH'A BAĞLANIŞI

1 'Işka giriftâr 'ışka giriftâr oldı da buldı derdine tîmâr
Yâr ile itdi gizlice bazaar Matlab-i a'lâ baldı bu gönlüm

2 Geçdi sivâdan geçdi sivâdan itdi ferâgat gayri hevâdan
'Uzlet idüben çıkdı aradan yâr ile pes yâr oldı bu gönlüm

3 Derdine dermân derdine dermân 'ışk imiş ancak anladı el'ân
Hem bulunurmuş 'ışk-ıla cânan tarrz-i visâli bildi bu gönlüm

4 Tolu piyâle tolu piyâle içti de yandı şem'-i cemâle
İrmek içün ol bezm-i visâle 'ışk ila bağrın deldi bu gönlüm

5 Bilmez usanmak bilmez usanmak kârı dem-â –dem âteşe yanmak
Kalmadı hergiz anda utanmak şişeyi taşa çaldı bu gönlüm

6 Gör neler itdi gör neler itdi 'arsa-yı ışkda hoş hüner itdi
Yolına yarın terk-i ser itdi bahr-i fenâya taldı bu gönlüm

7 Medhe sezâdur medhe sezâdûr her ne denürse ona revâdır
Bildi ki bu 'ışk derde devâdır komadı gayrı sildi bu gönlüm

8 Kuddûsîyidir Kuddûsîyidir 'ışka mürid ol sıdk ile el vir
Bulmayuban hiçbir gidecek yir özini yare saldı bu gönlüm

534. AŞK, DOST!LA BÜTÜNLEŞMEKTİR

1 Yârimi gördüm maksûda erdim
Varımı virdim geçtim sivadan

2 Hûblukta yektâ yok misli aslâ
Hem şânı a'lâ ol vech-i ashen

3 Gâyet güzeldür ki bî-bedeldir
A'zâm eceldûr ekber kamudan

533. Gönlün Allah'a bağlanışı

1 Aşka tutuldu, aşka tutuldu, buldu derdine pansuman
Bu gönlüm, Dost ile gizlice pazar ederek en yüce talebine ulaştı

2 Geçti gayrisinden, geçti gayrisinden, O'ndan başka her arzudan vazgeçti
Bu gönlüm, yalnızlığı seçip çıktı aradan, Dost ile dost oldu

3 Derdine derman, derdine derman şimdi ancak aşkmış anladı
Bu gönlüm, aşk ile Cânân'a kavuşmanın usûlünü bildi

4 Dolu kadeh, dolu kadeh içti de yandı güzelliğin nûruna
Bu gönlüm, vuslat meclisine kavuşmak için ciğerini deldi

5 Yorulmak bilmez, yorulmak bilmez işi her ân âteşe yanmak
Bu gönlüm de, asla kalmadı utanmak ar şişesini taşa vurdu

6 Gör neler yaptı, gör neler yaptı, aşk sahasında güzel şeyler yaptı
Bu gönlüm, yârın yoluna başını terk edip, fena denizine daldı

7 Methe uygundur, methe uygundur her ne söylerse ona uygundur
Bu gönlüm bildi ki, bu aşk derde devâdır O'ndan başkasını sildi aldı

8 Kuddûsî derki Kuddûsî der ki , aşka mürid ol, samimiyetle el ver
Bu gönlüm, hiçbir gidecek yer bulmayınca kendini Dosta verdi

534. Aşk, Dost'la bütünleşmektir

1 Dost'umu gördüm, gayeme ulaştım
Varlığımı verdim, geçtim bütün bağlardan

2 Sevgide tek asla benzeri yok
Hem şânı yüce, O yüzü en güzel olanın

3 O kadar güzeldir ki, karşılığı yoktur
Büyüktür, yücedir, uludur her şeyden

4 Buldum yâkîn yol buldum ana kul
‘Âkılları ol dîvâne kılan

5 Ansız olamam yârsiz kalaman
Gayri dilemem çûn ‘âşıkam ben

6 Her kande baksam anı görsem
Ol sûfî ebsem uzatma dil sen

7 Aç gözini bak ol ana müştâk
Oldur muhakkak her işi iden

8 Takdir û tedbir eyler mi tagyir
Gel itme tenfîr bizi bu ‘ışkdan

9 Çün böyle takdir boş re’y û tedbir
Eyler mi ta’zir özrimi bilen

10 Aşk bahrı taşdı meve başdan aştı
Yandı tutuşdu heb cân ile ten

11 Kuddûsîya sen dûr olma ‘ışkdan
Çün ‘ışksız olan bîgâne dostdan

1 Vasf-i hüsn-i yâr içün şi’re heves itdim bugün
Nazm’la güftâr içün şi’re heves itdim bugün

2 Bilmezem ilm-i lugat ‘ilm-i ‘âruz sa’îr ‘ulûm
Aczîmi ikrâr içün şi’re heves itdim bugün

3 Okusam yazsam dahi ‘ârife dinilmez namıma
İlm û irfân yaraşur mı hîç bu tab’-i nâmıma

4 Buldum yakîn yol, ona kul oldum
O, akılları deli edene

5 O'nsuz olamam Dost'suz kalamam
Başkasını isteyemem çünkü ben âşıkım

6 Her yönde bakıp O'nu görsem
Sûfî dilsiz ol, sen çok konuşma

7 Gözünü aç bak, O'na cân at
Muhakkak ki her işi yapan O'dur

8 Tâkdir edilen ve tedbir olan ertelenir mi?
Gel bu aşkda dolayı bizden nefret etme

9 Çünkü böyle övmek boş görüş ve tedbirdir
Özürümü bilen, ayıplar mı?

10 Aşk denizi taştı dalgalar başı aştı
Bütün cân ve beden yandı tutuştu

11 Kuddûsî, sen aşktan uzak kalma
Çünkü aşksız olan Dost'tan habersizdir

535. Kudddûsî niçin şiir yazdı?

1 Bugün o güzel yârın vasfı için şiire heveslendiim
Bugün söz ve vezin için şiire heves ettim

2 Lugat ilmini, arûz-ölçü ilmini ve diğer ilimleri bilmem
Bugün acizliğimi ifade etmek için şiire heves ettim

3 Okusam da yazsam da "ârif" ismini alamam
İlim ve irfân hiç yakışır mı bu yaratılış ismime

4 Sağ û sola bakmayuban halkıma kuddâmıma
Cehlimi iş'ar içûn şi're heves itdim bu gün

5 Çünki bu dil karyesine şevket ile girdi ‘ışk
Mâsivânın leşkerini komayabân kırdı ‘ışk

6 Oturub that üzre vuslatdan haberler virdi ‘ışk
Vuslat-i dil-dâr içün şi're heves itdim bugün

7 Sölyemem beyhûde ilhâm-i Hudâdan söylerem
Tâlib-i sâdıklara terk-i sivâdan söylerem

8 ‘Âşıkâna lezzet-ı ‘ışk-ı Hudâdan söylerem
Rü'yet-i dîdâr içün şi're heves itdim bugün

9 Dir ki Kuddûsî elest bezminde itdim hamrinûş
Hüsn-i vech-i dil-rübâyı cân kulağı itdi gûş

10 Si'r-i mevzûn ile anın medhi bana geldi hoş
Hâlimi ihbâr içün şi're heves itdim bugün

536. SÜREKLİ ALLAH'I ANMAK

1 Ey Hakka vuslat isteyen zikr it hemân leyl û nehâr
Görsem cemâlini diyen zikr it hemân leyl û nehâr

2 Zikre çalış ko gafleti it mâsivâdan nefreti
Kıl zikr-ile ünsiyyeti zikr it heman leylû nehâr

3 Gel ‘ömrüm kılma hebâ zikr-ı Hudâ it dâ'imâ
Dîvâne disünler sana zikr it hemân leyl û nehâr

4 ‘işkın şârabını eyle nûş derya gibi hem turma coş
‘İt pendimi sıdk-ila gûş zikr it hemân leyl û nehâr

5 Bülbül kadar day ok mısın çün ‘ışk-ila eyler enîn
Bul sende ‘ışkın lezzetin zikr it hemân leyl û nehâr

4 Sağa ve sola, yaratılışma, önüme bakmam,
Bugün cahiliğimi bildirmek için şiire heves ettim

5 Çünkü bu gönül beldesine şevkle aşk girdi
Aşk mâsivanın askerlerini bırakmayıp yok etti

6 Aşk tahta oturup vuslatan haberler verdi
Bugün sevgiliye kavuşmak için şiire heves ettim

7 Şiiri boş yere söylemem, Allah'tan ilhâm ile söylerim
Sadık taliplere terk-ı mâsivâyı söylerim

8 Aşıklar gibi, Allah aşkının lezzetinden söylerim
Bugün sevgilinin yüzü için şiire heves ettim

9 Kuddûsî der ki; "söz meclisinde şarabı içtim
Gönül çalanın güzel vechini cân kulağıyla dinledim

10 Şiir vezniyle O'nu övmek bana güzel geldi
Bugün hâlimi bildirmek için şiire heves ettim"

536. Sürekli Allah'ı anmak

1 Ey Allah'a kavuşmayı isteyen, O'nu gece gündüz zikr et
"Güzelliğini görsem" diyen, O'nu gece gündüz zikr et

2 Zikre çalış, gafleti bırak, mâsivâdan nefret et
Zikir ile yakınlık kur, O'nu gece gündüz zikr et

3 Gel ömrünü boşa geçirme dâima Allah'i zikr et
Deli desinler sana O'nu gece gündüz zikr et

4 Aşkın şarabını iç, deniz gibi durma coş
Nasihatımı samimiyetle dinle, O'nu gece gündüz zikr et

5 Bülbül kadar olamıyor musun? Çünkü o aşk ile inler
Sen de aşkın lezzetini bul, O'nu gece gündüz zikr et

6 Aç gözini eyle nazar ki cümle halk tesbih ider
Olma sakın sen der-be-der zikr it hemân leyl û nehâr

7 Hultat revâmı ‘âşıka kesret revâmı ‘âşıka
Gaflet revâmı ‘âşıka zikr it hemân leyl û nehâr

8 Kuddûsîyâ kes sözini nâdâna açma râzını
Pâk idegör sen özini zikr it hemân leyl û nehâr

537. ALLAH DOSTLARINA KARŞI İKİ FARKLI ÂMEL

1 ‘Işk-ı nigâr kandedir şevk-i tarab andadır
Hak dil-i virândadır işde safâ andadır

2 ‘Işka uyandır velî Tenriye hem sevgili
‘Âşıka dirler deli işde safâ andadır

3 Kimi virir nân û aş kor yolına can û baş
Kimi atar ana taş işde sefâ andadır

4 Kimi mahabbet ider virir ana sîm û ser
Kimi de döger söger işte safâ ondadır

5 Kimi virir ‘atâ hem diler andan duâ
Kimisi eyler cefâ işte safâ andadır

6 Kimi elini öper gönlini hoşça yaşar
Kimisi yıkar deper işde safâ andadır

7 Kimi cândan sever hizmetine pek iver
Kimi yanından kovar işte safâ andadır

8 Kimisi Kuddûsîya eyler ana cân fedâ
Kimi ide çok ezâ işte safâ andadır

6 Aç gözünü bak ki bütün yaratılmışlar O'nu anar
Sakın sen serseri olma, O'nu gece gündüz zikr et

7 Aşıka diğer ilgiler uygun mu aşıka çokluk yakışır mı?
Gaflet uygun mu aşıka? O'nu gece gündüz zikr et

8 Kuddûsî kes sözünü bilgisize sırrını açma
Sen özünü tertemiz et, O'nu gece gündüz zikr et

537. Allah dostlarına karşı iki farklı âmel

1 Sevgilinin aşkının kaynağıdır, sevincin şevki ondadır
Allah viran olan gönüldedir, işte mutluluk ondadır

2 Velî, aşka uyandır, Allah'a sevgilidir
Aşık'a "deli" derler, işte mutluluk ondadır

3 Kimi ekmek ve yemek verir, yoluna canını ve başını koyar
Kimi ona taş atar, işte mutluluk ondadır

4 Kimi sevgi besler, verir ona altın ve gümüş
Kimi de döver, söver, işte mutluluk ondadır

5 Kimisi bağışta bulunur, hem de O'dan duâ ister
Kimisi de eziyet çeker, işte mutluluk ondadır

6 Kimi elini öper, gönlünü hoş tutar
Kimisi teper, yıkar, işte mutluluk ondadır

7 Kimisi cândan sever, hizmetine çok koşar
Kimi yanından kovar işte mutluluk ondadır

8 Kuddûsî, kimisi O'na cânını fedâ eder
Kimi de çok eziyet eder, işte mutluluk ondadır

538. Aşk Rûhun Gidası, Zikir İse Kalbin Cilâsıdır

1 Hakk ‘âşıkı olanların dâ’im işi tevhîd olur
Terk-i sivâ kılanların dâ’im işi tevhîd olur

2 Mevlâsına eyler firâr zikrin ider leyl û nehâr
Bu kârı idüb ihtiyâr dâ’im işi tevhîd olur

3 İtmez ma’ûş içün keder halkdan kaçub Hakka gider
Turmaz lisânı zikr ider dâ’im işi tevhîd olur

4 Cismi olur insan ile kalb olur Yezdân ile
Gâh gizlü gâh ihvân ile dâ’im işi tevhid olur

5 ‘Işkı ider rûha gıdâ zikr ider kalbe cilâ
Tevhîdde buluban safâ dâ’im işi tevhîd olur

6 Vahşî olub ‘uzlet ider halkdan hemîn nefret ider
Mevlâ ile sohbet ider dâ’im işi tevhîd olur

7 Fakr-ıla ider iftihâr ‘ışk adına dâ’im yanar
Bilmez nedûr nâmûs û ‘âr dâ’im işi tevhîd olur

8 Kuddûsînin pendi sana zikr-i Hudâdur dâ’ima
‘Âşıkların subh û mesa dâ’im işi tevhîd olur

539. Her Şartta O’na Sığınıp, O’nu Hatırlamak

1 Gel sürelim dem hû diyelim Hû
Def’ idelim gam Hû diyelim Hû

2 Zuhdi koyalım ‘ışka uyalım
Sırrı tuyalım Hû diyelim Hû

3 Ey şâh-zâde düşme fesâde
Subh û mesâda Hû diyelim Hû

4 ‘Âşıka bürhan bâ’is-i irfân
Dertlere derman Hû diyelim Hû

538. Aşk ruhun gıdası, zikir ise kalbin cilâsıdır

1 Allah’a âşık olanların işi dâima tevhîddir
O’ndan başkasını terk edenlerin işi dâima tevhiddir

2 Mevlâsına kaçar, gece gündüz O’nu anar
Bu işi seçenlerin, işi dâima tevhîddir

3 Madde için kederlenmez, insanlardan kaçıp Allah’a sığınır
Durmaz dili zikreder, işi dâima tevhîddir

4 Bedeni insanla, kalbi Allah ile olur
Bazan gizli bazan dostlarla, işi dâima tevhîddir

5 Aşkı rûha gıda eder, zikri kalbe cilâ eder
Tevhîdle mutluluk bulur, işi dâima tevhîddir

6 Tenhaya çekilip yalnız kalır, insanlarla kalmaktan nefret eder
Allah ile sohbet eder, işi dâima tevhiddir

7 Fakirlikle iftihâr eder, dâima aşk âteşiyle yanar
Utanma ve sınır bilmez, işi dâima tevhîddir

8 Kuddûsînin sana öğüdü, daima Allah zikridir
Aşıkların sabah akşam işi dâima tevhîddir

539. Her şartta O’na sığınıp, O’nu hatırlamak

1 Gel ânı yaşayalım Hû diyelim, Hû
Kederleri kovalım Hû diyelim, Hû

2 Zühdü bırakalım, aşka uyalım
İlâhi sırrı duyalım, Hû diyelim, Hû

3 Ey Şâh’tan gelen bozukluğa düşme
Sabah ve akşam Hû diyelim, Hû

4 Aşıkların delili, irfânın sebebi
Derlere derman Hû diyelim, Hû

5 Nutkını dinle ‘ışk-ila inle
Ben de seninle Hû diyelim Hû

6 Zâhide tanma kavle inanma
Ateşe yanma Hû diyelim Hû

7 Gezme yabanda kalma gûmânda
Pes hemen ânda Hû diyelim Hû

8 Münkire uyma sözini tutma
Gûşine koyma Hû diyelim Hû

9 Nefse cihad it terk-i ‘inâd it
Hâliki yâd it Hû diyelim Hû

10 Terk-i sivâ it, cânı fedâ it
Zikr-i Hudâ it Hû diyelim Hû

11 Hûya sen ol kul ol ana makbûl
Hû ile Hû bul Hû diyelim Hû

12 Mürşîde vir el, müşkili it hall
Kuddûsîye gel Hû duyilum Hû

540. MERHAMET EDECEK TEK ZÂT; ALLAH

1 Geç günâhımdan Gâfûrâ bakma bu ‘isyânıma
İ’tirâf idüb suçumı gelmişem Rahmânıma

2 Zenbimi yazdırma lutf it defter-i dîvânıma
Düzâhın ahvâlini gösterme cism û cânıma
Dest-gîrim ol iriş feryâdıma efgânıma

3 Tîğ-i hicrân bağrımı deldi revân itdi demi
Bilmez oldum hayretimden gündizimi gicemi

5 Sözümü dinle, aşk ile inle
Ben de seninle Hû diyelim, Hû

6 Zâhide kanma, sözüne inanma
Ateşe yanma Hû diyelim, Hû

7 Gezme dışarda zanda bulunma
Öyle ki her ân Hû diyelim, Hû

8 İnkârcıya uyma, sözünü duyma
Kulağına sokma Hû diyelim, Hû

9 Nefsinle mücadele et, inadı terk et
Yaratıcıyı devamlı hatırında tut Hû diyelim, Hû

10 O'ndan başkasını ter et, cânını fedâ et
Allah'in zikrini et, Hû diyelim, Hû

11 Hû olan Allah'a kul ol, O'na makbul kul ol
Allah ile Allah'ı bul, Hû diyelim, Hû

12 Mürşide el ver, zorlukları hal et
Kuddûsi, gel Hû diyelim, Hû

540. Merhamet edecek tek zât; Allah

1 Bağışlayan Allah'ım günâhım görme, isyânıma bakma
Suçum itiraf edip, Rahmanıma geldim

2 Lutf edipte divândaki defterime günahımı yazma
Cehhenemin hâlini beden ve rûhuma gösterme
Elimden tut yardımcım ol, feryadıma, figanlarıma yetis

3 Ayrılık oku ciğerimi delip kanımı akıttı
Hayretimden gecemi gündüzümü bilemez oldum

4 Yüreğimin yarasına sar kerem kıl merhemi
Dertliyim rahm eyle sen ey râhiminin erhami
Senden özge kimsenin yitmez gücü dermânıma

5 Pes tefekkür eyledim hiç benden alçak kimse yok
Zenbimi kıldım tefahhus çün kevâkibden de çok

6 Bî nihâyet eyledim dünyada ‘isyân û fısk
Halka çok zulm eyledim hem bende var bî-had hukûk
Ne yüzüm var ki ideyim ‘arz-ı hâl Sultanıma

7 İtdiğim cürm û hatayı itmediler ins û cân
İsm-i Settârınla anı eyle yâ Rabbi nihân

8 Görmesün bir zerresini ‘ayn-ı halk-ı dû cihân
Kavm û yâranımla ‘afv it cümlemizi el-emân
Vaslını eyle müyesser bana hem ihvânıma

9 İtdi Kuddûsî tevessül çün habîbinle sana
Bizi bağışla cemî’an ey Hudâ lutf it ana

10 Eyledin sen bize anı dû cihândâ pişvâ
Hem bize didin ki idin ana sizzler iktida
Ki iresiz anın ile siz benim ihsânıma

541. DÜNYA VE ÂHİRETE GÖNÜL VEREN ALLAH ADAMI OLAMAZ

1 Her kimin kim ‘ışk-ı Hudâ gönlinde mihmân olmadı
Ders-i Hakkdan almadı ole ehl-i ‘irfân olmadı

2 Hasret-ı ‘ışk olmayan giryân û nâlân olmadı
Ethem oğlu şâh iken tav’-ile ‘uryân olmadı
Meyl iden iki cihâna ehl-i Yezdân olmadı

3 Zikr-ile hâsıl olur ‘ışk sâlikîn gönlünde bil
Levh-i dildenkir û pası çalışub zikr-ile sil

4 Eyle ikbâl sen Hudâya gayrisine verme dil
Çün bu yolda mâsivâdan geçmeyen sâdık değil
Şol serây ki pâk değildür that-ı sultân olmadı

4 Kerem kılıp yüreğimin yarasına merhem sür
Ey merhametlilerin en merhametlisi! Dertliyim merhamet et
Senden başka kimsenin gücü dermânıma yetmez

5 Öyle tefekkür ettim ki, benden alçak hiç kimse yok
Günâhlarıma bir bir inceledim, yıldızlardan daha da çok

6 Dünyada hesapsız günah ve isyandâ bakındım
İnsanlara çok zûlm ettim ben de sınırsız hakları var
Sultânıma hangi yüzle halimi bildireyim

7 İnsan ve cin benim yaptığım günâh ve hatayı yapmadı
Ey Allahım! Settâr isminle onları ört

8 İki dünya insanlarının gözü bir zerresini görmesin
Dostlarımı ve arkabalarımın hepsin affet, imdât!
Beni ve kardeşlerimi sana kavuşmada başarılı kıl

9 Kuddûsî sevgili peygamberinle senden istemektedir
Ey Allah'im! Ona iyilikte bulun, hepimizi bağışla

10 Sen bize iki dünyada da önder kıldın
Hem bize, "O'na tabi olun" dedin
Ki, O'nunla benim iyiliklerime ulaşın

541. Dünya ve âhirete gönül veren Allah adamı olamaz

1 Her kim ki, Allah aşkını gönlünde misafir etmemişse
O, Allah'dan ders almadığı için irfân insanı olamaz

2 Aşk hasreti çekmeyen ağlayan ve inleyen olamaz
İbrahim Edhem hükümdar iken itaat ile çıplak olamaz
İki dünyâya gönül veren Allah insanı olamaz

3 Bil ki, âşıkın gönlünde aşk anmak ile oluşur
Gönül levhâsındaki kir ve pası zikir ile sil

4 Sen Allah'a yönel, O'ndan başkasına gönül verme
Çünkü bu yolda Allah'tan başkasından geçmeyen dâdıh değil
Temiz olmayan şu saray sultânın tahtı olamaz

5 Dirme bu sîm û zeri gel dinle söz çekme emek
İt kanâ'at virdiğine Razıkın yi mercimek

6 Yetişür ehl-i sülûke günde bir iki çörek
Bulduğın yi dime az isteme helva börek
Hoş tutan bu pendimi tâmûda biryân olmadı

7 Çün hadîsinde buyurdı ol Resûl-i muhterem
Dürlü ta'amlar yiyen dûzahda görür elem

8 Gel birâder uyma nefse âhiretde çekme gam
Bu cihanın devleti mihnet durur tiryâk û sem
Geçdi mi bir pâdişâh kim köşki vîrân olmadı

9 Niceler Hakkdan cûdâ oldığına bil ki sebeb
Put iderler mâl-i dünyâyı taparlar rûz û şeb

10 Nicesi de cennete tabub hemân eyler taleb
'Âşık-ı sâdık ider 'ışk-ı Hudâ ile tarab
Hamr-i 'işkı itmeyen nûş kâmîl insane olmadı

11 Çün bilür kalb hâlini Tenri Te'âlâ Hazreti
Buni böyle bilmeyenin gönlüdür taşdan katı

12 Şol ki 'ışk û cezbesi yok kande bulsun vuslatı
İlmine a'mâline mağrûra itme rağbeti
Ol 'Azâzîl çünki kolayına şeytan olmadı

13 Tâhir ol şirk-ı harfîden etme ey zâhid riyâ
Hem tekebbürden hazer kıl eyle Allahdan hayâ

14 Ana mahsûsdur muhakkak 'izz û mecd û kibriya
Cümle halkın alçağı bil nefsini Kuddûsîya
Nefsini alçak bilenin soni hûsran olmadı

5 Gel, söz dinle, altın ve gümüş biriktirip zahmet etme
Râzık olan Allah'in verdiğine kanaat edip mercimek ye

6 Sülûk ehline günde ancak bir iki çörek düşer
Bulduğunu ye, "az" deme, helva börek isteme
Bu pendimi yerine getiren cehennemde kebap olmaz

7 Çünkü Resûlullâh hâdisinde buyurdu
"Çeşitli yemekler yiyen cehennemde azab görür"

8 Kardeş gel, nefsine uyma, ahirette elem çekme
Bu dünyanın serveti zehir ve panzehir gibi eziyet verir
Geçen her padîşâhın sarâyı yok olmadı mı?

9 Bil ki, birçok insanın Hakk'tan uzak olmasına sebep
Dünya malını put edinip, gece gündüz taparlar

10 Bazıları da cennete tapıp, hemen onu ister
Samimi âşık Allah aşkıyla sevinç duyar
Aşkın şarabını içmeyen kâmil insan olamaz

11 Çünkü Allah kalbin hâlini bilir
Bunu bu şekilde bilmeyenin gönlü taştan katıdır

12 Aşkı ve cezbesi olmayan şu kişi nerede vuslat bulsun
İlmiyle âmeliyle gururlanana ilgi duyma
Çünkü İblis kolay yolda şeytân olamaz

13 Ey zâhid! Riyâkâr olmadan gizli şirkten temizlen
Hem böbürlenmekten kaçın, Allah'tan hayâ et

14 Muhakkak ki şeref, şan, ululuk ve büyüklük O'na aittir
Kuddûsî nefsini bütün insanların en alçağı bil
Benliğini alçak bilenin sonu hüsrân olamaz

542. SADECE DOSTUN AŞKINA VE ETEĞİNE TUTUNMAK

1 ‘Aşka uy tutma hazer it ‘akl-ı bi-kâr eteğin
Pîşvâ eyleme anı sen salma zînhâr eteğin

2 Kays-ı Leylâ gibi mesken eyle kühsâr eteğin
Taşa çal şîşeyi alma destine ‘âr eteğin
Pendimi gûş eyleyüben tutagör yâr eteğin

3 Âsitân-ı yârı eyle sıdk û ‘ışk–ıla penâh
Gice gündüz bülbül-âsâ eyleyüb derd-ile-âh

4 Eğnine eyle bu ‘ışkı hırka başına külâh
Kim ki giydi bu külâhı oldı kevne pâdişâh
Pendimi dinle ‘âzîzim tutma inkâr eteğin

5 Nideyim kalmadı bende sabr û ârâma mecâl
Kâmetim oldı bugün kûrbe vü ahzân ile dâl

6 Vay bana olmaz ise ol şâh-ı hûbâna visâl
Olur ol demde perîşân hüzn-ı hicrân ile hâl
Tutmayınca olmadı ‘ârif-i dîndâr eteğin

7 Olarlar hüsnine haymân o şehrin hâs ile ‘âm
Bendelikde ideler sıdk û hulûs ile devâm

8 Kılarlar özlerine hem gayer ikbâli harâ
Yanalar pervâne veş şem’-i cemâline müdâm
Diyeler Kuddûsîye gel tutalım yâr eteğin

542. Sadece Dostun aşkına ve eteğine tutunmak

1 Aşka uy, faydası olmayan aklın eteğini tutma, kaç
Aklı kendine öncü yapma, aşkın eteğini asla bırakma

2 Leylâ'nın Kays'ı gibi tenha dağları mesken tut
Ar-nâmus şişesini taşa vur, eline alma eteğini
Öğüdümü dinle, Dost'un eteğine yapış

3 Dost'un eşiğini doğruluk ve aşk ile sığınak yap
Bülbül gibi, gece gündüz dertlenip âh çek

4 Bu aşkı sırtına hırka, başına külah yap
Bu külâhı kim başına giydiyse varlığa padişâh oldu
Azîzim öğüdümü dinle inkâr eteğine tutunma

5 Ne yapayım bende sabır ve durmaya güç kalmadı
Bir gün boyum gam ve hüzün ile dâl gibi eğildi

6 Eğer sevgi şâhına kavuşmazsan yazıklar olsun bana
O ân ayrılığın acısıyla hâlim perişan olur
Dindâr ârifin eteğine tutunmayınca olmaz vuslat

7 Âlim ile avam insanlar o Şâh'ın güzelliğine hayran olup
Doğruluk ve ihlâsla kulluğa devam ederler

8 O'nun mutluluğundan başka herşeyi kendilerine haram kılarlar
O'nun güzelliğinin nûruna kelebekler gibi yanarlar
Kuddûsî'ye, "Gel, Dost'un eteğine tutunalım" derler

543. AŞK İLE BİLGİ DENİZİNE DALIP, ALLAH'IN RENGİNE BOYANMAK

1 Mâsivânın rengini boz gel boyan 'ışk mûyına
Çağlayub ak turma siller gibi 'irfân cûyına

2 Şol mürâ'î zâhidîn aldanma hay û huyına
Çün riyâ hoş gelmez aslâ Kird-gârın huyına

3 'Işkı rehber eyleyûb 'azm eyle yârın kûyına
Ki temâşâ idesin anın kamer-veş rûyına

4 Hakka vuslat ister isen âteş-i 'ışkına yan
Bahr-i 'irfâna talınmaz hacc û savm-ila hemân

5 Yok hilâfım sözlerimde cümle gerçekdir inan
Buldı 'ışk-ila visâl-i yâri cümle sâlikan

6 'Işkı rehber eyleyüb 'azm eyle yârın kûyına
Ki temâşâ idesin anın kâer-veş rûyına

7 'Âr û nâmûs şîşesini taşa çalub 'âşık ol
Cümle varını virüben 'ışkı alub 'âşık ol

8 Uyuban gavvâs-ı 'ışka bahre talub'âşık ol
Zühd û takvâyı dahi ehline salub 'âşık ol

9 'Işkı rehber eyleyüb 'azm eyle yârın kûyına
Ki temâşâ idesin anın kâmer-veş rûyına

10 Kişide 'ışk olmayınca sanma Allahı bulur
Bu yola 'ışksız gidenler dökülür yolda kalur

11 Kimini tutub harâmiler metâ'ını alur
Hâsılı bu 'ışk û cezbe kadrini 'ârif bilür

543. Aşk ile bilgi denizine dalıp, Allah'ın rengine boyanmak

1 Allah'tan başka ilgilerin rengini yok et, gel aşk rengine boyan
Sever gibi çağlayıp ak, irfân nehrine

2 Aldanma şu iki yüzlü zâhidin güzel söz ve huyuna
Çünkü asla riyâ hoş gelmez Allah'ın huyuna

3 Aşkı rehber edinip, Dost'un diyarına gitmeye kararlı ol ki,
O'nun ay gibi nûr yüzünü seyredebilesin

4 Hakk'a kavuşmak istiyorsan aşkın âteşiyle yan
İrfân/bilgi denizine hac ve oruç ile dalınmaz

5 İnan ki, sözlerimde yanlış yok, hepsi gerçektir
Sâliklerin hepsi Dost'a kavuşmayı aşk ile buldular

6 Aşkı rehber edinip, Dost'un diyarına gitmeye kararlı ol ki,
O'nun ay gibi nûr yüzünü seyredebilesin

7 Ar ve nâmus şişesini taşa vurup, âşık ol
Bütün varını verip aşkı alıp, âşık ol

8 Dalgıca uyup aşk denizine dalıp, âşık ol
Zühd ve takvâyı isteyene verip, âşık ol

9 Aşkı rehber edinip, Dost'un diyarına gitmeye kararlı ol ki,
O'nun ay gibi nûr yüzünü seyredebilesin

10 Kişide aşk olmayınca Allah'ı bulur sanma
Bu yolda aşksız gidenler dökülüp yolda kalır

11 Kimini eşkiyalar tutup mâlını alır
Kısacası bu aşk ve cezbenin değerini ancak ârif bilir

12 ‘Işkı rehber eyleyüb ‘azm eyle yârın kûyına
Ki temâşâ idesin anın kâmer-veş rûyına

13 Gel bu Kuddûsî fakîrin pendini eyle kabûl
Kim tutar ise bulur cümle murâdına vusül

14 Şöyle bil kim ‘ışk yoludur Hakk’a giden toğrı yol
Ber-murâd olmak dilersen nutkımı tut ey oğul

15 ‘Işkı rehber eyleyüb ‘azm eyle yârın kûyına
Ki temâşâ idesin anın kâmer-veş rûyına

544. Yardim İstenecek Tek Zât ve Kapi

1 Dem-â dem eylerem efgân û âhı
Niderem ben cihânda mâl û câhı

2 Bana lutf eyle göster toğri râhı
Senin ‘ışkın durur kullar penâhı

3 Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı
Beni ‘ışkından ayırma ilâhi

4 Elest bezminde ey Rezzâk û Cebbâr
Kamu esnâf kabûl itdi birer kâr

5 Be-külli aldılar san’at neki var
Beni de ‘ışkına itdin giriftâr

6 Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı
Beni ‘ışkından ayırma ilâhî

7 Diler her kul kapunda bir murâdı
Sana itmiş kamusı I’timadı

8 Kimi işler salâh kimi fesâdı
Bu ‘âlem halkı heb râzı û şâdî

9 Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı
Beni ‘ışkından ayırma ilâhi

12 Aşkı rehber edinip, Dost'un diyarına gitmeye kararlı ol ki,
O'nun ay gibi nûr yüzünü seyredebilesin

13 Gel, bu fakir Kuddûsî'nin öğüdünü kabul et
Kim bu öğüdü tutarsa bütün isteklerine kavuşur

14 Şunu bil ki, Hakk'a giden doğru yol aşk yoludur
Ey oğul! Dileğine kavuşmak istersen sözümü tut

15 Aşkı rehber edinip, Dost'un diyârına gitmeye kararlı ol ki,
O'nun ay gibi nûr yüzünü seyredebilesin

544. Yardım istenecek tek zât ve kapı

1 Her ân feryât ve âh çekerim
Ne yapayım dünyada mâl ve mâkâmı

2 Bana lutf et göster doğru yolu
Senin aşkındır kulların sığınağı

3 İmdâd! Ey pâdişahlar pâdişahı
Beni aşkından ayırma ilâhi

4 Ey Rezzâk ve Cebbâr! Söz gününde
Bütün zümreler birer iş kabul etti

5 Ne var ki, hepsi bir meslek aldılar
Beni de aşkına tutkun ettin

6 İmdâd! Ey pâdişâhlar pâdişâhı!
Beni aşkından ayırma Allah'ım

7 Her kulun kapında bir dileği var
Hepsi de sana güvenmiş

8 Kimi iyilik, kimi de kötülük işler
Âlemdeki insanların hepsi râzı ve mutlu

9 İmdâd! Ey pâdişâhlar pâdişâhı
Beni aşkından ayırma Allah'ım

10 Hudâya sensing ol Vehhâb-ı ‘âlem
Ki oldılar ‘atiyyâtına hurrem

11 Buyurdın kim benim Allah û Erham
Bana rahm eyle kıl ‘ışkınla mun’am

12 Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı
Beni ‘ışkından ayırma ilâhi

13 İlâhî ‘âşıkânın hürmetine
Gürûh-ı enbiyânın hürmetine

14 Cemî-i enbiyânın hürmetine
Muhammed Mustafanın hürmetine

15 Meded ey Pâdişâhlar Pâdişâhı
Beni ‘ışkından ayırma İlâhi

16 Bu Kuddûsî diler senden Kerîmâ
Anı ‘ışkınla zâ it bülbül-âsâ

17 Senin ‘ışkın ider bizi tûvâna
Komaz âğyârını gönülden asla

18 Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı
Beni ‘ışkından ayırma İlâhi

10 Allah'ım âlemin bağışlayıcısı sensin
Âlemdekiler bağışlamanla sevince boğuldular

11 "Râhim ve Allah benim", buyurdun
Bana rahmet edip, aşkınla nimetlendir

12 İmdâd! Ey pâdişâhlar pâdişâhı
Beni aşkından ayırma Allah'ım

13 Allah'ım aşıkların hürmetine
Bütün evliyânın hürmetine

14 Bütün peygamberlerin hürmetine
Muhammed Mustafa'nın hürmetine

15 İmdâd! Ey Pâdişâhlar Pâdişâhı
Beni aşkından ayırma Allah'ım

16 İkramı bol Allah'ım, bu Kuddûsî senden diler
Onun aşkınla bülbül gibi inleyen et

17 Senin aşkın bizi kuvvetli yapar
Asla gönülde mahlûkatının sevgisini bırakma

18 İmdâd! Ey Pâdişâhlar Pâdişâhı
Beni aşkından ayırma Allah'ım

545. ALLAH’IN ÂZÂMETİNE KARŞI ÂŞIK KULUN ÂCZİYET İTİRAFI

1 Ey Hudâ kıldı perîşân ‘aklımı Cebbârlığın
Her kaçan fikr eylesen havf eylerim Kahhârlığın

2 Eyledim îmân ki hakdır birliğin hem varlığın
Kulların bâzârlığına benzemez bâzârlığın

3 Tağlara çıkar giderdim olmazsa Settârlığın
İtmese hem tesliye bu gönlümi Gaffârlığın

4 Kanmazam şol ‘âbid-ı câhil mukannit sözine
Düşürür ol vesvese miskin güneh-kâr sözine

5 Rahmeti göstermez aslâ ehl-i cürmin gözine
Olmaz idi tâkatim bakmağa insane yüzine

6 Tağlara çıkar giderdim olmasa Settârlığın
İtmese hem tesliye bu gönlümi Gaffârlığın

7 Kendimi dellâla virüb satar idim bir pula
Kimse rağbet eylemez zîrâ benim gibi kula

8 Kudretim yok gitmeye bir hatve hergiz Hakk yola
Cismimi bahre atardım bakmayub sağa sola

9 Tağlara çıkar giderim olmasa Settârlığın
İtmese hem tesliye bu gönlümi Gaffarlığın

10 Rahmetim boldur didin Kur’ân içinde ey Mecîd
Tevbe-kâr kullarına olur senin fazlın Mezîd

11 Suçunı bilüb sana ikbâl iden olur sa’îd
Oda yanub kül olurdum almasa hulkun hamîd

12 Tağlara çıkar giderdim olmasa Settârlığın
İtmese hem tesliye bu gönlümi Gaffârlığın

13 Soyunub ‘uryân olurdum giyüben Köhne pelâs
Yiyüb içüb uyumazdım giymez idim hîç libâs

545. Allah'ın âzâmetine karşı âşık kulun âcziyet itirafı

1 Ey Allahım! Cebbâr ismin aklımı perişân etti
Her kaçanı düşünürsem Kahhâr isminden korkarım

2 İmân ettim ki, varlığın ve birliğin Haktır
Pazarlığın kulların pazarlığına benzemez

3 Settâr ismin olmazsa çıkar dağlara giderim
HemGaffâr ismin bu gönlümü teselli etmezse

4 Şu câhil abidin ümitsiz sözüne aldanmam
O, miskin günâhkâr içine vesvese düşürür

5 O, aslâ günâhkâr insanın gözüne rahmeti göstermez
İnsan yüzüne bakmaya gücüm olmaz

6 Settâr ismin olmazsa çıkar dağlara giderim
Hem Gaffâr ismin bu gönlümü teselli etmezse

7 Kendimi tellâla verip bir kuruşa sattım ya
Zirâ benim gibi bir kula kimse değer vermedi

8 Hakk yoluna aslâ bir adım gücüm yok gitmeye
Bedenimi sağa-sola bakmadan denize atardım

9 Settâr ismin olmazsa, çıkar dağlara giderim
Hem Gaffâr ismin bu gönlümü teselli etmezse

10 Ey Mecîd Allah'ım! Kur'ân'da, "Rahmetim boldur" dedin
Tövbe eden kullarına ihsânın çoktur

11 Günâhını bilip sana yönelen mutlu olur
Övgüye layık tabiatın olmasaydı ateşte yanıp kül olurdum

12 Settâr ismin olmazsa, çıkar dağlara giderim
Hem Gaffâr ismin bu gönlümü teselli etmezse

13 Eski bir aba giymiştim, soyundum çıplak oldum
Yiyip-içip uyumazdım, hiç elbisede giymezdim

14 Nâsâ karışmazdım asla ider idim ihtirâs
Tenhâ çöllerde gezerdim görmez idim cism-i nâ

15 Tağlara ç ıkar giderdim olmasa Settârlığın
İtmese hem tesliye bu gönlümi Gaffârlığın

16 Eyledin bir kez tecellî pâre pare oldu Tûr
Men za'îfem lutf-ila bir kez nigâh itsen nolur

17 Sen Latîfsin hem Halîmsin hem Kerîmsin hem Sabûr
Ol habîbine bağışla men kuluni ey Gâfur

18 Tağlara çıkar giderdim olmasa Settârlığın
İtmese hem tesliye bu gönlümi Gaffârlığın

19 Çünki bir adın Rahîmdir bir adın Rahmân senin
Hem cömerdsin ki işin sâ'illere ihsân senin

20 Geldi Kuddûsî kapuna kul senin fermân senin
Sen 'ayıblar örtücisin 'afv-ile gufrân senin

21 Tağlara çıkar giderim olmasa Settârlığın
İtmese hem tesliye bu gönlümi Gaffârlığın

546. ALLAH YOLUNU MESLEK EDİNMEK

1 Ben kime şikayet idem ol zülf-i siyâhdan hem ol yüzi mâhdan
Kurtulamadım asla düşeli derdine âhdan, dil kaldı kûtâhdan

2 Firkat adına nice tahammül idebilsin zehir yudabilsin
Şol 'âşık-ı bîçâre ki dûr oldı nigâhdan ayrıldı o şâhdan

3 Râh-ı verâ', meslek idinmiş idim ammâ gitdim idi gûyâ
Pes 'ışk-ı nigârım beni çıkardı o râhdan kurtardı o câhdan

4 Zâhid dirmiş 'ışka günâh ben de direm ki çok gussa yirem ki
Hâlî oluram mı ki deyüben o günâhdan ol ulu penâhdan

5 İrgürdi bu Kuddûsîyi 'ışk câh-i 'azîme bir emir cesime
Vâ'iz di eğer var ise hûb nesne bu câhda bu 'ışk-ı ilâhdan

14 Aslâ insanlara karışmazdım, onlardan kaçınırdım
Tenhâ çöllerde gezerdim, insan cinsi görmezdim

15 Settâr ismin olmazsa, çıkar dağlara giderim
Hem Gaffâr ismin bu gönlümü teselli etmezse

16 Bir kez tecelli ettin Tûr dağı param parça oldu
Ben zaifim bir kez lutfunla baksan ne olur?

17 Sen Lâtifsin, Halîmsin, Kerîmsin ve Sâbursun
Ey Gâfur Allah'ım, O habîbine bağışla bu kulunu

18 Settâr ismin olmazsa çıkar dağlara giderim
Hem Gaffâr ismin bu gönlümü teselli etmezse

19 Çünkü senin bir adım Rahîmdir bir adın Rahmân
Hem cömertsin ki, işin senin duâ eden kullara ihsandır

20 Kuddûsî kapına geldi; kul senin, emir senin
Sen ayıpları örtensin, af ile bağışlama senin

21 Settâr ismin olmazsa, çıkar dağlara giderim
Hem Gaffâr ismin bu gönlümü teselli etmezse

546. Allah Yolunu Meslek Edinmek

1 Siyah zülüften ve ay yüzlüden çektiğimi kime şikayet edeyim
Derdine düşeli beri asla kurtulamadım ahlardan, dil kısa kaldı

2 Ayrılık ateşine nasıl tahammül edebilsin, zehiri yutabilsin
Şu çaresiz âşık uzak kaldı sevgiliden, ayrılalı o Şahdan

3 Haramdan kaçmayı meslek edinmiş amma güya gitmiştim
Öyle ki sevgilimin aşkı beni o yoldan çıkardı, o yerden de kurtardı

4 Zahid aşka günah dermiş, ben de diyorum ki, çok keder yerim
O yüce sığınaktan, o günâhtan tamamen arınabilirim

5 Aşk bu Kuddûsî'yi büyük bir emirle en yüce yere eriştirdi
Vaiz der ki, "Eğer bu nesnede aşk, bu yerde sevgi varsa"

547. ALLAH YOLUNDA CÂN VE BEDEN FEDÂ EDİLMELİ

1 Hâzım Efendi pek bağlar bendi
Bu derd-medi zikr it du'âda

2 Kalmadı takat eyledim haltat
Çün virdi vahşet Mevla bu fu'ada

3 Pes sizi hergiz unutmayız biz
Bizi dahi siz anın du'âda

4 Mevte isti'dâd Rîşe-i evtad
Çün eyleriz yâd subh û mesûda

5 Bu dünyâ fânî küffâr cinânı
Kim sevdi anı yanan la'zâda

6 Tevbe istiğfâr idelim her bâr
Ağlayan nâçâr irer murâda

7 Deryâya daldık bir gevher bulduk
Çâresiz kaldık verdik mezâda

8 Döner bu devrân yıkılır eyvân
Kuş gibi bu cân uçar hevâda

9 Hiç giden gelmez noldığın bilmez
Bir cânlu kalmaz an û semâda

10 Vakt-ı kıyâmet yaklaşdı gâyet
Kalmadı râhat boy û gedâda

11 Halk-ı zamâne düşmün gümâne
Kaçar yabane kalmaz fesâda

12 Yüze gülerler hîle kılarlar
Bıçak bilerler bilişe yâ da

13 Sâdık sıddîk yok müşfik refik yok
Ehl-i tarîk yok kaldık piyâde

547. Allah yolunda cân ve beden fedâ edilmeli

1 Hazım Efendi! Kuşağı sağlam bağla
Bu dertliyi duâda zikr et

2 Gücüm kalmadı, her şeyi karıştırdım
Çünkü Allah bu kalbe vahşet Verdi

3 Öyle ki, biz sizi asla unutmayız
Siz de bizi anın duâda

4 Ölüme kabiliyet büyüklerin mesleği
Çünkü sabah ve akşam onu hatırlarız

5 Bu dünya ve kafirlerin cennetleri fâni
Kim onu severse ateşte yanar

6 Her ân tevbe istigfâr edelim
Çaresiz ağlayan murâdına erer

7 Denize daldık, bir cevher bulduk
Çaresiz kalınca satışa çıkardık

8 Bu zaman geçer, köşkler-saraylar yıkılır
Bu cân kuş gibi havada uçar

9 Giden hiç gelmez, ne olduğunu bilmez
Tek canlı kalmaz yerde ve gökte

10 Kıyâmet vakti çok yaklaştı
Zengin ve fakirde rahat kalmadı

11 Zamanın insanı düştü günaha
Tenhaya kaçar, fitneye aldanmaz

12 Yüze gülerler, hile kurarlar
Bıçak bilerler, tanıdığı hatırlarlar

13 Samimi dost yok, şefkatli arkadaş yok
Tarîkat ehli yok, yaya kaldık

14 Sâlik-ı Allah az kaldı billâh
Kanı bir âgâh ki içe bade

15 Zâhirdedür söz sanma tozı koz
Talib isteriz lâyık üstâde

16 Yok durur ihlâs nice olsun hâs
Gide cân û ten râh-ı Hudâ da

17 Eylemez her ân zikri ol nâdân
Zann ider ‘irfân ağ û karada

18 Kuddûsîya sen kalma yolundan
Gide cân û ten râh-ı Hudâ da

548. Mevlânâ’ya Övgü

1 Sensin velîler şâhı Yâ Hazret-i Mevlânâ
Afv it şu ben gümrâhı Ya Hazret-i Mevlânâ

2 Bed-kâr û âvâreyim pür zenb-i bî-çâreyim
‘Âsi yüzü kareyim Yâ Hazret-i Mevlânâ

3 Gâyet ‘âzimdir câhın mahbubsın Allâhın
Dârü’l-emân dergâhın ya Hazret-i Mevlânâ

4 Sen şol ulu sultânsın ki server-i Merdansın
Hem ma’den-i ‘irfansın ya Hazret-i Mevlânâ

5 Çün tıfl iken ey sultân eflâki itdin seyrân
Oldı melâ’ik hayran Ya Hazret-i Mevlânâ

6 Muhtâcınam in’âm it mihmânınan ikrâm it
İhsanını itmâm it yâ Hazret-i Mevlânâ

7 Kapından çok muhtâcân irer murâda her ân
Devrinde surer devrân ya Hazret-i Mevlânâ

8 Bencileyin yok gümrâh lâkin didim eyvallah
Geldim sana Şey’li’-ah ya Hazret-i Mevlânâ

14 Billâhi Allah yolunda yürüyen azaldı
İçi ferâhlatacak bir bilge nerede

15 Sözün tesiri yok, aşk ateşinin alevi yok
Ustadına lâyık mürid isteriz

16 İhlâs yoksa samimiyet nasıl olur?
Can ve beden Allah yolunda gitmeli

17 O bilgisizi hiçbir zaman zikr etmez
Zanneder ki irfân denizde ve karada

18 Kuddûsi sen yolundan kalma
Can ve beden Allah yolundan gitmeli

548. Mevlânâ'ya övgü

1 Sensin velîler şâhı, ey Hazreti Mevlânâ!
Ben günâhkârı affet, ey Hazreti Mevlânâ!

2 Kötü işli ve başı boşum, çok günâhkârım çaresizim
Yüzü kara asiyim, ey Hazreti Mevlânâ!

3 Çok yücedir makâmın Allah'ın sevgilisisin
Dergâhın güvenilir beldedir ey Hazreti Mevlânâ!

4 Sen ulu Sultansın cömertlerin başısın
Hem irfân madenisin, ey Hazreti Mevlânâ!

5 Ey sultan, daha çocuk iken göklere seyehat ettin
Melekler sana hayran kaldı, ey Hazreti Mevlânâ!

6 Sana muhtacım nimetlendir, misafirinim ikrâm et
İhsânını tamamla, ey Hazreti Mevlânâ!

7 Her ân bir çok muhtaç kapından dileğine kavuşur
Döneminde döner çark ey Hazreti Mevlânâ!

8 Bence yok günahın lâkin "eyvallah" dedim
O'ndan olan geldim sana, ey Hazreti Mevlâna!

9 ‘Âriflerin sultânı dertlülerin dermânı
Kuddûsînin cânânı Ya Hazret-i Mevlâna

549. SÂLİKİN YOL İŞÂRETLERİ

1 Gelin ey Yâran rüfekâcasına
Olalım ihvân sulehâcasına

2 Giyelim tâcı olalım râcı
Dün û gün nâcî fukarâcasına

3 Girelim râha varalım şâha
İrelim câha nukabâcasına

4 Verilem cânı alalım anı
Görelim onı ‘uzemâcasına

5 Virelim varı görelim yârı
Sürelim ‘ârı büdâlacasına

6 Alalım himmet bulalım vuslat
Kılalım ‘uzlet nücebâcâsına

7 Geçelim yemler içelim cemler
Saçalım demler şühe dâcasına

8 Yanalım her ân olalım hayrân
Kılalım seyrân gurebâcasına

9 Alalım hablı salalım nebli
Çalalım tablı ümerâcasına

10 Bulalım teslîm alalım ten’îm
Kılalım ta’lîm ‘ulemâcasına

11 Koyalım gayri tuyalım sırrı
Diyelim şi’ri şu’arâcasına

9 Âriflerin sultanı, dertlilerin dermanı
Kuddûsînin cânânı, ey Hazret-i Mevlânâ!

549. Sâlikin yol işâretleri

1 Ey dostalr gelin, arkadaşlar gibi
Kardeş olalım, salihler gibi

2 Tacı giyelim, ricâcı olalum
Gün gün kurtuluş bulalım fukaralar gibi

3 Yola girelim, Şâh'a varalım
Menzile varalım, dervîşler gibi

4 Cânı verelim, O'nu alalım
O'nu görelim, ulular gibi

5 Varlığı verelim, Dost'u görelim
Ara bürünelim budalâlar gibi

6 İhsâna kavuşalım, vuslat bulalım
Yalnızlığa çekilelim, erenler gibi

7 Yemeden geçelim, toplanıp içelim
Kadehle dağıtalım, şehitler gibi

8 Her an yanalım, hayran olalım
Seyran edelim, garipler gibi

9 İpi alalım, oku salalım
Davulu çalalım, beyler gibi

10 Teslim olalım, nimet bulalım
Öğrenelim, âlimler gibi

11 O'ndan gayrısını bırakalım, sırrı duyalım
Şiir söyleyelim, şâirler gibi

12 Kanalım her ân yanalım her ân
Dönelim her an ûdebâcasına

13 Yiyelim kandi koyalım fendi
Diyelim pendi hute bâcasına

14 Açalım meydân saçalım mercân
Uçalım her ân zurafâcasına

15 Virelim bir cân görelim cânân
Sürelim devrân şürefacasına

16 Bulalım bürhân olalım Lokmân
Kılalım dermân hükemâcasına

17 Sevelim bir hûb ki ola mergub
Olalım meczûb Hunefâcasına

18 Gelin kardaşlar bana hâldaşlar
Dökelim yaşlar zu'afâcasına

19 Bilelim râzî olalım gâzî
Alalım bâzı huzekârcasına

20 Eyle Kuddûsî Hakk-ila ünsi
Ko kamu nâsı 'ukalâcasına

12 Her an susuyalım, her ân yanalım
Her ân dönelim, edipler gibi

13 Şekeri yiyelim, fendi bırakalım
Öğüdü yapalım, hatipler gibi

14 Meydanı açalım, inci-mercân saçalım
Her ân uçalım zurafalar gibi

15 Cân verelim, cânânı görelim
Zamanı yaşayalım şerefliler gibi

16 Delili bulalım, Lokmân olalım
Derman olalım hekimler gibi

17 Bir sevgili isevelim, Onu beğenelim
Deli olalım hanifler gibi

18 Kardeşlerim, haldaşlarım gelin
Yaşlar dökelim zayıflar gibi

19 Rızayı bilelim, gâzî olalım
Bazen alalım ustalar gibi

20 Kuddûsî, Allah ile kaynaş
Bütün insanları bırak akıllılar gibi

550. AŞK'LA ALLAH'A YÜRÜMEK

1 'Aşıkam yare oldum âvâre
Yanarım nâre isterem care

2 Turmayıb her ân eylerem efgân
Olmışam hayran hüsn-i dildâne

3 Ağlamak kârım dün û gün zârım
Bakmaz ol yârım ben günâh-kare

4 Bu 'ışk-ı râ'na bikâr-ı zîbâ
Benzemez aslâ bir gayrı kâre

5 Dil dama düşdi gam başdan aşdı
Andelib şaşdı girdi gülzâre

6 'Ummâna taldım hayret de kaldım
Gönlimi saldım ben o dil-dâre

7 'Işkâ yâr oldum bî-karar oldum
Şerm-sâr oldum düşdüm eş'âre

8 Kuddûsîyâ gel çek cümleden el
Olmagil tenbel git Kird-gâre

550. Aşk'la Allah'a yürümek

1 Dosta âşıkım deli oldum
Ateşe yanarım çare isterim

2 Her ân durmadan feryât ederim
Sevgilinin güzelliğine hayran oldum

3 İşim ağlamak, hergün inlerim
O yârım bakmaz benim günâhkâra

4 Bu zarif aşk, güzel bir iş
Asla başka bir işe benzemez

5 Gönül dama düştü, kederler başı aştı
Bülbül şaşırıp gülbahçesine girdi

6 Okyanusa daldım, hayrette kaldım
Gönlümü verdim o gönül çalana

7 Aşka yâr oldum, kararsız kaldım
Utandım, şiirlere sarıldım

8 Kuddûsî, gel her şeyden elini çek
Tenbel olma Hakk'a yürü

551. HER ÂN DOSTLA YAŞAMAK

1 Mâ'îlem yare bakmam ağyâre
Yanuban nâre düşdüm eş'âre

2 Manzaram dîndâr görirem her bâr
Gözlerim baker rûy-ı dildâre

3 'Işkdır üstâdım dostdur murâdım
Var istinâdım ol kâr-i güzâre

4 Çünki 'ışk geldi varımı aldı
Âkibet sald gönlümi yare

5 Ağlamak kârım yok ihtiyârım
Dün û gün zârım bulamadım care

6 'Işk nâr û nûrdur hüzn û sürûrdur
Ehli mesrûrdur râzı bu kâre

7 Bilünür dildâr 'ışk-ıla ey yâr
Münkir-ı bi-'âr gelmez ikrâre

8 Sen de ey sâlik ol 'ışkâ mâlik
Olmayagil hâlik git Kird-gâre

9 Zâhidin hâli cçezbeden hâli
Benzer olmâlı nakş-ı divâre

10 Çok 'amel kılmış 'ucb-ıla tolmış
Benlikde kalmış düşmiş inkâre

11 Cenneti almış kasvetle tolmış
Düşdi arzusı seyr-ı dildâre

12 Atdı Kuddûsî 'ârı nâmûsı
Düşdi arzusı seyr-ı dildâre

551. Her ân dostla yaşamak

1 Hevesliyim Dost'a, bakmam başkasına
Yandım ateşlere şiire düştüm

2 Seyrettiğim sevgili, görürüm her ân
Bakar gözlerim sevgilinin yüzüne

3 Üstâdım aşkdır, gayem Dost'dur
O becerikliye vardır güvenim

4 Aşk gelip varlığımı aldı
Sonunda beni Dost'a saldı

5 Ağlamak işim, başka bir tercim yok
Her gün inlemekteyim bir çâre bulamadım

6 Aşk, ateş ve nûr, hüzün ve sevinçtir
Ehli sevinçlidir, bu işe râzidir

7 Ey dost, aşk ile bilinir sevgili
Ârsız inkarcı tasdike gelmez

8 Ey sâlik, sahip ol aşka
Allah'a git, helâk olma

9 Zâhîdin gönlü cezbeden hâli
Âmeli duvardaki süse benzer

10 Çok âmel etmiş, kibirle dolmuş
Benlikte kalıp, inkâra düşmüş

11 Cenneti almış, sıkıntıyla dolmuş
Gönlünü ağyâre salmış

12 Kuddûsî, âr ve namustan geçti
Sevgiliyi seyretme arzusuna düştü

552. HER NESNE SÜREKLİ ALLAH'I ANAR

1 Durmaz lisânım dir Allah Allah
Cismimle cânım dir Allah Allah

2 Çeşmim kulağım destim ayağım
Lahmimde yâğım dir Allah Allah

3 Yüzüm yanağım dişim dudağım
Sadrım dimağım dir Allah Allah

4 Hem üstühânım tamarda kanım
Dâ'im cenânım dir Allah Allah

5 'Işk oldı kasmim zikr oldı resmim
Eczâ-yı cismim dir Allah Allah

6 Sen de ey mü'min bunı vird idin
İnsan melek cin dir Allah Allah

7 Zî-rûh cemâdat ehl-i semâvât
Cümle beriyyât dir Allah Allah

8 Her dem di Allah kevneyne ol şâh
Necm û şems û mâh dir Allah Allah

9 İsm-ı zâtdur bu kil û kali ko
Küllî şey yâ Hû dir Allah Allah

10 İtme Kuddûsî gayr-ıla ünsi
Allah enîsi dir Allah Allah

552. Her nesne sürekli Allah'ı anar

1 Dilim durmaz, "Allah Allah" der
Bedenimde rûhum, "Allah Allah" der

2 Gözüm, kulağım, elim, ayağım
Etimdeki yağım, "Allah Allah" der

3 Yüzüm, yanağım, dişim, dudağım
Göğsüm, dimağm, "Allah Allah" der

4 Hem kemiklerim, damarda kanım
Dâima cânım, "Allah Allah" der

5 Payıma aşk düştü, resmim zikir oldu
Bedenimin her parçası, "Allah Allah" der

6 Ey mü'min sen bunu vird edin
İnsan, melek, cin, "Allah Allah" der

7 Canlı, cansız, bütün gök ehli
Bütün mahlûkat, "Allah Allah" der

8 Her ân "Allah" de dünya ve ahirete şâh ol
Yıldızlar, güneş ve ay, "Allah Allah" der

9 Bu zât ismidir, söz ve lakırdıyı bırak
Her şey "Ya Hû, Allah, Allah" der

10 Kuddûsî Allah'tan başkasıyla kaynaşma
Allah'ın dostu, "Allah, Allah" der

553. Varolan Herşey Daima "Allah Allah" Der

1 ‘Âşık-ı Yezdân dir Allah Allah
Tâlib-i ‘irfân dir Allah Allah

2 İns û cin dâ’im kullukda kâ’im
Vahş û behâ’im dir Allah Allah

3 Neml û tuyûr hem zikr ider her dem
Natık û ebsem dir Allah Allah

4 Yirler felekler cümle melekler
Suda semekler dir Allah Allah

5 Zî-rûh cemadat eyler ‘ibâdât
Cümle mahlûkat dir Allah Allah

6 Allah diye y yâr her zemân her bâr
Müştâk-ı dîdâr dir Allah Allah

7 Mahu eyle sânı ol Hakk’da fânî
Kim diler anı dir Allah Allah

8 Her derde dermân zikr-i Hakk ey cân
İsteyen rıdvân dir Allah Allah

9 İt hemân tekrâr bu ismi her bâr
Sâlik-i cebbâr dir Allah Allah

10 Zikr eyle ‘âşık ol vasla lâyık
Tâlib-ı sâdık dir Allah Allah

11 Gel yan bu nâra git Kird-gâra
Arayan care dir Allah Allah

12 Olma Kuddûsî bu ismi nâsî
Hakk âşinâsı dır Allah Allah

553. Varolan herşey daima "Allah Allah" der

1 Allah âşıkı, "Allah Allah" der
İrfân taliplisi, "Allah Allah" der

2 İnsan ve cin daima kullukta ayakta
Yabanîler ce hayvanlar, "Allah Allah" der

3 Hem karınca, kuşlar her ân zikr eder
Konuşan ve dilsiz olan, "Allah Allah" der

4 Yerde, göklerde bütün melekler
Suda balıklar, "Allah Allah" der

5 Canlı, cansız ibâdet eder
Bütün mahlûkat, "Allah Allah" der

6 Ey dost, her zaman her ân, "Allah" de
Sevgilinin cemâline tutkun, "Allah Allah" der

7 İsmini yok et, Allah'la yok ol
Kim O'nu dilerse, "Allah, Allah" der

8 Ey cân, Hakk zikri her derde dermân
Rıza isteyen, "Allah Allah" der

9 Bu ismi tekrar et her ân
Allah'ın sâlik'ı, "Allah Allah" der

10 Âşık, zikr et, vuslata lâyık ol
Sâdık tâlip, "Allah Allah" der

11 Gel, bu ateşle yan, Allah'a git
Çâre arayan, "Allah Allah" der

12 Kuddûsî, bu ismi unutma
Hakk'ı bilen, "Allah Allah" der

554. Zikirlerin en Şereflisi

1 Zikr içinde pâdişâh lâ ilâhe ilallâh
Di bulasın ‘âlî câh lâ ilâhe illallâh

2 Cümle zikrin efdâli çok diyen olur velî
Asân ider müşkili lâ ilâhe illallâh

3 Hakkı eylersen taleb tevhîd eyle rûz û şeb
Kurb-ı Mevlâya sebeb lâ ilâhe illallâh

4 İt kamudan ‘uzleti ihtiyâr it vahdeti
Diler isen vuslatı lâ ilâhe illallâh

5 Her kim eylerse devam bakır ol yüce makâm
Turmayub di subh û şâm lâ ilâhe illallâh

6 Ariflerin sal’ası ehl-ı ‘ışkın zür’ası
Mü’minin hoş kal’ası lâ ilâhe illallâh

7 Tağı bâğıstân ider nârı gülistân ider
Bendeyi hâkân ider lâ ilâhe illallâh

8 Göklere nûrı ağar meclise rahmet yağar
Disün kibâr û siğâr lâ ilâhe illallâh

9 Gâfili âgâh ider, hem fakîri şâh ider
Va’sıl-ı dergâh ider lâ ilâhe illallâh

10 Bahr-I ‘ışka taldurur kalbe ‘irfân toldurur
Sana Hakk’ı bildirir lâ ilâhe illallâh

11 Mücrimi mağfûr ider dilleri pür-nûr ider
Mâsivâdan dûr ider lâ ilâhe illallâh

12 Şânını hem ref’ ider cümle renci def’ ider
Her belâyı def’ ider lâ ilâhe illallâh

13 Alçağı a’lâ ider re’yini evlâ ider
Vâsıl-ı Mevlâ ider lâ ilâhe illallâh

554. Zikirlerin en şereflisi

1 Zikrin pâdişâhî lâ ilâhe illallâh
Yüce bir makâm bulmak için de: lâ ilâhe illallâh

2 Bütün zikirlerin en faydalısı, çokça anan O'na dost olur
Zorlukları kolaylaştırır lâ ilâhe illallâh

3 Allah'ı istiyorsan gece ve gündüz O'nu birle
Allah'a yakınlığın sebebi lâ ilâhe illallâh

4 Her şeyden yalnızlaşıp, vahdeti seç
Eğer vuslat istiyorsan de, lâ ilâhe illallâh

5 Her kim vahdete devam ederse bulur yüce makâm
Sabah ve akşam durmadan de, lâ ilâhe illallâh

6 Âriflerin belâsı, aşk ehlinin içkisi
Müminin güzel kalesi, lâ ilâhe illallâh

7 Dağı bağa, ateşi gülbahçesine çevirir
Köleyi Pâdişâh eder, lâ ilâhe illallâh

8 Nûru gökleri aydınlatır, meclise rahmet yağar
Büyükler ve küçükler der, lâ ilâhe illallâh

9 Cahili bilgili eder, hem fakiri şâh eder
Dergâha ulaştırır, lâ ilâhe illallâh

10 Aşk denizine daldırır, kalbe irfân doldurur
Sana Allah'ı bildirir, lâ ilâhe illallâh

11 Günâhkârı affeder, gönülleri nûrlandırır
Mâsivâdan uzaklaştırır, lâ ilâhe illallâh

12 Şerefini yüceltir, bütün sıkıntılarını yok eder
Her belâyı uzaklaştırır, lâ ilâhe illallâh

13 Alçağı yüceltip, görüşüne değer verir
Allah'a kavuşturur, lâ ilâhe illallâh

14 Göreyim dirsen cemâl lücce-ı tevhîde tal
Eşref-ı cins-ı mukâl lâ ilâhe illallâh

15 Yolların çün akrebi didi tevhiddir Nebî
Çok diyüb bul matlabı lâ ilâhe illallâh

16 Çün ‘Alî’ye bilmiş ol eyledi telkin Resûl
Didi Hakka toğrı yol lâ ilâhe illallâh

17 Turma Kuddûsî hemân anı vird it her zemân
İsm-ı a’zam bî-gûmân lâ ilâhe illallâh

555. İNSANI SULTAN EDEN KELİME, LÂ İLÂHE İLLALLÂH

1 Saliklerin menheci lâ ilâhe illallâh
Bendeyi şâh edici lâ ilâhe illallâh

2 Hakk Resûlinden ‘Ali istedi akreb yolı
Didi vird it ey velî lâ ilâhe illallâh

3 Gayrı gönülden surer huyını güzel ider
Di be-her dem ey pükser lâ ilâhe illallâh

4 Mâsivâ hubbın komaz zâkire tatlı niyâz
Turma oku kış û yaz lâ ilâhe illallâh

5 Sana direm dinle beni fırsatı fevt itmesen
Di dilin söyler iken lâ ilâhe illallâh

6 İt anı iksâr hemin dâ’imen fî-kullî hîn
Cümle yollardan yâkin lâ ilâhe illallâh

7 Kalbde şevk hâsıl olur hem ana ‘irfan gelir
Çok diyen vuslat bulur lâ ilâhe illallâh

8 Eyle Kuddûsî devâm her zamân her subh û şâm
Di Cemâl ise merâm lâ ilâhe illallâh

14 Güzellik göreyim dersen tevhîdin engine suyuna dal
Söylenen sözlerin en şereflisi, lâ ilâhe illallâh

15 Çünkü Peygamber, "Yolların akrebi tevhiddir" dedi
Çok tekrarlayıp talebine ulaş, lâ ilâhe illallâh

16 Bilmiş ol ki; Resûlullah Ali'ye tevhîdi telkin etti
Dedi ki: "Hakk'a götüren doğru yol, lâ ilâhe illallâh"

17 Kuddûsî, durma her zaman onu oku
Şüphesiz en yüce isim, lâ ilâhe illallâh

555. İnsanı sultan eden kelime, lâ ilâhe illallâh

1 Sâliklerin açık yolu, lâ ilâhe illallâh
Köleyi Pâdişâh yapan, lâ ilâhe illallâh

2 Ali, Allah Resûlûnden en yakın yolu istedi
Dedi ki "Oku, ey dost, lâ ilâhe illallâh"

3 Allah'tan başkasını gönülden siler, ahlâkını güzel eder
Ey oğul, her ân de, lâ ilâhe illallâh

4 Başka sevgileri bırakmaz, zikr edene en tatlı duâ
Durmadan oku kış ve yaz, lâ ilâhe illallâh

5 Sana diyorum "dinle beni, fırsatı kaçırma
Dilin döner iken de; lâ ilâhe illallâh

6 Onu her zaman çoğaltarak söyle
Bütün yollardan Allah'a yakın, lâ ilâhe illallâh

7 Gönülde iştiyak oluşur, hem irfân gelir
Çok tekrarlayan O'na kavuşur, lâ ilâhe illallâh

8 Kuddûsî, ona her zaman sabah ve akşam devam et
Eğer amacın güzellik görmek ise de; lâ ilâhe illallâh

556. AŞK, ZÛHD DAHİL HER TÜRLÜ KİRİ TEMİZLEYEN TEMİZLEYİCİDİR

1 Bâg-ı ‘ışkım gül oldı heb çemen sünbül oldı
Dertli dil bülbül oldı yandı cismim kül oldu

2 Gönlümi yare saldım bahr-ı sevdâya taldım
Dâm-ı dehşetde kaldım âb-ı dîdem sîl oldı

3 ‘Işk içime girdi zûhdı yağmaya virdi
Şîşe-yi ‘ârı kırdı bana mürşid ol oldı

4 Aldı heb varımı çün eyledi yüreğim hûn
Bana ‘ışk-ı hümâyûn râhib-ı müşkil oldı

5 ‘Işk bana mu’teberdir şöyle ki tâc-ı serdir
Hem rûhuma perdedir ‘anâ rûh oğul oldı

6 Eyle ey Rabb û Settâr ‘ışka Kuddûsîyi yâr
Göre ‘ışk-ıla didâr çün sana ‘ışk yol oldı

557. ÂŞIK CENNETİ DEĞİL, ALLAH’I İSTER

1 Allah ahaddir itmem gümanı
Bâkî sameddir fânî kalanı

2 A’zam eceldir hem Lem-Yezeldir
Gâyet güzeldir yok ana sânî

3 Bu mülke mâlik oldı ey sâlik
Küllî şey’ hâlik kalanı fânî

4 Hakdır inandım ana tayandım
Şevk-ıla yandım sevdim ben anı

5 Hüsnini tuydum, ‘uşşaka uydum
Yalına koydum baş-ıla cânı

6 Bu raha girdim dünyâyı sürdüm
‘Ubbâda virdim hûr-ı cinânı

556. Aşk, zûhd dahil her türlü kiri temizleyen temizleyicidir

1 Aşk bağım gül oldı, hep çimen sünbül oldu
Dertli gönül bülbül oldu, bedenim yanıp kül oldu

2 Gönlümü dosta verdim, sevdâ denizine daldım
Dehşet ağında kaldım, gözyaşlarım sel oldu

3 Aşk içime girip, zühdü yok etti
Nâmus şişesini kırdı, bana yol gösterici oldu

4 Varlığımı hep aldı, ciğerimi kan eyledi
Mübarek aşk bana korkutucu zorluk oldu

5 Aşk bana değerlidir şöyle ki, baş tacıdır
Hem rûhuma perdedir, rûh ona oğul oldu

6 Ey Settâr Rabb, aşkı Kuddûsîye dost et
Aşk ile sevgiliyi gör, aşk sana yol oldu

557. Âşık cenneti değil, Allah'ı ister

1 Allah tekdir, şüphe etmem
Ölümsüzdür, muhtaç olmayandır gerisi yok olacaktır

2 Büyük yücedir, hem yok olmayandır
Çok güzeldir, O'nun benzeri sanatkâr yoktur

3 Ey sâlik, bu varlığın sahibidir
Her şeyin Yaratıcısıdır, gerisi yok olacaktır

4 Haktır inandım, O'na dayandım
Arzûsuyla yandım, ben O'nu sevdim

5 Güzelliğini duydum, âşıklara uydum
Baş ile cânı yoluna koydum

6 Bu yola girdim, dünyâyı attım
Cennetin hûrilerini kullara verdim

7 Çün anı bildim ‘ışk-ıla toldım
Fark itmez oldum yahşi yamanı

8 Gel sen de kardaş ol bize yoldaş
Eyleriz hâl-daş sâdık olanı

9 Terk eyle kibri fikr eyle kabri
Fevt eyle sabrı incitme canı

10 Aslın menidir zâtın denîdır
Rabbin Gânidır halk etdi seni

11 Zen olma der sır virme vir ser
Sevme birader cennet seveni

12 Bir gönül yıkma gir gönle çıkma
Gönlüne tıkma luss-ı nihânı

13 Olma sen ey cân bu’ilme handân
Çün olur şeytân yoldan sapanı

14 Zikr-ı Hudâ it sözimi işit
Hakkdan yana git kur nerd-bânı

15 Hakk’a itâ’at bihter sanâ’at
Eyle kanâ’at yi kuri nânı

16 Tevhîde çalış ‘ışk odıyla piş
Söz dinle dervîş görme ziyânı

17 Dünyâyı dirme hiç gayrı görme
Dostdan ayırma, bir dem cenânı

18 Git yola sapma hem nefse tapma
Kelb gibi kapma mâl-ı cihânı

19 Kuddûsîyâ sen lutf iste Hakk dan
Ol durur iden kula cinânı

7 Çünkü O’nu bildim ‘aşk ile doldum
Güzel ile çirkini fark etmez oldum

8 Kardaş, gel sen de, bize ol yoldaş
Sâdık olanla haldaş oluruz

9 Kibri bırak, ölümü düşün
Sabrı bırakma, insanları incitme

10 Aslın şudur, zâtın alçaktır
Rabbin bağışlayandır, yarattı seni

11 Yalaka olma, erkek ol, sır verme, baş ver
Kardeş, cenneti seveni sevme

12 Gönül yakma, gönüle gir, çıkma
Gönlüne gizli hırsızları sokma

13 Ey cân! Sen bu ilme sevinme
Çünkü şeytan yoldan saptıran olur

14 Sözümü işit, Allah’ı zikr et
Kur merdiveni Hakk’a doğru git

15 Allah’a itaat en güzel sanattır
Kanaat et, kuru ekmek ye

16 Tevhide çalış, aşk ateşiyle piş
Derviş, söz dinle, zarar görme

17 Malı biriktirme O’ndan başkasını görme
Bir an bile cânanı dosttan ayırma

18 Yolda yürü sapma, nefse tapma
Dünya malını köpek gibi kapma

19 Kuddûsî, Allah’tan iyilik iste
O, kula cenneti verir

558. ALLAH DOSTU, ŞEM'Î BABA'NIN HAYAT HİKAYESİ

1 Koyub Şem'î Baba dâr-ı fenâyı
Cihân-ı bâkîye göçüben gitdi

2 Atub hem ardına cümle sivâyı
Ecel şerbetini içüben gitdi

3 Âşık ma'şûkını çünki arzûlar
Cemâlini görmeğğe eyler intizâr

4 Câvidân gülşâhın idüb ihtiyâr
Dost iline cân-ı uçuban gitdi

5 Solar bu bahçede açılan gonca
Evrâkı dökülür vakti gelince

6 Emân virmez ölüm kocaya gence
Dirler falan kimse koçuban gitdi

7 Bu evde yahşi kem bir ahad kalmaz
Gelen gider hemin bir dahi gelmez

8 Gördün mi anadan toğan ölmez
Âdem ata yolu açuban gitdi

9 Âşık olan yimez sivâ gussasın
Kulağına koymaz zâhid kıssasın

10 Erenler feyzinden alub hissesin
Cihâna cevherler saçuban gitdi

11 Bu 'âlemde nice dem sürmüş idi
Evliy'a râhına hoş girmiş idi

12 Menzil-ı bâlâya hem irmiş idi
Mâsivâdan cümle geçüben gitdi

13 Kuddûsîyâ ana bil gerçek 'âşık
Sözendedir diyü zann itme fâsık

558. Allah dostu, Şem'î Baba'nın hayat hikayesi

1 Şem'î Baba, geçici dünyâyı bırakıp
Sonsuz dünyâyâ göç edip, gitti

2 Hakk'dan başka herşeyi arkandan bıraktı
Ecel şerbetini içip, gitti

3 Çünkü âşık, Ma'şûkını arzûlar
Güzelliğini görmeyi bekler

4 Ebedî gül bahçesini seçti
Dost diyarına cânı uçup gitti

5 Bu bahçede açılan tâze güller solar
Vakti gelince yaprakları dökülür

6 Ölüm gence, yaşlıya fırsat vermez
Derler "filan kişi kaçıp gitti"

7 Bu dünyâda iyi ve kötü hiç kimse kalmaz
Gelen, gider, bir daha gelmez

8 Gördün mü anneden doğan ölmez mi?
Atamız Âdem yolu açıp, gitti

9 Âşık olan taşımaz başka kederi
Zâhid dinlemez nasihat veren hikayeyi

10 Erenler feyzinden alır payını
Dünyâya cevherler saçıp gitti

11 Bu âlemde nice zamanlar ömür sürdü
Evliyâ yoluna güzel girmiş idi

12 En yüce hedefe varmış idi
Bütün masivadan geçip gitti

13 Kuddûsî, onu gerçek âşık bil
Çalgıcıdır diye fâsık zannetme

14 Ehl-ı Hakk olmağa oluban lâyık
Yârini ağyârdan seçüben gitdi

559. ÂRLANMAZ GÖNÜLE ÇAĞIRI

1 Aradım bulmadım Rumda Hicâzda
Kandedir ey gönlüm bilmem turağın

2 Eğlenüben kaldın ‘ışk-ı mecâzda
Hakîkât rahına gitmez ayağın

3 Kalbinin bünyâdı buldi vehân et
İtmedin sen anı aslâ siyânet

4 Ben seni eyledim Hakkâ emânet
Söyünmesün hergiz nûr-ı çeğğın

5 Beklemeyüb bir dem feryâd idersin
Mecnûn olub sahrâlara gidersin

6 Dâ’imen Leylâ’nın izin güdersin
Yirin oldı başı pes yüce tağın

7 ‘Âceb niçün uyhu gelmez gözüne
Bir kimsede mahrem olmaz râzına

8 İnanmazam şimden girü sözine
Belürsizdir zirâ sol ile sağın

9 Coşkun sular gibi akub çağlarsın
Kendini odlara yakub tağlarsın

10 Gice gündüz efgân idüb ağlarsın
Eridi kalmadı yürekte yağın

11 Meyil virme dirdim nâkş-ı cihâna
Tutmadın sözimi atdın yabana

14 Hakk insanı olmaya layık oldu
Dostunu her şeyden arındırıp gitti

559. Ârlanmaz gönüle çağırı

1 Rûm'da Hicâz'da aradım bulamadım
Ey gönlüm, bilmem durağın neresidir

2 Mecâzî aşkdan eğlenip kaldın
Hakîkat yoluna girmez ayağın

3 Kalbinin binâsı korku buldu
Sen onu aslâ korumadın

4 Ben, seni Allah'a emânet ettim
Sönmesin asla çıranın nûru

5 Bir ân beklemeden feryâd edersin
Mecnûn olup çöllere gidersin

6 Daima Leylâ'nın izini sürersin
Öyle ki, yerin yüce dağ başı oldu

7 Acaba niçin uyku girmez gözüne
Kimse vakıf olmaz sırrına

8 Şimdiden itibaren inanmam sözüne
Zira belli değil sol ile sağın

9 Coşkun sular gibi akıp çağlarsın
Kendini ateşlerde yakıp dağlarsın

10 Gece gündüz feryâd edip ağlarsın
Yüreğinde eriyip kalmadı yağın

11 "Gönül verme dünya süsüne" derdin
Sözümü tutmayıp kulak ardı ettin

12 ‘Işk derdini itdin özür bahane
Tuymadı pendimi aslâ kulağın

13 Gel geç mecâzîden dîvâne gönlüm
Tâlib ol ‘ilm ile ‘irfâna gönlüm

14 Dost elinden nûş it peymâne
Dirsen yakın olsun eğer ırağın

15 Kuddûsîye cefâ itme ey gönül
Hem ‘ömrini hebâ itme ey gönül

16 Gel meyl-ı mâsivâ itm ey gönül
Bâkî kalur sanma geçen bu çağın

560. ÂŞIK TÂ EZELDEN BERİ ALLAH SARHOŞUDUR

1 Yârım şâh-ı hûbândır oldukça bu tarz olsun
Canım ana kurbândır oldukça bu tarz olsun

2 Hamr-ı ‘ışkı itdim nûş oldum tâ ebed sarhoş
‘Aşk her derde dermândır oldukça bu tarz olsun

3 Dildâra elim inmez ağyarı gözüm girmez
Bir mahbûb-ı tâbândır oldukça bu tarz olsun

4 Bu ‘ışk nihâyet yok bir deryâ ki gâyet yok
Âşık işi efgândır oldukça bu tarz olsun

5 Pervâne olub müştak Şem’a cân ider ihrâk
Bülbül güle hayrândır oldukça bu tarz olsun

6 Men terk-I sivâ itdim hem meyl-ı Hudâ itdim
Çeşmim yaşı bârândır oldukça bu tarz olsun

7 Divânesiyin anın hem kulı o sultânın
Çün ol şâh-ı şâhândır oldukça bu tarz olsun

8 Kuddûsî durur adım ‘ışk oldı ki üstâdım
Ol bir bahr-ı ummândıroldukça bu tarz olsun

12 Aşk derdini özrüne bahâne ettin
Kulağın aslâ öğüdümü dinlemedi

13 Gel mecâzî aşkdan geç, deli gönlüm
İlim ve irfâna talip ol gönlüm

14 Eğer uzak kaldığın yakın olsun istersen
Dost elinden kadehi iç gönlüm

15 Ey gönül, Kuddûsî'ye eziyet etme
Ey gönül hem ömrünü hebâ etme

16 Ey gönül, gel başkasına gönül verme
Sanma sonsuz kalır bu geçen ömrün

560. Âşık tâ ezelden beri Allah sarhoşudur

1 Dostum sevgililer şâhıdır, olursa bu tarz olsun
Canım ona kurbandır, olursa bu tarz olsun

2 Aşk şarabını içtim, tâ ebedte sarhoş oldum
Aşk her derde dermândır, olursa bu tarz olsun

3 Sevgiliye elim ulaşmaz, O'ndan başkasını gözüm görmez
Parlayan bir sevgilidir, olursa bu tarz olsun

4 Bu aşkın sonu yok, bir deniz ki sınırı yok
Âşık'ın işi feryâttır, olursa bu tarz olsun

5 Kelebek gibi can atıp, ateşte canını yakar
Bülbül güle hayrandır, olursa bu tarz olsun

6 O'ndan gayrisini terk ettim, hem Allah'a gönül verdim
Gözlerimin yaşı yağmurdur, olursa bu tarz olsun

7 O sultânın hem delisi hem kuluyum
Çünkü o şâhların şâhıdır, olursa bu tarz olsun

8 Kuddûsî'dir adım, aşk oldu üstâdım
O bir büyük denizdir, olursa bu tarz olsun

561. SÂLİK HER ÂN O’NU ANAR

1 Mest û hayrânım zâr û giryânım
Her dem lisânım hû dimek ister

2 Gözümden yaşlar akmağa başlar
Cümle kurd kuşlar hû dimek ister

3 Pendimi tut gel bir ere ver el
Ölmezden evvel Hû dimek ister

4 Gice ol kâim gündüzün sâ’im
Ehl-ı Hakk dâ’im Hû dimek ister

5 Gezme yabanda bul Hakkı sende
Olmağa bende Hû dimek ister

6 Oda yak cânı iste cânânı
İsteyen anı Hû dimek ister

7 Gayrıyı koyan kalbini yuyan
‘Âşıkım diyen Hû dimek ister

8 Terk it sivâyı olma hevâî
Seven Hudâyı Hû dimek ister

9 Ol nefse mâlk olmagil hâlik
Sıdk-ıla sâlik Hû dimek ister

10 İns cin melekler yirde felekler
Suda semekler Hû dimek ister

11 Hû ism-ı a’zam Hû Hû di hasm
Kuddûsî her dem Hû dimek ister

561. Sâlik her ân O'nu anar

1 Hayrân ve sarhoşum, inleyen ve ağlayanım
Her ân dilim Hû demek ister

2 Gözümden yaşlar akmaya başlar
Bütün kurt ve kuşlar Hû demek ister

3 Öğüdümü tut gel, bir erene el ver
Ölmeden önce Hû demek ister

4 Gece ayakta ol, gündüzün oruçlu
Allah ehli dâima Hû demek ister

5 Gezme dışarda bul Allah'ı kendinde
Kul olmaya Hû demek ister

6 Cânı ateşe ver, iste cânânı
O'nu isteyen Hû demek ister

7 O'ndan başkasını bırakan, kalbini temizleyen
Aşıkım diyen Hû demek ister

8 O'ndan gayrisini terk et arzûna uyma
Allah'ı seven Hû demek ister

9 Nefse hakîm ol, helâk olma
Sâlik sıdk ile Hû demek ister

10 İnsan, cin, melekler, yerler, gökler
Suda balıklar Hû demek ister

11 Hû en büyük isim, hocam, "Hû Hû" de
Kuddûsî her ân Hû demek ister

562. Sâlikin tek arzûsu Yaratıcısına kavuşmaktır

1 Dost dâ'vetin gûş idüb çağıraram dost dost
Deryâ gibi coş idüb çağırıram dost dost

2 Gönlüm diler yârını istemez ağyârını
Arzûla dîdarını çağırıram dost dost

3 İsmini yâd eylerem şugl-ı evrâd eylerem
Âh û feryâd eylerem çağırıram dost dost

4 Doyamaz dil hasrete, takatım yok firkate
Düşmişem bir hayrete çağırıram dost dost

5 'Işk adına yanarım dostuma irsem direm
Seyr-ı didâr isterem çağırıram dost dost

6 Taldı 'umâna gemim yâreme yok merhemim
'Işk û sevdâ hem-demim çağırıram dost dost

7 Ad û serden geçmişem cism'û candar geçmişem
Dû cihândan geçmişem çağırıram dost dost

8 Tıfl oluban ağlarım yüreğimi tağlarım
Gâh sîl olub çağlaram çağırıram dost dost

9 Gâh gül olub kokaram gâh od olub yakaram
Gâh su olub akaram çağırıram dost dost

10 Gâhi olub mest-ı câm söylemezem hiç kelâm
Gâhi olub şâd-kâm çağırıram dost dost

11 Görmişem ol güzeli gün gibi hüsnü celî
'Işk ile oldum deli çağırıram dost dost

12 Hicre olub mübtela bulamadım aslâ devâ
Arzûlayuban likâ çağırıram dost dost

13 Dindi Kuddûsî bana giderim dosttan yana
Turmayub subh û mesa çağırıram dost dost

562. Sâlikin tek arzûsu Yaratıcısına kavuşmaktır

1 Dost'un davetini duyup çağırırım dost dost
Deniz gibi coşup, çağırırım dost dost

2 Gönlüm yârını ister, mahlûkatını istemez
Yüzünü arzûlar çağırırım dost dost

3 İsmini tekrarlarım, zikirle meşgûl olurum
Ah ve feryad ederim çağırırım dost dost

4 Gönül hasrete dayanmaz, gücüm yok ayrılığa
Düşmüşüm bir hayrete, çağırırım dost dost

5 Aşk ateşine yanarım dostuma kavuşsam derim
Yüzünü seyr etmek isterim, çağırırım dost dost

6 Denize daldı gemim, yârama yok merhemim
Her ânım aşk ve sevdâ, çağırırım dost dost

7 Nam ve şandan geçtim, rûh ve bedenden geçtim
İki dünyadan geçtim, çağırırım dost dost

8 Çocuk olup ağlarım, ciğerimi dağlarım
Bazen sel olup çağlarım çağırırım dost dost

9 Bazan gül olup koklarım, bazan ateş olup yakarım
Bazan su olup akarım, çağırırım dost dost

10 Bazen kadehin sarhoşu olur, hiç bir söz söylemem
Bazen çok sevinçli olur, çağırırım dost dost

11 Gün gibi güzelliği aşikâr olan güzeli gördüm
Aşk ile oldum deli, çağırırım dost dost

12 Ayrılığa alıştım aslâ bulamadım çâresini
Yüzünü arzûluyorum, çağırırım dost dost

13 "Kuddûsî", dendi bana giderim dosta doğru
Sabah ve akşam daima, çağırırım dost dost

KAYNAKÇA

Ayverdi, İ. (2011), *Misallî Büyük Türkçe Sözlük*, I-III, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul

Cebecioğlu, E. (2004), *Tasavvuf* T*erimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* Anka Yayınları, Ankara.

Doğan, A. (2002), *Kuddûsî Divânı-Tenkitli Metin-*, Akçağ Yayınları, Ankara.

el-Hıfınî, A. (1987), *Mu'cemu Mustalahâtti's-Sûfiyye*, Dâru'l-Mesire, 2. Baskı, Beyrut.

Kuddûsî, A. *Küllîyat-ı Kuddûsî*, Mevlânâ Müzesi Kütüphanesi nr. 2444, Konya

Kuddûsî, A. (1291), *Divân*, Taş Baskı, İstanbul.

Pala, İ. (2000), *Ansiklopedik Dîvân Şiiri Sözlüğü*, Ötüken Yayınları, 6. Baskı, İstanbul.

Suad, H. (1981), *el-Mu'cemü's-Sûfî, Hudûdi'l-Kelime*, Beyrut.

Tenik, A. (2012), *Ahmed Kuddûsî ve Tasavvuf Düşüncesi*, Bor'lu Ahmed Kuddûsî Vakfı Yayınları, İstanbul.

Yeğin, A. (2008), *Yeni Lûgat*, Hizmet Vakfı Yayınları, İstanbul.